

Knihá Jobowa.

Této Knize stawi se před oči znamenitý příklad nepřemožené trpělivosti, a statečně potýkání, v němž stalost proti pokussením, milost proti přirození, a trpělivý Job s Satanem statečně bogowal, a slawně swjtezyl. Největší pak pútká v celé této Knize wypsána obwzhláště o tom, zdaliž v tomto životě sami byzbožnj, a hřisnjci, mohou býti dobři a spravedliwi protivenstwím sauzeni býwagi. První, kteráž salessná gest, hágili Přátelé Jobowi. Druhau, kteráž gest prawdiwá, zastáwal S. Job, pročez také v poslední kapitole byl od Boha chwálen. Odkudž slova gaf Boží tak Jobowa gest prawdiwá, a gsau částka prawich Božich písem: nechtějí Přátel Jobowých, gaf wčj S. S. Dtcowé Ržehor, Augustin, Chryzostom, a Polichronyus.

a In catena
c. 7.

Je pak to, což v této Knize psáno gest, není podobenstwí, gaf některj židé smeyssleli, ale hystorie, kteráž se opravdiwě stala, dokazuje se z knihy^b Tobjássowj, tež z Proroka^c Ezechuele, a^d S. Jakuba Apóstola, kterjž gi gako prawau hystorni cytugi. Gest w nj Kapitól 42.

b Tob. 8. 11
c Ezech. 14
20
d Jac. 5. 11.

Kapitola I.

I. Jobowa pobožnost a bohatstwí. 1. II. Jeho synowé každodenně strojwali hody; za ně on Pánu Bohu se modlit, a oběti činil. 4. III. Jeho statek dábel na Bohu wyprosyl. V odgal mu geg wšecel, y syny zmordowal. 6. IV. Job wšak wšecel to trpěliwě snášel, a z toho Pána Boha chwálil. 20.

Byl muž w zemi Hus, gménem Job, a byl muž ten spráwný, a wprjímý, a boge se Boha, a odstupuge od zleho. 2. V narodilo se genu sedm synů, a tři dcery. 3. A bylo wládarstwí jeho, sedm tisíc owec, a tři tisíce welblaudů, pět set také spřeženj wolů, a pět set oslic, a čeled mnohá přjilís: a byl muž ten weliký mezy wšsemi wýchodnjmi.

Chwála
Jobowa.
Zástať u
podobné
gest, do-
brym me-
zy sřimi
byti.

II. 4. V[†] chodjwali synowé jeho, a^{**} činjwali hody po domich gedentáždy we dni swém. A posýlagjce zwáwali: tři sestry swé, aby gedly a pily s nimi. 5. A kdýž^{*} wúkol obessli dnowé hodowanj, posýlal k nim Job, a poswécowal gich, a wstáwage na wswitě, obětowal oběti zápalné za gednoho každého. Nebo říkával: Aby snad nebyli zhřessyli synowé moji, a[†] nedobrořecili Bohu w srdcích swých. Tak činjwal Job po wšecdy dni.

† scházý-
wali se
** stroj-
wali
† se wypro-
řádali

† nesřotes-
tli

* se postawili

† poffetili-
lis
řebemostí
mi řoyini
wřěcký li
di řweho
wřětu pře-
děl.
řrozná nez-
wdečnost
od Boha
pořebnání
přigimati,
a přede-
břěřti.
† řřorečiti
Diábel řže
dněmu
řřkodu
nemáš, leč
mu řáb
dopuřti.
** wywázř

* řpálil

† řřřřko-
wali

III. 6. Gednoho pař dne, řdyř přřřřli řynowé Bořř, aby ** řtáli ř před Pánem, byl meřy nimi taře Satan. 7. Gemuř řekł Pán: Odkud přřcházřř? Kterýř odpowřdage, řekł: obcházř řem zemi, a prořřel řem řgi. 8. ř řekł Pán ř němu: *řdali řř řpatřřil řluřebnjřka meho Joba, ře ne-
nj gemu podobný na zemi, muř řprořřtný a vpřřjmy, a bogjcy ře Boha, a
odřřupugjcy od zřeho? 9. Gemuřřto odpowřdage Satan, řekł: řda-
liř Job darmo ře bogj Boha? 10. řdař řř ty neohradil řo, ř dům
geho, ř weřřeren řtateř wřřkol, dřřlum ruřau geho pořebnal řř, a
władaiřřtwj geho wřřrořřlo na zemi? 11. Ale wřřtabni maliřřko ruřu
řwau, a dořřkni ře wřřřech wěcy, řimiř władne, nebudeliř w twařř †
dobrořřečiti tobě, 12. Řřekł tedy Pán ř Satanowi: řle, wřřřeřř wě-
cy, řtoreřř má, w ruce twě řřau: toliřo na něg newřřtabuř ruřř řře.
ř wřřřel Satan od twařři Páně. 13. Řdyř pař gednoho dne řřno-
wé ř dcery geho gedli a pili wjno w domě bratra řweho přworo-
zeneho, 14. pořřel přřřřel ř Jobowi, řtoreřř prawil: wolowé worali,
a ořřlice pařřly ře podle nich, 15. ř w pařd wřřinili řabeyřřřř, a wřřali wřřře-
řř, a řluřebnjřřřř zmordowali mečem, a ** wřřekł řem řa řam, abyř ořřnā-
mil tobě. 16. ř řdyř on geřřře mluwil, přřřřel druřř, a řekł: Oheň Bo-
řř řpadł z nebe, a dořřknuw ře owec ř řluřebnjřřřř * zřřawil ře a wřřekł
řem řa řam, abyř ořřnāmil tobě. 17. Ale řdyř ř tento geřřře mluwil,
přřřřel řini, a řekł: řhaldeyřřřřřř † wđělali řři hauffř, a přřřadli na wel-
blaudy, a wřřali ře, taře ř řluřebnjřřřřřř zmordowali mečem, a řa wřřekł

řem

sem sám, abych oznámil tobě. 18. Gestě mluvil tento, a hle giny
wessel, a řekl: Když synové twogi a dcery gedli a pili wjno w do-
ně bratra swého prworozeneho, 19. w náhle wjtr^{**} prudký, *strhl se
od fraginy pausstě, a zatčásl čtyřmi vhlý domu, kterýž padna zasul dě-
ti twé, y zemřeli, a vtekl sem gá sám, abych oznámil tobě.

** weliš
* připadl

IV. 20. Tehdy wstal Job, a roztrhl raucha swá, a oholiw hla-
wu, padna na zem, poklonil se, 21. a řekl: * N nahý sem wysšel z žiwota
matky swé, a nahý zase nawrátím se tam: Pán dal, Pán wzal: gať se
Pánu libilo, tať se stalo: buď gméno Páně † požehnáno. 22. We
wšech těch wěcech nezhrěšyl Job rtý swými, ani co blázniwého pro-
ti Bohu mluwil.

a. Regat. 5. 14.
1. Eym. 6. 7.
Job w sau-
zenj chvá-
li Boha.
† požehná-
leno

Zwerse 9. 10. a 11. poznati gest, je dábel at
pro pých, (nij se wypjal w nebi gestě pře-
býnaje, kdjž čtěl býti podobným neywjššy-
m) odlauzen gest na wěky do pekla, gestě se gi
přibyl, nšbrj chce předce býti podobným Bo-
hu. Tájal se ho Bůh, possetrili gest * Joba
člowěka wprjmného a sproštěho, a bogjcy
ho se Boha, gemuzby podobného nebylo na
zemi. Nateť on: * Zdaliz darmo bogj se Job
Boha? zdať ty neohradil sy ho, a dům geho
a wesskeren státek geho wúkol. Ale wzta-
hni maličko ruku swau, a dotkni se wšech
wěcy, kterýmiz wládne, nebudeli w twát
dobrořeciti tobě? Nemoha w jádném skutku,
ani řeci tenrati Joba, myšlenj geho opowázle
ně saudi, a wnitřnj geho aumysl, gaťoby on ne-
bál se Boha z kásky k němu, nšbrj toliho proto,
aby on wzejdeššjho požehnanj neodgal od ně-
ho: a proto jebn toliho slauzil genu je wzdj w-
zejdeššjch wěcy. Bůh, genj nemúže neji pravdu

mluwiti, nazhwa srdce lidšé (to gest myšlenj a
aumysl) nezpitatedlné, a dokládá: Zdož ge
pozná? Gá Pán zpituge srdce. Gaťoby
řekl: jádnj nežná lidšjch myšlenj a aumylů
neji gá sám. Nicméně dábel ten čtěl se w tom
Bohu wyrownati, kdjž saudił myšlenj a au-
mysl Jobu. Diábla w tom následowali knjzata
synů Ammon, genj, kdjž Dawid poslal posly swé
k Hanonowi králi gegich, aby ho potěšyli nad
smrti Dtee geho. to tať wyládali před krátem
swým, je gich Dawid neposlal, aby ho potěšyl,
ale aby wylámal a wšpěhowal strje ně je-
mi geho, a tať sebe Saudce myšlenj geho wěm-
li; a ajposawad umozj s njm y nepteššy skut-
ky lidšé zle wyládagi, aby raděgi radby S.
Bernarda následowati měli, řkaucjho: Bys-
pať znamenal, že nětro zle se stalo, ani tehdať
nesuš bližnjho, nšbrj raděgi wylauwewy
ho, wylauwewy aumysl.

a. v. 8.

b. v. 9.

Diábel
p e y ch a
gest stau-
ti myšlenj
lidšé a
aumysl.
c. Jerem. 17. 9.
da. Král. 10. 7.
e. S. Barud.
ser. 40. in
Cant.

Rapitola II.

I. Satan wyžádati sobě, aby Joba na tde trápil, ranil ho nežitem neyhorsšim. 1. II. Žena se
Jobowi wšnywala, a geg k žore: enj Bohu ponaukala, kterauj on z toho trestal. 9. III. Tri pře-
řek k němu přišli těšyti ho, a widauce náranmaa nemoc geho, za sedm dnj k němu nemluwili. 11.

Talo se pať, kdjž kterehos dne přišli synové Bojž, a
stáli před Pánem, přišel tať Satan, a stál před obl-
čegem geho, 2. že řekl Pán k Satanowi: Odkud
přicházýš? Kterýžto odpowj dage, řekl: Obcházel
sem zemi, a prossel sem gi. 3. Y řekl Pán k Satano-
wi: Zdaliz sy spatřil služebnjka mého Joba, že není genu podobný na
zemi, muž sproštný, a wprjmný, a bogjcy se Boha, a odstapugjcy od zlé-
ho, a gestě zachowawagjcy newinnost? Ty pať † pohnul sy maau
proti němu, abych trápil ho nadarmo. 4. Gemuzto odpowj dage
Satan, řekl: Kúži za kúži, a wšedky wěcy, kterej má člowěk, dá za du-
šiwau: 5. ** syce wztáhni ruku swau, a dotkni se kosti geho, a těla, a
tehdať vzříš, že w twát * dobrořeciti bude tobě. 6. Řekl tedy Pán k

Satan dár
bla gest
obcházeti,
a blaati
kloboby se
jeal.
Bůh w tr-
pěliwosti
speawed-
liwých, we
lice sobě
obřadje.
† popadil
sy nme
** ale
* slořeciti

Job od pas-
ty nob, az
oo swrchu
blawy ra-
neny, figu-
rau byl
K r y s t a
Pána ve
mučeného
3lá žena
mamenie-
ty nástog
dábla.
† zlořel
z ruky Bo-
zi dobré y
slé wěcy
zárwen
máme pri-
gimati.
3láso gest
těch, gest
toby k pri-
řeli w ne-
stěsti po-
stavené-
mu se zna-
li.

Satanowi : Hle w ruce twé gest : ale wšak dussy geho zachowey. 7. Wyssed tedy Satan od twáři Páně , ranił Joba nežitem neyhorššym , od paty nohy až do wrchu hláwy geho : 8. Kterýžto střepinau hnis o-
struhowal , sedě na hnogi.

II. 9. Řekla pať gemu manželka geho : Gestě ty zůstáwáš w sprostnosti swé : † Dobrořec Bohu , a umři. 10. Kterýžto řekl k ni : Gako gedna z bláznivých žen mluwilasť : gestliže dobré wěcy brali sine z ruky Boží , zlych pročbychom nepřigjmali ? We wšech těch wě-
cech nezhrěššyl Job rtý swými.

III. 11. Tedy wšlyssewšse tři přátelé Jobowi wšedko zlé , kteréž se přihodilo gemu , přišli gednkaždý z místa swého , Eliffaz Themanyt-
ský , a Baldad Suhytský , a Soffar Naamathytský. Těb se byli smlu-
wili , aby spolu přigdauce nawšstiwili geg , a potěšyli. 12. A kdýž po-
zdwichli zdaleka očí swých , nepoznali ho , a vykřikše plakali , a roztrhše
raucha sypali prach na hláwu swau k nebi. 13. A seděli s njm na zemi
sedm dnj , a sedm nocý , a žádný nemluwil gemu slowa : nebo widěli
bolest býti náramnau.

Nezhrěššyl
Job , kdýž
ženu swau
bláznivy
nazwal , a
proč ?

a 7. 10. :

b Mai. 5. 22.
c Theophan.
ep. 2.

d S. Chrysof.
hom. 11. in
Matt.

Kdýž Jobowi na hnogi sedjčinnu w neywe-
stšich boleštech , a po celým těle raněnému po-
smjwala se manželka geho , a wyteykala gemu ,
ježby sprošakem byl , a chwalil toho , genž ho o
wšedko pripravil , y o zdrawj geho , a měla ho
k tomu , aby mu radeg zlořecil , poněwadž on po
geho wěrně slujbě , kterauj mu tolik let profazo-
wal , tak nemisostiwě s njm nakládá ; odpowě-
děl on gi : * Gako gedna z bláznivých žen
mluwila sy. Z kterýchito slow pocháží otázka ,
zdali Job w tom nezhrěššyl , poněwadž dle weny-
powědi Krystowé : † Dožby řekl (bratru swé-
mu) blázne , hoden bude pekelnýho ohně.
Kdežto gedná Krystus o těch , gesttoby to řekli z
hněwu , † o Jobu pať ta slowa mluwjčim dj
Theophanes , je gest ge propowěděl hněwage-
st. Na čej odpowjdam , je netoliko w tom Job
neprohřěššyl , ale je to y chwalitebně učinil. Ne-
bo Krystus ona slowa mluwil o těch , kteréžby
to slowo mluwili nekomu bez přejiny , † gals žna-
menal Sw. Jan Zlatowšty , neb w Řecké Bibli-
stogj tato slowa přidana ; bez přejiny. Z čej

hož on wywádí , je kdo s přejinau se hněwá ,
(bláznu nadává) nebude winnen : nebo ne-
budeli hněwu , nic neprospěge nawčeni , a-
niž hřichowé zastaweni budau. Sprawe-
dliwj tedy hněw gest Matkaú kážne. Pro-
čez ne gen nehrěššy ti , kteréž s přejinau se
hněwagi , anobřz naproti , nehněwagili se ,
hrěššy. Čjemuj tak rozuměg , je ten nehrěššy ,
kdo se hněwá na hřich , a pro neg hřiššyku do-
mlawá , a geg tresce , aby ho k pokáuj , a k po-
lepšeni jiwota přimědł. Gináby byla , kdýžby se
na osobu hněwal , která proti němu promiřla ,
a tím hněwem popuzen proti ni se škwal , a gi pře-
šul. Job tedy , genž se toliko na hřich manželky
hněwal , je ona ho chtěla proti Bohu popuditi ,
a od něho geg odwrátiti , ano y na to geg na-
mluwiti , aby Bohu sujugičymu ho zlořecil , ač
gi bláznivy nazwal , nercyli nic tím neprohřěššyl
anobřz welmi chwalitebnau wěc učinil. Giná-
by byla , kdýžby gi byl zhaněl proto , je ona ho
nepřew zhaněla sprošakem ho nazwawššy.

Capitola III.

I. Job zlořecj dni narozeni swého. 1. II. Wypisuge bjdj tohoto časného jiwota , kterých
přostřeni sau mrtwj. 13.

O těch wěcech otewřel Job wsta swá , a zlořecil dni
swému , 2. a mluwil : 3. * Těchť zahyne den , w
němž sem se narodil , y noc w njž bylo řečeno : Počat
gest člowěk. 4. Ten den nechť gest obrácen w tmy ,
nechť ho newyhledává Bůh z hůry , a nechť nenj ošwi-
cen swětlem. 5. Těchť geg zatměgj tmy , a stjn smrti :

a Jer. 20. 14.
Dowoleno
gest muji
dořonales
muj w ři-
zi swém
sobě po-
štyřati.

necht geg + opanuge mráota, a necht gest obalen hořkosti. 6. Nocý
 tau tmarwy wicher necht włádne, necht neni počítána we dnech rofu,
 ani necht neni počítána mezy mēšy. 7. Nlecht gest noc ta ** osamělá,
 ani chwały hodná. 8. Nlecht gj zlořečj, krej * zlořečj dni, krej hoto-
 wj gšau wzbuditi Lewiathana: 9. Nlecht se zatmj hwězdy mráotau
 gegj: necht očekáwa swětla a newidj, ani východu powstáwagjcy
 zke gitěnj. 10. Niebo nezawřela dweřj žiwota, krejž nosyl mne,
 ani neodgala zlych wěcy od očj mých. 11. Proč sem newmřel w mat-
 ce žnyšy: wysšed z žiwota nehned sem zahynul: 12. Proč sem w zat-
 mē na kolena: proč kogen pršy:

+ přikvácí
 w prawdě
 vniwa, kdo
 na tento
 bdný swět
 přichází.
 ** samotná
 * prořijnaz
 gj den,

** Elij

13. Niebo nynj spē mlčelbych, a snem swým odpočjwalbych:
 14. S trali a raddami země, krejž wzděláwagi sobě pustiny: 15. Aneb
 ošřaty, krejž włádnau zlatem, a naplnugj domy swě stříbrem: 16.
 Aneb gačo nedochůdče skryté neobstálbych, neb krejžto počati bywšse
 newiděli swětla. 17. Tamt bezbožnj přestali od hauře, a tam odpoči-
 nuli vnawenj šylau. 18. A někdy wěznowé spolu bez obtěžnosti, ne-
 slyšeli hlasu násylnjka. 19. Malý y weliký tam gšau, y služebnjš swo-
 bodny od Pána sweho. 20. Proč bdnému dáno gest swětlo, a žiwot
 tím, krejž gšau w hořkosti duše: 21. Krejž očekáwagi smrti, a nepři-
 cházj, gačo wykopáwagjcy poklad. 22. A radugj se naramně, řdyžby
 našli hrob. 23. Muži gehožto cesta skrytá gest, a obkljčil ho Bůh
 temnostmi: 24. Dřjwe než gjm, wzdychám: a gačo rozwodnjce se
 wody, tač řwánj mé: 25. Niebo bázeň, krejž sem se bał, přišla mi;
 a čeho sem se strachowal, přihodilo se. 26. Zdaljž sem se newřazowal
 gačo newěda: zdaljž sem nemlčel: zdaljž sem neodpočjnuł? a při-
 šlo na mne rozhněwánj.

Smrti řeše
 y d'udě
 dáwj.

Tic neni
 spraved-
 liwym ob-
 řijněšy-
 ho, gačo
 špecěněš
 s bezbož-
 nyimi.
 Spraved-
 liwy při
 smrti na-
 ležá do-
 brých řin-
 řkaw pos-
 řlad.

Ten gest
 řine dos-
 řonaly,
 řery vni
 mlčeti,
 šhowjra-
 ti, a odpo-
 čjwati.

Kapitola IV.

I. Eliffaz Themanytský Joba z netrpěliwosti řimě obwiniuge. 1. II. a ie náboženstwj
 geho nemu hlo býti vprjme, duwedně to prořázati vřjuge; domnjwage se, že Bůh na dobre
 a špravedkwě něčo zleho nedopauřtjwá. 7.

Spowjdagje pač Eliffaz Themanytský, řekl: 2. Po-
 čnemeli mluwiti tobě, šnad obtěžně přjgmeš, ale po-
 čatau řeč řdož bude mocy zdržeti: 3. Gle včil sy
 mnohé, a rukau vřtálých pošlynowal sy. 4. † Wikla-
 gjcych se potwřzowaly řeči twé, a kolena třesaucy se
 řpewňowal sy: 5. Nynj pač přišla na tebe rána, a zemden
 řy: dotkla se tebe, a zřormaucen sy. 6. Kde gest bázeň twá,
 řpla twá, trpěliwost twá, a dořonalost cest twých:

Saučeně-
 mu nestu-
 řy přida-
 wati šau-
 ženj.
 † nestálých
 ** ymocios
 wal
 řly leřač,
 řtery hoga-
 gine, řebe-
 lečiti nez-
 vni.

II. 7. Rozpomeň se prošm tebe, řdo gest řdy newinný zahynul?
 a nebo řdy vprjmj zahlaženi šau? 8. Ale raděgi widěl sem ty, krejž čj-
 nj neprawost, a rozřwagj boleřti, a žnau ge. 9. že od dchnutj Božjho
 řhynuli, a duchem hněwu geho zřaženi šau: 10. Řžwánj lwa, a hlas

lwice, a zubowé mladých lwů zetrjini sau. 11. Tygrys zabynul, přeběh
 že neměl laupeže, a mladj lwowé rozptyleni sau. 12. Ke mně pať po
 wédjno gest slowo skryté, a gačo kradmo přigalo vcho mé * prameny
 sseptanj geho. 13. W hrúze widěnj nočnjho, když twrdy sen připada
 wá na lidj, 14. Strach † držel mne, a třesenj, a wššedky kosti mé pře
 strasseny sau: 15. A když duch w mé přítomnosti pornigel, wstali wlo
 slowé těla meho. 16. Stál geden, gehož obličege nepoznawal sem, o
 braz před očima mýma, a hlas gačo powětrj ticheho slyšel sem. 17.
 Zdali čłowěk přítomnan gsa k Bohu osprawedlněn bude, aneb nad
 stwořitele swého čistěgšy bude muž? 18. ^b Hle kterjž slaužj genu,
 negsau stálj, a na Angeljch swých nalezl nepravost: 19. Čjm wice ti,
 kterjž bydlj w domjch hliněnjch, kterjžto magj zemšty základ, ztra
 weni budau gačo od molů? 20. Od gitra až do večera podim bu
 dau: a že žádný nerozumj, na wěky zabynau. 21 Kterjž pať ostatnj
 budau, odgati budau z nich: zemrau, a ne w maudrosti.

Eliffas Themanjtský, slyše to, co byl mlu
 wil Job w předěslé kapitole, a domjwage se,
 jebj on to činil z netrpěliwosti a hněwu proti
 Bohu zle naň dopausstěgicjmu; aby ho k trpěli
 wosti přiwedl, by to wšše, co naň Bůh dopustil,
 wile snášel, mezy jinými důwody y tento před
 nesl w uweršjz. ^a A y vějwal sy mnohé. Wědel
 owšsem Eliffas, kterak Job před tím sauženě li
 dj namstěrowal, a ge w neřestech gegich těšy
 wal, a k trpěliwosti ge wzbuzowal, wyběuge ge,
 galkby wjitečně bylo lidem šsaujeni, a křj woz
 degšy. Čhtěl tedy tuto řicy: poněwadž sy gine k
 trpěliwosti wzbuzowal, stassná wěc gest, abys y

ty nynj rrpěliwost na sobě wkazowal, a wile sná
 šel wššedky neřesti swé a trápenj, bys nezahan
 bil sám sebe, že čenu sy gine wyowal, toho
 sám nečinš. Pěkně k tomu předsewjjetj mřimj
 S. Kjehoř welikj, řka: ^b A dyž slowa swá D
 čitelowé sobě na pamět přiwáděgi, stydegi
 se nezachowáwati toho, co prawj. Z čehož se
 nawčiti máme, je poněwadž ginj častěg tresceme
 z gegich prowinněnj, sami se gich dopausstěti ne
 máme, abychom se nezahabili, že to, co sme při
 ginim haněli, sami činjme; a aby nám žádnš slo
 wy Pawlowými přimlawati nemohl: ^c Ate
 ry prawjjs, že nemagj smilniti, smilnjs, a

* šly, přus
 chody

† přišel na
 mne
 † přišel na
 mne
 † přišel na
 mne

a Mt 24. 4.
 b Mt 15. 15.
 2. 1 Petr. 2. 4
 Jud. 6.

Wyprawu
 ge se bida
 lidštek: o ži
 wota.

a v. 3.
 † anba gest
 věcjm
 ginj, než
 niti toho,
 čemu ge w
 čj.
 b S. Gregor.
 hom. 18. in
 Ezechiel.
 c Řjm. 2. 22.

Kapitola V.

I. Eliffas wjdy na swém stoge trestá Joba z nepravosti. 1. II. Potom ho napomjná, aby
 se k Bohu obrátil, a tak je se mu wššedko dobře powede. 17.

Swoleyž tedy, gestliže gest, kdoby tobě odpowěděl, a k
 některému z swatých obrat se. 2. W prawdě blážna za
 bigj hněwíwost, a maličkeho morduge záwist. 3. Gá
 sem widěl blážna pewného kořene, a hned zlořecil sem
 krase geho. 4. † Daleko budau synowé geho od spase
 nj, a zetrjini budau w bráně, a nebude, kdoby wytrhl. 5. Ge
 hožto žej hladowitý gisti bude, a sameho ** popadne oděnc, a
 žjžniwj piti budau bohatstwj geho. 6. Tlic na zemi bez přjčiny
 se neděge, a z země newzcházy bolešt. 7. Čłowěk rodj se k práci, a
 pták k létanj. 8. Pro kteraužto wěc gá prosyti budu Pána, a na
 Boha wložjm řeč swau: 9. Kterjž činj weliké wěcy, a nezpytatedl
 né, a diwne bez počtu: 10. Kterjž dáwá děst na twář země, a swla
 žuge wodami wššedky wěcy. 11. Kterjž sázy pořorné na * wysošt, a
 truchliwé pozdwihuge zdrawjm: 12. Kterjž rozptyluge myšlenj

Přimlawá
 Kocičky
 Boji a
 Swatých
 w el mi
 plátná.

† wzdáleni

Bohatstwj
 negistě w
 boháče.
 ** wchwatj

Modlitba
 w boleš
 stch wy
 borne lez
 křstwj.

* wysošt
 msto

13. aby nemohly naplniti ruce gegich, což byly začaly: 14. * popadá mračné w chytrosti gegich, a raddu zlych rozptyluje. 15. * Potřebného pak wyswobodj od meče vst gegich, a z ruky násilníka chudeho. 16. A bude mužnému nádege, nepravost pak * * * * *
 17. Blahoslavený člověk, kterýž trestán bývá od Boha: trestánj tedy Dáně nezamjetej: 18. Nebo on ranj, a hogj: tepe, a ruce geho vyzdrawj. 19. W šestj sauzenich wyswobodj tebe: a w sedmém ne-dotkne se tebe zlé. 20. W hladu wytrhne tebe z smrti, a w bogi z ruky meče. 21. Od biče gazyka vkrýt budeš, a nebuděš se bati bjdy, když by přišla. 22. W * * * * * a hladu smáti se budeš, a zwiřat zemských nebuděš se strachowati. 23. Ale s kamený kragin smlawuwa twá, a gwjřata zemská pokogná budau tobě. 24. A wědětj budeš, že pokog má stánek twúg, a nawstěwuge krásu swau nezhčessýš. 25. Buděš ta-ke wědětj, že * mnohé bude smě twé, a rodina twá gačo bylina zemská. 26. Wegděš w hognosti do hrobu, gačo † wnesena býwá hroma-da psenice w času swém. 27. Gle to gač sme wyhledali, tač gest: což oslyšew, myslj rozgimej.

† wykonat
 a. l. Kor. 3. 19
 * * * * *
 * nazného
 † zawte
 Báb ranj a
 bogi,
 * * * * *
 * mnoho
 násobně
 Blahosla-
 weny, kte-
 rý pln
 ctností w
 mircá.
 † wnesen
 býwá šob

Kapitola VI.

I. Job dokazuje, že více trpí nežli svými hříchy zasloužil, a že tač velikých těla y duše bole-
 stj přirozeným způsobem dělegi nemůž sněsti. II. Přitom narjká sobě, že ti tři přátelé, pře-
 šedše ho těšiti, netoliko toho nečinj, ale gestě více geg zarmucuj. 15.

Job své
 bdy wy-
 pisuge.
 † psora
 Dnučanj
 Krytowo
 bez konce
 bylo wě-
 stly nej lid
 stj hří-
 chowé.
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *
 * * * * *

Spowjdaže pak Job, řekl: 2. Oby zawěšeni byli hří-
 chowé mogli, gimíž sem hněwu zaslaužil; a † bjda,
 kterauž trpjm, na wáze! 3. Gačo pisel mořský težšý-
 by se tato wkazala: odkudž y slowa má bolesti gsau
 plná. 4. Nebo střely Dáně we mně gsau, gegichžto
 rozhněwánj wypilo ducha mého, a hrůzy Dáně bogugj proti mně.
 5. Šdaliž rwáti bude diwoký osel, když bude mjti * * * * *
 aneb bučeti bude wul, když před gestemi plnými státi bude? 6.
 Aneb budeli se mocy gisti neslané, což nenj solj osoleno? aneb mů-
 želi někdo okusyti, což okussené přinášj smrt? 7. Kterých wěcý př-
 we nechtěla dotknauti se duše má, nynj pro aužkost, pokrnowé mogli
 glau. 8. Kdo dá, aby přišla prosba má: a čehož očekawám, aby
 dal mi Bůh? 9. A kterýž počal, ten aby mne setřel: rozwázal ruku
 swau, a podtal mne? 10. A to buď mi potěšenj, aby trápe mne bolestj,
 neodpausstěl, aniž * se zprotiwjm řečem swateho. 11. Nebo gača gest
 šyla má, abych sněš: a nebo který konec můg, abych trpěliwě činil? 12.
 Aníž šyla má, šyla kamenů, ani tělo mé měděnné gest. 13. Gle nenj mi
 pomocy we mně, a tače přátelé mogli odstaupili odemne. 14. Kdo
 odgimá od přjtele swého milosrdenstw, bážen Dáně opaustj.

II. 15. Bratři moji pomínuli mne, jako potok, kterýž proude pět-
 bývá w audoljch. 16. Kterž se bogi * gmi, připadne na ně snh. 17.
 Časem, kterýmž budau rozptýleni, zahynau: a galkž se † zabřege, roz-
 plynau se z místa swého. 18. Zmatené sau stezky kroků gegich: chodi-
 ti budau ** na prázdno, a zahynau. 19. Patřte na stezky Thema, na ce-
 sty Saba, a počkejte maličko. 20. Zahanbeni sau, nebo sem doušsal:
 přišli také až ke mne, a studem přikryti sau. 21. Nynj ste přišli: a nynj
 widauce ránu mau bogjte se. 22. Šdali sem řekl: Přineste mi, a z sta-
 tku swého darujte mi? 23. Aleb: wyswobodte mne z ruky nepřitele,
 a z ruky sylných wytrhněte mne? 24. Včte mne, a gá budu mlčet: a
 gestliže snad čeho sem newědel, navčte mne. 25. Proč ste vtrhali řečem
 prawdy, poněwadž z was nenj žádný, kdoby mohl trestati mne? 26.
 A * trestánj toliko řeči spolu skládáte, a w wjze slova † wynášáte 27.
 Na syrotka se obočujete, a podwrátiti vsylujete přitele swého. 28.
 Ale wšak což ste začali, ** vyplňte: * přiložte vcho, a wjzte, zdalž kla-
 mám. 29. Odpowjdeyte, prosým, bez swáru: a mluwjce to, což spra-
 wedliwego gest, sudte. 30. A nenaleznete na gazyku mém neprawo-
 sti: ani w wstech mých bláznowstwój zniti bude.

* padlébo
 mrazu
 † zabřezi
 ** nadaru
 mo
 Prawý pří-
 tel, neblez
 dá wšak
 mho, ale
 přitele v-
 žitku.

* domlau-
 wánj
 † wypo-
 wjz-
 dare
 ** konejte
 * poslyš-
 te. To při-
 dání
 sprawed-
 liwému z
 řámu
 obwinně-
 nu býti.

2. 3.
 Bůh negen
 pro hř-
 chy, ale y
 z gíných
 přičin na
 lidi sřau-
 zenj do-
 pusti.

1. Joan. 9. 2. 3

Poněwadž Eliffaz w dwauch předěšlých ka-
 pitolách wytenkal Jobowi hřichy geho, řka, že
 pro něho Bůh tolika metkami sřehal, a sřehá, a
 a na o trestal ho z netrpěliwosti geho, řdžj sobě
 nad dnem narozenj, a noci početi swého hoř-
 kowal, odpowjdá mu tuto Job, řka: * Oby hř-
 chowé mogj, gimjž sem hněwu zaslauzil,
 zawěšeni byli na wáze, a pšota, kterauž tr-
 pjm! Gako wšel mořský, tato težšy okázala
 by se. Protož y slowa má bolešti gřau plná.
 Kteráto slowa mohly mu někdo k welikemu
 hřichu přičítati, gakoby sřz ně chtěl řicy, že Bůh
 geg nesprawedliwé, a wice nežli on zaslauzil,
 trefce. Ale nemjnil on toho těmi slowy řicy,
 poněwadž sylně wěřil, žeby Bůh byl nespra-
 wedliwěgšy, a žeby netrestal člowěka nad to, co
 on sřze hřichy swé zaslauzil; nýbrž chtěl tolika
 řicy, že poněwadž Eliffaz prawil, že Bůh wy-
 měruae trestánj wezdegšy dle mřny hřichu, z to-
 hoby následowalo. žeby nad něho žádného we-
 tššho hřišniká nemušlo býti w celým swěte,
 poněwadž žádného tehďaj w swěte Bůh tak tež-

ce netrestal. Při tom wědel Job, že Bůh sřce
 y gediny hřich může sprawedliwé tím nepř-
 ššm trestánj trestati, ale wšak dle obyčejně-
 ho způsobu swé prozřetelności toho newěděl,
 aby lehky negaké hřichy newěššima trápenj-
 mi trestal, a protož prawj, že dle toho obyčej-
 Božjho, wětšy naň trestánj přišlo, nežli on hř-
 chy swými zaslauzil, a že ho Eliffaz welmi nes-
 prawedliwé a nedůwodně saudj, řdžj z toho
 geho trestánj wywěsti chce, gakoby on welmi
 težkých hřichů se byl dopustil. Protož gestli-
 my řdy spatřjme někoho od Boha težce trápe-
 něho, nesudme ho, gakoby se welmi těžkých
 hřichů byl dopustil; nebo z mnohých gíných př-
 čin činjwá to Bůh, a ne gen pro samé spáchané
 hřichy, galkž toho patřny příklad máme na o-
 nom slepým od narozenj, gehož widauce Apo-
 stolé, tážali se Krysta: * Wjstře, řdo sřbeššl,
 tentoli, čili rodičowé geho, že slepý se na-
 rodil? Gimjto Krystus: Ani tento nezřte-
 ššyl, ani rodičowé geho: ale aby zgeweni
 byli skutkowé Božj na něm.

Kapitola VII.

I. Job narěžá nad swými a žiwota lidšého na tomto swěte težlostmi. 1. II. Proš
 Boha, aby ho z nich wyswoboditi ráčil. 7.

Jytěrowánj † gest žiwot člowěka na zemi, a gako dno-
 wé nádennjka, dnowé geho. 2. Gako služebnjž žáda
 stjnu, a gako nádennjž očekáwá konce dšla swého: 3.
 Tak y gá měl sem měsíce ** prázdne, a noci pracowite
 počtal sem sobě. 4. Vřnu, řetnu: řdy wstanu? a o-

Žiwot člo-
 wěka sa-
 má wog-
 na.
 † Bog
 ** darem-
 nj

pět očekávati budu večera, a naplněn budu bolestmi až do tmy. 5. Obleženo gest tělo mé hnísem, * a poskvrnami prachu, kůže má vsva-
 3 dila, a † svařkala se. 6. Dnowé mogli rychlegi pomínuli, nežli od tka-
 dlce plátno přestříženo bývá, a ztráveni saú bezewšy nádege.
 II. 7. Rozpomeň se, že wjtr gest žiwot můg, a nenawrátj se obo-
 mé, aby widělo dobré wěcy. 8. Aníž hleděti bude na mne zrak člowě-
 ka: oči twé na mne, a neobstogjm. 9. Gako hyne oblak a pomigj: tak
 kdo zstaupj do pekel, newystaupj. 10. Aníž nawrátj se wjce do domu
 swého, aníž pozná ho wjce mjsto gebo. 11. Protož y gá neodpustjm
 wstun swým, mluwiti budu w sauzenj ducha swého: spolu rozmlau-
 wati budu s hořkostj dusse swé. 12. Šdali gsem gá moře, neb welryb,
 že sy mne obkličil žalářem? 13. Djmli: potěšy mne lůžko mé, a *** po-
 lehčenj mji budu mluwě s sebau na posteli swé: 14. Děšyti mne bu-
 desš strze sny, a strze widěnj hrúzau * porazýš. 15. pro kteraužto wěc
 3 zvolila oběšenj dusse má, a smrt kosti mé. 16. Šauffal sem, nikoli giž
 wjce žiw ne budu: odpust mi, nebo nic negsau dnowé mogli. 17. Co
 gest člowěť, že zwelebuges ho? aneb co přikládáš k němu srdce swé?
 18. Nawššewuges geg na vswjtě, a† náhle zkusuges geg. 19. Doka-
 wadž neodpausstjš mi, ani dopausstjš mi, abych *** polknul slinu swau?
 20. Zhřessyl sem, což včijnj tobě o strážce lidj? proč sy postavil mne
 odporneho sobě, a včinen sem sám sobě těžký? 21. Proč neshlazugesš
 hřichu mého, a proč neodgjmáš neprawosti mé? hle, nynj w prachu
 spáti budu: a budešli ráno mne hledati, neobstogjm.

* Smedu-
 rym pra-
 dem
 † zwerka
 3 peka nes-
 ni žádně
 ho wylau-
 penj.
 30 sauzenj
 máme pře-
 hořké vs-
 mučenj
 Křystowo
 sobě při-
 pominati
 *** poobwe-
 selen bus-
 on
 * včijnš, aš
 bych se
 trásl.
 Dnowé člo-
 wěka nie,
 a marnost
 † rychle
 ** pozřel

Kapitola VIII

I. Baldad Suhytšy tresce Joba gako bezbojného člowěka, kterjž swými hřichy toho tres-
 kání zaslaužil. II. Naponj náho, aby strze polání k Bohu se obrátil. 4. III. Je tak ob-
 Boha, genj dobrým za dobré, a zlym za zlé odplacowává, prigat bude. 5.

Dpowjdage pak Baldad Suhytšy, řekl: 2. Dokudž
 mluwiti budeš takowé wěcy, a duch mnohonásobný
 řeči wst twých? 3. Šdali Buh podwtracy saud? aneb
 Wšemohaucy wywtracy, což gest sprawedliwego?
 III. 4. Gestliže take synowé twogi zhřessyli gemu, a
 † pustil ge w ruce neprawosti gegich:

† nechal
 gich

II. 5. Ty wšak powstanessli na vswjtě k Bohu, a Wšemoha-
 haucyho budešli prosyti: 6. Gestliže čistý a wprjny budeš chodi-
 ti, hned procyti k tobě, a pokogny *** dá přjbytek sprawedlnosti twé:
 7. Tak welice, že gestli prwněgšy twé wěcy byly malé, y posleduj twé
 wěcy rozmnoženy budau přjliša. 8. Nebo wzeptey se rodu dáwnjho,
 3 pilně * stjhey památku otců: 9. (Nebo wčeregšy sme, a newjme, že
 gako stjn dnowé nassy gsau na zemi.) 10. A oni včiti budau tebe:
 mluwiti budau tobě, a z sedce swého † wynesau wýmluwnosti. 11.
 Šdaliž se může zelenati třtj bez wláhy? aneb růsti rákosy bez wody?

** nawřeš-
 ti
 * wpršas
 wry se na
 památku
 2. Rj 14. a
 3. Sal. 143. 4.
 † wyprás-
 wovati
 budau

Baldad
wypisuge
pokrytce.
Pokrytec
al nejwjs
cegi pras
cuge,
wssak nic
neprosjz
wa.
* wessite
let, pfo
* ptebywa
ti
† pobltj

Bezbojni
prawe ras
dost nez
magj; nez
bof zate
mucek
hned w
parach za
hřichem
kraci.

Stesti bez
bojnych
gest poz
dobne tti
ne bezstet
a rakofy.

a Judib. 1. 4
b Judib. 3. 9
c Ester. 3. 2.
d Ester. 7. 10
e Sal. 36.
35. 36.

12. Když gestě gest w kwětu, ani býwá trháno rukau, přede
bylinami vsychá: 13. Tak cesty wssch, kterjz zapomjnagj na Boha,
naděge pokrytce zabyne: 14. Nebude se gemu libiti nesmyslnost geho,
a gako pawaučina naděge geho. 15. Spolehne na dům swig, a nebu
de státi: podpjrati bude geg, a nepowstane: 16. Swlažený zdá se
býti dřjwe nez přicházý slunce, a v východu geho * * * kmen geho wygde.
17. Na hromadě skal kořenowé geho zabustj se, a mezy kameny * zdr
žowati se bude. 18. Gestlize † pozře geg z mista geho, zapře ho, a dj: D
Neznám tebe. 19. Nebo ta gest weselost cesty geho, aby opět z země
giné pučilo se. 20. Bůh nezawrhne sprostného, aniž podá ruky zlo
stným: 21. Dokudž nenaplňj se smjchem wsta twá, a rtowé twogi ple
sánj. 22. Kterjz nenáwidj tebe, oblečeni budau hanbau; a stanek
bezbožných neobstogj.

W weršy II. 12. a 13. přirorodává Bal
dad, druhý z přátel Jobowých, štěstj bezbojnych
lidj třtjné a rakofy, řka: Zdali se může zelenati
třtjna bez wláhy, aneb růsti rakofy bez wo
dy? Když gestě zelená, aniž se gestě rukau
trhá, prwe než která bylina vsychá. Tak sau
cesty wssch, kterjz zapomjnagi se na Boha.
Třtjna bezkulá, a rakofy magj hogné wlkosti
krásně se zelená; ale ta krása a zelenost nemá stá
losti: gak wlkost wyschne, tak chřadne. Tak gest
y s bezbojnymi: zelenagi se, rostau slyně w
zbojj, w sláwě, we cti; ale netrwa to nejlina ne
gakj toliko čas, a potom to nenadále wssch
zhyne a pomine. Takowé rakofy byl gest Arffa
rat král Medřtj, genj podmanio sobě mnohé
národy, a wystawio sobě welmi mocné město
Ekbatanyš, a ohradio ge tak, že se zdálo nebo
bytedlné, a chlubil se gako mocný w mocy
wogřka swého. Zelenal on se; ale nedlauho:
nebo porajen gsa w poli od krále Asyrřského

bjdně zahýnul. Takowé rakofy byl gest Solo
fernes nejwysšj wůdce krále Asyrřského, před
nimj se trásti wssch ni okolnj národowé; ale ta
zelenost toho rakofy nedlauho trwala, neb po
nedlauhé chwjli sejala ge ruka jenřá. Takowé
rakofy byl gest Aman nejprředněgšj Pán při
dwoře krále Asřwera, gemuj se wssch ni dwora
né a knjzata klaněli. Sedel on s králem a králo
wnau za stolem: w gake sláwě tehdej nebyl? pře
krásně se zelenal; ale nedlauho. Podimew se
do gřbny králowé, vzřisli ho tam gestě při stole
sedjcyho? Nevyřis: kde pař bude? Gdi do do
mu geho, a vhljdás ho na sřbenicy paděšat lo
ketnj wispcyho. O gak prawdive powědel Da
wid, řka: Widěl sem bezbožného wywysse
ného, a pozdwoženeho gako Cedry Liban
ské. U šel sem, a hle nebylo ho: a hledal
sem ho, a nenj nalezeno misto geho. Zdagj
oni se Cedrowé býti; ale negau nejlj bjdně ra
kofy, na malichj toliko čas se zelenagjcy.

Capitola IX.

I. Job y spravedlnost y moc Bojj wctiwě oslawuge. 1. II. Potom dokazuje, že netoliko
žlé a bezbojné, ale také dobré a newinné protivensřwjm nawšřtewowává. 22.

Jacwzetj
hřisnjt v
slawičan
wálku, a
nepořog
w řdocy
obnásřj.

Jáonj ne
šřstj swé
ho hwěz
šm nez
přičřeg,
neboř Pán
řjoi ge.

Odpowjdage Job, řekl: 2. W prawdě wjm, že tak
gest, a že nebywá sprawedliw wčiněn člowěk přiro
naný Bohu. 3. Budeli chřti s njm se hádati, nebu
de mocy gemu odpowědjti gednoho za tisřc. 4. Mau
dry šřdce gest, a slyň w mocy: kdo se protiwl ge
mu, a měl pořog? 5. Kterjz přenesl hory, a newěděli ti, kterjz
podwratil w prchliwosti swé. 6. Kterjz pohybuge zemj z mista
gegjho, a slaupowé gegj třesau se. 7. Kterjz přřřazuge sluncy,
a newycházý: a hwězdy zawjrá gako pod pečeti: 8. Kterjz roz
tahuge nebesa sám, a kráčj na wlnách mořřřch. 9. Kterjz činj
hwězdy Wúz, a hwězdy Kosy, a hwězdy Kuřátka, a (hwězdy) wnitř-

in poledni. 10. Kterýž činj weliké, a † nepochopitedlné, a diwne wě-
cy, kterýchžto není počtu. 11. Přigdeli ke mně, nevzjmi ho: odegde-
li, neporozumim. 12. Otázeli se w náhle, kdož odpowj gemu: aneb
kdož řecy může: Proč tak činjs: 13. Bůh, gehožto hněwu odolati
nemůže, a pod nímž klonj se, kterýž nesau ohršleť. 14. Gať
tedy gsem gá, abych odpowědel gemu, a mluwil slowy swý-
m: 15. Kterýžto take buduli mji nětco sprawedliwego, ne-
odpowjdati, ale swého saudce prosyti budu. 16. A když wzy-
tečyho mne wyslyšy, newěřim, že wlyšel hlas můg. 17. Nebo v
zete mne, a rozmnožj rány mé take bez přičiny. 18. Tledáwá
duchu mému, a naplňuje mne hořkostmi. 19. Hledáli se
neyslyněgšyť gest: pakli sprawedlnost saudu, žádný nesmj o mne
powěditi. 20. Buduli chrti sebe osprawedlnowati, wsta-
má odsaudj mne: buduli se wklazowati newinným, neshlechtným
mne býti dočáze. 21. Take buduli sprosty, toho sameho nebude wě-
děti duše má, a bude se mi steyskati s žiwotem mým.

II. 22. Gedno, gest, což sem mluwil, y newinneho, y bezbožného
on ** zablazuge: 23. Mrškáli, nechť zabige gednau, a nesměge se z
muť newinných. 24. Země dána gest w ruce bezbožného, obličeg
saudcu geho zakrývá. pakli ten není, kdo tedy gest: 25. Dnowé
mogi rychlegšy byli nežli pošel: wtekli a newiděli dobrého. 26. Po-
minuli gaťo lodj gablka nesaučy, gaťo orlice letjcy ku pokrmu. 27.
Když řeknu: Nikoli tak nebudu mluwiti: změnuj twář swau, a
dolestj mučim se. 28. Bál sem se wšech skutků swých, wěda že ne-
odpausstjjs hřessycýmu. 29. Gestližet pak y tak bezbožný gsem, proč
sem nadarmo pracowal: 30. Buduli vmyt gaťo wodami sněžný-
mi, a budauli se lešnauti gaťo neyčistěgšy ruce mé: 31. Wšak w
nečistotách omočjjs mne, a w ohawnosti mne mji budau raucha má.
32. Nebo ani muzj, kterýž podobný mně gest, odpowjdati budu: ani
kterýby semnau w saudu zároveň mohł slyšán býti. 33. Není kdo-
by oba mohł trestati, a položiti ruku swau na oba. 34. Nechť odeg-
me odemne prut swug, a strach geho at mne nestrašy. 35. Budu
mluwiti, a nebudu se báti ho: nebo aniž mohu ležage se odpowjdati.

Rapitola X.

I. Steyská se Jobowi žiwu býti. I. II. Naposledy sobě winfluge, aby se byl nikdy
nenarodil. 18.

Teystě sobě duše má s žiwotem mým, wypustim pro-
ti sobě řeč swau, mluwiti budu w hořkosti duše swé.
2. Djm Bohu: Neodsuzug mne: oznam mi, proč mne
tak saudjjs. 3. Zdali se tobě dobré zdá, gestliže poha-
nijs mne, a † wtiskness mne dšlo rukau swých, a rad-
dě bezbožných pomůžes. 4. Zdali máš oči tělesné:

† neobřá-
blé, newy-
středlné
Utwjme,
sineli ho-
dni lásky,
neb nená-
wisti; proč
čej wždy-
dy pořáni
činití má-
me.

† nebes-
ským sa-
dcem, ne
swatliwě,
ale prose-
bně gedna-
ti se má.

† vlastní se-
be chwá-
leni, haně-
ni gest

** strápi
Bůh se ra-
dage, wi-
da trpěli-
wost spra-
wedliwě-
ho.

† těžká wěc
nářonno-
sti srdce
sargiti.
Sprawes
dliwý do-
bre skutky
swe w po-
desřelosti
má.

* postřer-
nách
šichowé
pláštem
pobožnos-
ti zasřeni
snadně se
zřewugi.

† postřer-
nách

** hřich
můg spy-
rowal

* stwořily

** slepil

* nestworil
Lidky ži-
vor tolik
plný nez-
bezpečení
stoj, bez
miloser-
denstwj
Božjo
obitání ne-
můž.

† posapffs
Kic tak
Bůh nez-
nawidj, ga
to pechy.

Lepegi
gest neby-
ti, nežli po-
deztenim
regného
hřicha
saudenu
byti.

Tebepeč-
ná wěc s
počánim
až k smrti
odkládati.
Kdo wstau-
pi do pe-
řla, zase
nikdy se
nenawo-
tis-
ti.

† wewinnost
hánce ml-
čenim pře-
máhá.

† gať Eris-
wj gsau
lidstwj saus-
dowé!

† obábneš
** až k do-
konalému
poznání

aneb gaťo widj člowěk, y ty widěti budeš : 5. Zdali gaťo dnowé člo-
wěka dnowé twogi, a léta twá gsau gaťo lidstwj časowé : 6. Abys
wyhledáwal neprawosti mé, a na ^{**} hřich můg se wyptáwal : 7.
A wěděl, že sem nic bezbožného nečinil, poněwadž není žádného,
kdo by z ruky twé mohl wytrhnauti. 8. Kuce twé učinily mne, a ^{**} způ-
sobili mne wůkol : a tak náhle storbugeš mne : 9. Rozpomeň se, pro-
šym, že gaťo bláto ^{**} učinil sy mne, a w prach zase obrátjš mne. 10.
Zdaliž ne gaťo mléko wydogil sy mne, a gaťo seyr sy mne ^{*} neshustil :
11. Růžj a masem přiodil sy mne : kostmi a žilami spogil sy mne : 12.
Žiwota a milosrdenstwj udělil sy mi, a nawstjwenj twé ostrjhalo
ducha mého. 13. Ačkoli ty wěcy tagjš w sřdce swém : wšak wjm, že
na wšedky wěcy pamatugeš. 14. Zhřessylj sem, a na hodinu odpustil
sy mi : proč abych čist byl od neprawosti mé netrpjš : 15. A gestli-
že budu bezbožný, běda mně gest : a gestliže sprawedliwý, nepozdwi-
hnu hlawy, nasycen gsa trápenim a bjda. 16. A pro pechy gaťo
lwicy † chytjš mne, a nawrátě se diwne mne trápjš. 17. Obnowugeš
swědky swé proti mně, a rozmnožugeš rozhněwánj swé proti mně, a
pokuty bogugj we mně.

II. 18. Proč z žiwota wywedl sy mne : kterýž obych byl zahynul,
aby oťo mne newidělo. 19. Byl bych byl, gaťo bych nebyl, z žiwota
přenesen gsa do hrobu. 20. Zdali krátkost dnů mých nestoná se brzce :
popust tedy mne, abych poplákal maličko bolesti mé. 21. Prwe než
půgdu, a zase se nenawrátjm, do země tmawé, a přikryté mráťotau
smrti : 22. Do země bjdy a temnostj, kdežto stjn smrti, a žádný rád,
ale wěčná hrůza přebýwá.

Kapitola XI.

I. Soffar třetj přítel Jobu nesprawedliwě a zhruba winj Joba z řeči marných a nepra-
wých, n ; giných hřichů, a prawj, že ho Bůh pro ně tresce. 1. II. A napomíná ho, aby vlekna
se Božjch sprawedliwých saudů, milosti geho hledal. 14.

Spowj dage pať Soffar Naamathytšj, řečl : 2. Zdaliž
kdo mnohé wěcy mluwj, nebude y slyšeti : aneb můž
mnohomluwný osprawedlněn bude : 3. Tobě samě
mu mlčeti budau lidé : a když se giným naposmjwáš,
od žádného nebudeš pohaněn : 4. Nebo sy řečl : Či-
řta gest řeč má, a čist gsem před obličegem twým. 5. A oby
Bůh mluwil s tebau, a otewřel rty swé tobě. 6. Aby wřázal to-
bě tagemstwj maudrosti, a že mnohonásobný gest zákon geho, a
porozuměl bys, že mnohem mensšj wěcy trpjš od něho, nežli zaslau-
žila neprawost twá. 7. Snad slepěge Božj † postjhněš, a ^{**} doko-
nale wšsemohaucýho nalezněš : 8. Wyššjyt gest než Nebe, y co v-
činjš : hlubššj nežli peklo, a odkud poznáš : 9. Delššj než země mra-
geho, a šyrššj než moře. 10. Gestliže podwratj wšedky wěcy, neb w ge-

C kdo sáuzj, kdo * odepře gemu: 11. Nebo on zná lidskou marnost, a wida nepravost, zdali neseťtj: 12. Muž marný w peychu wyzdwi-
buge se, a domníwá se, že gest narozen swobodný jako oslátko diwo-
kého osla. 13. Ty pak vpewnil sy srdce své, a ** wztáhl sy k němu ru-
ce své.

* sprotiwj se

** rozpro-
strel sy

D II. 14. Gestliže nepravost, kteráž gest w ruce twé, odegmess od
sebe, a nezústaneli w stánku twém nesprawedlnost: 15. Tehdáž po-
zdwihnauti budess mocy twáti své bez posskwrny, a budess stály, a ne-
budess se báti. 16. Na bjdu také zpomeness, a jako na wody, kteréž
pominuly, zpominati budess. 17. A jako polednj blest powstane tobě
k večeru: a když se domníwáti budess, že sy zahynul, wzegdess jako
demnice. 18. A budess mji dauffánj, předlože sobě nádegi, a * zakopán
gšá† bezpečný spáti budess. 19. Odpočiwati budess, a † nebude, kdo-
by tě předěšl: a prosyti budau twáti twé welmi mnozy. 20. † Oči
pak bezbožných ** zhynau, a vrtkánj zahyne od nich, a nádege gegich
ohawnost dusse.

† á s l u b y
břichem
smrtedl-
ným vme-
tvené, pra-
vé počánj
zase objje-
wage.

* pohřben
† bezpečně
23. Rog. 26. 6
b 3. Rog. 26.
16.

** nedostá-
tečný vů-
něný bu-
dau.

Když lidé w těžké a bolestné nemocy posta-
weni sa, aneb nauzy welikau, hlad a nedostatek
wšelikých věcy trpj, aneb od giných vtiskánj, ha-
něn, a pomlauwánj bšwagi, aby to trpělivě
snášeli, magj sobě tehdáž slova Soffara Na-
matitského tuto w weršy 5. a 6. postawená na
pamět přimůdět: O by Bůh mluwil s te-
bou, aby okázal tobě tagemstwj maudro-
sti, a že mnohy gest zákon geho, y poroju-
něbys, že mnohem menšy věcy trpšs od
něho, nežli zaslubuge nepravost twá. Gi-
šti galkoli weliké neřešti, bolesti a šlaujeni kdo
trpj, nemúje nikda řicy, že wjce trpj, nežli zaslau-

žil nepravostmi swými: neb gestli se rozpome-
ne, že gedenkrát toliko smrtedlně zhřěššl, vžná
hned, že nestončeně wjce trpěti zaslaužil, pone-
wádž by měl syce za takowj hřich w pekle na wě-
ky hořeti, a newyslowitedlná giná trápenj a
muky na těle y na dussy snášseti. Pakli jádně-
ho těžkého hřichu nespáchal, pozná, že aspoň
welmi často wšednjmi hřichy Boha rozhněwal,
a tak zaslaužil w očistcy za ně trpěti; tu kre-
stímžto mukám wšedky wzděgšš bolesti a neře-
šti gšau gen jako malowanj, aneb stin negakj:
budeli pak wzděgšš šlaujeni trpělivě snášseti,
že tím způsobem onjm wjde.

Šádny wice
netrpi, než-
li zaslau-
žil břichy
swými.

Kapitola XII.

I. S. Job zamítá chlubné a dogimawé řeči Soffarowy, a hrozj mu pomstau Bojj, proto
že se geho sprostnosti wysníwá. 1. II. Přitom wysvětluge welikau moc a Maudrost Bojj, kte-
rauj w yprawowánj swěta wkažuge. 7.

Dpowjdage pak Job, řekl: 2. Tedy wy gste sami lidé,
a s wami vmře maudrost: 3. Y gá mám srdce, ga-
ko y wy, aniž gsem nižšy než wy: nebo kdo těch wě-
cy, kteréž wy znáte, nezná: 4. Kdo posmjwán bý-
wá od přjtele swého, jako gá, wzywati bude Boha,
a wyslyšyt geg: nebo wysníwána býwá sprawedliwého sprostnost.
5. Lampa potupená w myššlenj bohatých, připrawená k času wlož-
němu. 6. Hognost magj stánové laupežnjků, a směle popauzegj
Boha, gestto on dal wšedky věcy w ruce gegich.

a Nij 21. 3

b Wjšš. 14. 2.
Modlitbu
Křiwé sa-
ženého y
hned Pán
wyslechá
a geg bági

II. 7. Totižto ptey se howad a nawčj tebe; a ptactwa nebeské-
ho, a oznamj tobě. 8. Mluw zemi, a odpowj tobě: a wyprawo-
wati budau ryby moříské. 9. Kdož newj, že wšedky tyto věcy ruka

Stwořené
wěcy obla-
stugi mau-
drost swé-
ho tworce

c Mj 34. 3.
Maudrý a
dobrý kni-
že, nic bez
raddy nez-
čini.
d Jm. 22. 22.
3gem. 3. 7.

+ bedra

** navčení

* vtištěni

+ podvádi
znameni
rozíně
waného
Boha gest
knizat o-
slepeni.

Dané učinila : 10. W gehožto ruce duffe wffelike žiwé wěcy, a duffe wffelikeho těla člowěka. 11. Zdalíž vcho slow nerozeznává, a duffe sně gedjcyho, chuti : 12. W starých gest maudrost, a w mnohém čase opatrnost. 13. V něho gest maudrost y syla, on má raddu y rozumnost. 14. Zkazyli tě, nenj žádný, kdoby wzdělal : zawřeli člowěka, nenj žádnj, kdoby otewřel. 15. Zdržili wody, wšsecky wěcy wysuffeny budau : a wypustili ge, podwrátj zemi. 16. V něho gest syla y maudrost : on zná y oklamáwagjcyho, y toho, kterýž oklamán býwá. 17. Přiwodj rádce k blázniwému koncy, a sauce k podiwenj. 18. Pás králů rozwazuge, a přepasuge prowazem + ledwj gegich. 19. Wede kněze bez sláwy, a mocné podwracuge : 20. Změňuge rty prawdomluwných, a ** včenj starých odgimage. 21. Wyléwá potupu na knjzata, těch, kterjž * potlačeni byli, pozdwihuge. 22. Kterýž zgewuge tegné wěcy z temnostj, a wywodj na swětlo stjn smrti. 23. Kterýž rozmnožuge národy, y hubj ge, a podwrácené k celosti nawracuge. 24. Kterýž změňuge srdce knjzat lidu země, a + zklamáwá ge, aby nadarmo chodili, kde nenj cesty : 25. Maľati budau gaľo we tmách, a ne w swětle, a včinj, aby oni blaudili gaľo opilj.

Rapitola XIII.

I. Job tresce přátely, je nevměle zastáwagjce Bojji pře, gemu vbljowali. 1. II. Zastáwá sebe, je nenj zauffalé myslj, a je do sebe nic zlého nemj. 14.

K dokona-
čima řaz-
de wěcy
wyrout-
měni, po-
střeba gest
wčirele.

Sle wšsecky tyto wěcy widělo oko mé, a slyšelo vcho mé, a wyrozuměl sem gedněkaždé wěcy. 2. Podle vměnj wasseho, y ga znám : anjž gsem nižšj nežli wy. 3. Ale wšsaľ k Wšemohaucýmu mluwiti budu, a hádati se s Bohem žadám : 4. Prwe wás okáže skladatale lji, a ctitele přewrácených včenj. 5. A obyste mlčeli, abyste se zdáli býti maudrj ! 6. Slyšte tedy trestanj mé, a saudu rtů mých pozorugte. 7. Zdali Bůh potřebuge wassý lji, abyste za něho mluwili lsti : 8. Zdali twáť geho přigimate, a + o Boha sauditi se vsylugete : 9. Aneb budeli se ljbiti gemu, gehož tagno nic nemůž býti : aneb budeli oklamán gaľo člowěť wassými lstmi : 10. On wás trestati bude, nebo w skrytě twáť geho přigimate. 11. Hned gaľž se pohne, zkormautj wás, a strach geho připadne na wás. 12. Památka wasse ** připodobněna bude popelu, a obrátj se w bláto ssýge wasse. 13. Domlčte maličko, at mluwjm, cožkoli mi wnuľne mysl.

Lepegi se
člowěť y
řečj, nežli
y twáť
poznáwá.
+ msto Bos-
ba sauditi
+ Te Bůh,
ale člowěť
máž okla-
mán býti.

** ptiros-
wnáná

Weliké Jos-
ba dau-
šfáni.
Kdo hřichy
swé wy-
znáwá, +
Boha san-
dce, čini
sobě spa-
sytel.

II. 14. Proč trhám maso swé zubý smými, a duffy swau nosým w rukau swých : 15. Byť mne taľe zabil, w něho dauffati budu : ale wšsaľ cesty swé před obljčegem geho trestati budu. 16. A on bude spasytel můg : nebo nepřigde před obljčegem geho žádný pokrýtec. 17. Poslaucheyte řeči mé, a pohádky mé přigmete wssýma swýma. 18. Buduli sauzen, wjm, že sprawedliw nalezen budu. 19. Kdo gest, gestoby se

audil sem nau? Ulehčt přigde: proč mlče * ztráwen býwám? 20. Dwau toliko věcy nečin mi, a tehdaž † od twáři twé nebudu se strýpati: 21. Kufu swau daleko ** včín odemne, a strach twúg at mne ne-strassy. 22. Zawoley mne, a gá odpowjdati budu tobě: a nebo gisté mluwiti budu, a ty odpowjdey mi. 23. Gať weliké mám nepravosti, hřichy, * nešlechtnosti mé a † proviněnj vkaž mi. 24. Proč twáři strýwás, a ** máš mne za nepřitele swého? 25. Proti listu, kterýž od větru zachwácen býwá, vkažuges moc swau, a * strništi su-čemu protiwiš se. 26. Nebo zapisuges proti mně hořkosti, a zkazyti mne chceš hřichy mladosti mé. 27. † Dal sy do paut nohu mau, a sse-tržil sy wšech štezeť mých, a šlepěgú noh mých považowal sy. 28. Kte-rýž gaťo sbnilina ** ztráwen býti mám, a gaťo raucho, kterěz šhede-ťno býwá od molů.

* bynu ?
† před twá-
ři twau
** odloj

* přesta-
peni
† opuštni
** potlá-
dáš
* šyblu

† položil sy
w kládě
** zřazen

Capitola XIV.

Job wypisuje krátkost a bídu lidského života, a o z mrtvých vstání prorokuje.

Sčlowěk narozený z ženy krátký žiw gsa čas, naplněn bý-wá mnohými bjdami. 2. Kterýž gaťo kwět vychází, a setřjn býwá, a vřká gaťo stjn, a nikdy w † témž stawu nezůstává. 3. A za hodné máš na takowého otwjrati oči swé, a přiwesti geg s sebau k saudu? 4. Kdo může včiniti čistého z nečistého semene počateho? zdalež ne-ty, kterýž sám gšy? 5. Krátčy gšau dnové člowěka, počet měsyců geho v tebe gest: ustanowil sy ** cyle geho, kterěz nebudau mocy překočení býti. 6. Odstup maličko od něho, aby odpočinul/ dokud žadaucý nepřigde, gaťo nágemnjka den geho. 7. Dřewo má naděgi: budeli podřato, zase se zelená, a ratolesti geho pučj se. 8. Štarali se w zemi kořen geho, a w prachu vmčeli peň geho, 9. K * wúni wody zpupenj se a pušj ratolesti, gaťo řdyž neyprwe šstjpeno gest. 10. Člo-wěk pať řdyž vmře, a bude obnažen a ztráwen, řde, prosým, gest? 11. Gaťo řdyby odesšly vody z moře, a řeka gšauc wyprázdňena wy-šhlaby: 12. Tak člowěk řdyž vsne, newstane; dokudž nebude setřj-čno Nebe, neprocýtj, ani powstane ze sua swého. 13. Kdož mi to dá, abys w pekle obránil mne, a štryl mne, dokudž nepomine prchliwost twá, a wložil mi čas, w němžbys rozpomenul se na mne? 14. Mnjš-li, že mrtwy člowěk zase žiw bude? po wšedcy dni, w nichžto nynj bogugi, očekáwám, dokawád nepřigde změněnj me. 15. Zawoláš mne, a gá odpowjdati budu tobě: dšlu rukau swých podáš prawice. 16. Ty syce kroky mé zčtel sy, ale odpust hřichum mým. 17. Zapeče-til sy gaťo w pytljku hřichy mé, ale vzdrawil sy nepravost mau. 18. Hora padagic schází, a kámen přenesen býwá z místa swého. 19. Ka-meny wyhšubugj vody, a od powodně pomalu země * zmensšena bý-wá: y člowěka tedy podobně zkazyš. 20. Posylnil sy ho maličko,

a wšs 8. 9.
3al. 143. 4.
† Wědno-
štyněm

b 3al. 50. 4.
Kodička
Bojž z ne-
čistého se-
mene pos-
cházycy,
při početi
nalezena
gest čistá.
** mese
* wšaze,
šwofajeni

Poněwadž
ze sna smr-
ti se wice
neprocýtj-
me; postě,
bi gest, aš
bychom se
k mi staro-
štwě chy-
šali.
c Mj 31. 4.
a 24. 21.
šijl. 5. 21.
šřichowé
wšednj z
nenábla k
šmredla
nym přis-
wádj.
* byne, ka-
šy se

aby na wěky přesse: změníš twáť geho, a wypustíš geg. 21. Budto že vrozenj budau synowé geho, neb nevrozenj, neporozumj. 22. Ale wšak tělo geho dokud žiw bude, bolest mjeti bude a duše geho nad njm samým kwjlití bude.

Ne Bůh každému vyměřil čas smrti, wšak žádný nemá sel: wěwolně a bez potřebné wydáwasťi w nebezpečnstwí smrti.

Co tu dj Job w weršy 5. řka: Brátcy gsau dnowé člowěka, počet mešcy geho v tebe gest: Položil sy meze geho, gichž nebude lže překočiti; toj muohého člowěka žiwota geho zbawio, proto je tē řeči geho dobře nerozuměl. Nastane w některém městě morowá rána, a žhusta lidj dáwj. Rozumnějš, aby smrti vřli, ginám se vbragi na zdravějš mjesto: ale mnoh gáť hlaupj, tať mnoho o rozřassností a mawdrosti swě smeyřlegice, gum se posmíwagj, řkau ce: Příteli, kamj se vbráśe, a před kým wřikáš? Zdali snad před smrti? Nevgdeś gi, byť ty kamkoli se odstěhowal, a před ni y pod zemi se skrý; nelze gi vřiti, řdyj přigde čas gegi. Každému člowěku wyměření gsau dnowé žiwobytj geho, každému w tom posložil Bůh meze, gichžto překočiti mocy nebude. Gestli tedy čas smrti to bē od Boha ustanowený gest, nepřesse, proč obtud wřikáš; neb byťs tu žyřtal, newmřes: pakli gi ten čas nastáwá, smrti wřecy mocy nebudeś, byťs newjm, co wćimil, a wřranil ať l poslednjm kontinám swěta. O hlaupj Šalomannu, gáť břázniwé w tom mudrugeś! Zdať nepomnjš, co prawil Křystus, řdyj gednal o nastáwagjch žkáze Jeruzaléma? newřekli gest l wćedlnjškum swým. ^a Bdyj wřite obawnost žpuřřtenj, kteráž gest předpowědjna od Danyele Prorořa, ana stogj na mjestě swatém: teh-

dať ti, kterj gsau w Žudstwu, nechť wřekau na hory. A podle toho napomenutj zachowali se Křestiane, kterj tehdyj byđili w Žudstwu, neb spatřiwše tu obawnost žpuřřtenj, hned wřekli na hory, a zachowali žiwoty, žide pak, kterj newřekli, byđně zahynuli: cojby bylo y Křestiany potřaso, řdyby byli newřledowali tē weyřtrahy Křystowé. O Dawidowí taťe máme, kteral on wřlyřřaw, řdyj byl w městě Ceyle, je Saul chřřá se přigiti do Ceyly proti nám, tať jal se Boha, wydagili ho obypowatelé Ceyly w ruce Saulowé, a přitáhneli Saul? W odpowědel mu Pán: ^b Přitáhne, a wydagj tē gemu mujji Ceyly. On pak to řlyřře, hned wřekl s swymí, a tať ho newřdali mujji Ceylyřři Saulowí, a Saul, wřlyřřaw o něm, je gest wřekl, newřitáhł tam. Powědjno mu bylo od Boha, je bude wřdán Saulowí, a wšak nesprořře, nřbrj newřeceli. A tať w čas moru minohjmu psáno gest, je od něho wřmrcen bude, poněwáđ Bůh předwřjda, je on na tom nakáženjm mjestě žstane, a nakáženjch osob řřiti se nebude: cojby mu Bůh nebył psal, řdyby byl wřidel, je dn ginám na bezpěčnějš mjesto se odebere. Tať tedy slowum Jobowjm rozumey, je řdyj Bůh sprořře a bez weymjnkj někomu wřojj čas žiwota geho, je tēch mežj nelze člowěku překočiti, ne pak řdyj to řinj s gistau weymjnkau toliko.

^a Matt. 24. 15. b. 2. Řřál. 25. 11. 12.

Kapitola XV.

I. Eliffaz třese Joba, gaťoby byl pyřřnj a netrpěliwý, a rauhál se Bohu, před njm žádný nemuj newinnjm býti. I. II. Potom wypisuge bezbojných lidj žlost, pokutu, a žlořčení. 20.

Dpowjđage pak Eliffaz Themanyřřky, řekl: 2. Zdali maudřý odpowjđati bude gaťo v wjtr mluwě, a naplnj horkostj žaludeřř swúg? 3. Třeseřř slowý toho, kterjž nenj rowen tobě, a mluwjš, co tobě nenj wřitečně. 4. Gať mnoho na tobě gest, wypráđdnil sy bázeň, a odgal sy prosby před Bohem. 5. Nebo wćila neprawost twá wřta twá, a následugeřř gazyřřkři rauhagjčyřř se. 6. Odsaudj tebe wřta twá, a ne gá: a rtowé twogi odpowjđati budau tobě. 7. Zdaljž prawnj člowěť ty narozen sy, a před pahrbky žpůsoben? 8. Zdaljž raddu Božj řlyřřel sy, a niřřšj než ty bude maudřost geho? 9. Co žnářř, řebo bychom newřnali? řemu rozumjš, řehobychom newěđeli? 10. Y řarj y dáwnj gsau mežj námi, mnohem řarjšj nežli otcowé twogi. 11. Zdaljž weliká wěc gest, aby tē potěřřyl Bůh? ale slowa twá žlá toho žbraňugi. 12. Co tebe pozdwihuge řěđce twé, a gaťo weliké wěcy my-

přiljšřnj hñew s maudřostj se newřtownáwá. Dobřota, neb žlořř řěđce že slow se poznáwá. Řřus. 18. 8.

ste, zděšené máš oči? 13. Co se nadýmá proti Bohu duch twůg, abys pronášel z vst twých takové řeči? 14. Co gest člowěk, aby byl nepořádný, a aby se spravedlivým vložal narozený z ženy? 15. Gle mezi swatými geho žádný (nenj) neproměnitelný, a nebesa negsau čista před obličejem geho. 16. Čjm wjce ohavný a nevhitečný člowěk, kterýž pige nepravost gačo wodu? 17. Vkaži tobě, poslyš mne: což sem widěl, wyprawowati budu tobě. 18. Maudřij wyznáwagj, a nekrygji tuců swých. 19. Gimžto samým dána gest země, a nepřesseš cizý strze ně.

II. 20. Do wšsecky dni swé bezbožný peychá, a počet let negisty gest tyranstwj geho. 21. Zwůl hrůzy wždycky w vssých geho: a když polož gest, on wždy podezřenj má o aukladech. 22. Nlewěrij, že se nawrátiti může z temnosti k swětlu, ohljdage se ze wšsech stran na meč. 23. Když se pohne k hledánj chleba, zna, že připrawen gest w ruce geho den temnosti. 24. Děsyti geg bude k sauzenij, a auklost obličj geg, gačo krále genž se** připrawuge k bogi. 25. Nebo wztáhl proti Bohu ruku swau, a proti Wšemohaucýmu* poslynil se. 26. Běžel proti němu s wyzdwiženým hrdlem, a tučnau slygji k obraněn gest. 27. Zastřela twát geho tlustost, a z boků geho sádlo wisý. 28. Bydlil w městech zpustlých, a w domjch opustěných, kterjž w hromady sau obráćeni. 29. Nebude obohacen, aniž trwati bude statek geho, aniž wpuřti do země kořen swůg. 30. Neodstaupj z temnosti: ratolesti geho wysussý plamen, a odgat bude duchem vst swých. 31. Nebude wěřiti nadarmo bludem oklamán gsa, že negačau mzdau má wykaupen býti. 32. Prwe než dnové geho vyplněni budau, zahyne: a ruce geho vřchnau. 33. Drazen bude gačo winice při prwnjm kwětu hrozen geho, a gačo oliwa smjtagjcy kwět swůg. 34. Nebo shromážděnj potrytce** neploďné, a oheň sehltj stány těch, kterjž dary rádi berau. 35. Počal bolest, a porodil nepravost, a břicho geho připrawuge listi.

Bohu mly sluzebnj ten, který od něho raněn gsa, nic neodpowída. b Wjst 4. 19. křijstij bezewssý čirednosti břicha, gačo woda pige nepravost. Přiljs nesmyslný gest ten, který wěda o negistotě žiwota swého, předce břesť. † nást† ** stragj * zmocnil se † w zbranj opatřen Žb ožj nespravedliva netrwagj.

Čliffás wppisuge tuto člowěka bezbožného, takto mřwuj w werřsy 21. Zwůl strachu wždycky gest w vssých geho: a když polož gest on wždy auklady w podezřenj má. A w nástředugjcm werřsy přidává: " ohljdage se ze wšsech stran na meč. Zlé swědomj wstawič ně hrššnjača děš, je gest wždycky strachu, byt žádné gine přičiny strachů neměl, mimo hršhů swých; a gač mřwuj Esalomaun: "Dejka bezbožný, an ho žádný nehonj. Ač widi on něčo ho mečem opáfaného, gij myslj o něm, gačoby on toho meče proti němu chtěl wjřwati, a gen žiwota zbarwiti. Čhodi takowý gačo známěnj a třesa se na wšsečny strany se ohljij, wšsech se obawage gačo auklawnjch nepřátel; neb, gač kogi w knize Maudrořti: " wždycky se domnj

wá o něčem wkrutném zarmaucené swědomj. Čjehoj příklad welmi patrný máme na Kaynowi, genž po spáchaném wražděnjctwuj nad newinným bratrem Abeleni, wšsech se obawati počal, řka: " Každý, kdož nalezne mne, zabigeť mne; an žádný nic o té geho wradě newědel. c Procopius wykládage 4. kap. 1. Rnihy Moggjřowé, prawj, je kdyj Kayn patřil k nebi, zdálo se mu, gačoby se bleskačo, a Angelowé gemu ohnřwými mečj smřti hrozpli: pakli oči k zemi obrátil, přicházelo mu, gačoby hadi s gedem, lwowé s pazaurj, a gina litá žwět, řazdá s swau zbranj naň dorázela; a protož ničdej stálého mjřta mřti nemohl, nřbrj wždycky třesa se po celým těle, sem y tam, gačo na myslj zmaděnj, pobřhal.

** galowé c Jalm 7. 15. Jai. 59. 4. a 7. 22. Zlé swědomj wždycky člowěka děřj. b Prov. 28. 1. c cap. 17. 10. d Genes. 4. 19 e Procop. Gagens in c. 4. Genes.

Capitola XVI.

I. Job odpowída přátelům, je nerozumně mřwuj o geho neřřestj. 1. II. Wyprawuge obřně swé těřkosti, ktere galkoli newinný musř snášeti. 8.

Gedné wěs
cy častě o-
pačowá-
ni nechaj
půjobj.

Dpowjdage pať Job, řekl: 2. Slýchal sem častokrát takowé wěcy. Čěssytelě težcy wy wssyčni gste? 3. Šdaliž budu mjti konec slowa powětrná? aneb nětc obtížneho gest tobě, gestliže mluwjs? 4. Mohlť se y gá podobně wěcy wassym mluwiti: a ó by byla dšse wasse na místě dšse mé: 5. Čěssylťbych y gá was řečmi, a hebalbych hlawau swau nad wámi. 6. Posylňowalbych was vs swými, a hebalbych rty swými gako odpausstěge wam. 7. A co včinj? buduli mluwiti, neodpočine bolest má: a budu mlčeti, neodstaupj odemne.

† sauzila

Wěcy wssy
mi bšda-
mi neywe-
ššy od
přáteluw
šwoda
šnášeti.

Šnášegi

acš polie
čei šněti,
nešli wššiz
pačnými
słowý přá-
tělů bode-
nu býti.
** za cýl
* bedra
† ranil
** autoč
včinił
* pošla
mračotau
Modlitba
w trápeni
posylněni
† křevyž má
ně šwedo-
mj
** žwawj,
blekotni
* ššy

II. 8. Tynj pať † potlačila mne bolest má, a w nic obráčení ša wssyčni audowé mogli. 9. Wrašty mé šwědectwj dáwagj pro mně, a wzbuzuge se křiwomluwný proti twáři mé odpjrage mně. 10. Sebral přchliwost swau na mne, a broze mi, zasskřepěl proti mi zubý swými: nepřitel můg broznýma očima na mne pohleděl. 11. Otwěřeli na mne wsta šwá, a wyčtagjce bili čelist mau, nasyceni ša mučami mými. 12. Šawřel mne Bůh w neprawěho, a ručám bebožných wydal mne. 13. Gá ten někdy bohatý rychle šetřjn sem: 14. gal ššygi mau, zlámal mne, a postavil mně sobě gako ** na znamer. 14. Obkljčil mne kopjmi swými, spolu ranil * ledwj má, neodpustil a wylil na zemi šřewa má. 15. † Ššekal mne ranau na ranu, ** oboč se na mne gako obr. 16. Pytel ššyl sem na kůži swau, a přikrył sem pelem tělo šwé. 17. Twáť má opuchla od pláče, a wjčka očj mych * zamračila se. 18. Tyto wěcy trpěl sem bez neprawosti ruky šwé, šdyž šem měl čisté k Bohu prosby. 19. Šemě nepřikřýwey křwe mé, ani nalzey w tobě místo k tagenj se křik můg. 20. Nebo hle w nebi šwěde můg, a † spolu šwědomý můg na wysostech. 21. ** Mluwnj přátel mogli: k Bohu * kape oko mé. 22. Ó by tať sauzen byl muž s Bohem gako sauzen býwá šyn člowěka s towarýšsem swým. 23. Nebo hlkrátká léta pomjgegj, a po štezce, po ktere se zase nenawrátjm, chodjm

Kapitola XVII.

Job z velikosti svých bolesti saudi, se mu geho širt nastává, a potrestaw přátel že toliko na šwětě odplaty hledali, šam budawčho odpocinuti očekává.

Štať šmes
towé gals
šoli nemo-
cni, wšdy
se doinnj-
wági, že
gestě dš-
legi žiwj
budau.

Uch můg ztenčen bude, dnowé mogli vkráčení budau, a šam hrob mi pozůstává. 2. Šezhřěšyl sem, a w hořkostech přebýwá oko mé. 3. Wyswobod mne Pašne, a postav mne podle šebe, a čžkoli ruka nechť bo- guge proti mně. 4. Šrdce gegich daleko šy včinił od kážně, protož nebudau powýššeni. 5. Laupež ššibuge towarýššum, a oči šynu geho zhyňau. 6. Postawil mne gako přššlowj † obe- cneho lidu, a přšklad gšem před nimi. 7. ** Šamračilo se od rozžněwánj oko mé, a audowé mogli gako w nic obráčení

† obce
** pošlo

8. Vžastrau se nad tjm sprawedliwj, a newinný proti pokrytcy
 C wzbuzen bude. 9. A držeti bude sprawedliwý cestu swau, a čistým
 rukám přida sly. 10. Protož wssyřni wy obratte se, a podte, a nena-
 leznu mezy wami žádného maudrého. 11. Dnowé mogli pominuli,
 myšljenj má rozptylena sau, trápjcy srdce mé. 12. Noc obrátili w den,
 D a zase po tmách naděgi se swěta. 13. Strpjmlj, hrob dům můg gest, a
 we tmách wstlal sem ložce swé. 14. Shnilině řekl sem: Otec můg
 gš; matka má, a sestra má, čerwum. 15. Kde tedy gest nynj očeká-
 wánj mé, a trpěliwosti mé kdo ssetřj? 16. Do neyhlubššyho † hrobu
 zstaupj wšsecky mé wěcy: mnjssli, že aspoň tam bude mi odpočinutj?

Trpěliwosti
 drsnatým
 wěcmi se
 sly.

Tolikere
 gšau bdy
 to hoto
 swěta, že
 hrob za
 pohodlné
 odpočinu-
 tj pollás
 dat se
 může.
 † pešla

W čas sšauzenj poznáwá se, kdo by byl pra-
 wým misowněm Božim, a z paubé toliko lásky
 genu slauzil: a na proti kdo mu ne z pravé lá-
 sty, ale toliko ze mzdny sljbu profazuge. Tento
 w sauzenj hned od něho odstauj; ale sprawe-
 dikwý, gal tuto mluj Job držeti bude cestu
 swau, kterau totjito před tim w čas štěstj, a
 kdj se mu dobře wedlo, krácel. Onjno podobnj
 gšau synu dospělegššim, genj kdj ho matka
 biae, wtká od ni, a někdy docela pryč odcházh,
 tak že se wjce k ni nenawracuge: tito pak dwau-
 neb třiletyma ditěti, které kdj ho Matka mršá,
 nercyli od ni newtká, nýbrj drj se gi, a slyně se k
 ni přitřkuge obgimagic gi. Wnohy člowěk,
 potud ge při prostředech, ostrjhá příkazanj Pá-
 ně, ale kdj přigde do téžj nauze, kdj hlad trpj,
 by sobé od něho pomohl, krade, a tak se cestj

Páné spausstj, a Boha opausstj. Giná osoba w
 takowé bide postawená na smilstwo se oddává,
 a tak wtká od Boha, genj gi chudobau potre-
 stal, a mrštal. Ale wěrný sluzebnjš Božj, aakfo-
 li sšauzenj, Boha se nespausstj, nýbrj gestě sly-
 něgi se ho drj, aakj byl Job, genj prawj: b Byl
 pak mne zabil, dauffati w něho budu, a ne-
 odstaujmi od něho: takowš S. Apostol Pa-
 wel, an prawj: c Kdo nás odlaučj od lásky
 Krystowý? zdali sšauzenj: zdali aužkost?
 zdali hlad? zdali nahota? rč. a na to odpo-
 wída: Gist gšem zagistě, že ani smrt, ani ži-
 wot, rč. ani giné stwočeni, nebude mocy nás
 odlaučiti od lásky Božj, kteráž gest w Kry-
 stu Gšjssy Pánu nassem. Prawj tedy
 Křestian y w sauzenj má držeti cestu swau, a
 neodstupowati od Boha, a zákona geho.

a 7. 9.
 Prawj mis-
 lownjš
 Božj y w
 bide ne-
 spausstj se
 Boha.
 b Job 13 15.
 c Rom. 8 35

Kapitola XVIII.

Baldad Joba winj, že se chlubi, a gest netrpěliwš. A mluwé o trestánj od Boha bezbožnjch,
 namjta, že y on gša podobně trestán, bezbožnjš bñti mušy.

Dpowjdagé pak Baldad Subyřšj, řekl: 2. † Až do
 kterého konce slowa chlubná mluwiti budete? wyrozu-
 mějte prwe, a tak mluwme. 3. Proč sme počteni za
 howada, a sšrdjme před wami? 4. Kterýž hu-
 bjsš dussy swau w prchliwosti swé, zdaliž pro tebe opu-
 štěna bude země: a přeneseny budau skaly z mjssta swěcho. 5. Zdaliž swě-
 tlo bezbožneho vhašeno nebude, ani blyšstěti se bude plamen ohně ge-
 ho? 6. Swětlo zatmj se w stánku geho, a swjce, kteráž nad njm gest,
 B vhašena bude. 7. Sšauzenj budau křokowé sly geho, a * dolj sštrčj
 gegradda geho. 8. Nebo wpaštil do sry nohy swé, a w djřkách ge-
 gich chodj. 9. Držána bude pata geho osydlem, a rozpalj se proti ně-
 mu žjžen. 10. Skryta gest w zemi † sinečka geho, a lečka geho na stez-
 C ce. 11. Odewššad strassyti budau geg hrůzy, a zapletau nohy geho.
 12. Štenčena buď hladem syla geho, a lačnosť at weyde w žebra ge-
 ho. 13. Necht žjže krásu kůže geho, necht * zřrawj ramena geho pr-
 worozená smrt. 14. Wytrženo buď z stánku geho dauffanj geho,

† dožad
 ** smrdat:
 včineni
 sine
 Bezbožnj
 wždy sly-
 nau, a we
 wšsem
 dhybugi.
 * porazj
 Bezbožnj
 z gednobo
 břichu do
 drubého
 leza, wice
 se zapletá.
 † stupice
 † žkasz

Nespraved-
liwý nas-
bytek bez
vžitku
pána swé.
bo mizy.
† Písl. 2. 22.
Památká y
gnéno
bezbožné-
ho byne.
† diwini se
budau
** přibys-
ťowé

a slapey po něm , gačo kral, zabynuti. 15. Ať bydlj w stánku geho to-
waryssy toho , kterýž nenj ; sypána buď w stánku geho syra. 16. Od
zpodku kořenowé geho at všchnau , sworchu pať potřéna bud žej geho.
17. Památka geho nechť zabyne z země , a nebud slaweno gméno geho
na vlicých. 18. Wyžene geg z swětla do tmý , a z swěta přenese geg. 19.
Nebude symě geho ani rod w lidu geho , ani kterj ostatkowé w fragi-
nách geho. 20. W den geho † vžásnau neyposledněgšy , a prwnj na-
padne hrůza. 21. Tito tedy gsau ** stánkowé nesprawedliwého , a to-
to mjesto toho , kdož nezná Boha.

Kapitola XIX.

I. Job odpowjdaगे bi , že ne pro své hřichy , ale pro jiné sluffné přičiny od Boha nawšstj-
wen gest. I. II. Potom se těšy nádegi budaucyho z mrtwých wstánj. 25.

† sajugete
** nátišť
činice mně
S a u ž e n j
šlowěka
posyláugi,
aby wiceg
štrpěti
mohl.

Sdpowjdaगे pať Job , řešť : 2. Dokudž trápíte dušy
mau , a † potjrate mne řečmi ? 3. Gle desetkrát zahán-
bugete mne , a nestydjite se ** potlačugjce mne. 4. Gi-
stě neznalli sem , semnau bude nevmělost má. 5. Ale
wy proti mně pozdwiugete se , a trestáte mne pohaně-
njimi mými. 6. Aspoň nynj srozumějte , že Bůh ne saudem sprawe-
dliwým trápił mne , a bičj swými mne obkličil. 7. Ey wolati budu
nášly trpě , a žádný nevslyšy : křičeti budu , a nenj , kdoby saudił.
8. Stežku mau okolo opletł , a progjti nemohu , a na cestě mé tmy po-
ložil. 9. Oblaupil mne z sláwy mé , a sňal korunu z hlavy mé. 10.
Škazył mne ze wšsech stran , a hynu , a gačo † wywráčenému stromu
odgal nádegi mau. 11. Rozhněwala se proti mne prchliwost geho , a
tať mne měl gačo nepřjtele swého. 12. Spolu přišli lotři geho , a vči-
nili sobe cestu štrze mne , a oblehli wúkol stánek můg. 13. Bratry mé **
daleko včinił odemne , a známj mogi gačo cyzý odštaupili odemne. 14.
Opustili mne bližnj mogi : a kterjž mne znali , zapomenuli na mne. 15.
Dodruhové domu mého , a děwky mé , * gačo cyzýho měli mne , a gačo
† cyzozemec byl sem před očima gegich. 16. Služebnjka swého wo-
lal sem , a neodpowěděl , wstý wlastnjými prosywal sem ho. 17. Dyčá-
nj mého hrozyla se manželka má , a prosyl sem synu žiwota mého. 18.
Bláznj tať pohrdali mnau , a když sem od nich odštaupil , wtrhali mi.
19. W ohawnosti mne měli nědegsšy rádcowé mogi : a kterého sem
neywjce milowal , ** w oskliwosti měl mne. 20. Kúži mé , když * ztrá-
weno gest maso , přilnula kost má , a † zanecháni sau toliko rtowé oko-
lo zubů mých. 21. Slitúgte se nademnau , slitúgte se nademnau , aspoň
wy přátelé mogi , nebo ruka Páně dotkla se mne. 22. Proč mi se pro-
tiwjte gačo Bůh , a masem mým šytite se ? 23. Kdo mi dá , aby popsae
ny byly řeči mé ? Kdo mi dá , aby ** wyryty byly na knize. 24. Kaffigi
železnau , a na plechu ošlowěnném , aneb dlátem wyryty byly na * škre-
menu ?

Koruna
rodicuw
dijky.
† wytrže-
nému

** wšálit

* za cyzýbo

† host , přj-
chozy
weličá ne-
wdečnost
chlapa ,
přigarych
dobrodinj
nepozná-
wagjcyho.
** šitil se
mne
† opadlo ,
šeslo
† pozústa-
weni

** pozna-
menány
šále

II. 25. Nebo wjm, že Wylkupitel můj žiw gest, a w nepposledněg-
 sy den z země wstanu: 26. A zase † oblečen budu kůží swau, a w těle
 swém vzřim Boha swého. 27. Kteréhož vzřim gá sám, a oči mé spa-
 řij, a ne giný: složena gest tato nádege má w lůnu mém. 28. Proč te-
 dy nynj prawjte: Protiwme se gemu, a kořen slowa nalezneme proti
 němu? 29. Vtjkeyte tedy od twáři meče, nebo mřitel neprawostj
 meč gest: a wězte, že gest saud.

Památká
 badaucýz
 bo w kři-
 ťeni, bdy
 lidstě pos-
 lehcage.
 † obličien
 Rozgimá
 ni posled-
 njo sauz-
 du hrššnje-
 ky na vz-
 dě drži.

Neke pocišti proflináni a zlořeceni, kterýchj
 se dopaušti Hospodári a Hospodyně: byosse
 pak proto trestáni, wymlaumagi se, že ge vsta-
 wícné celádka gegich k tomu pobuzuge swau
 spurnostj a neposluffenstwim. Tito wššněci ai
 nastawj vcha swá, a poslechnau, co tuto w wer-
 šš 15. a 16. dj Job; wyprawuge šsawjenj a
 nátišty, které od wššeligakých Lidj trpě: Dětwy
 gako za cyžyho měli mne. Sluzebnjka swě-
 bo wolal sem, a neozwal mi se, wšty wlastnj
 mi prošswal sem ho. Dětwy geho tak se k
 němu chowali, gakoby on negaký přespolnj člo-
 wěš, a gim doceła neznámý byl. Kdyj něco w
 neywěššy porřebe mji chtěl od sluzebnjku swých,
 a wolal ge k sobě, gakoby hšuffy byli, ani se mu
 neozwali, byi na ně wolal, co hrdla měl; neb nic
 ho sobě do konce neywššmali, tak je přinucen byl,
 kdyj co od nich mji chtěl, křiti se před nimi, a
 gich prošyti. A co on? ždaliž ge proto křel, žda-
 li ge proto čertum poraučel? aneb ž nebe hroma

wymoláwal, by na ně bil? Nic takowého neby-
 lo šššfeti z wšt geho, nybrž welmi lahodně k nim
 a přiwětíwě mluwil. Wšty wlastnjmi prošy-
 wal sem ho. To gest spurného a neposluffně-
 ho sluzebnjka. Gakoby nebyl Wánem gegich,
 nybrž spolu-sluzebnjkem, ano doceła sluzebnj-
 kem, tak š njmi pokorně gednal. Gináč práwě
 gednagi nynj Hospodári a Hospodyně š celáde-
 kau swau: neb ai gen w neymenššy wěcy gednau
 gich neposlechně, hned gi náramně plššnj a zlo-
 řecj. Třby měli sobě připomenauti to, co dj S.
 Augustyn: ^b Když chcess, aby tobě slaužil
 sluzebnjš twůg, a ty Bohu slaužiti nechcess,
 činjš Bohu, čeho sám trpěti nechcess. Za-
 kowý méně poslaucha Boha, a častěg geg hne-
 wá, nešli sluzebnjš geho: y proč tedy hned slu-
 zebnjku winsšuge, aby ho čert wzal, aby geg
 hrom jabil, aby se propadl, anby nechtěl, aby
 Wšh pro daleko wěššš neposluffenstwim na něg
 co takowého dopuštil?

Ktecal bo-
 spodári
 mile šná-
 ššci magj
 nedoššat-
 ky čeládky

av. 15. 16.

b S. Aug. l. de
 10 cordis.

Kapitola XX.

Z toho je bezbojni od Boha trestáni býwagi, a nic gim k duhu nepřichážj, Soffar nesprawe-
 dlíwě dowěšti wššuge, že Job muš bezbožnjm býti; poněwadž tak patrně od Boha trestán gest.

Dpowjdage pak Soffar Naamathystký, řekl: 2. Pro-
 tož myššlenj má rozličná † přichazegj po sobě, a myšš
 w rozličné wěcy wytrhá se. 3. Dčenj/ gimž mne tref-
 cess, šššfeti budu, a duch rozumnosti mé odpowjdati
 bude mi. 4. To wjm od počátku, gakž postawen gest
 člowěš na zemi. 5. Že chwála bezbožnjých křátká gest, a radost po-
 krytce gako ošamženj. 6. Wstaupjli až k Tebi peycha geho, a hlawa
 geho, dotkneli se oblaků: 7. Gako ** hnuš na koncy ztratj se: a kterj
 geg byli widěli, řeknau: Ade gest? 8. Gako sen odlétagjcy nebude
 nalezen, pomine gako widěnj nočnj. 9. Očo, kteréž gey bylo widělo,
 nevyžj, aniž wjce patřiti bude naň mjšto geho. 10. Synowé geho po-
 třeni budau naužy, a ruce geho nawrátj gemu bolešst geho. 11. Kostj
 geho naplněny budau hřjchy mladošstj geho, a s njm w prachu špati
 budau. 12. Nebo poněwadž šladě bylo w wštech geho zle, šchowá ge
 pod gazykem swým. 13. Opuštj gemu, a neopuštj ho, a kryti bude w
 hrdle swém. 14. Chleb geho w břišse geho obráti se w žluč hadů ney-
 štěgššych wnitř. 15. Šbožj* kteréžto sežral, wywrátj, a z břicha geho wy-

† postřba-
 gi se

Pokrytec,
 bryz se po-
 znáwá.

** leyno

Nauze šw-
 nuw častě
 ž nespra-
 wedlnošti
 todicuw
 pochážj.

* Kterěhož
 nabitá

otočá
onání
wezme
třkage
gat. 5. 9.
o drob
w stolu
neho chu
emu nez
tege, y ou
budobau
Elčen bu
c.
sbrogj
i i s n j E
red menz
y bidau
třkage,
o wěny
pada.
to hřchy
přichazegj
nešawé,
z neawo
z zeme.

táhne ge Bůh. 16. Hlawu hadů neylitěgššých sšati bude, a zabige geg gazyk gestěrčj. (17. At nevezj potučku řeky, † praudu medu a masla.) 18. Trpěti bude za wšseký wěcy, kterěz činil, a wšsak * ztráwen nebu de: wedle množstwj nálezků swých tak y trpěti bude. 19. Doněwadž † přelámawage obnažowal chudé: dům mocy odgal, a newystawěl ho. 20. ^a Aníž nasyceno gest břicho geho: a když mjti bude, čehož byl žádal, wladnauti nebude mocy. 21. Nepozůstalo z pokrmu geho, a protož nic nezůstane z dobrých wěcy geho. 22. Když nasycen bude, šaužen bude, rozpalj se, a wšseliká bolest připadne na něho. 23. O by naplněno bylo břicho geho, aby wypustil na něho hněw prchliwosti swé, a dšstil na něho bog swug! 24. Vtřkati bude před ^{***} zbranj želo znau, a vpadne na šučistě mēdenné. 25. Wytažen gsa meč a wycháže ge z posswy swé a bleyškage se w hořkosti geho: pūgdau a přigdau na něho hrozuj. 26. Wšseký tmy škrty šau w teyných místech geho: zžj ře geg oheň, kteryz nebywá podpálen, trápen bude zanechan gsa w stánku swém. 27. Odšrygj nebesa neprawost geho, a země powstane proti němu. 28. Šgewen bude kmen domu geho, štržen bude w den prchliwosti Božj. 29. Tat gest částka člowěka bezbožneho od Boha, a dēdictwj slow geho od Pána.

Kapitola XXI.

Job wkazuae proti Soffarowi, že lidé bezbožnj mnozí na tomto světě mjwagi se dobře, a doběj žle. A tak je gakož dobré bydlo pobožnosti, tak ani bdy a káránj Božj bezbožnosti, znamenj gššom negšau.

šle wo
Božj hř
jny E po
šam wzbu
wže.
podiwre
Jer. 12. 1.
abaf. 1. 3.
13. 13.
namenj
teř buz
šaucyho
atracenj,
o Boba
de trestae
u nebyti.
† postae
luj
cytara
ráwj
* odegoi
Mal. 3. 14

Dpowjdage pak Job, řekl: 2. Slysste, prošym, řeči mé, a činte pokánj. 3. Postřpte mne, a gá budu mluwiti, a potom, budeli se zdati, mým slowum šněyte se. 4. Šdaliž proti člowěku hádánj mé gest, abych šluššně neměl se rmautiti? 5. Pilně poslaucheyte mne, a † vžasiňte se, a položte prst na wsta šwá: 6. Y gá, když se rozpomenu, štrachugi se, a třese tělem mým třesenj. 7. ^a Proč tedy bezbožnj žiwj gšau, pozdwizeni šau, a pošyněni bohastwjem? 8. Šymě gegich zůstawa před nimi, přjbužnych zástup a wnuků před oblčegem gegich. 9. Domowé gegich bezpečnj gšau a pošognj, a nenj metly Božj nad nimi. 10. Kráwa gegich počala, a nezmetala: galowice porodila, a nenj zbawena plodu swého. 11. Wychážegj gako štada maličcy gegich, a nemluwnátka gegich ^{**} radugj se hragnice. 12. Držj buben, a * haršfu, a radugj se š zwuku warhanů. 13. † Wedau w dobrých wěcech dni swé, a w ošamženj do pekel zšstupugi. 14. Kterjž řekli Bohu: ^{***} Ošstup od nás, a w mēnj cest twých nechceme. 15. ^b Kdo gest wšsemohaucý, abychom šlaužili gemu? a co nám prospēge, budemeli se modliti gemu? 16. Ale wšsak že negšau w ruce gegich dobré wěcy gegich, radda bezbožnych, daleko buď ode-

17. Kolikrát * swjce bezbožných vřassena bude, a přigde na ně
 uowoden, a bolesti děliti bude prchliwosti swé? 18. Budau gafo
 dy před twárij wětru, a gafo † peyř, kterýž wicher rozptyluge. 19.
 zachowá synum geho bolest Otcowu; a když odpłatj, tehdy wě-
 ťi bude. 20. Widěti budau oči geho zabiti swé, a z prchliwosti
 Wšemohaucyho piti bude. 21. Nebo co k němu přináležj z domu ge-
 ho po něm? a budeli počet-měsyců geho ** na poly rozdelen? 22. Zda-
 Boha učiti někdo bude vměnj, kterýž wysoké saudj? 23. Tento vmj-
 ná sylný a zdrawj, bohatý a štiastrný: 24. Střewa geho plná gsau tu-
 ku, a mozdem kosti geho swlaženy býwagj. 25. Giný pař vmjrá w hoř-
 kosti dusse bezewšeho zbožj: 26. A wšak spořu w prachu spáti bu-
 deu, a čerwowé přitrygjt ge. 27. Gistě znám myšljenj wasse, a * wey-
 ťi proti mně neprawé. 28. Nebo prawjte: Kde gest dům knj-
 a kde stánkové bezbožných? 29. Otazte se kohožoli z pocesťných,
 tento týmž wěcem že on rozumj, poznáte. 30. Nebo že dni zahynuti
 chowan býwá zly, a že dni prchliwosti weden bude. 31. Kdo tresta-
 ti bude před njm cestu geho? a které wěcy učinil, kdo odpłatj gemu?
 32. On k hrobum weden bude, a w shromážděnj mrtwých bdjti bude.
 33. Sladký byl piřsku potoka pekelneho, a za sebau wšselikeho člowěka
 potáhne, a před sebau nezčislné. 34. Kterakž tedy těšyťte mne nadar-
 mo, poněwadž dokázáno gest, že odpowěd wasse odporuge prawdě?

* facerna
 † sbastřny
 popel
 w eličá
 bořtok
 Kobilky
 Božj, na
 finrt
 fyna swé
 bo parti-
 cy.
 ** o polo-
 wicy strá-
 cen
 w eličy
 rozdil v-
 miragje
 cých.
 * saudy,
 prwnj
 btich finrt
 tedlný bez
 bojného
 posnená
 blař wěl-
 né finrtá
 webe.
 Dacemná
 řest, která
 mrtwym
 řelum bez
 hořnych
 se děge.

Kapitola XXII.

I. Elifaz tresce Joba, je se swau dokonalostj chlubil. Zatim mnohstwj hřichů, a zmláskř
 nemilosrdenstwj, a vtiskáni chudých gemu připsjuge. II. Nicméně slibuge mu wšsecko dobré
 od Boha, budeli se chytiti obrátiti, a činiti pokánj. 21.

Dpowjdage pař Elifaz Themanytský, řekl: 2. Zdaliz
 Bohu může přitrownán býti člowěk, take kdyžby byl do-
 konaleho vměnj? 3. Co prospjwá Bohu, budessli spra-
 wedliwý? aneb co gemu přinássyřs, budeli neposřtw-
 něný žiwot twüg? 4. Zdaliz boge se trestati bude te-
 be, a přigde s tebau na saud. 5. A ne pro zlost twau welmi mnohau,
 a nezčislné neprawosti twé? 6. Nebo wzal sy základ bratřj swých
 bez přičiny, a nahé laupil sy z oděwů. 7. Wody wstálemu nedal sy, a
 lacinému † odgjmál sy chleb. 8. W syle ramene swého wšádl sy zemj,
 a byw neymocněgšy obdrzjwal sy gi. 9. Wdowj propausřtel sy pra-
 čně, a ramena sywotků setřel sy. 10. Protož obřlžen sy osydlý, a kor-
 manj tebe strach nahly. 11. A ** domnjwal sy se, že temnostj nezřjř,
 přiwědosti wod rozwodniřých že nebudeš wtisřten? 12. Zdaliz nemj-
 řyřs, že Bůh wyřřy gest nežli nebe, a nad wřch hwězď wyzdwižuge se?
 13. A prawjřs: J. co zná Bůh? a gafo strze mřářotu saudj. 14. Obla-
 kowé střeřse geho, aniž nassých wěcy řsetřj, a okolo stežegů nebestých
 procházy se. 15. Zdali stežky wěků ořřřhati žadářs, po kterěž řlapali

† paurého
 milostřen
 řtwj Boř
 řřbo lidem
 dobrodinj
 pocházy.
 Bohá řj
 řlajnicj
 řřan chus
 řých.
 † wřádal
 ** nadál
 řláza bez
 bořnych z
 toho pos-
 řázy, že
 myřlegj
 Boha od
 řebe wřdá
 řeneho bý-
 ři.

* vypleneš
mi
Bezbožnj
tať siněle
hřestý ga
koby gim
Buh nic
včiniti ne-
mohl.
a 3alm. 106.
v. 42.

muži nepravj? 16. Kteržj * odgati sau před časem swým, a řeč a pod
wrátila základ gegich. 17. Kteržjto řikawali Bohu: Odstup od
nás: a gako by nic nemohl včiniti Wšemohaucy, domnjwali se o
něm: 18. Gesto on byl naplnil domy gegich dobrými věcmi: gichž
to saud daleko buď odemne. 19. * Vžřj spravedliwj, a weseliti se bu-
dau, a newinný posmjwati se bude gim. 20. Zdalž nemj podřato poz-
dwihowánj gegich, a ostatky gegich sežral oheň?

† vzdálisť
Počáni, du-
chownj y
časne bo-
hatstwj s
sebau při-
násť.

II. 21. Powol tedy gemu, a měj pokoj, a strze ty věcy budess
mji vžitky neylepsť. 22. Přigmi z vst geho zakon, a wlož řeči geho w
srdce swé. 23. Gestliže se nawrátisť k Wšemohaucýmu, rozdělán bu-
dess, a † daleko včiniš nepravost od stánku swého. 24. Dá mjesto ze-
mě štřemen, a mjesto štřemene potoky zlaté. 25. A bude Wšemoha-
ucý proti nepřátelum twým, a štřebro shromáždjno bude tobě. 26. Teh-
daž w Wšemohaucým rozkossni oplýwati budess, a pozdwihnesť k
Bohu twáři swé. 27. Prosyti budess ho, a wyslyšť tebe, a sliby swé pl-
niti budess. 28. ** vložisť wěc, a přigde tobě, a na cestách twých štřw-
ti se bude swětlo. 29. ^b Nebo kdo * sijnžen bude, bude w slawě: a kdo
sklonj oči, ten spasen bude. 30. Spasen bude newinný, spasen pať
bude w čistotě rukau swých.

*** vsau-
diss
b 3rijst. 29.
v. 23.
* se ponisť

Byť sme
newjm co
pro Boha
činili, ne-
máme se
čjm chluz-
biti.
a 3uf. 17. 10.

Byť člowěk newjm gak spravedliwj byl, ne-
wjnu gaku službu Bohu profazowal, a ten nez-
ctnostněgšj žiwot wedl, nemá wssal, z čehožby
se chlubil, aneb wppjal: nšbrj má se co nez-
hlauběg kořiti, a podle toho se zachowati, co
nám přikazuje Křystus: ^a "Abyž včinite wse-
čto, což wám přikázáno gest, rcete: Služe-
bnicy newžitečnj sme: co gsme powinnj
byli včiniti, včiniť sme. A o tom mluwj zde E-
liffas, řka: ^b Co to prospjwa Bohu, budessli
spravedliwj? aneb co gemu přidásť, bu-
deli neposťworněnj žiwot twůg? Kteráto
řlowa takto zde wykládagi S. Jan Zlatowšj,
a Dlympiodorus: Byť byl spravedliwj, a ne-
winně obcowal, gakž tjm vjitel přijnáššs
Bohu, abys se mohl tjm chlubit? Wssyčnj
Páni y Křálowé a Mocnárj magi vjitel ze

služby poddaných a služebníků swých, nebo po-
třebugi služeb gegich; ale Bůh žádného služby
nepotřebuge, proto, je w ničemj nedostatku ne-
trpj, a nic mu člowěk dáti, ani geg bohatšjho v-
činiti nemůje. ^c Žádný, dj zde Philippus slawný
Wykladatel knihy Jobowé, spravedlnosti
swau a Swátostj nečinj Boha lepšjho;
nebo studnice wssého dobrého a počátek ža-
dného člowěka dobroty nepotřebuge. A S.
Křehor dj tuto: ^d We wssem, co dobrého či-
njme, sání sobě, nepať Bohu pomaháme. On
z toho žádného žyřku a vžitku nebere, nšbrj my:
neb cokoli dobrého pro něj činjme, za to nám a
neb zde, aneb na onom swěte, aneb zde y tam
welmi štědře se odpřacuge. Nemj tedy, proč-
bchom se chlubili, je Bohu wěrně slaušjme,
poněwadž z toho žyřt bereme, ne pať on.

b v. 4.
c Philipp
Presb. bit.
d S. Gregabit.

Capitola XXIII.

Job pokorně se odwołáwaqe na saud Boží, dokazuje tcho, je nemj trestán pro swá hřichy,
a je dobře smyšlj o opatrnosti Boha newystijitědného, kteržj wssěco podle swé wůle činj.

Člowěk
swých ran
sám gest
přičina.

Dpowjdage pať Job, řečl: 2. Tynj take w horkosti
gest řeč má, a ruka rány mé obtěžena gest nad kánjm
mým. 3. Kdo mi dá, abych poznal, a nalezl geg, a
přisřel až k trůnu geho? 4. Dostawjm před njm saud,
a wsta swá naplnjm třeřánjm. 5. Abych wědel řlo-
wá, kterážby mi odpowjdal, a rozuměl, eoby mluw-
mi. 6. Tlechcy, aby mnohau řylau potřkal se semnau, ani tjj weliťostj

své mne vtiskal. 7. Necht předložj spravedlnost proti mně, a necht přigde k wjtězstwj saud můg. 8. Důgduli k Wýchodu, nevkazuge se: pakli k Západu, nesrozumjm gemu. 9. Gestliže na lewo, co učinjm: nepostihnu ho: obrátjmi se na prawo, nevztřjm ho. 10. On pak wj cestu mau, a zkusyl mne gačo zlato, kteréz strze oheň procházj. 11. Slepěgj geho následowala noha má, cesty geho sem ostrjhal, a nechtyl sem se z nj. 12. Od přikázanj rtů geho neodstaupil sem, a w lůnu swém stryl sem slova wst geho. 13. Nebo on sám gest, a žádný nemůž odwrátiti myšljenj geho: a dušse geho cožkoli chtěla, to učinila. 14. Ažj vyplnj na mne wůli sipau, y giné mnohé podobné wěcy † hoto- wy gsau gemu. 15. A protož od twáři geho zkormaucen sem, a rozgj- mage geg, báznj sauzen býwám. 16. Bůh obměčil srdce mé, a Wsse- mohaucy zkormautil mne. 17. Nebo sem nezahynul pro nastawagj- cýtmy, ani twáři mé zakryla mrákota.

Gačo samé zlato, v. obni stu- šené se trpiti. tal sprawed- liwý w sauzenj blest- cnosti netrati. † poboro- wě má

Capitola XXIV.

Job, aby vřázał, že dobře smyslil o Prozřetelnosti Boží, di, že Bohu wšychni časowé známj gsau. Přitom wypravuge rozličné nepravosti lidské, pro kteréž ge Bůh bude trestati.

D wšemohaucyho negsau skryti časowé: kterjž pak geg znagj, newědj dnů geho. 2. Ginj meze přenášeli, rozebrali stáda, a pásli ge. 3. Osla syrotků zahnali, a brali † w zastawě wola widowě. 4. Podwrátili chudých cestu, a wtiskali spolu tiché země. 5. Ginj gačo diwocý o- slowé na paussti vycházegj k djsu swému: bdjce k saupeži, pripravu- gj chleb dětem. 6. Pole ** ne své zžnagj: a z winice toho, gegj našljm wtiskli, wjno zbjragj. 7. Náhé propausstěgj lidj, raucha berau- ce těm, kterjž nemagj oděwu w zymě: 8. Kterěžto přjwalowé hor smá- čegj: a nemagjce přikrytj * obgmagj kamenj. 9. Nášly učinili saupjce syrotky, a lid obecný chudý zlaupili. 10. Náhým, a chodjčým bez oděwu, a sačným brali křasj. 11. Mezy † hromadami těch o polednj odpočj- wali, kterjž ** tlačiwse presy, zžjuěgj. 12. Učinili, aby mužj z měst lkáli, a dušse raněných křičela, a Bůh nenechá, aby prošlo bez pomsty. 13. Oni byli odpornj swětlu, newěděli cest geho, aniž se nawrátili po stezkách geho. 14. Na wswitě powstává wražedlnj, zabigj nuzného a chudého: přes noc pak bude gačo zloděg. 15. Očo cyzoložnjka sse- trj mrákoty, řka: Nespátějt mne očo: a zakryge obličeg swůg. 16. Prořopává we tmách domy, gačo se byl w dne smluwili, a neznali swětla. 17. Vřázeli se rychle záre gitřnj, domnjwagj se býti stjn smrti: a tak we tmách gačo w swětle chodj. 18. Lehčj gest nad * twář wo- dy: zlořečený buď djl geho na zemi, aniž chod po cestě winic. 19. Do ptiljšneho horka necht přegde od wod sněžných, a až do pekel hřjch geho. 20. Necht zapomene naň milostřdenstwj: sladkost geho čer-

* za základ mnozý bdegi k nepravos- ti, a k swému zatracěnj. † cysj

* w stá- sach se kry- gi

† stohy † † pra- cowausse w presy ch

† † každy hřich tem- nossti mi- luge.

Cyzoložnjš- zde, y na onom swě- tě mnohý mučy trpi. † swrcheš Cyzoložnjš- nehodný mifostřo- n stwj Bo- žibo.

† nezjitel-
né

• 39ew. 2.
w. 21.
po d'lauz
hém časa
přopúge
čném k
počání,
tím přiz-
nězi Báh
hřissný
trefce.
• Tob. 5 10.
v. 11.

Bezbojni
světla ne-
náwidj.
b v. 15.
v. 17.

wy: nechť není w připomínání, ale nechť gest setřiti, jako dřevo † ne-
plodné. 21. Nebo krmil neplodnau, kteráž nerodj, a wdowě dobře
nevčinil. 22. Stáhl sýlné w sýle své: a když bude státi, nebude wěti-
ti žiwotu swému. 23. Dal mu Bůh místo k počání, a on zle vžíwa ho
k peysse: oči pak geho gsau na cestách geho. 24. Wyzdwižení sau na
malý čas, a neobstojj, a sníženi budau jako wsecky wěcy, a odneseni
budau, a jako wřístowé klasu setřiti budau. 25. Pakli není tak, kdo
mne může trestati, že sem sklamal, a položiti před Boha slova má?

Když Anjel Raffael staršího Tobiaše
stepeho pozdravil, řka: "Radost tobě budiz
wždycky; odpowědel genu Tobiaš: "Gakát
mi bude radost, kterýž w temnostech se-
djm, a světla nebeského newidjm? "Gakoby
řekl: "Není možná, aby člověk radovati se
mohl, pokud gest w tmách, a světla newidj.
"Ano y ptáčkové nebesstj, genj w dne libezně
prozpěwugi, a tím radost swau dokazugi, w
tmách mlčegi, gakoby bez světla wesej býti ne-
mohli: a protož někda zwučněg nezpřowagi gako
na wšiwte, kdj se z přissti slunce, světlo gnu při-
nášsegjého, těssj. Nicméně, gako ne wšem
ptákum radost přinássj světlo, tak ani wšem
lidem. "Somj, wenyrowé, netopřj, světla ne-
náwidj, a geho se hrozj; a podobně hřissnicy,

obwzřássně pak cyzolojnec. "Oko cyzoloj-
njka, dj zde Job, který mrakoty: tmj miluge
on, světla pak newáwidj, a geho se hrozj; od-
kudj náleduge: "Očázeli se rychle záre girt-
nj, domnjwagi se býti sijn smrti. "Gledá
cyzolojnif radosti w tmách; kdj pak gich
hledá gest w strachu velikem: a po spóchaném
stutku, gak spatj světlo, zase strachem srdce
geho naplněno býwa, nebo mřhá se mu před o-
čima geho patre nek czpocnssj smrti, aby po-
stjjen gsa w té nepřechetnosti nebyl odsauzen,
a poprawnjmu nřssjru do rukau odewdán.
"Kdo tedy radost myti chce, ai miluge s Tobia-
šem světlo, a stutky světla činj a nešetj s
cyzolojnjkem mrakoty, anj páchá stutku tem-
nosti.

Kapitola XXV.

Baldad domoditi wšluge, že žádný člověk nemůž býti čist a spravedlivý k Bohu pře-
rownaný.

Dpowjdage pak Baldad Subytský, řekl: 2. Moc a
hrůza v něho gest, kterýž činj swornost na wšostech
swých. 3. Zdaliz gest počet rytjů geho? a nad kým
newzegde světlo geho? 4. Zdali může ospravedlněn
býti člověk přirovnán gsa k Bohu, aneb wkazati se čí-
stý narozený z žený? 5. Gle take měsyc neswjť: a hwězdy ne-
gsau čisté před obličegem geho: 6. Cjím wice člověk sbnilina, a
syn člověka čerw?

Člověk
přirowo-
nán Bohu
gest sbni-
lina a čes-
wicek.

Kapitola XXVI.

Pravj Job, že Pán Bůh nepotřebuge pomocy člověka: ale sám nehmocněssj gest.

Dpowjdage pak Job, řekl: 2. Cjji pomocnjf gssj?
zdali mdleho? a podpřáss tameno toho, kterýž ne-
nj sýlný? 3. Komu sy dal raddu? snad tomu, kte-
rýž nemá maudrosti, a opatrnost swau wkazal sy wel-
mi mnohau. 4. Koho sy wčiti chtěl? zdali ne toho,
kterýž wčinil dychánj? 5. Gle obrowé křagi pod wodami, y
kterýž bydlegj s nimi. 6. Uahé gest peklo před njm, a není žádné-
ho přikrytj zahynutj. 7. Kterýž roztabuge půlnočnj stranu nad práz-

Wčinnyssj
gest, který
maudrés-
mu sijn
raddu dá-
wati.

Wřicozené
mjssto pey-
chy gest
peklo.

dnem,

dnem, a zavěšuge zemi na ničemž. 8. Kterýž zavazuge vody w oblacých swých, aby † newyrazily se společně došů. 9. Kterýž drží obličej trůnu swého, a roztahuge nad ním mlhu swau. 10. Mezy položil okolo wod, dokud se nestonagj světlo a tmy. 11. Slauchowé nebesstj třesau se, a bogj se † pokynutj geho. 12. W syle geho w náhlé moře shromážděna sau, a opatrnost geho * vdeřila pyssného. 13. Duch geho ozdobil nebesa, a † pomáhánjm ruky geho, wyweden gest had ** zawily. 14. Ty tyto wěcy z částky powěděny sau o cestách geho: a pozněwadž sotwa malau kapku řeči geho slyšeli sme, kdož bude mocy na hřimánj welikosti geho patřiti?

† newyřiz naly
** wodám
* ranila
† Edyž poslabowas sa ruka geho,
** ztočili

Prwelikau moc a welebnost Bozj wypisuge Job, mezy ginými ta take slova klade: "Slauchowé nebesstj třesau se, a bogj se † pokynutj geho. Kdežto strže slaupy nebeské některj rozgumj nepropyššj horny swěta, ani se zdagi, gako by na nich nebe stálo: ginj zemi; ginj samé nebe. S. Michoř welikš, S. Tomášš z Alwinu, Lyranus a ginj prawj tuto, že ti slaupowé nebe znamenawagi Angely, kterj v S. Matauše slugi b mocy nebeské. A giste wšedny tyto wěcy třesau se před Bohem pro welebnost a wynešenost geho. D horách swědej Eyrach, řka: "Před obličejem geho zatřesau se horcy. D zemi mimo giné S. Král Dawid, genj dj: "Pobnula se a zatřásla se země, zaskla-

rowé bor zbauřeni sau, a pobnuli se, neb se rozhněwal na ně. Zatrěšlo se nebe, Edyž spatřilo, kterať Lucyfer a Angelé geho z něho wyworjeni sau. "Diablowé wěřj a třesau se. Eťj dobřj Angelowé, kterj zde Job nazhřwá slaupy nebesťjmi. Sám člowěk nebogj se ho, a nercyli netřese se před welebností geho, ale y stoge před twáři geho tak gedná, gako by newěřil ho býti přítomného, a neb nic na něj dokonce nedbal. Skutku před nim páchati se neslychá, gichžto by nesměl činiti v přítomnosti chatrného člowěka, a tolikrát ho bere za swědka y ke lži, žeby w pravdě tolikrát za swědka nesměl bráti negakého swjňáka. W tak malé wážnořti magj lidé Boha swého.

a v. 11.
Země, nebe, y Angelé třesau se před Bohem; sám hřiššně nic bo sobě newšřj má.
b Matt. 24. 29
c Efl. 43. 17.
d Zalm. 17. 8.
e Jakub 2. 19.

Kapitola XXVII.

Job wždy zastává newinnost swau, a swědčj, že gi ani w sauženj swém newrazil, a že od něj neče nikdy odstapiti, zwlášť proto, že bezbojn j po tomto žiwotě ničehož dobrého nadáti se nemohau.

Křidal take Job, wzaw podobenstwj swé, a řekl: 2. Žiwť gest Bůh, kterýž odgal saud můg, a Wšsemohaucý, kterýž † hořkosti přiwedl dussy mau. 3. Že dokudž gest dýchánj we mně, a Duch Bozj w chřjpcj mých, 4. nebudau mluwiti rtowé mogli neprawosti, ani gazyť můg † přemeyšleti o lži. 5. Odstup odemne, abych sprawedliwé was býti saudil: dokudž nezhyneu, neodstapjm od newinnosti swé. 6. Osprawedlněnj swého, kteréhož sem se počal držeti, ** neopustjm: nebo * aniž tresce mne srdce mé we všsem žiwotě mém 7. Nlechť gest gako bezbožnjš, nepřjtel můg: a protivnjš můg gako neprawý. 8. Nebo kterať gest nádege pokrytce, gestliže lakomě wydre, a newyswobodj Bůh dusse geho? 9. Zdalíž Bůh wšlyššj křik geho, Edyž přigde na něho aužkost? 10. Aneb zdalíž bude mocy w Wšsemohaucym se kochati, a wzywati Boha w každý čas? 11. Včiti budu was strže ruku Bozj, ktere wěcy Wšsemohaucý má, aniž skrygi. 12. Gle, wy wšlyšćni znáte, y co bez přjčiny marné wěcy mluwjte? 13. Tento gest dšl člowěka bezbožného v Boha, a dēdictwj násylnjku, kterēž od Wšsemohaucýho přigmau. 14. Rozmnožili se synowé geho,

Chwalicebná gest přjřaba, Edyž † sláwě Bozj prawda s ni se powozuge
† rosgima: ti lži.
** nespustim se
* netřese
Tādēge bezboiněbo pořad w sosti twati mi; ni, darsmni.

Báh syny y wnučky bezbožnych tresce.

Melikoš
bje sly
wysuffuz
ge.

† stánek
a žalm 48.
w. 18.

** newez-
me

* podyti
Bezbožný
w okam-
žni zahy-
ne, a w
pekle se
octne.

† meči budau, a wnukowé geho nebudau nasyceni chlebem. 15. Kterjž
ostatnj budau z něho, pohřbeni budau w zabynutj, a wdowy geho ne-
budau pláti. 16. Sněfeli gačo zemi střebro, a gačo bláto připrawj-
li raucha: 17. Připrawj syce, ale špráwedliwý oblečen bude w ně: a
střebro newinný děliti bude. 18. Wystawěl gačo mol dům swúg, a
gačo strážný vdělal † stjnidlo. 19. Bohatý kdýž vsne, nic s sebau **
neodnese: otewře oči své, a nic nenalezne. 20. * Postihne geg gačo
woda chudoba, w nocy wtiskne ho bauře. 21. Wezme geg wjtr žbau-
cý, a odnese, a gačo wjcher vchwátj geg z mjsta geho. 22. A possle na
něho, a neodpustj: z ruky geho wtjrage wtjřati bude. 23. Stisťne nad
njm ruce své, a sypěti bude nad njm, patře na mjsto geho.

Kapitola XXVIII.

Druhá příčina, proč Job žádal sobě setrwati w své newinnosti, gest, že toliko šrže ni
pravá maudrost obdržána býwá.

† pramenú
** přebánj
* wybjřá se

Boháci
práci, a
potem
chudých
lidj bohac-
tman.

† supá

* stále

** wyřetáť

* sladce

a Maubr. 7.
w. 9.

† neworná
se gj

** taže-
na býwá

† Měť střebro † žil swých počátky: a zlatu mjsto gest, w
kterémž se ** přepausťti. 2. Železo z země * beře se: a
kamen rozpustěný hordem, w měď se obrací. 3. Čas
vlozil tmám, a wšech wěcy konce on sťetřj, kamene
take mrářoty, a stjnu smrti. 4. Rozděluje porok od
lidu putugjčyho, ty, na kteréž zapomenula noha nuzného čłowě-
ka, a bezcestné. 5. Země, z kteréž pocházal chléb na mjstě swém, o-
hněm podwrácena gest. 6. Mjsto zaffjru kamenowé geho, a hrudj
geho zlato. 7. Stezky newěděl pták, ani pohledělo na nj oko † káně.
8. Něslapali po nj synowé kupců, ani přěšla přes nj lwice. 9. K *
šřtremenj wztáhl ruku swau, podwrátil od kořenú hory. 10. W stá-
lách potoky ** wyřetáť, a wšedlo, což gest draheho, widělo oko geho.
11. Hlubořti take řek zpyřowal, a skryté wěcy na swětlo wywedl. 12.
Maudrost pak kde nalezena býwá: a které gest mjsto rozumnosti: 13.
Něj čłowěk ceny gegj, aniž nalezena býwá w zemi * rozkořně žiwých.
14. Propast prawj: Nějť we mně: a moře mlřwj: Nějť semnau. 15.
† Nebude dáno zlato ryžj za ni, aniž odwáženo bude střebro za směnu
gegj. 16. Nebude přitownána k stropeným barwám Jndyčjým, ani
k kamenu sardonychowi neydražšjřmu, neb k zaffjrowi. 17. † Nebude
řrownáno s nj zlato, neb šřlo, aniž směněny budau za ni nádoby zlatá:
18. Wysoké, a wzneřšene wěcy nebudau připomjnáni k přitownánj
gegimu: ** táhne se pak maudrost z skryřých wěcy. 19. Nebude přis-
rownán gj Topazyus z Maurenjšské země, ani k neyčisřšj barwě přis-
rownána bude. 20. Odřud tedy maudrost přicházj: a které gest mj-
sto rozumnosti: 21. Skryta gest od oćj wšech žiwých, ptákum take
nebestjým tagna gest. 22. Zabynutj a smř řekli: Dřřjma swjřma slyřř-
li sme powěřť gegj. 23. Buh rozumj cestě gegj, a on zná mjsto gegj. 24.
Nebou on řončiny swěta spatřjge: a na wřjectj wěcy, kteréž pod nebem

han, hledj. 25. Aterj učinil wětrm wáhu, a wody zawěšyl w mjře. 26. Když ukládal desťum práwo, a cestu baučkam zwůčným: 27. Tehdáz widěl gi, a wyprawowal, a připrawil, a wystihl. 28. A řekl slowěku: Vy bázeň Páně, tat gest mandrost; a odstaupiti od zlého, a žijte.

š wmaš
wám Doh
stě wstě
mohanc
nost, k
bázi Pá
ně wstus
zowati se
našne.

Capitola XXIX.

Job na pohaněni Elifazowo, genj mu těžké hřichy křivě přičítal, odpowěděl, ku kterémuž jeho swá léta sťiastná, w ničěto gfa jw sprawedlnoh a misofrdny byl.

Sřídál také Job, wzaw podobenstwj swě, a řekl: 2. Kdo mi dá, abych byl podle měsyců předěšlých, podle dnů, w kterýchž Bůh ostržbáwal mne? 3. Když + swjčila swjce geho nad hlawau mau, a při swětle geho chodjwal sem we tmách? 4. Gako sem byl we dnech mládosti swě, když tagně Bůh byl w stánku mém? 5. Když byl Wsemohaucý sem nau, a okolo mne djetky mé? 6. Když sem vmýwal nohy swě máslem, a stála wyléwala mi potoky olege? 7. Když sem chodjwal k bránu města, a na vlicy připrawowali mi stolicy? 8. Wydávali mne mládency, a vřrywali se: a starcy powstanauce stávali. 9. Anjzara přestávali mluwiti, a prst ukládali na wsta swá. 10. Glas swjg ** zdržowali weywodowé, a gazyk gegich* hrdla gegich přidržel se. 11. Ucho slyše blahoslawilo mne, a oko wida smectwoj wydávalo mi. 12. Proto že sem byl wyswobodil chuděho křicjcyho, a syrotka, genužto nebyl pomocnjt. 13. Požehuám zabynauti magjcyho na mne přicházelo, a srdce wdowy potěšyl sem. 14. Sprawedlnostj oblečen sem: a + odjil sem se, gako rauchem, a korunau, saudem swým. 15. Oko byl sem slepému, a noha kulhawěmu. 16. Otec byl sem chudých: a na přj, kterež sem neznal, welmi pilně sem se wyptával. 17. Strjal sem čelisti neprawěho, a z zubů geho odgjmáwal sem laupež: 18. Y říkával sem: W hnjzdečku swem vmru, a gako palma rozmnožjm dny. 19. Kořen můg otewřen gest podle wod, a rosa ** trwati bude na žni swě. 20. Siawa má wždy a y obnowowána bude, a lučistě mé w ruce mé opravowáno bude. 21. Aterj mne slychávali, očekávali wyrčenj, a pozorugjce mlčeli k raddě mé. 22. K slowum mým nic nesměli přidati, a na ně* kapala wýmlywnost má. 23. Očekávali mne gako desťe, a wsta swá otwjrali, gako k přjwalu wečernjmu. 24. Zasmálli sem se kdy na ně, newěřili, a swětko obličege mého nepadlo na zem. 25. Chtělli sem giti k nim, sedáwal sem prwnj: a když sem seděl gako kral, obstaupeny wogstem, byl sem wšak smutných potěšytel.

+ stwěla se

Báh ge w stánku nas sem, když nám potěhání wdeluge.

Wewinný jiwor Job ba sřieštm opilý wagicjbo. ** zasta wowali * inul k hrdlu gegich

+ oblékl

žádný, lei sprawedlně pře ncobhagug.

** zdejowari se

* ostala

Weni priori kralowstwe welebnosti, někdy wáimě se zasmáti.

*Luto ai sobě wezmaw nawěčni Reditowé od wsemohaucý sem nau, a byli okolo mne djetky mé. Prwnj slowa takto wyláda Ni-magi. Prwnj on w wersy 5. Když byl ceras: * Když sem měl hogně zbožj, a ge

a Nicetas bti

Rodičové před dětmi etnostně obcovati megi.
 b Nicetas ibid.
 c Platarchus apud Pined. in c. 29. Jobi v. 1.

gako y vrozené děti k působení etnosti sem sobě představil: neb sem zbožj mezi chudé rozdával, děti pak podle vůle Boží vychovával. Mnozí rodičové gen o to pečují, aby mnoho dětem zanechali, a protož sotva co chudým vdělují, aby toho, co by tímto vdělili, dětem svým nevgali. Aby pak děti v etnostech čivčili a v příkladným životě, o to gest gegich neymnější starost. Netal Job, nhrj o to se neyvíce staral, aby děti v Bžm Boží vychovával; o to pak netal mnoho, gak mnoho by jim zbožj po sobě zanechal: obtudj štědré chudým almuiny vděloval, aby Bžh naproti dětem geho Duchu S. daroval. Sám pak vždychy děti k tomu měl, a vedl, aby vůli Boží plnili, a chřichu se vystřihali: a protož vřdy

dy ge při sobě mají děti: a bylé, gako děti mé. On y předřed nich, oni pak stran okolo něho, aby vřdychy slyšeli, co dělají: oni pak, gaki opřel se na ně, aby na něg patřili, a tak se vřdychy slyšeli od něho navčili. Pěkně mluví Plinius: "Předevšým magj Kobilky, kteří čemž nešťesťyce, a wšedlo podle postavensti dobře činíce, w patrný příklad dětem představiti, aby tyto na život gako do zrcadla hledíce od něho slyšeli a skutku se odvrátiti. Tento celý život obyčjný a haněbný služebníkú nemohau swobodně žiti, mnohem méně fny.

Capitola XXX.

Wypravuge Job, které žl věcy trpěl w čas nešťestj swého, a gaka protiwenstwj měl, zwlášť od nicemných a lehčch lidí.

Lide zabal čivj nehdmi ži wota.

Synj pak posmjwagj se mi mladšv časem, gegichžto dčtí neměl sem za hodné sázeti se psš stáda swého. 2. Gegichžto syla rukau za nic mi nebyla, a zdáli se sameho žiwota nehodnj býti. 3. Tlauzý a hladem neplođnj, kteržž hržzli na paussti, mřzcy gsauce psotau a bđam. 4. Agjdali byliny, a křry z stromů, a kořen galowcowý byl pokrřm gegich. 5. Kteržžto z audolj tyto věcy vchwacugjce, řdyž gednukaždau nalezali, k ni s křikem běhawali. 6. Na pustinách potoků byđjwali, a w daupatech země, a nebo na ř pšsku. 7. Kteržžto mezy takowymi věcmi weseljwali se, a býti pod trnjm za rozkos počítawali. 8. Synowé blážni a nevrozených, a na zemi dořonce se nevkazugjce. 9. Tynj w gegich pšsň obráčen sem, a včinen sem gim w přšslowj. 10. W ohawnosti magj mne, a daleko vtřkagj odemne, a na twát mau plwati nestydj se. 11. Nebo taul swůg otewřel, a sfaužil mne, a vřdu wložil w vřta má. 12. Na prawicy wřchodu neřesti mé y hned powstali sau: nohy mé podwřátili, a vtřšlli gakožto wlnami šezkami swými. 13. Rozmetali sau cesty mé, lřtwě vřládali mně, a přemořhli, a nebyl gest, řdoby dal pomoc. 14. Gakožto protřženau zđj, a otewřenau bránau, wpadšli na mne, a kř mým bđám ** swalili se. 15. W weden sem w niwec: odgal šy gako wjtr řadost mau: a gako oblař přšslo zdrawj mé. 16. Tynj pak we mně samém chřadne duffe má, a wladnau mnau dnowé trápenj. 17. W nocy řost má prowřtána býwa bořlestmi: a křeržž mne gedj, nespj. 18. W množřtwj gich hyne rauchó mé, a gako obogřem suřně podpásali mne. 19. Přiwřnán sem blátu, a přšpodobněn sem pyřenj a popelu. 20. Wolám kř tobě, a newyslycháš mne: řtoggjm, a neohledáš se na mne. 21. Proměněn šy mi w vřkutneho, a w twřdosti ruky swě protivjš se mi. 22. Wřzdowjhl šy mne, a gako na wjtr wystawiw* řtazyl šy mne řylně. 23. Wjm, ře řmřti wydáš mne, řdežto v-

† brudě zřesmyřlný břšřně po cestě trnjm pro rostlé, do pšřla chwátá.

Těžká wřc haněnj mlčenjm obřwau.

** šbrnali

Starošli myřly, doř bře řez wam wřřagjčym ře rowmagj

* řtřostřoř cal

Wen gest dům každému živému. 24. Ale wšak ne k zmačenj gich
 ruku swau: a padnau, sám spasena učinjs. 25. Plá-
 val sem neždy nad tjm, který ssažen byl, a spolu utrpnost měla duše
 s chudým. 26. Očekával sem dobrých věcy, a přišly mi zlé: † o-
 čekával sem světla, a vyšťocily tmy. 27. Wnitřnosti mé zewřely be-
 zručně odpočinutj, předessli mne dnové trápenj. 28. Truchliw gsa-
 dal sem bez prchliwosti; powstáwage, w zástupu křičwal sem.
 29. Bratr sem byl drakow, a towaryšs pštrošuw. 30. Kůže má zčer-
 nalá gest na mně, a kosti mé wypráhly od wedra. 31. Obrátila se w
 twojenj barřfa má, a warhany mé w hlas pláčjčých.

W brobe
 wstanos
 wen gest
 dům kaž-
 demu ži-
 wému.

† neodil
 sem se

Rapitola XXXI.

Job; aby se očistil od pohanění přátel svých, ja svědka newinnosti své neymyššho
 Saudce běte, a ctnosti své wyprawuge.

Sčinil sem smlawu s očima swýma, abych ani nemyslil
 o panně. 2. Neb gakauby částku měl Bůh we mně s
 hůry, a dědictwój wšemohaucý s wyšťosti. 3. Šdali ne-
 nj zabyuutj neschetnému, a odcyzenj páchagjčým ne-
 prawost: 4. Šdaž on neschetj cest mých, a wšedty křo-
 čeže mé nepočítá: 5. Chodilli sem w marnosti, a chwátalali gest
 w lšti noha má: 6. Ať zawěšy mne na wáze sprawedliwé, a ať zná
 Bůh sprošnost mau. 7. Vchylilli gest se z cesty křoť můg, a násle-
 dowaloli oči můch šrdce mé, a rukau můch přidrželali se possřwřna.
 8. Rozřwřwati budu, a giný at gj: a národ můg wykōřeněn bud. 9.
 Gestli † podwedeno gest šrdce mé nad ženau, a gestliže sem w dweřj
 přjtele swěho auklady činil. 10. ^{***} Nlewěštkau gineho buď manželka
 má, a na nj at šřkonugj se ginj. 11. Neb to neschetnost gest, a ne-
 prawost neywěšřř. 12. Oheň gest až do zabynutj zřragjčý, a wšfe-
 dty plody wykōřenugjčý. 13. Pohřdalli sem podštaupiti šaud s šluž-
 bnjřem swým, a s děwřkau swau řdyž se hadáwali proti mně. 14. Ne-
 bo co učinjm, řdyž wštane k šauženj Bůh, a řdyž otjže se, co odpowjm
 gemu: 15. Šdali gest w břiřře nevcinil mne, kterýž y geg učinil: a šwo-
 řil mne w žiwotě geden: 16. Odepřelli sem, co řhtjwali, chudým, a
 oči wdowý očekáwati sem učinil. 17. Gedlli sem šřwřu swau sám, a
 negedl šřrotěř z nj: 18. (Nlebo od dětinstwój mého rořřlo sem nau šřto-
 wanj: a z břicha matky mé wyřřlo gest sem nau.) 19. Pohřdalli sem
 bynaucým, proto že neměl oděwu, a přikřytj chudým: 20. Gestli šau
 mi nedobrořecili bokowé geho, a z wlny owec můch nenjli zabřjwán.
 21. Wyzdwjřlli sem na šřrotka ruky swé, take řdyž sem se widěl w brá-
 ně wyřřřým. 22. Nlechť rameno mé od špogenj swěho padne, a rámě mé
 at swými řostmi rozřomj se. 23. Nlebo wřdyčty gačo nadýmagjčých se
 nadem nau wln bal sem se Boha, a břemena geho neřři sem nemohl.
 24. Mělli sem žlato za šřlu swau, a ryzým u řeklli sem: dauffanj mé.

řřemářřa na
 to pařřin,
 co neřřlášřř
 řřadati.

Kdo w
 šřrořřnořř
 řři bez řřři
 chodj, gest
 dořřonášřř.

† oklamá-
 no
 ** řotynj

Cyřřolořř
 řřtwo na
 šřřřřob ořř
 hně řřatěř
 y poromřřy
 řřřřá.

Mařři miřř
 řřřřdněřř
 mu neřřřř
 ba chuděřř
 bo prořř
 ba řřřřřřřř,
 dořřř gest
 geho w řř
 děřři.

Wřřdyčty
 se Boha,
 bářři mářř
 me.

25. Weselili sem se nad mnohými bohatstwyjmi swými, a že přemohé wěcy našla ruka má. 26. Widěli sem slunce, když se stkwělo, a měsíce chodjcy gasně: 27. A radowaloli se w skrytě srdce mé, a ljal sem ruku swau vsty swými. 28. Kterážto gest neschetnost neywětšy, a zapře- nj proti Bohu neywyššymu. 29. Radowalli sem se ku pádu toho, kterýž mne nenawiděl, a plesal sem, žeby nasslo geg zle. 30. Neboť sem nedal k hřessenj hrda swého, abych žádal zlořeče dusse geho. 31. Ne- řečkli sau mužj stánku mého: Kdo dá z masa geho, abychme nassceni byli? 32. W ně nezústal přespólnj, dweře mé počestnému otewějny byly. 33. Okrywalli sem gačo člowěk hřjch swůg, a tagil sem w kůwu swém nepravost swau. 34. Vlečkli sem se množstwj přilissného, a po- hrdánj bližnjch zděsýloli mne: a nemlčel sem raděgi, ani neywýssel ze + wrat. 35. Kdož mi dá poslaucháče, aby žádost mau slyssel Wssemo- haucý: a knihu, aby sepsal ten sám, gestto saudj. 36. Abych na ramenu swém nosýl gi, a obtočil gi gačožto korunu sobě? 37. Po wšsich stu- pnjch swých oznamowati gi budu, a gačožto knjžeti obětowati gi bu- du. 38. Gestli proti mně země má křičj, a s nj rozhorowé gegi oplaká- wagj. 39. Gedkli sem aurody gegi bez peněz, a dussý woráčuw gegich zapilli sem: 40. Ža obilj at mi wzegde ** bodlác, a za gečmen trnj.

Dokonána sau slowa Jobowa.

D by wšsich mužj, wdowcy a mládency učinili smlauwu s očima swýma, kterau s njmi učinil Job! ^a Učinil sem, di on, smlauwu s očima swýma, abych ani nemyslil o Panně: to gest, je ničda nechce wšserečně krásj ženské, a ob- wzláštne Pannen, kteráž wětšy býwá, zpyto- wati; ani očí swých a myslj nj pásti; neb to gest wěc takowá, kteráž přiwádj dussý k těžkému hřj- chu, smyslswu totjito a cyzoložstwu, gestli je ne k zewnitěnjmu a skutečnému, aspoň k wnitěnjmu, totjito k žádosti, dle toho, co dj Křstus: ^b Kaž- dy, kdožby pohleděl na ženu ku požádánj gi, giž smilnil s nj w srdcy swém. D kterěto wšserečnosti wěda Syrach, gačbn nebezpečná byla, napomjná: ^c Nehled na ženu mnoho-

chtiwau, abys snad nepadl w ošydlu gegi. A zase: ^d Newzhliděy na Pannu, abys snad nepohoršyl se na krásě gegi. A brzo na to dj opět: ^e Odwrat twař swau od ženy ozdobné, a newzhliděy na krásu cyzý. Pro krásu ženskau mnozý zhyuli: a z toho ga- ko oheň rozpaluge se žádost. ^f S. pař Petr o takowých wšserečnjch oějch dj, je gšau^f pl- ný cyzoložstwu, a nepřestáwá gcycho hřj- chu. ^g Odkudj take s Zaleucus, genj Sofren- stým práwa sepsal, ustanowil, aby cyzoložnj- kum wylaupány bnli oči, proto je ge k té ne- schetnosti přiwedli; aby, kdobyholi oči swých pozbyti nechťel, lepe ge na wzdě drjel, a lekowá- nj wšserečného gim nepowolowal.

Capitola XXXII.

Když přátelé Jobowj vmlkli, tresce ge spolu s Jobem Eliu z nemandrošti, sám pař se mandrošti swau chlubj.

Dustili pař tři mužj tito odpowjdati Jobowi, proto že sprawedliwý zďal se sobě býti. 2. A rozhněwal se, a popudil Eliu syn Barachetu Buzystý, z přjbužnosti Ramowá: rozhněwal se pař proti Jobowi, proto že sprawedliwým prawil se býti před Bohem. 3. Ale proti přátelům geho ** popudil se, proto že byli nena- lezli odpowědj rozumné, ale toličo byli odsaudili Joba. 4. Pročej Eliu očekáwal Joba mluwjcycho: proto že statšy byli, kteřjž byli mlu-

wili

neššesti nepřitele
chluffy se
radowati.
Dějcy žas-
dagi byti
nasyčeni
čilem Křy-
stowým,
aby se w
Křstě os-
bratili.
Dweři
toho swě-
domj ne-
hryze, žas-
dneho
saudu se
nehrozj.

✠ blosj

v. 1.
di na w-
dě dzej-
se magi,
aby wšs-
tečně krás-
j lidkě
nezpyto-
wali.

Matt. 5. 28
Eccli. 9. 3.
v. 5.
v. 8. 9.
1. Petr. 2. 14
Valer. Max
l. 6. c. 5.

zřt roznj-
til
tezdowit-
sa wěc
gest mla-
dšymu
mluwiti
w přitom-
nosti stat-
šjch.

willi. 5. Když pak byl widěl, že tři odpowědět nemohli, rozhněwal se přewelmi. 6. A odpowjdage Eliu syn Barachelu Buzytstý, řekl: mladšy sem časem, wy pak starobylegšy, proto sklopenau hlawau, osleychal sem se oznámiti wám mého zdánj. 7. Tleb sem se nadál, že wět prodlaužilegšy by mluwil, a let množstwj učiloby maudrosti. 8. Ale gaž widjm, Duch gest w lidech, a w dechnutj Wšemohaucýho dáwa rozumnost. 9. Negsau dlahowěký mauděj, aniz starcy rozuměgi saudu. 10. Protož powjm: Poslaucheyte mne, okážit wám y gá maudrost swau. 11. Tlebo očekáwal sem řečj wassých, slyšel sem opatrnost wassý, dočud ste se potýkali řečmi. 12. A dočudž sem se nadál, že nětco prawjte, wważowal sem: ale, gaž widjm, nenj, kdoby mohl stjhati Joba, a odpowjdati z wás řečem geho. 13. Abyste snad neřekli: Ualezli smemaudrost, Bůh zawrhl geg, ne člowěk. 14. Tlic nemluwil gest mi, a gá ne podle řečj wassých odpowjdati budu gemu. 15. Dlekli se, aniz odpowěděli wjce, a odgali od sebe řeči. 16. Protož poněwadž sem čekal, a nemluwili: stáli, aniz odpowjdali wjce: 17. Od powjdati budu y gá djl swüg, a okáži vměnj swé. 18. Tlebo pln sem řečj, a těsij mne duch žiwota mého. 19. Hle břicho mé gačo mešt bez oddechu, kterýžto lahwičky nowe roztrhuge. 20. Mluwiti budu, a oddechnu maličko: otewru rty swé, a odpowjdati budu. 21. Tlepřjgmuit osoby muže, a Boha člowěku nebudu přitownawati. 22. Tleb newjm, gač dlaho setrwám, a zdali po chwjlce odegme mne působitel müg.

Žádný z maudrosti nemá se pochlaubati.

Třesnadná wěc stibati newiněho.

Kdo sebe za maudroho drží, tím samým newmaudrost swau zge wngé.

Drozených powaha gest, pro žádný lidský obled od prawdy se newchyliti.

Kapitola XXXIII.

Eliu z řečj Jobových, snázi se dokázati, že spravedlivý nenj, wyprawugje kterač Bůh člowěku mluwj, geg wywěuge, tresce, a kagjčjmu litost wkažuge.

Elyš tedy Jobe wýmluwnost slow mých, a wssch řečj mých pozorüg. 2. Ely hle otewřel sem vsta swá, necht mluwj gazyč müg w† požeradle mým. 3. Prostým sřdcem mým řeči mé, a ** wýpowěd čistau rtowé mogli mluwiti budau. 4. Duch Božj učinil mne, a dchnutj Wšemohaucýho obžiwilo mne. 5. Můžessli, odpowěz mi, a proti twári mé postaw se. 6. Hle y mne gačo y tebe učinil Bůh, a z téhož bláta gá tače způsoben sem. 7. Wssať ale diw müg ať nestrašý tě, a wýmluwnost má nebud tobě těžká. 8. Řžekl sy tedy w vssých mých, a hlas slow twých slyšel sem. 9. Čjist sem gá, a bez winny: nepossřwřeněny, a nenj neprawosti na mně. 10. Že stjžnosti wynalezl gest na mně, proto domnjwal gest se, žebych nepřjtelem geho byl. 11. Položil w kládě nohy mé, ostrjhal wssch stezeč mých. 12. To gest tedy, w čem negšy osprawedlněn: odpowjm tobě, že wětšy gest Bůh nežli člowěk. 13. Proti němu se swárjš, že ne ke wssem slowum odpowěděl tobě: 14. Gednau mluwj Bůh, a podrubé to tež neopětuge. 15. Sřrže sen v wi-

† stána
** zdánj
čiste.

Gal mały rozdil mco zy bohatým a chudým.

Ž Bohem nelze se hádati, než to, co gednan rozkažal, wysekonati.

Psychy
swazek
wšech hij
duw.

tzwadnau-
ti

** schura-
wit

Wesmi mo-
cna y ge-
dnoho
Angala,
neb swa-
reho v
Boha pře-
mluwa.

W hřisřich
trwati,
gest cho-
diti we
tnách.

W roz-
přech na
samau
sprawed-
nost se má
patřiti.

děni nočním, kdyžto připadá dřímota na lidi, a spj na ložcy. 16. Tě-
dáž otwírá všy mužuw, a cwjče ge wywčuje kázi. 17. Aby odwrátil
člowěka od těch wěcy / kteréž činj, a wyswobodil geg od pýchy. 18.
Wytrhugé dussy geho od porussenj: a život geho, aby se neodstl na
meč. 19. Kára take strže bolest na lůžku, a wšedky kosti geho † chřá-
dnauti činj. 20. Ošklivý gemu býwá w žiwobyti geho chleb, a dussy
geho pokrmy před tjm žádostiwý. 21. ** Wwadnet tělo geho; a kosti,
kteréž zakryty byly, obnaženy budau. 22. Přiblížila se k porussenj du-
sse geho, a život geho k přinášegjícím smrt. 23. Budeli za něho An-
gel mluwjcy, geden z tisycuw, aby zwěstowal člowěka sprawedlnost:
24. Smiluget se nad njm: a dj: Wyswobod geg, at nestaupj do poru-
ssenj: nalezl sem, w čembych gemu byl milostiw. 25. Stráweno gest
tělo geho od muk, at se nawrátj ke dnum mladosti své. 26. Prošyti
bude Boha, a wřogitedlný gemu bude: a vzřit twář geho w plesání, a
nawrátj člowěku sprawedlnost geho. 27. Wzhledne na lidi, a dj:
zhřessyl sem, a w prawdě zawinil, a gať sem byl hoden, nepřigal sem.
28. Wyswobodil dussy swau, aby se neodebrala w zahynutj, ale žiwa
gsa swětlo widěla. 29. Eyhle tyto wšedky wěcy působj Bůh po tři-
kráte při gednomkaždém. 30. Aby odwolal dusse gegich od porusse-
nj, a oswjtil swětlem žiwých. 31. Pozoruj Jobe, a slyšs mne, a mlč,
dokudž gá mluwj. 32. Pakli mášs, cobys mluwil, odpowěz mi,
mluw: neb chcy, abys widjn byl sprawedliwým. 33. Pakli nemášs,
slyšs mne: mlč, a budu tě wčiti maudrosti.

Kapitola XXXIV.

Eliu znomu, z řetj Jobowých, winnj geg z rauhání, a z ginh nepřawostj; dokazuje su-
šnost saudum Bořich, a je wšedko mocy Bořské, a wedomosti geho poddáno gest.

Dyž tedy tak wyslowuge Eliu, y take toto mluwil. 2. 2
Slyštež maudřj slowa má, a wčeni poslaucheyte mne.
3. Nebo vcho slow zkussuge, a hrdlo pokrmy okusse-
njm † rozsuzuge. 4. Saud zwolme sobě, a mezy sebau
shledněme, coby bylo lepšřyho. 5. Neb řekl Job: Spra-
wedliwý gsem, a Bůh podwrátil saud můg. 6. Neb při sauzeni mne,
lež gest: násylná střela má bez wšeho hřjchu. 7. Který gest muž,
gaťo gest Job, gesto pige vsimwání gaťo wodu: 8. Kterýžto
kráčj s páchagjícími nepřawost, a chodj s mužj bezbožnými: 9. Nebo
řekl: Nebudet se libiti muž Bohu, byť pať běžel s njm. 10. Protož
mužj řdnatj slyšte mne, odstup od Boha bezbožnost, a od Wšemoh-
haucyho nepřawost. 11. Nebo skutek člowěka odplatj gemu, a podle
cest gednoho každého nawrátjť gim. 12. Nebo gisté Bůh neodsaudj
darmo, ani Wšemohaucý podwrátj saud. 13. Kohož gest wstano-
wil gineho nad zemj: neb koho postavil nad okršlkem, kterýž stwo-
řil: 14. Šřidjli k němu srdce své, ducha geho, y dychání k sobě přitáh-

† rozemá-
wá
Wšech sau-
di konec
byti má,
aby shled-
li, a wy-
řkli, coby
lepšřyho
bylo.

Kdo towar-
yřil s
bezbožný-
mi, bez-
božným se
tež wřazuge

Kterak
smjř Boha

15. Zhyne wšelike tělo spolu, a člověk w popel se obrátj. 16. Pro-
 tož mášlli rozum, slyš co se prawj, a poslauchey hlasu řeči mé. 17. Šda-
 li genž nemiluge saudu, může vzdrawen býti: a kterať ty toho, gesto
 lawedliwý gest, tať welice potupuges: 18. Kterýžto říká králi, po-
 plče: Kterýžto nazýwá wýwody bezbožné. 19. Kterýžto nepřigimá
 osob knžat, aniž poznal** tyrana, když rozepři wedl proti chudému:
 nebo dšlo rukau geho gsau wššyčni. 20. Uahle zemrau, a opúl nocy
 bauřiti se budau lidé, a odnesau násylnjka bez ruky. 21. Nebo oć geho
 nad cestami lidskými, a wššedy kroky gegich zpituge. 22. Uegsau tmy,
 a nenj stjni smrti, aby skryli se tam kterežž páchagj neprawost. 23. Ne-
 bo nenj wjce w mocy člověka, aby wessel k Bohu na saud. 24. Potřet
 mnohé, a nesčislne, a vćimj, aby stali ginj mjesto nich. 25. Uleb zná skutky
 gegich: a protož wweđe noc, a setějni budau. 26. gaťožto bezbožné
 zhubil ge na mjestě patějčých. 27. Kterežžto gaťo z aumyslu odstaupi-
 li od něho, a wššem cestám geho rozuměti nechtěli: 28. Aby přigiti v-
 ćinili k němu křik nuzného, a aby slyšsel hlas chudých. 29. Nebo když
 on pügčj počoge, kdo gest gesttoby odsaudil: gaťž skrylby obljčeg,
 kdo gest gesttoby zpitowal geg y nad národmi y nad wšsemi lidmi. 30.
 Kterýžto králowati ćimj člověka pokrytce pro hějchy lidu. 31. Protož
 poněwadž gá mluwil sem k Bohu, tobě taťe nebudu brániti. 32. Po-
 blauidilli sem, ty wyvč mne: mluwilli sem neprawost, wjce nepřidam.
 Šdali od tebe Bůh žáda gj, že neljbila se tobě: nebo ty začal sy mlu-
 witi, a ne gá: pakli co znáš lepššyho, mluw. 34. Mužj rozumj at
 mluwj mi, a mužj maudrý at slyššy mne. 35. Job pak blázniwě mluwil,
 a slowa geho nezněgj kážni. 36. Otče můg, skussen buď Job až do
 konce: nepřestáwey od člověka neprawosti. 37. Nebo přidawá
 nad hějchy své rauhánj, mezy námi zatjm sewřjm buď: a tehdaž at k
 sandu popuzuge řečmi swými Boha.

břidy poz-
 pauzeti,
 genž rebe
 náblau
 smrti stres
 stati máže.
 Kterdy
 saudce pos-
 zná bobas
 těho, a nes-
 zná chudě-
 ho.
 ** wkratně
 ka
 t ranil
 Pro břidy
 lidské Bůh
 tyranšého
 krále trpi.
 Bezbožné-
 ho p. i. i. i.
 trestání; gi-
 ným k pos-
 lepššeni
 slauji.

Wchwaluge Eliu tuto sprawedlnost Bo-
 ži: " Kterýžto nepřigimá osob knžat,
 a ani nepoznal tyrana, když se saudil s chu-
 dým: nebo dšlo rukau geho gsau wššyčni.
 Mnohý saudce patrně poznává, která strana
 je dman rozepři při saudu wedauchých má
 stau wěc sprawedliwan, a žebj gi chudému
 má přisauditi: ale je druhá osoba gest wel-
 mi wynešená, aneb mocná, strachuge se gj;
 a aby w ni w nemisost neypadl, aneb předešle
 milosti nepozbyl, gi tu rozepři přisuzuge s we-
 likau chudého člověka šřodau. Toho při
 Bohu nenj, nebo on nepřigimá žádné osoby,
 a žádnau se neohlídá, nechť gest ona třeba
 křičecj aneb králowšká: nšbrj při tom stogi
 sprawedlnost, tomu tu wěc přisaudj, byt ten
 byl neyčudššy a neyopowřjeněššy člověk.

Přčinu pak toho tuto dáwa jde Eliu; nebo
 dšlo rukau geho gsau wššyčni z to gest: ne-
 bo on se žádného dšla rukau swých nebogi; li-
 dé pak wššyčni, ne gen. chudj a opowřeni, ny-
 brj y bohati a ti neywyněšeněššy gsau dšla
 rukau geho. Což taťe potwřzuge kniha Mau-
 drosti, kdejto stogi: " Neboť neodložj osoby
 žádného Bůh, aniž báti se bude welikosti
 něho: nebo malého y welikého onť gest
 wćinil, a gest gednosteyná gemu peče o
 wššedy. Takby ćimti meli wššyčni saudco-
 wě, a pustiti mimo sebe strach, kter m se obá-
 wagi možněššých: což lehce dowedau, bu-
 dauli pamatowati na to, že Bůh gest zástupe-
 ce chudých, gehož se wjce báti sluffj, nežli gat-
 šoli možného a wynešeného člověka.

27 19.
 Saudcowé
 bez ohledu
 na osoby
 rozepře
 rozřuz. was
 ti magj.
 27. 6 7

Rapitola XXXV.

Eliu mage za to, gaťoby byl Job řekl, že se Bohu neljbj co přjmého gest, dokazuje, že
 se Bohu, ale člověku, gať dobrota prospřiwá, tať y žlost šřodj.

Protož Eliu tyto věci opět mluvil. 2. Zdali spravedlivé zdá se tobě myšlení tvé, abys řekl: Spravedlivější sem nad Boha? 3. Nebo řekl sy: Nelíbí se tobě což pravého gest: nebo což prospěje tobě, buduli gá hřěšty? 4. Protož gá odpowjdati budu řečem twým, y přátelum twým s tebau. 5. Pohled na nebe a popatr, a zpitug † powětřj že vyššy tebe gest, 6. Zhřěššly, co mu vškodjš? a budauli rozmnoženy nepravostj twé, co učinjš proti němu? 7. Pakli spravedlivé dělati budeš, co darugeš gemu, aneb co z ruky twé wezme? 8. Člowěku kterýž podobný tobě gest, škoditi bude nepravost twá: a synu člowěka spomáhati bude spravedliwost twá. 9. Pro množstwj hanců křičeti budau: a kwliti budau pro násylj ramené^{***} tyranů. 10. A ne- řekl: Kde gest Bůh, kterýž učinil mne: kterýž dal^{*} zpjwánj w noci? 11. Kterýž včj nás nad howada země, a nad practwo nebeské wyčuge nás. 12. † Tam křičeti budau, a neslyššyt, pro peychu zlych. 13. Protož nedarmo vlyššyt Bůh, a Wsemohaucy na pře gedněch každých patřiti bude. 14. Take kdyžbys řekl: Tlesetřj: buď sauzen před njm, a očekawey ho. 15. Nebo nynj newypausstj prchliwosti swé, anjž mstj hřjchu welmi. 16. Protož nadarmo otwjrá Job wsta swá, a bez oměnj slowa množj.

člowěka
ho wlas
nj bezbož-
ost škodj.
nebesa

náh nám
uženým
oto ne-
omáhá,
se k mod-
tě neotř-
ime.

* násylj-
tam.

zpěwy,
chwały.

ta

šodlitby
pršných

Bůh new-
šlyšj.

Rapitola XXXVI.

Eliu slusnost Božjích Saudů zastává, proto je Bůh trestce, aby wyvěil: mluwi, aby k němu se nawrátli: pročj wzbuzuge Joba ku poznánj sebe, a slibuge wšedho dobre.

Ažidawage take Eliu, tyto věci mluvil: 2. Strp mne maličko, a powjm tobě: neboť gestě mám co za Boha mluwiti. 3. Opětowati budu vměn j mé od počátku, a tworce swého dokaži býti spravedliwego. 4. Nebo prawdiwé bez klamu řeči mé, a dokonale vměn dokázano bude tobě. 5. Bůh mocný nezamjta, poněwadž y sám gest mocný: 6. Ale † newypwobozuge bezpožných, a saud chudým wděluge. 7. Neodtrhne od spravedliwego očj swých, a krále na stolicy posazuje na wěty, a oni se zpjnagj. 8. A budauli w řetězých, a swázani by byli proway chudoby: 9. Oznamj gim skutky gegich, a neshchetnosti gegich, že násyljicy byli. 10. Zgewj take vcho gegich, aby trestal: a mluwiti bude, aby wrátli se od nepravosti. 11. Vposlechnauli, a zachowagili, vyplnj dny swé w dobrem, a leta swá w slawě. 12: Pakli newposlechnau, ** progdau strze meč a ztráweni budau w bláznostwj. 13. Ššemetrnjcy a zchytalj popauzegj hněwu Božjho, anjž křičeti budau kdyžby swázani byli. 14. Umřet w bauřj duššy gegich, a žiwot gegich mezy zženilými. 15. Wytrhne chudeho z aužkosti geho, a odkryge w zármutku vcho geho. 16. Protož wšwobodj tebe z wšt aužkých přeššyroce, a nemagjých základu pod sebau: odpočinutj pak štolu twého bude plné tuhu. 17. Pře twá gačo bezbožneho sauzena gest, při, a saud

newpaf-
ge.
šam Bůh
rále na
olicy krá-
wostau
ofazuge.
šiššly
apomjná
náh k pos-
přeni,
wz na ně
uženj do-
auššj.
* šegdau
od meče.

zase přigmeš. 18. Protož nepřemáhěj tě hněm, abys toho vtísl: aniz množstwj daruw nachylug tě. 19. Slož velikost swau bez ssaufenj, y wsecký mocné sylau. 20. Neprodsluzug nocj, aby wystaupili lidé za ně. 21. Slediz abys nechylil se k nepravosti: nebo té počal sy následowati po bjde. 22. Ty hle Bůh wysoký w syle swé, a není gemu žádný w ustanowiteljch práw. 23. Kdož bude mocy skaumati ce-
 geho? nebo kdož může gemu řícy: Učinil sy nepravost? 24. Po-
 mi, že neznáš díla geho, a okterémž zpjwali mužj. 25. Wssyckni lidé wi-
 geg, gedentkazdy patřj zdaleka. 26. Ty hie Bůh veliký přewýssugjcy
 něm nasse: počet let geho * newystijitedlný. 27. Kterýžto odgma
 rūpěge desstě, a wpléwá přjwali ku podobenstwj potoků. 28. Kterjž-
 to z oblakuw tekau, gessro zastjragj wseckny wěcy swrchu. 29. Bude-
 i chytj wztahnauti oblaky gačo stán swug. 30. Ablyškati swětle
 wým z hůry, stěžegē take moře zakryge. 31. Nebo strze tyto wěcy saudj
 ů, a dáwá pokrmý mnohým smrtedlným. 32. W rukau strýwá swě-
 to, a přikazuje gemu aby zase přišlo. 33. Zvěstuge oněm přjtelj swé-
 mu, že wládačstwj geho gest, a může k němu wystaupiti.

Štvoř
 wost saudi
 ce a přigis
 máj daru
 saudy podu
 wraucugi.

Žádný ne-
 iná stau-
 mati stau-
 taw pánt.

* necenio
 sedlný.

Ne gen Eliffaz, Baldad a Soffar, ale y Eliu
 allj gsa Joba za welikého hřjssnija, genjby y
 němu Bohu se rauhal, a směl řícy o něm, je
 o nespravedlivě tresce, proto je neporozumě-
 i smyslu řeči geho. W kterémžto nedůwodněm
 domněnj gsa Eliu, napomjná ho tuto: * Wy-
 řjby se, abys nechylil se k nepravosti:
 nebo té počal sy následowati po bjde. W
 hebrejském textu stoji: po chudobě; to gest,
 ů té doby, co sy o wsecko přišel. Domnjwal
 tedy Eliu, že ho chudoba k hřjchum přiwedla,
 ů mu byl wntegfal. Tot gest zagistě wěc
 andná, je k mnohým hřjcham chudoba přj-
 ů kowěka; a protoj ney maudrěgssj Šfalo-
 ům snájně prošyl Boha, aby chudobu od ně-

ho odwrátil: * Zebrotj nedáwcey mi, abych
 chudobau přinucen nekradl; a křiwě ne-
 přisáhl strze gměno Boha swého. Chudo-
 ba nepřjce nabáda k krádeji, aby od one strze
 tuto kowěk sobě pomohl. Tej k křiwě přjse-
 stwj, k laupejstwj, k smilstwu a cypolojstwu, k
 ossemetným podwodum, k zločetenj, lánj, rau-
 hánj, ano naposledy y k zauffánj: nebo welim
 množj nemohauce děle chudoby, a aučinků ge-
 gi snášteti, sami sobě žiwot odgali. A protoj
 welice hřessj, kterj strze přjlišně žranj a pitj,
 strze nadhernost w šastrow, neb strze hranj w
 wádj na se chudobu; pro kterauj potom mno-
 ho přetěžkých hřjchů spáchagj.

a 7. 21.
 Chudoba
 mnohého
 k hřjchum
 přiwádj.
 b Přjst. 30. 9.

Kapitola XXXVII.

Eliu z podiwoných skutkw Bojich, wopravuge maudrost Bojji, moc, a sprawedlnost, a
 laud geho newystijitedlný: a má za to, je tomu wssemu Job wtrhowal.

Ad tjm zděšylo se šedce mé, a wyhnuto gest z mjsa swého.
 2. Slysste slyssenj w hrůze hlasu geho, a zwůk z wst-
 geho pocházegjcy. 3. Podewssemi nebesy on shledu-
 ge, a swětlo geho nad končinami země. 4. Za njm rwá-
 ti bude zwůk, hřmjti bude hlasem velikosti swé; a ne-
 bude wysslakowan, řdyž slyssán bude hlas geho. 5. Hřjmati
 bude Bůh w hlasu swém diwně, kterýž činj weliké wěcy a nezpy-
 tatedlné. 6. Kterýž přikazuje sněhu, aby zstaupil na zemi, a zymy des-
 tum, y přjwalu syli swé. 7. Kterýž na ruce wsech lidj znamenává, aby
 znali gedentkazdy skutky swé. 8. Wcházeti bude zwěr do skrepse, a w
 gestymj swé bydlti bude. 9. Od wnicřenjch mjsť wycházeti bude bauře,
 a od půl nocj zyma. 10. Když wěge Bůh zrostá se mraz, a zase pře-
 syroče ligj se wody. 11. Obilj žádá oblakuw, a oblakowé rozššyrugi

Šiměnj,
 gest gatyřj
 hlas Bojji
 hřjssnity
 přestassu-
 gicy.

uroda, y
uroda z
ilofedne
wi Bozjs
o pochaz

wystawit

obaltnj

swětlo swe. 12. Kterjzto prohljdagj wúkol, kamby ge koli wšle zpra-
wugjeho wedla, k wšsemu cožby přikazal gjm na twári okrštku zem-
steho. 13. Budto w gednom pokolenj, budto w zemi swe, budto na kre-
remkoli mištē milofedenstwj swēho přikázalby gjm nacházeti se. 14.
Došlauchey y toho Jobe: stúg, a wwaž diwne wěcy Bozj. 15. Zdalj wš
kdy přikázal Búh desstun, aby okazowali swětlo oblaktw geho? 16.
Zdalj znáš stezky oblaktw weliké, a dořonala vměnj? 17. Tlegšalij
oděwowé twogi teplj, když prowane země wětrem polednjm? 18. Ty
šnad s njm † wzdělal sy nebesa, kterážto přepewná gačo z mēdj slita
gsau. 19. Okáž nám cobychom řekli gemu, nebo my * zawinutj sme
tmami. 20. Kdož gemu wyprawj co mluwjim? tače budeli mluwiti
čłowěť sežrán bude. 21. Ale nynj newidj swětla: nenadále powětřjerá-
žj se w oblaky, a wjtr přecházegjcy zažene ge. 22. Od půl nocj zlato
přicházj, a k Bohu strassliwé chwálenj. 23. Hodně geho naleztj nemů-
žeme: weliký sýlau, a saudem, a sprawedlnostj, a wyprawen býti ne-
může. 24. Protož báti se ho budau mužj, a nebudau smjti zpatřowati
wšyčtni, kterjzto zdagj se sobě býti maudrj.

Rapitola XXXVIII.

Búh kára Joba, ukazuje ze stwořených od sebe wěch, je Božsau geho moc, a maudrost, possjhnauti gemu neže.

Dpowjdagj pať Pán Jobowi z wjchru, řekl: 2. Kdo
gest ten obalugjcy wýpowědi řečmi newmělymi? 3.
Přepasš gačo muž bedra swá: tázati se budu tebe, a
odpowězyž mi. 4. Ade sy byl když sem kladl základy
země? powěz mi mášlli rozumnost? 5. Kdo položil
mjcy gegj, wššli? aneb kdo roztáhl na nj prawidlo? 6. Na čem
podstawkowé gegj opěwněni gsau? neb kdo spustil kámen vhelny
gegj. 7. Když mne chwálily spolu hwězdy giténj, a plesali wšyčtni
jynowé Bozj? 8. Kdo gest zawřel dweřmi moře, když se wšlytowało
gačož z žiwota pocházegjcy? 9. Když sem kladl oblať oděw geho, a
mráťotau ge gačožto plénkami dětinstwj obwinul? 10. Obkljčil sem ge
mezemi swými, a položil sem záworu, y wrata. 11. A řekl sem: Až do-
tudto přicházeti budeš, a nepůgdeš dale, a tuto rozrážeti budeš
magjcy se wlny twé. 12. Zdalis po wýchodu swém přikázal gjttr, a v-
kázal sy záčj gjtěnj mišto gegj. 13. A držel sy stážege konce země, a w-
razyls bezbožné z nj? 14. Wlawrácena bude gačo bláto pečet, a státi
bude gačo raucho. 15. Odgato bude od bezbožných swětlo gegjch, a
ramě wysoké zlamano bude. 16. Zdalis wššel do hlubokosti moře, a w
nepposledněgšých mištech propasti procházelli sy se? 17. Zdalj ote-
wřjny sau tobě brány smrti, a dweře tmawé widěl sy? 18. Zdalis oblé-
dl šyrokořt země? oznam mi, znášlli wššekny wěcy. 19. Na které cestě
bydlj swětlo, a tmám které mišto gest? 20. Abys přiwedl gednořažde
k mezem swým, a porozuměl stežkám domu geho. 21. Znalis tehdaž

Kdy má-
ne s inwě-
vami gite-
ami, totj
i žigely
Boha
č wřitele
hwáliti.

wšyčtjjs
Búh roče-
nyjni bž
pami sauj
emi, aby
ti od špiny
řičtaw oz
uřil.

žebys se naroditi měl? a počet dnů svých věděl si? 22. Zdáls ušel
 do pokladu sněhu, nebo poklady krůpobití spatřil si? 23. Které
 sem připravil k času nepřítele, ke dni války a boje? 24. Do které cesty
 vychází se světlo, děj se vědro na zemi? 25. Kdo dal nepřehledný
 přívahu běh, a cestu zvučícího hřímání. 26. Aby plesalo na zemi
 slovo na pausť, kdežto žádný z lidí nepřebývá, 27. Aby napl
 bezcestnou a pustou, a vyvedl byliny zelené? 28. Kdo gest desť
 nec? neb kdo zplodil krůpěge rosy? 29. S čeho břicha vyšel led? a
 z nebe kdo zplodil? 30. Ku podobenství kamene vody tvrd
 hau, a sroček propaští zamrzá. 31. Zdáli spogiti mocy budeš třpitice
 hvězdy Kuřátka, aneb okeť vozu hvězdného budeš mocy roz
 pliti? 32. Zdáli vyvádíš Dennicy v času gegim, a Zvjřednicy na
 hny zemské vycházeš činj? 33. Zdáli znáš řád nebe, a položíš moc
 jeho na zemi? 34. Zdáli pozdvihneš v mlze hlasu svého, a prudkost
 pod přikryge tebe? 35. Zdáli vyšleš blyšťanij, a pŕgdau, a zase na
 pracugjce se děgj tobě: Ted gsme. 36. Kdo položil v střevách člo
 věka maudrost? nebo kdo dal kohaotu rozumnost? 37. Kdo wypra
 rowati bude řád nebes, a společný zpěw nebe kdo vsnauti učinj. 38.
 Když se sypal prach na zemi, a hrudy se spogowaly. 39. Zdáliž vlovjš
 wicy laupež, a dussj lwjčat gegjch naplnjš? 40. Kdyžto ležegj w ge
 tynich, a w pelessjch auklady činj? 41. Kdo připravuge křawcy po
 krm geho, když k práčata geho k Bohu křičj, protulugjcy se, proto že
 nemagj pokrmu?

rozumnost
 řád kohaotu
 o půl
 noci
 wagicjho
 následuj
 křeholn
 cy gestio
 o půl noci
 k chování
 Boha w
 křawci.
 * pokřáde
 a 3alm 146.
 b 9.
 k mladi

41. táje se Bůh Joba: Kdo při
 prawuge křawcy pokrm geho, kdyžto
 práčata geho k Bohu křičj, letagjce, pro
 to že nemagj pokrmu? Kdož gimj nešli ty
 šim? mohł gest odpowědětj Job. S Jan Fla
 wofšj takto o tom mluwj: "Nenáwidj děti
 své křawec, a narozených newychowá
 wá: odkudž Dawid prwnj wychowánj kř
 lawci Bohu připisuge. Nebo když wy
 stawenj proti powětřj, od rodičů opustěni
 býwagi, litagi okolo nich gacys maličj ži
 wotčjchowé, kteréž gim Bůžská prozřete
 dnost poskytuge, gestio oni lapagjce to
 stau, a nimi krmenj býwagi: odkudž pug
 wj se: y křawčatum, kteréž wolagi k ně
 mu. Toi sobě magj začasty připomnati chu
 dj rodicowé, kteří mnohé děti magj, a temer s
 nimi sobě zauffagi pro nedostatek chleba, kte
 rymby ge wyjwili. Gestli Bůh, genj wšščj
 žiwotčjch stwořil pro člowěka, jako podbanj
 pro Pána, takowau pečj má o niceinná křaw
 čata, a opustěné od rodičů tak diwné žiwj, ne
 magj pochybowati, je y ty, pro něž křawce, a
 wšščna gtná stwořenj způsobil, žiwiti bude
 když k tomu rodicowé gegjch sami postaćiti mo
 cy nebudau.

stau, a nimi krmenj býwagi: odkudž pug
 wj se: y křawčatum, kteréž wolagi k ně
 mu. Toi sobě magj začasty připomnati chu
 dj rodicowé, kteří mnohé děti magj, a temer s
 nimi sobě zauffagi pro nedostatek chleba, kte
 rymby ge wyjwili. Gestli Bůh, genj wšščj
 žiwotčjch stwořil pro člowěka, jako podbanj
 pro Pána, takowau pečj má o niceinná křaw
 čata, a opustěné od rodičů tak diwné žiwj, ne
 magj pochybowati, je y ty, pro něž křawce, a
 wšščna gtná stwořenj způsobil, žiwiti bude
 když k tomu rodicowé gegjch sami postaćiti mo
 cy nebudau.

a S. Chřisof.
 in Elijam
 Propb.
 Pověwadj
 Bůh kř
 lawčata o
 pustiěná ži
 wj, duffa
 ti magj kř
 wicowé, je
 y gegjch
 děti wyž
 wj.

Kapitola XXXIX.

Bůh Jobowi vložuje podivné skutky své, w kamzdech, w lesnjm oslu, w gednorozch, w
 ostrou, w koni, a w orlich; trestage geg, je s nim hādati se chtěl: kterymjto věcmi Job po
 bnut, vyznáwá že neseťerně mluwil.

Dali znáš čas rodu kamzýkuw na stálách, neb pracu
 gjcy ku porodu laně spatřilš? 2. Rozčertli si měsý
 ce početj gegjch, a wědel si čas porodu gegich? 3.
 Uakřiwugj se k plodu, a rodj, a kwanj wypausstěgj.
 4. Oddělugj se synowé gegich, a gdau na pastwu
 wycházegj, a nenawracugj se k nim. 5. Kdo propustil diwotě
 ho osla swobodného, a spinadla geho kdo rozwájal? 6. Be
 muzto dal sem dům na pausťj, a obýwánj geho w zemi statiny. 7. Do
 tupuge množstwj lidu města, křiku k násyljnšta neslyšj. 8. Obhledáwá

zelenos
šij
Zowada
oti gessich
obrotem
Kromau, a
šlowěl fáz,
Zodenné od
Boba Kr-
mený, geho
wulj se pro-
tawj.
* na wysost
Muž wkruc-
tný, obys-
tegné nes
maudry.
† oděncam
** wygenj
* wysetkus
ge pokrm
† mladi
Když tebe
Buh kárá,
odpowěz
gemu mlče-
njm, a wy-
znánjm
twe win-
ny.

wůkol hory pastwiny své, a wffelikých ** zelených věcí wyhledáwá. 9. Ždaliž bude chrti gednorožec slaužiti tobě, neb zdržowati se bude v gessli twých? 10. Ždali přiwážejš k woránj gednorožce řemenem swým? aneb rozlamowati bude hrudy audolj po tobě? 11. Ždali dau-ffánj mji budeš w weliké šyle geho, a zanecháš mu práce své. 12. Ždali gemu wěřiti budeš, že semeno nawrátj tobě, a humno twe shromáždj. 13. Péro pstrosa podobné gest peři rároha, a gestřába. 14. Když zanecháwá wagec swých na zemi, ty širad w prachu zahřegess ge? 15. Zapo- mjná že noha posslapá ge, aneb zwěr polnj potře. 16. Zawatruge se k šy- num swým gakoby nebyli geho, nadarmo pracowal, anaho žádná bá- zeň nemutila. 17. nebo zbowil ho Buh maudrosti, aniž dal gemu roz- zumnost. 18. Kdyžby čas byl, * wzbhuru křidla swá wyzdwjhuge: po- smjwá se koni, y naň wstugjým. 19. Ždali wděljs koni šyly, aneb obšljčjs šygi geho řehtánjm. 20. Ždali wzbudjss geg gakozto kobyl- ky? sláwa chrtj ge geho děsemj. 21. Žemi kopitem kopá, plessé směle: wšřjč gde † zbrogným. 22. Dotupuge strach, aniž wstuguge meči. 23. Nlad njm zniti bude taul, blýskati se bude kopj a šstjt. 24. Dychtě a fr- kage pohlcý zemi, aniž wáží sobě když wznj zwuř trauby. 25. Když v- slyššy traubu, řjká: Seach; zdaleka čjge bog, wzbužowanj wywod, a ** prokřikowanj wogssa. 26. Ždaliž šřze maudrost twau pernatj ge- střáb, rozkládage křjda swá ku polednj? 27. Ždali k rozkázanj twe- mu wznášseti se bude orlice, a na wysokých mjstech položí hnjzdo své? 28. Na skalách zůstáwá, a na přjkrém šřemenj zdržuge se, a na nepřj- stupných skalínách. 29. Odtud * zhljdá na pokrm, a zdaleka oči geho widj. 30. † Ptáčata geho budau šřebati krew: a kdejzkoli mrcha byla- by, y hned tu gest. 31. Y přidat Pán, a mluwil k Jobowi: 32. Ždali, kdo hádá se s Bohem, tak snadně wpořogj se? owšsem kdož winnj Bo- ha, má odpowjdati gemu. 33. Odpowjdage pař Job Panu, řeřk: 34. Který lehcce mluwil sem, co odpoweděři mohu? ruku swau wložjm na wsta swá. 35. Gedno sem mluwil, čehožto obych byl neřeřk, a dru- hé, kterýmžto wjce nepřidám.

Kapitola XL.

Buh kárage Joba, proto je se zdál wřhati šprawedlnosti geho, wřzuge mu moc swau w Behemotowj, a Lewiathanowj, mlčenj mu wřkládage.

Dpowjdage pař Pán Jobowi z wjchru řeřk: 2. Přepá- sšž gakó muž bedra swá: tázati se budu tebe, a oznam mi. 3. Ždali zruššýss saud müg: a odsaudjss mne, abys ty šprawedliw wčinen byl? 4. A máššli rámě gakó Buh, a hřjmáššli podobným hlasem? 5. Obestři se krásau, a na wysost†wyzdwjhni se, a buď slawný, a w krásná raucha se obleč. 6. Rozptyl pyšně w prchliwosti své, a ohledna se na každého zpupného poniž. 7. Wzhledni na wšředni pyšně, a zahanbiž ge, a šřetři bezbožně na mjště gegich. 8. Schowey ge w prachu spolu, a twáre gegich swřch- ni do gamy. 9. A gá wyznám že špasyti tě může prawice twá. 10. Šle

† wypni
Pamářka
na smet,
wjčez nad
řjřhem.

Behemoth, kterehož sem učinil s tebou, seno jako vůl gisti bude: 11. Syla geho w bedrách geho, a moc geho w pupku břicha geho. 12. Wztahuge ocas swúg jako ceder, žily nárokow geho spletené sau. 13. Košti geho jako trubice mědi, chrušťačka geho jako plechové železni. 14. On gest počátek cest Boha, kterýž učinil geg, přiložj meč geho. 15. Tomu hory byliny nesau: wšeliká zvířt polnj hráti tam bude. 16. Pod stjnem spj wsaukromj třtj, a na místech wlhých. 17. ** Přikrywagi stjnowé stjn geho, obkličj geg wrbj potokú. 18. Ty hle, pozře řeku, a nepodiwj se: a má nádegi že pljne Jordán w vsta geho. 19. W očjch geho jako vdicý polupj geg, a w kolich probodne chřipj geho. 20. Zdalj wytahnauti budess mocy Lewiathana vdicý, a prowazem wvjžess gazpť geho. 21. Zdalj wložjss kraužet w chřipj geho, aneb hákem* prowrtašs čelist geho: 22. Zdalj množiti bude k tobě prosby, aneb mluwiti bude k tobě † měkě řečj. 23. Zdalj učinj s tebou smlauwu, a wzmess ho za služebnjka wěčneho. 24. Zdalj ** budess s nim hráti jako s ptákem, aneb wjžess geg děwčkám swým. 25. Rozšekagi geg přátele, děliti budau geg kupcy: 26. Zdalj naplnjss sýt kožj geho, a posadu rybj hlawau geho. 27. Wlož naň ruku swau: pomni na bog, anjž wjce mlúw. 28. Ty hle, nádege geho zklamát geg, a náhle swržen bude, an to wšyčni widěti budau.

Capitola XLI.

Zlost Behemothowa ponawrhuge se podle audů geho, twrdosti a penyhy.

W jako vkrutný wzbudim geg: nebo kdo může odolat obličej mému? 2. Kdo prwe dal mi, abych nawrátil mu? wšedky wěcy které pod nebem gsau, mé gsau. 3. Neodpustjm mu, a slowum mocným, a k prossenj složeným. 4. Kdo odkrýge twář oděwu geho: a do prostředku vst geho kdo wegde? 5. Brány obličege geho kdo otewře: wúkol zubuw geho † strach. 6. Tělo geho jako sstjrowé slitj, sewřené lupinami wespolek se stjškagjcy. 7. Gedna gedně se spoguge, a anjž dýchánj procházý strze ně. 8. Gedna druhé přidrjeti se bude, a držjce se nikoli se neoddelj. 9. Keychánj geho blest ohně, a oči geho jako wjčka swjtánj. 10. Z vst geho jako lampy wycházegi, jako pochodně ohně zapálené. 11. Z chřipj geho wycházý dým, jako hrnce podpáleného a wraucýho. 12. Dýchánj geho vhlj** hořeti cinj, a plamen z vst geho wycházý. 13. W sšygi geho přebýwati bude sšla, a twář geho předcházý chudoba. 14. Ludowé těla geho držjcy se wespolek: wšlle proti němu hromy, a k místu ginému newznesau se. 15. Srdce geho zatwřzeno bude jako kámen, a * sewřjno bude jako kowáčowo nákowadlo. 16. Když pozdwjžen bude, báti se budau angelé, a přestrasšenj gsauce wčisttění budau. 17. Když ho postjgne meč, ostati nebude mocy ani kopj, ani pancýř. 18. Nebo pokládati sobě bude jako pléwy železo, a jako dřewo shnilé měd. 19. Nezaženet ho muž štělec, wštebš obráčení sau gemu kámenowé práku. 20. Gako stě-

Behemoth
neb Slon,
obraz dá-
bla.

Angelowé
stráznj gsau
mět Boji
dábla pře
máhagicy.
** sčrauu
gi
Lewiathan
neb Wel-
ryb, figura
dábla.

* probos
dneš

† labodně
** ošlas
mášs bo
gako ptáka

Kdo od ně-
koho dar
přigimá,
bývá geho
služnjkem.

Wypisage
se Welryb.
† bráza.

** rozpa-
luge, tčras
wé cinj

* stážno
Wtruný
Lewias-
than, neb
šábel,
který ani
meč, ani
kopj se nes-
bogi; nic-
méně mas-
menjm

bfo

S. Říje,
a krápi
svěcené
wody se
zahání.
† Stermagj-
cyma ko-
pim

Diábel král
pyšných.

blo pokládati bude kladiwo, a posmjwati se bude † napřahajcym
Kopj. 21. Pod nim budau paprskowé slunce, a sláti bude sobě
gako bláto. 22. Wčeti včinj gako hrnec hluboké moře, a posam
když masti wrau. 23. Za nim swjtiti se bude stezka, pokládau
propast gako se staragjcyho. 24. Tlenjt mocy na zemi, kterážby se
rownala gemu, který včinen gest, aby se žádného nebál. 25. Wšsed
wysoké widj, onť gest král nadewssemi syny peychy.

Rapitola XLII.

Vznává Job ze nemandie mluwil, a od Pána představen gsa přátetum, za ně se modlj:
přigimá wšse dwognásobně což byl stratil, posledně plný dnůw, w pokoji odpočinul.

Spowjdage pať Job Pánu, řekl: 2. wjm že wšsedomu-
žes, a žádné před tebau není skryto myšljenj. 3. Kdo
gest ten, gestto tagj radu bez vměnj? protož neman-
dře sem mluwil, a které wěcy nad obyčeg přesáhajj v-
měnj mé. 4. Slys, a gá mluwiti budu, otážj se tebe,
a odpowjdey mi. 5. Sluchem vcha slyšel sem tě, nynj pať oko mé
widj tě. 6. Protož sám se trescy, a činjm pokánj w pyřemj a w po-
pele. 7. Když pať odmluwil Pán slowa tato k Jobowi, řekl k Eli-
fazowi Themanytskému: Rozhněwala se prchliwost má na tebe, a na
dwa přjtele twé, nebo nemluwiliste předem nau prawého, gako sluje-
bnjť můg Job. 8. Protož wezměte sobě sedm býkuw, a sedm stopců,
a gďte k služebnjku mému Jobowi, a obětugte za sebe obět zápalnau:
Job pať služebnjť můg modliti se bude za wás: twáť geho přigmu,
aby wám nebylo přičtěno bláznowstwj: nebo nemluwili ste k mne
prawé wěcy, gako služebnjť můg Job. 9. Tedy odesli Elifaz Thema-
nytský, a Baldad Suhytský, a Sofar Naamathytský, a včinih gáž byl
mluwil k nim Pán, a přigal Pán twáť Jobu. 10. Pán tak obrátil se
ku pokánj Joba, když se on modlil za přátele swé. A přidal Pán což-
koli bylo Jobowo dwenásobně. 11. Přišli pať k němu wššedni bratrj
geho, a wššedny sestry geho, y wššedni kteréž znali geg prwe, a gedli s
nim chléb w domě geho: a heybali nad nim hlavu, a těssyli ho
nadewssým zlým kteréž byl wwedl Pán na neg: a dali gemu gedenkáž-
dy owcy gednu, a návššmicy zlatau gednu. 12. Požehnal pať Pán po-
slednjm wěcem Jobowým wjce nežli počátku geho. A † včineny sau
mu čtenácte tisyc owcy, a šest tisyc welblaudů, a tisyc spřeženj woluw,
a tisyc oslic. 13. A měl sedm synů a tři dcery. 14. A nazwal gměno ge-
dné Dies, a gměno druhé Kasfya, a gměno třetj Kornustybii. 15. Neg-
sau pať nalezeny ženy krásné gako dcery Jobowy we wššy zemi: a dal
jim otec gegich dědictwj mezy bratrjmi gegich. 16. Byl pať žiw Job
potom, sto čtyřidceti let, a widěl syny swé, a syny synů swých až do
čtwrtého pokolenj, a umřel stár gsa pln dnůw.

Po swátos-
tijnim hře-
chu wyzná-
ni, magj
skutkowé
řagicy nás
sledowati.
Bůh tomu
dce, aby
chom swa-
rý wzywá-
li.

Modlitba
za gine ko-
naná, y
modlicymu
se, y gnyjm
prospěšná.

† zplodilo
se
Job dwog-
násobně od
Boha obos-
hacen.

Umřel Job
mage sto
čtyřidceti
let.

Skonává se kniha Job.

Saltár, neb Kniha Salmu.

Salmu Kniha w latinské řeči do gedné knihy sebrána, a v i-
duw na patero knih rozdelena, a werssemi krásně sepsána se
nachází; gať o tom svědčí^a S. Divojš, ^b Jeroným, a Zhy-
dor. Obsahuge w sobě zkrátka věcy, které se dali w Sta-
rem Zákonu, ano y wětšym dílem, které w Nowém diti se
měli. Pročez mnozý Zalmowé prawá gsau proroctwj, a gaťoť tako-
wá, o prorocťch tagemstwch, sem y tam důwodně gednaji; žádného
wssak pořádku časuw, neb věcy nezachowáwagice, aniž negaťého we-
smes magice spogenj. Někteří wáznj Pjsma S. Wykladatelowé, gme-
nowitě S. ^a Augustyn, Theofilakt, Ewthymius, y ginj wjce tomu
chtěgi, žeby sám S. Dawid wssch těch Zalmuw půwodem, y zakla-
datelem býti měl. Wssak k wjře podobněgi saudi S. Jeroným, Hy-
laryus, a židowstwj Rabbintowé, žeby mnozý Zalmowé od rozličných
Prorokuw slozeni byli: ti totižto, kteří rozličnými nápisy pozname-
nani se nacházegj, gaťoť Mogyšse, Azassa, Ethana, Heman, Jdy-
thuna, Esalomauna, a třech synů Kore, wssak newjcegi Dawida.

Tež při koncy Zalmu 71. psáno stoji, že se dokonáwagi Zalmowé
Dawidowi, a y hned následugi Zalmowé Azassa Proroka. A w 2.
knize Paralipomenon w kap. 19. wersšy 30. přikazuje Ezechyáš Le-
witum, aby spjwali Zalmu, netoliko Dawida, ale y Azassa. Se-
psáni sau newpřw Hebrejským gazpkem, potom s ginými knihami
Stareho Zákonu od rozličných na Řecký gazpk sau přelozeni, a gme-
nowitě od S. Lucjana Mučedlnjka; gehoťto w Latinský gazpk v-
wedeného, a od S. Jeronýma zlepšeneho přelozeni Řymská Cirkew
dosawad wjwa. Obsahuge Zalmuw sto a padesát.

Zalm I.

W tom Zalmu wěi Dawid, na čem tohoto žiwota blahoslawenstwj záleži.

1. **B**lahoslawený muž, kterýž neodšel w raddě bezbož-
ných, a na cestě hřjšnjků nestal, a na stolicy t mornj-
ho nařazenj neseděl. 2. Ale w zákoně Páně wüle ge-
ho, a w zákoně geho přemyslowati bude dnem y no-
cy. 3. A bude gaťo dřewo, kteréž štjpeno gest podle
* zbihu wod, kteréž owotce swé wydáwati bude w času swém: A
* list geho * nesprchne: a wssedky věcy, kteréžkoli činiti bude, štjastně
se mu powedau. 4. Ne tať bezbožnj, ne tať: ale gaťo prach, kte-
* rý metá t wjtr od twářj země. 5. Protož nepowstanau bezbožnj w
* saudu: ani hřjšnjcy w raddě sprawedliwých. 6. Nebo zná Pán
* cestu sprawedliwých: a cesta bezbožnjch zahyne.

^a Divojš. Ec-
cles. Hier-
rarch. c. 3
p. 3.

^b Hieronym
in Prefat. &
alibi.

^c Ista. lib. 6
Etymol. c. 1
& lib. 1. de
Officiis c. 1.

^d S. Augst.
lib. 17. de
Civitate c.
14.

^f mortu, ge-
dowatošt
^a Job. 1. 8.

^b Jerem. 17. 8

^{**} ztořo

^{*} nespadm

[†] kterým
omičá

Tent gest
blahosla-
weny, genj
se drzi ce-
sty zákona
Bojho.

Seneca epif.
184.

h v. 1.

c Žalm. 118.1.

d S. Aug. in

Psal. 118.

Ne gen pohané, ale y židé wětšym dílem, a mnohy take Křestiané ažposawád pokládaj blahoslawenstwj w hognosti wšech wěch, a w welikém zbojž; gimj w sláwě wездеšty a cti; gimj w rozkossech tělesných a w wšseligatých kratochwiljch, ano některj take w tom, kdyj se mohau wmysliti nad nepřátely swými. Ale tito wšyčtění kladj, poněwádž ty wěcy, w nichj oni swé blahoslawenstwj kladau, zemnitřnj gsau, kteréž člowěka blahoslaweného wčiniti nemohau, gačž sám Pohan wznal, řka: " Tehdáž pokládey se za blahoslaweného, když wšsecka radost twá z tebe pocházeti bude. Z tebe prawj, ne z zemnitřnjch wěch, gačž gsau zbojž, sláwa, a

těm podobné. Coby pač blahoslaweného člowěka činito, tomu nás wpyčuge zde S. Král Dawid, kdyj dj: " Blahoslaweny muž, kterýž nepostaupil po radě bezbožných, a na cestě hříšných nestál. To gest, tent gest blahoslaweny, genj se drji zákona Páně, a gego- nospilněg ostrjhá, a snáji se wždycky wily Boji plniti. A to potwřuge tžj Prorok gnde, řka: " Blahoslaweny neposťworněnj ná cestě, kterýž chodj w zákoně Páně. " Tossau bla- hoslaweny posťworněnj ná cestě, dj zde S. Augustyn, kterýž chodj w přewrácenosti tohoto swěta, nšbrž blahoslaweny neposťworněnj ná cestě, kterýž chodj w zákoně Páně.

Žalm II.

Tento Žalm, podle literního smyslu, wstahuge se na Dawida; když Filistinskj, wědaw- ce, zebj on měl býti králem nad Izraelem, swé wogjto proti němu w Audolj Šassaim zšřowali. Podle duchovního smyslu, ten Žalm gest proroctwj o wěném, a wždy trwagičnu králow- stwj Křysta Páná, genujto králowé a knjzata, gač židowšká, tak pohanská, nadarmo se proti- witi, a odporowati budau.

† se zpau- zeli, wztě- žali
Eali
* Šut. 4. 25.
** sstaupj- li se
* Křystu

1. **S** Koč †^a zubami hlučeli národowé, a lidé daremné wěcy přemyslowali. 2. ** Spolustali králowé země, a knjzata šesla se wgedno, proti Pánu, a proti * Pomaza- němu geho. 3. Roztrheyne swazky gegich, a zawrže- me od sebe gho gegich. 4. Který přebýwá w nebesých posmjwati se gim bude: a Pán porauhati se gim bu- de. 5. Tehdáž mluwiti bude k nim w hněwě swém, a prchli-

wosti

svě zformautj ge. 6. Gá pak ustanowen sem králem od něho
 Synem horau swatou geho, obkassuge přikázanj geho. 7. ^{***} h
 řekl te mne: Syn můj ty gsy, gá dnes zplodil sem tě. 8. Žádey
 demne, a dám tobě národy dědictwoj twé, a wládařstwój twé končiny
 země. 9. Sprawowati ge budess w prutu železným, a gako nadobu
 hencjře † roztlučess ge. 10. ^{c ***} A nynj králowé srozuměgte: wywčug-
 te se, křečj saudjte zemi. 11. Služte Pánu w bázni: a plesgte gemu s
 třesenjm. 12. ^{***} Chopte se kázně aby se někdy nerozhněwal Pán, a zhy-
 nulibyšte z cesty sprawedliwé. 13. Kdyžby se rozpálil w krátce hněw
 geho, blahoslaweni wssyčni křečj dauffagj w něho.

b Psal. 13. 13.
 3. 1. 5.
 Item 5. 9.

c 3 gen. 2. 27.
 Item 19. 15.
 † rozlomjě,
 roztrřstjě
 *** wchopet
 káři.

Zalm III.

Zalm tento gest Modlitba Dawida, proti swým nepřáteľum † Bohu za pomoc wolagi-
 tcho, a to tehďaj když před swým synem Absolonem utikal.

W duchownjm smyslu předstauuge se zde Dawid, gako obraz a figura Wmučení, a Wžřij-
 emj Pána Krysta.

1. Zalm Dawidu, když utikal před twáři Absolona syna swého. (a. Král. 15. 14.)

2. **A**ne proč rozmnoženi gsau křečj sšuzugj mne? mnozy po-
 wstáwagj proti mne. 3. Mnozy řtkagj dussy mé: neníť
 spasení gemu w Bohu geho. 4. Ty pak Pane gsy † genjž
 přigjmáss mne, sláwa má, a powýssugjcy hlawy mé. 5.
 † hlasem swým wolal sem ku Pánu: a wyslyšel mne z hory swaté své.
 6. Gá sem spal, a twrdě sem vsnul, a powstal sem, nebo Pán přigal
 mne. 7. Nebudu se báti tisíců lidu obkľugjcyho mne: powstanjž
 Pane, spasená mne včiči Bože můg. 8. Nebo ty sy ^{***} zbil wssedcy
 protiwjcy se mně bez přičiny: zuby hřissj, kuw setřel sy. 9. Páněť gest
 spasenj: a nad lidem swým požeňnanj twé.

† přigmal
 můg gsy,
 sčesnitel

*** wdeřil
 * genj se
 mně proti-
 wj:
 7. 3.

Wwerřj 3. dj Dawid: Mnozy prawj du-
 sšy mé: neníť spasenj gemu w Bohu geho.
 Wřuwj tu o tom, co se mu přihodilo, když utikal
 před twáři, Absolona syna swého, neb tehďaj
 lojž jaini tento, gati poznati gest z tytule geho:
 křerak twjžto innozy tehďaj widauce ho w tak
 welikém šfauzenj, je před wlastnjm synem utj-
 latl mšřil, a je ne gen mu tehďaj šlo o Králow-
 stwój, ale y o jivot, aby oboho žbawen nebyl;
 saudili, gako by ho Bůh, w něm swé dauffánj
 wřdyčy mjwal, byl opustil. Děgei se jagistě o-
 byčegně, je lidé nedokonalj, když widěgj sprawe-
 dliwé lidj w welikém šfauzenj postaweni, saudj,
 gako by oni daremně byli dauffánj swé w Bohu
 křadali. Tak Jobowi w přetežkém šfauzenj

postawenému posmjwala se žena geho: * Ge-
 šteli ty trwáss w sprostnosti swé? Gakoby
 byla řjch štěla: Gestelis tak sprořtj, je nero-
 dšřs, gal sy se daremně na Boha spolihal? Wi-
 dšřli je té docela opustil. A Anna w podobně
 přjle, itostj wytenkala manjelu swému Tobia-
 ššowi, řkauce: b Zgeowněť gest nádege twa
 zmařená. Ale wssyčni takowj blaudy, a kři-
 wě o Bohu řřuwj; gakož při wšlech tichťo do-
 kázal Bůh, je oni w něho nadarmo nedauffali:
 nebo Dawid brzo zase, porazym Syna, na
 Králowstwój dosedl, Job zase ozdraměl, a mne-
 hém wěřšřjho žbojž nabyl, nežli přwe byl měl;
 a Tobiaššowi zase žral nawrácen byl, a on ž
 chudoby wyžredl.

Wřyl se
 ni, genž wie
 dauce člo-
 wěš: slau-
 jeneho, po-
 křadagi bo-
 za opustě-
 nebo od
 Boha.

a. Job. 2. 9.
 b. Job. 2. 22

Zalm IV.

W tom Zalmu Dawid prošy Boha, aby gemu † pomoc přispěl proti swému odbognš-
 mu synu Absolonowi; a napomjná buřice, aby se † Bohu obrátili.

1. Ku koncy w chwálospěwjd, Zalm Dawidu.

2. **S**dyž sem wřywal wyslyšel mne Bůh sprawedlnosti
 mé: w † šauzenj rozšřřil sy mi. Smitug se nade-
 mnau, a wyslyšs modlitbu mau. 3. Synowé ^{***} lidšřj
 dokawádž težkeho řřdce: y proč mišugete marnost,

† w auzko-
 řři, žármus-
 řřu
 *** čłowěčj

* diwné zvelebil, w diw dal a Efez. 4. 26.

† z rostu, z owotce, z plodu ** w to tež

a hledáte lež: 4. A wěztež že * diwného učinil Pán swáteho Pán wyslyšy mne když wolati budu k němu. 5. Hněweyte se, a nechtěyte hřeslyti: které wěcy prawjete w srdcých wassých, na ložcých wassých oželte. 6. Obětugte obět sprawedlnosti, a daušseyte w Pána. Mnozy rjtagj: Kdo nám ukázal dobré wěcy? 7. Znamenáno gest nad námi swětlo obličege twého Pane: dal sy radost w srdcy mém. 8. † Z wžitku obili, wjna, a olege swého rozmnoženi sa. 9. W giti w ** to samé spáti, a odpočiwati budu. 10. Nebo ty Pane obwzkláštne w nádegi ustanowil sy mne.

Zalm V.

David horliwě k Bohu wolá za pomoc a přítomnost proti králi Saulovi, od kterého jest wkrutně protivenskwj snáštj. Žádá tež, aby Bůh neprawé dle gegich proviněni trestati, sprawedliwým pak slusšnau odplatu odměniti ráčil.

1. Ku koncy za tu, kteráž dosahá bēdictwj, Zalm Davidu.

† Křiku mēznu

2. Lowa má wššyma přigmi Pane, porozuměg † wolám mému. 3. Pozorug hlasu modlitby mé, králi můg a Bože můg. 4. Nebo k tobě modliti se budu: Pane w gitře wyslyšyš hlas můg. 5. Z gitra ** státi budu při tobě a wřim: nebo ne Bůh chěge neprawost gšy ty.

** státi buš da s tebau

* ošogj † páššj ** zatekz tšš

6. Anž bydliti bude wedle tebe zloštný: anž * setrwagj nesprawedliwj před očima twýma. 7. Uenawiděl sy, wššech kterj † činj neprawost: ** zahubjš wššecy, kterj mluwj lež. Muže ktwj lššiwého w obawnosti bude mji Pán: 8. Gá pak w množstwj milosřdenstwj twého: A wegdu do domu twého: klaněti se budu při chrámě swatém twém w bázni twé. 9. Pane proved mne w sprawedlnosti swé: pro nepřátešly mé zprawug před obličegem swým cestu mau. 10. Neboť nemj w wššech gegich prawdy: srdce gegich marné gest. 11. Hrob otewřený gest hrdlo gegich, gazyky swými lššiwě činili, suđ ge Bože. Ať odpadnau od myššlenj swých, podle množstwj bezbožnosti gegich wyženge, neboť sa * popauzeli tě Pane. 12. Ať se radugj wššyčmi kterj dauššagj w tě, na wěky plesati budau: a přebýwati budess w nich. A honošty se budau wššyčmi w tobě, kterj milugj gměno twé, 13. nebo ty požehnáš sprawedliwému. Pane, gačo štjtem dobré wile korunowal sy nás.

Wj 13. 5. Wj 13. 13.

* dešždili

Bellarm. hic.

Gal se slusšy wystřjebati ššpinawých, a gšných poshorššli wých řeči.

W werššy 10. a 11. prawj David o bezbožných: Srdce gegich marné gest. Hrob otewřený gest hrdlo gegich. Kterážto slowa wykládage wysoce učeny Kardynál Bellarmín, prawj, je to, což byl prawil Prorok, řka: Srdce gegich marné gest, zase opakuge, když dj: Hrob otewřený gest hrdlo gegich: a protož, když prawj David, je hrdlo gegich gest hrob otewřený, chce řicj, je hrdlo gegich, aneb wsta a gazyk, kterjžto gšau nástrogowé mluwenj aneb řeči, gšau gačo wsta hrobu, wnjtřnost pak hrobu toho je wyznamenawá duššy aneb srdce, w němžto gšau žádosti a myššlenj strašliwá a

ššmradlawá gačo mrčhy ššhnilé, z nichžto wýchžj ššmrad slow ššmrtedlných. Oby aspoňššde takowj, gegichžto srdce gest plně mrčh ššmradlawých tělesných žádosti, hněwu, mšštitedlnosti, blyhrobowé zawřeni; gestěby to byla wěc ššesřytdlněgššy: nebo ne gen w městě, ano y w ššamě chrámjch Páne ššnášššne hrobj zawřeni; tššowššak netrpjme, aby byli otewřeni, pro puč a ššmrad gegich nesřesřytedlný. Čech řicj, aby bezbožnj měl aspoň wsta zawřeni, aby z nich plššopřlych slow nerowčázet, a ššmrtedlných a ššlechetných osob wššy ššmrtedlných a rauhamých, kterážto gačo pona

poruſſugj mládeſ, tať je od nich gedem ſmrtebſ gili ſami bez hřichu býti, ai aſpoň giných k těm
nĕm duſſe gegich nakajené býwagi. Nechtě kſm hřichum nepřiwádegi.

Žalm VI.

Wolať Bohu za miſořdenſtwj, aby od ſwé nemocy wyſwobožen byl. Někteřj ſwěg-
ſlegi, ie Dawid ten žalm ſložil gaťo negaťau modlitbu, kteréby nemocnj wjwati mohli.
Geťt taťe ten žalm první z ſedmĕj žalmu ſagjích, w němž Dawid wyznáwá ſwau ſpaſy-
tebſnau bážeň pro přjſne ſaudy Bſjĕ, a wydychá po opravdowém s Bohem ſmjřenĕj.

1. Ku koncy w chwáloſpěwých, Žalm Dawidu o oſmi ſtrunách.

2. Ane ne w prchliwoſti ſwé treſcy mne, ani w hněwu ſwém
kärej mne. 3. Smilüg ſe nademnau Pane neboť ne
mocen gſem: wzdrow mne Pane, neboť zřormaucený
ſau koſti mé. 4. A duſſe má ** zarmaucená geťt wel-
mi: ty pať Pane až dořawád? 5. Obrat ſe Pane,
a wytrhni duſſy mau: ſpaſená mne wćiň pro miſořdenſtwj ſwé. 6.
Nebo nenj w ſmrti řdoby pamětliw byl na tebe: w peťle pať řdo tebe
* chwáľiti bude? 7. Pracowal ſem w wpeňj ſwém wmygiť gedné
řáždé nocy lůže ſwé: ſzami ſwými poſtel ſwau ſmáćeti budu. 8. **
Zřormautiſo ſe od prchliwoſti oko mé: ſſtaral ſem ſe mezy wſſemi ne-
přáťeľy ſwými. 9. Odfuptež odemne wſſyćni kteřj činiťe nepra-
woſť: neboť geťt wyſlyſſel Pán hlaſ plaće mého. 10. Wyſlyſſel Pán
proſbu mau, Pán modlitbu mau přigal. 11. Ať ſe zaſtydĕj, a * zřor-
mautĕj náramně wſſyćni nepřáťeľé mogli: ať ſau zpět obráćeni, a za-
hanbeni welmi rychle.

† předeſſe-
ny
** zbaute-
ná

* oſlawo-
wati
† po wſſe-
ćy nocy
** zarmě-
ſo, zaka-
liſo
a Mat. 7. 23.
Item. 25. 41.
Luť. 13. 27.
* předeſſy

Žalm VII.

Žáda Dawid Boha, aby geho newinnosť zaſtal, a neſuſſné wtrhánĕj ſwých ſaleſſných han-
cam trřſtal, totĕž Semet: o němž pſáno w 2. Kniže Kráľowſťe w 16. řap. Aneb lepegi (gať ty-
tuť toho žaimu dořazuje) Chuzĕ ſyna Gemini, to geťt, podle řdánĕj Swatého Jeronyma, ſyna
kráľe Soule, genĕž ſlauť Chuz, to geťt, černĕj mauřenĕj, pro oſřliwoſť neprawoſti geho.

1. Žalm Dawidu, který zpĕwal Pánu za ſlowa Chuzĕ ſyna Geminowa. (a. ř. 16.)

2. Ane Bože můg w tobět ſem dauffal: ſpaſená mne wćiň
ze wſſećh ſſtĕhagjích mne, ať wyſwobod mne. 3. Aby
někdĕy nevwchátĕl gaťo lew duſſe mé, řdyž nenj řdoby
wyřauwil, ani řdoby ſpaſená wćiniť. 4. Pane Bože
můg wćiniťli ſem to, geťtli neprawoſť w ruťau můch. 5.
* Odměniťli ſem ſe odplacugjým ſe mne zľými wěćmi, ať ſpadnu ſu-
ſſně od nepřáťeľ můch prázdny. 6. Nechtě ſſtĕhá nepřĕjtel duſſy mau, y
* popadne, a poſſlapá na zemi žiwot můg, a ſlawu mau w prach w-
wede. 7. Powſtaň Pane w hněwě ſwém: a wywýſſ ſe w řonćinách
nepřáťeľ můch. A powſtaň Pane Bože můg w přĕřázanĕj, které ſy roz-
řázał. 8. A ſhromážděň lidĕ obřľĕj tě. A protožť w wyſoſť nawrať
ſe: 9. Pán ſaudĕj lidĕ. Saudĕž mne Pane podle ſprawedľnoſti mé, a
podle newinnosťi mé nademnau. 10. Skonať ſe neſſećetnoſť hřĕſſnj-
ťuw, a zprawowati budeſſ ſprawedľiwého, * genĕž zřuſſugeſſ ředce a
ledwĕj Bože. 11. Sprawedľiwá pomoc má od Pána, který ſpaſené
ćim přĕjmě ředcem. 12. Bůh ſaudce ſprawedľiwý, ſyľný, * a trpěľiwý,

† ſproſt

* nawrátĕl-
li ſem

** poſſtĕbne

† na

a 1. Par. 28. 9.
Ger. 11. 20.
Item 17. 10.
Item 30. 18.
* ſbowĕ-
wagĕj

Kazdo-
denné
** nebu-
deteli o-
bráčení
* nástroje
b Jsa. 59. 4.
Job. 15. 35.
† vylíkal
porodit nás
spravedls-
nost
** slávit
** Zalmý
přivati

zda-liž se hněvá na + každý den : 13. ** Uobrátili se, meč svůj na-
přáhne : lucičtě své natáhl, a připravil ge. 14. A w něm pripravil^a
nádobu smrti, střely své hořkými učinil. 15. ^b Ey hle ! † pracoval ku
porodu nespravedlnosti : počal bolest, a porodil nepravost. 16.
Báhnivý důl otevřel, a vykopal geg : a vpadl do jámy, kterauž vs-
činil. 17. Obrátit se bolest jeho na hlavu jeho : a na vrch hlavy ge-
ho nepravost jeho zstaupj. 18. ** Chwáliti budu Pána podle spra-
vedlnosti jeho : a ** prospěwovati gménu Pána nejvyššého.

Zalm VIII.

Prorok rozjímá se sobě stvoření od Boha věcy, zvršuje všemohoucnost, moudrost, a
dobrotivost Božskou člověku prokázanou.

1. Ku konci za přeh, Zalm Dawidu.

2. **S**ospodine Pane náš, gať předivné gest gméno tvé na
vššy zemj ! nebo wyzdvižená gest welebnost twá nad ne-
besa. 3. Z vst nemluwnátek a mleko sfágických dokonat
šy chwalu pro nepřátele své, aby zkažyl nepřitele y msti-
tele. 4. Nebo zpátkj nebesa twá, dílo prstow twých :
měsyc a hvězdy, které sy ty založil. 5. Co gest člověk je sy naň pamě-
tliv : aneb syn člověka je geg nawštewugeš : 6. Zmensyl sy ho
málo nětco od angelu, sláwau a ctj korunowal sy geg : 7. a vstano-
wil sy geg nad † díla rukau swých. 8. ^b Wššedy věcy ** poddal sy
pod nohy jeho, owce y woły wššedy, nadto y dobytek polnj. 9. Prá-
ctwo nebeské, y ryby mořské, které procházegj stezky mořské. 10. Ho-
spodine Pane náš, gať předivné gest gméno tvé na vššy zemi.

a 3ib. 2. 7.

† skutky
b Gen. 1. 28.
1. Kor. 15. 26.
** podlo-
zil.

Poněwadž
Bůh wššy
čty na nás
poinni, slá-
šy, aby-
chom y my
wššedy na
něg pama-
towali.
S. Naz. 27. 1.

Nemůž se dosti nadiviti Prorok Páně ne-
smjrné dobrotě Boží, je on w paměti své má
člověka ; odkudj wolá w weršy 5. Co gest člo-
věk, je pomnyš na něho ; aneb Syn člově-
ka, je nawštewugeš ho : Co gest člověk ?
popel a prach, čerwicel, aneb radeg pytel čer-
wů. Bůh pať gest tať wynešený a weliký Pán,
je y nepředněššy Angel gaťo nic není na pro-
ti němu : a nicméně pomnj na tať ničemného
čerwicelka ; a ne gen gednau w roce, anby y to by-
lo newyslowitelné dobrodinj, nžbrj má ho w
paměti wstawičně, tať je není žádného ofamženi,
kteréhoby na něg nepomněl. A ne gen sprostě

pomnj na něg, gaťo lidé gednau na druhého gaťo-
wě wzpomjňá, nic mu při tom dobrého neproka-
žuge ; nžbrj tať pomnj na něho, je mu wššedy
při tom dobře činj, geg žij, a opatruge. Gestli-
je tedy on na nás mizerné lidj wstawičně pama-
tuge, nesluffli, abychom y my na něg co newy-
stěg wzpominali, ano to snazili se wššedy dle
možnosti, co S. Nazpanzenus nám předkládá.
čta : na Boha častěg wzpominati máme,
nežli ducha popadáme : ano at tať djm, nic
mimo toho činiti nemáme. Tohoto navětnj
nedrij se ti, který ráno wstawšse, dřjve na to
wzpomjňaj, co gisti budau, nežli na Boha.

Zalm IX.

Díky činj Dawid Bohu za obdrženě wššedy proti svým nepřátecim : (některj smegšle-
gi proti Gofy.affowi) přitom žádá, aby y budaucně ráčil wjwati své přisnosti proti bohabrá-
nům, a své dobrořivosti k bohabogným.

1. Ku konci za tagnosti Syna, Zalm Dawidu.

2. **S**hwáliti + tě budu Pane w celém sedcy swém : wy-
prawowati budu wššedy diwné věcy twé. 3. Ra-
dowati a plesati budu w tobě : ** prospěwovati
budu gménu twému Ueywšššy. 4. W obráčenj ne-

† oslawo-
wati
** wzdám
chwalu,
jalmy zpí-
wati budu

nepřítel mého na zpět: * zemdij a zahynau od twáři twé. 5. Nebo sy v-
 inil saud můg a přj mau: posadils se na stolicy, kterýž saudjss sprawe-
 dlnost. 6. † Káral sy národy, a zahynul bezbožný: gmeno gegich wy-
 pladil sy na wěky, y na wěky wěkuw. 7. Nepřítelé zhynuli mečowé do
 konce: a města gegich zkazyl sy. Zahynula památka gegich s zwu-
 kem: 8. a Pán na wěky zůstawa. Připrawil w saudu trún swúg: 9.
 a on sauditi bude okršleť země w pravosti, sauditi bude lidj w spra-
 wedlnosti. 10. A učiněn gest Pán wtočisstě chudému: spomocniť w
 přihodnostech, w sfauzenj. 11. A at dauffagi w tebe, kterj znagi gmeno
 twé: nebo sy neopustil hledagjých tě Pane. 12. ** Spiweyte Pánu,
 kterj přebývá na Syonu: zwěstúgte mezy národy * činy geho. 13. Ne-
 bo wyhledáwage kwe gegich roznomenuť se: nezapomněť na křik
 chudých. 14. Smilúg se nademnu Pane: wiz poníženi mé z nepřátel
 mých. 15. Kterýž mne wyzdwihugeš z bran smrti, abych zwěstowal
 w ssecky chwály twé w branách dcery Syonské. 16. Weseliti se budu w
 ssekej twém: w wázli národowé w zahynutj, kterej učinili. W osy-
 de tom, kterej skryli, polapená gest noha gegich. 17. Doznán bude
 Pán saudy čine: w skutčých rukau swých polapen gest hřjssnj. 18. O-
 tracenj budte hřjssnjcy do pekla, wssyčni národowé, kterjž se zapomj-
 magj na Boha. 19. Neboť nebude do konce zapomenutj chudého: tr-
 peliwost chudých nezahyneť do konce. 20. Powstaniť Pane, at se neslyj
 člowěť: at sauzeni saú národowé před twáři twau. 21. Ustanowiť Pa-
 ne wydawatele zákona nad nimi: atby wěděli národowé, že lidé gsau.

* memocny

† domlata
wal sy nás
rodum** zalmj
spiweyte
* nalezy

Zalm X. podle * Hebrejských.

Koť sy Pane odstaupil daleko, pohrdáš w přihodno-
 stech, w sauzenj: 2. Když peychá bezbožný, zapálen
 býwá chudý: popadeni býwagi w radách, kterýmž
 přemyšluggj. 3. Nebo chwalen býwá hřjssnj w žádostech
 dusse swé: a neschetný dobrořečen býwá. 4. † Roz-
 hněwal Pána hřjssnj, podle množstwí hněwu swého nebude hledati.
 5. Utenj Boha před očima geho: zprzněné saú cesty geho w každém
 času. Odgimagi se saudowé twogi od twáři geho: nadewsseni nepřá-
 tely swými panowati bude. 6. Nebo řekl w sedcy swém: nebuduť
 pohnut od pokolenj do pokolenj, bez zleho. 7. * Gehož wsta zlořečenj
 plná gsau, a hořkosti, y lsty: pod gazykem geho práce a bolest. 8.
 Sedj w zálohách s boháčy w *** tagných místech, aby zamordowal
 newinného. 9. Oči geho na chudého wzhledagi: čjhá w skrytě,
 gako lew w gessyni swé. * Čjhá, aby vchwátíl chudého: vchwa-
 titi chudého řdyž přitahuge ho. 10. W osyde swém ponížj ho, na-
 chyj se, a padne, řdyž panowati bude nad chudými. 11. Nebo řekl w
 sedcy swém: zapomenulť gest Bůh, odwrátíl twár swau, aby newiděl
 do konce. 12. Powstaň Pane Bože, powýssená buď ruka twá: nezapo-

* Zalm ten
to podle
hebrejs-
kých gest
defary, ale
podle La-
tinských
ostatek de-
wátoho
zalmu.† popndil
zúriwosti
rozdrázi* Nij 13. 3.
Nim. 3. 14** w skry-
stých* ofyda
klade

injney se nad chudými. 13. Proč popauzel bezbožnj Boha? nebo **leť** w sřdcy swém: Nebudet wyhledáwati. 14. Widjss, nebo ty prácy a bolest † zpatřugeš: abys ge odewzdal w ruce swé. Tobě ******* pozůsta- wen gest chudý: syrotku ty spomocnjkem budeš. 15. Potři ramě hřj- sšnjka y zlostneho: wyhledáwan bude hřjch geho, a nebude nalezen. 16. Pán kralowati bude na wěky, a na wěky wěkuw: wyhynete návo- dowé z země geho. 17. Žadost chudých wyslyšel gest Pán, připraweni sřdce gegich slyšelo vcho twé. 18. Sauditi syrotku a sňženému, aby nepřičinil wjce weličiti se člowěk na zemi.

Žalm X.

Když od Saule honěn byl Dawid, a genu Přátelé wřkání radili; nepřátelé pak na glé to wykládali; prohláuge se, je on swé autočistě a nádegi, w samém Bohu skládá.

1. Ku koncy, Žalm Dawidu.

2. **S** Pána dauffám: kterakž čkáte dussy mé: Přestěhug se na horu gačo wrabec? 3. Nebo hle hřjssnjcy natá- hli lučistě, připrawili střely swé w tauku, aby střileli w temnosti w přjme sřdcem. 4. Nebo které wěcy sy ty dočonal, zkazyli: sprawedliwý pak co gest wčinil? 5. Pán w chrámě swatém swém, Pán w nebi stolice geho. Oči geho na chudeho wzhledaj: wjčka geho tážj se synů lidských. 6. Pán táže se sprawedliwego y bezbožneho: kdo pak miluge neprawost, ne- náwidj dusse swé. 7. Dstjti bude na hřjssnjky osyďla: oheň, a syra, a duch † baure částka kalicha gegich. 8. Nebo sprawedliwý Pán, a spra- wedlnost milowal: prawost widěl obličeg geho.

Žalm XI.

Dawid byw od Doega, a od obywateluw Žyff prozrazený, wolá o pomoc a zastání k Bohu. Stěžuge sobě welmi na newěrnost, a offemetnost, za geho času, wyláště při dworu krále Saule panugjcy, a wěj: je w samém Bohu, nepek w lidech offemetných sobě zakládati máme.

1. Ku koncy o osmi strunách, Žalm Dawidu.

2. **S** Pasena mne wčiň Pane, neb se nedostává swateho: nebo zmenssený sau prawdy od synů † lidských. 3. Marne wěcy mluwili geden každy k bližnjmu swému: rty lřti- wé w sřdcy a sřdcem mluwili sau. 4. ****** Rozpřyljž Pán wsseliké rty lřtiwé, a gazyk welikomluwný. 5. Kterjž prawili: Gazyk náš zwelebime: rty nasse od nás gsau, kdo gest Pa- nem nassým? 6. Pro bjdu nuzných, a lřkánj chudých, nynj powsta- nu, dj Pán. Postawjm w spasenj: dauffanliwě činiti budu w něm. 7. ****** Řzeči Páně, řeči čisté: sřjbro ohněm zkussené, oddělené od ze- mě čisstěné sedmnásobně. 8. Ty Pane zachowás nás: a ostřjhati budeš nás od pokolenj tohoto na wěky. 9. † W okolku bezbožnj chodj: podle wywýssenosti swé rozmnožil sy syny lidské.

Žalm XII.

Žádá za wyswobozenj z swého protivensstwj, a připowjdá, je Božskau dobrotu s písňemi bu- be wychwalowati.

1. Ku koncy Žalm Dawidu.

† w wazur
gest
* zamer
chánj

a. Sabaluf z.
ao.

† w ichijce

† klowěčich

** Wtech at
rozpřylj

a. pñsl. 70. 5.
* wymkus
wnosti

† w kol a
w kol

by muge
aby me
w pleš
a dauff
kau krea
ka ney

Erüge
ne pñton

něj wci
w oterw
w badu
w kau: r
wch geg
wph. 4.
waj lid r
w, rder
wta chud
w Syon:
w plešati

W oaf de
wcho Boha
w. Kieff n
w dpa.
w wnegat
w wgnomj,
w w mřto, r
w rto swem
w lani best
w hřj pē
w w, w fmae
w. W enjē
w. W e.
w o tom f
w hřj latorj
w w pōwēd

1. **A**ž dočkávám Pane zapominášs mne dokonce : až dočud odvracuješ tvář svou odemne : 2. Dokudž + sflá- + položim dati budu raddy w dušy mé, bolest w srdcy swém přes den : 3. Až dočkávám wywýššowati se bude nepřitel můj nademnou : 4. Wzhledni a wyslyš mne Pane Bože můj. Oswět oči mé, abych někda nevsnul w smrti : 5. aby někdy neřekl nepřitel můj : Switězyl sem nad nim. Kterj mne sřuzugi, plesati budau, buduli hnut : 6. Gá pať w mišostdenstwj twém sem dauffal. Plesati bude srdce mé w spasenij twém : zpjwati budu Pánu Který mne dobré wěcy wdělil : a prozpěwowati budu gměnu Pána neywýššyho.

Žalm XIII.

Stějuje sobě na bezbožné lidi swého věku : tiff se lepšimi časj v přístj Messiasse, po gehořto přítomnosti srděčné tauji.

1. **N**ěk nemaudrý w srdcy swém : nenj Boha. Porussenj sau, a obawnj včinenj sau w + snážnostech swých : nenj kdo- + w pilno- by činil dobré, nenj až do gednoho. 2. Pán z nebe wy- + steh, an- hledl na syny lidské, aby widěl, bylliby kdo rozumný, + myslach neb hledagjcy Boha. 3. Wšyctni vchylili se, spolu ne- vžitečnj včinenj sau : nenj kdo by činil dobré, nenj až do gednoho. Hrob otwřený gest hrdlo gegich : gazyky swými lstiwě činili, ged litých haduw pod rty gegich. Gegichzto vsta zlořečeni a hořkosti plná sau : rychlé nohy gegich k wyliti krwe. Sewřenj a nestrěstj na cestách gegich, a cesty pokojge nepoznali : nenj bázně Božj př. d očima gegich. 4. Šdaliž nepoznagi wšyctni, kterjž páchagi nepravost, kterjž žjragi lid můj gaťo pokr m chleba : 5. Pána ne wzywali, tam se trāsli báznj, kde nebyla bázeň. 6. Neb Pán w národu spravedliwém gest, raddu chudeho zahanbyli ste : nebo Pán nádege geho gest. 7. Kdo dá z Syonu spasenij Izraelowi : když odwrátj Pan + zagetj lidu swé- + wězeni ho, plesati bude Jákob, a weseliti se bude Izrael.

Hle gať daleko mije přigiti člowěk, aby y sameho Boha, od něhož stwořen gest, směl za- přiti. Kiekl nemaudrý w srdcy swém : Ne- njt Boha. Znameneg wšak tuto, kdo to pra- wí, ne negať maudrý člowěk, nýbrž nemaudrý a nerozumný, a gať poznamenal S. Augustin na to místo, nerekl to wsty, nýbrž myslil toliko w srdcy swém. Slowa geho sau tato : "Neb ani sami bezbožnj a obawnj některj Mudr- cy, kterjž přewrácené wěcy o Bohu smeys- řtegi, nesměli řjcy (rozumég slowy a gajz- tem) Wenš Boha. A protož řekl w srdcy swém. Nebo žádný toho nesmj řjcy, byť pať o tom směl mysliti. Obává se gedn- řadý takowý, aby wšychni, kterjby to ž wst ge- ho propowědění řyřeli, wúbec ho za blázna ne-

wyhlašpli, řdyby wěc tak rozumu se protiwichy směl mřuwiti. Nicméně, ačkoli y těch málo e nacházj, kterjby w srdcy myslili, že nenj Boha, welni wšak množj řsau, kterj tak žjwj řsau, ga- łoby Boha nebylo. Pěkně jase o tom řj S. Augustyn. ^b Málo takowých lidj gest, ge- řstoby prawili w srdcy swém : nenjt Bo- ha. Ale wšak w giném smyslu nacházj se w mnohých, o čemž sme smeysřleli, žeby se při málo kterým nacházelo. Už se po- řstawj zde ti, gestto zlé žjwj řsau ; popař- me na řturky nestrěchetnjku a hřjřnjých li- řdi, gichžto weliké množřtwj gest, kterjž řazdodenně howj hřjchum řwým, kterj giž z obyčege hřessy, tak že giž ani se wjee za hřjchy nestrđj. Což, o takowých me-

Málo gest nezna- bobů, ale mnoho těch, kterj gaťo nez- řnabohos- wě žjwj řsau. a S. Aug. hic b S. Aug. řa- per Ejal. 12

Tu. r. 16. dle giného řekness, nežli co S. Pawel zapiragi: hled, abys y ty nebyl j počtu psal: ^cWyznawagi ze Boha znagi, skutby takowých nezabohů.

Žalm XIV.

W tom žalmu dáwa se navčení, galby wěřicy spůsobenij měli bñti, aby nebe dosáhli.

1. Žalm Dawidu.

† chodj

SAne kdo bude přebýwati w stánku twém: aneb kdo odpocíne na hoře swaté twé: 2. Kdož [†]wchází bez poskwrny, a činj spravedlnost: Kdož mluwj pravdu w srdcy swém, 3. Kdož nečinil lsti na gazyku swém: Anž činil bližnjmu swému zlého, a pohaněnj nepřigal proti bližnjm swým. 4. Wniwec přiweden gest před twáři geho zlostný: bogjcy se patřána oslawuge. Kdož přísahá bližnjmu swému, a neoklamáwa, 5. Kdož peněz swých nedal na lichwu, a daru nad newinným nepřijmal. Kdož činj to, nebudeť pohnut na wěky.

Žalm XV.

Dawid poznává bohatstwj, a zbojž Bojžká, též potřebnost člověka. ^cŽij se z hrtwých Wzkřissenjm, a wěcným Blahoslavenstwj.

Podle duchownjho smyslu, wykládá se ten žalm na Wnučení, a Wzkřissenj Křystowo.

1. Nápisu připsal samému Dawidowi.

† gmění mého

SAchowegž mne Pane, neboť sem dauffal w tebe. 2. Kžet sem Pánu: Buh můg gsy ty, nebo [†]dobrych můch wěcy nepotřebugeš. 3. Swatým, kterjž gsau w zemi geho, diwne učinil wšsecky wůle mé w nich. 4. Rozmnožily se nemocy gegich: potom přispissyli. Ueshromáždijnt schůzek gegich z krwj: anž spomnjm gmén gegich strze rty své. 5. Pán djl dědictwj mého, a kalicha mého: ty gsy: kterjž nawrátjss mi dědictwj mé. 6. Prowazowé padli mi w wyborných: nebo dědictwj mé wyborné gest mi. 7. Dobrořečiti budu Pánu, kterjž wděluje mně rozum: a nadto až do nocy trestala mne ledwj má. 8. Zpatřowal sem Pána před obličegem swým wždycky: neb gest mi na prawicy, abych pohnut nebyl. 9. Proto weselilo se gest srdce mé, a zpěsal gazyk můg: nadto y tělo mé odpočine w náděgi. 10. ^bNebo nezanecháš dusse mé w pekle: anž dáš swatému swému widěti porušenj. Znamé učinil sy mi cesty žiwota, doplnjss mne radosti s twáři twau: ^{**}rozkošse na prawicy twé až do konce.

a w Stat. 2. 25.

b w Stat. 2. 31. a 13. 35.

* vřěšeni, Kochání.

Žalm XVI.

Dawid přilissným protivestwjím sřaujen gsa od krále Saule, wolá k Bohu ja pomoc proti swým nepřátelum; odwoláwa se na saud Bojž: pohrdá s pomjgegichm sřěstjím swých nepřátel, a těšy se w své časné bjdě s náděgi wěcného blahoslavenstwj.

1. Modlitba Dawidowa.

Slyšs Pane spravedlnost mau: pozorug prosby mé. Wšsýma přigmj modlitbu mau, ne we rtech lstiwých. 2. Od twáři twé wygdjž saud můg: oči twé nech at patřj na spravedlnosti. 3. Zkusyls srdce mé-

ho, a navštívilš w nocý: ohněm sy mne zkusyl, a nemj nalezená na mne nepravost. 4. Aby nemluwila usta má skutkw lidských: pro slo-
 wa rtů twých gá sem ostrjhal cest twrdých. 5. † Dokoney kroky mé w stezkách twých: aby se nepohnuly šlepěge mé. 6. Gát sem wolal nebo wyslyšel sy mne Bože: naklon vcha swého ke mne, a wyslys slo-
 wa má. 7. Diwná včii milosrdenstwí swá, genž spasena činjs dauffa-
 gicý w tebe. 8. Od protivjých se prawicy twé ostrjhey mne, gako zřj-
 tednice oka. Pod stjnem křidel swých schraň mne: 9. od twáří bez-
 božných kterj mne sšuzowali. Nepřátele mogi Dussy mau obkličili, 10.
 tuť swúg zawřeli: usta gegich mluwila peychu. 11. Šawrhše mne ny-
 mj obkličili mne: oči swé ustanowili škloniti k zemi. 12. Přigali mne
 gako lew hotowý k laupežj: a gako štěně kwowé bydlicý w škrepyšch.
 13. Powstaň Pane, předegdyž ho, a podwrať ho: wytrhni dussy mau
 od bezbožnjka, 14. meč twúg od nepřátel ruky twé. Pane* od ma-
 lých w počtu z země odděl ge w žiwotě gegich: z *** skrytých wěcy
 twých naplněno gest břicho gegich. Nasýtili se synmi: a propustili
 ostatky twé maličkým swým. 15. Gá pať w sprawedlnosti vřáží se
 obličegi twému: nasycen budu když se okáže sláwa twá.

† dokonale včii

* od těch gichž gest málo na zemi
 ** z skryšš

Když nás newinně sšuzuj nepřátele našy, tehdyž Pánu Bohu wolati, a za pomoc geho žádati máme temito slovy z přítomneho žalmu, w wersy 8. a 9. Pod stjnem křidel twých chraň mne: od twáří bezbožných. Slepice, kdy widj luňáka, gistým hlasem šwoláwa ku-
 rátku swá, kterážto gáť k ni přiběhnau, schowá-
 wa ge pod křidla swá, a nimi ge příkřwá, tak aby gim luňák wškoditi nemohl. Tak my také, aby nám nepřátele našy vbljiti nemohli, vří-
 kati se máme pod ochranu geho, gako pod ne-
 gátá křidla, a prosyti geho, aby nás opatro-

wal a chránil. Newděčnjmu Geruzalému wy-
 teykal někdy Kryslus: † Bolikrát sem chtěl schromážditi syny twé gako šlepice schro-
 mážduge kuřátka swá pod křidla, a nechtěl sy: a je oni nechtěli pod křidla geho se wtecy, w-
 zlázu ge přivedli nepřátele gegich. Pročej my, aby nás podobně nestěšj nezachwátio někdy, w-
 zdychy se pod křidla geho ochrany vřikeyme, vřauce s Dawidem: W stjnu křidel twých dauffati budu: a neomeyji nás nádege naše, nybrj gáť před bezbožnjmi lidmi, tak y před pekelným luňákem obštogjme.

Když nes-
 přátele
 proti nám
 powštawa-
 gi, vřikati
 se máme
 pod ochra-
 nu Boží.
 † Mat. 23.3

Žalm XVII.

Dle wšwědčeni žaltulu toho žalmu, dikuge Dawid Bohu, je ho odevšech nepřátel geho wšwoboditi ráčil. Dyanauge předně swau nádeci a lásku k Bohu. Potem wyprauuge dilem weliká nebezpečnjw, která wšřál; dilem slawná wítěžstwí která nad swými nepřáte-
 ly obdrjel; dilem přiwádj weliké zážraty, které Bůh činiti ráčil k potwřeni, a roymnoženi ge-
 ho pokogneho králowstwí.

Gest také žalm tento proctowj o duchowijm králowstwí Dřěšhášě, a o powolání poha-
 num k prawě wře.

1. Ku koncy služebnjku Páně Dawidowi, kterýž gest mluwil ku Pánu slowa pišně této, na den, w kterém ho wytrhl Pán z rukau wšech nepřátel swých, a z ru-
 ky Saula, a řekl (2, Král. 22.)

2. **S**lowati tě budu Pane sylo má. 3. Pán wtworzenj mé, a autočisťe mé, a wšwoboditel můg. † Bůh můg spomočnjť můg, a dauffati budu w něho. Obrance můg, a roh spasenj meho, a schraňtel můg. 4. Chwá-
 lu wzdáwage wzywati budu Pána: a od nepřátel swých wšwobozen budu. 5. Obkličily mne byly bolesti smrti: a prau-

at žib. 2. 13.

domé nepravosti skormautili mne. 6. Bolesti pekla obkličily mne :
 zachwátily mne osydlá smrti. 7. W aukosti své wzywal sem Pána,
 a k Bohu swému wolal sem. Y wyslyšel z chrámu swateho swého
 hlas můg : a wolánj mé před obličegem geho, wesslo w ussy geho. 8.
 Dohnuta gest, a zatřásla se země : základowé hor zbauřeni sau, a po-
 hnutí sau, neb se rozhněwal na ně. 9. Wystaupil dým w hněwu geho :
 a oheň od twáři geho rozpálil se : vhlj rozpálilo se od něho. 10. Vla-
 klonil nebesa a zstaupil : a mrákota pod nohami geho. 11. A wstaupil
 na Cherubim, a létěl : létěl na křídlech wětruw. 12. A položil tmy
 skreyssy swau, wúkol něho stánek geho : temná woda w oblacých po-
 wětřj. 13. Pro blest před obličegem geho oblačowé pomigeli, křupo-
 bitj y vhlj řěawé. A zahěměl z nebe Pán, 14. a vleywýssy wydal
 hlas swúg : křupobitj a vhlj řěawé. A spustil střely své, a rozptylil
 ge : 15. blýstánj rozmnožil, a předěsyl ge. 16. A wložaly se studnice
 wod, a † odkryti sau základowé okřstku země. Od žehranj twého
 Pane, od dchnutj ducha hněwu twého. 17. Poslal z wyssosti, a přigal
 mne : a wyňal mne z wod mnohých. 18. Wytrhl mne od nepřatel
 mých neysylněgssých, a od těch kterjž mne nenáwiděli : nebo posylněj
 sau nademne. 19. ** Předstihl j sa mne w den trápenj mého : a vči-
 něn gest Pán obránce můg. 20. A wywedl mne na † sýrokořt spasena
 mne učinil, nebo gest chtěl mne. 21. A odplatj mi Pán podle sprawedl-
 nosti mé, a podle čistoty rukau mých nahradj mi. 22. Nebo sem ostrj-
 hal cest Páně, anjž sem bezbožně činil proti Bohu mému. 23. Nebo
 wssyčeni saudowé geho před obličegem mým : a sprawedlnosti geho
 neodehnal sem od sebe. 24. A budu neposstwrněny s njm : a ** wystřj-
 hám se od nepravosti své. 25. A odplatj mi Pán podle sprawedlnos-
 ti mé : a podle čistoty rukau mých před obličegem očj geho. 26. S
 swatým swatý budeš, a s mužem newinným newinný budeš : 27. A
 s wywoleným wywolený budeš, a s přewráceným přewrácen budeš.
 28. Nebo ty lid ponizený spasýš : a oči pyssných ponjžjš. 29. Nebo ty
 oswěcuges * swjtedlnicy mau Pane : Bože můg oswět temnosti mé.
 30. Nebo w tobě wytrzen budu od pokušeni, a w Bohu mém přetro-
 čjm zed. 31. Bůh můg neposstwrněná cesta geho : † wymluwnosti
 Páně ohněm skuffené : obránce gest wssch dauffagjých w sebe. 32.
 Nebo kdo gest Bůh kromě Pána : aneb kdo gest Bůh kromě Boha
 nasseho : 33. Bůh kterjž přepásal mne sylau : a položil neposstwrně-
 nau cestu mau. 34. ^b Kterjž dokonal roby mé gačo gelenuw, a ** nad
 wysostmi postawuge mne. 35. Kterjž včj ruce mé k bogi : a položil sy
 gačo lučistě * měděnné ramena má. 36. A dal sy mi obranu spasenj
 swého : a prawice twá přigala mne : A kázeň twá napravila mne do
 konce : a kázeň twá onat mne včiti bude. 37. Rozstřil sy kroky mé po-
 demnau : a negsau zemdený slepěge mé. 38. Strjhati budu nepřately
 své, a † postjhnú ge : a neobratjmi se dokawádz ** nezahynau. 39.
 Rozlomjmi ge, anjž budau mocy státi : padnau pod nohy mé. 40. A

† zgewenj

** přede-
sti
† rozstřěni** ostrjba-
ti se budu.

* swjcy

† řeči

b 2. Křál. 22.
34. 35.** na wy-
sořtech
* mosazné,
oceliné† posapim
** neostá-
nau

přepásal si
 proti i
 amojcý
 ma včini
 k prach
 Wytrhne
 wodum
 sa wpol
 wstara
 wjehni
 kje kter
 wjwoboi
 wawagi
 ches m
 wdrj
 křj
 wj, y se

zato že
 mřičného
 ja me a ai

Duchom
 wědomy

lno geg
 wbezgi
 wu cestj
 wdu get
 kje nepc
 wstj wdel
 wjcy ředj
 wstj, trj
 wjmi w
 : a řaj
 w ofi
 wjwoboi
 wawagi
 wawagi

přepásal sy mne mocy k bogi: a * vvrhl sy pod paty mé powstáwagj-
 cy proti mne podemne. 41. † A nepřátele mé dal sy mi hěbet, a nes-
 náwidjcy mne rozptýlil sy. 42. Wolaljt sau, aniz byl, kdoby spa-
 sěna učinil; ku Pánu aniz wyslyšel gich. 43. A zdrobjm ge, ga-
 do prach před twáři wětru: gako bláto vlic shladjm ge. 44.
 Wytrhneš mne ** z odporuw lidu: ustanowjšs mne za hlavu
 národum. 45. Lid, kteréhož sem nepoznal, slaužil mi: w sluchu
 šaha vposlechl mne. 46. Synowé cyzý selhali mne, synowé cy-
 zý zastaraly se, a zkulhawěli od stezeš swých. 47. Žiwť gest Pán,
 a pozebnany Bůh můg, a wywýššen buď Bůh spasenj mého. 48.
 Bože kterýž dáwáš mně pomsty, a podmaňuješ lidj podemne,
 wyswoboditelj můg od nepřátel mých hněwých. 49. A od po-
 wstáwagjcych proti mne wywýššys mne: od muže nepravého wy-
 trhneš mne. 50. Protož wyprawowati budu chwály twé mezy
 národy Páně: a gměnu twému prozpěwowati budu. 51. Zwelebuge
 spasenj krále geho, a čině milosřdenstwj pomazanému swému Dawi-
 dowi, y semeni geho až na wěky.

* podma-
 nil sy
 † dalš mi
 šlygi nepřá-
 tel mých.

** z rěšnic

c 2. Král. 22.
 50.
 Řjm. 15. 9.

Žalm XVIII.

Tento Žalm wyběuge nás, že Bůh dwognásobně může poznán býti: Přebně z onoho nad-
 mřtu krásneho pořádku nebes. Za druhé z neposřtorněného a Swatého zákona Božjho, ge-
 hožto moc a autinlivosť zde se wypisuge.

Duchownjm smyslem, sedm prwnjch werssur wstahuge se na Apōstoly; gať se dokazu-
 ge z Epōstoly Swatého Pawla k Řjmanum w 10. kap.

1. Ku koncy, Žalm Dawidu.

2. **S**ebesa wyprawugj sláwu Božj, a dila rukau geho zwě-
 stuge obloha. 3. Den dni poskytug slowo, a noc
 nocy oznamuge vměnj. 4. Uegsau mluwenj, ani ře-
 či, gichžtoby hlasowé nebyli šlyššani. 5. * Do wššy ze-
 mi wysšel zwůk gegich: a do končin okřššku země
 3 slova gegich. 6. W sluncy postawil stán swůg: ^b a ono gako ženich
 wycházegicy z swadebnjho kůže swěho. 7. Rozweselilo se gako obr k
 běhu cesty, od † neywyššyho nebe wygitj geho: A ** běh geho až do
 wrchu geho: aniz gest, kdoby se vkrýl* od horkosťi geho. 8. Žakon
 Páně neposřtorněný obracugjcy duse: swēdectwj Páně wěrné, mau-
 drost wdělugicy maličkým. 9. Sprawedlnosťi Páně přjmé, obwese-
 lugicy srdce: přikázanj Páně swětle, ošwēcugicy oči. 10. Bázeň Páně
 swatá, trwagjcy na wěky wěkuw: saudowé Páně prawj, osprawedlně-
 nj sami w sobě. 11. Žadostiwěgššy nad zlato y nad kámen drahý mno-
 hý: a sladššy nad med y nad šted. 12. Nebo služebnjš twůg ostřjhá
 gich, w ostřjhanj gich odplata mnohá. 13. Prowiněnj kdož † zná: od
 tagných mých očist mne: 14. a od cyzých odpust služebnjku swému.
 Nebudaulit mogi panowati nademnan, tehdyt neposřtorněný budu:
 a očistěn budu od prowiněnj neywěššyho. 15. Y budaut řeči wš mých

a Řjm. 20. 28.

b Luť. 24. 46.

† swadbnj-
 ho nebe,
 od končin
 nebes
 ** wššy dny
 běh, wo-
 běbnuti
 * před

† rozumj.

** aby se zalibily

** žet se zalibj : a rozgimanj srdce mého před obličejem twým dny. Pane spomocnice můj, a vykupiteli můj.

Wice tanciti máme po ostřibání přikázání Božích, nežli po slatu a drabých kamezech. Bellarm. hic.

Když byl obšyrně vychovával David přikázání Boží, a ostřihánj gich, a přednesl, co by to dobrého člověku přinášelo, dokládá w weršy 1 i. žádostiwěgšy nad zlato y kámen drahý, a sladšy nad med a stred. Po slatu každy taujji, a aby ge sobě zeyškal, nehrozj se galkoli těžké práce, žádného nebezpečenstwj, gen když má gštaw nádegi, je ho zeyšká. Gestli tedy přikázání Boží drajšy gšaw nežli zlato, ano nežli kámen drahý, byt zachovánj gich těžké se nám zdálo, nemáme se proto od něho dáti odstrašiti tau těžkosti a prácn, která se při tom nacházy, a obtwzrástně poněwádž tu těžkost o slazuge nám samé ostřihánj gich, an gšaw slad-

šy nad med a stred. Ale vykřiknauti tuto myšl s kardinálem Bellarminem. ² Gal we lice vzdálená gest tato prawda od smyslů tělesných lidj! Koliký gest z nich, genžby pro spartny zysk, aneb chatrnau rozkoss nepohrdal wšsemi přikázáními Božími: A wšak ta tu neyprawdiwěgšy wěc gest, že wžitečnégšy a weselegšy wěc gest ostřihánj šakona nadewšecy poklady, a wšelikau rozkoss. Už potud on: a giste newěštka aby gros zeyškala, zrušš sšesté přikázání, tej enžobojnj aby na kraticky čas wjil tělesně mrzké rozkoss. Tak málo sobě lidj wjil přikázání Božich, anby šrže ně nebe a wšse wěcné dobré zeyškati mohli.

Žalm XIX.

Žalm tento gest Modlitba Dawidowa, aneb lepegi lidu geho za krále, když do pole proti swým nepřátelum wstáhl (některj smeyšlegj proti Amontským a Syrským národu) kterj od Dawida až na hlavu gšaw poraženi, s rozkotánjmi gegich wogenských wožů. Gal se čte w knize Král. w kap. 10. a 1. Paralip. w 19. kap.

1. Ku koncy Žalm Dawidu.

2. **W**yslyšyž tě Pán w den sšauzenj : chraniž tebe gméno Boha Já: obowa 3. Sessliž tobě pomoc z swatyně: a z Syonu braniž tebe. 4. † Pomniž na wšelikau obět twau : a ** zápalná obět twá at gest tučná. 5. Deyž tobě podle šrdce tweho a wšelikau raddu twau potwrd. 6. Weseliti se budeme w spasenj twém : a we gménu Boha nasseho zwelebenj budeme. 7. Uaplňjž Pán wšecy prosby twé : nynj sem poznal, že spasena wčinil Pán * pomazaného sweho. Wyslyšyž ho z nebe swateho sweho : w mocnostech spasenj prawice geho. 8. Tito w wožých, a tito w konjch, my pař we gménu Pána Boha nasseho wzywati budeme. 9. Oni † šwázanj šau, a padli : my pař wstali sme a pozdwjženj sme. 10. Pane spasená wčiň krále : a wyslyš nás w den, w který wzywati budeme tebe.

† at pomni ** zápalny twé

* Krysta

† obtwzrázaj, w pauz gati

Žalm XX.

Djku činěnj Dawidowo za ono slawné wstězstwj, které gemu Dáh propšgiti ráčil proti Amontským a Syrským. Některj wstahugi ten Žalm na Wesspáše, gemužto welum pěkně se přiwlastňuje.

1. Ku koncy, Žalm Dawidu.

2. **A**ne w šyle twé radowati se bude král : a nad spasenj twým † plesati bude náramně. 3. Žádost šrdce geho dal šy gemu : a ** wůli rtuw geho neodepřel šy mu. 4. Uleb šy předessel geg w požehnánjch sladkosti : postawil šy na hlavě geho korunu z kamene drabehe. 5. Žiwota žádal od tebe : a dal šy mu prodlenj dnů na wěky, a na wěky wěků. 6. Weliká gest slawa geho w spasenj twém : * slawu a welikau

† radowati se ** prosbě

* dášstog nost

okrasu wložíš na něho. 7. Nebo vydáš ho ku požehnaní na věky věků: rozveselíš geg w radosti s obličejem svým. 8. Neboť král daufá w Pána: a w milosrdenstwj Nelywýssýho nepohneť se. 9. Nalezena bud ruka twá wšem Nepřátelům twým: prawice twá at nalezne wsecky, kterj tě nenáwidj. 10. Položíš ge gačo pec ohně w čas obličege swoeho: Pán w hněwu swém zformautj ge, a szjče ge oheň. 11. Plémě gegich z země wyhladiš: a symě gegich od synů lidských. 12. Neboť vchylili na tě zlé wěcy: myslili raddy, kterýchž nemohli ** wstanowiti. 13. Nebo položíš ge * hěbet: w ostátcých twých pripravíš twář gegich. 14. Wywýssýš se Pane w mocy twé: zpjwati a chwáliti budeme mocy twé.

† naklonili
proti tobě
** stwrditi
* w utíkání

Žalm XXI.

Několinw tento Žalm w mnohých weršých, na Dawida je wsech stran sšauzeného jnj; nicméně wycegi gest prorocstwj, a představenj one modlitby, kterau Krystus Pán na dřewě Swatého Kříže k swému nebeskému Otci wylewał; gehojoť ku Pomocy wyžiwá, gemuj y wyprawyge, gať weliká trápenj a pohaněnj newinně snášš. Konečně y slybuge, je po swém wykříššeni Otce swého chwálu po celém swětě bude rozhlássowati.

1. Ku koncy za přigeť Gjtřnj Žalm Dawidu.

2. **B**Ože * můg Bože můg wzhledniž na mne: proč sy mne opustil? daleko od spaseni mého slowa prowiněnj mých. 3. Bože můg wolati budu přes den a nevslyššys: y w nocj, a ne k nemaudrosti sobě. 4. Ty pať w swatém přebýwáš, Chwálo Izraelowa. 5. W tebeť dauffali otcowé nassý: dauffali, a wyswobodil sy ge. 6. A tobě wolali, a † spaseni včinenj sau: w tebe dauffali, a negsau zahabeni. 7. Gá pať čerw gšem, a ne člowěk: pohaněnj lidj, a powrhel obce. 8. ^b Wssyčni widjcy mne, posmjwali se mi: mluwili rty, a pohýbowali hlawau. 9. ^c Dauffal gest w Pána, nech at geg wytrhne: at spasena včinjho, neboť chce geho. 10. Neboť ty gšy genžs mne wytrhl z břicha: nádege má od prsů matky mé. 11. Na tebeť gšem ** wvržen z žiwota: od břicha matky mé Bůh můg gšy ty, 12. neodcházegž odemne. Nebo * sšauzenj welmi blizké gest: nebo nenj kdoby spomohl. Obhljčila mne telata mnohá: 13. býkowé tučnj oblehli mne. Otwřeli na mně wsta swá, 14. gať lew † wydiragicy a rwaucy. Gačo woda wylit sem: 15. a rozptylený sau wsecky kosti mé. Včineno gest srdce mé gačo woss rozpaussstěgicy se v prostřed břicha mého. Wyprahlá gačo střepina syla má, 16. a gazyk můg přilnul k dásnjm mým: a w prach smrti ** dowedl sy mne. 17. Nebo obhljčili mne psy mno- ^c zy: radda zlostinjku oblehla mne. ^d * Zbodli ruce mé y nohy mé: 18. zčeti wsecky kosti mé. Oni pať zpítowali a zhlidli mne: 19. rozdělili sobě raucha má, a o † raucho mé metali los. 20. Ale ty Pane newzdatiž pomocj twé odemne: k ** obraně mé wzhledni. 21. Wytrhni od meče Bože dussý mau: a z ruky psa gedinkau mau. 22. Spas mne z wst lwowých: a od rohůw gednorozcůw ponjzemj mé. 23. ^f Wy-

^a Mat. 27. 46.
^b Mat. 15. 34.

† wyswoboyeni sau

^b Mat. 27. 39.
^c Mat. 15. 29.
^c Wl. a. 27. 43.

** spolehl

* zarmauceni

† chytage a twa

** doprosdil

^d Mat. 27. 31.

* profopasli zprobi geli

^c Jan. 19. 23.

† oděw
** spomozeni mému

^f Židum. 12.

* o gménu
twém
† wšedka
rodino Izr
raelowa

** w sbroz
mážděni

* sstupugi
cy do pra
du

prawowati budu * gméno twé bratrjm swým : vprostřed sbromáz-
děnj chwaliti tě budu. 24. Kterj se bogite Pána chwalte geg : † wšed-
ka sýmě Jakobowo oslawügte geg. 25. Bog se ho wšedka sýmě Izra-
elowo : nebt gest nezhrzel, ani opowrhl prosby chudeho. Amž od-
wrátil twári své odemne : a když sem wolal k němu wyslyšel mne.
26. V tebe gest chwalama ** w Cyrkwj weliké : sliby své vyplniti
před twári bogicých se geho. 27. Gisti budau chudj, a nasycenj bu-
dau : a chwaliti budau Pána kterjž hledagj ho : žiwa budau sřdci ge-
gich na wěty wěků. 28. Rozpomenau se a obrátj se k Pánu wšedky dny
činy země. A klaněti se budau před obličegem geho wšedky čelobě-
rodů. 29. Nebo Pánowo gest králowstwj : a onť panowati budenaď
národy. 30. Gedli a klaněti se wšyčni tučnj země : před obličegem ge-
ho padnau wšyčni, kterjž * sstupugj do země. 31. A dusse má gemu ži-
wa bude : a sýmě mé slaužiti bude gemu. 32. Žwěstowan bude Pánu
národ budaucý : a žwěstugj nebesa sprawedlnost geho lidu kterjž na-
rozen bude, kterjž učinil Pán.

Widauce
gať Kry-
stus weliz-
ka pobaz-
něni od li-
dij sřasřel.
nemáme
žádati se
bychom u-
ně w
wážno-
sti
byli.
a b. 40. hie
b. 30. 8. 6.
c. 30. 5. 3.
d. 30. 18. 40.
e. 30. 21. 8.

Wiz o člowěce! Kterak se pro tebe ponížil
Krystus, gehož tuto Dawid takto mluwícíchho
wvádí w weršy 7. a 8. Gá pak gsem čerw, a
ne člowěk : Pohaněnj lidj, a opowrženj ob-
ce. Wšyčni widauce mne posmjwali se
mi : mluwili vsty, a pohybowali hlawau.
To gest gať zde mluwi Kardinál Bellarmjn :
a w takowem stawu gsem mnyžšho času, (w
křjžowánj) b je netoliko menšym se zdám nežli
Angele, ale take nežli lidé; totjž c neyposle-
dněššj z muřů, gať prawił Izayas, a su-
žen podewšedky lidj, poněwadž mi y Barra-
báš y korej předstaweni sau. A protož tak
opowrženjm věinen sem, že se raděg čerwem

nežli člowěkem zdám býti, a pohaněnj lidj, za
něhož totjžto lidé, gaťo za ohavněho člowěka
se sřdij; což se přihodilo kdjž sám Petr zapřis-
sáhl se, že nezná člowěka toho : a opowrženj
obce, to gest, kterymžto take ti neycharněššj li-
dé pohrdli, že prawiłi : ne toho, nybrž Barra-
báše. Wšyčni widauce mne, posmjwali
se mi; c to gest, kterj mne w tom stawu widěli,
wšyčni se mi posmjwali, prozem, neyrozenj,
knězi, leyklowé, židé, y pohané. Tak pohané
a sužen byl pro tebe Krystus, a ty nechceš
neymenššho pohaněnj pro něho snášeti, ne-
chceš pokorným býti, nybrž žádáš, aby te
wšyčni w wážno-
sti měli.

Žalm XXII.

Prorok dšky činj Bohu za wšedka od něho přigatá dobrodinj. Přirovnává Boha k
wěrnému pastyři, který geg, gaťo owcy swau pase; a k středěmu Hospodáři, genj gemu gať
kojto hostu dobrý oběd připravuge.

I. Žalm Dawidu.

Pán zprawuge mne, a ničehož mi se nedostawati nebude :
2. na mjestě pastwy tamť gest mne † postawil. Tlad
wodau občerstwenj ** wychowal mne : 3. Dussy mau
obrátil. Prowedl mne po cestách sprawedlnosti, pro
gméno své. 4. Tleb y byřbych chodil v prostřed řjnu
smrti, nebudu se báti zlych wěcy : nebo ty semnau gšy * metla twá,
y hůl twá, tat sau mne potěšyla. 5. Připrawil sy před obličegem
mým stůl, proti těm, kterjž † sřuzugj mne. ** Omastil sy w olegi
hlawu mau : a kalich móg opogugicý gať znamenitý gest. 6. A milo-
sřdenstwj twé následowati mne bude po wšedky dni žiwota mého. A
abych přebýwal w domě Páně * na dlawhost dnuw.

a. 30. 40. 11.
b. 30. 23. 5.
c. 30. 34.
d. 30. 25.
e. 30. 3.
† postawil
** wyřez
mil
* prut

† zarnu-
cugi
** namaš
žal
* w dlaw-
hosti

Žalm XXIII.

Ten Žalm zpíval David, když Urchu Páně z domu Obededomova do města Jeruzaléma na horu Syon s obvyklými slavnostmi přenesl, a před ní plesage skákal. Běi přítom, kterak ti, gesto k Urse přistoupiti chtějí, magj bñti spůsobeni.

Duchovním smyslem může ten Žalm vyložen býti na Kristovo do nebe wstaupeni.

1. První den po sobotě, Žalm Davidu.

ánět gest země, y plnost gegj: okršleť země, y wššychni kře-
 řjž obywgj na něm. 2. Neb on † nad mořmi založil
 geg: a nad řekami pripravil geg. 3. Kdo wstauj na
 horu Páně: aneb kdo stane na místě swatém geho: 4.
 Newinný rukami a čistého srdce, kterýž newzal nadar-
 mo dusse své, aniž přisáhl we lšti bližnjmu swému. 5. Tent
 přigme požehnánj od Pána: a milostdenstw od Boha spasýtele
 swého. 6. * Tot gest národ hledagjých geho, hledagjých twáři
 Boha Jakobowa. 7. Pozdwhněte knjzata bran wassých, a wyzdwh-
 hněte se † brány wěčné: a wegdet král sláwy. 8. Kdož gest to ten
 král sláwy: Pán sylný a mocný: Pán mocný w bogi. 9. Pozdwh-
 hněte knjzata bran wassých, a wyzdwhněte se brány wěčné: a wegdet
 král sláwy. 10. Kdož gest to ten král sláwy: Pán mocnosti onť
 gest král sláwy.

z. Kor. 10. 26.
 Žalm 94. 12.
 † na moři

** wezme

* tent

† wata

Znameney sobě, čeho ge potřebj tēm, kteří do nebe přigiti chtějí. Wydává o tom otázku Prorok w weršj 3. řka: Kdo wstauj na hůru Páně: aneb kdo stane na místě Swatém geho: kdežto sřze hůru Páně, a místo Swatě geho rozumj nebe. Na tu pať otázku odpowěd dáwá w následujícím 4. weršj, pravě: Newinný rukama a čistého srdce, kterýž newzal nadarmo dusse své, aniž přisáhl we lšti bližnjmu swému. Eštyr tedy wěcy potřebj gest tomu, kdo do nebe se dostati chce. Předně, aby newinný byl rukama, to gest,

aby žádného zleho skutku nepáchal: podruhé, aby byl čistého srdce, to gest, aby nic zleho nemyslíl: potřetí, aby dokázal na sobě, že gest nadarmo nepřigal dusse své, to gest, aby něčehož činiti nepomigel, k čemuž ho přikázanj Boží, a Ešterowj zawazugi: po čtvrtě, aniž přisáhl we lšti bližnjmu swému, w čemž obřahuge wššech hřjch, kteří semiwemj degi. Słowem kdo do nebe přigiti minj, wššřihati se má hřjchu, buď je ti degi se skutkem, neb myšlenjm, neb opusštenjm přikázanjch wěcy, a neb řečj.

Čeho po-
 třebj gest
 tēm, kteří
 do nebe
 přigiti
 chtějí.

Žalm XXIV.

David od wlastnjho syna Absolona protivenstwj snásege, poznáwá w tom žalmu, že Bůh z spravedliwego řízenj swého, tu bñdu pro spáchanj hřjch naň dopustil. Báda Boha za odpustěnj, teč za milost k polepsěnj žiwota swého.

1. Ku koncy, Žalm Davidu.

Tobě Pane pozdwhjhl sem dusse mé: 2. Bože můg w
 tobět dauffám, † nebudu se stydětj. 3. Aniž ať mi se
 neposinjwgj nepřátele mogj: neb wššychni křeřjž
 snásegej tě, nebudau zahanbeni. 4. Ať zahanbenj sau
 wššychni neprawe wěcy činjcy zbytečně. Cesty swé
 Pane vřaž mi: a stezkám swým wyvč mne. 5. Sprawug mne w praw-
 dě swé, a vč mne: nebo ty gšy Bůh spasýtel můg, a tebe * snássel sem ce-
 ly den. 6. Rozpomeň se na slitowanj swá Pane, a na milostdenstwj
 swá, kteráž gsau od wěku. 7. † Prowiněnj mladosti mé, a newědomo-

† nebuduť
 zahanben

** tebe os-
 četáwgj

* očetáwat

† hřjchůw

sti mých nezpomínej. Podle milosrdenství svého pomni na mne ty :
 pro dobrotu svou Pane. 8. Sladký a příjemný Pán : protož zákon dá
 provinujícím na cestě. 9. Zpracovatí bude tiché v saudu : učiti
 bude *** tiché cestám svým. 10. Všeseky cesty Páně, milosrdenství, a
 pravda, vyhledávajícím zákon jeho a svědectví jeho. 11. Pro
 gméno své Pane milostiv budeš hříchu mému : neboť mnohý gest.
 12. Který gest člověk gestto se bogj Pána : zákon ustanovil genu na
 cestě, kterauž zvolil. 13. Duse jeho v dobrých věcech přebýwati bu-
 de : a symě jeho* děditi bude zemj. 14. † Utvozenj gest Pán bogjím
 se ho : a zákon jeho aby oznámen byl jim. 15. Oči mé vzdychy k
 nu : nebo on vytrhne z *** osydlu nohy mé. 16. Popatříž na mne, s
 lůg se nademnav : neboť gedinký a chudý jsem já. 17. Ssauženj k
 ce mého * rozmnožila se : z † potřeb mých vytrhni mne. 18. Wž po-
 nizenj mé, a práci mau : a odpust všeseky hříchy mé. 19. Popatř
 nepřátely mé nebt se rozmnožili, a nenávisť ** nepravau nenávidě-
 li mne. 20. Ostříhej duse mé, a vytrhni mne : nezastydím se, neboť
 sem dauffal w tobě. 21. Newinuj a přimj přidrželi se mne : nebt sem
 * očekával tebe. 22. Wyswobod Bože Izraele, ze wseligakých auz-
 kosti jeho.

Žalm XXV.

David byw v krále Saula krivé osóčen, gakoby po králowstwj Izraelském dychtěl (pro-
 čej v utjáním hágiti se musil ;) woltá k Bohu, genu newinnost swau předstírá, žádage aby
 ho z toho protivenství wytrhnauti ráčil.

1. Ku koncy Žalm Davidu.

SUD mne Pane, nebo já w newinnosti mé krácel sem : a
 w Pána dauffage † nezemdlim. 2. Zkusyž mne Pane,
 a pokausseg mne : *** pal ledwj má y srdce mé. 3. Ne-
 bo milosrdenství twé před očima mýma gest : a zaljbil
 sem se w prawdě twé. 4. Neseděl sem s raddu marno-
 sti : a s nepravé věcy činjícími newegduť. 5. Nenáwiděl sem shro-
 mazděnj zlostnjků : a s bezbožnými seděti nebudu. 6. Vmigi mezy
 newinnými ruce své : a * obljčjm oltář twúg Pane. 7. Abych sly-
 šsel hlas chwały, a wyprawowal všeseky diwne věcy twé. 8. Pane
 milowal sem okrasu domu twého, a místo přjbytku sláwy twé. 9. †
 Nezatracúg s bezbožnými duse mé, a s mužmi krwj žiwota mého. 10.
 W gegichž rukau nepravosti gsau : prawice gegich naplněná gest da-
 ry. 11. Já pať w newinnosti své *** krácel sem : wykupiž mne, a smi-
 lůg se nademnav. 12. Gloha má stála w * přjmosti : w † shromazde-
 njch dobročěciti bude tobě Pane.

Žalm XXVI.

David, dřjwegi než wtegně w Hebron za krále pomazán byl, wselilě lidské pomocy zba-
 weny, gedinau swau nádegi w Bohu skládá ; anj co giného žádá, nežj aby w domu Páně
 trwánlivě přebýwal.

1. Žalm Davidu prwe než pomazán byl.

an ošlōcenj mē, a spāsenj mē, kohož se budu bāti? Pān
 ochrānce žiwota mēho, před tým se † trāsti budu. 2.
 Edyž se přibljžugj na mne ** škodliwj lidé, aby gedli mas-
 ſo mē: Kterjž mne sſužugj nepřātele mogli, oni ſāmi * zem-
 ſa u padli. 3. Byt se zaſtawila proti mne † wogſka, nebudeť
 bāti ſrdce mē. Byt powſtala proti mne wālka, w tomť gā dauffa-
 ſi budu. 4. Gedné wěcy ſem žádal od Pāna, tēt wyhledāwati
 budu, abych přebýwal w domě Pāně po wſſěcky dni žiwota ſwěho
 abych widěl *** ljboſt Pāně, a nawſſtiwil chrām geho. 5. Nebo mne
 kryl w ſtānu ſwém: w den zlych wěcy ſchrānil mne w ſkryſſy ſtānu
 geho. 6. Na ſkále wywýſſyl mne: a nynj: wywýſſyl hlawy mē nad
 nepřātele mými. Obchāzel ſem, a obětowal ſem w ſtānu geho obět
 blaſyťeho zpjwānj: zpjwāti budu, a chwālu wyzdām Pānu. 7. Wy-
 ſlyſs Pāne hlas můg, kterýmž ſem wolal k tobě: ſmilůg ſe nademnau,
 a wyſlyſs mne. 8. Tobě řeklo ſrdce mē, wyhledāwala tebe twāť mā:
 wāťi twē Pāne wyhledāwati budu. 9. * Neodwracůg twāťi ſwē
 odemne: nechylůg ſe w hněwu od ſlužebnjka ſwěho. Spomocnj-
 ſem mým buď: neopauſſtěgž mne, aniž zhrzeg mnau Bože ſpaſyťeli
 můg. 10. Nebo otec můg, a matka mā opuſtili mne: ale Pān přigal
 mne. 11. Žāton vlož mně Pāne na ceſťe ſwē: a wweď mne na ſtežku přj-
 mau pro nepřātele mē. 12. Newzdāwegž mne w † duſſe ſſužugjčy
 mne: nebo powſtali proti mne ſwědkowé *** neprawj, a ſelhala geſť
 neprawoſť ſobě. 13. Wěřim, že vzřim dobré wěcy Pāna w zemi ži-
 wých. 14. Očekāwey Pāna, zmužile čiň: a poſylněno buď ſrdce
 twē, a * ſtrp Pāna.

† ſtraſſyti
 ** ſtkocon
 wē
 * ſau ſe roz
 nemobli
 † wogſſij
 ſtānowē

*** wāli

* neſtrý
 wey

† w ljboſť,
 žádoſť, na
 wāli
 *** ſjwaj

* očekāwey

Žalmi mnohých a velikých nebezpečens-
 tvoj wyſwoboženj od Pāna Boha Dawid, ta-
 ſowau k němu důwěrnōſť mēl, je ſměl řicy tuto
 w werſſy 1. Pān obrance žiwota mēho, před
 tým se trāsti budu: Gaťobn řekl, poněwād
 ſaj poſawād wjdyckj ſem znamenal, je Bůh
 mne we wſſěch nebezpečenſtjch chrānil, a z
 nich wytrhl, ničehoj wjce ſe nebogim, dauffage,
 je on n budaukē mne proti wſſem hāgiti bude,
 a obhāgi. Odkudž dāle prawj w werſſy 3. Po-
 wſtanauťi proti mně wogſka, nebudeť ſe
 bāti ſrdce mē. Powſtanauťi proti mně wāl-
 ka, w něm gā dauffāti budu. A giſťe ať
 mnoho wālek ſwēdē, wſſak niſdež nečtēme, aby

ſe mu w kterj něco zlého bylo přihodilo, aby
 byl někdy raněn. Tak bezpečnj bywā n w
 nenwātſſych nebezpečenſtjch, kdo má Boha
 ochrānce. A o tom wěda Job, aby dokāzal,
 že ſe nebogj ničehoj zlého, pokud geho opatro-
 wnjka mjtí bude, prawj Bohu s nep:ed: ſſe-
 nau myſlj: Poſtaw mne podle ſebe, a čiž-
 ſoli ruka ať boguge proti mne. Poně-
 wād: tedn nenj jádného, genjby nebyl wſſeli-
 gaťim nebezpečenſtjch podroben, hceli, aby
 ho Bůh z nich wytrhl, a aby byl bez ſtrachu,
 ať k němu, řdyj ona na nēg připadnau, ſrde-
 čnē a důwěrnē wola.

Magice
 Boha po
 ſwē ſtra-
 ně, nižā-
 dněbo ſe
 nebogine
 Job. 17. 3.

Žalm XXVII.

Dawid od nepřātel zloſtj oſlepených ſſauženj, ſobě wyſwoboženj, gim pať ſprawedliwē
 pomſty od Boha jádā. Wjſſſān gſa, Boha ſlawj, a za lid Bojž ſe modlj.
 Žalm ſamému Dawidu.

Tobě Pāne wolati budu, Bože můg neodmlčůgž mi
 ſe: neodmlčůg mi ſe řdy, a přirownān budu zſtupu-
 gjčym do † gežera. 2. Wyſlyſs Pāne hlas proſby mē,
 řdyž ſe modljm k tobě: řdyž pozdwižugi ručau

† do brobu

** nezahr-
nüg
* nezahr-
cüg

† podwěs-
tjjs

* obránc

* ošlawo-
wari gey
badu

† Křysta

swých k chrámu swatému twému. 3. ^{**} Neopotahüg mne spolu s křiv-
ky: a spásšycymi nepravost * nezhlad mne. Kterj mluwj pokoj
žijm swým, zlosti pať w srdcých gegich. 4. Degž gim podle skutku ge-
gich, a podle neshlechtnosti nálezku gegich. Podle skutku rukau ge-
gich dey gim: nawrať gim odplatu gegich. 5. Nebo nesrozuměš sku-
tkum Páně, a skutku rukau geho † zkazýš ge, a nebudeš wydělawat
gich. 6. Dožehnany Pán: nebo wyslyšel hlas prosby mé. 7. Pán
spomocnjš müg, a ^{**} ochrance müg: w něm dauffalo srdce mé, a na-
byl sem pomocý. A zase rozkwětko tělo mé: a z wüle své * chwał
wzdám gemu. 8. Pán syla lidu swého: a ochrance mnoheho spá-
š† pomazaného swého gest. 9. Spas lid swüg Pane, a požehney dědic-
twj swému: a zprawüg ge, a wywýšs ge až na wěky.

Žalm XXVIII.

David, (gať se z nápisu toho žalmu wyrozumjvá) kdýž gjž Archu Páně do stánu od sebe
připraveného postavil, aneb po weliké nebezpečné bauře, představuge před oči welikost
Božjau, kteráž k bleskánj a hřimánj se zaeuoge. Nawrhuge mocnárům swěta, aby se mno-
ho na swau wywýšsenost zpolehali, ale toho se báli; který y ty uenwýššy cedromě stromy, a kř-
ty müje zetřjti. Napomjnu wšecchny, aby se w syni Páně postavili, a s Bohem strz oběti státi.

Duchownjm smyslem, David gest figura Křystowa; Archa pať Páně obraz prawě Ka-
tolické Cřkwe.

1. Žalm Dawidu, při dořonánj stánku.

* snášegce,
obětügce
† plemena
křopcuw,
beránky
** wždeyte

Dřinešte Pánu synowé Božj: přinešte Pánu † syny beta-
nů. 2. ^{**} Přinešte Pánu sláwu a čest, přinešte Pánu
sláwu gměnu geho: klaněgte se Pánu w syni swaté ge-
ho. 3. Hlas Páně nad wodami, Bůh welebnosti za-
hřměl: Pán nad wodami mnohými. 4. Hlas Páně w
mocy: hlas Páně w * welikočinnosti. 5. Hlas Páně rozlomugj-
cýho cedry: a rozlomjť Pán cedry Libanské. 6. A rozdrobjť ge ga-
ko tele Libanské: a milý gaťo syn gednorozců. 7. Hlas Páně rozdělu-
gjcý plamen ohně: 8. Hlas Pána † srážegjcýho pausť: a pohnet
Pán pausť Kades. 9. Hlas Páně pripravugjcýho geleny, a odřy-
ge hustiny: a w chrámě geho wšycťni wyprawowati budau sláwu.
10. Pán potopu bydłiti činj: a seděti bude Pán ^{**} kral na wěky. 11.
Pán * moc wděl j lidu swému: Pán požehná lidu swému w pokogi.

* zwelebe-
nj

† hřesau-
cýho

** gfa křá-
lcm
* dá syla

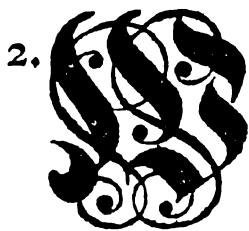
Žalm XXIX.

Ten Žalm zpjwal David tehďj, kdýž swüg dům w nowě wystawený w Jeruzalémě po-
swětil, w knize Kral. w 5. kap. Obsahuge se w tom žalmu poděkowánj za wyswobozenj Dawida
z mnohonásobneho nebezpečnstwj.

1. Žalm Písně při poswěcenj domu Dawidowa.

† dal potě-
šjnj

** spásyl
* žalmj
zpjwegte

Dwýššowati tě budu Pane nebo přigal sy mne: anjž
sy † obradowal nepřátel mých nademnou. 3. Pane
Bože müg wolal sem k tobě, a vzdrawil sy mne. 4.
Pane wywedl sy z pekla dussy mau: ^{**} wyswobodil
sy mne od zstupugjcých do gezera. 5. * Wzdáweyte

Páně Dánu swatj geho : a † prospěwúgte památce swátosti geho.
 rozhněwání geho : a žiwot w wůli geho. Swe-
 potrawá pláč, a k gitru weselost. 7. Gá pak řekl sem w hognosti
 Ulebudut pohnut na wěky. 8. Pane w wůli twé vdelil sy okrase
 sylu. Odwrátil sy twáť swau odemne, a včinen sem * zformance-
 9. K tobě Pane wolati budu : a k Bohu mému modliti se budu.
 10. Gafy vžitel w kwi mé, když astupugi w potuffeni : Zdaliz tě
 † wyznáwati bude, aneb zvěstowati bude prawdu twau : † I I.
 šel Pán, a smilowal se nademnou : Pán včinen gest spomocnj
 12. Obrátil sy mi w radost kwi lenj mé : rozřezal sy pytel můg, a
 obradil sy mne weseljm. 13. Aby zpjwala tobě sláwa má, a nebu-
 želeti : Pane Bože můg na wěky * chwáliti budu tebe.

† chwálte
 oslowúgte
 památku
 * wáblen-
 nj
 * zbawí enj
 † oslowo-
 wati, chwá-
 liti
 * epáfal,
 * oslowo-
 wati

Bádny nemá se zpolehati na swé ctnosti, a
 o sobě smenšleti, aby se mu nepřihodilo
 Davidowi. * Gá pak, dj on řekl sem w
 nosti mé : Ulepohnut se na wěky. Pro-
 on to w horlivosti a wraucnosti swé,
 se wa swau křehkost, usbrj přílis
 mahe o ctnosti swé smenšle : ale po krátké
 choji poznal, gahby mblj a křehkj byl, takto
 mawé k Bohu : † Odwrátil sy twáť swau
 odemne, a včinen sem zarmaucewý. W hog-
 nosti milosti Bojj wrel láskau Bojj, a wšedlo
 se mu lehle zdáto tehdaž, nic ho skormautiti ne-
 mohlo : ale gaf Bůh ho drobet, proto je o so-
 be wice, nejlj sluffelo, smenšleti počal, zanechal

wlastnj síle geho, aneb raděg mltobě, hned
 byl zmatený, zarmaucený, wslainý a wáharý
 na čestě Páně. To tej potkalo Petra, genj w
 horlivosti swé řekl : † Bychě pak měl s tebau
 y vnitj, nezapřjmě tebe. Tehdaž hotow
 byl wnitj pro Pána, a po nedlaubě chwili tři-
 krát geg zapřel, a byšby snad gestě částěg to
 včinił, kdhyby ten počet nebył obmezyl Kry-
 stus, gahkj wčj S. Ambroj. † A protoj niřda
 mawho o sobě smenšleti nemáme, ale wbyřky
 se obáwati křehkosti swé, následugjce, onoho
 nawčeni S. Pawla : † Bdo se domnjwá že
 stogj, blediz aby nepadł.

a v. 7.
 Žádný ne-
 má mnoho
 o swé ctno-
 sti smenšle-
 ti, nechceli
 křesnauti.
 b v. 8.
 c Mar. 14.
 31.
 d Ambros.
 Jer. 45.
 e 1. Kor. 10.
 12.

Žalm XXX.

David před králem Saulem, neb synem swým Absolonem wšilage, wala k Bohu za po-
 moc, a přítomnost.

Ten žalm máje gako negaké proroctwj, na Krysta Pána wylojeu býti.

1. Ku koncy, Žalm Dawidu, za wytrženi mysli.
 Tebe Pane sem dauffal, nebudu zahanben na wěky : †
 w sprawedlnosti swé wyswobod mne. 3. Uaklon ke
 mne vcha swého, pospěs, abys wytrhl mne. Bud
 mi za Boha obrance; a w dům autočisstě, aby spa-
 sena mne včinił. 4. Ulebo syla má, a autočisstě mé
 gš ty : a pro gméno twé ** dowedeš mne, y wytrmjš mne. 5. Wywe-
 deš mne z osyřla toho, kterěz mi skryli : nebo ty gš obrance můg. 6. *
 W ruce twé poraucjm ducha meho : wykaužil sy mne Pane Bože
 prawdy. 7. Uenawiděls šsetřjčých marnosti, * na darmo. 8. Gá pak
 w Pána dauffal sem : plesati, a weseliti se budu w milostdenstwj twém.
 Ulebo wzežřel sy na ponjženj mé, wyswobodil sy † z potřeb duffy mau.
 9. Aniz sy mne sewřel w rukau nepřjtele : postavil sy na mjstě pro-
 stranném nohy mé. 10. Smilug se nademnou Pane, nebo sem osau-
 žen, zformautiło se w hněwu oko mé, dusse má, y ** hřicho mé. 11. Ule-
 bo * šessel w bolesti žiwot můg, a léta má w † vpěnjch. Žemdlena gest
 w chudobě syla má : a kosti mé zformaucené sau. 12. Uadewšedky ne-

† pro sprá-
 wedlnost
 swau.
 ** prowes-
 deš
 a Luk. 23. 46.
 * bezwšes-
 ho wžitku
 † z nauce,
 z auřkosti
 ** žiwot
 * pobymš
 † kwi lenj-
 nich

** zlučená

* spolkem

† vsudko-
wé, dílowé

** hrobu

* způsobil

† tagiti, bá-
giti budeš.
** odpor-
nosť, do-
mlauwání
* zděšení

† pošláš se

přátely mé učiněn sem pohaněn, a sousedům welmi, a strach
mým. Kterž mne wjdali, wen wtřkali odemne: 13. w zapomně-
sem, gačo mrtwý od srdce. Učiněn sem gačo nádoba ** stažena:
nebo slyšel sem haněn mnohých spolubydlicých wúkol. W tom
se scházeli * společně proti mne, aby odgali dussy mau radili se. 15.
pať w tebe dauffal sem Pane: řekl sem: 16. Bůh můg gšy ty: w ru-
twých † losowé mogi. Wytrhni mne z ruky nepřátel mých, a od sst-
hagicých mne. 17. Oswět twář swau nad služebnjkem swým, spasen-
mne učiň w milosrdenstwj swém: 18. Pane at negsem zahabnen,
sem tě wzywal. Ulech at sau zahabneni bezbožnjcy, a nechť sau do-
deni do ** pekla: 19. Oněmęgte rtowé lšiwj. Kterž mluwj proti
sprawedliwému neprawost, w pýsse, a wzlém vžjwanj. 20. Gať wel-
ké množstwí sladkosti twé Pane, kterauž sy skryl bogjčjm se tebe. * Do-
konal sy těm, kterž dauffagj w tebe, před obličegem synuw lidštych, 21.
Skryges ge w schráně twáři swé od zbauenij lidu. † Schránšs ge w
stánu swém od ** odporowánj gazyků. 22. Požehnaný Pán: neb dš-
wne učinil mi milosrdenstwj swé w městě obraženém. 23. Ga pať řekl
sem * w wytrženj mysli mé: opowržen sem od twáři oči twých. Pro-
tož wyslyšel sy hlas modliby mé, kdýž sem wolal k tobě. 24. Milug-
tež Pána wssyčni swatj geho: neb prawdy wyhledawati bude Pán, a
odplatj hogně působjčjm peychu. 25. Zmuzile činte, a † buď pošlne-
no srdce wasse, wssyčni kterž dauffate w Pána.

Žalm XXXI.

David za blahoslawené počítá, ty, kterým gegich neprawostj gsau odpustěné. Z té pří-
činy wpmenuw na hřichy swé, gich oplakáwá, a Boha za odpustěnj jádá. Tež napomjná ge-
né hřššnjky k pravému pokánj.

Samému Dawidowi rozum.

Kjím. 4. 7.

† neobrátil
k zlému** Když
mne gačo
ten bodso
swédomj.
a Jia. 65. 24.
* nemilo-
stiwost, ne-
wěrn, ne-
prawost
† zámurku** wdidly
* swatj

1. **B**lahoslawenij gichžto odpustěný sau neprawosti: a gichž-
to přikrytj sau hřichowé. 2. Blahoslawený muž
gemuž Pán † nepřičetl hřichu, aniz gest w duchu
geho lest. 3. Že sem mlčel zastaraly se kosti mé,
kdýž sem wolal celý den. 4. Ulech dnem y nocj obtj-
žena gest nademnau ruka twá, obráčen sem w bjdě swé, kdýž
sem ** trnjm zboden. 5. Prowiněnij mé známe sem tobě učinil:
a nesprawedlnost mau nevkryl sem. * Ažekl sem: wznawati bu-
du proti sobě nesprawedlnost mau Pánu: a ty sy odpustil * bezbožnost
hřichu mého. 6. Za tu modliti se bude k tobě wsseliky swatý, w času
přihodném. Ale wssať w rozwodněnj wod mnohých, k němu se nepřiz-
blížj. 7. Ty gšy autočisstě mé od † ssaufenj, které obkličilo mne: plesá-
nj mé wytrhni mne od obkličugjčjch mne. 8. Rozum tobě dám, a wy-
učiň tě w cestě té, kterauž kráčeti budeš: utwordjm nad tebau oči swé.
9. Ulechęgtež býti gačo kůň a mezeť, gimžto rozumu nenj. ** W obla-
wi a w vzdě čelisti těch * stáhnj, kterž se nepřiblizugj k tobě. 10. Mno-

**Blahoslave bříšstka, ale dauffagicýho w Dánu milosřdenstwí obklič.
Nadágte se w Dánu a plesejte sprawedliwí, a honoste se wšsydni
srdce.**

Z oných slow w weršy 1. a 2. Blahoslawe-
ny, kterýmž odpustěny gsau nepravosti: a
gachito přikrytí sau hřichowé. Blahosla-
wený muž, genuž nepřičel Pán hřichu;
tři blydy wywedli kachiti. Nebo předně pra-
wí omí, je osprawedlnění záleží na samém od-
puštění hřichů, a ne w mlewání milosřti Boží po-
swěcugich: podruhý, je to odpustění hřichů ne-
mí pravé odpustění, proto je sřze né Bůh ne-
odgímá hřichů, nšbrž ge toliho přikrywá, a ne-
přičítá gach lidem k hřichu: Potřetí, je po od-
puštění hřichů není potřeby žádného zadostici-
nění. První z těchto blydů poráží Dawid w
Jal. 50. řeký dj: "Pokropíš mne Izopem,
a očistěn budu: obmyješ mne, a nad sněh
zbičen budu. Kdežto ne gen prawí, je sřze
odpuštění hřichů obmyt bude od nich, a od-
gátá bude černost od něho; ale také, je bude o-

bičen nad sněh, což se děje sřze mlewání milo-
sřti Boží poswěcugich: a tot není nic giného
nežli odgiti nepravost, a obdariti sprawedl-
nosti. Z čehož patrně se widí, je k osprawedl-
nění člověka není dosti na tom, aby mu hří-
chowé geho odpustění byli, nšbrž je nad to
muž mu také dáti náloft wnutřní poswě-
cugich. To teč wči sám Bůh sřze Izajásse
Proroča, kdež jdy napominá, aby činiti po-
kání, a wyvěuge ge, gaf ge činiti magi, a na to
dohládá: "Budau li hřichowé wašy gako
čerwený postawec, gako sněh zbičeni budau:
a budau li čerwený gako čerwec, gako wlna
bílý budau. Neprawí, je gen čerwenost hří-
chů odgátá bude od nich, nšbrž je také zbičeni
budau gako sněh, a gako wlna bílý. Dwa o-
statní blydy pomigim tuto pro krátkost.

† optimán-
bo

Pochý se
blyd těch,
gesto wči
je ospra-
wedlnění
člověka
záleží na
samém
odpuště-
ní hřichů
geho.

a Jal. 50. 9.
b Izaj. 1. 18.

Žalm XXXII.

Dawid wzbuzuge sprawedliwých k chwalení Boha z předimných skutků geho; w nich-
to se obwzkláštěně wšemohaucnost, prozřetelnost, a dobrota Boží spatřuge.

Žalm Dawidu.

I. **S**eselte se sprawedliwí w Dánu: na wprjmeť přisluffý
společná chwála. 2. Chwálu wzdaweyte Dánu na
Harffě: na žaltáři † desýti strunnim prozpěwugte ge-
mu. 3. Zpjweyte gemu píseň nowau: dobře prozpě-
wugte gemu w zwučným hlasu. 4. Nebo ** přjme gest slowo Páně, a
wšsydni skutkowé geho w wšre. 5. Miluge milosřdenstwí a saud: mi-
losřdenstwí Páně plná gest země. 6. Slowem Páně nebesa wtwrzena
sau: a duchem wšt geho wšsecka * moc gegich. 7. † Shromážduge ga-
to w sudu wody moře: kláda w pokladnicých propasti. 8. Bog je Pá-
na wšsecka země: před nim pak třeste se wšsydni obywgicý ** na okr-
stku země. 9. "Nebo on řekl, a učiněna sau: on rozkázal, a stwořena
sau. 10. Pán* rozptýluge raddy národuw: zamjta pak myšlenj † lidi,
a zawrhuge raddy knížat. 11. Ale radda Páně zůstawa na wěky: my-
šlenj srdce geho w národu a do národu. 12. Blahoslawený národ,
kteréhož gest Pán, Bohem geho; lid kterýž wywolil za dědictwí sobě.
13. Z nebe sezřel Pán, widěl wšsecky syny lidské. 14. Z připraweneho
přjbytku swého sezřel na wšsecky, kterj bydlj na zemi. 15. Kterýž stwo-
řil obwzkláštěně gedno každé srdce gegich: a rozumj wšem skutkum
gegich. 16. Nebýwá spasen král sřze *** mnohau moc: a obr nebude
spasen w množstwí sřly swé. 17. Oklamawatedlný kůň k spomože-
nj: w hognosti pak sřly swé nebudeť wyswobozen. 18. Ny hle oči
Páně nad bogjými se ho: a w těch kterj dauffagj w milosřdenstwí
geho. 19. Aby * wyprostil od smrti dušse gegich: a žiwil ge w hladu.

† desýti
strunnách

** prawé

* mocnost
† sbánáge,
zbrage

** na swěte

a Jud. 16
v. 17.

* wšsy
† lidě

** weličan

* wyswo-
bodil

† slyšy
* * * slyšy

20. Duffe nasse † očekáwa Pána : nebo pomocník a obrátke u
21. Neboť w něm ** weseleti se bude srdce nasse : * w srdeci
nu geho dauffali sme. 22. Budiž milostdenstwj twé nad
ne : gakož sme dauffali w tebe.

Zalm XXXIII.

Ten gest Hebrejské Ubeceby zalm, a diká činění Dawidowa, za wyswobodení z tého smrti nebezpečnostwj. Nebo před králem Saulem, do země Filistynské znám byl za onoho reka, který Goliáše s mnohau Filistynskými pobil. Proti před králem Achys stawěge se za posetileho, ne bez obzřáštneho řízení Božského, gako blážen od nich gá propuštěn, patrnému nebezpečnostwj všel.

1. Dawidowi, když proměnil twát swau před Achymelechem, y propuštěn ho, a on obšel. (1. Král. 21.)

† Dobrotě
liti
* * * chlubiti
se bude

2. **S** † hwaliti budu Pána každého času : wždycky chwála
geho w wstech mých. 3. W Pánu ** chwalena bude
dusse má : at slyšy tissy, a weselj se. 4. Zwelebug-
tež semnau Pána : a wywýssügmež gméno geho spole-
čně. 5. Wyhledáwal sem Pána, a wyslyssel mne : a

* * * auzkosti
přístachů

zewšsich * zármutků mých wytrhl mne. 6. Přistupte k němu, a o-
swjcenj budte : a twári wasse nebudau zahanbené. 7. Tento chu-
dy wolal, a Pán wyslyssel ho : a ze wšsich Zármutků geho wyswo-
bodil ho. 8. † W pustj se Angel Páně wúkol bogjých se ho : a wytr-
hne ge. 9. Okuste, a wjzte že* ljbý gest Pán : blahoslawený muž kterýž
dauffá w něho. 10. Bogtež se Pána wšsycni swatj geho : neboť nemj
† nedostatku bogjým se ho. 11. Boháči nedostatek měli, a lačněli :
wyhledáwagjcy pak Pána nebudau zmenšsenj we wšsem dobrém. 12.

† Klade se,
obcházý,
* chutný
dobrý,

† nauze
a Euf. 1. 53.

b 1. Petr. 3. 10.

** žádá
* odchyl,
odstup

c Effe. 15. 21.

d Žib. 4. 13.

† vyplení,

wyhubil

** zarinaus
ceného,
zmitčené
ho

* slámaná

† zbřesý,
winněnj,
škazěnj
budau.

Podtež synowé, slyšte mne : bázni Páně wás včiti budu. 13. ^b Ktery
gest člowěk genž ** chce žiwota : miluge dny widěti dobře ? 14. Ždr-
žüg gazyt swüg od zlého : a rty twé at nemluwj lšti. 15. * Vchyl se od
zlého, a čin dobré : wyhledáwey pokojge, a sstihy geg. 16. Oči Páně
nad sprawedliwými : a vsy geho k prosbám gegich. 17. ^c Ale obličeg
Páně nad činjcými zlé : aby † wyhladil z země památku gegich. 18.

Wolali sprawedliwj, a Pán wyslyssel ge : a zewšsich zármutků gegich
wyswobodil ge. 19. Podle těch gest Pán, kterýž ** ssaufeného sau srdce ;
a ponjžené duchem spasena včinj. 20. Mnohá ssaufenj sprawedli-
wých : a zewšsich wyswobodj ge Pán. 21. Ostrjhat Pán wšsedy kosti
gegich : gedna z nich nebude * zetřená. 22. Smrt hčissnjků neyhoršý :
a který nenáwidj sprawedliwého † prowinnj. 23. Wykaupj Pán du-
sse služebnjkuw swych : a neprowinnj wšsycni, kterýž dauffagj w něho.

Zalm XXXIV.

Dawid aupěnlivě wola k Bohu za pomoc proti Saulowi a geho rotě : prosy, aby hágit
geho newinnost, a přisně trestal wšsedy ty, genj za geho dobrodinj žhm se gemu odplácegi, a
při králi Saulowi křjwě nan sočice, protivěnstwj činj.

1. Samému Dawidowi.

2. **U**D Pane škodjcy mně wybogüg bogugjcy proti mně. 2.
 Vchop † zbraň a sstj: a powstaň ** ku pomocy mně. 3.
 Wytrhni meč, a * zamezyž proti těm, kterjž mne †
 sstihagj: rcyž dussy mé: Spasenj twé gát gsem. 4.
 Flech at se zahanbj a ** zastydj hledagjcy dusse mé.
 Spět at sau obrácenj, a zahanbenj * obmeyšlegjcy mne zlé. 5. At
 sau gačo prach před twári wětru: a Angel Páně potjštagjcy ge.
 6. Budiž cesta gegich tmy a plžkost: a Angel Páně † sstihagjcy ge. 7.
 Nebo nadarmo včryli mi zabynutj osyďla swého: zbytečně zhaneli du-
 šsy mau. 8. At přigde naň osyďlo, gehož nezna: a ** lečka kterauž stryl,
 at vchopj ho: a do tehož osyďla at padne. 9. Dusse pať má plesati bu-
 de w Pánu: a kochati se bude nad spasenj swém. 10. Wšedty kosti
 mé řeknu: Páne kdo podobný tobě? Genž * wytrhugess nuzného z
 ruky sýlněgšsých nad něho: chudého a nuzného od násýlně laupicých
 ho. 11. Powstawsse swědkowé † nepravj, čehož sem newěděl dotazo-
 wali se mne. 12. Odplacowali mi se zým za dobré: neplodnost dusse
 mé. 13. Gá pať když mi ** obtjžnj byli, oblačel sem se w * žjni. Ponj-
 žował sem w postu dusse swé: a modlitba má w lúnu mém se obrátj.
 14. Gačo bližnjho, a gačo bratra nasseho, tať sem oblibował: gačo
 kwjlicy a zarmauceny tať sem se ponjžował. 15. † proti mne wesělili
 se, a ** sešli se: shromážďenj sau na mne bičowé, a newěděl sem. 16.
 Rozptyleni sau, anjž poželeti, poķausseli mne, posmjwali se mně posmj-
 wánjm: šřřipěli na mne zuby swými. 17. Pane když popatřjš: * nas
 wrat dussy mau od zlobiwosti gegich, od kwuw gedinķau mau. 18. †
 Oslawowati tě budu w shromážďenj welikém, w lidu wáźnem chwá-
 liri budu tebe. 19. At se nademnu neradugj, kterjž mi se protivj bez-
 práwně: b kterjž mne nenáwidj darmo a mhauragj očima. 20. Neb
 mně syce pokogně mluwili: a ** w hněwu země mluwjce štj přemey-
 šleli. 21. A rozedřeli na mne vsta swá, řekli: habá, habá, widěli
 oči nasse. 22. Widěl sy Pane, nemlčjž: Pane neodcházegž odemne.
 23. Powstaň a pohled ě sau du mému; Bože můg, a Pane můg, *
 křozepři mé. 24. Suď mne podle sprawedlnosti swé Pane Bože můg:
 a at se neradugj nademnu. 25. At nerjřagj w šřdcých swých: habá,
 habá dussy nassy: anjž řkau: sežralit sme geg. 26. At se zahanbj a za-
 stydj spolu, kterj se radugj z nečestj mých. At sau oblečenj w hanbu
 a štud, kterjž weliké wěcy mluwj proti mne. 27. At plesagj a radugj
 se, kterjž čtj sprawedlnost mau, a řřřagj wzdy: Šweleben buď Pán,
 kterjž čtj pokog služebnjka geho. 28. A gazyť můg † rozgjmati bude
 sprawedlnost twau, celý den chwálu twau.

† oděnj a
 štjty
 ** na po-
 moc
 * zawři ce-
 řtu
 † nářřř čí-
 ni
 ** zapeyri
 * genj my-
 řli o mnd
 zlé wěcy.
 † at štjř
 ge.
 ** řy
 * wyřřow-
 bozugesj
 † řjw
 ** řřřcy
 * w pyřel
 † na wydo-
 ry mně
 ** sebrali
 rotili
 * wytrhni
 † wynnás
 wati se bu-
 du tebe
 b Jan 15. 25.
 * w pos-
 pudlowo-
 řti zemře
 * ř přj
 † přemy-
 řlowati.

Žalm XXXV.

Wpřřřuge Prorok zlé mrawy a neshřřetnosti bejbojných. Dimj se neshřřoně dobrotě
 Bořřě, kterjž y těm, gessro gi wřřřegj, dobře činj. řřřř se s náđegj wěčného blahoslawn-
 řřřř, w němto on s wřřřowěnmj na twári Bojji bude patřřiti.

1. Ku koncy služebníku Páně samému Dawidowi.
 2. **N**el nespravedlivý, aby hřessyl w sobě samém: nenj bazeň Boží před očima geho. 3. Nebo lstiwě činil před obličejem geho: aby nalezena byla nepravost geho † k nenáwisti. 4. Slova wst geho nepravost, a lest: nechtěl wyrozuměti, aby dobře činil. 5. Nepravost přemyslel na ložcy swém: stáwal na každé cestě nedobré, zlosti pak neměl w nenáwisti. 6. Páně na nebi milosrdenstwj twé: a prawda twá až k oblakum. 7. Sprawedlnost twá jako hory Boží: saudowé twogi propast mnohá. Lidj y howada zachowáš Páne: 8. jakožs rozmnožil milosrdenstwj twé Bože. Synowé pak lidstj w zastřenj křjdel twých dauffati budau. 9. Opgeni budau od hognosti domu twého: a praudem rozkossy swé napageri ge budeš. 10. Nebo w tebe gest studnice žiwota: a w swětletwém vzjme swětlo. 11. * Předestři milosrdenstwj swé znagjým tě, a sprawedlnost twau těm, kteří přjmeho gsau srdce. 12. Nepricházejz mnoha pechy: a ruža hřjssnjka nepohybúgž mnau. 13. Tamt gsau padli, kteříž † páchagj nepravost: wyhnaniť sau, anjz mohli státi.

Chcessli wěděti odkud to pocházj, je mnoho lidé nehrozegj se w ty nejtěžšj hřjchy páchat, rozwaj sobě bedlivě to, co při začátku přítomného žalmu klade Prorok, řka: * Kžetl: nespravedlivý, aby hřessyl w sobě samém: nenj bazeň Boží před očima geho. To gest, hřjssnjš ustanowil hřessyti w srdcy swém, a to proto, je očima myslj swé nepatřil na přítomného a wšse wědaucého Boha, a tak se geho nebál: nebo kdyby byl očima myslj na přítomného a na wšsecko patřicého Boha byl hledět, bylby se zhrozyl něco gemu tak odporného před se wjyti. Neprawil on, je chce negakj (kutečnj) hřjch wčiniti, nšbrj w srdcy toliko, aneb je gen myšlenjm hřessyti chce; neb se obáwal lidšského oka: kdyby tedy byl měl Boha před očima, nebylby ani myšlenjm směl prohřessyti, wěda je on zná myšlenj lidšská. ^b Weliký diš hřjchu přetřzen bude, budeli před mjnjcými hřessyti swědel státi, prawj Seneca Mudřec. Kdyby tedy směl hřessyti, kdyby pomněl, je stogi podle něho Bůh? Protoj prawj S. Kžehor Weliký: * žádný mřdá Boha duchowně (to gest křze wjru) nepatřil, genžby swětu tělesně žiw byl. Když tě tedy dábel k hřjchu ponauká, pomysli toliko, je Bůh stogi před tebau, a hned tě pokussenj pomine.

Žalm XXXVI.

Napomjnjá Prorok lidj, aby widjce, an bezbožnjm na tomto swětě dobře a sstiasně se wěde, nicméně nad tím se nepozastawowali; ale wšsecko to nespitatedlným saudum Božšjm poraučeli: ponewadž w budaucým žiwotě, bohobogným dobrá odměna, žšjm pak pokuta zachowána gest.

1. Žalm samému Dawidowi.

2. **N**echtěg † záwiděti zlobiwým: anjz horli proti činicým nepravost. 2. Nebo jako ** seno rychle zwadnau: a jako zelené byliny brzce * opráchnau. 3. Dauffey w Pána, a činj dobrotu, a přebýwey na zemi, a † pásti se budeš w zbožj gegjm. 4. Kochey se w Pánu, a dáť tobě žádosti srdce twého. 5. ** Wygew Pánu cestu swau, a dauffey w něm: a onť wčinj. 6. A wyweđe jako swětlo sprawedlnost twau, a saud twúg jako poledne: 7. poddán bud Pánu, a modl se gemu. Nechtěg † sočiti přjčinau toho, gemuž se dařj na cestě geho; přjčinau člowěka činicého nesprawedlnosti. 8. Přestaň od hněwu, a za-

† Wš 13. 3.

† do 308
† klwcnf

** spasené
wčjnš

* rozpro-
stři, protá-
hni, wčjz

† pásobj,
činj

a v. 2.

Je mnohy
těžšjch hřj-
chů se do-
pauffšegj,
toč plněz
toho, je ne-
patřj na
přítomně-
ho Boha.
b Sen. ep 10.
c Greg. 1. 12.
mor. 6. 37.

† následo-
wati žlo-
stnjšau.

** tráwa
* spadnau
† křniti

** oznam

† Wšpau-
zeg se, ne-
kormut se
proti tomu

Dnech prchivosti : ** nechtěg sočiti abys se zlobil. 9. Neboť kterj se zlo-
 bj * wyhlazeni budau : snássegjcy pať Pána děditi budau zemj. 10. A
 gestě maličko, a nebudeť hřissnjka : a hledati budeš mjsta geho, a ne-
 nalezneš. 11. * Tjssy pať † děditi budau zemj, a kochati se budau w
 množstwj pokoge. 12. Sšetřiti bude hřissnjt spravedliwego : a sšřipě-
 ti bude naň zuby swými. 13. Pán pať posmjwati se bude gemu : neb
 prohladá, že přigde den geho. 14. Meč wytrhli hřissnjcy : natahli luči-
 stě swé, aby porazyli chudeho a nuzného : aby mordowali ** přjmě
 sřdcem. 15. Meč gegich wegdiž do sřdcy gegich : a lučisstě gegich bu-
 diž zlámáno. 16. Lepšy gest maličko spravedliwému, nad bohatstwj
 hřissnjkuw mnohá. 17. Nebo ramena hřissnjkuw setřena budau : spra-
 wedliwe pať potwrzuce Pán. 18. Znát Pán dny neposřtwrněných :
 a dědictwj gegich na wěky bude. 19. Nebudaut zahabeni w času zlém,
 a we dnech hladu nasyceni budau : 20. nebo hřissnjcy zahynau. Ne-
 přátele pať Páně hned gaťž poctěni budau a wywýsseni : hynauce ga-
 ťo dým zahynau. 21. Wypügčowati bude hřissnjt, a nezaplatit : spras-
 wedliwy pať slituge se, a wdělj. 22. Nebo dobrořečjcy gemu děditi
 budau zemj : zlořečjcy pať gemu zahynau. 23. V Pána krokové člo-
 wěka * zřizeni budau : a cestu geho † chřiti bude. 24. Kdyžby vpadl,
 nebude setřjn : nebo Pán pokládá ruku swau. 25. ** Mladý sem byl,
 a giž sem * ostáčil : a newiděl sem spravedliwego opustěneho, aniž
 sýmě geho hledagjcy chleba. 26. Celý den † slitowává se a pügčuge :
 a sýmě geho w požehnánj bude. 27. Odchyl se od zlého, a čiň dobré :
 a přebýwey na wěky wěkuw. 28. Nebo Pán miluge saud, a neopustj
 swatých swých : na wěky ** zachowáni budau. Nespravedliwj tre-
 stáni budau : a sýmě bezbožných zahyne. 29. Spravedliwj pať dě-
 diti budau zemj : a přebýwati budau na wěky wěkuw na nj. 30. b
 Dsta spravedliwego přemysřlowati budau maudrost, a gazyť geho
 mluwiti bude saud. 31. * Žákon Boha geho w sřdcy geho : a * ne-
 podwrtnaut se kročege geho. 32. † Sšetřjt hřissnjt spravedliwego :
 a hledá mrtwiti ho. 33. Pán pať nezanechá ho w rukau geho : aniž
 ho odsaudj, řdyž bude sauzen ** gemu. 34. Očekáwey Pána, a ostrj-
 hey cesty geho : a wywýssy tě, aby * dědictwj obdržel zemj : řdyž zahy-
 nau hřissnjcy vzřjš. 35. Widěl sem bezbožného welmi wywýssěneho,
 a pozdwižěneho gaťo cedry Libanské. 36. A šsel sem tudy, a ay ne-
 bylo ho : a hledal sem ho, a nenj nalezeno mjsto geho. 37. Ostrj-
 hegž newinnosti, a hled spravedlnosti : neboť sau † pozústalosti člo-
 wěku pokognému. 38. Nespravedliwj pať wyhynau spolu : ostatko-
 wé bezbožných zmařeni budau. 39. Spasenj pať spravedliwých od
 Pána : a obránce gegich w času ** ssauzeni. 40. A budeť gim spomá-
 hati Pán, a wyswobodit ge : a wytrhnet ge od hřissnjkuw : proto že
 dauffali w něm.

** nezawis
 deg, nes
 spaweg
 se
 * wyłote
 něnj
 a Mat. 5. 4.
 † obdrzi
 zemj

** opřimně

* sprawe-
 ni, spras-
 wowáni
 † oblibj
 * mláden-
 cem
 * sřtaral
 sem se
 † hřost wě-
 zuge.
 ** ostrjbá-
 ni

b Přisl. 31. 26.

c Jsa. 51. 7.

* nepokles-
 snau
 † sřpěbu-
 get
 ** od něho
 * w dědic-
 twj wjal,
 přigal

† ostatkové

** zřmus-
 tku

Zepřás se, kterať to obřtati mšje, co tu pra- Pánu, a čiň dobré : a obýwey na zemj, a Gestl řdy
 wj Dawid w weršs 3. a 4. řka : Dauffey w křmiti se budeš w zboj geho. Wesel se Báb člo-
 wěka dag

šagrymu
w nebo a
činycm
dobře nes
dáwa já
dostí sed-
ce geho,
něčím le-
pšm mu
to wyná-
bražuge.
a 1. Kor. 4. 12.
b 2. Kor. 11.
8. 9.
c. 2. Kor. 7. 4.

W Pánu : a dát tobě žádosti srdce twého : poněwadž w idjme každodenně nestišný počet wěřících, ani život wedau w newěššy chodobě? Gistě S. Dawet dauššal w Pánu, a činil dobré, a rošsal, galk on sám o sobě svěděl, a la- čněl, y žjžnil, y nabý byl. A akoli radował se w Pánu, nicméně nēdával mu Bůh žádosti, a- neb prošeb srdce geho, kdýž on ho třikrát žá- dal, aby odgat byl od něho ošten těla. b Na to odpowjda jde Bellarmjn Kardynal, je wětššy díl těch, gestto w nauzy postaweni sau, ne- dauššá w Pánu galk šušš; ani tak přikážanj Božjch nezachowáwa, galk Bůh přikážuge, a mnohém méně raduge se w Pánu : odkadž neníj diwu, je ge Bůh w nauzy zanecháwa.

Palk j toho počtu gsau některj, kterj to- do čim, gal šušš, a nicméně w gudobě a newyššyčá Bůh prošeb gegjch, galk se lo S. Dawu; dáwa gtm B. ih za to n: co šuššo, a s čimj oni mnohém wyce spokogeni sau, totj zásluhu trpěliwosti, a wnitřnj potěšeni. Odkudž tšj Apóstol, genj hlad y žjžen třet- dj: "Clapněn sem porěšenjm, mám hog- nau radost we wšselikém šsawenj našem : a at Bůh neodgal od něho na žádost geho na těla, rošsal dal mu hognau mišost, s tra- raušby nad njm switěžtj nišš: a tak mu ne- dal mišost, ja njz ho byl žádal, aby mu mi- što ni dal mnohém wětšš.

Žalm XXXVII.

David do gistého šawenj padna, Boha za pomoc wšhwá. Wšprawuge swau šidu, y žlost nepřátel; kterj, mišto spolu wtrpnošti, l geho nestěštj se šmegj.

1. Žalm Dawidu l připominánj o Sobotě.

2. **D**ane w prchliwosti své netrešcy mne, ani w hněwě swém kárey mne. 3. Nebo střely twé wjzly we mně a w- twrdil sy ruku twau nademnau. 4. Neniš zdrawj w těle mém od twářj hněwu twého : neniš počoge šostem mým od twářj hřichuw mých. 5. Nebo ne- prawosti mé † wzešly nad hlavu mau : a gako břjmě těžké obtiže- né sau nademnau. 6. Šhnily a poruššly se ** prauhy ran mých, od twāri nemaudrosti mé. 7. Bjdný wčiněn sem a sbrben sem až do konce : celý den zarmaucený sem chodil. 8. Nebo ledwj má plná gsau mřzkých * podwodu, a neniš zdrawj na těle mém. 9. Štřj- zněn sem, a ponžjen sem příšš : čtwáwal sem od ššānj šrdce mého 10. Dane před tebau wššedā žádost má a † wtrpenj mé před tebau neniš ššryto. 11. Šrdce mé ššormauceno gest, opuštila mne šyla má : a šwē- tlo očj mých, y to neniš semnau. 12. Přátele mogi, y bližnj mogi proti mne přibljžili se, a ** štáli : A kterj podle mne byli, zdaleka štáli : 13. a násylj činili, kterj hledali duše mé. A kterj wyhledáwali zlého mně, rozmławali marnosti : a lešt celý den přemejššeli. 14. Gá paš gako hluchý neslyšāwal sem : a gako němý neotwjrage wšš swých. 15. A w- činěn sem gako čłowěš neslyššýčy : a nemagjčy w wštech swých * od- mławānj. 16. Poněwadž w tobě Dane sem dauššal : ty wyslyššš mne Dane Bože můg. 17. Nebo sem řekl : aby se někdy nezradowali nade- mnau nepřátele mogi : a šdyž se pohybugj nohy mé, weliké wěcy † na- demnau mluwili. 18. Nebo galk bičowānj hotom gsēm : a bolešt má před obličegem mým wšdyčy. 19. Nebo neprawost mau ** zvěštugi : * pečowati budu o hřich swūg. 20. Nepřátele paš mogi žiwj gsau, a wtworzenj sau nademnau : a rozmnoženj sau, kterj nenāwiděli mne ne- prawě. 21. Aterj odšlacugi se † ššým za dobré, wtrchowali mi : proto že sem následowal dobroty. 22. Neopaušštēgž mne Dane Bože můg :

† wzešly se
** gily, rāny mé
* pošněšš
† ššānj
** poššāwili
* přimławānj
† na mně
** ob'āššowati budu * myššiti budu
† ššými wěcni za dobré

neodcházejz odemne. 23. Dospěš k spomožení mému, Pane Bože spasení mého.

Žalm XXXVIII.

Dynamuge Dawid w tom Žalmu gať trpělivým byl, kdýž od zlolece Semeny weřeaně byl potupen a pohaněn, a gať při tom pohaněni mlčel. Posledně z tešlivosti wezdeřšeho kráčeho a bídneho jiwota proš, aby genu Důh hřichy odpustil, ať sobě ho powoľal.

1. Ku koncy samému Jdnythunowi Piseň Dawidowa.

2. **D**ěť sem : Ostrjhati budu cest swých : abych neprowinil w gazyku swým. Položil sem vstum swým stráž, kdýž se postavil hřjšně proti mně. 3. Oněměl sem, a sijnžen sem, a mlčel sem k dobré věci : a bolest má obnowila se. 4. Zaběřlo se srdce mé we mne : a w rozjgimání mém rozpálj se oheň. 5. Mluwil sem w gazyku swém : oznam mi Pane konec můg, A počet dnůw můch gať gest : abych wěděl čeho mi se nedostává. 6. Až hle měřitedlně položil sy dny mé : a podstaťa má gaťo nic před tebou. A wssat k wsseliká maruost, wsselky člowěk genž žiw gest. 7. Wssad w obraze pomigj člowěk : ano y nadarmo kormautj se. Poklady skládá : a newj komu ge shromáždj. 8. A nynj gaťe gest očekáwání mé : zdaž není Pán : a podstaťa má w tebe gest. 9. Odewssch neprawostj můch wyprost mne : pohaněni nemaudřemu dal sy mne. 10. Oněměl sem, a neotewřel vst swých, nebs ty k učinil : 11. odegmiž odemne rány své. 12. Od sly ruky twe gať sem zemdel w káranjch : pro neprawost trestal sy člowěka. A chřadnauti sy učinil gaťo pawauka dušy geho : ačťoli márně kormautj se wsselky člowěk. 13. Wyslyš modlitbu mau Pane, a prosbu mau : wssyma pozorůg sly můch. Neodmlčůgž se : nebo přichožy gať sem w tebe, a pocestny, gaťo wssyčnri otcowé mogli. 14. Vlew mi, abych se poobčerstwil prwe, nežbych odšel, a wjce nebudu.

a Žalm 6. 2.
† o dobrých věcech.
** gazykem swým
* kráče, na mru
† paubá
** žiwý
* w posměch blažnu
† křáť
** mdlau, nedůřiwau učinil.
* slyš
† dopust mi

Mnoho gest měl nepřáťel Dawid, a to ne gen ja panowání Krále Saula, ale y potom, kdýž na kráľowstwj došel, kterjžto wstawičně oněg gazyky své brauspli, genu se porauhali, geg haněli a pljšnili, což wssal on wssedčo mile a trpělivě snášel. Sám on w Žalmu tomto, w wersšy 10. wppisuge, kterak se tehdy chowal, řka : Oněměl sem, a neotewřel sem vst swých : a w předěšlým žalmu prawil : Gaťo pať gaťožto hluchý neslyšsel sem : a gaťo němý neotwřage vst swých. A učiněa sem gaťo člowěk neslyššycy, a kterjž nemá w wstech swých odmławowání. Je pať ani slowička na tolikera pohaněni neodpowjdal, a w něgých nehaně, gaťož se wěnět wjdny

mezy lidmi dege, toho tuto přjčimú klade : b neb tys učinil, to gest ; tys to chtěl mjtí Bože, abych gať w ta pohaněni wpadl. A tu te řka přjčimú přiwedl, kdýž nic neodpowjdal na zřorečeni, a pljšněni bezbožného Semeny, neb kdýž Abysan chtěl proto Semeny zabiti, řekl k němu Dawid : Uchtež ho, ať zřorečj : nebo : Pán rozkřáťal mu, aby zřorečil Dawidowi : a kdž gest gestroby směl řjcy : proč gest tať wdělat ? Důh žjžuge takowá pohaněni, abychom njmí wřestřání byli, pročj neslyššy, abychom my se wáli geho protiwik, nžbrž abychom mlčjce to trpělivě za hřjchy naše snášeli.

Poněwadž cokoli nám zlebo se dege, to Důh na nás posylá, wssedčo to trpělivě snášeti máme.
a Žalm. 37. 14. 15.
b Žal. 38. 10. c. a. Král. 16. 10.

Žalm XXXIX.

Dity Bohu wdává, je geho z nebezpečnstwj wntřel. S. Pavel w Epistle k Židum w 10. řap. wztahuge. 7. a 8. wersš tohoto žalmu na Wnřupitěle Krjsta, a wj ; je oběť starého žalmu nebny dostatečně, aby člowěka s Bohem sijnřil, mjsto nichj sám Syn Božj Otcy nebesu ja hřjchy naše byl obětowan.

1. Ku koncy Žalm samému Dawidowi.

2 **C**žekáwage očekáwal sem Pána, a naklonil se ke mně. 3. **A** wyslyšel prosby mé : a wywedl mne z gežera bdy, a z bláta bahniweho. **A** postavil na skále nohy mé : a zřídil kroky mé. 4. **A** wpustil w usta má píseň nowau, chwálu Bohu nassemu. **V**zřít mnozy a báti se budau : a dauffati budau w Pánu. 5. **B**lahoslawený člowěk, gehož gest gmeno Páně nádege geho : a neohledl se na marnosti a bláznostwj kriwá. 6. **M**nohes učinil ty Pane Bože můg diwne skutky twé, a myšljenjm twým nenj kdoby podobný byl tobě. **Z**wěstowal sem a mluwil : rozmnoženj sau nad počet. 7. **O**bět a * obětowanj nechtěl sy : ale vssy† dočonal sy mi. **O**bět zápalnau a za hřích nežádal sy : 8. tehdy řekl sem : **A**y ** gdu. **N**apočátku knihy psáno gest o mne, 9. abych činil wůli twau : Bože můg chtěl sem, a zákon twůg v prostřed srdce mého. 10. **Z**wěstowal sem sprawedlnost twau w * shromážděnj welikém, ay hle rtům mým zbraňowati nebudu : Pane tys sežnal. 11. **S**prawedlnosti twé nevkryl sem w srdcy swém : prawdu twau a † spasenj twé mluwil sem. **N**evkryl sem milosrdenstwj twého, a prawdy twé od shromážděnj mnoheho. 12. **T**y pať Pane newzdalug slitowanj swých odemne : milosrdenstwj twé a prawda twá wzdychy mne přigaly. 13. **N**eboť sau mne obkličili zlé wěcy, gichžto počtu nenj : postihly mne neprawosti mé, a nemohl sem, abych *** prohled. **R**ozmnožené sau nad wlasý hlavy mé : a srdce mé opustilo mne. 14. **S**ljbiž se tobě Pane, abys wyprostil mne : **P**ane ku pomocy mé wzežči. 15. **A**t se zahanbj a * zastydj spolu, kterj hledagj duse mé, aby odgali gi. **A**t spět se obrátj, a zastydj, kterjž chtěgj mi zleho. 16. **A**t ne-
sau y hned zahanbeni swé, kterj říkagj mi háhá. háhá. 17. **A**t se weselej, a radugj nad tebau wssyčni hledagjcy tebe : a at říkagj wzdychy : **Z**weleben buď Pán : kterjž milugj spasenj twé. 18. **G**á pať zebrať sem, a chudý : Pán pečuge o mne. **S**pomocnj můg, a obrance můg ty gsy : Bože můg neprodlewegž.

Žalm XL.

Dowstaw Dawid z své nemocy (do kteréžto při pozdwižení Absolonowém byl upadl) složil tento žalm : w němž předkem chwáli ty, genj nedůjwým slauj. **P**ať jádá Boha za pomoc a přítomnost. **N**aposledy stěžuge sobě na newěrnost swých domněšch přátel a slujebnjků, od kterých w své mdlobě, a potřebách byl opuštěn.

Podle smyslu duchownjho ten žalm směřuge na **B**mučenj **K**rystowo, což se poznati můž z **E**wangelium **S**. **J**ana w kap. 13. **K**dežto **K**rystus wjwá 10. wersše, a stěžuge sobě na newěrnost **S**idáffe z rádece.

1. **K**u koncy, Žalm samému **D**awidowi.

† se lituge

2. **B**lahoslawený kterjž † rozumj nad. nůžným a chudým : w den zly wyswobodj geg Pán. 3. **P**án zachowegž ho, a obžiwjž ho a blahoslaweneho učin ho na zemi, a newydáwey ho ** w dussy nepřatel geho. 4. **P**án w-
děl pomoc gemu na loži boleſti geho : wsecko * v-

** w moc, libost, E wáli * postel, leženj.

stlanj geho zpřewrácel sy w nemocy geho. 5. Gá sem řekl, Pane smi-
 lůg se nademnou: vždraw dussy mau, nebo sem zhřessyl tobě. 6. Ne-
 přátelé mogli mluwili mi zlé wěcy: Když umře, a zabyne gméno geho?
 7. A gestliže wcházal, aby shledl, marné wěcy mluwil; srdce geho
 sbromáždilo nepravost sobě. 8. Wycházal wen, y mluwil to tež.
 Proti mne † sseptáwali wssýctni nepřátelé mogli, proti mne myslili zlé
 wěcy mi. 9. Slovo nepravé** ustanowili proti mne: zdaž kdo spj,
 * nepřidá aby zase wstal? 10. Nebo člowěk počoge meho, w němž sem
 dauffal: který gjdawal chleby mé, † weliké učinil na mně potlačenj. 11.
 Ale ty Pane smilůg se nademnou, a zase probud mne: a odplatjm gim.
 12. W tom sem poznal, že sy mne chtěl: nebo nebude se radowati ne-
 přítel můg nademnou. 13. Mne pať pro newinnost přigal sy: a otwor-
 bil sy mne před obličegem twým na wěky. 14. Požehnaný Pán Bůh
 Izraelský od wěku, a až do wěku: staň se, staň se.

† reptáwali
 ** postaz
 wili
 * nepomni,
 nepomyšl
 † welice
 † mne potla-
 čowal, poz-
 dwjbl paty
 proti mně
 † Škut. 1.15.

Žalm XLI.

David od Saule, neb swého syna Absolona z města a vlasti wyhnáný, taujebně dychti
 po stáncích Páně, aneb po wěcím blahoslavenství, aby wyswobozen byl od Pohanů a zlych
 hůj, kteří gemu předhazugi, je nadarmo w Boha swého dauffá.

Zde se začíná druhá kniha Žalmů podle pořádku Hebrejských knih.

1. Ku koncy, rozum synum Kore.

2. Aťž žádá gelen k studnicem wod: tak žádá duse má
 k tobě Bože. 3. Žjžnila duse má k Bohu sýlnému
 žiwému: když přigdu, a okážj se před twářj Božj?
 4. Byly mi slzy mé chlebowé dnem y nocj: když se
 mi † říká každodenně: Kdež gest Bůh twůg? 5. Na
 ty wěcy spomněl sem, a ** wylil sem w sobě dussy swau: nebo * přeg-
 du na místo stánku podiwneho, až k domu Božjmu. W hlasu
 plesánj, a chwály: zwůř hodugjcyho. 6. Proč gsy smutná duse
 má? a proč kormautjss mne? Dauffey w Boha, nebo † gessťe
 chwáliti budu geho: ** spasenj obličege meho, 7. a Bůh můg.
 We mně samým zkormaucená gest duse má: protož pamatowati bu-
 du na tebe * z země Jordánské a Hermonské od hory malické. 8. Pro-
 past † k propasti wolá, w hlasu ** průduchů twých. Wssecky wysostj
 twé, a wlnobitj twá na mne přessla. 9. We dne přikázal Pán milost-
 denstwój swé, a w nocj piseň geho. 10. V mnět modlitba Bohu žiwota
 mého, djm Bohu: * Schranitel můg gsy. Proč sy se zapomenuť na-
 demnou? a proč zármaucený chodjm, když mne ssuzuge nepřitel? 11.
 Když se lámagj kosti mé, hanliwě wyteykali mi, kteří † ssuzugj mne ne-
 přátelé mogli. Když říkágj mi po wssecky dni: Kdo gest Bůh twůg?
 12. Proč gsy smutná duse má? a proč kormautjss mne? Dauffey w
 Bohu, neboť gessťe ** chwály wzdawati budu gemu: spasenj obličege
 mého, a Bůh můg.

† prawj
 ** potěšyl
 sem sobe
 * přigdu
 † gessťe se
 gimu wy-
 znáwati
 budu
 ** za spase-
 nj.
 * w zemi
 † na pro-
 past
 ** promow

* obránce

† kormautj

** wzmá-
 wati se

Kdo zná Boha, a co gest to patřiti na ně- taujebnostj dychtiti po něm, aby se s nim w ne-
 ho, takowý nemůže nežli stále s tau newěřš bi shledal, a naň patřiti mohl. Takowý byl S.

Kdo zná
 Boha, po
 ničímž tať

netauží, gafo po něm, aby geg spaz triti mo- bl.

17. 2.

Filip. 1. 27.

Král Dawid, genz po ničemz wjce netaužil, gafo po té wěcy. Tu pak swau jádost spatrenj Boha takto wypisuge zde: * Gako žádá gelen k studnicym wod, tak žádá dusse má k tobě Bože. O gelenjch powjdá se, že ob boge, kterj s hady wedau, aneb od wtkání w naveni sauce náranně žijij, a tak taujij po studnicné wodě, že gich od hledání gi ani nepweselegšy kaujij, ani drsnatě hory odwesti a odstrasyti nemohau, nýbrž jádného odpočinutj sobě nedáwagi, pokud gich nenagdau, a nepojiwagi. Chtěl tedn řícy S. Král, že s takowau taujebnostj dnchtj po Bohu, že ho nic zde obwese- liti nemůje, a zdrjeti, aby po Bohu wstawi-

ině netaužil: a byi měl newjm co na to wstáti, že to wsecko rád a mile snese, a wse- likau w tom těžkost přemůje, gen aby co ne- dříwe Boha pojiwati mohl. A protož genz podobnj, ani smrti, kteráj mezy strasšiw- na wěcy má býti neystrasšiwěgšy, nic se ne- hrozj, gen aby se dříwe k Bohu dostati. Počtu gegich byl S. Dawel, genz taujil po sm- ti aby co ney dříwe s Bohem se w nebi shledati mohl. Byl on w nebi, a tam se nawěl, což Bůh byl, a protož ničehož wzděgšho ne- bě newážil, ale gen wjdchtj na to myšl, aby co ney dříwe k němu se dostati mohl.

Žalm XLII.

Žalm tento podobnů gest předešlému. Dawid žádá od Boha, aby genu pomohl w- hnání swého do swé wlasti se nawrátiti; by mohl nawštwiti chrám Boj. Dle smyšlu Duchownjho, oznamuge Dawid welikau jádost k nebesě wlasti.

Žalm Dawidu.

1. **G**lš mne Bože, a rozezney při mau od národu swatě ho, od člowěka neprávěho a lstiwěho wytrhni mne. 2. Nebo ty sy Bůh syla má: proč sy mne † zapudil? a proč smuten kráčjm, kdž mne sšuzuge nepřitel? 3. Wypust swětlo swé a prawdu swau: onat mne do- wedla, a přiwedla na horu swatau twau, a do stánuw twých. 4. Y wegduť k oltáři Bojimu: k Bohu, kterjž obweseługe mladost mau. 5. Chwálu wzdáwati budu tobě na ** harššě Bože Bože můg: 6. Proč gšy smutná dusse má? a proč kormautjjs mne? Dauffež w Bohu, neb gessťe chwály wzdáwati budu genu: spasenj obličege meho, a Bůh můg.

† zabud

** na hau- fch

Žalm XLIII.

Tento Žalm (gako y giných wicegi) gest proroctwj a Modlitba, ne gen za sanžené žby, za časy kráľuw Sennacheryba, Nabuchodonozora, a Antyoča) ale také za zarmaucené křesťa- ny, kterj od pohanů y giných protivnjků náranná protjwensiwj snášeli. Předně oni sobě k paměti wvádj dobrodinj, která Bůh před časy Arcy- Otcum prokázal. Následowně stjugi sobě, gakoby od Boha do cela byli opustěni. Konečně žádagi, aby ge Bůh z bdy a nauje wytrhl.

1. Ku koncy, synum Kore k rozumu,

2. **B**ože wššyma swýma slyšeli sme, otcowé nassý zwěsto- wali nám. Dšlo kterež sy působil za dnůw gegich, a za dnůw † starodáwnjch. 3. Kuka twá národy ** roz- ptylila, a štjpil sy ge: sšaužil sy lidj, a wyhnal sy ge. 4. Neboť w meci swém nepanowali sau země, a rámě ge- gich * nespasylo ge: Ale prawice twá, a rámě twé, a ošwjcemj obličege tweho: nebo sy sobě w nich zaljbil. 5. Ty sy sám král můg a Bůh můg: kterjž přikazugesť † spasenj Jakobowa. 6. W tobě nepřátely nassě ** zmjatati budeme rohem, a we gměnu twém zhržýme * powšta- wagjčymi proti nám. 7. Neboť ne w lučistj swém dauffati budu: a meč můg † neschránj mne. 8. Nebo wyswobodil sy nás od sšuzugjčých

† starých
** zahladi- la
* newyz swobodilo
† wysw e- boweni, witezštwj
** rozptylil mě mocy
* kteri pos- wštwagi
† newyz swobodil

nás : a nenávidjcy nás zahanbil sy. 9. W Bohu ^{**} chwaleni budeme celý den : a we gménu twém chwalu vzdáwati budeme na věky. 10. ^{**} Nemuj sy zahnal, a zahanbil nás : a nebudeš vycházeti Bože ^{**} w mnozstech nassých. 11. Obrátil sy nás † na zpět za nepřátele nassými : a kteří nás nenáwiděli ^{**} laupež brali sobě. 12. Dal sy nás jako owce pokrmů, a mezy národy rozptýlil sy nás. 13. Prodal sy lid twüg bez ceny : a nebylo množstwj † w proměnách gegich. 14. Postawil sy nás za pohaněnj sausedum nassým, porauhánj a posměch tēm, kteříž wůkol nás gsau. 15. Postawil sy nás ^{**} ku podobenstwju národum ; † pohybowanj hlavy mezy lidmi. 16. Přes celý den † stud můg proti mně gest, a ^{**} zahanbenj twáři mé přikrylo mne. 17. Od hlasu wyteřkajcýho, a odmlauwajcýho, od twáři nepřitele a † stihajcýho mne. 18. Wšedko to přišlo na nás, aniz sme se zapomenuli na tě : a neprávě nečinili sme w zákonu twém. 19. A neodstaupilo srdce nasse zpět : a vchýlil sy stezky nasse od cesty twé : 20. Nebo ponížil sy nás na místě sčauzenj, a přikryl nás stjn smrti. 21. Gestliže sme zapomenuli na gméno Boha swého, a gestli sme † rozpiali ruce nasse k Bohu cyzýmu. 22. Šdaliž Bůh nebude wyhledáwati toho ? nebo on zná skrytosti srdce. † Nebo pro tebe mrtweni býwáme celeho dne : ^{**} gmjni sme jako owce zabitj. 23. Powstaň, pročez dřjmess Pane : powstaň, a † nezaháněg do konce. 24. Proč twář swau odwracuges, zapomjnás se † na nauzy nassy a sčauzenj nasse ? 25. Neboť snjžena gest w prachu dusse nasse : přilnulo k zemi břicho nasse. 26. Powstaň Pane, spomoz nám : a ^{**} wykup nás pro gméno twé.

^{**} chwalb me se
^{**} s hawff nassými zpártem po nepřátelich nassých.
^{**} roztrbowali sobě ku pokrmum, k snědeni
^{**} w kupoctwánj
^{**} za přislowi
^{**} za křwánj
^{**} hanba
^{**} pohaněnj
^{**} protivis cybo se mně
^{**} wstahowali
^{**} a Djm. 9. 36.
^{**} w do mněni sme
^{**} neodbá nęgž nás
^{**} nad
^{**} wyswobod

D

Když byl Prorok přednesl, gať mnohá sčauzenj seřal Bůh na lid swüg, dokládá : ^{**} Tyto wšedky wěcy přišli na nás, aniz sme zapomenuli na tebe : a nečinili sme neprávě w zákonu twém. Z čehož powstává otázka, kterak tito stěžuj sobě, je bez winny trefce ge Bůh, an ginj Swatj protivenstwji, kteráž snášeli, přičítali hřichum swým ? Tak Dangel mluwé o začetj Babilonstěm, dj : ^{**} Zhřěssyli sme, neprávě sme činili, bezbožně sme působili, a odstaupili vchýlili sme se od Přikázanj twých. A tři mládency do pece wvrženj prawili : ^{**} W prawdě zagisté a w saudu wwedl sy toto wšedko na nás pro hřichy nasse. Neboť sme zhřěssyli, a ne-

právě činili, odstupugjce od tebe. Podobně sstěh z bratřj Machabensstých mage mučen bñti, řekl : ^{**} My zagisté přjcinau swau toto trpsjme hřěssyce proti Bohu nassemu. Odpowidám, je swatj lidé, gachj tito byli, někdy přjgimajj na sebe osobu swých spořuwadů, hřjssjstj, a hřichy bližnjch swých sobě přjpsujj, a tim způsobem mluwil Dangel, tři mládency jidowstj, a Machabensstj, ačkoli oni sami sprawedliwj byli : někdy pak mluwuj w osobě sprawedliwých, jako w tomto jasnau mluwili strže Dawida jidě w osobě newinných a sprawedliwých lidj : odkudj řjcy mohli, je trpj, ač nezapomenuli na Boha, a nečinili neprávě zákonu geho.

a v. 18.
 b Bellarm. bic post v. 26.
 c Dan. 9. 1.
 d Dan. 3. 29.
 e s. Mach. 7. 18.
 Sprawedliwj, když sčauzenj swá hřichum swým přičtaji, mluwuj w osobě swých spořuwadů hřjssjstj.

Žalm XLIV.

Některj Řitelowé domnjwajj se, je tento Žalm gest piseň swadebnj krále Salomauna, a Decry Faraona. Wšak podle duchownjho smyslu lepegi sluge piseň swadebnj, která se cti Křjstka jakožto Zemicha, a prawě Cyrkwe, jakožto geho Newěstj, od Proroka byla slojena. Šbauch ctnost, ozdoba, krása a láska jde se wppisuge.

L. Ku koncy, za ty kteříž proměněnj budau, synum Kore k rozumu, Piseň pro milého.

† vyřklo,
wyslowilo,
wyneslo
** krásný
* po
† wzhledni
a žibum 1. 8.
** přimo-
sti, sprac-
wowání
* výborné
řadidlo,
aloes
† wonný
prauteč,
wonná
škorice
** postawi-
la se
* obličej
swého ža-
dani budau
† rozdílný-
mi slýchání-
mi
** rados-
sti a wes-
se jim
* po wšly

2. **S**řehlo † srdce mé slovo dobré: wyprawugi ga 2
la má králi. Bazyř mug pero pjsare rychle pssy-
ho. 3. ** Spanily twárnostj nad syny lidské, rozlita
gest milost we rtech twých: protož požehnal tebe
Bůh na wěky. 4. přepas se mečem swým * na bedrách
swých neysylněgšy. 5. Sličnostj swau a krásau swau † napni štiasně,
pokračug, a králug. Pro prawdu a tichost a sprawedlnost: a dowede
tě podiwně prawice twá. 6. Strěly twé ostré, lidé pod tebau padnau,
w srdce nepřatel krále. 7. * Stolice twá Bože na wěky wěkuw: Ber-
la ** prawostj, berka králowstwj twého. 8. Milowal sy sprawedl-
nost, a nenawiděl sy neprawost: protož pomazal tě Bože Bůh twug
olegem radosti nad spolu aučasnjky twé. 9. Myrřba, a * Gutta, a †
Kasya od oděwů twých, z domů slonowých: z kterýchž obweselili tě.
10. Dcery králow w počestnosti twé. ** Přistála králowna po pra-
wicy tobě w oděwu pozlaceném: wúkol ozdobená rozličnostj. 11.
Poslyš dcerko, a wiz, a naklon vcha swého: a zapomeň na lid swug,
a na dům otce swého. 12. A požádat král krásy twé: neboť on gest
Dán Bůh twug, a klaněti se budau gemu. 13. A dcery Tyrské w darjch
obličej twug * odprossowati budau wšyčeni bohatj lidu. 14. Wšě-
dka sláwa gegi dcery králowské od wnitřku, w podolcích zlatých 15.
wúkol a wúkol přiodjní † proměnami. Přiwedeny budau králi
panny za nj: přibuzné gegi přineseny budau tobě. 16. Přineseny bu-
dau ** w radostj a plesánj: přiwedeny budau do chrámu krále. 17.
Mjsto otcuw twých zrozenj sau tobě synowé: ustanowjš ge knížata *
nadewšy zemi. 18. připomjnati budau gméno twé w každém národu
a pronárodu: Protož lidé chwaliti tě budau na wěčnost, y na wěky
wěkuw.

Žalm XLV.

David po přemoženj Ammonytských, Moabitských a ginych nepřatel (gať se čte w 2. knize
král. w 8. kap. a w 1. knize Paralip. w 18. kap.) Díky Bohu vzdává za propuštěné sobě wj-
těžstwí a pokoj. Pak chwalj prozřetedlnost Božkau w opatrowání Města Geruzaléma, a ži-
dowské země.

SS. Dcowé gednomyslne wj, ze tento žalm rozuměti se má o Křestianské Chtwi, a ge-
gim wyswobozenj z protivensstwí neměřjch, y ginych nepřatel.

1. Ku koncy, synum Kore za tagnosti Žalm.

† zřemut-
cých, sfau-
ženich
** posthli
* do pros-
šted moře
† potoka
** zřisus-
paw

2. **B**ůh nás wtočistě, a syla: spomocnjš w † neřestech, ke-
re ** našli nás přiljš. 3. Protož nebudeme se báti,
když se bauřiti bude země: a přeneseny budau hory *
do srdce moře. 4. Zwučely a zakalily se wody ge-
gich: zbauřeny gsau hory w syle geho. 5. Prúdkost
† řeky obweseluge město Božj: poswětil stánu swého Neywysšy. 6.
Bůh wprostřed něho, nebudeť pohnut: spomáhati gemu bude Bůh
z gitra na wswjě. 7. Zbauřeni sau národowé, a nakloněna sau králow-
stwí: wydal hlas swug, pohnuta gest země. 8. Dán ** mocnostj s ná-

mi: s chránci náš Bůh Jákobu. 9. Poďte, a wize skutky Páně, které
 * dny postavil na zemi: 10. od gimage wálky až do konce země. Lu-
 čistě setře, a † poláme zbraň, a sstjty spalj ohněm. 11. ** Vprázdněte se,
 a wize, žeť gá sem Bůh: wywýssen budu mezy národy, a wywýssen bu-
 du na zemi. 12. Pán mocnostj s námi: s chránci náš Bůh Jákobu.

* zbraňky
 † strokotá
 ** vpořoge
 tejsk

Žalm XLVI.

W tom žalmu obsahuje se plesání a radostná píseň lidu Izraelského, když Archa Břkřmwy
 z domu Obededomowa do Geruzalema s welikau radostj y sláwau byla přenesšena: při měřeg-
 nem plesání nepochybne tento žalm byl zpjwan, w kterémjto wysšckni Národowé k chwále Bo-
 žj a djkú činěni se žuwj.

Duchownjm smyslem přenesšeny Archy bylo obraz a figura slavného na Nebe Wstau-
 penj Pán., ku kteremu zde Duch Swatý žwiššně směřowal.

1. Ku koncy, pro syny Kore Žalm.

2. **S**lyšni národowé plesyete rukama: prozpěwúgte
 Bohu w hlasu weselosti. 3. Neb Pán † přewysoký,
 hrozny: král weliký nadewššy zemj 4. Podmánil
 lidi nám, a národy pod nohy nasse. 5. Wywolil
 nám oewicwój swé, krásu Jákobowu: kterauž zamilowal: 6.
 Wstaupeš Bůh w radostnem spjwání, a Pán w hlasu trauby. 7.
 Prozpěwúgte Bohu nassemu, prozpěwúgte: prozpěwúgte králi
 nassemu, prozpěwúgte. 8. Nebo král wššy země Bůh: prozpě-
 wúgtež maudře. 9. Králowati bude Bůh nad národy: Bůh sedj na
 stolicy swate swé. 10. Anjžata národow ** shromáždili se s Bohem
 Abrahamowým: nebo bohowé slyňj země, náramně wyzdwižení sau.

† wywýšše-
 ny

a 2. Král. 6.
 15.

** sbrali

Žalm XLVII.

Některj Bítelé smegšlegj, je tento žalm gest wítězný zpěw, který po porážce Moabitšch
 král Jozařat zpjwal. Dění se žminka činj w 2. knize Paral. w. 20. kap. Ginj wztahugi ten
 žalm na wyswoboženi města Geruzalema za králowání Ezechyáše, když Angel Páně w gedné
 noci cele teměř wogřko Sennacheryba pobil; gať se čte w 4. knize Král. w 18. a 19. kap.

S. Jan Zlatowššy, a některj ginj S. S. Otcowé wěj, je se zde gedná o obnoweni města Ge-
 ruzalema po Babilonškem žagerj.

Duchownjm wškladem S. S. Otcuw Jeronyma, Augustyna a Ambrože wstahuge se ten
 žalm na křestianškau Čyrkeru, které figurau bylo, znouwu zase wystawené město Geruzalem.

1. Žalm Písne synum Kore druhého dne po Sobotě.

2. **S**lyš Pán, a † přjliš chwalitebný w městě Boha na-
 šeho, na hoře swate geho. 3. Zařlada se ** plesánjm
 wššy země hora Syon, * strany půlnočnj, město krále
 welikeho. 4. Bůh w domjch geho poznán bude,
 řdyž † přjgme ge. 5. Nebo hle králowé země shro-
 máždili se: sešli se w gedno. 6. Sami widauce tať podiwili se, ** pře-
 děšeni sau, žbaučeni sau: 7. * třeseni vchopilo ge. Tu bolesti gaťo
 pracugjcy ku porodu, 8. † w duchu průdkem žtroškotáš lodj Char-
 té. 9. Gaťž sme slychali, tať sme spatřili w městě Pána ** mocnostj:
 Bůh založil ge na wěky. 10. Přigali sme Bože miloštedštwj twé, w

† přewelmi
 ** porážce
 njm
 * goni gest
 na straně
 půlnočnj
 † přjwine
 ** žarmanš
 ceni
 * štrach.
 † w wětra
 nášlyněm
 ** žáštus
 puw

* ohradte
† zcítíte
wěže geho
** w syle

prostřed chrámu twého. 11. Dle gména twého Bože, tať y chwála twá do končin země: spravedlnosti plná gest pravice twá. 12. Ať se weselj hora Syon, a plesaj dcery Juidové, pro saudy twé Pane. 13. **Obstupte Syon, a obsáhnete geg:** † wyprawúgte na wěžich geho. 14. **Doložte srdce wasse w** **mocy geho: a rozdělúgte domy geho, aby ste wyprawowaly w národu druhém. 15. **Nebo tento gest Bůh, Bůh náš na wěčnost, y na wěky wěků:** onť spravowati bude nás na wěky.

a in Operibus
Hippocr.
Zásluhami
Sprawedliwých
stogi swět.

b Ruffin. in
Pref. ad l. 2.
de Vitis Pa-
trum.

c Jerem. 5. 1.
d Cyril. Alex.
n. c. 6.
Amos.

W weršy 13. prawj Dawid: Ohradte Syon; kterážto slova wykládage Kardynál Beilarmjn, prawj: Gmenugj se pak zděmi města mužj spravedliwj, kterj ostatnj lidj chránj proti nepřátelim. ^aAbderystti, kdjž sposlu-měšťian gegich Democritus neylawněg-ssj Mudřec na smrt nemocnj ležel, psali sau k Hippokratěsowi neznamenitěgssymu Lekaři w tato slova: Přigb muži wyborný, abys vlečil muže znamenitého, a tať celau Tonyi zdi ohradil: šrže kterauj zed rozuměl toho ctnostného mudřce. Podobně Ruffinus o spravedliwých mluwě, prawj: ^bNemáme o tom

pochybowati, že zásluhami gegich gestě swět stogi. Nechtaby zahynula Sodoma, kdyby byla měla w sobě toliko deset spravedliwých, a nimi ohražena byla. A w Jeremiáše taťto mluwj Bůh: ^cObeďte cesty Geruzalémské, a popatřte a znameneyte, a hledeyte na vlicech geho, zdaljšby se našli muže činjcyho saud, a hledagjcyho wjry, a milostiw budu gemu. ^dNatej taťto mluwj S. Cyril Alexandrynskj: Pročez welice gest potřebj Swatých; neb oni zachowáwagi města a kráginy, a porážky nastáwagjcy odwracugi.

Žalm XLVIII.

Ten žalm gest gako negaké malé kázani, w němžto mnohé pěkné přjčiny se předstawugi k pohnutí člověka; aby pomigegjch swěta zbožj y sláwu zawrhl,

1. Ku koncy synum Kore Žalm.

2. **Ussťte to wssyčni národowé:** wssyma pozorúgte wssyčni, kterj bydljte na swětě. 3. **A kterj zrozeni ste na zemi, a synowé lidšstj:** spolu w gedno bohatý y chudý. 4. **Usta má mluwiti budau maudrost:** a přemyšlowánj srdce mého † rozumnost. 5. **Naklonjm k přj-
slowj vcha swého:** otewru ** w žaltáři propowjdu swau. 6. **Proč se budu strachowati w den zlý?** neprawost šlepěge mé * obličj mně. 7. **Kterjž dauffagj w syle swau, a w množstwj zbožj swých se chlubj.** 8. **Bratr † newykauj, wykauj člověk:** nedat Bohu ** wkojenj swého. 9. **A mzdy * wykaupeňj dušse swé:** a pracowati bude na wěky, 10. **a žiw bude gestě do konce.** 11. **Nezřjť zahynutj, kdž spatřj maudrý w-
miragjcy:** spolu nemaudrý, a blázen zahynau. **A † zanechagj cy-
žym zbožj swá:** 12. **a hrobowé gegich domowé gegich na wěky.** **Stá-
nowé gegich w národu, a pronárodu:** ** gmenowali gména swá * w zemjch swých. 13. **A člověk, kdž we cti byl, nestrozuměl:** přirownán gest howadum nemaudrým, a podobný wčiněn gest gim. 14. **Tato ce-
sta gegich ku pohoršsenj gim:** a potom w wstech swých obljbowati so-
bě budau. 15. **Gako owce w pekle † postaweni sau:** smrt ge *** spase. **A panowati budau nad nimi spravedliwj w gitře:** a pomoc gegich *
zwetššy w pekle od sláwy gegich. 16. **Me wšak † wykauj Bůh duššy
mau z ruky pekla, kdž ** přjgme mne** 17. **Nebož se, kdžžby zbohats
člověk:** a kdžžby se rozmnožila sláwa domu geho. 18. **Nebo kdžž za-**

† opatřenost
a Žalm. 72. 2.
Mat. 13. 35.
** při bat-
šfě, hndbě
* objáwie

† newystwo-
bodi
** wtroces-
nj
* wyplaces-
nj za du-
ššy swau
† zřstáwaj

** rozblás-
šyli
* po zemjch

† složeni
** žtáti
bude
* sšarásť
† wšwoz-
bodi
** přiwine

hyno, newezme ničehož : aniz sstaupj s njm slawa geho. 19. Neb du-
še geho w životě geho dobrořečena bude : wychwalowati tě bude,
když dobře učinis gemu. 20. Wegdet až k národum otcuw swých : a
až na wěky * nevzřij swětla. 21. Cžlowěk, když we cti byl, nestrozuměl :
přitrownán gest howadum nemaudrým, a podobný učiněn gest gim.

* nespáti.

Sebnaže Prorok o těch, kteří w množstwj
zboj swého se honosej, a chubj, dj w wěřšy 11.
Zůstawj cyzým zboj swá. A w ginem žal-
mu : * Poklady shromážduge : a newj, ko-
mu shromáždj ge. Coj obwzkláštne přjházy
se těm, kteří zboj nespravedlivě shromáždu-
g, die swědectwj Syrachy řkaucyho : * Ado
shromážduge nespravedlivě z aumyła,
tené giným shromážduge, a na geho zbo-
j giný rozkos provozowati bude; čehož
přjilš mnoho příkladů máme. ° S. pař Augu-

štjn prawj, je sřze cyz, o nichž zde mluwj žal-
mista, mohau se take rozuměti děti a wnukowé
takowých boháců; proto je y tito, gakoby cyz
byli, brzo na ty zapomnagi, gegichžto dědič-
wé učiněni sau; a nercyli duššm po smrti ge-
gich nepomáhagi, za ně se nemedj; ale ani to-
ho, co oni k žádusšy, aneb chudým odkázali, tam
neobrácej, kamj obrátiti powinni gsau. To
pař dopausšj Bůh na takowé lidi, proto je za
žiwobytj swého wice se staral o děti, nežli o
smaw wlastnj duššy.

* Žal. 38. 7.
Zboj nes-
sprawedli-
wých las
komců cyz
dědi.
° Syrach 14.
4.
c. d. Aug. in
Pjal. 48.

Žalm XLIX.

W tom žalmu předstawuge se Bůh gakoby neymyššj Sudj. W prwnjm dšju třesce on židj,
semjce hledj na tělesné oběti, a zevnitřj obyčege, nežli na wnitřnj pobožnost srdce. W druhjm
dšju hněwá se na Žakony, kteří giným zákon a přikázanj Bожj předkládaj, sami pař geho neplnj.
Gest take žalm ten prawě zgewenj a prorocwj o onem hrozněm přjstj Krysta k poslednjmu
saudu:

1. Žalm Azafowi.

Bůh bohuw Pán promluwil gest : † a přiwolal zemi, od † zawolal
wýchodu slunce až do západu : 2. Ž Syona ** twář- ** ozdoba
nost krásy geho. 3. Bůh zgewně přjgde : Bůh náš a
nebude mlčeti. Oheň před obličegem geho roznjtj se :
a * w okolkú geho baure † násylná. 4. Powolá nebe z † wůkol ges
hůry, a zemi ** k rozeznanj lidu swého. 5. Shromáždte gemu swate † ho, otko
geho : kteří * řjdj smlawu geho nad obětmi. 6. A zwěstugj nebesa † něho
sprawedlnost geho : nebo Bůh saudce gest. 7. Slysš lide můg, a bu- † náramná
dūt mluwiti : Izraeli, a budu oswědčowati tobě Bůh Bůh twůg ** aby ro-
gá sem. 8. Ne w obětech twých † winniti tě budu : zápalowé pař † zenal lid
twogi před obličegem mým sau wždycty. 9. Newezmut z domu twé- † swůg
ho telat, ani ze stád twých kozluw. 10. Niebo má gest wšsecka zwěř le- † zákon ges
snj, dobytek na horách * wolowé. 11. ** Poznal sem wšsecko ptactwo † ho řadně
nebe : a krása pole semnau gest. 12. * Zlačnjmli, nepowjm tobě : nebo † zachowá-
můg gest okřšleť země, y plnost geho. 13. Ždaž gisti budu maso bý- † wagi
tůw ? aneb krew kozluw piti budu ? 14. Obětug Bohu obět chwály, † třestati
a splň neywyššjmu slyby swé. 15. A † wzywey mne w den sfauzenj, † zwoleyž
wytrchnu tě, a wctjš mne. 16. Hřjssnjku pař řekl Bůh : Proč ty wypra- † E mne
wugesš sprawedlnosti mé, a bereš zakon můg w usta swá ? 17. Ty pař † opowr-
D nenawidel sy kázně : a ** hodil sy řeči mé za hřbet. 18. Widělli sy zlo- † hl sy řeči
dege, běháš s njm : a s cyzoložnjký dšl swůg kladl sy - 19. Usta twá * † me za sebe
oplywala zlostj : a gazyť twůg † plná byla
proti bratru swému mluwjwal sy, a na proti synu matky swé kladl sy † dhyře
 ** sedě

† mněl sy
† necho-
pil, neza-
chvátil.

pohorssenj : 21. tyto věci sy učinil, a mlčel sem. * Domníval sy se neschetnější, že gá tobě podobný budu : trestati tě budu, a postavim proti twáři twé. 22. Srozuměgtež tomu, kterj se zapomínáte na Boha : aby někdy † nechvátil, a nebyl by, kdoby wytrhl. 23. Obět chvály vctj mne : a támt cesta kterauž vřáží gemu spásenj Božj.

Žalm L.

Tento kagich žalm (gak se z geho nápisu poznává) složil Dawid tehdaž, kdny gemu Bůh strze Proroka Náthana pro spáchané Enzozlojstwo a wraždlnictwí domlauwal, y pokutu oznámil. Gest tehdy žalm ten Wodlitba skrauffeného hřissníka, genj své spáchané hřichy wyznává a lituge ; gako y za odpustěnj a milost Božj skrauffeně žádá.

1. Ku koncy Žalm Dawidu.

2. Kdny přišel k němu Náthan Prorok po wgti k Bethsabee (2. Krá. 12.)

3. Smilůg se nademnou Bože, podle welikého milosrdenstwí swého. 2 podle množstwí skutowánj swých ; shlad nepravost mau. 4. † Wjce obmey mne od nepravosti mé : a od hřichu meho očist mne. 5. Nebo nepravost mau gá poznávám : a hřich můg proti mně gest wždycky. 6. Tobě samému zhřessyl sem, a zle před tebou učinil : a bys ** osprawedlněn byl w řečech swých, a * swjtězyl, kdž sauzen býwáš. 7. † Nebo hle w nepravostech počat sem : a w hřissých počala mne matka má. 8. Nebo hle prawdu zamilowal sy ** negisté a skryté věci maudrosti své oznámil sy mi. 9. ^b Potropjs mne Yzopem, a očistěn budu : obmýgeš mne, a nad snih zbilen budu. 10. * Sluch mému dáš radost a wesele : a † zplesagj kosti ponjžené. 11. Odwrat twář swau od hřichu mých : a wššedky nepravosti mé ** wymaž. 12. Srdce čisté stwoř we mně Bože : a ducha přjmeho obnow w strewách mých. 13. Nezamjtey mne od twáři své, a ducha swateho swého neodgimey odemne. 14. Nawrat mi radost * spásenj swého : a duchem † přednjm ** otwoř mne. 15. Včiti budu neprawé cestám twým : a bezbožnj k tobě se obrátj. 16. Wyswobod mne ze krwi Bože, Bože spásenj mého : a s weselej * prospěwowati bude gazyk můg sprawedlnost twau. 17. Pane rty mé otewčes : a wsta má † zwěstowati budau chwálu twau. 18. Neb kdbyys byl chtěl obětj, byl bych owšsem dal : w zápalech sobě ** neobljbs. 19. Obět Bohu duch skormaucený : srdcem skrauffeným a pokorným Bože nezhrzys. 20. Dobrotiwě včini Pane w dobré wůli své Syonu : aby byly wzdělanj zdi Geruzalémské. 21. Tehdaž přjgmes obět sprawedlnosti, * oběti, a zápalné oběti : tehdaž křásti budau na oltář twoug telata.

† nadto

a^l Rjím. 7.4.
** sprawes
dliw shles
dán byl
* přemohl
† neb ay
** negistoz
ry a tegnoss
sti
b Lemit. 14.
Num. 19.
* sljssni
† počěssy se
** shlas

* spásytele
† knjžccym
wdatnym
** wpraw
nij
* wypra
wowati
† zwěstugi
** Kochati
se nebndesi

* obětowá
ni a zápalj

a v. 9.
b Žal. 85. 13.
Odpustěnj
hřichů gest
weliké mi-

Welmi často připomíná w žalmjch swých Dawid milosrdenstwí Božj, ni da wšsal ge welikým nenazhřwá, krom při začátku žalmu tohoto, kdny bj : ^a Smilůg se nademnou Bože podle welikého milosrdenstwí twého ; a w žalmu 85. kdejto prawj : ^b Neb milosrdenstwí twé

weliké gest nademnou, a wytrhl sy dusy mau z pekla dolegššyho ; strze kterěto peklo dolegššy rozumj S. Augustyn a S. Jeronym žalm tento wykládagjce, peklo zarcaceni. Z čehož nawčiti se máme, že kdkoli Bůh čini s námi milosrdenstwí w věcech wššedních

la tefněch, jako kdy nás od nemocy vysvobo-
 uge, od sfauzenj, od hladu, moru, války, či-
 stě smrti, a těm podobných nečestj, to vssecko
 není nežli malé milosrdenstwj proti onomu, kdy
 totičto nás vysvobozuge od hřichu těžkého, a
 následovně y od pekla. Toto samé milosrden-
 stwj Boží slowe veliké. Navčil se Dawid tak
 mluwiti od Mojžíše, genj prose Boha, aby lidu
 swému odpustil, genj se byl těžkého reptání do-
 pustil, takto k němu mluwil: "Odpustij, pro-

šym, hřich lidu tohoto, wedle velikosti mi-
 losrdenstwj twého; odpustění hřichů nazý-
 wage velikým milosrdenstwjim. A dobře, ne-
 bo jako není žádná větší bída a neštěstj, jako
 w těžkém hřichu wězeti, tak není větší miso-
 srdenstwj, jako od něho vysvobozenu býti.
 Ale nerozumní lidé ja větší milosrdenstwj po-
 kládaj od nemocy wysvobozenu býti, nežli od
 hřichů; poněwadž wice po vzbrawenj těla tau-
 jž, nežli po odpustění hřichů.

† milosrdenstwj
 Boží, proti
 němuž
 vssecka gi-
 ná wždy
 sých wěcy
 se reglagie
 malická
 gfa.
 c. 4. W 1. 14.
 19.

Žalm LI.

Dawid, kdy před wstřelagickým se Saulem wtkal, od kněze Achymelecha přichráněn, chlebem
 pohlněn, a mečem Goliášowým zaopatřen byl. Nicméně od Doega v krále Saule prozrazen,
 přičinu ač newinně genu poskytl, je Achymelecha, y giné knězi w kněžském městě Nobě nemilosrdně
 rozkázal zamordowati. Proti tomu zrádce Doegowi Dawid tento jasm složil; gemužto on štá-
 ju y zahynutj geho předpowjda, y dauffá, je s pomocy Boží swých nepřátel zhoštěn bude.

1. Ku koncy, rozum Dawidowi.

2. Kdy přišel Doeg Idumenský, a zvěstowal Saulowi: přišel Dawid
 do domu Achymelechowa.

3. **K**oč se chlubjš w zlosti, který mocný gšy w nepravosti:
 4. celého dne nesprawedlnost obmeyšlel gazyk twůg:
 jako břitwa † nabraussená učinil sy lest. 5. Zamilo-
 wal sy zlost nad dobrotiwost; neprawost wice mluwi-
 ti než ** prawost. 6. milowal sy wšeliká slowa swrženj gazyku
 štiwý. 7. Protož Bůh zkazý tebe do konce * wytrhne tě, † a pře-
 stěhugé tě ze stájků twého; a kořen twůg z země živých. 8. Vžjst
 sprawedliwj, a báti se budau, a nad nim smáti se budau, a dęjst:
 9. Gle člověk, který nekladl Boha za spomocnjka swého: ale
 dauffal w množstwj bohatstwj swých: a zmocnil se w marnosti swé.
 10. Gá pať jako oliwa plodná w domu Božjm, dauffal sem w milo-
 srdenstwj Božjm na wěčnost, y na wěky wěků. 11. ** Oslawo-
 wati tě budu na wěky, je sy učinil: a očekawati budu gména twého,
 neboť gest dobré před obličegem swatých twých.

† wostká
 ** přimost,
 v přimnost
 * wywraší
 † přineš
 ** chwálení

Žalm LII.

Tento jasm gest předestlému podobný, a většímu dílem stowáná se s jasmem 13. Pro-
 rok štějuge sobě na množstwj nepravosti bezbojných, a proto srdečně jádá za přjstj Wěšpáše.

1. Ku koncy pro Maeleth rozumnosti Dawida.

Blž † nemaudrý w srdcy swém: Ulenj Boha. 2. Do-
 russenj sau, a ** ohawnj učinění sau w neprawostech:
 není kdoby činil dobré. 3. Bůh z nebe * wyhledl na
 šyny lidsté: aby widěl, byl liby kdo rozumný, neb hle-
 dagjcy Boha. 4. Wšyčni se odchýlili, † spolu nezji-
 teční učinění sau: není kdoby činil dobré není až do gednoho. 5. Zda-
 liž nezwędj wšyčni, kterj páchaj neprawost, kterj ** žeraw lid můg ga-
 ko pokrč chleba? 6. Boha newzywali: tu se trášli strachem, kde ne-
 bylo strachu. Tebo Bůh rozptýli kosti těch, kterj se lidem libj: zahan-

† blážen
 ** obyčdnj
 a žalm 13. 1.
 * probledl
 popatřil,
 b žjm. 2. 12.
 † spolkem,
 naporáb
 ** žjragj

* wyswo-
boditele.

beni saú, nebo Bůh pohrdl gimi. 7. Kdo dá z Syona * spasení
Izraelowi? Když obrátí Bůh zageť lidu svého, plesati bude Jakob, a
seliti se Izrael.

Žalm LIII.

Ten Žalm složil Dawid, když na paussi do Města Bysff vtekl, a od geho Dbrvata
Saulowi wyzrazen byl. W tom nebezpečenstwi wołá on k Bohu za pomoc; a připomída,
že po oswozbení od svých nepřátel, geg s chwałanu a djkú obětí chce wtiti.

1. Ku koncy w písniach rozum Dawidowi.

2. Když přišli Bysffstj, a řekli Saulowi: zdaž Dawid sryťh není v nás?

(1. Král. 23. 19. a 26. 1.)

† pomstj

3. **B**ože we gměnu swém spasená mne včín: a w mocy své †
sud mne. 4. Bože wyslyš modlitbu mau: wssyma
pozorúg slova wst mých. 5. Nebo cyzý powstali pro-
ti mne, a sylnj hledali duše mé: a nepředstawili Bo-
ha před obličeg swúg. 6. Nebo ay Bůh spomáhá mně:
a Pan ** schránce gest duše mé. 7. Odwrat zlé nepřátelům mým: a
w prawdě své * wyhubiž ge. 8. Dobrowolně obětowati tobě budu,
a chwalu wzdáwati budu gměnu twému Pane: neboť dobré gest. 9.
Nebo z † sřauženj wsselikeho wytrhl sy mne: a nepřátelý mými po-
hrzelo oko mé.

** obrán-
ce, spo-
mocnjš
* rozptyl,
rozplasa
† zarmuťka

Žalm LIV.

Dawid stjnost webe proti rotě odbožného syna svého Absolona, wlašně proti nepřá-
dnějšmu rádcy a buřici Achytosefowi. W té nauzy musyl Dawid z Jeruzalema wstaupti
Pročej take Boha za pomoc a přítomnost horlivě wzywá.

Množj S. S. Dtcowé, podle duchownjho smyslu, rozumějí zde skrje protivensťwí Dawi-
dowo, wnučenj Krystowo: a skrje buřice Achytosefe, Sidáše zádce.

1. Ku koncy, w písniach rozum Dawidowi.

† žádosti

2. **S**wyslyš Bože modlitbu mau, a nepohrzeg † prosbau
mau: 3. pozorúg mne a wyslyš mne. Zarmautil
sem se w ** cwjčenj mém: a z kormaucen sem 4. od
hlasú nepřjtele, a od * sřauženj hřjssnjka. Nebo sau
† sřlonili na mne nepravosti a w hněwu obtjžnj
mně byli. 5. Srdce mé z kormauceno gest we mne: a strach smrti přj-
padl na mne. 6. Bazeň a třesenj přišla na mne; a ** přjkrýly mne tem-
nosti: 7. Y řekl sem: kdo mi dá křidla jako holubicy, a poletjm, y od-
počinu? 8. Ty hle wzdalil sem se wtjžage: a zůstal sem na paussi. 9.
Očekáwal sem toho, který mne spasená wčínil od malomyšlnosti du-
cha, a bauře. 10. * Swrchni Pane, rozděł gazyky gegich: nebť sem wi-
děl nepravost, a † odporowanj w městě. 11. Dnem y nocj obkřjčj ge
nad zdmj geho nepravost: a práce w prostřed něho, 12. y nesprawe-
dlnost. A newyhnula z vlic geho lichwa, a lest. 13. Nebo kdyby nepřj-
tel můg zlořecil mi, bylťbych sřněš owssšem. A kdyby ten, který nená-
widěl mne, na mně weliké wěcy byl mluwil: sřřyl bych se byl sřnad od
něho. 14. Ty pať čłowěče ** gednomyslňy, wůdce můg, a známý můg:

** praco-
wánj
* zarmau-
ccnj
† nachylili** přjkrý-
čili* obor se
wnáhli, za-
chwat
† odpřicáni** gedno-
stegně my-
šl

15. Který spolu semnau sladkých požíwal sy krmj: w domu Božim chodili sine * gednomyslně. 16. Přigdiž smrt na ně a at zstaupj do pe-
 kla za živa: nebo nesseslechtnosti w přibytých gegich, v prostřed-
 nich. 17. Gá pak k Bohu sem wolal: a Pán † spasena učinj mne. 18.
 Dwečer, a ráno, y o poledni wyprawowati a ohlassowati budu: a
 wyslyššy hlas můg. 19. Wykaupj w pokogi dussy mau od těch, kterj se
 přibljzugj ke mně: neb mezy mnohými byli semnau. 20. Wyslyššyt
 Bůh, a ponižš gich, který gest před wěky. Nebt není gim změněn, a
 nebáli se Boha: 21. wztáhl ruku swau ** w odplacenj. * Sprznili zá-
 kon geho, 22. odděleni sau od hněwu † obličege geho: a přibljžilo se
 srdce geho. Změččeny sau řečj geho nad oleg: a oni sau střely. 23.
 Dwrž na Pána peči swau, a on tě *** krmiti bude: nedá na wěky sem y
 tam zmjtanj sprawedliwému. 24. Ty pak Bože dowedeš ge, do stu-
 dnice zahuby. Mužj krmj, a lstiwj * nedogdau polowice dnů swých:
 gá pak dauffati budu w tebe Pane.

* společ-
 ním zdání
 † spasy
 ** k odpla-
 cenj
 * posltwa-
 nili
 † žárivosti
 a Mar. 6. 25.
 Luk. 12. 22.
 1. Petr. 5. 7.
 *** krmj
 * na poly
 nepřetwa-
 gi

Že rád tuto Dawid na Achytossele, je on
 zabit nad ním, a obzřádně toto mu wpten-
 lá: * Kterys spolu semnau sladké gedl pokr-
 my; ty sy odemne odstaupil, nademnan zra-
 dil, nepřátel mých se přidržel, a gim raddu dal,
 kterakby mne zkažti mohli. b Swatý Augu-
 stín wztahuge ta slowa na Krysta proti Si-
 dášowi sobě stěžugjchho, a strže sladké pokrmy
 rozumnj Welebnau Swátost Dstárnj, kterauj
 Sidáš při poslednj wčeti od Krysta přigal.
 O manně, kteráž byla figurau této weliké Swá-
 tosti, stogi w Písmě tato slowa: c Angelstým
 pokrmem krmil sy lid twůg, a připrawe-
 ný chleb dáwal sy gim bez práce, kterýž
 měl w sobě wsseliké kochánj, a sladkost

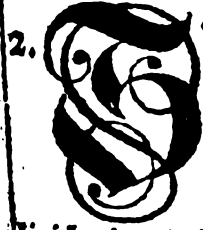
wsseliké chutj. Na Welebnau pak Swátost
 Dstárnj mohau se wztáhnauti ona slowa Da-
 widowa: d Gať weliké množstwj sladkosti
 twé Pane, kterauj sy skrýl bogjcým se te-
 be! kterj totjžto s pobožností pojmwagi tebe:
 neb ona gest e Manna skrytá, o kteréžto slad-
 kosti žádný newj, než ten kdož přigimá pobož-
 ně. Ale mnozí tak se chowagi po pojmwánj té
 sladké Manny, gako někdj Sidáš: nebo gako
 on též nocj Krysta židum zradil, a prodal, w
 kteréž byl Swátost tu přigal, tak y oni téhož
 gestě dne geg zrazugi a prodawagi za spa-
 tnau rozkofs, kdjž křachagi hanebně, aneb do
 hospodnj gdauce, tam se ožragj, a žorčej, a
 swárj.

a v. 15.
 b 8. Aug. bis
 c Maudr. 16.
 15.
 d Žal. 30. 20.
 e Žeub. 2. 17.
 Kdo pře-
 gaw Krys-
 ta téhož
 dne téžce
 břesšy, was-
 zuge a
 prodawá
 s Sidáš
 sem Krys-
 ta.

Žalm LV.

Když v krále Filistynských Achys do nehywěššyho nebezpečnstwj Dawid wpadl (gaf wšsť
 w žalmu 33. bylo oznámeno) wolá k Bohu za pomoc. Estěžuge sobě na zlost krále Saule a
 geho rotu. Předpowjda gim gegich zahynutj. Žesš se s připowědj a s Božstým žalžanjm.
 Stjbuge Bohu djťu obět po wstwoboženj z přjstomněho nebezpečnstwj.

1. Ku koncy, za lid, který od Swatých daleko učiněn gest, Dawidowi k nápisu
 připsánj, kdjž gen drželi Eyzozemcy w Beth (1. Král. 21. 12.)

2. **S**milůg se nademnau Bože, nebo † posltapal mne člo-
 wěk: celý den ** autoť čině sšuzowal mne. 3. Sla-
 pali po mne nepřátele moji celý den: nebo mnoho
 walcjčých proti mne. 4. Od wysosti dne báti se bu-
 du: ale gá w tobě dauffati budu. 5. W Bohu chwá-
 liti budu řeči swé, w Bohu sem dauffal: nebudu se báti, coby mi učini-
 lo tělo. 6. Celý den slowa má w * ossltivosti měli proti mně wssedka
 myšlenj gegich ke zlému. 7. Obýwati budau, a wšrygi: oni sšlapěge
 mé sšettiti budau. Gakož sau † čekali dussé mé, 8. ** za nic spasena ge
 učinjs: w hněwu lidj * ztrossotásš Bože, 9. Žiwot swůg † zvěstowal

† posltal
 ** boguge,
 bog wča
 * w oby-
 dnost brati
 † snášteli
 dussy mau
 ** žničbož
 * porčes
 † oznauil

sem tobě: položil sy slzy mé před obličejem svým, jako y w zaslíbenj swém: 10. tehdaž obrátj se nepřátele moci zpět: W kterýžkoli den wolati budu k tobě: ** hle poznal sem, že Bůh můj gsý: 11. W Bohu chwaliti budu slovo, w Pánu chwaliti budu řeč: w Bohu sem dauffal, nebudu se báti, co mi učinj člowěk. 12. Na mnet gsau Bože slibowé twogi, které * nawrátjm chwály tobě. 13. Nebo wytrhl sy duffy mau od smrti, a nohy mé od † pádu: abych se ljbil před Bohem w swětélé žiwých.

** tot sem poznal

* naplnim

† polešnu: 4

Žalm LVI.

David wypravuge, kterak w gestyni Engabby (kdežto králi Saulowi, gehož tať mrtwý w swých rukau měl, a kausel z geho pláště vřezal) Boha za pomoc wzywal; gať od něho wyslyšán byl, a kterak se zavázal za to Boha chwaliti:

1. Ku koncy, nerozptylůg, Dawidowi k postaweni nápisu, když utikal od twáče Saule do Gestyně. (2. Král. 22. 1. a 24. 4.)

2. **S**milůg se nademnou Bože, smilůg se nademnou: nebot w tebe dauffá duffe má. A wstjnu křidel twých † nádegi mji budu, ** až přegde neprawost. 3. Wolati budu k Bohu neywyššymu, Bohu který dobre učinil mi. 4. Póslal z nebe, a wyswobodil mne: dal w pohaněnj * posslapawagicy mne. Póskal Bůh milosřdenstw swé, a prawdu swau, 5. a wytrhl duffy mau z prostřed střěnat kwů: spal sem † z kormauceny. Synowé lidstj zubowé gegich zbraň a střely: a gazpř gegich meč ostrý. 6. Wywýššyž se nad nebesa Bože: a po wššy zemi sláwa twá. 7. Osyšlo připrawil nohám mým: a ** nakřiwili duffy mau. Kopali před twářj mau gámu: a vpadli do nj. 8. Gotowo gest srdce mé Bože, hotowo gest srdce mé: zpjwati, a * žalmy křati budu. 9. Powstaň sláwo má, powstaň žaltáři a † harffo: powstánu na w swjtě. 10. Chwaliti tě budu mezy lidmi Pane: a ** pjsěň zpjwati budu tobě w národech. 11. Nebo zwelebeno gest až k nebesum milosřdenstw twé, a až k oblakum prawda twá. 12. Wywýššyž se nad nebesa Bože; a * nadewššedku zemi sláwa twá.

† dauffati budu ** do Eaz wád; nepo minc.

* potlačaz gicy † podobšen, zarmaucen gsa

** nakřiwili žiwot mág * chwála wydam † haulle

** žalm

* po wššy zemi

v. 8.

Wde wššem docela má me wšly stpau w wšly Božj kán odewz zdawati

b Rupert l. 9. in Gen. 21.

c. 8. Augušt. super Psal. 48.

Co tuto dj Prorok ke wšsemu se obětuge Bohu, a křa; ² Gotowo gest srdce mé Pane, hotowo gest srdce mé: tobychom y my wššykni co neyčastěg opětowati měli, a w wšly Božj do cela se odewzdawati. Když zdrawj gsine, řicy máme: chcešli o Bože na mne negaťkau nemoc dopustiti, hotowo gest srdce mé: W sláwé a w hodnostech postaweni: chcešli o Pane, abych toho wšseho pozbyl, hotowo gest srdce mé; nemocnj: chcešli Pane, abych teď w mlaďostí mé umřel, hotowo gest srdce mé: slowem, že wšsemu tonu hotowo gest srdce mé, co ty na mne seřlati chceš; anj co giněho chcy, neřli aby twá neyřwětěgššy wšle při mne wyplněna

byla. ^b Dar Božj, dj Rupert, galykoli ten gest, duš malý nebo weliký, nebeský aneb zemský, pro čest aneb lářku geg wdělugi cyho drabý gest, a býti má před očima mau dryho, a protož každý nám welmi milý býti má, a wděčný. Nemáme sobě nic wybjrati, ale to za neylepššy pokřádati, co on nám pošlá, wšly ne swau, nřbrj geho řidjti se sluffy; nebo byloby to šyce přewrácený swět. ^c Tat gest při lidech dj S. Augustjn, weliká a neobyčegná přewrácenost, že an magj žiwj býti podle wšle Božj, chtěg aby Bůh žiw byl (to gest gednal) podle wšle gegich.

Žalm LVII.

David wypisuge žost Saule, Abnera, y giných saudecu, kterj geho (k žalibeni krále Saule)

gafoby byl po královské koruně dychtěl, a tím život propadl, nevinně odsoudili. Nadto předpovídá jim trestání, z něhož Boží spravedlnost se vyvine.

1. Ku koncy, nerozptílá, Davidovi k postavení nápisu.

2. Estliže právě o všem spravedlnost mluvíte: † přijmte, právě věci sudce synové lidští. 3. Nebo v sudci nepravosti působíte: na zemi nespravedlnosti ruce vaše ** skládají. 4. * Odcizení gsau hříšníci od života, poblaudili od břicha: mluví falešné věci. 5. Prchlost gegich dle podobnosti hada: jako hada hluchého, a zapáwagjých všy své. 6. Který newyslyšy hlasu zaklínačů, a † čarodějka zaklínagjých ** maudře. 7. Bůh setře zuby gegich w vstech gegich: * střenonj zuby své pošlamet Dán. 8. Wniwec přjgdau jako voda odbhagjý: natáhl lucistě své dokud nezemdlj. 9. Jako wost kterýž teče † odňati budau: připadl oheň, a nespátili slunce. 10. Prwe než porozumělo trnj wassé bodláku: jako za živa, tak w hněwu pohlcuge ge. 11. Weseliti se bude spravedlivý, kdýž vzřj pomstu: ruce své vmyge w křwj hříšník. 12. A djčlowěť: gestli o všem vziteť gest spravedlivému: o všem gest Bůh ** saudjý ge na zemi. † odušeni

Žalm LVIII.

Žalm tento modlitba gest Davidova k Bohu, kdýž ho Saul w' geho domě dat ostřihati, aby ho na druhý den zabiti rozkázal. David pak w noci strže okno byl propuštěn, a tak nebezpečnostj všel. (1. Král. 19. 17.)

1. Ku koncy, nerozptílá, Davidovi k postavení nápisu, kdýž poslal Saul, a stráž položil domu geho, aby ho zabil. (1. Král. 19. 12.)

2. Vtrhni mne † od nepřátel mých Bože můj: a od postáwagjých proti mne wyswobod mne. 3. ** Wyrtrhni mne od páššých nepravost: a od mužů křwj wyswobod mne. 4. Nebo hle * polapili dušy mau: obořili sa se na mne slyň. 5. Aníž nepravost má, ani hřjch můj Pane: bez nepravosti sem běžel, a † zprawoval. 6. Powstaň mi w střjc, a pohled: a ty Pane Bože ** mocnostj Bože Izraelský. * Wzezři k nawšstjwenj wšech národů: nesmilug se nade wšemi, kterjž páchagj nepravost. 7. † Obrátj se k večerau: a hlad trpěti budau jako psy, a obcházeť budau město. 8. A hle mluwiti budau w vstech swých, a meč we rtech gegich: neb kdož vslyšel? 9. A ty Pane posmjwati se jim budeš: wniwec wweđeš wšedj národy. 10. Sly své k tobě ostřihati budu, nebo Bůh ** schramitel můj gsý. 11. Bůh můj, milostdenstwj geho předegdet mne. 12. Bůh * vláže mi nad nepřátely mými, nezbigeg gich: aby se někdy nezapomenuli na lid můj. Rozptylj ge w mocy své: a slož ge obránce můj Pane. 13. Prowiněnj vst gegich, řeč rtuw gegich: a at gati gsau w peysse své. 14. † w skonánj w hněwu † obrázení budau. † nepřítel, ** wšedj, * polapili, † zprawoval, ** zášť, puw, * přjři, papat, † obrázení budau, ** přjži, wac, or, bránce, * omámil mi o nepřítel, * blázný

** w roz-
hněwání
zřazyž ge
* Obráčení
budau

† genj při-
gumás
mne.

**stonánj, a nebudauť. Y poznagjť, že Bůh panowati bude nad Jako-
bem, a nad končinami země 15. * Obrátj se k večeru, a hlad trpěti bu-
dau jako psy: a obcházeťi budau město. 16. Oni rozptyleni budau k
pogedenj: paklit nasyceni nebudau, y budauť reptati. 17. Gá pak zpj-
wati budu slyš twau, a splešánjm ošlawowati budu z gitra milost-
denstwj twé. Nebo učiněn sy k schranitel můg, a autočistě mé, w den
sfauzenj meho. 18. Spomocniku můg tobět zpjwati budu, nebo Bůh
schranitel můg gšj: Bože můg milostdenstwj mé.

Žalm LIX.

Tento Žalm Dawid složil, kdýž proti Sýrským, a Idumenským do pole wytáhl. Stěžuje
sobě on, že se genu zdá, jako by Bůh lid swýg byl opustil. Wolá k Bohu, aby genu w bitwě
přítomen býti ráčil: a těšy se slawním wstěžstwj, kteréž genu Pán strže Samuele Proroka
byl přiljbit. w 2. knize Král. w Kap. 8. a w 1. knize Paralip. w 18. kap.

Ku koncy,

1. Za ty, krej proměněnj budau k napsánj nápisu samému Dawidowi, 2. kdýž
byl wypálil Mezopotamigi Sýrye, a Sobal, a obrátil se Joab, a vderil
na Idumegi w audoli slánem pobitw dwanácte tisíců.

(2. Král. 8. 1. a 10. 7. a 1. Paral. 18. 1.)

† zřet. nau-
zil, zae-
mantil
** zřet. zne-
nj
* želenj, li-
cofi

Bože zabnal sy nás, a zřazyš nás: rozhněwal sy se, a
slitowals se nad námi. 4. Pohnul sy zemj, a k zbau-
řil sy gi: vzdraw ** zetřenj gegi, neboť se pohnula.
5. Ukázal sy lidu swému twrdé wěcy: napogil sy nás
wjnem * sraussenj. 6. Dal sy bogjcm se tebe zna-
menj: aby wtjkali od twáři lučistě. Aby wyswobozeni byli milj
twogj: 7. k spasena včjn prawice twá, a wyslyš mne. 8. Bůh mluwil
w swatém swém: weseliti se budu, a ** budu děliti Sychem, a audoli
stánuw rozměrjm. 9. Můgt gest Galaad, a můg gest Manasfes: a
Efraim syla hlavy mé. Jůda kral můg: 10. Moab hrnec nádege
mé Do Idumegi ztáhnu obuw swau: cyzozemcy mně poddani *
gsau. 11. Kdo dowede mne do města obraženého: kdo mne dowede
až do k Idumege: 12. Zdali ne ty Bože, který sy nás byl zabnal: a
nebudes wycházeťi Bože w ** wogstách nassych. 13. * Vdělj nám
pomocy od sauzenj: nebo marné gest spasenj člowěka. 14. W Bohu
včinjme k moc: a on wniwec wweđe sřuzugjcy nás.

† wyswo-
boš prawj-
cy swau
** rozděljm
zem Sý-
chymskau

* budau
† země J-
dumegské
** mocno-
stch
* Spomoz
nám z sauz-
jenj
† syla

Tjzeg
mnohdy
krát tresce
Bůh spra-
wedlých
lidj wšednj
hřjch, než
li těžké bez-
božnjch, a
by tím wice
ce mysl ge-
wratil od
těžých břj-
ch.
a Luf. 23. 31.
b 7. 61

Přjsněg mnohdykrát tresce Bůh na tomto
swětě spravedlívého pro wšednj hřjch, nežli
bezbožnjka negakého pro sto a tisíc hřjchů smr-
tednjch. Gistě Dawid kdýž dal počítati lid, ne-
zřessyl tím nežli wšedně, galkž Dětelsowé Pjřma
Swatého smyšlegj; a nicmeně pro ten wšednj
hřjch trestal ho Bůh náramně, kdýž na lid geho
seřlal morowau ránu, která přes sedmdesát tisíců
gich pobubila, z čehož newyprawitedlnau te-
mě bolestj s trápeno bylo srdce Dawidowo.
Tjnj pak to Bůh tím aumyslem, aby spravedl-
wým lidem tím wěšřh hřjzu a odwráčení wšřj-
pil od hřjchů těžkých, tak aby widauce oni, galk
těžce on tresce wšednj hřjch, pomyslili sobě: Ge-

stli takowé trestánj následuge po gedínem wšřd-
njm hřjchu, galké nebude následowati po smrted-
nlém, dopustjmeli se ho; aneb, ať wjwám, slo-
w Krystowjch: ^a Gestli na zeleném dřewě toto
čjnj, co bude na suchém? Hřjch wšřdnj neřa-
rouge člowěka spravedlnosti, aneb milostj
swěcugjcy, nřbrj hřjch smrtedlnj, a protož po
wšřdnjm hřjchu gestě gest člowěk dle duš-
wnjho smyslu zelené dřewo, po smrtedlném
gest suché. Wjwák tedj to dřewo, gšauc g
zelené, pro wšřdnj hřjch tak trápeno, galk
njm nářádáno nebude, kdýž strže hřjch smrted-
nj wčměno bude suchým dřewem. ^a To gest,
co dj Dawid zde: ^b Dal sy bogjcm se tebe

znamení, aby utíkali od tváři luciffě; dáwa, aby se těžkých warowali, chřegli wě- je totižto Bůh, když zde těžce tresce spravedli- čnému trestání ogiti. wy pro negaty wšednj hřich, weystrahu gim

Žalm LX.

David od krále Saule, neb (gať gini smenslegi) od syna swého Absolona zahnan; žádá Boha, aby genu ráčil přitomen býti, a potomto protiwenstwj dlawhý žiwot, a sstiafne králo- wání propůgčiti.

1. Ku koncy w spěwch Dawida.

2. **S**lyš Bože prosbu mau : pozorug † modlitby mé. 3. Od koncín země k tobě sem wolal: když se ^{**} swj- ralo srdce mé, na skále wywýssyl sy mne. Prowedl sy mne, 4. nebo včinen sy nádege má: wěže syly od twáři nepřitele. 5. Obýwati budu w stánu twém na wěky : schráněn budu w zastřenj křidel twých. 6. Nebo ty Bože můg wyslyssel sy modlitbu mau : dal sy dědictwj bogjým se gména twého. 7. Dnu nad dny krále přidáš : léta geho až do dne národu a národu. 8. Trwát na wěky před obličegem Božjm : miłosrdenstwj a prawdu gebo kdo pohledawati bude? 9. Tak † žalm řjkati budu gménu twému na wěky wěkuw : abych vyplnil sliby mé den odedne.

† na modr-
litbu
† Formane
aile

† pisek spie
wara

Žalm LXI.

David w swým protiwenstwj hledá potěšení a pomocn y Boha, a wěj; je podle geho př- kladu we wšech protiwenstwjch, na Boha, a ne na lidj spolehati se máme.

1. Ku koncy, pro Jdythuna, Žalm Dawidu.

2. **S**dalž Bohu poddaná nebude duse má : neboť od ně- ho gest spasení mé. 3. Nebt y on gest Bůh můg, a spasytel můg : schranitel můg, † nepohnut se wice. 4. Dokudž ^{**} obořujete se na člověka : * mordugete wšyckni wy : gako stěně nakloněné a hrázy osuté : 5. Wšak ale † cenu mau myslili ^{**} zapuditi, běžel sem w žžni: wsty swými dobrořečili, a srdcem swým zlořečili. 6. Ale wšak Bohu pod- dana budiz duse má : nebo od něho trpěliwost má. 7. Neboť on Bůh můg, a spasytel můg : spomocnjš můg * neodstaupjm. 8. W Bohu spasení mé, y sláwa má : Bůh pomocny mé, a nádege má w Bohu gest. 9. Dauffeptež w něho wšelike shromáždění lidu, wyleyte před nim srdce swá : Bůh spomocnjš nás na wěky. 10. Ale wšak marnj synowé lidstj, žiwj synowé lidstj w wáhách : † aby oklamali sami z marnosti w to tež. 11. Nechtěgtež dauffati w neprawosti, a polaupežjch nechtě- te taužiti: rozhognili se zbožj, nechtěgte srdce příkladati. 12. Gednau mluwil Bůh, dvě toto sem slyssel, že moc Božj gest, 13. a tobě Pane miłosrdenstwj : * neb ty odpłatš gednomu každému podle skutkuw geho.

† něbuda-
bojbat
** připas
dát
* zabírám
brosyt
† mydu
** sawrcy

* neodstane
pjm od
něbo

† aby sami
oklamáni
gšauc od
marnosti,
týmž okla
mali y gis
ně.
a Mat. 16. 27.
Džjm. 2. 6.
1. Kor. 9. 8.
Galat. 6. 5.
a 8. Corjgk.
kom. 22. in
Marh.

W weršy 11. napominá Prorok boháče: příkladati. Nepravj: nemějte mnoho zbožj, a Bůh budeli přibeywati, nechtěgte srdce nšbrj; nepřikládente k nánu srdce. * X Job

s. Chrysof. ib.
b. Job. 31. 21.
Čím kdo
méně milá-
ge zbožji,
tím méně
bolesti cítí,
čyž mu o-
no odgato
bývá.
c1. Mog. 27.
11. 16.

také, di S. Jan Zlatovrh, byl bohatý, ale
wšak penězum neslaužil, nýbrž měl bobat-
stwj, a gemu, gaž susseslo rozkazowal;
aniž byl služebnjkem geho, nýbrž Pánem.
Měl zbožji hogné a zbytcné, wšak nepřiklá-
dal k němu srdce swého. Anž se radowal,
di dále tžj S. Otec, žeby měl mnoho zbožji:
což se z tobo poznáwá, že di: ^b Weselilsi
sem se nad mnohým bobatstwjem swým.
Pročej také následowné, že radosti neměl wlá-
dna nim, bolesti nepočítal, kdž ho pozbyl.
Vělné toho podobensstwj máme, na dwau
bratřich ^c Ezau a Jakobowi. Oba oni před
stavili se Otci swému s chlupatýma rukama,

wšak weliký rozdíl byl mezi těmi chlup-
gich. Chlupy Jakobowý mohl kdokoli
ti, ano y wytrhnauti bezewšy geho bol
newádž newězeli w geho klůž, nýbrž w
zelenj: ale Ezau newohli se wytrhnauti
líké geho bolesti, nebo w geho wlastnj
zeli. Tak kterj srdcem přiknuli k zbo-
máše ono gim bez bolesti gegich odgat
a protoj welmi tehdaž trápeni býwagj
pak srdce k němu nepřiložili, nermautj
ho pozbywagj. Pročej máli kdo od B-
bē propůgčené zbožji, ať ho náležitě vj-
gen srdce k němu nepřikládá, a přikřsu
nemiluge.

Žalm LXII.

Ten Žalm složil tehdaž Dawid, kdž před králem Saulem na pauszi byl wtek, w 1
Král. w 22. kap. a wklazuje na sobě, po newprw welikau pobožnost k Urffe Páně; potom
potwřdá swým nepřátelům gegich skázu, sobě pak následugjch štěstj.

1. Žalm Dawidu, kdž byl na pauszi Idumenské (1. Král. 22. 5.)

2. **B**oze Bože můg k tobě z gitra + bdjm. Šjžnila po
bē dusse má, ^{**} gaž mnohonásobně tobě tělo mé.
W zemi ^{*} pusté, a nescestné, a bezwodné: ta
swatyni wkázal sem se tobě, abych widěl moc tw
a sláwu twau, 4. Neboť gest lepsšy milosrdensj
twé nad životy: rtowé mogli chwáliti budau tě. 5. Tak bu
dobrořečiti tě w životě mém: a we gménu twém pozdwjho-
ti budu rukau swých. 6. Gako sádlem a tukem naplněna bud
sse má: a rty + plesánj chwálu wzdagj wsta má. Gestli sem na tě
mětliw byl na ^{**} ložcy swém, w gitěnjch časjch přemysšlowati bu
w tobě: 8. nebo byl sy spomocnjš můg. A w zastřenj křjdel twjch
plesati budu, 9. přilnula dusse má po tobě: mne přigala prawice tw
10. Oni pak na darmo hledali dusse mé, wegdaut + w njskosti zen
11. wydáni budau w ruce meče, ^{**} za podjil lissšám budau. 12. Bu
pak weseliti se bude w Bohu, schwáleni budau wssyčni, kterjž přisáhe
w něm: nebo zacpana gsau wsta mluwjčjch neprawé wěcy.

Žalm LXIII.

Dawid w protivensstwj prosj Boha za pomoc a přítomnost proti swým křowým jacob-
kum, a protivnjšum, gimžto gegich zahnutj předpowřdá z z kterehožto spravedlivoj wezm
sobě nawčenj, aby budawcně tjm wjcegi na ochranu Božji se spolehali.

Některj z šiduw prawj, že ten Žalm gest prorocstwj o Danielowi w gámě lwowé sedjce

1. Ku koncy, Žalm Dawidu.

2. **S**lyšs Bože modlitbu mau, kdž + pokorně prosim: o
strachu nepřjtele wytrhni dussy mau. 3. ^{**} Schránj
sy mne od ^{*} schůžky zlostnjšuw, od množstwj páššjčjch
neprawost. 4. Nebo zostřili gako meč gazyky swé:
natahli lúčisště wěc hořkau, aby strileli + w ^{*} ~~střel~~
mjsstech neposštwrněného. 5. Uenadále naň střjleti budau, anž se ~~střel~~

+ procytus
gi
** přecytus
ličně
* spustěné

+ potěšeni
** posteli
* těšyt se
budu

+ do njsz
šyd: širan
** ošlowé
lissš

+ z srdce
** obránit
* šnátkau

+ w střez-
šech, wtrj-
š

by budau : utvrdili sobě řeč neschetnau. 6. Rozmlauwali, aby vkrý-
 B li osyďla : prawili : kdo ge spatěj : 7. Skaumali sau neprawosti :
 zemleli ** skaumagjcy skaumánjm. Přistaupj člověk k sedcy wyso-
 kému : 8. a budeť wywýssen Bůh. Strěly maličtých včiněny sau rá-
 ny gegich : 9. a zemleni sau proti nim gazyřkové gegich. * Vžášli
 wšyctni, kterjž widali ge : 10. a strachowal se každý člověk. A ohla-
 ssowali sau skutky Božj : a činum geho srozuměli. 11. Weseliti se bude
 sprawedliwy w Pánu, a w něm dauffati, a schwáleni budau wšyctni
 přjmj sedcem.

** wpytá-
 wagic se
 od wys
 ptánj
 * zarman-
 ceni gsa

Žalm LXIV.

David Diký Bohu činj za dobrodijnj, které Hradu Syon (w němž Archa Páně odpočy-
 wala) a celému pokolenj lidškému profázati ráčil.

Ku koncy, Žalm Dawidu.

1. Piseň Seremiáše a Ezechyele lidu přestěhowánj, když počali wycházeti.

2. **A** tě slusšy ** chwála Bože na Syonu : a tobě wpl-
 nj se slib w Jeruzalemě 3. Wyslyš modlitbu mau :
 k tobě wšelité tělo přigde. 4. Slowa † zlostnjku
 zmocnila se nad námi : a bezbožnostem nassým ty mi-
 lostiw budeš. 5. Blahoslawený, kohož sy wywo-
 lil, a přigal : obywaty bude w swjch twých. Naplněni budeme
 w dobrých wěcech domu twého : swatýř gest chrám twůg, 6. Diwný
 B w ** sprawedlnosti. Wyslyš nás Bože spasyteli náš, naděge wšech
 končin země, y na moři daleko. 7. Připrawugjcy hory * w mocy swé,
 přepásan gsa † mocnosti : 8. Kterjž ** bauřjš hlubokost moře zwůl w-
 nobitj geho. Bauřiti se budau národowé. 9. A bati se budau, kterj
 přebýwánj w končinách od * znamenj twých : † wychod gitěnj a we-
 černj ** ljbý včinjš. 10. Nawšstiwil sy zemi a * opogil sy gi : † rozmno-
 žils obohatiti gi. Kžeka Božj naplněna gest wodami, připrawil sy po-
 C krm gegich : nebo tař gest připrawowánj gegi. 11. Poroky gegi za-
 pog, rozmnož plody gegi : w krůpěgjh desťowých geho weseliti se
 bude plodjcy. 12. Požehnáš koruně roku dobrotiwosti swé : a pole-
 twá naplněna budau hognostj. 13. Roztučněgjt krásná mjsta pu-
 stiny : a weseljm pahrbkové přepásani budau. 14. Odjni gsau † be-
 rani owcy a audolj ** rozhognj se obiljm : křičeti budau, neboť pj-
 seň chwały wzdagj.

** piseň

† brisnj
 kow

** wpijs-
 nosti
 * w syle
 † mocj
 ** Formau-
 tjs

* zřatř
 † wčbody
 ** potěšer-
 ně spůsobjš
 * zapogil,
 napogil
 † umobými
 běhy zřdil
 sy rozšřtiti
 si

† škopcowé
 ** hognost
 wydagj

Kdykoli do chrámu Páně wcházjme, wjdnych
 bychom wzpomenauti měli na ta slowa, která
 tuto klade S. Král Dawid w wersšj 5. Swa-
 týř gest chrám twůg ; a protož jebny tam ne-
 sluselo nic činiti, leč cobny swatého byso. Přebý-
 wá tu Bůh gako w nebi, a protož tař se chowa-
 ti máme w chráme Páně, gako se w nebi chowa-
 gi Angele Božj. Co činj Angele w nebi ? To, k
 čemuž ge žjwe tšj Prorok, řka : ^a Blanéřte se
 gemu, (totj Bohu) wšyctni Angele geho.

A je oni to činj, swědeř miláček Páně, když dj :
 b A wšyctni Angele stáli okolo trůnu, a
 starců, a čyr zwřat : y padli před trů-
 nem na twatj swé, a klaněli se Bohu. Ge-
 gich, to přjkladu sám tař následowal Dawid,
 podle toho, co byl prawil : ^c Půgdu do do-
 mu twého ; klaněti se budu při chrámě
 swatém twém w bázni twé. Netolilo pak
 klaněgi se Angele Bohu w nebi, nýbrž y geg ošla-
 wugj, chwálice ho, a čest a chwálu geho prozpe-
 vě.

To činiti
 máme w
 chrámě Pa-
 ně, co činj
 w nebi An-
 gelé.

^a Žalm. 96. 7.
^b 3gew. 7. 11.
^c Žalm. 5. 8.

d 3 gen. 5. 13.

rwigice, gať s wědej zase S. Jan, prawě: ^d W
wšsecko stwořenij, které gest na nebi, slyšel
sem řkaucy: Sedjčymu na trůnu a Berán-
kowi, požeňanj, y čest, y sláwa, y moc na
wěky wěku. Tjz take při narozenj Krysto-
wém zstaupiwše z nebe Boha oslawowali,
řkauce: "Sláwa na wysostech Bohu. Tak

c Luk. 2. 14.

y my zachowati se máme, řdyj w chrámu Pa-
ně trwáme, klaněti se genu, welebiti geg, chwa-
liti a oslawowati, ne pať ohljjeti se a leřko-
wati, ne rozprávěti, neb nowiny čisti, aneb
něco činiti, cožby Swátost chrámu Páne jeh-
čiti mohlo.

Žalm LXV.

Prorok napominá wšsechny lidi, aby Boha chwalili a čtili pro geho weliké skutky, wslá-
stě pro znamenitá dobrodinj, která Izra. lřkému národu prokázal.

1. Ku koncy, Piseň Žalmu wzkrřsň.

+ wšlydňi
obwagicy
na zemj
přelř
zprawcyte,
chwalu
w dšwcyte

Leseyte Bohu † wšsecka země, 2. ** žalm řkegte gměnu
geho: sláwu wzdeyte chwále geho. 3. Řcete Bohu
gať hrozňj gsau skutkowé twogi Páne! w množstwj řy-
lý twé ľhāti budau tobě nepřátele twogi. 4. Wšsecka
země klaněj se tobě, a prozpěwuj tobě: chwálu wzda-
wey gměnu twému. 5. Podte, a wizte skutky Božj: hrozňj w rad-
dach * nad syny lidřskými. 6. Kterýž obrátil moře w suchost, w řece
přegdau nohau: tam se weseliti budeme w něm. 7. Kterýž panuge †
w mocy své na wěky, oči geho na národy wzhlédagj: kterjž popuzugj
ať se newywyřřugj sami w sobě. 8. Dobrořečte národowé Boha nasse-
ho: a slyšsán činte hlas chwalí geho. 9. Kterýž gest položil duffy
mau ř žiwotu: a nedal ** w pohnutj noh mých. 10. Nebo řy nás řku-
řyl Bože: ohněm řy nás řkusyl gaťo se řkuffuge řřjbro. 11. Wwedl řy
nás do osyďla, položil řy * řsauženj na hřbetě nassem: 12. † wložil řy
lidi na hlawy nasse. Prořřli sme řřze oheň a wodu: a wwedl řy nás
do občerstwenj. 13. Wegduť do domu twého ** w obětech zápalných:
plniti tobě budu sliby své, 14. Kterě řsau * řřegně wyslowili rtowé
mogi. A mluwila wřta má w řsauženj mém. 15. Žapaly tučné oběto-
wati budu tobě s zápalem řřopců: obětowati tobě budu wořy s řozřy.
16. Podte, slyřte, a wyprawowati budu, wšřřčni kterjž se bogite Bo-
ha, gať weliké wěcy wčinił duffy mé. 17. A němůť wřty swými sem wo-
řal, a powyřřowal sem pod gazyřem swým. 18. Spatřilři sem na ne-
prawost w řřdcy swém, newyslyřřyt Pán. 19. Protož wyslyřřel Bůh,
pozorowal hlasu prošby mé. 20. Požeňaný Bůh, kterýž † neodřřčil
modlitby mé, a miłosřdenřwj swého odemne.

* nad řny
řořte

† w řyle

** w poz
řřřnauti

* řámurřy
† wřadil řy

** řřře oř
bēti řáz
palné
* rozřřlně
wypowēř
dēli

† nezaz
wřřt

Žalm XLVI.

Žalm tento gest modlitba ř Bohu, aby dšlegi lidu swému miłosřřivým a liłosřřivým se pro-
řázal, by řřř to wšřřčni poháně ř prawému poznánj geho Božřřeho gměna přřřřli.

1. Ku koncy, w piřnjch, Žalm zpěwu Dawidoweho.

+ řřřř

Bůh † řmilůg se nad námi, a požeňeyř nám: ořwět o-
řbličeg řwůg nad námi, a řmilůg se nad námi. 3. Abyř
řom poznali na zemi cestu twau, mezy wšřřemi náro-
dy řpaseňj twé. 4. Ať tebe chwalj lidé Bože: ať tebe

chválj lidé wššyctni. 5. Ať se radugj, a weselj národowé : nebo saudjš lidé ** w prawosti : a národy na zemi zprawuges. 6. Ať tě chválj lidé Bože : ať tě chválj lidé wššyctni : 7. země vydala * aurodu swau. Požehneyž nás Bůh, Bůh náš, 8. požehneyž nás Bůh : † a bogtez se geho wššecty konciny země.

** w wprti mnošti
* pfođ
† ať se bo bogi

Žalm LXVII.

Ten Žalm gest wjtěžná píseň, kterou Dawid ke cti a chwále Boží spíwal po obdrženém wjtěžstwj proti Filistynským, Syřským a Idumeyšským. w Knize. 2. král. w 8. kap.

Wypisugj se w tom Žalmu rozličná tagemstwj, gať Starého, tať Nowého Žákona, gať gřau : Wygiti synuw Izraelšých z Egipta ; Na Nebe Wstaupenj Krystowo ; Selsání Ducha Swatého ; rozhlášenj Ewangelium skz Š. Apostoly ; a giná tagemstwj wjry, na která podle duchownjho smyslu, Duch Boží směřowal.

1. Ku koncy Žalm Písne samému Dawidowi.

2. **W**ostaniž Bůh, a rozptýleni ať gřau nepřátele geho : a nechť zwtjřagj, kterjž nenáwidj ho, od twáři geho. 3. Gaťož pomigj dým, ať † pominau : gaťož plyne wost od twáři ohně, tať ať zahynau hrjššnjcy od twáři Božj. 4. A sprawedliwj ať hodugj, a weselj se před obličegem Božjm : a ať se kočagj w ** weselosti. 5. Prozpěwugte Bohu, žalm říkejte gménu geho : cestu činte tomu, který * wstupuje na západ : Pán gméno gemu. Plešeytez před obličegem geho, † zděšeni budau od twáři geho, 6. otce syrotkuw, a saudce wdow. Bůh na místě swatém swém : 7. Bůh který obýwati ** činj gednomyšně w domu : kterýž wywádj swázané w šyle, podobně ty kterj popuzugj, kterj obýwagj w hrobjch. 8. Bože kdžs vycházel před obličegem lidu swého, kdžs byl procházel na pausstj : 9. Země pohnula se, neboť nebesa rozplynula se od twáři Boha Synai, od twáři Boha Izraele. 10. Desť dobrowolný oddělš Bože dědictwj swému : a * žemdleno gest, tys pať dořonai ge. 11. † Žiwotčichowé twogi bydleti budau w něm : pripravil šy w sladkosti swé chudému, Bože. 12. Pán dá slowo zwěstugjčjm dobré wěcy, mocý mnohau. 13. Král ** moctnostj milého milého : a okrášy domu * děliri kočřstj. 14. Budeteli spáti v prostřed † losuw, křjđla holubice postřjbrěná, a zadek hřbetu gegiho w bledosti zlata. 15. Když rozděluge nebesťy (Pán) krále nad nj, nad šnjh zbjleni budau w Selmon : 16. hora Božj, hora tučná. Hora ** sšyřená, hora tučná : 17. * proč se domnjwáte o horách sšyřených ? Hora, na které zaljbilo se Bohu bydleti na nj : neboť Pán byđletl bude do konce. 18. Wůz Božj desť tisycuw † mnohonásobný tisycowé weseljčých se : Pán w nich na Synai w swatyni. 19. Wstaupil šy na wysořt, ** gať šy wěžně : wzał šy dary w lidech : Ano y newěčejčy byđletl Pána Boha. 20. Požehnaný Pán den odedne : šstiasřnau cestu wčinj nám Bůh spařenj nassých. 21. Bůh náš, Bůh spařená činjčy : a Pána Pána † wgstj smrti. 22. Wšřak ale Bůh pošáme hlaway ne-

† zmizegi

** potěšeni
* wstaupil

† emanřiri se budau
* weli geđnošiegně

* rozmemblo se
† wřiwřátka twa

* žařřtu paw

* aby dělil šaupeje

† řcndin, dwsuč žákoni

** šředřa

* proč wřhledáte na hory

šředě

† rozmnos ženy

** pošal wazbu, wěřeny

* přebřwěni šau wřřnenj Pána Boha

† wřchod ođmřiti

** wrch=
własaty
* Hlubo=
Kosti moř-
ské
† oplátka

** w Cyrz=
twich

* z chrámu

† trestní,
trestowan
** legátos-
wé, poslo-
wé

* sly

přátel svých: ** wrch własaty procházegjých se w hřisťých svých: 23. Řekl Pán: z Bázan obrátím, obrátím * w hlubokost moře. 24. Aby se † omocila noha twá w Krwj: gazyl psuw twých z nepřátel, od něho. 25. Widělť sau wcházenj twá Bože, wcházenj Boha mého; krále mého kterýž gest w swatyni. 26. Předessli knjzata připogena k prospěwugjým (chwály,) v prostřed mladíc bubnugjých. 27. ** W shromážděnjch dobrořeče Bohu Pánu z studnic Izraelských. 28. Tut Benyámin mládeneček, v wytrzenj myslí. Knjzata Jůdská wůdcowegich: knjzata Zabulon, knjzata Nesttalim. 29. Prikáž Bože mocy swé: potwrdiž toho Bože, cožs působil mezy námi. 30. * Od chrámu twého w Geruzalémě, tobě obětowati budau králowé dary. 31. Káregž zwěť † třtiny, shromážděnj býk w krawách lidj: aby oddělili ty, kteříž gsau stussenj stříbrem. Rozptil národy, kteříž wálky chęgj: 32. přigdať ** wyslanj z Egipta: Mauřeninská země předegdet ruce geho Bohu. 33. Králowstwj země, zpjweyte Bohu: prospěwugte Pánu: zpjweyte Bohu, 34. kterýž wstupuge nad nebesa nebes, † východu. Ey hle dát hlasu swému hlas * mocnosti, 35. deptež sláwu Bohu nad Izraelem, welebnost geho, a moc geho w oblacých. 36. Podiwny Bůh w swatých svých, Bůh Izraelský onť dá moc a sly lidu swému: požehnaný Bůh.

W weršy 7. gedná Dawid o welikých hřisťních, kteříž wssak Bůh z hřichů gegich wywádj, a ge od nich wyswobozuge: Bterýž wywodj wězně w syle, podobně ty kteříž popanzegj, kteříž obýwagj w hrobich. S. Augustyn činj zde rozděl mezy wězněmi aneb swázanými, a mezy přebřwagjčými w hrobich. Sfrze wězně aneb swázané rozumj on ty, kteří swázani sau zlymi jádostmi, a w hřisťých wězn, ale wssak jádagi od nich wyswobozeni býti, a prosegj Boha, by gim od nich pomohl: * sfrze pak obýwagjčj w hrobich ty hřisťničky, kteří když přicházegj na hlubynu hřichů, pohrzy spasenjm, a newěrau a ginjma hřichj swými Boha welice popanzegj. A wssak gať oně,

tať y tyto někdy obměktuge dobrota Božská, a přiwádj ge k pokánj, a tať ge z wěznj a z hrobu wmwádj, a protož jádnj galkoli weliký hřisťnik nad spasenjm swým zauffati nemá, byť gij y w hrobě hřichů pohřbenj ležel. Lotr onen Ewangelich od mladosti swé wjdychy pořád w težkých hřisťch trwal, ano y když gij na křiži wysel, a smrt před očima měl, od nich nepřestal, nýbrj s druhým Křystu strauhal, tle S. Matakuffe řkauchbo: To též y lotři, kteříž byli s njm wtkřizowáni, wtrhawě mluwili gemu. Popuzowal on gęstě tehdaž Boha; a wssak on ho milostj swau wzbudil k pokánj, a wywedl geg z hrobu neprawosti.

† ty ney=
wěsťy hřisť-
snikj pře-
wádj něs
Eoy Bůh
k pokánj,
aby jádnj
nezauřal.

a Wjst. 18. 3.
b Mat. 27.
44

Žalm LXVIII.

Dawid mnohými bídami obtizen, a welikým sauženjm obljčen, wssak k Bohu ja spomjěni.

Mnohý weršowé z toho Žaltau w Romým Žakoně se nalezajj, a wstahujj se na wřwrcenj Křystowo, genj zde, podle duchownjho smyslu, sfrz zarmaucenjho krále Dawida, gako sfrze sřguru se rozumj.

1. Ku koncy, pro ty, kteří proměněni budau Dawidowi.

2. Dasena mne očim Bože: neboť sau wessly wody až k 2 duffy mé. 3. Dwjzl sem w † bahně hlubyny: a nenjť ** dna. Přissel sem na hlubynu mořskau, a baure potopila mne. 4. Pracowal sem wolage chřapawé w činěno gest * hrdlo mé: zemdleli oči mé, když dauřfám w Boha mého. 5. Rozmnožili se nad własy hlawy mé, kteří nená-

† hlíně
** zářawy,
řtáni

* počeras
olo, dářně

widěli mne darmo. † Smocnili se, kteří** stihali mne nepřátelé moji
 nespravedlivě: těchž sem nechwátíl, tehdaž sem * vyplacowal. 6.
 Bože ty znáš nemaudrost mau: a † prowinění má negsau skrytá před
 tebou. 7. Ať se** nehanbí we mne, kteříž na tě očekawagj Pane, Pane
 * mocnostj. Ať negsau zahanbeni nademnou, kteříž hledagj tě, Bože
 Izraelský. 8. Nebo pro tebe šneš sem pohaněnj: přikrylo † zarděnj
 twáť mau. 9. Cyžý včíněn sem bratřim swým, a přespólnj synum ma-
 tky mé. 10. Nebo horliwost domu twého** snědla mne: a * haněnj**
 haněnjých tebe, připadla na mne. 11. A přikryl sem w postu † duffy
 swau: a včíněno gest mně ku pohaněnj. 12.** A kladl sem rauchó mé
 žinj: a včíněn sem gim za přislowj. 13. Proti mně mluwili, kteří seděli
 w bráně: a o mně písňčky zpjwali, kteří pjwali wjno. 14. Gá pať*
 modlitbu swau k tobě Pane: čas dobroljbeznosti Bože. W mnoz-
 stwj milosřdenstwj swého wyslyš mne, w prawdě spasenj swého. 15. †
 Wytrhni mne z bláta, abych newjz: wyswobod mne od těch, kteří ne-
 náwidj mne, a z hlubokosti wod. 16. Ať mne nepotopj** baure wody,
 aniž pohltj hlubina: aniž * stjšká nademnou propast wst swých. 17.
 Wyslyš mne Pane, nebo dobrotiwé gest milosřdenstwj twé: wedle
 množstwj slitowánj swých wzhledniž na mne. 18. A neodwracugjž
 twáři swé od služebníka swého: neboť † sřaužen sem, rychle wyslyš
 mne. 19. Přizři k duffy mé, a wyswobod gi, pro nepřátely mé wytr-
 hni mne. 20. Ty znáš poháněnj mé, a zahanbenj mé, y stud můg. 21.
 Před obličegem twým gsau wšřčáni, kteří** sřuzugj mne: pohaněnj
 očekawalo sřdce mé, a bjdu. A očekawal sem, kdoby se spolu pormau-
 til, a nebylo: a kdoby potěšřyl, a nenalezl sem. 22. ^b A dali mi * za
 pokřm můg žluč: a w žžni mé napogili mne octem. 23. Budiž (gim)
 stůl gegich před njmi k osydlu, a k odplatám, † k pohorssenj. 24.
 Ať se zatmij oči gegich aby newiděli: a hřbet gegich wždydy sřloňug.
 25. Wyli na ně hněw swůg: a prchliwost hněwu twého ať ge po-
 chopj. 26. ^c Budiž přibyteř gegich pustý: a wstán ch gegich ať ne-
 nj, kdoby obýwal. 27. Nebo se tomu, gehož sy ty** vderil, proti
 wili: a nad bolest ran mých přidali. 28. Přilož neprawost nad
 D neprawost gegich: a ať newegdaw w sprawedlnost twau. 29. Necht
 sau wymazáni z knihy žiwých: a s sprawedliwými ať negsau zapsáni.
 30. Gá sem chudý a * bolest trpjcy: spasenj twé Bože přigalo mne.
 31. Chwáliti budu gméno Boha s písňj: a welebji ho budu w chwa-
 le. 32. A ljbiti se bude Bohu nad tele mladá, růžky wypaussřégjcy a
 kopytka. 33. Ať vzřej chudj, a wyselj se: hledeyte Boha, a budeť žiwá
 duffe waffe: 34. Nebo wyslyšel chudé Pan: a wěznj swými nezhr-
 zel. 35. Chwaltež ho nebesa a země, moře, a wšřchni hmyřowé w
 nich. 36. Neboť Bůh spasen včini Syon: a budaut wystawená mě-
 sta Judská. A budau obýwati tam, a dědictwjm † dosahnau ho.
 37. A sřymě služebníků geho bude wřádnauti njm; a kteří milugj
 gméno geho, budau přebýwati w něm.

† posylněni
 sau
 ** hcnili
 * nawracowal
 † hřichowé
 ** nestydy
 mne
 * zřstupuw
 † hanba
 ** sřžřala
 † Jan 9. 17.
 † Řim. 15. 3.
 * wřchagj-
 cych tobě
 † žiwot
 můg
 ** polořil
 * modliti se
 budu to-
 bě pane
 † wyřwo-
 bod
 ** zbaure-
 né
 * přitwáči
 † nebi se
 rmauřim
 ** rmauřj
^b Matt. 27.
 48.
 * w pokřm
 † ku pádu
^c Stat. 1. 20
 ** ybil
 * hoteřiny
 † nabudau,
 obdrži.

Mohly by se tu někdo tázati, poněvadž Bítelové jako vesměs drží, že jsou tento o Krystu, a jeho Umučení složen gest, kterak se na Krysta vztáhnouti může to, co w veršy 21. stojí: Očekával sem, kdoby se spolu pomautil, a nebyl: a kdoby potěšyl, a ne našel sem? Wimeť; Evangelium, že mnohé jeny plakaly, a křivily geg, aže on jim to zbraňoval, řka: ^a Dcery Jeruzalémské neplačtež nademnou. Na to odpovídám, je tu štetiti sluffy slovy Krystových, kterak on mluví. Nepraví on: Očekával sem, kdoby se pomautil, nžbrj; kdoby se spolu, totiž semnou pomautil; kdoby se protu wěc pomautil, pro kterau sem já se pomautil. Jeny one

romautily se, plakaly, a křivily geg, mály s nimi utrpení, jeby tak těžké muky a bolesti snášel. Krystus pak naproti pomautil se pro hříšné lidské, a je po všem jako nešťastný potěšitel na velký zahyne: a protož neobraňoval oným sprostě, aby neplakaly, nžbrj toliko, aby nad ním neplakaly, ale raděg sami nad sebou, a nad syny svými. Byly by ty jeny s ním se pomautily, a geg welice potěšily, když nad hříchy svými byly plakaly, a gich přasně litovaly. Wly tedy, kdokoli bude s Krystem se pomautiti, a geg potěšiti, ať mu lu Angely; srdečně nad hříchy svými plačte, genj byli příčinou tolikerych, a tak velkých muk a bolestí Krystových.

a Luk. 23. 27.
Co gest s
Krystem
spolu se
pomautiti

Žalm LXIX.

Ten Žalm gest prosba Dawidowa k Bohu, žádající za pomoc, a poslyšení, proti svému odbožnému synu Absolonowi. Může se tato wodlitba pro každého sčauzeného a zmaneného člověka hoditi.

Ku koncy, Žalm Dawidu.

1. K upamatování, že spasena učinil ho Pán.

2. **B**ože ku pomocy mé † wzeři, Pane ku pomocy mé pospěš. 3. Ať se zahanbj, a zastydj, kterjž hledagj dusse mé. 4. Ať se obrátj na zpět, a zastydj, kterjž chtěgj mně zlého: Ať se odwrátj y hned ^{**} zardjcy se, kterjž řkagj mi: bahá, bahá. 5. Ať plesagj, a se radugj w tobě wšyčnĭ, kterjž hledagj tě, a řkagj wždycky: ^{*} weleslawen budjž Pán: kterjž milugj spasenĭ twé. 6. Já pak nuzný, a chudý sem: Bože spomozj mi. Spomocnjš mŭg, a wyswoboditel mŭg gšy ty: Pane neprodlıwejž.

† pohled,
přispěš

** zahanz
beni gšauce

* wcelben

Žalm LXX.

Dawid w své n sešlém wěku, žádá pomocy od Boha proti baneřiwému synu Absolonowi, a připowjda gemu za to wstawicně djku činěnj.

1. Žalm Dawidu, Synow Jonadaba, a prvnjch žagatých.

Bebet Pane sem dauffal, nebudut † zahanben na wěly: 2. w sprawedlnosti své wyswobod mne, a wytrhni mne. Naklon ě mně vcha svého, a spas mne. 3. Budjž mi za Boha obránc, a za ^{**} mĭsto obražen, abys mne spasena učinil. Nebo vpewněnj mé, a autočistě mé gšy ty. 4. Bože mŭg wytrhni mne z ruky hřĭšnik, y z ruky proti zákonu činjcyho, a nepraweho. 5. Nebo ty gšy trpěliwost má Pane: Pane nádege má od mladoŭti mé. 6. W tobě wtworzen sem od žiwota: z břicha matky mé ty sy ochránc mŭg. W tobě prozpěwowánĭ mé wždycky: 7. jako ^{*} diw učiněn sem mnohým: a ty spomocnjš slavný. 8. Ať sau naplněna wsta má chwálaw, abych zpjwal sláwu twau, celého dne welikost twau. 9. Nezamjtegž mne w času staroŭti: kdjž by † sešla syla má, neopausstěgž mne. 10. Nebo prawili nepřátelé moģi mně: a kterjž ostrjžhali dusse mé, raddu učinili w gedno. 11. Prawi-

† pobaněn

** mĭsto

* žáznak
diwadlo

† zhyňula

ce: Bůh geg opustil, hoňte, a *** popadněte geg: nebo není, kdoby wy-
 trhl. 12. Bože newzdaľugž se odemne: Bože můg ku pomocy mé
 wzejři. 13. Vlechť sau zahanbeni, a zhynau vtrhugjcy dussy mé: at sau
 přikryti zahanbenim a studem, kterěj hledagj mně zleho. 14. Ga pať v-
 stawicně dauffati budu: a přidawati budu nadewssecku chwálu
 twau. 15. Vsta má ohlassowati budau sprawedlnost twau; celý den
 spasenj twé. Poněwadž sem nepoznal liternijho vměnj. 16. wegdu *
 w mocnosti Páně: Pane připomjnati sobě budu samau twau spra-
 wedlnost. 17. Bože včil sy mne od mladosti mé, a až dosawad wy-
 prawowati budu diwné † wěcy twé. 18. A až do starosti a sšedii: †
 Bože neopausstěg mne. Ažt zwěstugi rámě twé ** pokolenj wšeliké
 mu, kterěz přigde. Moc twau, 19. a sprawedlnost twau Bože až do
 neywyššých, které sy činil * weliké wěcy: Bože kdo podobný tobě? 20.
 Gať weliká wklázal sy mi † sšauženj mnohá a zlá: a obrácen gša obži-
 wil sy mne: a z propastj země zase wywedl sy mne. 21. Rozmnožil sy ***
 weliko-činnošt twau: a obrácen gša potěšyl sy me. 22. Neboť y gá *
 chwáliti tě budu w nástrogjch žaltáře prawdu twau: Bože tobě *
 zpjwati budu na † harfě, swatý Izraelský. 23. Plesati budau rtowé
 mogi, když zpjwati budu tobě; y dussě má kterauž sy wykaupil. 24. **
 Ano y gazyť můg celý den přemeyšleti bude sprawedlnost twau: když
 zahanbeni budau, a zardj se, kterěj hledagj zleho mně.

** podop-
 te, guere
 ho
 * E mocem
 † činy
 ** národa
 * welikosti,
 welchnosti
 † zarmatky
 ** wele-
 bnošt, welic-
 toinocnošt
 * wzná-
 wati budu
 tobě
 * bráti
 † hauslech
 ** ale, rez

Žalm LXXI.

W tom žalmu prosy Dawid, aby Bůh syna svého Šsalomauna s těmi ctnostmi obdariti
 ráčil, které dobrému králi k štěstí sprawování lidu potřebue gšau.

Podle duchownijho smyslu gedná se v figurě pokogného krále Šsalomauna, z štěstí
 panování a králování Krystowým.

Tento Žalm (ačkoli gest šoro w prostředku do pořádku žalmu postawený) gest poslednj
 z těch, které Dawid byl složil, gať se z geho konce, neb 20. wersse wyrozumjvá: Konec
 wzaly chwały Dawidowj syna Jesse.

1. Žalm, na Šsalomauna.

2. **B**ože saud swůg králi dey: a sprawedlnost swau synu
 králowu. † Aby saudil lid twůg w sprawedlnosti,
 a chudé twé w saudu. 3. Přigmau hory pokog lidu
 a pahrbkové sprawedlnost. 4. Sauditi bude chu-
 dé lidu, a spasena včinj syny chudých: a ponjžjt *** kri-
 weho hance. 5. A * setrwá s sluncem, a před měsěcem, w národu y do
 pronérodu. 6. Zstaupjt gaťo desšt na rauno: a gaťo krúpěge kapa-
 gijcy na zemi. 7. Wzegde za dnw geho sprawedlnost, a hognošt po-
 koge: dokud nebude odňat měsěc. 8. A panowati bude od moře až
 do moře; a od řeky až do končin okršlku země. 9. Před nim (na twát)
 † padati budau Maukeninowé: a nepřátele geho zemi lizati budau.
 10. Králowé ** Tharsys a ostrowowé dary obětowati budau: králo-
 wé Arabstj a Sabeystj * dary přiwedau. 11. A klaněti se budau gemu

sauditi.
 ** žalobni-
 ka křiwébo
 * budet tr-
 wati tať
 oľauho gať-
 to slance,
 a déle než
 měsěc,
 † klaněti se
 budau
 ** Tharsu
 * pocy přis-
 nesau

† wyprošij
** ctihodně
wzácně

* obilj,
hognost
obilj

† po wr-
ššých hor
** jenó

* amen, a
men

wššychni kralowé : wššychni národowé slaužití budau gemu. 12. Nebi
wyswobodj chudého od mocného ; a chudého gemuž nebylo spomo-
cnjka. 13. Odpustj chudému a nuznému : a duše chudých spasena wči-
ny. 14. Š lichew a neprawosti † wykauj duše gegich : a ** počestné
gméno gegich před nim. 15. Y budeš žiw, a dáno mu bude z zlata A-
rabšeho, a poklonu činiti budau wždycky z něho : celý den dobroře-
čiti budau gemu. 16. A bude * wtworzenj na zemi † na neywššých
(místech) hor, wywššen bude nad Liban wžitek geho : a kwešti budau ž
města gako ** trawá země. 17. Budiž gméno geho požehnáno na wě-
ky : před sluncem trwát gméno geho. A budau požehnana w něm
wššeka pokolenj země : wššychni národowé zwelebowati ho budau.
18. Požehnaný Pán Bůh Izraelský, kterýž sám činj diwne wěcy. 19.
A požehnané gméno welebnosti geho na wěky : a naplněna bude wele-
bnosti geho wššeka země : * staň se, staň se. 20. Konec wgaln dwály
Dawidowy syna Jesse.

Žáka k wyrozuměnj gsau ona slowa w
wersšy 16. A bude wtworzenj na zemi po
wersšých hor. Rabini Židowští wykládajce
ge prawj, je to wtworzenj wyznamenáwá hršku
obilj. S. Jeroným dj, je wyznamenáwá pa-
mětí hodné obilj, to gest : hognost wššobného
obilj. Gisté hognost obilj gest wtworzenj čeledj
a domu, neb kde se ona nachází, tu Pán s čes-
ledj dobře stoji, a nezhyne. Odkudj Izák
mluwě k Ezau o bratru geho Jakobowi, řekl :
* Obiljm, wojnem ustanowil sem ho, to gest
wtdvil, zmocnil, a zaopatil. Bellarmin Kar-
dynal w wexkladu jakmu tohoto takto mlus-
wj : Skrze hognost obilj na tomto místě ne-
rozumj se hognost obilj tělesného, nšbrj hog-
nost slowa Božjho. Tohoto obilj gest weliká

hognost w Cirkwi Božj. Obilj tělesného ne-
bývá hognost w horách, ale toliko w audo-
lich a romínách : tohoto pak duchowno obil-
j gest hognost y w horách ; nebo wššudy ; hu-
sta ohlasyge se slowo Božj. Ale gako w čas
weliké aurody, a hognosti obilj lidé sobě ho
nemnoho wáží, tak se taky nynj dže y s
tjm duchownym obiljm : neb gij welmi málo
sobě wáží lidé slowa Božjho, proto je ho welmi
weliká hognost gest ; a protoj mnozy forma ho
gednau w měsich wjmaji, w ofškwajti ge-
magice, gako někdy Žide chleb Ang líč na
pausšij. Gako pak tito newážíce sobě ho by-
dně zhynuli, tak y ti, gestto w ofškwajti magi
slowo Božj, ač se obáwaji, aby dle duše ne-
zhynuli.

a r. Mojs. 27.
37.
Proč lidé
newšyma-
gi sobě
mnoho slo-
wa Božjho.

Žalm LXXII.

Ten Žalm wěj, aby se žádný nehorššyl nad štěstím bezbožných, a nad neshěstím bohobog-
ných na tomto swětě ; poněwadž to oboge nedlauho trwá.

1. Žalm Džafu.

† Izraelský

** porážej-
ni

* probles-
dání k smrti
† držela ge

** položili

* tuto

† poznání

Ak dobrý † Izraelowi Bůh těm, kterých přjmeho gsau
šdce ? 2. Ne pak nohy teměr byly poklesli : o málo že-
by byli ** slauzli krotowé mogli. 3. Neb sem se rozhor-
lil nad neprawými, pokog hššnikum wida. 4. Nebot-
nenj * obled smrti gegich ; a wtworzenj w ráně gegich.
5. W Prácy liduw negsau, a s lidmi mrškání nebudau. 6. Protož †
chytla se gich peycha, přikryti sau neprawostj a bezbožnostj swau. 7.
Wyšla gako z tuhu neprawost gegich : vchylili se k žádosti šdce. 8.
Myslili, a mluwili sau neshlechtnost : neprawost na wššosti mluwili
sau. 9. ** Postawili wsta swá proti nebi : a gazyk gegich prossel na ze-
mi. 10. Protož obrácen bude lid mŭg * zde : a dnové plnj nalezení
budau w nich. 11. Y řekli sau : Gať wj Bůh, a gestli † wědomost na

wššosti ?

12. ^{**} Tyhle sami hříšníci, a hognost magicy na světě, obdr-
 ňali saubohatstwj. **13.** Y řekl sem: tedy bez přičiny ospravedlnil sem
 srdce své, a myl sem mezi newinnými ruce své. **14.** A byl sem mršťán
 celý den, a trestánj mé na vswojtě. **15.** Mluwjwali sem: wyprawowa-
 ti budu tak: ay hle národ synuw twých zawrhl sem. **16.** ^{*} Myslil sem,
 abych [†] poznal to, ^{**} práce gest předemnu: **17.** Dokawádž newegdu
 do swatyně Boha: a strozumjm w poslednjch wěcech gegich. **18.** Ale
 wšak pro lsti vložil sy gim: ^{*} swrhl sy ge, kdž pozdwiženi býwali. **19.**
 Kterak učiněni saub w puštinu, nable pomínuli: [†] zhyuli pro neprá-
 wost swau. **20.** Gačo sen ^{**} wstawagicych Pane, w městě swem obraz-
 gegich w niwec obrátjš. **21.** Nebo rozpáleno gest srdce mé, a ledwj má
 změněna gsau: **22.** a ga ^{*} wniwec wwedem sem, a newědel sem: **23.** Ga-
 čo howádko učiněni sem v tebe: a ga wždycky s tebau. **24.** Držel
 sy prawau ruku mau: a w wůli své provedl sy mne, a s sláwau [†]
 přigal sy mne. **25.** Nebo co gest mi na nebi? a od tebe co sem chtěl
 na zemi: **26.** ^{**} Zemlelo tělo mé, y srdce mé: Bůh srdce mého, a
 částka má Bůh na wěky. **27.** Nebo ay hle, kterjš se wzdalugi od tebe, za-
 bynau: wyhubils wšedny, kterjš smilnj od tebe. **28.** Mné pak přidr-
 žeti se Boha dobré gest: ^{*} skládati w Panu Bohu nádegi swau: a
 bych zwěstowal wšedka [†] oblassowánj twá, w branách dcery Syonšé.

** tot ble
 * nadál
 sem se
 † jebych
 ** wšlyce
 wánj gest
 nádegně
 † strzyl
 † zatraceni
 saub
 ** procy
 tucych
 * k ničemaž
 obráčen
 sem
 † přiwínuł
 ** semlo,
 bynuło
 * položiti
 † kázani

Žalm LXXIII.

W tomto žalmu obsahuge se proroctwj, neb o Babilonšém začetj, a wywráčenj chrámu,
 neb o pretwensstwj Antiocha. Lid stěžuge sobě na tyranstwj neprátel, a jádá, aby Bůh ho wy-
 trhl, gač před lety činiti ráčil.

1. Rozumnost Azafa.

1. **A**kocež Bože odehnal sy nás [†] na konec: rozhněwala se [†] konečně
 prchliwost twá na owce pastwy twé: **2.** Rozpomeň
 se na shromážděnj své, kterýmž sy wládl od počátku. ^{**} hůl
3. Wykaupil sy ^{**} prút dědictwj swého: hora Syon, ^{*} de force
 na které přebýwal sy w nj. **3.** Pozdwižniž rukau swých [†] wyřadaš
 na pechy gich ^{*} ku koncy: gač mnoho zlého působil nepřitel w swa- [†] li, poklá-
 tyni! **4.** A pochlubowali se, kterjš nenáwideli tě, v prostřed slawnosti [†] dali
 twé. **5.** [†] Postawili ^{**} znamenj swá znamenj: a nepoznali gačo v ^{**} foranb
 wygitj na neyweyšs. Gačo w lese dřjwj sekerami wyřekali brány geho- ^{wé, pra-}
 gednomyslně: **6.** w sekerě a na sečj ^{*} porazyli ge. **7.** Zapalili ohněm ^{porce swe}
 Swatyni twau: na zemi posskwrnili [†] stán gména twého. **8.** Řekli [†] rozbořili
 w srdcy swém ^{**} přibuznost gegich wespolek: Učinme ^{*} přestati wšed- [†] stánowi-
 dny dny swátečnj Boha [†] od země. **9.** ^{**} Znamenj swých sme newideli, [†] šse
 gýt ^{*} nenj proroka: a nás nepozná wje. **10.** Dokawádž Bože [†] ha- ^{**} rodina
 něti bude nepřitel: popuzuge ^{**} protivnjš gméno twé do konce: [†] gich spešl
11. Proč odwracugeš ruku swau, a prawicy swau, z prostřed lúna swého [†] at přestla-
 do konce: **12.** Bůh pak kral nášs před wěky působil spášenj v pro- [†] nau
 střed země. **13.** Ty sy stwrdil w mocy své moře: ^{*} zmlátil sy hlavy [†] na zmi
 † zřataš
 * nemá
 † pošněch
 bude činiti
 * odpurce
 b. luf. 1. 70.
 * zřormauš
 til, z. m. cau
 til, rozřij
 škal

† potel
** prauy
* poroty
fyné, prud-
če
† podlenj
** porau-
bať se pánu
* draždil
† chwáliz
cých
** od země
přibytku
naplnění
sau země
trawé přis-
byty

drahů v wodách. 14. Ty sy † roztlaukl hlavy draha : dal sy geg za po-
† km lidem mauřeninským. 15. Ty gsy protchl studnice, a ** potoky :
ty sy wysussyl * řeky Echan. 16. Twugt gest den, a twát gest noc : ty sy
spůsobil dennicy y slunce. 17. Tys učinil wšedky končiny země : léto y
† garo tys stwořil ge. 18. Pamatugž na to, nepřitel ** haněl Pána :
a lid bláznivý * popauzel gména twého. 19. Nlewydaweyž sselmám du-
sse † wyznawagjých tě, a dussý chudých twých nezapomjneygž do kon-
ce. 20. Wzbledniž na wmluwu swau : nebo naplnění sau, kterjž z
ni sau ** země přibytky nepravosti. 21. Žt neodcházý ponjžemý zaham-
ben gsa : chudý a nuzný chwáliti budau gméno twé. 22. Powstanjž
Bože, suď přj swau : pamatugž na pohanění swá, na ta kteráz se děgi
od nemandrého celý den. 23. Nezapomjneyž hlasuw nepřátel swých :
peycha těch, kterjž tě nenáwidj wstupuje wzdpyčy.

Žalm LXXIV.

Ten Žalm gest gako negaké rozmlawání mezy Bohem a Prorokem : w kterémžto sidi se
napomjnjagi, aby spravedlivé a bohobogné žmj byli, poněwadj přisnj a spravedlivj soudowé
Bojž na ně očekawagi.

1. Ku koncy, neporuffug, Žalm Písne Azafa.

† wyznás
wati se bu-
dem tobé,
wy znáwati
tě budem

2. † Chwáliti tě budem Bože : chwáliti, a wywoti budem
gméno twé. Wyprawowati budem diwné skutky twé :
3. Když čas wezmu, gá spravedlnosti souditi budu.
4. Rozplynula se země, y wšyckni kterjž obýwagi na
nj : gá sem ** vpewnil slaupy gegi. 5. Řžekl sem ne-
pravým : Nechtěyte neprávě činiti : a * prowinugjým : Nechtě-
te powýssowati rohu. 6. Nechtěytež wywýssowati na wýsost ro-
hu sweho : nechtěgte mluwiti proti Bohu nepravosti. 7. Nebo ani
od wýchodu, ani od západu, ani od pustých hor : 8. Nebo Bůh soud-
ce gest. Tohoto ponjžuge, a tohoto powýssuge : 9. nebo kalich w
tuce Pána wina čistého plný smjssenj. A naklonil gest z toho do
toho : wssať ale † kwasnice geho negsau wyprázdnené : piti budau
wšyckni hřjssnjcy země. 10. Gá pať ** zwěstowati budu na wěty :
zpjwati budu Bohu Jakobowu : 11. A wšedky rohy hřjssnjkuw
roztřjssám : a wywýsseni budau rohowé spravedliwého.

** wtwrdil
* přestu-
pnjškum,
hřjssnjškum

† kať
** bláfatj
* setru

Žalm LXXV.

Prorok wchwaluge gakěsy slawné proti nepřátekum wjtezstwj, w kterémžto Bůh swau
wšsemohaucnost ráčil wkázati : a dokazuje, že on gest prawý Bůh, wzástte pať Buh Izraele :
protož take wšyckni k chwále a službě toho Boha se žmj.

1. Ku koncy, w Chwálách, Žalm Azafa, Písne k Asyršškým.

† potel
** zafiwé-
cuge ty, gsy
s podiwé-
njm z hor
wěčných
* zarmaw-
ceni

2. Námý gest w Jůdstwu Bůh : w Izraeli weliké gméno
geho. 3. A učiněno gest w pokogi mjsto gehu : a
obywánj gehu na Syonu. 4. Tamť gest † polámal
mocnosti lucjst, štjt, meč, y wálku. 5. ** O-
swęcuge ty diwně od hor wěčných : 6. * Zbaučeni

8 **S**au všycni nemauděj srdcem. Žesnuli snem svým: a nic nenalezli všycni muži bohatstwj w rukau svých. 7. Od † přimlawánj twého Bože Jakobu^{**} zdějmali, kterj * wstaupili na koně. 8. Ty hrozný gsy, a kdo se tobě † na odpor postawj: od chwjle té hněw twüg. 9. Z nebe spřeseti sy dal saud: země se trāsla **, a wpořogila. 10. Když powstáwal † saudu Bůh, aby * spaseňa učinil wšsedy tiché země. 11. Nebo mysslenj slowěka † chwáliti tě bude: a ** ostatkowé mysslenj den poswátný spřetiri budau tobě. 12. Sliby činte, a plňte Pánu Bohu swému, wšsycni, kterj * w okolku geho přináššyte dary. Hroznému 13. a tomu kterjž odgjmá ducha knjžat, hroznému † v králuw země.

† zebřánj
** žesnuli
* wšedali
† spřeti,
spřotiwj
* wřichla
* wšwō
božena
† wšzná
wati
** potoms
řowé z to
ho rozgř
mánj
* wškol
něho
† před krá
li zemšřymj

Dnými slowy w werššy 12. Slibügte, a sli by plňte Pánu Bohu zc. porájj se blud nyněžšich Racyřü, kterjžto sliby, wěcy od Pána Boha neporučených, zawrhugi. Newymjnuje tuto Duch S. jádných slibü, nýbrž sprošře rabi, abychom sliby činili Bohu, a ge plnili. * U S. Augustyn, wykládage ta slowa Dawidowa, prawj, je dobře se slibuge Bohu wstarwina čistota, dobrowolná chudoba, a giné těmto podobné wěcy, ku kterým nás Bůh jádným přikázanjm nezawázal. Je pař takowé wěcy Bohu slibiti můžeme, a to chwálitebně, dokazuje se předně z 3. Knihy Mojššowé, řapitoty 27. řdežto obššyrně se gedná o slibich takowých wěcy, kterýchž činiti jádný powinen nebýl, a nicméně ge Bůh řchwaluge, a chce aby wplněni byli. O temž dočřes se w 4. knize

Mojš. w ř. 6. a w knize 5. tehož Mojšše, w řap. 23. w werššy 21. 22. a 23. Po druhý Jakob, gař čřeme w 1. knize Mojš. w řap. 28. w werššy 22. slibil Bohu dáti desářky, an ho ř tomu jákon nezawázowal, poněwádž ho Bůh gešřte tehďaž nebyl wydal. * U Anna slibila, je dáti gi Bůh pohlawj mužšře, dá ho Pánu w wšsedny dni žiwota geho, a je břitwa newstau pi na hlawu geho, ř čemuž wšřal Bůh jádneho nezawázowal: a nicméně jádný z starožitných Wčitelü, a z Swatých Otřü nehani tech slibü, ani Pjřmo S. Je pař Luter haněl takowé sliby, a ge zawřhowal, wěnil to ř tomu, aby oličil tim saulojnictwj swé, řřže kterjž zrušřil slib wěčné čistoty, nimž se byl Pánu Bohu před tim zawázal.

a S. Aug hic
† řech wě
cy slibowé,
gichžto
Bůh nepřiz
řázal, lři
ř Bohu, a
wyplněni
byř magj
b. ř. ř. 1. 11.

Žalm LXXVI.

Dawid weliřm sauzenjm obtjzen řřžuge sobě na swau břdu. Nicméně w wwařowánj řřch dřiwü, které Bůh před časř wěnil pro lid Izraelsřj, sebe samého wzbuzuge, a swau nářđgi řřdá w dobřote, a wšemohaučnosti Božšře.

1. Ku koncy, pro Ždnřhun, Žalm Řřřařa.

2. **S**asem swým wolal sem řu Pánu: hlasem swým ř Bohu, a ** pozorowal ře mně. 3. W den * řsauženj swého wyhledáwal sem Boha, rukama swýma w nocy † proti němu: a negsem oklamán. Wledala se po řěšřyřti dusse má, 4. zpomněl sem na Boha, a ** libost sem měl, y * cwjčen sem byl: a † zemdlel duch můg. 5. Předcházeli ** bděnj oči mé: * řřormaucen sem byl, a nemluwil sem. 6. Mysliř sem na dny starodáwné: a léta wěčna na myšři sem měl. 7. A rozgjmaj sem w nocy s řřdcem swým, a † cwjčen sem býwal, a ** chwosřřišřřetem řřaumal sem ducha meho. 8. Řdaž na wěky zawřhne Bůh: nebo nepřiložj, aby lřtořřiwěgšřř byl gešřte: 9. Aneb do řřonce miřřředenstwj swé * ođetne, od nářodu do nářodu: 10. Nebo zapomene řřřowati ře Bůh: aneb zadržj w hněwu swém miřřředenstwj swá: 11. Ř řekl sem, nynjř sem začal: tator (gest) † proměna prawice Weywšřšřřho. 12. Spomněl sem na řřřřky Páně: neb připomjnati sobě budu od počá řřku dřiwé řřřřky twé. 13. A přemysřřowati budu we wšřřch řřřřřřřř

** wyřbled
* řřřmurti
† ř němu
** řodřa
sem ře
* řřřřřřřř
ř
† řřřřřřřř
** řas bdě
ni
* řřřřřřřř
cen, předě
řřřř
† řřřřřřřř
sem ge
** očiřřřřřřřř
wal sem
ducha mé
ho
* ođegme
† řřřřřřřř

† zvyklosti
mjiti,
zvykari
budu
* oznámils
† zformau-
cey sau
** herau se,
peobíhagi
* In podob-
benství kol
† zmršwěla
2 Ex. 14.
19.

twých: a w nálezých twých ** cwjčen budu. 14. Bože: w stratani
(gest) cesta twá: kdož (gest) Bůh veliký jako Bůh náš: 15. ty gŕ
Bůh, kterýž činis diwne věci. * Známau sy učinil mezy lidmi moc
swau: 16. vykoupil sy w ramenu lid swůg, syny Jakobowy, a Jo-
zeffowy. 17. Wjdělil sau tě vody Bože, widěli tě vody: a báty, a
† zbauřily se propasti. 18. Mnoztwj zwůku wod: hlas wyběll
oblakowé. Neboť střely twé ** přecházy: 19. hlas hřimání twého
w kolé. † Zastojtla se blyškání okřstku země: pohmula se, a zata-
řla země. 20. W moři cesta twá, a stezky twé w wodách mnohých: a
šlepege twé nebudau poznany. 21. Dowedl sy jako owce lid swůg,
w ruce Moggisse a Narona.

Žalm LXXVII.

W tom Žalmu wyprawuge Dawid wsechmy milosti a dobrodini, která Bůh před mnoh-
mi léty lidu Izraelskému prokázal. Napominá lidi, aby Bohu jakožto swému Pánu věrní
a posluschni byli, a nenásledowali w tom twrdossygnost swých starých Otců, kteří proto přiti-
na byli, že Bůh pokolenj Esraimowo zawrhl; naproti tomu pak pokolenj Judowo wpo-
sil, a z tohož Dawida gedneho Pastýře od stáda na králowství wyzdwihl.

1. Rozum Uzasowi.

** poslaaz
cheg lide
müg
* pobádey

† známý čis-
nili
** pilnj by-
li
a 2. Mogg. 14.
21.
* rozdětil
† w gbeli
w sudu
** we dne
b 2. Mogg. 17.
6.
Žalm 104. 38.
* w myšle.
přesuchém

†** Ozorügte lidé müg zákona meho: nakloňte vcha swé-
ho k slowum wst mých. 2. Otwetu w podoben-
stwých wsta swá: mluwiti budu * propowjdy od po-
čátku. 3. Gať weliké věci sme slyšeli, y ge poznali:
a otcowé nassy nám wyprawowali. 4. Negsau stry-
té od synuw gegich, w národu druhém. Wyprawugjce chwály Páne,
a mocnosti geho, y diwne skutky geho, kteréž činili. 5. A wyzdwihl
swēdectwj w Jakobowi: a zákon ustanowil w Izraeli. Gať weliké vě-
cy přikázal otcum nassym, aby geť w známost wwedli synum swým: 6.
aby poznalo pokolenj druhé. Synowé kteréž se zrodj, a powstanau,
a wyprawowati budau synum swým. 7. Aby skládali w Bohu nádegi
swau, a nezapomjnali se na skutky Božj: a ** wyhledáwali přikázani
geho. 8. Aby nebyli jako otcowé gegich, národ neshlechtný a popau-
zegjcy. Národ kterýž nezprawil srdce swého: a nedůwěřil se Bohu
duch geho. 9. Synowé Esrem natahugjcy a spausstégjcy lučissě,
obrácení sau (zpět) w den boge. 10. Neostřihali zákona Božjho: a
w zákoně geho nechtěli choditi. 11. Zapomenuli se na dobrodini geho,
a na diwne skutky geho, kteréž ukázal jim. 12. Před otcy gegich činil
weliké diwy w zemi Egypťské, na poli Tanys. 13. Protřhl moře, a pře-
wedl ge: a postawil jako wody w † lahwicý kožene. 14. A dowedl ge
w oblaku ** dne: a přes celau noc w oswěcowání ohně. 15. Protřhl
skálu na pausstj: a napágel ge jako w propasti mnohé. 16. A wywedl
wodu ze skály: a provedl jako řeky vody. 17. A přidaly gestě hře-
ssyti gemu: k hñěwu wzbudili Neywýššyho * na bezwodném (místě.)
18. A pokušsili Boha w srdcích swých: aby žáдали pokrmuw dussem
swým. 19. A zle mluwili o Bohu: řekli: Šdaliž bude mocy Bůh při-

C pravití stůl na paussti : 20. Nebo † vdeřil skálu, a tekly vody, a po-
 tokové se rozvodnili. Zdaž y chleb dáti mocy bude, aneb pripraviti
 stůl lidu swému : 21. ° Protož vslyšel Pán : a ** odložil : a o-
 heň zapálen gest w Jákobu , a hněw wstaupil na Izraele : 22.
 Proto že newěřili w Boha, aniž dauffali w spasenij geho. 23. A
 rozkázal oblakum z hůry, a brány nebeské otewřel. 24. ^d A dštil
 gim mannu ku pokrmu, a chleb nebeský dal gim. 25. ° Chleb * An-
 geluw gedl člowěk : pokrmy seslal gim w hognosti. 26. ^f Pře-
 nesl wjtr polednj z nebe : a wwedl w mocy swé wjtr od západu.
 27. Y dštili na ně gako prach maso : a gako píseř mořský ptact-
 wa pernatá. 28. A padla sau v prostřed † leženj gegich, ** wú-
 kol stánuw gegich. 29. Y gedli a nasýceni sau přjliš, a žádost
 gegich přinesl gim : 30. negsau oklamani * od žádosti swé. ^g Ge-
 ště pokrnowé gegich byli w vstech gegich : 31. a hněw Božj
 wstaupil na ně. A zmordowal † tučné gegich, a wyborným Izrae-
 le překážku učinil. 32. ** We wšech věcech těch hřessyli gestě :
 a newěřili * diwným skutkum geho. 33. A sessli w marnosti dno-
 wé gegich, a léta gegich s chwátánjm. 34. Když ge hubil, hle-
 dali ho : a nawracowali se, a na vswitě přicházeli k němu. 35. A
 rozpomenuli se, že Bůh spomocnjt gegich gest : a Bůh neywyššy
 wykupitel gegich gest. 36. Y milowali sau ho w vstech swých, a
 gazykem swým šhali gemu. 37. Srdce pař gegich nebylo přjme s
 njm : aniž wěrnj shledáni gsau w zákonu geho. 38. On pař gest
 milosřdný, a † milosřiw bude hřjchum gegich : ** a newyhubj ge.
 Y rozmohl se, aby odwrátil hněw swůg : a nerozpálil wšeho hně-
 wu swého : 39. A rozpomenul se, že tělo gsau : duch gdaucý, a ne-
 wracujcý se. 40. Kolikrát sau ho * k hořkosti přiwedli na pau-
 stj, k hněwu popudili na bezwodném (mjsťe ?) 41. A obrátili se, a
 pokauřeli Boha : a swateho Izraelského † k hněwu popudili, 42. **
 Neopamatowali se na ruku geho, dne, kteréhož wykauřil ge z ruky sřu-
 jugjčeho. 43. Gak gest kladl w Egyptě diwy swé, a zázrať swé * na
 poli Tánys. 44. ^h A obrátil w krew řeky gegich, a přiwaly gegich, aby
 nepili. 45. ⁱ Seslal na ně psý mauchy, a žrali ge : a žábu, a rozptylila
 ge. 46. ^k A dal † rezu owotce gegich, a práce gegich kobylice. 47. ^l A
 ** potlauřl w krupobitj winice gegich, a * morusse gegich w mrazu.
 48. A wydal krupobitj dobyteř gegich, a wládařstwj gegich ohni.
 49. Poslal na ně hněw † prchliwosti swé, prchliwost, a hněw, a sřau-
 ženj, dopusřtěnj sřrze Angely zlé 50. Cestu učinil stezce hněwu swé-
 ho, newchowal od smřti ** dusse gegich : a dobyteř gegich w smřti *
 zawřel. 51. ^m A pobil wšseřo prworozené w zemi Egyptské, prwoti-
 ny wšseliké práce gegich w stanjch Chámowých. 52. A pobral gako
 owce lid swůg : a wodil ge gako stádo na pausstj. 53. ⁿ A wywedl ge
 w náděgi, a nebali se : a nepřátely gegich přikrylo moře. 54. A wwedl
 ge na horu poswěcenj swého : horu, kteréž dobila prawice geho. ° A
 † wywřhl před twářj gegich národy : a losem rozdělił gim zemi w

† byl
 c 4. Řogj. 11.
 2.
 ** prodil
 d 2. Řogj. 16. 4
 c 4. Řogj. 11. 7
 Jan 6. 31.
 1. Kor. 10. 3.
 * angelřý
 f 4. Řogj. 11.
 31.
 † táboruw,
 wogř
 ** poole
 * w žádoe
 řech swých
 g 4. Řogj. 11.
 31.
 † mocné
 ** po
 * diwum
 † šitage se
 ** neroz-
 přjli, nes
 zařladi
 * rozbně-
 wali
 † rozdráž-
 dili
 ** nerozpo-
 menuli se
 na moc
 geho.
 * wškol
 měřla Tán-
 nys
 h 2. Řogj. 7.
 20.
 i 2. Řogj. 2.
 6. 24.
 k 2. Řogj. 10.
 15.
 † ryp
 ** pobil
 řraupami
 * řtromowj.
 mořřých
 gabod
 † popuzenj
 l 2. Řogj. 9. 25
 ** žiwoty
 * řewřel
 m 2. Řogj.
 11. 29.
 n 2. Řogj. 14.
 27.
 o Joje 13. 8.
 † wywřcal

ružaléma: a nebyl, kdoby pochovával. 4. Včinění sine potupa sausedum nassým; porauhanj, a posměch tēm, kterj w okolkú nassým gšau. 5. Až dokawadž Pane hněwati se budeš do konce: rozpálj se gačo oheň † horlenj twé? 6. * Wylj hněw swúg na národy, kterj te nepoznali, a na králowstj, kteráž gména twého newzýwala. 7. Neboť sausežrali Jáko: a místo geho zpustili. 8. * Nepřipominejz nepravostj nassých starých, rychle at předegdau nás milostdenstwj twá: nebo chudj včinění sine přjliš. 9. Spomoz nám Bože spasýtely nás: a pro sláwu gména swého Pane wyswobod nás: a milostiw buď hřichum nassým, pro gméno swé. 10. Aby snad neřekli w národech: Kde gest Bůh gegich? a wznámost at wwedena gest před očima nassýma, pomsta krwe služebnjkuw twých, kteráž gest wylitá: 11. wegdiž před obličeg twúg škánj wěšnuw. Podle welikosti ramena swého, wladniž syny vmrtwených. 12. A odplat sausedum nassým** sedmernásobně do slima gegich: pohaněnj, kterěz sa wytepkali tobě Pnne 13. My pak lid twúg, a owce pastwy twé, * chwáliti tě budeme na wěky. Do národu a pronárodu wyprawowati budeme chwałú twau.

† přchlic
wost twé
† Ser. 10. 25.

b Jm. 64. 9.

† mezy ná-
rody** sedm-
krát wíce

* slawiti

Žalm LXXIX.

Tento Žalm o tom teměř gedná o čem n předessj. Prorok oplakáwa budaučj wywráčenj města Jeruzaléma a chrámu: které místo, on spuště winicy přiroronáwa. Žádá od Boha, aby gačo před časy lid Izraelskj z Egypta wywedl; tak n budaučnē swúg lid z Babilonského pagetj wyswoboditi ráciť.

1. Ku koncy, pro ty, kterj proměnění budau, swědectwj Azafa, Žalm.

2. Enž † zprawugeš Izraele, ** pozorúg: kterjz wodjš gačo owcy Jozeffa. Kterjz sedjš na cherubjnu, wygewiž se 3. před Ešsraimem, Benyaminem, a Manassesem. Wzbudiž moc swau, a přigď, aby spasena včinil nás. 4. Bože obratiž nás: a vkaž twáť swau, a spaseni budeme. 5. Pane Bože * mocnostj, dokawadž se hněwati budeš na modlitbu služebnjka swého? 6. Armiti nás budeš chlebem slzy: a nápoj daš nám w slzých w mje? 7. Položil sy nás k odporu sausedum nassým: a nepřátele nassý vsmjwali se nám. 8. Bože † mocnostj obratiž nás: a vkaž twáť swau: a spaseni budeme. 9. Winicy z Egypta přenesl sy: wywrhl sy národy, a stjpil sy gi. 10. Wúdce cesty byl sy před obličegem gegim: stjpil sy kořeny gegi, a naplnila zemi. 11. Přikryl hory stjn gegi: a křowj gegi cedry Božj. 12. Roztáhla rastoletstj swé až k moři: a k řece ** rozwody gegi. 13. Proč sy zkazyl zydku gegi: a zbjragj gi wssyčni, kterj gdau mjmo cesty? 14. * Wykořenil gi wepř z lesa: a obwzlasstnj zwěť zpásla gi. 15. Bože † mocnostj obratiž se: popatě z nebe, a wiz, a nawsttew winicy tuto. 16. A dočoney gi, kterauz stjčila prawice twá: a nad synem člowěka, kterehož sy potwrdil sobě. 17. Zapálena ohněm, a podkopána od ** zehranj obličege twého zahynau. 18. Budiž ruka twá nad mužem prawice twé;

† tdiš
** wšles
dij, wjezi

* zástupow

† zástupow

** rozplon
senj

* vypleniť

† zástupow

** zřetwo-
sti

a nad synem člověka, kteréhož sy potvrdil sobě. 19. A neodstupuje me od tebe, obživš nás : a gméno twé wzywati budeme. 20. Pane Bože * mocnostj obratiz nás : a vkaž twař swau , a spaseni budeme.

Žalm LXXX.

Prvního dne každého měsíce, a na den nového světla tento žalm zpíván býval; wyláště na den nového světla měsíce Září, kteréhožto den gménován byl Swátek traubny. Napomíná lid, předně pak Jahny, aby tento, y giny Swátky s obrozlástny pobožnosti slyšeli, a Boha serwšy pilnosti ctili.

1. Ku koncu, za čereny, Žalm samému Džafowi.

2. **S**eseyte Bohu spomocniku nassemu : weselé pokřikujte Bohu Jakobowu. 3. Wezmětež † žalm, a depte bubben, žaltář weselý s harffau. 4. Trubte na Flows měsíce traubau, w den znamenitý slawnosti wassy. 5. Nebo přikázanj w Izraeli gest : a saud Bohu Jakobowu. 6. * Swědctwj w Jozeffowi položil ge, když wycházel z země Egyptské : gazyt, kteréhož neznal slyšel gest. 7. ** Odwratil od břemen hřbet geho : ruce geho * w kossy slaužili. 8. W sfauzenj wzywál sy mne, a wyswobodil sem tě : wyslyšel sem tě w ukrytj bauce : zkusyl sem tě w wody odpjranj. 9. * Slys lidé můg, a oswědčim se † tebau Izraeli : wposlechnessli mne, 10. nebudeť w tobě Boha nowého, aniž se klaněti budeš Bohu cizýmu. 11. Neboť gá sem Pán Bůh twůg, kterýž sem wywedl tebe z země Egyptské : rozssyř wsta swá, a naplnim ge. 12. A neposlechl lid můg hlasu mého : a Izrael nepozorował mne. 13. ^d Pustil sem ge podle žádosti srdce gegich, * křáčeti budau w nalezcých swých. 14. * Kdyby byl mne lid můg wposlechl : Izrael kdyby po cestách mých byl chodil. 15. † Za nic snad nepřátely gegich bylbych snížil : a na sřuzugjcy ge bylbych wztáhl ruku swau. 16. Ne- D přátelé Páně selhali sau gemu : a bude čas gegich na wěky. 17. A kř- C mil ge z tuhu ** obilj : a ze skály * medem nasýtil ge.

Po omých slowich w wersy 12. A neposlechl lid můg hlasu mého, a Izrael nena- klonil se ke mně, hned w následugicým wersy dj Bůh : A nechal sem gich, podle žádosti srdce gich, aby chodili po nalezcých swých. Bylbyh někdo pomyslil, slyše ho stěžugjcy ho sobě proti lidu Izraelskému pro neposlu- sšenstwj geho, je newjm, gaku sfauzenj na ně proto dopustj ; on pak ne gen toho newčinil, ný- brj raděg způsobil, je se gim wšsecko podle wúle gegich wedlo, a wššm dobrým wzděgššm oplš- wati. Tak tedn, řekneš, milostiwěgi Bůh na- kládá s wětššmi hřššniky nežli s menššmi ? kteréz téžce zde pro dosti malé hřichy trestáwá. Nikoli. 1. Slys S. Petra Damiány mluwjcy- ho : * Což se diwšs, gestliže se káť duššy Bůh wšsemohaucy, ty, které widj wěčné smrti podrobené, necháwá, aby rozkossně žiwj byli ; a které k žiwotu wywoluge, s nimi přjšně nakládá ? Wúš, kterýž zabít býti má,

pase se na zelená sauce, a doma neylesšy po- trawau krmem býwá : tak Bůh tím gestto do- peška přigiti magj, zde powoluge, a rozkossé gim propůgčuge. ^b Pročež, dokládá na témj mššě- tíj S. Běitel, nechtěg ššestj tohoto žiwota bezbožným lidem záwiděti, nýbrž mēg s nimi spolu : wtrpenj, genž gako nerozum- ná howada žerauce na sřachtau pospř- chagj. A S. Augustyn na ona slowa Dawi- dowá : * neb sem se rozhorlil nad neprá- wými, pokog hřššniků wida, neb neni prohledánj k smrti gich ič. takto dj : * Gij sem porozuměl, proč oni magj pokog, a k wětau na zemi ; proto je smrti gegich neni odchýlenj, to gest, že gistá smrt a wě- čná gim pozůstáwá, kteráz ani od nich se wchýliti, ani oni od ni nemohau, pro ty te- dy zlé wěcy, kteréz wěčné snášeti budau, nynj co gest ? W prácých lidššých negsau, a s lidmi mřššáni (zde na swětě, nebudau.

* zastupaw

† žaltář

a1. Mojs. 4. 29.

* * vchylil * kossim sau saužili b 2. Mojs. 17. 5. c 2. Mojs. 20. 2 * proti tobě

d Efut. 14. 16. * * nechal sem gich * pógdaw e Dtr. 9. 13. † gako w nic

* * pššenie čného, obil- ne : o * ředj

Wššiasšni gsau hřš- ššnicy, gimj se zde do- bre dářj

a S. Petras Damiáni l. 8. epist. 6. b lácem ibi- dem c žalm 72. 3. 4. &c. d S. Aug. in Psal. 72.

Žalm LXXXI.

W tomto žalmu napominají se Saudeové, aby gednomu každému Žalobníku, bez ohledu na osobu, spravedlivý ortel vyřkli; a aby na to pamatovali, že Bůh gest ten nevyšší Su-
di, který wšechny jiné nespravedlivý Saudec bude sauditi a trestati.

1. Žalm Azafu

Bůh stál † w shromážděnj bohůw : v prostřed pať bohy rozsluge. 2. Dokawadž saudite nepravost : a twáři hříšníkŭ přigimate ? 3. Saud číte nuznému, a sy-
rotku : ponženeho, a chudeho ** ospravedlnigte. 4. ^a Wyrhnete chudeho : a nuzného z ruky hříšníka wy-
swo-
bode. 5. Nlewěděl, aniž srozuměl, we tmách chodj : pohnau se wššćni základowé země. 6. ^b Gát sem řekl : Bohowe gste, a synowé Nlewyššího wššćni. 7. Wy pať gačo lidé zeměte : a gačo gedem z knjzat padnete. 8. Powstaň Bože, sud zemi : nebo ty děditi budeš we wšech národech.

† w sboru

** sprawe-
dliwá číte
a Písl. 24.
19.

b Jan. 10. 34.

Žalm LXXXII.

Stěžuje sobě, w tom žalmu, lid Izraelský, je tak mnozý enžý Národowé s Moabitským a Ammonytským wespolek se smluwili, aby Izraelské pokolenj w nic wwedli. Žáda Boha, aby on ty Národy rozptliti a tak skaziti ráčil, gač se před časý strze Gedeona, a Baracha Mo-
abitským a Ammonytským stalo ; aby jiný Národowé vyznali, že Bůh Izraele sám prawý Bůh gest, gehožto mocy nic odolati nemůže.

1. Píseň Žalmu Azafa.

Bože, kdož bude podobný tobě ? neodmlčug se, aniž se vpořogug Bože : 3. Nlebo hle nepřátele twogi † zwúčeli : a kteří nenawidj tě pozdwhli hlawy. 4. Uad lidem twým w zlostnau raddu wessli : a my-
slili proti swatým twým : 5. Ažekli : Podte, a roz-
ptylme ge z národu : a nebuď připomjnano gměno Izraelowo wjce 6. Nlebot sau přemyslowali gednomyslňě, spolu proti tobě wmluwu spořádali, 7. ^{**} stanowé Idumeyských, a Izmaelitských : Moabstj a A-
garensstj, 8. Gebalsstj, a Ammonytsstj, a Amalecytsstj : cyzozemcy, s obywateli Tyrskými. 9. Ano y ^{*} Asur přissel s nimi : † wčiněni sau ku pomocy synum Lotowým. Včiň gim gačo Madyanowi, 10. ^a a Syzarowi ; gačo Jabinowi w potoku Cyson. 11. ^{**} Wyhynuli w En-
dor : wčiněni sau gačo leyno země. 12. ^b Položjž knjzata gegich, gačo Oreba, a Seba, a Sebea, a Salmana. Wššćka knjzata gegich, 13. kte-
ráž řekla : * Dēdictwjm obdržme Swatyni Božj. 14. Bože mŭg po-
lož ge gačo kolo : a gačo † steblo před twáři wětru. 15. Gačo oheň, genž spaluge les : a gačo plamen spalugjcy hory : 16. Tak ^{**} stjhati ge budeš w bauři swé : a w hněwu swém přestrassys ge. 17. Uapli twáče gegich zahanbenjm : a hledati budau gměna twého Pane. 18. At se zahanbj : a poděšy na wěky wěkuw : a nechť w hanbu wwe-
ni sau, a ^{**} zahynau. 19. At poznajj, že gměno tobě Pán : ty sám Nlewyšší nadewšší zemi.

† hřmot v-
čimli, zwúř
wydali

** stanow-
wššć

* Lid As-
syrsky
† přispěli
Judyt. 7. 25.
Judyt. 4. 15.
** k. eni
sau
b Judyt. 7. 25.

* opanůg-
me
† stmššć
** potřka-
ti, boniti
* zārmaus
tšs
† zārmauti
* zāracceni
budau

Žalm LXXXIII.

David od syna svého Absolona zahnaný, dává na sobě znáti tu velikou jádost, kterou má k domu svému a k Arše Páně, a pokládá ty za šťastné, kterým dopřáno gest do toho domu vstíti. Ten žalm může se také rozuměti, o jádosti k nebeské a věčné vlasti. Někteří smyslslegi, se strže tu jádost, rozuměti se může, ono veliké taužení, které měli Izraelští v Babilonském zajetí po své vlasti.

1. Ku koncy, za čteny synum Kore, Žalm.

2. **S**au milj stánové twogi Pane † mocnostj: 3. tau-
 žj, a ** omdlévá dusse má po synjch Páně. 4. Ne-
 bo wrabec nalezl sobě dům, a hrdlice hnizdo sobě,
 kdežby složila † mladá své. Oltářové twogi Pa-
 ne ** mocnostj: králi můg, a Bože můg. 5. Blahostloweni, kte-
 řjž přebýwagi w domu twem Pane: na wěky wěkuw chwałiti bu-
 dau tebe. 6. Blahostlawený muž, * kteréhož gest pomoc od te-
 be: wystupowanj w srdcy swém spočádal, 7. w audolj slzy, na místě,
 kterěz vložil. 8. Neboť požehnánj dá ustanowitel zákona, pugdau z
 ctnosti do ctnosti: bude widjn Bůh bohuw na Syonu. 9. Pane Bo-
 že † mocnostj wyslyš modlitbu mau: wssýma pozorug Bože Jakobu.
 10. Ochránce náš popatř Bože: a wzhlédni na twář ** Pomazaného
 swého. 11. Nebo lepšý gest den geden * w synjch twých nad tisíc.
 Wywolil sem opowrženým býti w domu Boha meho, raděgi než pře-
 býwati w stáných hřjssnjkuw. 12. Nebo milosřdenstwj, a pravdu
 miluge Bůh: milost, a sláwu dát Pán. 13. Nezbawjť dobrých wěc
 těch, kterjž chodj w newinnosti: Pane † mocnostj blahostlawený člo-
 wek, kterjž dauffá w tě.

Welice tauj w tomto žalmu S. Král David po Králowstwj nebeském, a patero te-
 měř porád, gmen genu dáwá, gajz znamenal
 zde S. Albert veliký. Předně gmeno stánku,
 řka. ^a Aterak milj gsau stánkové twogj.
 Po druhj, Syně; ^b žádá a hyne dusse má po
 Synjch Páně. Po třetj, domů: nebo wrabec
 nalezl sobě dům. Po čtortj, hnizda:
 A hrdlička hnizdo, kdežby složila pračáta
 swá. Po pátj, oltářů: Oltářové twogj
 Pane zastupů. Přičinu pak těch tak rozdi-
 lých gmen Králowstwj nebeského přednášj tžj
 S. Otce na témj místě, řka: stánek weselost,
 syni sřyřokost, dům bezpečnost, hnizdo li-
 beznost, oltář místa toho Swátost wy-
 znamenáwá. Ustawičná tam bude na
 wěky weselost, gajz swědčj S. Jan, kdyz
 nebe wypsuge, řka: ^d U setře Bůh wse-
 likau slzu z očí gegich: a smrti wjce nebu-
 de, ani kwjlenj, ani křjfu, ani boleřti nebu-

de wjce. Bude tam weliká sřyřokost a
 prostranstwj, tak že na nebe patřiw Pro-
 rok Băruch wolal: O Izraeli, gajz weliký
 gest dům Božj: a welmi weliké místo
 wládatřtwj geho! Weliký gest, a nemá
 konce, wysoký a nesmjrný. Bude tam
 bezpečnost: neb kohožby se háli nebesřia-
 né, gestto přebýwati budau pod ochranau
 Neywysřjřho. Bude tam neywěřřjřj li-
 beznost odpočinutj, kterauz my wěrným
 dussřčkám wždycky winssugeme, řkauce:
 U odpočinutj wěčné deg gim Pane, w
 tom totizto nebeským hnizdē. ^e Bude tam
 naposledy samá swátost, proto, že gajz
 dj S. Jan, newegde do něho nic postřwo-
 něného, ani činjcyho, ohawnost. Protož
 hcemeli, aby nám na wěky blaže bylo, tak se
 chowenme, abychom se do toho tak šťastně
 ho místa dostati mohli.

Žalm LXXXIV.

David připomíná sobě wysřwoboženj lidu Izraelského z Egipta; a žádá za wysřwoboženj lidu
 řkého pokolenj od gha hřjchu, a od poddanosti Esatanásse, aby lid prawý pořog obdržel. Z té přis

† zastupow
 ** hyne,
 mře
 * rozwesel
 lila se

† Křtářka,
 pračárka
 ** zástup
 puw

* Kterjž mř
 pomoc od
 tebe,

† zástupow
 ** Křstř
 * synjch,
 obyřlj.

† zastupow

a v. 2.

b v. 3.

c v. 5.

d 3gem. 21. 4.

e Băruch 3.
 24. 25.

Co wyzna-
 menáwagj
 rozdiřlná
 gmena nebi
 daná zde
 od Dawis
 da
 f 3gem. 21. 27.

činy velmi dobře se přimlouvá křesťu Pánu, jakožto Vykupiteli lidského pokolení. Někteří se domnívají, že ten žalm složen jest teprve po Babilonském zajetí.

1. Ku konci, Synum Kore, Žalm.

2. **D**žehnal sy Pane země své : odvrátil sy ** zajetí Já-
kobovo. 3. Odpustil sy nepravost lidu svého : přikryl sy všecky hříchy gegich. 4. Ukrotil sy všecken hněw swúg : odvrátils od hněwu prchivosti své. 5. Obratiz nás Bože Spasiteli násš : a odvrát hněw

swúg od nás. 6. Zdaliz na wěky hněwati se budeš na nás ? aneb pro-
táhneš hněw swúg od národu do národu ? 7. Bože ty obrátě se obzi-
wijš nás : a lid twúg * weseliti se bude w tobě. 8. Vkaž nám Pane mi-
lostřednstwj své : atspaseni swé deg nám. 9. Poslechnu, co mluwj we-
cne Pan Bůh : neboť mluwiti bude pokoj k lidu swému. A nad
swatými swými, a k těm, kterj se obracy k srdcy. 10. Wšak ale blizko
bogjých se ho spaseni geho : aby obýwala sláwa na zemi našš. 11.
Milostřednstwj a prawda potkaly se (spolu :) sprawedlnost a pokoj
poljbili se. 12. Prawda z země posla gest : a sprawedlnost z nebe
wyhledla. 13. Neboť Pan dá ** dobrotiwost : a země naše wydá *
daurodu swau. 14. Sprawedlnost před nim choditi bude : a klasti
bude na cestě kroky své.

** wasbu,

* těšiti

† spasitel
twého

** dobrotu
* pšod

Žalm LXXXV.

Ten žalm jest Modlitba Dawidowa, w které on prosí, aby ho Bůh w geho sšauzenj (někteří se domnívají, že gest to bylo protivěnstwj Saule) wyslyšeti ráčil, a wedl ho po cestách přikázani swých, y aby geg ed swých nepřatel wyswobodil.

Modlitba samému Dawidowi.

1. **S**škloň Pane vcha svého, a wyslyš mne : neboť nu-
zny, a chudý gšem gá. 2. Ostrjhež duffe mé, neboť
swatý gšem : spasena včim služebnjka svého, Bože
múg daušfagjého w tebe. 3. Smilúg se nademnu
Pane, neboť sem k tobě wolal celeho dne : 4. Ob-

wesel duffš služebnjka svého, neboť k tobě Pane duffe mé sem poz-
dwlhl. 5. Nebo ty gšy Pane lizezny, a tichý, mnoheho milo-
střednstwj všem wzywagjým tě. 6. Všyma pozorúg Pane mo-
dlitby mé ; a † pozorúg hlasu prosby mé. 7. W den sšauzenj svého
wolal sem k tobě : nebo sy wyslyšel mne. 8. Neniť podobneho tobě
mezy bohy Pane : a neniť wedle skutkuw twých. 9. Wšyctni národowe
kteréž sy včinił přigdau, a klaněti se budau před tebau Pane : a ** osla-
wowati budau gméno twé. 10. Nebo weliký ty gšy, a činjcy diwne wě-
cy : ty sy Bůh sam. 11. Proweď mne Pane po cestě své, a křáćeti budu w
prawdě twé : weseliž se srdce mé, aby se bálo gména twého. 12. * Chwá-
liti tě budu Pane Bože múg w celém srdcy swém, a oslawowati budu
gméno twé na wěky. 13. Nebo milostřednstwj twé weliké gest nadem-
nau : a wytrhl sy duffš mau z pekla dolegššého. 14. Bože, powstaliť šau-
neprawj proti mně, a † shromážděni sylných hledalo duffe mé : a ne-

† pohleď k
hlasu

** wclébiti

* wymá-
wati se to-
bě budu

† rota,
šbor

představili tě před obličejem svým. 15. A ty Pane Bože litoštvý, a milošdný, showjwagjcy, a mnoheho miloštdenstwj, a prawdomluwny. 16. Wzhledniž na mne, a smilug se nadem nau, deg ** wladarstwj swe * sluzebniku swému: a spasena wciň syna dēwky swe. 17. Vciň sem nau znamenj k dobrému, aby wid ěli, kterj nenawidj mne, a zahabeni byli: neboť ty Pane spomohl sy mi, a potěšyl sy mne.

* cýsarstwj
* ditěti

Žalm LXXXVI.

W tomto žalmu chwálj Prorok město Jeruzalém pro mnohá dobrodini, která Báh gema prokázati ráciť: wzláště pak pro množstwj a wzněšenost geho obywateluw.

Podle duchownjho smyslu rozumj se křze město Jeruzalém prawá Katolická Církev; gako y nebeská wlast, w kteréžto take rozličnj národowé shromážděni sau, a w tñ nejměššj rodsti a swornosti společně přebhwagi.

1. Synum Kore, Žalm písne.

Základowé geho na horách swatých: 2. miluge Pán brá-
ny Syonské nadewssecky stány Jakobowy. 3. Slawné
wěcy praweny sau o tobě, město Božj. 4. * Pomnij na
Kahab a Babilon znagjcy mne. Ty yle cyzozemcy, a
Tyr, a lid maureninuw, tit sau byli tam. 5. Jdaž
Syon ** dj: člowěk, a člowěk narozen gest w něm: a sám Ueywya-
ššy založil gest geg: 6. Pán wyprawowati bude w písnič lidu,
a knjzat; těch kterj sau byli w něm. 7. Gako wšech weselijč
se přebýwánj gest w tobě.

* připemj-
nati budu

* prawiti
bude

Wychwaluge w tomto žalmu Dawid město Jeruzalém, křze kterj rozumj se Církev Křstowa. Prwnj chwálu dáwa mu tuto, je gest založeno na horách swatých: ^a Základowé geho na horách Swatých. Kterážto slowa wykládage wysoce Wěcnj Kardynál Bellarmjn, takto mluwj: Pod gménem základu, podle rozdiľných rozgjmánj, rozlične wěcy rozgjmati máme. Pomnijmeli na ty, gestto ueyprwe do Církwě se sešli, a prwnj ji rozššyřili, základowé gsau Aposstolé w počtu dwanácteri, podle toho, co dj S. Jan w Zgewenj swém: ^b A zeď města magjcy základu dwanácte, a na nich dwanácte gmén, dwanácti Aposstolů Beránkowých. Rozgjmáme li wěcnj, na němž založena gest wyra Církwě, základowé gsau Aposstolowé a Prorocy, genj

byli sluzebnjcy prwnj slowa Božjho. A o těch prwnj Aposstol: ^c Wzděláni na základ Aposstolský a Prorocký. Pakli naposledy parťjme na moc Církwěnj, podle kteréžto gest základ w domě, co hlawa při těle, základowé gsau Křstus a Petr: Křstus základ předmj, druhj Petr. W Křstus prawj Aposstol: ^d Základu giněho žádnj nemáže položitj, mjmo ten, kterjž položen gest, genj gest Křstus Gežjš. W Petrowi prawj Křstus: ^e Ty gsý Petr, a na té skále wzdelám Církwě swau. Z čehož gedenkajdž lehce poznati máže, je Církwě Křstowa a Petrowa gedna gest, nebo oni obadwa gedné Církwě gsau základowé; a následowně, je kdo nenj w Církwě Petrowé, genj gest Křjmská Katolická, nenj take w Církwě Křstowé.

a 9. 7.

b Zgew. 25. 14.

c Efe. 2. 20.

d 1. Kor. 3. 11.

e Mat. 16. 18.

Církwě
Křstowa
a Petrowa
gedna
gest.

Žalm LXXXVII.

Prorok w osobě negakěho zarmauceněho, zagateho, a opuštěněho člowěka, stěžuje sobě na swau bjdu, a žádá od nj wyswobožen bñti; aby tñj lepe Boha chwáliti mohł.

1. Piseň Žalmu, synum Kore, pro Mabeleth, k odpowjdanj, rozumnost Emana Ezrahntského.

Ane Bože spasenj mého, we dne sem wolal, y w nocj před tebau. 3. Wegdiž před obličej twüg modlitba má: nakloň vcha swěho ku prosbě mé. 4. Nebo naplněna gest zlymi * wěcmi dušse má: a žiwot můg ku pečlu se přibljžil. 5. Počten sem zstupugjcy mi do

* nečestmi
trápenjmł

gežera: učiněn sem jako člověk bez pomocy, 6. mezi mrtvými svo-
bodný. Jako zranění spjcy w hrobě, na něj nepamatuges wice: a oni
od ruky twé zahrání saú. 7. Položili mne w gežere dolegššým: w tem-
nostech, a w stjnu smrti. 8. Nademnu vtwrzena gest prchliwost twá:
a wššeka wlnobitj swá wwedl sy na mne. 9. Wzdálil sy známé me
odemne: položili mne † za osšliwost sobě. Wydán sem, a newychá-
zel sem: 10. oči mé zemdleli pro nauzy. Wolal sem k tobě Pane celý
den: ** rozprostřel sem k tobě ruce své. 11. Šdaliž mrtvým činiti bu-
deš diwy: aneb lekařj křisťti budau, a tebe* chwaliti. 12. Šdali wypra-
wowati někdo bude w hrobě milošdenstwj twé, a prawdu twau w
zahynutj? 13. Šdaliž poznání budau w temnostech diwni skutkové
twogi, a sprawedlnost twá w zemi zapomenutj? 14. A gá Pane k tobě
sem wolal: a z gitra modlitba má předegde tě. 15. Pročež Pane † za-
hánjš modlitbu mau: odwrácjš twát swau odeme? 16. Chudý sem
gá, a w prácech od mladosti své: wywýššen pať gšá, ponjžen sem, a
zkormaucen. 17. Na mne** přěšli hněwové twogi: a hrůzy twé zkormau-
tili mne. 18. Obšljčili mne jako woda celý den: obšljčili mne spo-
su, 19. Wzdálil sy odemne přjtele, a bližnjho, a známý mé od bjdy.

† w mr
tošt
** wššab:
* wzná-
wati, ošlas
wowati
† zamjčšs
** se abw
noli

Žalm LXXXVIII.

W prwnjm bjtu tohoto žalmu, wypisuje Prorok smlaurn, kterau Bůh s králem Dawi-
dem, a s geho rodem učinil, a wyprawuge skutky Božšého milošdenstwj, a sprawedlnosti. W
druhém bjtu, odwoláwa se na připowěd Božšau, kterbjto gemu přjlibil, že geg n šymě geho bu-
daučné při králowánj chce zachowati. W třetjm bjtu štežuge sobě, že geho rod od důššognosti
králowšé gest odmrššten, a mnohým bjdam podroben.

1. Rozumnost Ethana Ezechyšského.

2. **M**ilošdenstwj Páně na wěky zpjwati budu. Do ná-
rodu a národu zvěštowati budu prawdu twau* w
wštech swých. 3. Nebo sy řekl: Na wěky milošden-
stwj wzděláwati se bude w nebesých: připrawowa-
ti se bude prawda twá w nich. 4. † Šjrdil sem v-
mluwu wywoleným swým, * přisáhl sem Dawidowi služebnjku swé-
mu: 5. až na wěky přihotowjm šymě twé. A wzdělám do národu a
národu stolicy twau. 6. ** Wychwalowati budau nebesa diwné sku-
tky twé: a prawdu twau* w shromážděnj swatých. 7. Neb kdo w o-
blacých přirownán bude Pánu: podobný bude Bohu w syněch Bo-
žjch? 8. Bůh, kterýž ošlawen býwá w raddě swatých: weliký a hro-
zný nadewššecy, kterjž wúkol něho gšau. 9. Pane Bože † mocnostj
kdo podobný tobě? mocuy gšy Pane, a prawda twá w oššlku twém.
10. Ty panuges nad mocý moře: ** pohnutj pať wln geho ty štrocu-
ges. 11. Ty sy šnjzil jako raněneho pyššneho: w ramenu mocy své roz-
přyljš nepřátely své. 12. ^b Twát gšau nebesa, a twá gest země, ošššleš
země a plnost geho ty sy založil: 13. půlnočnj stranu y moře tys štworil.
† Tabor a Šermon we gměnu twém plesati budau: 14. twé rámě s

* wšy swy
mi
† spššobil
sem žak on
a 2. šřil. 7.
15.
** wzná-
wati
* wšřřw:
† zšššupw
** duj
b. 1. šřil. 1. 2.
* hora Tš-
bor a šer-
mon

mocnosti. Vpevněna buď ruká tvá, a povyšena buď pravice
 tvá: 15. Spravedlnost a šaud připravenj stolice tvé. Milosrdní-
 stwoj a prawda předegdau twár twau: 16. blahoslavený lid, kte-
 rýž zná plesánj. Pane, w swětle obličege twého choditi budau,
 17. a we gměnu twém † plesati budau celý den: a w spravedlno-
 sti twé wywýsseni budau. 18. Nebo sláva mocnosti gegich ty gšy:
 a ** w dobrolibeznosti twé powýssen bude * roh náš. 19. Ne-
 boť † Pána gest přigetj nasse, a swateho Izraele krále nasseho.
 20. Tehdy mluwil sy w v widěmj swatým swým, a řekl sy: polo-
 žil sem pomoc w mocném: a wywýssyl sem ** wybraného z lidu
 mého. 21. Nalezl sem Dawida služebnjka swého: olegem swa-
 tým swým pomazal sem ho. 22. Nebo ruka má spomáhati bude
 gemu: a rámě mé * posylowati ho bude. 23. Nic neprospěge ne-
 přítel nad nim, a syn neprawosti nepřičinij se vstoditi gemu. 24.
 † potru A † potepu od twáři geho nepřátely geho: a nenáwidjcyho w uti-
 kánj obrátjm. 25. A prawda má, y milosrdenstwoj mé s njm: a
 we gměnu mém ** wywýssen bude roh geho. 26. A položjm na
 moři ruku geho, a na řekách prawicy geho. 27. Ont bude wy-
 wati mne: Otec můg gšy ty: Bůh můg, a * vggmagjcy se spasěmj
 mého. 28. A gá prworozeneho † položjm ho: wywýsseneho nad
 krále zemské. 29. Na wěky zachowám gemu milosrdenstwoj swé:
 a wmluwu swau wěrnau gemu. 30. A položjm na wěky wěkuw
 symě geho, a trůn geho gačo dny nebe. 31. Gestližeby pať o-
 pustili synowé geho zákon můg: a w saudech mých nechodili: 32.
 Gestližeby spravedlnosti mých posskwrnili: a přikázanj mých neostř-
 hali: 33. Nawssitiwjm ** w metle neprawosti gegich: a w bitij hřichy
 gegich. 34. Milosrdenstwoj ale swého nerozprýljm od něho: anij
 vstoditi budu w prawdě swé. 35. Anij posskwrnjm wmluwy swé:
 a toho co wycházjz vst mých, * nezrussým. 36. Gednaut sem př-
 sáhl w swatém mém, gestli sklamu Dawidowi: 37. symě geho na wěky
 zůstane. 38. A trůn geho gačo slunce před obličegem mým, a d gačo
 měšyc † dokonasý na wěky: a swědeť na nebi wěrný. 39. Ty pať sy ode-
 hnal, a zhrzel: ** odložil sy pomazaneho swého. 40. * Wywratil sy v-
 mluwu služebnjka swého: posskwrnil sy na zemi Swatyni geho. 41.
 Skazyl sy wssedky ohrady geho: † položil sy wtwrzenj geho strach. 42.
 Oblaupili geg wssyčni ** cestau gdaucý: včinen gest pobaněnj sauso-
 dum swým. 43. Wywýssyl sy prawicy potlačugjcyho: obwěselils
 wssedky nepřátely geho. 44. Odwratil sy pomoc meče geho: a ne-
 spomohl sy gemu w bogi. 45. Skazyl sy geg od očistěnj: * a stolicy
 geho na zemi sy zetřel. 46. Vkrátils dnu † času geho: položil sy geg
 pobaněnjm. 47. Až dokawádž Pane odwraćeges do konce: rozpálj
 se gačo oheň hněw twůg: 48. Rozpomeň se gača má podstata: zda-
 liž sy ** nadarmo ustanowil wssedky syny lidské: 49. Který gest člo-
 wěť, který žiw bude, a nezřij smrti: wytrhne dussy swau z ruky peřla:
 50. Kdež gsau milosrdenstwoj twá stará Pane, gačož sy přisáhl Da-

† těšty se

† udu

** w dobrě

wůli

* moc nasse

† od pána

gest přigiti

nasse

** woleně

ho

c1. Král. 16.

12.

Stut. 13.22.

* potwrdil

ho

† potru

** wywýs

ssena bude

moc geho

* přigimač

† wstanos

wjm

** wpratu,

w ranách

* nezmeš

njm, nez

gnatjm

d 2. Král. 7.

16.

† plný

** zanes

obal sy

Kryšta

swého.

* odráhl

† položil sy

pewnosti

geho za

přistrach

** mjmo

cesty

* stolicy

geho dal sy o

sem.

† wěta

** matně

c 2. Král. 7.

11.

widowi w prawdě své : 51. Damatúg Pane na pohaněnj služebnj-
 kuw swých (které jsem zdržel w lůnu swém) mnohých národuw. 52.
 Kterýmž sau haněli nepřátelé twogi Pane, kterýmž sau haněli promě-
 něnj * Pomazaného twého. 53. Požebnaný Pán na wěky : staň se tak,
 staň se tak.

* Krysta

Když byl chválit Prorok Boha pro geho
 moc, a je mu w ni žádného podobného není, aby
 přeláhal, gaťby weliká ta moc geho byla, dj : Ty
 panuješ nad mocí mořskau : pohnutj pať
 wlnobitj geho ty protiš. Gestli co hrozného
 a straslivého, toť gest zbaurené moře, a wlnob-
 hitj geho, kteréž lodj, byt ta byla weliká ga-
 ťo negatá twrz, pohazuje gaťo negatým mu-
 ťem, a gehoť sile žádná lidská moc odolati ne-
 může, nebo wšedto to, co se mu optjiti chce,
 proráji, a poráji. Nicméně nemáje se ono Bo-
 hu optjiti, neb gedimým slowickem a poknutim
 se proti, a wšedtu mu sřtu odgmať, tať je se ani
 opauti nemáje. Máje on ge, kdyloli chce zbau-
 ťiti, a tať, je wlnam swými teměť oblaťu do-
 ťahuge, a hned ge zase wřissytj, je se ani nehen-
 dá. Dokázal on tu swau nad ním moc, kdyl
 Jonáš, aby wtekł před twářj geho, posadil se
 na lodj, chtě se plawiti do Tharsis : gehoť Bůh
 chtě potrestati, b poslal wjtr weliký na moře:

y stala se bouře weliká na moři, a koráb byl
 w nebezpečenstwj, aby se neroztróskotal.
 Dokázal tu Bůh moc swau, gaťoj y potom,
 kdyl po wřwřzenj Jonášě do moře, c přestalo
 moře od bouře své : Tu moc swau chtěť taťe
 Krystus dokázati wřednjšum swým, a giným,
 genj se s ním pšawili po moři. Cotwa on
 wřtaupil na lodičku, a po mlalé chmjlce d bouře
 weliká stala se na moři, tať se se lodička při-
 krywala wlnami. Před tim, kdyl wřstupowal
 na lodj, moře bylo celé tiché ; on pať ge zbau-
 řil, aby nawěil ty, genj na lodj seděli, modliti se.
 Po modlitbě pať gegich, wřstaw, * přimřwřil
 wětrum a moři : a stalo se wřřissenj welikě.
 Coť widauce lidě, d dšwili se řkauce : kteraký
 gest tento, je ho wětrowé y moře poslan-
 chagš : hned z toho poznati mohli, jeťby on
 byl ten, genj panuje nad mocí Mořskau, po-
 hnutj pať wlnobitj geho proti, to gest, sám
 Wřřemohauch Bůh.

a 7. 10.

Welikau
 moc swau
 wřkazuje
 Bůh na
 moři

b Jonáš 1. 4.

c Jonáš 1. 15.

d Mat. 8. 24.

e Mat. 8. 26.

f Mat. 8. 27.

Žalm LXXXIX.

W tomto žalmu stegšá sobě Prorok, a wřpřuge lidšěho žimata krátkost a bídú, do které
 ctwěl pro své hřichy gest wpaťl ; jádá aby Bůh řtze tu pokutu w Izraelšym Národu, y w
 giných lidech spřštedlnau bážen wzbudil, aby genu tim wraucněgi slaužili. Posledně pro-
 řš, aby sprawedliwš hněw odwrátil, a žalost swěho lidu obrátil w radořt.

Někteřj se domnjwagi : je ten žalm (gať se z geho nápisu poznáwa) složen byl od Mojšisse
 tchdš, kdyl lid Izraelšý na paustj rozřčeně pokuty Božšě, y protivensřtwj snášel.

1. Modlitba Mojšisse cłowěka Božšho.

Sane autočistě wčinen šy nám, od národu do národu.

2. Prwe než wčineně byli horý, aneb ř spřsobena ze-
 mě, y okrřřleť ; od wěku a až na wěky ty gšš Bůh. 3. * * *

Neodwracejž cłowěka w ponjzenost : a řekl šy : Obrat-
 te se synowé lidšřti. 4. Nebo tisřc let před očima

twýma, gaťo den wčeregšřš, který pomínul. 5. * stráž w nocy,

6. ř kteréž se za nic pokládaji, gegich léta budau. 6. Ráno ga-
 ťo bylina at pomine, ráno at řwete, a pomine : w wečer at * * odpá-

7. dne, ztwrdne, a wřřhne. 7. Nebo sme zhynuli w hněwu twém, a w pr-
 chliwosti twé * zřormauceni sme. 8. Doložil šy neprawosti naše před

9. obličegem swým, wěť nás w ořwjcenj twářj swé. 9. Nebo wřřřřni dno-
 wé nassř pohynuli : a w hněwu twém zhynuli sme. Léta naše gaťo pa-

10. wauť ř počtena budau : 10. Dnowé let nassřch sami w sobě, ředmděřate
 11. let. Gestli pať při mocných * ořmděřate let : a wjce nad to, práce a boleřt.

12. Nebo přišřla na to tichořř, a potrestáni budeme. 11. Kdož zná mocnořř
 hněwu twého, a pro bážen twau hněw twůg 12. * rozřřřti ř Drawicy

† slowěna

** neopau-
 řřřgž

* ponocoř-
 wáni

† z počtu

řřřch, řterč

se za nic ne-

počřtaji

** oprčbne

* zarmauc-

eni, zban-

řeni, předč-

řřeni

† přřnyř-

řlowaná,

řwřžená,

řwřžená,

řwřžená,

toho co dj David: ^b Potokem rozkossy twe napágeti ge budeš. Po třetí, slova ona: w sáuzeni, wyznamenáwajj, je Buh syce w tomto životě mnoho potěšeni wděluje prátečum svým, bud tělečných, aneb duchowných, ale niěda bez smisšeni sáuzeni. ^c S. Bazylus píše, je w staru newinnosti rostli ruže po polch bez trnj, rossak je po hřichu nalezeno gest syce trnj bez ružj, ne pak ruže bez trnj, aby se naplnila ona slova: ^d Trnj a bhožj bude tobě ploditi. Ale

gakkoli tomu, to gest gřšá věc, je sáuzeni bez potěšeni magj někerj, wyláště z bezbojných; ale potěšeni bez sáuzeni nemagj w tomto životě ani bezbojni, ani dobřj: tento rossak gest rozděl mezi bezbojnými a dobrými, je dobřj s sáuzenim magj pravě potěšeni od Duha Swatého, bezbojni pak s krátkými potěšenimj, kteráj raděg ždajj se takowá býti ne, li gšau, magj pravá s sáuzeni.

c S. Basl.
hom. 1. in
Hexam.

d 1. Rog. 3.
18.

Žalm XCI.

¹ W tom žalmu wj Prorok, je máme newstále Boha chwálati pro geho dobrotu w stwoření, a w zachowání krátních tvorim; y pro geho wěrnost w zachowání slova swého, a Bůžích připowěd, a je posledně bezbojným žle, bohobogným pak dobře se powede. Rabinowé prawj: je ten žalm Adam složil, kdž byl od Boha sworen. Ale to gest paubá Rabinow samšliska.

1. Žalm Wisně, w Den Sobotnj.

2. **D**obřet gest chwálati Pána, a žalmy zpjwati gměnu twe-
mu Nelywššy; 3. * K zwěstowání při gitře mi-
lostědenstwj twého, a prawdy twe přes noc. 4. Na
nástrogj desyri strunným, žaltáři; s pišuj, † na har-
fě. 5. Neb sy mne ljbošt spůsobil Pane w stwoření
swém: a w skutčých rukau twých plesati budu. 6. Gať zwelebeni sau
skutkowé twogi Pane! přjliš hluboká wčiněna sau myšlenj twá. 7.
Muž nesmyslný nepozná: a blázen nestozumj tem wěcem. 8. Když
hěššnjcy wzegdau gaťo seno: a wšáži se wššyčni, kterjž páššy nepra-
wost. Aby zahynuli na wěky wěkuw: 9. Ty pak Nelywššy na wěky
Pane. 10. Nebo ay hle nepřátele twogi Pane, nebo ay hle nepřátele
twogi zahynau: a rozprýleni budau wššyčni, kterjž páššy neprawost.
11. A wywššy se gaťo gednorozce ** rob móg: a * stáři mé w miłosť-
denstwj hogném. 12. A zhrzelo oko mé nepřátele mými: a o powššá-
wagjčých proti mne zlobiwých wššyšy vcho mé. 13. Sprawedliwý ga-
ťo palma kwešti bude: gaťo Cedar † Libanu rozmnožj se. 14. Estipeni
w domu Páně, w synjch domu Boha nasseho kwešti budau. 15. Gešště
se rozmnožj ** w stáři hogném: a dobře trpěliwý budau, 16. aby zwě-
štowali: je přjmy Pán Buh náš: a nenj neprawosti w něm.

* aby se
bláškalo ráz
no miłosť-
denstwj
twé
† na bans
řech

** moc má
* starost

† na Libá-
nu, Libáns-
ký

** w staro-
sti rozho-
něné, čer-
stvé

Žalm XCII.

Prorok wychwaluge wššemohaucnost Boží, která se wngewuge w stwoření okřštku žemě,
a moře.

Podle duchownjho smyslu směřuge ten žalm na neškonale králowání Arystowo, a na wy-
wřeni tnyjete temnosti.

Z nápisu tohoto žalmu mňje se poznati, je ten žalm každj pátek spjwán býwal: w kterémž-
to dni člowěk a životičhowé gšau stwoření, a po neyprw na zemi bydleti začali. W Hebrej-
štm gajptu nenalezá se žádnj nápis před tímto žalmem. Někerým se ždá, je ten žalm tehdyž
složen byl, kdž Archa Páně z domu Obededomowa na Horu Syon byla přněšena.

Chwála Wisně saměmu Dawidowi, na den před Sobotau, kdž založena
byla žemě.

1. **P**án králowal, w krásu oblečen gest: oblečen gest Pán w šy-
lu, a přepášal se. Neboť gest * wpewnil okřšlek žemě, kte-
ryž se nepohne. 2. Připrawena gest stolice twá † od ty do-

* wpewnil
† z toho času

by:

** od wě-
šnosti
** zwůln

* w dlaw
hosti

by: ** od wěku ty gsy. 3. Pozdwišli řeky Pane: pozdwišli řeky hlasu swého. Pozdwišli řeky wlnobitj swých, 4. od hlásu wod mnohých. Diwná nadýmání moře, diwný na výstech Pan. 5. Swědectwj twá hodnowěrná učiněna sau přjls: na dům twý přjlsusy swattost Pane * w prodlawzilost dnuw.

Žalm XCIII.

David tresce bezbojné, gestto prozřetelności Boji se vsmíwaj, a proto bohobogně tlačugi. Pať tesho sprawedlné; nabjzj gich k trpělnosti, a vbezpečuge Bojstau ochranau.

Žalm samému Dawidowi, čtortý den po Sobotě.

† pomsty
mnohé

** chlubi-
ti, bonofyti

* strápi-
† hostě

* vsmyšle
sobě, po-
smyšleť
* stwořil

† aby po-
lechčeni
dal genu

** neopu-
sti

* se octla

† zámysl
nijs práce
v přikázání
** proti
dušy
* odplatj
† zaratj,
vospřjli

a S. Cyril.
Hierof.
Catech. 3.
Proto
mnozy smě-
le hřešy, je
se domní-
wagi, gako-
by gich
Báh new-
děl.

Bůh † pomst Pán: Bůh pomst swobodně učinil. 2. Wy-
wýššyž se, který saudjss zemi: odplat odplatu pyšným.
3. Až dokud hřissnjcy Pane, až dokud hřissnjcy **
pochlubowati se budau: 4. Wyprawowati, a mlu-
witi budau neprawost: mluwiti budau wššyčni, kte-
řj páššy nesprawedlnost: 5. Lid twýg Pane snjžili: a dědictw
twému * přjkorj činili. 6. Wdowu a † přichozyho zabili: a sproty
zmordowali. 7. A řekli: nezřjť Pán, aniž porozumj Bůh Jakobu.
8. Srozuměgtež nemaudřj w lidu: a bláznj někdý ** rozumu na-
budte. 9. Kterýž wšstjpil vcho, nebude slyšeti: aneb který * spřj-
bil oko, neseťřj: 10. Který tresce národy, nebude kárati: a
člowěka vměnj: 11. Pán zná myšlenj lidstá, žet marná gsau. 12. Blá-
hoslawený člowěk, kteréhožby ty wycwjičil Pane, a z zákona swého geg-
wypčil. 13. † Abys mu vlewil od dnuw zlych: dokudžby nebyla kopá-
na hřissnjku gáma. 14. Neboť neodžene Pán lidu swého: a dědictw
swého ** nezanechá, 15. Dokawadž sprawedlnost neobratj se w saud:
a kterj podle nj wššyčni genž přjmeho gsau srdce. 16. Kdož powstane
mně proti zlostnjkum: aneb kdo státi bude semnau proti páššycm ne-
prawost: 17. By byl Pán nespomohl mi: o maličko byla by * bydlela
w pekle dušě má. 18. Ažekli sem: Pohnula se noha má: milostden-
stwj twé Pane nápomocné mne bylo. 19. Podle množstwj bolestj
mých w srdcy mém, potěšowánj twá obweselowala dušy mau. 20.
Zdaljž se přidržj tebe stolice neprawosti, který † smegššljs sobě práce w
přikázání: 21. Auklady činiti budau ** dušy sprawedliwego: a ktem
newinnau odsaudj. 22. A učiněn gest mi Pán za autočistě, a Bůh
mýg za pomoc dušě mé. 23. A * nawrátjť gim neprawost gegich: a w
zlosti gegich † zahladj ge: zahladj ge Pán Bůh náš.

Žádášli wědět, proč mnozy tak směle, a ty
neměššy hřjch pachagi, dočteš se toho tuto w
weršy 7. A řekli: nebude wídeti Pán, aniž
porozumj Bůh Jakobu. Proto mnozy tak
směle hřešy, je se domníwagi, gako by Bůh ne-
wídel, co zde lidé na swětě činj, ani co o tom wě-
děl. * Piše S. Cyril Geruzalémstj, je některj
Dobane za Boha kladli slunce, a tuto toho přj-
činu přiwádj: aby řozjdy slunce zapadlo, ne-

měli žádného Boha. Giniž pať je za Boha
pogali sobě měšhc proto, aby we dne Boha
měli. Brali sobě tito, boha, genjby nemo-
gich wjdych wídeti, aby totjsto w nepřjtom-
stj geho mohli tím swobodně hřešyti,
jeby gich newídel, a newédel, co oni zatím činj,
a tak neobáwagce se žádného od boha swého
trestání, mohli swobodně činit, což se
koli libilo. Tuto pať, o nichj tuto mluwí

rod, gestě nad oně Pohann horšy byli: nebo
 pino, genj slunce za Boha měli, báli se hřichy
 páchati we dne, aby slunce Bůh gegich nespá-
 etil gich slé činých: druzj pak, kterjž mšohy
 se klaneli, nesněti w nočy hřessyti, by od me-
 šice spatřeni a trestáni nebyli. Ale tito, o nichj
 je Dawid gebná, ani se we dne hřichy páchati
 nebáti, ani w nočy, ponevadž za to měli, jeby
 Bůh nic zprosta newiděl, ani newědel o tom,
 co se zde na světě děje; a tak ne gen w nočy,
 ale y we dne hřichy páchali. Ale meyh se tak-

mi welice, nebo Bůh gest oko, gať rukawj
 Ondřej Geruzalemský, genj se nikda nezawj-
 rá, nřbrj we dne y w nočy patřj na lidi. c U-
 no, gať dj S. Augustin: Bůh zná to při nás,
 čeho ani my neznáme; a newjme o sobě.
 Gistě Petr newědel, je zapře Krysta, a Krystu
 wědel o tom, a gemu to předpowědel. A kte-
 rakby neznal, a newědel Bůh, co my činjme,
 an wssudj na každěm místě a každěho času při-
 tomen gest, ač my na něho nemysljme, proto je
 ho newidjme?

b S. Andr.
 Hic of or. 2.
 de xel. 8.
 Crucis.
 c S. Aug.
 traš. 26. in
 Joana

Žalm XCIV.

W tom žalmu Prorok lid napomíná, aby Boha chválili pro geho welebnost, wssemohau-
 tnost, prozřetedlnost, a je geho příkázani má zachowáno býti; a je gemu twrdossyane nemagi se
 protiwiti, gaťo gegich otcowé před časj na paussjtj s nenabytau swau škodau činili.

Chwála Písně samému Dawidowi.

1. **S** Odte, weselme se Pánu: plesejme Bohu spasjtelj nasse-
 mu. 2. Předegděme twať geho ** w chwálenj a w
 žalmých plesejme gemu. 3. Nebo Bůh weliký Pán:
 a král weliký nadewssecky bohj. 4. Nebo w ruce geho
 gsau wssecky konciny země: a wyjosti hor geho gsau.
 5. Neboť geho gest moře, a on učinil ge: a * suchau (zemi) ruce geho
 způsobili. 6. Poďte, klaněgme se, a padněme: a plačme před Pánem,
 který učinil nás. 7. Nebo ont gest Pán Bůh náš: a my lid pastwy
 geho, a owce ruky geho. 8. Dnes wsslyšjtelj hlas geho, nechťegte za-
 tworzowati sřdcy wassých. 9. Gaťo † w popuzenj podle dne pokusseni
 na paussjtj: kdejto mne pokausseli otcowé wassj, zkusyli mne, a widěl
 skutky mé. 10. b Cztyřidcetj let hněwal sem se na národ tento, a řeči
 sem: wždycky tito blaudj sřdcem. 11. A tito nepoznali sau cest mych:
 gať sem byl přisáhl w hněwě swém: Gestli wegdau do odpocinutj
 meho.

** w wy-
 znání
 * suchost,
 zemi
 a žid. 5. 7.
 † rozdráž-
 dění
 b 4. Wagi. 14.
 33.
 c žid. 4. 3.

Žalm XCV.

Žalm tento složen a spjwán byl tehdaš, kdjž Archa Páně z domu Obededomowa na horu
 Synon byla přenesena, a do stánu postawena, gať se cte w 1. knj. Paralip. w 16. kap. kdejto
 wšhčeni lidé zůwly se, aby Boha spewy a obětmi wtčili.

W duchownjm smyslu obsahuge se zde proroctwj o Pjřstj Krystowu, a geho králowstwj.

1. Piseň samému Dawidowi, kdjž se dům stawěl po zagetj. (1. Paral. 17.)
S Pjweyte Pánu piseň nowau: zpjweyte Pánu wssecka ze-
 mě. 2. Zpjweyte Pánu, a dobrořečte gměnu geho:
 zwěstügte den odedne ** spasenj geho. 3. Zwěstügte
 mezy národy sláwu geho mezy wssemi lidmi diwne wě-
 cy geho. 4. Nebo weliký Pán, a chwalitebný přjliš:
 brozný gest nadewssecky bohj. 5. Nebo wssyčeni bohowé * pobanuw
 bábelswj: ale Pán nebesa učinil. 6. † Chwála a krása před obliče-
 gem geho: swátost a welebnost w poswěcenj geho. 7. Přinášegte
 Pánu wlasti ** národuw * přinášegte Pánu sláwu a cest: 8. přiná-
 šegte Pánu sláwu gměnu geho. Wezměte obětj a wegděte do sřnj ge-

** Spasj-
 tele
 * pobaniti
 † wznání
 ** pobal-
 nuw
 * w zdat-
 weyte

† se nepos
bne

* aby sra
dil
* w uprims
nosti

ho: 9. Klaněgte se Pánu w syni swaté geho. Pohniž se od twáři ge-
ho wšsecka země: 10. rcete mezy národy že Pán králowal. Neboť gest C
naprawil okřsleť země, který † pohnut nebude: sauditi bude lidj w
prawosti. 11. Weselte se nebesa, a pleseg země, pohni se moře, a pl-
nost geho: 12. radowati se budau pole, y wšseckny wěcy, kteréz na
nich gsau. Tehdáž weseliti se budau wšsecka dřiwj lesnj. 13. od twa-
řj Páně, nebť se beře: ** sauditi zemi. Sauditi bude okřsleť země*
w prawosti, a lidj w prawdě swé.

Žalm XCVI.

Ten Žalm gest Píseň Bohu k chwałe spjwana za gisté wítězstwj, které král Dawid kře
hlawnj porážku, proti swým nepřátelum obdržel.

Přítom mluwj Prorok o Křystu Pánu a geho králowstwj, gať se poznává; Epistoly S.
Pawla k jidum w 1. kap. w. 8.

Tomuto Dawidowi, 1. Rdnj země geho nawrácena gest.

† před nim

** oznámi-
la
a 2. Wrog. 20.
24.
3. Wrog. 26. 1.
5. Wrog. 5. 8.
b Žid. 1. 6.
* zradowa-
li se
c Amos. 5. 15.
Mjnu. 12. 9.

† wesale

Sán králowal, ať se weselj země: ať se radugj ostrowowé 2
množj. 2. Oblať a mrákota w okolkú geho: sprawe-
dlnost, a saud naprawenj stolice geho. 3. Oheň předeg-
de † geg, a zapálj wúkol nepřátely geho. 4. Zastwjtila
se blýskánj Igehó okřsleť země: widěla, a pohnuta gest
země. 5. Hory gaťo wost rozplynuly se od twáři Páně; od twáři
Páně wšsecka země. 6. ** Zvěstowala nebesa spravedlnost geho: a 3
widěli wšsyckni lidé sláwu geho. 7. ^a Ať zahanbeni sau wšsyckni, kterj se
Klanj rytinám: a kreťj se chlubj w modlách swých. ^b Klaněgte se ge-
mu wšsyckni angele geho: 8. Slyšel a zradowal se Spon. ^c ^d Zplesaly
dcery Jůdské, pro saudy twé Pane. 9. Nebo ty Pán neywýššj na-
dewšsecku zemi: přjliš sy wywýššenj nadewšsecky Bohy. ^e 10. Kterjž
milujete Pána, nenáwidte zlého: ostřjhat Pán dussy swatých swých,
z ruky hřjšnjka wyswobodj ge. 11. Swětlo wzesslo gest spravedli-
wému, a přjmým srdce † radost. 12. Weselte se spravedliwj w Pá-
nu: a chwalu wzdegte památce poswěcenj geho.

Žalm XCVII.

Dawid swolává wšseckny lidj, aby s nim Pána Boha chwálili za wyswobozenj lidu
Izraelského.

Podle Duchowniho smyslu křz to wyswobozenj wywodobňuge se spasenj lidského poso-
lenj křze Křysta Pána Spasitele nasseho.

1. Žalm samému Dawidowi.

a Žai 52. 10.
a 67. 8.

* pobaz-
nno

* na hau
šech, na cy-
tate

Spjweyte Pánu Píseň nowau: nebť gest diwné wěcy vči- 2
nil. Spasenj včinila gemu prawice geho, a rámě swa-
té geho. 2. ^a Známe včinil Pán spasenj swé: před obli-
čegem ** národuw wygewil spravedlnost swau. 3.
Kozpomenuť se na mílošdenstwj swé, a na prawdu
swau domu Izraelskému. Wpděli wšsecky končiny země spasenj Boha
nasseho. 4. Pleseyte Pánu wšseliká země: zpjweyte, a weselte se, a 3
chwalte. 5. Chwalte Pána ^{*} na haršfe, na haršfe a w blasu chwalj: 6.

6. na traubách dutých, a hlasem trauby rohové. Plesejte před obličejem krále Pána: 7. ať se pohne země, a plně se země, a okřesle země, a který obyvatel na něm. 8. Ažety tuťau plesati budau, spolu hory weselejí se budau. 9. ^{**} od obličege Páně: před obličejem Páně: ^{*} neboť se beře saudití země. Saudití bude okřesle země w spravedlnosti, a lidj w [†] práwosti.

[†] pozás nich
^{**} před obličejem
^{*} nebi gest přišel
[†] w upřimosti

Ve tmách seděti wěc gest plná zármutku a truchlivosti, ale s světlem přichází radost, kterauj ono na svět přivádí: obzvláštně pak ono světlo, o němž mluví Zachariáš jádage Boha, aby poswítíl těm, ^a který w temnostech, a zármutci sedj; to gest, aby světu poslal Spasitele geho, gehož S. Jan Mikáel ^b světlem prawým nazývá, kterěz oswěcuje každého člověka přicházejícího na tento svět: aby totižto po drahém zármutku obweselen byl; což také se stalo. A o tom mluwí tuto Dawid, pravě: ^c Widělíť sa wšescky končiny zeme spasení Boha nasseho, to gest Spasitele: kdejto nechce říci, že se to gij za geho času stalo; nýbrž předpovídá, co se po něm státi má. Ined pak po těch slowich wzbuzuge wšescky k weselosti a k plesání, řka: ^d Ple-

seyte Pánu wšescka země, zpswoyete, a wšesfelte se, a chwalte. Gakoby řekl, poněwadž gij ste od temnosti wyswobozeni; a okem wjry spatřili ste to světlo nebeské, radugte se. A tak se zajiště stalo: neb kdj; Filip, geden z prwnjch sedmi Jahnů ohlaffowal Křysta w Samari, a mnozj wvěřili, dokládá písmo: ^e Protož stala se radost weliká w tom městě, že totižto oswjmeno bylo světlem wjry Křystowé. A kdj; tjj na wjru Křystowau obrátil komornjka Králowny Maureninské, ^f šel tento cestau swau raduge se, proto je tím nebeským světlem oswjcen byl. A S. Petr také to píse: ^g Wěřice radowati se budete radosti newymluwonau. D gaf jasofný jiwot bychom wedli zde na světě, kdbyh nás wjra, nij nás Křystus oswjtil, netěšya.

^a Euf. 1. 79.
^b Jan. 1. 9.
^c Zoho Křystus oswěcuje teni se raduge
^d w. 4.
^e Euf. 1. 8.
^f Euf. 8. 39.
^g 1. Petr. 1. 8.

Žalm XCVIII.

Prorok napominá lidu Izraelského, aby Boha svého krále a saudce, který swau stolicu na Arse má, ctil, tak gako před časj Moggjss, Aaron, a gini Prorocy s welikým swým wjtkem činili. Dle smyslu Duchownjho wypsuge se zde králowstwí Křystowo.

1. Žalm samému Dawidowi.

Pán králowal, ať se hněwagj lidé; který sedj na cherubjnu, ať se pohne země. 2. Pán na Syonu weliký: a wywýssený nad wšescky lidj. 3. Ať chwálu wzdáwagj gmenu twému welikému: neboť hrozné, a swaté gest: 4. a čest krále saud miluge. Ty sy [†] zhotowil práwy: saud a spravedlnost w Jakobowi tys učinil. 5. Wywýssugtež Pána Boha nasseho, a klaněgte se podnozj noh geho: neboť swaté gest. 6. Moggjss, a Aaron mezy kněžjmi geho: a Samuel mezy těmi, který wzywagj gmeno geho: Wzywali Pána, a on wyslychawal ge: 7. w slaupu oblaťowém mluwjal k nim. Ostrjchawal swědectwí geho, a přikázanj, kterěz byl dal gim. 8. Pane Bože nás ty sy wyslychawal ge: Bože ty sy milostiw byl gim, a ^{**} mstě ^{*} w wšesch naleycých gegich. 9. Wywýssugte Pána Boha nasseho, a klaněgte se na hoře swaté geho: neboť swatý Pán Bůh náš.

[†] zpsobil, připrawil
^{**} byl sy mstětem nad wšesky mi nalezy ty gich

Žalm XCIX.

Prorok wšescky žuje do Chrámu, aby w něm Pánu Bohu powinně diky wzdali za přegatá od něho dobrodini.

Ten jahn gest proroctwí o pomolání a obrácení pohanů k prawé wjře a k Chrámu Křestianské.

1. Žalm w chwálce.

2. **S**lesyete Bohu wšelická země : služte Pánu w weselosti. **W**egděte před obličegem geho, w plesánj. 3. Wězte, že Pán on sám gest Bůh : on učinil nás, a ne my sami sebe. Lid geho, a owce pastwy geho : 4. **W**egděte do bran geho ** w chwále do syň geho w zpěwých : * chwálu vzdáwogte gemu. Chwalte gméno geho : 5. neboť † dobrotiwý gest Pán, na wěky mi- losrdenstwj geho, a až do národu a národu prawda geho.

† wchází se
tež
* v wy-
máň
* w ymá-
weyte se
gemu
† dobrý, li-
by

Žalm C.

W tom žalmu mywčugi se knjiata, gašby se podle příkladu Dawida w swém ponu- chowati meli.

1. Žalm samému Dawidowi.

Slosrdenstwj, a saud zpjwati budu tobě Pane : † Chwálu spjwati budu, 2. a porozumím na cestě ne- posskwrněné, řdyž přigdeš ke mně. Procházel sem se w newinnosti srdce swého, v prostřed domu swého. 3. ** Nepředstawowal sem před oči své wěcy nespra- wedliwě : činjcy přestaupenj nenáwiděl sem. Nepřidržel se mně. 4. srdce nepravé : odchylujcyho se odemne zlostného nepozná- wal sem. 5. Utrhagjcy mu tagně bližnjmu swému, tomu sem se protiwil. S pyšným okem, a nesyťým srdcem, s tym sem negjdal. 6. Oči mé k wěrným země aby sedali semnau : chodjcy na cestě nepo- sskwrněné, ten mne slaužjwal. 7. Nebudeť bydliťi v prostřed domu mého, který činj peychu : kdo mluj nepravé wěcy, * neljbil se před obličegem očí mých. 8. W gitře hub, wal sem wšedcy hřjssnjky země : abych rozptylil z města Páně wšedcy pášycy neprawost.

† žalmý

** nellad

* nebyl
wzácny

Utrhači
nemáme
poslau-
chati.

a S. Chry-
sost.
hom 3. ad
popni.

O by wšychni Křesťané w tom následowa- li S. Krále Dawida, co on tuto w weršy 5. o sobě mluwj : Utrhagjcy mu tegně bližnjmu swému, tomu sem se protiwil. Za nepřj- tele m. l on gednoho ka;deho, o něm; wěděl, jebj tejně utrhal bližnjmu swému, a gméno dobre gemu w gimal. Gať kdo co takoweho w přitomnosti geho mluwil, hned ma nemilosti- nau twár wka;owal, twrdě mu přimlauwal, ano dokonce geg od sebe oděhnal, a někdy ta- ke téjce geg trestal. Kdyby se tak wšychni k takowým lidem meli, w krátkým čase nebyloby žádného w swětě utrhaie : ale je lidé obyčegně ničeho; radegi neposlauchagi, gať pomlau- wánj, a utrhanj, odtud pocházy, je ten hřjch newětšj wnjel wzal. Nebyloby utrhači, řdyby nebylo poslauchači : tito ge k utrhanj; wzbuzugi, řdyj na sobě wka;ugi, je ge rádi po- slauchagi : k tomu oni nepugdau, o něm; wě- dj, je takowé řeči nenáwidj, * Gestlize utr- hači, slowa gsu S. Jana Zlatowštyho, po- znagi, že na ně wice, nežli na ty, na něj oni žalugi, a ge pomlauwagi, newra;ime; y oni taky naposledy přestana u od toho zle- ho obyčege, a hřjch naprawj, a budau- cné lidj chwáliti budau, a nás za swé spo- sytelce, a dobrodince wyhlásegi, je sme totj- to od tak težkých hřjchů ge wyswobodil tim, je sme utrhanj gegjch poslauchati nechtil, a pro ně mysl od nich odwračenau meli.

Žalm CL

Tento žalm gest prorocťwj a Modlitba jidowštyho národu w Babilonštem zajeti, tehdy; řdyj město Jeruzakm spolu y s chrámem od Chaldegštych wywraćeno, od jidow pak žast wy- stáno bylo.

Z toho žalmu duchowně se rozumj přetěžká služebnost zleho ducha, do kterého lidké pos- tolení řtze hřjch wpađo, z nebo; wšak řtze Křysta Pána geg wyswobozeno. Wže te řtke; řdyj toho žalmu wjwoti gaťo negaťe obecně modlitby za obecně potřeby Křesťianské Katolické Cěrkwě, řdyjby ona od swých nepřátel byla poslauffena.

1. Modlitba chudého, kdžby sevěin byl, a před obličejem Páně wplewal prosbu swau.

2. **A**ne vslyšs modlitbu mau: a wolánj mé přigdiž k tobě.
 3. Neodwracuj twáři své odemne: w kterýžkoli den
 † sfauzen sem, naklon ke mně vcha svého. W kterýž-
 † Koli den wzywati tě budu, rychle vslyšs mne. 4.
 Nebo zhynuli jako dým dnowé mogli: a kosti mé ga-
 ko ** dřewo sešchli. 5. Porazen sem jako seno, a vswadlo srdce mé:
 že sem zapomenuł gisti chleba svého. 6. Od křánj mého přilnu-
 la kost má k kůžj mé. 7. Podobný včiněn sem pelikánu pausstě:
 včiněn sem jako * weyr † na domu. 8. Bděł sem, a včiněn sem ga-
 ko wrabec osamělý na stresse. 9. Celý den wytepkawali mně nepřá-
 tele mogli: a kteří mně chwalili, proti mně přísahali. 10. Nebo
 popel jako chleb sem gidal, a nápoj swúg s pláčem směšowal. 11.
 Od twáři hněwu a popuzenj twého: nebo pozdwižna ** skazyl sy
 mnau o zem. 12. Dnowé mogli jako stjn * odchýlili se: a gá jako seno
 vswadl sem. 13. Ale ty Pane na wěky zůstawaš: a † památka twá od
 národu do národu. 14. Ty powstana jmilugeš se nad Syonem: nebo
 čas smilowanj geho, nebo přišel čas. 15. Nebo zaljbili se služebníkum
 twým kamenové geho: a nad zemi geho slitugj se. 16. Abáti se budau
 národové gména twého Pane, a wšsyctni kralové země sláwy twé.
 17. Neboť ** wzdělal gest Pán Syon: a widjn bude w sláwě své. 18.
 Wzešel k modlitbě poníženyh: a nezhrzel prosbau gegich. 19. Ať se
 napíšy wěcy tyto w pokolenj druhém: a lid, který stwořen bude,
 chwaliti bude Pána. 20. Nebo wyhledl z wysosti swaté své: Pán z
 nebe na zemi popatřil 21. Aby slyšel křánj * swázaných, aby rozwázal
 syny † zahubených: 22. Aby zvěstowali na Syonu gméno Páně: a
 chwalu geho w Geruzalémě. 23. W sgitj lidu w gedno, a kralové aby
 slaužili Pánu. 24. Odpowědel gemu na cestě mocy své: ** Mali-
 čkost dnuw mých oznam mi. 25. * Newoley mne zpět v prostřed
 dnuw mých: do národu a národu léta twá. 26. Na počátku Pane ty
 sy založil zemi: a dila rukau twých gsau nebesa. 27. Onať zahynau, ty
 pať zůstawaš, a wšsečna jako raucha zwetssegj. A jako † přikrytj
 změnjs ge, a změněna budau: 28. ty pať gsý ten týž, a léta twá **
 nezbynau. 29. Synové služebníkum twých bydliti budau: a symé
 gegich na wěky * zpraweno bude.

† emantim se
 * stwas cel, přis wat
 * seyc, nos čnj čas wcan
 † w pustém doma, přis bytku, přis strasy
 * potiel, opowehl, obrazyl sy mné
 † pomigeli † připoin, e nánj twé
 ** wstanos wil wyslas wél
 * wěstawo swiených † smordos wanyh.
 ** křatfoš * nepowos slaweg, nos odwolks weg
 † odew ** nepomis nau nepre slana
 * stiseno

Žalm CII.

Prorok wzbuzuje swau dušy, aby semšemi mocnostmi Pánu Bohu wšsemohaučymu békowala za přigatá dobrodinj. Potom wychwaluje milosrdenstwj a spravednost Bojs křau k lidem bogjcým se geho. Posledně swoláwá wšsecky Angely y lidj k chwałe Bojs.

1. Samému Dawidowi.

† **O**brořec duše má Pánu: a wšsecky wěcy **, kteréž we mně
 gsau gménu swatému geho. 2. Dobrořec duše má Pá-
 nu: a nechťeg se zapomjnati na wšsecky odplaty geho. 3.

† chwal duš
 se má pá-
 na
 ** wšsecky
 wničivosti

* 3 zaccas
ceni
a 4. 1009. 14.
18.
** mdoz
bu nassy
* zewetne
† od wěz
kuw
* na přiz
kazani
* nad wisse
mi
† w seie
** wssydní
skutkové

Kterýž milostiw gest wšem neprawostem twým: Kterýž vždrawuge wšedky nemocy twé. 4. Který wykupuge * od zahynutj život twýg: Který kormuge tě w milosřdenstwí a w slitowanjch. 5. Který napnu- ge w dobrých wěcech žádost twau: obnowena bude jako orlice mlá- dost twá. 6. Činjcy milosřdenstwí Pán, a saud wšem křiwým a wpi- cým. 7. Známé učinil cesty své Mozjssowi, synum Izraelským wůli své. 8. Litostiwý, a milosřdný Pán: dlaho showjwagjcy, a welmi milosřdný. 9. Nebudeť wstawičně hněwati se: aniz na wěky brozyti. 10. Ne podle hřichuw nassyh učinil gest nám: ani podle neprawosti nassyh odplatil gest nám. 11. Nebo podle wysosti nebe od země, wpe- wnil milosřdenstwí své nad bogjčými se ho. 12. Gať daleko wzdalen gest Wýchod od Západu: wzdálil od nás neprawosti nasse. 13. Ga- kóz se slitowáwá otec nad syny, slitowal se Pán nad bogjčými se ho: 14. neboť on poznal ** slepenj nasse. Rozpomenul se že prach sme: 15. člowěk, jako seno dnowé geho, jako kwět polnj tak * wykwete. 16. Nebo duch progde w něm, a neřawi se: a nepozná wíce místa swého. 17. Milosřdenstwí pať Paně od † wěčnosti, a až na wěčnost nad bo- gjčými se ho. A sprawedlnost geho na syny synuw, 18. tēm křej zachowáwagj zákon geho: A pamětliw gřau ** přikázani geho, k činěni gich. 19. Pán na nebi připrawil stolicy swau: a křalowstwí geho * wšem panowati bude. 20. Dobrořečte Pánu wssydní Angelé geho: mocnj † sílu, činjcy slowo geho, k slyšeni hlasu řečj geho. 21. Do- brořečte Pánu wšedky mocnosti geho: služebnicy geho, křej činjce wůli geho. 22. Dobrořečte Pánu ** wšedka djsla geho: na každem mjestě panowánj geho, dobrořeč dusse má Panu.

Žalm CIII.

Z rozjímání královských tvorů, které Bůh na nebi, na zemi, i w moři stwořiti ráčil, řekl přičinu Prorok k chwalení a zchování a zachowatele. Připowídá, že přes wesseren čas života swého w ty chwále trwati bude.

1. Samému Dawidowi!

† při

a 3idum 1. 7.
** polly

* hromobir
si

† aby přiz
čtyli

** wšedky
šelny

Dobrořeč dusse má Pánu: Pane Bože můg zweleben sy náramně. W chwálu a krásu oblekl sy se: 2. odjm swětlem jako rauchem: Roztahugjcy nebe jako kůzj: 3. Který kryges w wodami, swrchky geho. Který křades oblač wstapenj twé: Který chodjš na † křidlách wě- truw. 4. * Který činjš ** Angely své, duchy; a služebnicy své ohněm pálcým. 5. Který sy založil zemi na stálosti gegi: nebudeť nakloněna na wěky wěkuw. 6. Propast, jako rauch, oděw gegi: nad horami státi budau wody. 7. Od žhránj tweho wřkati budau: od hlasu * hřjmanj tweho strachowati se budau. 8. Wystupugj hory, a zstupugj pole, na místo, křerež sy založil gim. 9. Meze sy položil, křere nepře- stauj: aniz se nawrátj † přikřyti zemi. 10. Kterýž wypausstjš studni- ce w audoljch: w prostřed hor progdau wody. 11. Diti bude ** wšedka

rož polni: očekáwati budau diwočy oflowé w žžni své. 12. Vlád
 njmi ptácy nebestj obýwati budau: z prostřed skál wydáwati bu-
 dau hlasy. 13. Swlažugjcy hory je sworchkw swých: * z vžitku
 činuw twých nasyčena bude země. 14. Wywáděgjcý seno dobytčum, a
 bylinu služebnosti lidské. Abys wywedl chleb z země: 15. a wjno aby
 obweselilo srdce člověka: aby ** obweselil twář w olegi: a chleb srd-
 ce člověka * potwrdil. 16. Nasyčena budau drwa pole: a cedrowé
 Libanu, kteréz štjpil: 17. tamt se † wrabcy hnizditi budau. Károha
 dum wúdce gest gegich: 18. hory vysoké gelenum: skála autočistě
 † gežtum. 19. Včinił měsyc na časy: slunce poznało západ swúg. 20.
 † Doložil sy tmy, a včinił gest noc: w tět progđau wšsecka zwjřata le-
 snj. 21. Ssténata lwuw rwaucy, aby vchwátili, a hledali od Boha po-
 krmu sobě. 22. Wyšlo slunce, a shromážděni sau: a ** wložjch swých
 postaweni budau. 23. Wygde člověk † djsu swému: a ku práci své
 až do večera. 24. Gať zwelebeni sau skutkové twogi Pane! wšsecky
 wěcy w maudrosti sy včinił: naplněna gest země wladářstwjm twým.
 25. To moře weliké, a prostranné * rukama: tamt hmyzowé, gichžto
 † nenj počtu. Žiwotčichowé malý s welikými: 26. tamt † lodj přecháze-
 ti budau. Drať ten, kterehož sy ** způsobil † pošmjwanj geho: 27.
 † wšsecky wěcy od tebe čekagi, abys gim dal pokrm * w času. 28. † Vdě-
 lujgjcýho tě gim, zbirati budau: ** otwjrágjcýho tě ruku swau, wšsecky
 wěcy naplněny budau dobrotau. 29. * Odwračugjcýho pať tě twář
 swau, skormautj se: odegmeš ducha gegich, a zbynau; a w prach
 swúg se nawrátj. 30. Wypustjš ducha swého, a stwořeni budau: a
 obnowjš twář země. 31. Budiž sláwa Páně na wěky: weseliti se bude
 Pán w skutčých swých: 32. Kterýž wzhledá na zemi, a † činj gi se
 † trásti: který teřká se hor, a ** dymnj. 33. † Žpřiwati budu Pánu w
 žiwotě swém: chwálu wzdam Bohu mému, pokudž gšem. 34. Vtē-
 ššena budiž gemu weymliwnost má: gá pať w Pánu kochati se budu.
 35. Ať wybynau hrššijcy z země, a * neprawj, tať aby nebyli: dobro-
 teč duše má Pánu.

* z auřoby,
 z owoce
 † lidi
 ** aby os
 trářil
 twář oles
 gem
 * pošynil
 † práci
 ** w daně
 patřeb, bu
 řejch
 * znamen
 ma
 † bářty
 ** stwotil
 * časem
 swým
 † řdy; gim
 wdelowati
 budeš
 ** řdy;
 gim otwř
 sati budeš
 * řdy; pať
 odwrátě
 † činj, aby
 se trářil
 ** trauj; se
 b Žj 145. a.
 * newětnj,
 hrššijcy

Navě se z oných slow w weršy 27. 28. a 29.
 Wšsecky wěcy od tebe čekagi, aby gim dal
 pokrm w času. Když gim dáwati budeš, bu-
 dant hromážditi: řdy; otwřeš ruku swau
 wšsecky wěcy naplnj se dobrotau! gať welik
 lá gest moc geho a prozřetedlnost, gen; tolik ži-
 wotčichú zemřých, poměřných a mořských (o
 nich; tu Dawid obzřáštne gedná) žiwj, a kaj-
 demu w čas swúg potravu, gž ou potřebuge,
 dostatek dodává. Co gen samých žiwotčichú
 w moři se nachážj? řdy; ge seře? řdy; řdy;
 samé toliko heryněj po spolu spatřil, co gich
 při gediněm toliko maleni moři kajdorčné ry-
 bářj zatahujj, ždeřlyby se: a umoho gest po-
 tolenj ryb, kteréz sebe samy wespolek žeraw. Ať
 co gen gedim welryb nepotřebuge strawy na
 den, gichžto wšak weliké množstwj gest, wzlá-

stně w půlnočních stranách, gen; tať welich by-
 wagi, je některj z nich, řdy; se na pjsku žhřma-
 gi, ždagi se ostrumowé: a nicméně dodává Bůh
 wšsem rybám dostatečnou potravu, a gestě ni-
 mi welký dje swěta žiwj: tu welikau o ně peč
 má Bůh. Ačkoli pať oně rozumu nemağj,
 wšak gaťobn dyn. woli dobrodinj, ktere on gim
 profažuge, we wšsem ho poslauchagi. řdy; S.
 Pawel padna do moře, * we dne y w nocj w
 hlubokosti mořské byl, gaťkoli tam mnoho a
 welikých ryb bylo, wšak žádná ho nepohlřta,
 ano ani se nedotkla, proto je aim Bůh to činiti
 žapowedel. řdy; pať welryb^b Jonáš se pohřřil,
 hned gať mu Bůh přikázal, wtwřhl geg zase,
 a nawrátit to, co; byl vchwátit. Metak se k Bo-
 hu chowagj lidé, kterézto ať take wšsecky Bůh
 žiwj, a leřšy strawau žapotrüge, wšak oni ho

† Moc Boj
 gen; tolik
 žiwotčichú,
 a wšak
 wodnich
 kajdorčn
 ně potra
 wau žao
 patřuge.
 a 1. Kor. 11. 25.
 b Jan. 2. 11.

poslouchati nechtj. Zapovídá jim Bůh strže
 Ezeferu swau, aby negedli masfa w pátek, a
 w sobotu, a w postnj dni; oni pak nic na tu
 geho zápowěd nebdagjet, předece ge jerau. **St**
 ni pohltj cypj zboj; a artoh Bůh
 gm, aby ge zase nawrátli, oni toho
 způsobem větáiti nechtjgi.

Zalm CIV.

Tento zalm byl od Dawida složen, a Azafowi spolu s synum geho k zpívání
 tehdaš, kdjž Archa Páně z domu Dbededomowa na horu Syon přenesena byla. **Sal se třet**
 1. knize Paralip. 16. Kap.

Napomíná se zde Synové Izraelské, aby Pánu Bohu děkovali za mnohonásobná
 brodini, která on jim prokázal, zasláste kdjž ge z Egypta do zaslíbené zeme wšel.

Alleluja (1. Paralip. 16. 8.)

Shwáku vzdáweyte Pánu, a wzyweyte gméno geho: **zvě**
 stúgte mezy n: rody skutky geho. 2. **Zp**íweyte genu,
 a zalmj prospěwúgte: wyprawúgte wšedky diwne wě-
 cy geho. 3. **†** Chlubte se we gménu swatém geho:
 at se weselj srdce hledajících Pána. 4. **H**ledegte
 Pána, a utwzreni buďte: hledeyte twáři geho wždycky. 5. **Sp**omi-
 neyte na diwy geho, kterěz činil: zázrakj geho, a saudy wst geho. 6.
Sýmě Abrahama služebnjka geho: synowé Jákoba wywoleneho ge-
 ho. 7. **On**ť Pán Bůh náš: na wšy zemi saudowé geho. 8. **P**amětliv
 byl na wěky; ****** na smlauwu swau; na slowo, kterěz přikázal do tisý-
 ce pokolenj. 9. **†** Které zřídil k Abrahamowi; a přísahy své k Jáko-
 wi. 10. **A** ustanowil gi Jákobowi za přikázanj: a Izraelowi za
 smlauwu wěčnú. 11. **R**žka: Tobě dám zemi Kananeystau, **†** prowa-
 zec dědictwj wšeho. 12. **K**dyž byly počtu krátkeho, a welmi řidcy o-
 bywatele gegj 13. **A** prošli z národu do národu, a králowstwj k li-
 du druhému. 14. ****** nenechal člověka škoditi jim: a trestal pro ně
 krále. 15. **†** Nechtěyte se dotýkati pomazaných mých: a ***** w prorocích
 mých nechtěyte se zlobiti. 16. **A** přiwolal hlad na zemi: a wšedku **†**
 mocnost chleba potřel. 17. **P**oslal před njmi **d** muže: za služebnjka
 prodan gest Jozeff. 18. **S**nížili w pautech nohy geho, železo prošlo
 dussy geho, 19. až přišlo slowo geho. **R**žek Páně rozpálila ho: 20.
† poslal král, a ****** rozwázal ho; knjze lidj a propustil ho. 21. **D**stano-
 wil ho pánem domu swého: a knjzetem wšeho wládařstwj swého.
 22. **A**by wyvčowal knjzata geho gačo sebe sameho: a starce geho opa-
 trenosti včil. 23. **†** **A** wšel Izrael do Egypta: a Jákob pohostinu byl
 w zemi Chánowé. 24. **†** **A** rozmnožil lid swúg náramně: a utwrdil
 geg nad nepřátely geho. 25. **O**brátil srdce gegich, aby nenáwiděli lid
 geho: a lest činili služebnjkum geho. 26. **†** **P**oslal Mojsisse služebnjka
 swého; **A**rona gehož wywolil sameho. 27. **†** **P**oložil w nich slowa
 diwu swých, a zázrakú w zemi Cham. 28. **†** **P**oslal tmy, a zatměl: a
* nevpřikřil řeči swých. 29. **†** **O**brátil vody gegich w krew: a zmortil
 ryby gegich. 30. **†** **W**ydala země gegich žáby w pokogich králow ge-
 gich. 31. **†** **R**žek, a přišla psy maucha: a stěnice we wšech končinách
 gegich. 32. **P**oložil deště gegich krúpobltj, oheň spalugjet w zemi

1. Paralip. 16. 8.
1. knize Paralip. 16. 4.

† chwaleni
budte

** na záz-
 kon swých
 b. 1. Mojs. 28.
 16.
 * za zákon
 wěčný
 † prowa-
 zec
 nedopus-
 til člově-
 ku
 ci. Paralip. 16. 22.
 2. Král. 1. 14.
 * proti pro-
 rotum
 mým
 † sylu, pl-
 nost, bál
 d. 1. Mojs. 37.
 16.
 ci. Mojs. 39.
 20.
 fi. Mojs. 41.
 14.
 ** zprostit.
 g. 1. Mojs. 46.
 6.
 h. 2. Mojs. 1. 7.
 Skut. 7. 17.
 i. s. Mojs. 3.
 10 a 4. 39.
 k. 2. Mojs. 7.
 10.
 l. 2. Mojs. 10.
 21.
 * neroz-
 dráždil
 m. 2. Mojs. 7.
 20.
 n. 2. Mojs. 8. 6.
 o. 2. Mojs. 8. 9.

gegich.

gegich. 33. [†] potlačil winice gegich : y střowj gegich : a potřel ^{***}
D^o dřevo končim gegich. 34. [†] Řekl, a přišla kobylka, a brauk, gehož ne-
bylo počtu : 35. A pogedl wšěcko seno w zemi gegich : a pogedl ^{*} wšě-
cken plod země gegich. 36. [†] A pobil. wšěcko prworozené w zemi ge-
gich : prworiny wšeliké práce gegich. 37. [†] A wywedl ge s stříbrem a
zlatem : a nebylo w pokolenjch gegich nemocného. 38. Weselil se E-
gypt w [†] odgiti gegich : nebo připadl strach gegich na ně. 39. [†] Roz-
prostřel oblač ^{***} zastřeni gich, a oheň aby swjtil gim přes noc. 40.
[†] Žádali, a přišla [†] křepelka : a chlebem nebeským nasjtil ge. 41. [†] Pro-
třhl skálu, y tekly vody : ^{*} odesly na suchu řeky ; 42. ^{*} Nebo pamě-
tliw byl na slowo swaté své, kterěz měl k Abrahamowi služebnjku swé-
mu. 43. A wywedl lid swüg w plesanj, a wywolene své w radosti.
44. A dal gim kragny národum : [†] a práce lidj obdrželi : 45. Aby
ostřihali sprawedlnosti geho, a zákona geho wyhledawali.

† pobil k
^{**} diwj
p. 2. Reg. 10.
12.
^{*} wšěckno
owoce
q. 2. Reg. 12.
29.
r. 2. Reg. 12.
35. 36.
† odgedl
† Zalm 77. 14.
1. Kor. 10. 1.
^{**} obrané
zastřeni
c. 2. Reg. 16.
13.
† gřábkos
wé
n. 4. Reg. 20.
11.
^{*} oplinali,
odcházeli
x. 1. Reg. 17. 7
† robotami
lidřymi
wšěck

Zalm CV.

Prorok wzbuzuje lid, aby Božské milosrdenswj chwálil, poněwadž otce gegich (neohledage se na to, je sau ho tak často k hněwu popauzeli) mčmeně wjdychy zase pod swau Božskou ochranu přigal. Potom prosy, aby Bůh genu swé, a celeho lidu hřichy milostiwě odpustiti ráčil.

Alleluja (Jud. 13. 2.)

2. **S**hwálu vzdáwejte Pánu nebo dobrý : nebo na wěky
milosrdenswj geho. 2. [†] Kdo mluwiti bude mo-
cnosti Páně, učinj, aby slýsane byly wšěcky chwály
gehó. 3. Blahoslawenj, kterěz ostřihaji sauđu, a
činj sprawedlnost w každém času. 4. Dumatg na
nás Pane [†] w dobrotižbeznosti lidu swého : nawšstěw nás ^{**} w spa-
senj swém : 5. ^{*} A widěj w dobrotiwosti wywolenyh twých, [†] ^{*}
weselenj w radosti národu twého : abys chwálen byl s dēdictwjm
swým. ^b Zhřessyli sme s otcy nassými : nesprawēdliwě sme činili neprá-
wost sme páchali. 7. Otcowé nassy w Egyptě nesrozumēli diwum
twým : nebyli pamētlwj na množstwj milosrdenswj twého. A po-
pudili wstupugjce do moře, moře rudoého. 8. A spasena učinil ge
pro gměno své : aby známau učinil moc swau. 9. [†] Y primluwil mo-
ti ruděmu, a wyschlo gest : a provedl ge w propastech gako na pau-
sťi. 10. A ^{**} spasena učinil ge z ruky nenáwistnjkw : a wykupil ge z
ruký nepřjtele. 11. [†] A přikryla woda sfuzugjcy ge : gednoho z nich ne-
pozůstalo. 12. A wěřili slowum geho : a ^{*} chwálili chwálu geho. 13.
Brzce učinili, zapomenuli na skutky geho : a [†] nečekali sau raddy geho,
14. [†] A požádali žádosti na paušťj : a počauřeli Boha ^{**} na bezwod-
ném. 15. [†] A dal gim prosbu gegich : a poslal syrost w dusse gegich. 16.
C [†] A popudili Mojsjse ^{*} w leženj Aaronu swátoého Páně. 17. [†] Otwě-
řla se země, a pozřela Dátana : a přikryla nad shromážděnjm Abiro-
nowem. 18. Y rozjtil se oheň w shromážděnj gegich : plamen spalil
hřjssnjky. 19. ^b A vďělali tele ^{**} na Orebě : a klaněli se rytině. 20. A změ-

† Jud. 13. 21.
Ct. 4. 23-25.
† mljbenj
^{**} w Spar
fyteli
^{*} abychom
se widěli
† abychom
se weseli-
li, těřyli
b. Jud. 7.
19.
c. 2. Reg. 14.
21.
^{**} wyřwo
bodil
d. 2. Reg. 14.
27.
^{*} spjwali
† nestrpěli
c. 2. Reg. 17.
2.
^{**} w sa-
chem mřkě
f. 4. Reg. 11.
31.
^{*} w wog-
řkách, řá-
njch
84. Reg. 16. 32
† wřboru
^{**} při bore
Orebě
h. 4. Reg. 32. 4.

nili slávu svou w podobenstwj telete gedjých senu. 21. Zapomněli na Boha, který spasyl ge, který učinil veliké věci w Egyptě, 22. divy w zemi Chamowé : hrozné věci w moři rudém. 23. ¹ Y řekl, aby rozptýlil ge : Kdyby se byl Moggjiss wyvolený geho nepozastawil * w ztroskotánj před obličejem geho : Aby odvrátil hněw geho, aby ge † nezahubil : 24. a za nic měli zem žádaucý : Ulewěřili slowu geho, 25. a reptali w stánjch swých : newyslechli hlasu Páně. 26. ² A pozdwihl ruky své nad nimi : aby porazyl ge na pausstj : 27. A aby swrbhl sýmě gegich w Náródech : a rozmetal ge w kraginách. 28. A posvěceni sau Belfegorowi : a gedli oběti mrtwých, 29. A popudili ho w nalezcých swých : a rozmnožen gest w nich pád. 30. ³ Y postavil se Sinees, a vřogil : a přestala ** rana. 31. A počteno gest mu k spravedlnosti, do národu a národu až na věky. 32. ⁴ A popudili ho při wodách * odporowánj : a přjkorj snassel Moggjiss pro ně : 33. nebo † k horčnosti přivedli ducha geho. A zřetedlně mluwil we rtech swých : 34. nerozptýlili národuw, kteréž řekl Pán gim. 35. A smjssyli se mezy národy, a navčili se skutkum gegich : 36. a slaužili rytinám gegich : a učiněno gest gim ku pohorssenj. 37. A obětowali syny své, a dcery své dáblum. 38. A wylili krew newinnau : krew synuw swých a dcer swých ; které obětowali rytinám Kananeystým. A sprzněna gest země w krewjch, 39. a zkálena gest w skutcích gegich : a smjsslili w nalezcých swých. 40. Y rozhněwal se prchliwostj Pán na lid swúg : a ** w offliwost wzał dědictwj své. 41. A wydal ge w ruce * národuw : a panowali nad nimi, kteréj nenáwiděli ge. 42. A sřuzowali ge nepriátele gegich, a snjzeni gsau pod rukami gegich : 43. často wstwobodil ge. Oni pak popudili ho w raddě své : a snjzeni gsau w neprawostech swých. 44. A widěl když sřauženi byli : a slyssel modlitbu gegich. 45. ⁵ A † pamětliw byl na smlawu swau : a lito mu bylo podle množstwj milosřdenstwj swěho : 46. A dal ge w milosřdenstwj před twáří wšsich, kteréj zgimali ge. 47. Spasena nás učin Pane Bože náš : a shromazď nás z Náróduw. Abychme chwálu wzdáwali gměnu swatému twému : a ** chlubili se w chwále twé. 48. Požehnaný Pán Bůh Izraelský od wěku a až na věky : a dť wessferen lid : Staň se, staň se.

i 2. Mogg. 32.
10.
* w pohroz
mē
† nerozptýl
lil.
b 4. Mogg. 14.
32.

14. Mogg. 25.
7.
* w pohroz
ma
m 4. Mogg.
20. 10.
* odpjtání,
swáta
† rozdráž
dili

** w obyř
du
* pobanuw

a 5. Mogg.
30. 1.
† rozpome
nul se

** wesslili
se

a 7. 24.
b 4. Mogg. 14.
2.
Mnozj nic
remēt sobě
nebe nes
wájj.
c 14. 16.
6.

Žehrá welice S. Král Dawid proti předkum svým Synum Izraelským přebhřwagichm na pausstj, je sobě nic newssimali země, kterauj byl přjssibil Bůh Abrahamowi, a giným Ancyotcum, je gi dá potomkum gegim : * Za nic měli zem žádaucý. Nebo kdyj, měli do ni wgti, křice wessferen zástup plakal té nocj, a reptali proti Moggjssowi a Aronowi wšsichni Synowé Izraelsstj, řkauce : ^b O bychom raděgi byli zemřeli w Egyptu ! O křj zhyne me, aby nás newedl Bůh do země té ! Nenišij nám lepegi nawrátiti se do Egypta. Wice oni

sobě wájili řesněku, cybul, a woturel Egyptstých, nežli země mlékem, a medem tekaucý, země nad mju aurodné a rozkossné, kterauj gim Bůh přjssibil, a do ni ge wwedsti chtěl : ano nic sobě gi newssimali. Země zailžená wyobrazowala Králowstwj nebeské, kteréj nám Bůh přjssibil, a do něhoj nás wwedsti chce : ale té země práwe jádostně množj sobě dořonce nic newájj. Mluwil gest o tom w podobenstwj Křstus o S. Luťasse, řka : * Cřlowěk negaký učinil wečeti welikau, a pozwal mnohých. Y poslal slžebnjka swěho w čas wečete, aby řekl po-

zvaným, aby přišli, že již připraveno gest wšedně. A počali se wšedně spolu wymlauwati. Každý pravil se nemůže přigiti, ale prandivěgi by byl řekl, že nechce. Za wěteře wznamenává dle S. Otců Královstwj Nebeské z ctowěl genj gi učinil, a na ni zwáti dat, Boha; sluzebník Aposstos a Kazatele, křže kteréž wšedně Bůh žiwe

do nebe, a to aš posawád: ale pozvánj neb- bagj na to, a wjece sobě rozkoffy tohoto swěta, zhoj a sláwy máji, nežli té wěteře, Cistě sto a tisícrát wice lidé pro dosti malický zpr- pracugi a trpj, nežli pro nebe: pro onen wjdys- ky sto y tisíc kroků učinj nežli pro sláwu nes- bekau. Nejni to za nic sobě newájeti země žadauce?

Žalm CVI.

Opět Prorok židowstj národ nabjzyl chwálenj Boha, poněwádj od něho mnohá dobrodinj přigal, y od rozličných nebezpečnstwj, a zřch přihod, na wodě y na zemi byl wyswobozen.

Alleluja (Judth 17. 21.)

1. **S**hwálu vzdáweyte Pánu neboť dobrý: nebo na wě- ky milosrdenstwj geho. 2. Ať dj, kteréj wykaupeni sau od Pána, které wykaupil z ruky nepřitele: a z kra- gin shromáždil ge. 3. Od východu slunce, a zápa- du: od půlnocy, y moře. 4. Blandili na paustj na bezwodném: cestu města přebýwánj nenalezli. 5. Hlodo- witj, a žjzniwj: dusse gegich w nich zemlela. 6. A wolali ku Pánu, kdýž sfauzeni býwali: a z potřebnostj gegich wytrhl ge. 7. A dowedl ge na cestu přjmau: aby sli do města bydlenj. 8. Ať chwalj Pána milosrdenstwj geho: a diwy geho synum lidstjým. 9. Tlebo gest nasýtil dussy prázdnu: dussy lačnu nasýtil dobrými wě- cmi. 10. Sedjcy we tmách, a stjnu smrti: okowané w žebrotě, a železe. 11. Tlebo rozdráždili řeči Božj: a raddy Tleywýssýho popu- dili. 12. A sníženo gest w prácech srdce gegich: a zemleni sau, auž- bylo, kdoby spomohl. 13. A wolali ku Pánu, kdýž sfauzeni býwali: a z potřebnostj gegich wyswobodil ge. 14. A wywedl ge z temnostj, a stjnu smrti: a okowy gegich roztrhl. 15. Ať oslawugj Pána milosrd- denstwj geho: a diwy geho synum lidstjým. 16. Tlebo potřel brány měděné: a záwory železné polámal. 17. Přigal ge z cesty neprawo- sti gegich: nebo pro nesprawedlnosti swé sníženi sau. 18. Wšeliký po- řem zoffliwila sobě dusse gegich: a přibljžili se až k branám smrti. 19. A wolali ku Pánu, kdýž sfauzeni býwali: a z potřebnostj gegich wyswobodil ge. 20. Poslal slowo swé, a vzdrawil ge: a wytrhl ge od zahub gegich. 21. Ať chwalj Pána milosrdenstwj geho: a diwy geho synum lidstjým. 22. Ať obětugj obět chwály: a zvěstugj skutky geho w plesánj. 23. Kterj zstugj na moře na lodjch, konagjce t prácy we wodách mnohých. 24. Oni widěli skutky Páně, a diwy geho w hlubině. 25. Ažekl, a powstal duch bauře: a wywýsseny sau wlny geho. 26. Wstupugj až k nebesum, a zstugj až k propastem; dusse gegich we zlych wěcech chřadla. 27. Žděsseni sau, a motali se gafo opi- ly: a wšedka maudrost gegich sežrana gest. 28. A wolali ku Pánu, kdýž sfauzeni býwali, t z potřebnostj gegich wywedl ge. 29. A polo- žil bauři geho w powětřj (tiché) a vmikli wlny geho. 30. A wese-

Chwál: Pána
Kterj ne- bylo wody
aby w něm přebý- wali
Lačnice a žjznce
Kterj by bydlati mohli
sewřené, swřané
byl
z narye z aužkosti
chwáli
Potěš- nim, s ples- sanjm.
t cobots
do pros- pastj
w trápenj swadla
z narye, z aužkosti
w wic- stěj

lili se, že vmlkli: a dowedl ge k břehu wíle gegich. 31. Ať chwálu
 wzdawagi Pánu miłosrdenstwí geho: a diwy geho synum lidštým.
 32. Ať ho wywýssugi* w shromažděnj lidu: a na stolicy starššých ať
 chwálj ho. 33. Položil řeky w pausšt, a wýchody wod w žjžen. 34. Žo
 mi aurodnau w slatinu † od zlosti obywgajcých na nj. 35. Položil
 pausšt w gežera wod: a zemi bez wody w prameny wod. 36. A osadil
 tam lačné: a ustanowili Město obydlj. 37. A osylj pole, a šstjčili wino
 ce: a činili** vžitek narozenj. 38. A požehnal gim, a rozmnoženi sau
 přjliš: a dobytká gegich nevmensšyl. 39. A w mały počet* wwedeni
 sau: a trápeni sau od ssaufenj zlych wěcy, a bolestj. 40. Wylito gest
 pohrdánj na knjžata: a blauiditi včinił ge na bezcestněm, a ne na cestě.
 41. A spomohl chuděmu z nauze: a položil gačo owce čeledi. 42. V-
 žjšt přjmj, a weseliti se budau: a wšseliká neprawost zacpá wsta swá.
 Kdo maudry a ostrihati bude tyto wěcy: a wyrozumj miłosrden-
 stwíjm Páně?

* w Cýrkwi

† pro zlost

** pšod
 přicozenj
 * wčiněni

4. Job. 22.
 19.

Žalm CVII.

Ten Žalm stowáná se s koncem 56. a 59. žalmu. Prorok wwošuge se k němu tomu,
 co Bůh od něho žáda, a miji chce, aby nad Idumějšimi mohl swjžžyti. Daššá též, je po-
 dle přpovědi Bojšké witezštwj obdrjž.

1. Pšsěn Žalmu saměmu Dawidowi. (wšš 56. 8.)

2. **S**Otwo srdce mé Bože, hotowo srdce mé: zpjwati bu-
 du, a žalmy prospěwowati w sláwě swé. 3. Po-
 wstaň sláwo má, powstaň žaltáři, a † haršo: po-
 wstanu na wšwjtě. 4. Chwáliti tě budu w lidech Pa-
 ne: a žalmy prospěwowati budu tobě w národech.
 5. Nebo weliké gest nad nebesa miłosrdenstwí twé: a až k oblakum
 prawda twá. 6. Wywýššjž se nad nebesa Bože, a nad wššedku zemi.
 sláwa twá: 7. aby wyswobozeni byli milj twogi. Spasena včič pra-
 wice twá, a wyslyš mne: 8. Bůh mluwil w swatěm swém weseliti se
 budu, a rozděljm** Sychymu, a audolj štanuw rozměřjm. 9. Múgt
 gest Galaad, a múg gest Manasses: a Efraim přigetj hlawy mé. Ju-
 da kral múg: 10. Moab kotel náděge mé. Do* Idumegi wztáhnu
 obuw swau: mně cyzozemcy přátele včiněni sau. 11. Kdo dowede
 mne do města ohraženého? Kdo dowede mne až do † Idumegi? 12.
 Šdali ne ty Bože, který sy nás byl odehnal; a budeš wyhážeti Bože
 w** mocnostech naššých? 13. Dey nám pomoc z saufenj: nebo marně
 spasenj člověka. 14. W Bohu včinjme moc: a on wniwec wweđe ne-
 přátely nasse.

† hanše

** zemi
 Sychymu
 štanu

* do země
 Idumějšké

† do země
 Idumějšké

** w zástas-
 pič

Žalm CVIII.

Dawid wypisuge žlost Doega, a giných pochlebničuw, od kterýchžto on před králem Sau-
 lem křiwě byl osočen a obžalován. Nadto wkládá na ně, předně pal na Doega, ššorecenj
 Bojšká, a wššedku žé gim winšuge. Posledně wošá k Bohu za pomoc, a ššibuge, že ho bude
 wjdy chwáliti, a wděčnost genu prokazowati.

Má se zde na pozor wšyti, že ten ššastlívý winš, a to ššorecenj od Dawida se ššatlo, ne z
 nenáwšti, a mšštedlnosti proti dotknutým osobám (neb byto byl hřjch, a nebyłoby niššy do-

moleno) ale z slusné w sobě wzbuzené horlivosti proti zlosti a hřichu; jako yz Prorockého Ducha, od něhož byl Prorok popuzen, aby ne jen toliko Doegovi, a geho rotě, ale take a předně Sidassowi zrádci a Židum, gako by protivníkum Krystovým, w způsobu nejakého zlořečenj prorokoval, a předpovídal to velké zlé a hřdu, do kterýchžto oni pro své hřichy a zlost vpadnau. Pročej může tento celý žalim duchovním slyšlem wylo: en býti na Žm. enj Krystowo. Že pak to zlořečenj na Sidasse se wztahowalo, poznává se z Skutkw Apostolských w 8. kap.

1. Ku konci, Žalm Dawidu.

2. **B**ože chwały mé nezamlčuj: nebo vsta hřissnjka, a vsta lštiweho nademnau se otewřela. 3. Mluwili proti mne gazykem lštiwym, a řečmi nenáwisti obkřčili mně: a * wybogowali mně darmo. 4. Mjsto toho aby mně milowali, vtrhowali mně: gá pak sem se modljawal. 5. A položili proti mně zlé wěcy za dobré: a nenáwist za milowánj mé. 6. Vstanow nad nim hřissnjka: a dabel at stogj po prawicy geho. 7. Když se saudj, at wegde odsauzený: a modlitba geho budiž mu k hřichu. 8. † Budtež dnové geho nemnozy: a biskupstwj geho at wezme giný. 9. Budtež synové geho syrotcy: a žena geho widowau. 10. ** Nestsedlj at přenesseni sau synové geho, a žebtj: a at wywrženi gsau z přibytkw swých. 11. At * wyskauma lichewnjš wesskeren statek geho: a † rozeberau cyz práce geho. 12. Nebudiž gemu spomocnjka: aniz bud, kdoby se smlowal nad syrotky geho. 13. Budtež děti geho w zahynutj: ** w gednom kolenu budiž wyh'azeno gméno geho. 14. Ku paměti at gest přiwedena neprawost otcuw geho před obličegem Páně: a hřich matky geho nebud shlazen. 15. At gsau proti Pánu wždycky, a * at wyhyne z země památka gegich: 16. proto že se nerozpomenul činiti milosřdenstwj. 17. A protivil se člowěku chudému, a žebraťku, a potřebného sřdce † vmrtwiti. 18. A zamilowal zlořečenj, a přigdet gemu: a nechtěl požehnanj, a vzdalil se od něho. A oblekl se w zlořečenstwj gako w raucho, a wesslo gako woda do ** wnitřnosti geho, a gako oleg do kosti geho. 19. Budiž mu gako oděw, kterým se přikrywá; a gako pás, kterým wždy přepásan býwá. 20. * Tot gest dšlo těch, kterj vtrhagj mně v Pána: a kterj mluwj zlé wěcy proti dussy mé. 21. A ty Pane, Pane, včič semnau pro gméno své: neboť libé gest milosřdenstwj twé. Wystwobod mne. 22. Nebo nuzný a chudý gá gsem: a sřdce mé z kormauceno gest we mně. 23. Gako stjn když se nachyluge, odňat sem: a † wymřstěn sem gako kobylky. 24. Kolena má zemdlela od postu: a tělo mé změněno gest pro oleg. 25. A gá včič sem pohanéngim: widěli mne, a hýbali hlawami swými. 26. Spomoz mi Pane Bože můg: spasena mne včič podle milosřdenstwj swého. 27. A at poznagj, že ruka twá tato: a ty Pane včiči sřgj. 28. Zlořečiči budau oni, a ty požehnáš: a kterj powstáwagj proti mně, at sau ** zahanbeni: služebnjš pak twůg weseliti se bude. 29. At sau oblečeni, kterj vtrhagj mně studem: a at přikryti sau gako pláštěm dwognásobným zahan-

* bogowali proti mne

† budiž dnů geho málo

* nestawiči gsaucce, at gsau pobelley saulawj synové geho * přehledá † rozchwatagi ** w národě du gedis nem * at zmirjy

† aby vmřtwil

** do sřew

* tat gest pomsta, mřda

† wyhnan, pobaněn

** pobaněni

benjm swým. 30. Chwálu wzdáwati budu Pánu náramně w swých: a v prostřed mnohých chwaliti geg budu. 31. Nebo postava se po prawicy chudeho, aby spasenau učinil od protivníků dššy mau.

Žalm CIX.

Tento Žalm gest slavné Proroctwí, a předpovědění o mšdy trwagicým královstwím, a wěčným Kněžstwím Krystowým; gehožto wynešenost jde se wypršuge.

1. Žalm Dawidu.

Kžekl Pán Pánu mému: sed na prawicy mé: b Dožadwádž nepoložim nepřátel twých, podnožj nob twých. 2. † Pěti mocy twé wypršstj Pán z Syonu: panug vprostřed nepřátel swých. 3. Stebauť počátek w den mocy twé w**stkwelostech swatých: z žiwota před dennicy zplodil sem tě. 4.

Přisáhl Pán, a* nebude ho želeti: Ty gšy kněz na wěky podle řádu Melchysedechowa. 5. Pán po prawicy twé, † polámal w den hněwů swého krále. 6. Sauditi bude w narodech, naplnj pády: ** roztržská hlavy na zemi mnohých. 7. * Z potoka na cestě pjtí bude: protož powyššy hlavy.

Slowy onými w weršy 1. postavenými: Kžekl Pán Pánu mému; porážej se žide, gestto prawj, je Mesšyáš nebude nejl pauhý člowěk, a tím mu Božstwí odgimajj. Gšstě Krystus tím gedným důwodem tak ge zarazyl, je oněmeli, nemědauce, coby na neg odpowěděl. * Bdyž se sešli Saryzeowé, dj S. Matuš, otázal se gich Gejšs, řka: Co se wám zdá o Krystu: čj gest syn: čkau gemu: Dawidu. Dj gim: Kterakž tedy Dawid w duchu nazývá ho Pánem, řka: Kžekl Pán Pánu mému: sed na prawicy mé: dožadwádž nepoložim nepřátel twých za podnožje nob twých: Gestli tedy Dawid Pánem ho nazývá, kterakž Syn geho gest: Anižádný nemohl gemu odpowěditi slowa. Dřiměné potomcy těch židů chýce maudřeg

šš a wčenejšš bñti nad Ot: e a přědky swé; sněžili se odpowěd dáti Krystu na tu otázku, a prawili, je šrže toho Pána swého, ku kterému našli Pán, rozuměl Dawid, a rozuměti se může Abraham, gakž o nich wyprawuge S. Jeroným. Ale tu odpowěd z wlastních přstů wysřáli, neb niždej se w Pšimě nečte, je gest Abraham byl Knězem podle řádu Melchysedechowa, což wšak Bůh prawil tuto k tomu, ku kterému našli, Pánu Dawidowému w weršy 4. Zase ginj žide, gakž pišš S. Justyn Muteclný, a Tertullian, prawj, je Dawid nazwal tuto Ezechyášě Krále Pánem swým, an Ezechyáš dokonce nebyl Knězem, ne gen podle řádu Melchysedechowa, ale an Lewitým, poněwádž nepocházěl z rodu Lewi, nžbrj z rodu Židowa.

Žalm CX.

Dawid chwalj Pána Boha, dštem pro weliké skutky a dobrodiny, které byl lidu Izraelskému prokázal; dštem pro Swatá ustanoweni a příkazy, která gemu wydal. W židowšm gajpku gest ten žalm Abecednj, tím spůšben, je každj poslowičnj werš od obmyslštnj šytery se začíná.

Alleluja.

Shwálu † wzdáwati budu tobě Pane w celém šrdcy swém; w raddě sprawedliwých, a w shromáždění. 2. Weliké skutky Páně: wyhledané ** ke wšsem wšlem geho. 3. Chwála a* welikočinnost dšlo geho: a sprawedlnost geho žustáwá na wěky wěkůw. 4. Památku učinil diwných štukow swých, mišostdný a litoštwý Pán: 5. pokřm dal bogjčým se sebe. Pamětliv bude na wěky † na smławu swau: 6. moc štukow swých zvěstuge lidu swému: 7. Aby gim dal dědictwí národuw: ** štukowé rukau

a Mat. 22. 24.
b 1. Kor. 15. 25.
Žid. 1. 17.
Item 10. 19.
† berka mocy twé, moc ššly twé
** gashoř
štech, blaš
čyč
c Žid. 5. 6.
Item 7. 17.
Jan. 12. 34.
* nebudeť želeti toho † pobubil, potřel
** zctě,
z tepe
* zprauda

a Mat. 22. 42.
C.

b S. Hieron
in c. 22.
Math.
porážj se blud židů, prawičých je Mesšyáš nemá býti nežli pauhý člowěk.

c S. Justin.
in dialogo
contra Tryph.
d Tertul. l. 1.
contra Marcion.

† chwaliti
** po wššech wššlech
* zwelebesni, welebnost, nádbornost
† na žalón swóg
** dšla

geho, prawda a saud. 8. Wěrná wšsecka příkázanj geho : utworzena na wěky wěkum, učiněna w prawdě a w^o prawosti. 9. Wykaupen poslal lidu swému : přikázal na wěky † smlawu swau. Swaté, a broz né gméno geho : 10. ^a počátek maudrosti bázeň Páně. Rozum do- brý wšsem, kteržž činj geg : chwálenj geho zůstává na wěky wěkum.

^o w upřim- nosti
† zákon swatý
^a Wjšl. 7. 9.
Jem. 9. 10.
Ellus. 1. 26.

Žalm CXI.

Žalm tento wywčuje člověka báznj Bojž strž bedlivě wmažowánj, gať dobře bohobogňm na proti pať, gať zlé bezbožným něřdy se powede.

Alleluja, nawrácenj Aggeusa a Zacharyáše.

Blahoslavený muž, kteržž se bogj Pána : w příkázanjch ge- ho bude ^{**} štjti náramně. 2. Mocné na zemi bude symě geho : rodina vpřimých požehnána bude. 3. Sláwa, a bohatstwj w domě geho : a sprawedlnost geho zůstává na wěky wěkum. 4. Wzesslo we tmách swětlo vpřimým : milo- řdný, a litostiwý, a sprawedliwý. 5. Utěšený člověk, který se sljowá- wá a pügčuje, zřjďj řeči swé w saudu : 6. nebo na wěky pohnut nebu- de. 7. W paměti wěčné bude sprawedliwý : od sljssenj zlého nebude se báti. 8. Horowo řdce geho ^o dauffati w Pána, 8. vpewněno gest řdce geho : nebudeť pohnuto, dořud nezhrzý nepřátelej swými. 9. Rozptýlil, dal chudým : sprawedlnost geho zůstává na wěky wěkum, † roh geho wywýssen bude w sláwě. 10. Štjssnjš vzřj. a hněwati se bu- de, zuby swými štřjpeti a chřadnauti bude : žádost hřjssnjškw zahyne.

^o štjssnjš

^o aby daně řalo

† moc geho wywýssená bude

Žalm CXII.

Napomjná Prorok wšsech ř chwálenj Boha, genj tať dobrotiwš gest, je aťkoli nepřwš- řš gest Pán, wšsal nicméně, tať wěrně ponj, chřďch, chuděch, a zarmauceňch se wjma.

Alleluja.

I. Chwalte ^{**} služebnjcy Pána : chwalte gméno Páně. 2. Bu- diž gméno Páně požehnáno, ^o od této doby, a až na wě- ky. 3. Od východu slunce až do západu, chwálibně gméno Páně. 4. ^a Wywýssený nadewšsecky národy Pán, a nad nebesa sláwa geho. 5. Kdo gaťo Pán Bůh náš, který na wy- sostech přebýwá, 6. a na † ponjzená wzhledá na nebi y na zemi. 7. Wzbuzugjcy od země nuzného, a z leyna wyzdwjbug; ce chudeho. 8. Aby posadil ho s knjzaty, s knjzaty lidu swého. 9. Který bydliti činj nepřlodnau w domě, matku synuw weslicy se.

^{**} djetý

^o z toho, od toho řasu

^a Mal. 1. 11.

† ponjzené wěcy

Wzbuzuge wšsech lidi ř chwálenj Boha Prorok, řďh; řj : ^a Chwaltež služebnjcy Pána, chwaltež gméno Páně : nebo wšřchni li- de řsau služebnjcy Bojž, a to wěčni ; a tať, je ne- mohau dauffati, aby te služebnosti zřaweni, a z ni propuřtenj bh;ti mohli. A sluffne ho chwálitj mařj, neb lepřřho Pána mjtj nemohau, a genj by tať lastaw na ně byl, gaťo on gest. Chwá- řj pať ho řyce mnořy, ale wšřal ne tať, gaťj po- winnj řsau, ne tať, gať ho chwálitj Dawid ; neb ho gen něřdy chwálegj, řďh; se totj;to ģin do-

bře weđe, ne pať řďh; on řřawenj wagať na ně dopauřřj. Dawid chwálitj wjřďky. Slo- wa geho řsau : ^a Chwálitj budu Pána řaz- deho řasu, wjřďky chwála geho w řřteck- mych. Ne gen ho chwálitj tehďř, řďh; on ho dať na Králowřtwj pomazati, řďh; mu mnohá weliká wjřřřtwj popřál, řďh; ho wyřřřř ; ru- řau Saulowřch ; nyřř; y tehďř, řďh; ho ne- přátelej geho hanřli a pomlawwali, řďh; ho řřř- řal Saul, řďh; muřř; wřřřřti přěd Absolonem neřďárným Synem swým. Podobně Job, ne

^a 7. 1.

^b Žalm. 73. 2.

† Kákolj se nám weđe, wjřďky máme chwálitj Boha.

Job. 1. 27.

Dan. 3. 50.
66.

gen kdýž wšeligakým dobrým oplýwal, a kdýž měl dobré zdrawj, chwálil Boha; ale take tehdáž, kdýž wšeděn dobýtek uřatil, y služebný, kdýž o wšeděch děti na gednau přišel, kdýž byl raněn wředem nehorsšým po celém těle, a trápený wšeligakými bolestmi a nemocmi. Znamát gest přilíš geho tehdegššý Wšes: ° Gať se Pánu libilo tak se stalo: buď gméno Páně pocháleno. Tak take a tři mládency

židowššij, gaťo wšeděch před tím, Pána Boha chwálili, tak ani nepřestali od toho, ani kdýž Bůh na ně dopustil, že na rozkaz Krále Nabuchodonozora wvrženi byli do pece Babilonské: nebo y w ni pořád Pána Boha chwálili, a genu dobrořečili. Tak má každý Křesťian, gaťkoli se genu weđe, wšeděch Boha chwáliti; ne gen kdýž se mu dobře darí, ale y w swých šfaujených.

Žalm CXIII.

Wypisuge zde Prorok ty zářaky, které Bůh učinil, kdýž lid Izraelský z Egypta wymwedl. Posmjwá se modlám pohanuw, a napomíná wšeděch, aby prawého Boha, gaťoťto swého Špafytele pilně ctili

Žide ten žalm rozdělugi na dwý, a začnagi od 9. wersse nowý žalm.

Alleluja.

* wygiti
y lidu w
utného,
rebarské
země
Júdská* gaťo ge
hřatašředen,
šřalinuMj. 134. 15.
pobapské
Rau. 15. 15.* hřelem
swým

obránce

přispotij

Baru. 2. 17.

I. **S** ** Wycházení Izraele z Egypta, domu Jákobowa z národu gazyka cyžyho. 2. Učiněné gest † Jůdstwo poswěcenj geho, a Izrael wládarštwj geho. 3. More widělo, a wteklo: Jordán obráčen gest na zpět. 4. Hory postakowaly gaťo škopcy: a pahrbkové gaťo berani owcy. 5. Což gest tobě more, žes wteklo: a ty Jordáne, žes se na zpět obrátil: 6. Hory postakowaly šte gaťo škopcy, a pahrbkové gaťo berani owcy. 7. Od twáři Páně hnutá gest země, od twáři Boha Jákobowa. 8. Který obracy šřalu w gežera wod, a † litau šřalu w studnice wod. 1. Ne nám Pane, ne nám; ale gménu swému deý sláwu. 2. Nad milošřdenštwj swé, a prawdu swau: aby někdy neřekli národowé: Kde gest Bůh gegich? 3. Bůh pať náš na nebi: wšeděco cožkoli chťel, učinil. 4. † Modly † pohanuw šřěbro a zlato, díla rukau lidských. 5. † Vsta magj, a nebudau mluwiti: oči magj, a nebudau widěti. 6. Všy magj, a nebudau slyšeti: chťěpj magj, a nebudau woněti. 7. Ruce magj, a nebudau maťati: nohy magj, a nebudau choditi: nebudau křičeti ** w hřdle swým. 8. Ať gšau gim podobnj, křějž dělagj ge: a wšyčšni křějž dauffagj w nich. 9. Dům Izraele dauffal w Pána: spomocniť gegich a ochránce gegich gest. 10. Dům Aaronu dauffal w Pána: spomocniť gegich a ochránce gegich gest. 11. Křějž se bogj Pána, dauffali w Pána: spomocniť gegich a † ochránce gegich gest. 12. Pán pamětliw byl na nás: a požehnal nám. Požehnal domu Izraele: požehnal domu Aarona. 13. Požehnal wššem, křějž se bogj Pána, maličtým s wětššými. 14. † Přideyž Pán na wás; na wás y na syny wasse. 15. Požehnanj wy od Pána, křějž učinil nebe, y zemi. 16. Nebe nebes Pánu: zemi pať dal šřnum lidským. 17. † Ne mrtwj chwáliti tě budau Pane: ani wšyčšni křějž žstupugj do peřla. 18. Ale my křějž žiwi šine, dobrořečšme Pánu, od této doby a až na wěky.

Žalm CXIV.

Dežuge David Bohu wšsemohacím, je geg z welikého nebezpečnstwj wytrhnauti rá-
čil, do kterého strže prostiwenstwj krále Saule (neb syna swého Absolona) byl přišel.
Hebrejšti spogugj tento žalm s následugicím, a činj z obau toliko geden.

Alleluja.

1. **S**lowal sem, nebo wyslyššy Pán hlas modlitby mé. 2. Pro-
to že naklonil mně vcha swého: a^{**} za dnurw swých wzy-
wati budu. 3. Obkljčili mne byly bolesti smrti: a nebez-
pečnstwj pekla nalezla mne. Ssauzenj a bolest na-
lezl jem: 4. a gméno Páně wzywál sem. O Pane wyswobod dussy
mau: 5. milostdný Pán, a sprawedliwý, a Bůh náš stowáwá se.
6. Ostrjhačjcy* maličtých Pán: snjzen sem, a wyswobodil mne. 7.
Obrátjž se dussé má w odpočinutj swé: neboť Pán dobře včinił tobě.
8. Proto že wytrhl dussy mau od smrti, oči mé od slz, nohy mé od pá-
du. 9. Ljbiti se budu Pánu w kragině žiwých.

Je nauze a sšauzenj wj nás wzywati Boha,
a k němu se wřikati, wěpne se tomu z werše 3. a
4. wějto dj o sobě David: Sšauzenj a bolest
nalezl sem: a gméno Páně sem wzywál.
Wnoh lidi dočeta na Boha zapominagi, aneb
aspoň nemnoho na něg dbaagi, potud na ně ne-
gafé neššejšj, sšauzenj, nemoc, aneb chudo-
ba nepřipadne. Ale gaf co takoweho pokuššj,
tak hned k Bohu wřikagi se, a gméno geho
wzywagi, snjžně a s plácem geho žádagi, aby
on ge od toho zleho wyswobodil. Wobrazyl
nám to Křystus w * Synu marnorratneiu v
S. Lukáše, genj wzwav wdyš swug od Otce,
odebral se do daleke kraginy, a tam rozmr-
hal statek swoga, žiw gšaf smilně. Dokud mel
nač tráwiti, nempomynal na Otce, a ani ne-
myslil se k němu nawrátiti. Ale když tam na-
stal hlad weliký, genj ho přimau pášti swjné,
nechtěl ge hladem wřijeti, tu repru, když ani
mláta msti nemohl k zabnání hladu swého,
na Otce wzpomenul, a k němu se nawrátio,

před nim se kčil, a prosyl geg, aby ho aspoň
přigal mezy nágemnjšj swé. Nebhlby on při-
šel k Otci, anj ho prosyl, kdyby gaf mšuroj
S. Augustyn chudoba geg nebyla trápiła. Kdo
se nemj modliti, ať gde na moře, prawi staré
přjšlowj, tam ho bauře hned tomu náwéj, ga-
fo nawčila Wědlnjky Křystowé s nim se po-
moři plawicy: neb sotwa wjtr moře žbauril,
a oni přiběhše k Křystu wzywali ho, a za po-
moc žádali, tkauce: Pane, zachowey nás,
byneme. Manasses Král Žudšj do ceta se
Boha spustil, a raděgi se modlám neži genu
křanci; raděgi ge wzywál neži Boha: ale nau-
ze ho gináč nawčila. Deb gaf dopustil na něg
ho Bůh, je gaf byl od Asyřského Krále, a
swázany řetězj a pauty, weden byl do Babi-
lona, gšaf w auzkosti, modlil se Pánu Bo-
hu swému, a činił pokánj snjžně před Bo-
hem, hned ho nauze nawčila se modliti, a wzy-
wati Boha.

a. Luk. 23. 12.
Bůh do-
pustil na
něg sšau-
zenj, aby
šom náč
nezapo-
menati.
b. S. Aug. 10
Psal 123.
c. Mat. 8. 25.
d. 2. Paral. 33.
12.

Žalm CXV.

David připowjda, že Boha, kterj geho z tolikerých auzkostí wyswoboditi ráčil, wěčné
dce milowati a chwáliti; gako y swé wčiničné sliby wěrně naplniti.

Alleluja.

10. **S**Wětil sem, pročej mluwil sem: gá pak snjzen sem přjliš.
11. Gá sem řečl v wytrzenj swém: Wšseliký čłowěk šhát.
12. Co odplatim Pána za wšsečj wěcy, ktere odplatil
mně: 13. Kalich spasenj wezmú: a gméno Páně wzywá-
ti budu. 14. Sliby swé Pánu splnim předwššym lidem geho: 15.
drabá před obličegem Páně smrt swatých geho. 16. O Pane neboť
gá služebnjšj twug, gá služebnjšj twug, a syn děwky twé. † Roztrhl sy
otowý mé: 17. tobě obětowati budu obět chwály, a gméno Páně wzy-
wati budu. 18. Sliby swé Pánu^{**} splnim před obličegem wšseho lidu
geho; 19. w synjch domu Páně, v prostřed tebe Geruzaléme.

2. Ror. 4. 18.
Slijm. 7. 4.

† roztrhl sy
otowý
** nawr-
šim

Žalm CXVI.

W tomto žalmu obsahuje se Proroctwoj o obrácení Pohanů, které Prorok psal k chvále Boží.

Alleluja.

Njim. 16. 12.

Jan. 12. 34.

1. **S**hwalte Pána wšsycni národowé : chwalte ho wšsycni lidé. 2. Nebo utworzeno gest nad námi milosrdenstwj geho : a prawda Páně zůstawa na wěky.

Žalm CXVII.

Žalm tento zpíwal Dawid, a strz něj wyburjowal lid k chvále Boží, kdyj při počátku swého králowání do chrámu wcházet, aby Bohu děkował, že ho z tolikero nebezpečnstwj wytrhnauti, a k důstogenstwj králowstwu pozdřihnauti ráčil.

Alleluja.

chwaltež

obkličili

zapálili

a. Mojs. 15. 2.

weseli

k spasení
Gal. 18. 16.
Mar. 21. 47.
Luk. 20. 17.
Efut. 4. 11.
Njim. 9. 33.
1. Petr. 2. 7.

w množe
stwj lidu

1. **S**hwálu vzdáwegte Pánu nebo dobrý : nebo na wěky milosrdenstwj geho. 2. Ať dj nynj Izrael že dobrý : že na wěky milosrdenstwj geho. 3. Ať dj nynj dům Aaronu : že na wěky milosrdenstwj geho. 4. Ať dj nynj, kteří se bogj Pána : že na wěky milosrdenstwj geho. 5. **I** ssaufenj wzywal sem Pána : a wyslyssel mne w **prostrannosti** Pán. 6. **Pán** mně spomocniť : nebudu se báti, coby mně učinil člověk. 7. **Pán** mně spomocniť : a gá zhrzym nepřátelej mými. 8. **Dobré** gest dauffati w Pána, nežli dauffati w člověka. 9. **Dobré** gest nádegi miji w Pána, nežli nádegi slladati w knížatech. 10. **Wšsycni** národowé **obekli** mne : a we gménu Páně že sem se pomstil nad nimi. 11. **Obstaupiwšse** obkličili mne : a we gménu Páně že sem se pomstil nad nimi. 12. **Obkličili** mne gačo w čely, a **rozni**tili se gačo oheň w trnj : a we gménu Páně že sem se pomstil nad nimi. 13. **Strčen** gsa wywráčen sem, abych padl : a **Pán** přigal mne. 14. **Sýla** má a **chwála** má **Pán** : a učiněn gest mně w spasení. 15. **Glas** plesání a **spasení**, w stáních **spravedliwých**. 16. **Práwice** Páně učinila moc : **práwice** Páně **wywyssyla** mne, **práwice** Páně učinila moc. 17. **Nemrut**, ale **žiw** budu : a **wprawowati** budu **stutky** Páně. 18. **Potrestaw** potrestal mne **Pán** : a **smrti** mne **newardal**. 19. **Otwřetež** mi **brány** **spráwedlnosti**, **wegda** do nich **chwálu** **wzdáwati** budu **Pánu** : 20. **Tatot** **brána** **Páně**, **spráwedliwj** **wcházeti** **budau** do nj. 21. **Chwáliti** budu **tě**, nebo **sy** mne **wyslyssel** : a **učiněn** **sy** mi **w** **spasení**. 22. **Kámen**, kterýž **zawrhli** **stawitele**, ten **učiněn** gest w **hlawu** **vhelnj**. 23. **Od** **Pána** **stalo** se **to** : a gest **diwné** **před** **očima** **nášsýma**. 24. **Tentot** gest **den**, kterýž **učinil** **Pán** : **weselme** se, a **radugme** se w něm. 25. **O** **Páne** **spasena** mne **učin**, **o** **Páne** **dey** **dobry** **prospěch** : 26. **požehnáný** **genž** se **beře** we **gménu** **Páně**. **Požehnali** **sme** **wámž** **domu** **Páně**. 27. **Bůh** **Pán**, a **zaswjtíl** se **nám**. **Ustanowte** **den** **slawny** w **hustinách**, až k **rohu** **olťáre**. 28. **Bůh** **můg** **gsy** **ty**, a **chwálu** **wzdáwati** budu **tobě** : **Bůh** **můg** **gsy** **ty**, a **wywyssowati** **tě** **budu**.

Chválu vzdávati budu tobě, neboť sy wyslyšel mne: a učiněn sy mi w spasení. 29. Chválu vzdáweyte Pánu nebo dobrý: nebo na věky milosrdenstwj geho.

Wypůuge tuto Dawid w weršy 8. je lidé w Bohu swau nádegi skládati magi, radég nežli w lidech, tka: Dobrét gest dauffati w Pána, nežli dauffati w člověka. Přijma toho gest tato, nebo Bůh máje, y chce taky pomůhati tēm, kterjž w něho dauffaji; lidé pak aneb nemohau začastý druhému pomocy, byt rádi štěli; a mnohdykrát taky, byt mohli pomocy gemu, nechtěgi. Mluwil pak to Dawid z wlastního zússení swého. Dauffal on z prwo počátku w Králi Saulowi, ale nádege geho omůlila ho; a protož budaučnē ani zlatým slovom geho newěřil. Dauffal² w Achiz Králi Gethenským, daro se pod Ochranu geho: ale ten, ačby ho byl rád zastal, nemohl, proto je se obával dwořanum swých, přjlsš proti Dawidowi sojčích. Dauffal w^b Achiz toffelowi nepředněgšm swým Nádcy; ale otkamán gest: neb on se s wlastním synem geho proti němu spuntowal. Ale kdýž dauffal w Bohu, nikdy opuštěn nebyl; nýbrž wjdnyčy; y kdýž jádná gjž přirozená nádege se nev-

řazowala, aby z nebezpečnstwj wntřjen býti mohl, pomohl mu Pán, w němž byl nádg. swau skládal. Kdo tedn nechceš, aby tē nádege twá omůlila, ne w lidech, nýbrž w Bohu dauffey. ° Jozeffowi, an syce we wšech wěcech, dj S. Augustyn, milost Boží za- slaužil, gednau na mysl přišlo, aby od člo- wěka pomocy žádal; začej přidaná sau mu dvě léta, za kterjžby gesté w žaláti za- držán byl. Gakoby mu Bůh řekl: Gá tobě wkazuj, že raděgi odemne, nežli od člowěka máš pomocy žádati. Dauffal on w zprávcy nad šfenky, je on mu přimů- wau swau pomůje ze žaláre; on pak dofonce- na něg zapomenuš, je w něho raděgi nežli w Bohu dauffal. Za třidceti osum let nemohl onen šlakem porajený w bráwnjho rybnjka lež- čy se zdrawy přigiti, proto je nádege swé ne- složil w Bohu, nýbrž w lidech, gak se pozná- wá; tijnosti geho, tkaučyho: ° Nemám člowěka zc.

Te w lidj, nýbrž w Bohu dau- ffati máš me

1. Král. 29. 6.

2. Král. 16. 5.

3. Aug. 1. 82. de Tem.

4. Jan. 5. 7.

Žalm CXVIII.

Tento gest židowšký Abecední žalm, tím spůsobem; je prwnjch osum weršum se začíná od Aleph, tich pak druhých osum weršum od Beth, a tak dále.

W tom žalmu wěj Dawid, je prawé sšestj člowěka záležj na zachowánj Božšých přikázanj. Zato pak Přikázanj krže rozličná slova zde se přednášej; gaká asau: Swědectwj, Prawo, Ospravedlněnj, Saud, Prawda, Slušnost, Cesty, Štěpěge, a giná podobná.

Alleluja.

Aleph.

1. **B**lahoslawenj neposstwrněnj na cestě: kterjž chodj w zákoně Páně. 2. Blahoslawenj kterj sšaumagi swědectwj geho: w celém šrdcy wyhledáwagi ho. 3. Neboť kterj pášy neprawost, † po cestách geho nechodili. 4. Ty gjž přikázal přikázanj swých ostřjhati přjlsš. 5. O by zřizene byly cesty mé, † ostřjhanj spravedlnostj twých. 6. Tehdážť nebudu zahánben, kdýž ** prozřim we wšech přikázanjch twých. 7. Chwáliti tě budu * w přj- mosti šrdce, w tom že sem se naučil saudem spravedlnosti twé. 8. Spravedlnostj twých ostřjhati budu: neopauštěgž mne † doceia.

Beth.

9. **S**zem napravuge ** mládenec cestu swau: w ostřjhanj ře- čj twých. 10. W celém šrdcy swém wyhledáwal sem tě: ne- zaháněgž mne od přikázanj twých. 11. W šrdcy swém † schowal sem řečj twé: abych nehtëššl tobě. 12. Požehna- ný sy Pane: wč mne spravedlnostem swým. 13. ** We rtech mých, wy- slowil sem wšechy saudy wšt twých. 14. Na cestě swědectwj twých ko- čhal sem se, gakó we wšech bohatstwjch. 15. W přikázanj twých * cwj-

† ne

** půně prohibe- n, budu pa- rti na wšech přik- ázanj twých

* w wšech

neštřj otwřem, nit dá ** mladšj wškem † štřj

** wšy swy- mi wypra- wowal sem wyřati budu

čen budu : a přemyslowati budu cesty twé. 16. W spravedlnostech
twých rozgjmati budu : nezapomenu řečj twých.

Gimel.

17. **D**plát služebníku swému ; obžiw mne : a ostřihati budu
řečj twých. 18. † Odkrey oči mé : a přemyslowati budu
divné wěcy o zákonu twém. 19. Obywatel gá sem na ze-
mi : nevkryweys odemně přikazanj swých. 20. Dychtila
dusse má žadati spravedlnostj twých w wsselikém času. 21. ** Do-
mlauwal sy pyssným : zlořečenj kterj se vchylugj od přikazanj twých.
22. Odegmi odemne pohaněnj , a potupu : nebo swědectwj twých
sem wyhledáwal. 23. Take y seděli knjzata , a proti mne mluwjwali :
služebníř pař twüg * cwjčjwáwal se w spravedlnostech twých. 24.
Nebo y swědectwj twá rozgjmánj mé gest : a radđa má spravedlno-
sti twé.

† otwri

** pře-
mlauwal

* zwykal

Daleth.

25. † **A**zilnula ř podlaze dusse má : obžiwiz mne podle slo-
wa swého. 26. Cesty swé wyprawowal sem , a wysly-
ssel sy mne : wč mne spravedlnostem swým. 27. Cestě
spravedlnostj twých wywčüg mne : a ** cwjčiti se bu-
du w divných wěccch twých. 28. Zdřjmala gest dusse má * pro te-
stnost : potwrdiz mne w słowjch swých. 29. Cestu nepravosti odeg-
miž odemne : a z zákona swého smilüg se nademnu. 30. Cestu praw-
dy wywolil sem : saudu w twých nezapomenul sem. 31. † Přidržel sem
se swědectwj twých Pane : nechřgž mne zahanbiti. 32. Cestu přiká-
zanj twých běžel sem , řdyž sy rozšřřil řdce mé.

† přichopu
sa se podla-
hy, přidr-
žel se ře-
mé** zwyčati
budu
* z testnos-
ti.† chopil
sem se

He.

33. **Z**ákon vlož mi Pane cestu spravedlnostj swých : a wyhledá-
wati gj budu wždyčy. 34. Deyž mi rozum , a ** skaumati
budu zákon twüg : a ostřihati ho budu w celém řdce
swém. 35. Wweď mne na stezku přikazanj twých : nebo tut
sem chtěl. 36. Uakloň řdce meho ř swědectwj swým , a ne ř řakom-
stwj. 37. Odwrat oči mé , aby newiděli marnosti : na cestě swé ob-
žiw mne. 38. Ustanow služebníku swému řeč swau , w bázni swé.
39. Odetniž pohaněnj mé , kterého sem se * bál : nebo saudowé two-
gi wtěšeni. 40. Uy hle požádal sem přikazanj twých : w pravosti
swé obžiw mne.

** wyptá-
wati se bu-
du na zá-
kon twüg.

* ostřichat

Vau.

41. **A**t přigde na mne milostdenstwj twé Pane : spaseňj twe
dlé wyrčeni twého. 42. A odpowjm ř wyteřagjčym
mne slowo : nebo sem dauffal w řečech twých. 43. A ne-
odgimež z ost mých slowa prawdy docela : nebo w sau-
dech twých weltes sem dauffal. 44. A ostřihati budu zákona twého

† haněja-
cym

wždycky, do věků a na věky věků. 45. A ^{**} chodjwal sem w sšyco-
 kosti: nebo přikázanj twých sem wyhledáwal. 46. A mluwíwal sem
 w swědectwých twých před obličegem králuw: a * nehanbjwal sem se.
 47. A přemyslowáwal sem w přikázanjch twých, které sem milowal.
 48. A pozdwihl sem rukau mých ku přikázanjm twým, které sem milo-
 wal: a † cwjčjwal sem se w sprawedlnostech twých.

^{**} předch
 zel sem se
 w obřec
 nosti
 * nebyl
 sem za
 hanben
 † cwjčjwal
 sem

Zain.

B 49. **S** Amětliw buď na slowo své služebnjku swému, w kterém
 sy mi naděgi dal. 50. Tat gest mne potěšyla w ponjženo-
 sti mé: nebo řeč twá obzjwila mne. 51. Pyssnj neprá-
 wě činili ^{**} odewšsad: od zákona wšak twého sem se
 nechýlil. 52. Pamětliw sem byl na saudy twé od wěku Pane: a po-
 těssen sem. 53. Omdléwánj wgalu mne pro hřjssnjky opausstěgjcý zá-
 kon twüg. 54. Za * pjsně mně byli sprawedlnosti twé, na místě puto-
 wánj mého. 55. Pamětliw sem byl w noci na gméno twé Pane: a o-
 strjhal sem zákona twého. 56. † Totot se mně stalo, žet sem sprawedl-
 nostj twých wyhledáwal.

^{**} otwřem,
 a ž melim,
 ze wšech
 stran

† spráwac
 dlné

† tot gest
 mi učiněno

. Heth.

57. **S** Odjš müg Pane, řeč sem, ostrjhati zákona twého. 58.
 Prošyl sem twáre twé w celém šdcey swém: smilüg se na
 demnau podle ^{**} weypowědi své. 59. Přemyslel sem
 cestj své: a obrátil sem nohy své k swědectwjm twým. 60.
 Gotow sem, a negsem skormaucen: abych ostrjhal přikázanj twých.
 61. Prowazowé hřjssnjkuw opletli šau mne: a na zákon twüg sem ne-
 zapomenul. 62. O půl noci wstáwal sem k chwálenj tebe, * z sauduw
 sprawedlnosti twé. 63. Aučastnjš sem gá wšech bogjcých se tebe, a o-
 strjha jcých přikázanj twých. 64. Milosrdenstw, twého Pane plná
 gest země: sprawedlnostem swým navč mne.

^{**} wšak
 wy

^{**} nad štědy

Theth.

J 65. **S** Obrotu sy učinil s služebnjkem swým Pane, podle slowa
 swého. 66. Dobrotě, a káznj, y vměnj navč mne: ne-
 bo sem přikázanjm twým wvěřil. 67. Prwe než sem snj-
 žen byl, gá sem prowinił: protož řeči twé sem ostrjhal.
 68. Dobrý gšy ty: a w dobrotě twé navč mne sprawedlnostem
 swým. 69. † Rozmnožila se gest nademnau neprawost pyssnjých: gá
 pak w celém šdcey swém škaumati budu přikázanj twá. 70. ^{**} Šyři-
 lo se gako mleko šdce gegich: gá pak zákon twüg sem rozgymal. 71.
 Dobrét mi gest, že sy ponjžil mne: abych se učil sprawedlnostem twým.
 72. Dobrét mi gest zákon wš twých, nad tisýce zlata, a štibra.

† rozmožila
^{**} šyřelo se

Jod.

B 73. **R** uce twé učinily mne, a * stwóřily mne: deg mi rozum, a
 učiti se budu přikázanjm twým. 74. Kteřj se bogj tebe

* šepily,
 šlojily

† přimost

** slibu

* zvykati
budu

vzějt mne, a weseliti se budau: nebo w slowa twá welmi sem dauffal. 75. Poznal sem Pane, že † prawost saudowé twogi: a w prawdě twé ponížil sy mne. 76. Budiž milosřdenstwí twé, aby potěšsýlo mne, podle ** wyrčensj twého služebnjku swému. 77. Ať přigđau mne slitowánj twá, a žiw budu: nebo zákon twúg rozgjmánj mé gest. 78. Ať sau zahabneni pyssnj, nebo nesprawedliwě neprawost činili proti mně: gá pak * čwjciti se budu w přikázanjch twých. 79. Ať obráčení sau ke mne bogjcy se tě, a kterj znagj swědectwí twá. 80. Budiž srdce mé neposřtwrněné w sprawedlnostech twých, abych nebyl zahabnen.

Caph.

† w Spasý
teli
** v wy-
mluwnosti
* saudek w
mrázu

† trápi

** temět

81. **S**řadla † po spasenj twém duse má: a w slowo twé welmi sem dauffal. 82. Zemdleli oči mé ** po řeči twé, tkauce: Kdy potěšsýs mne? 83. Tlebo učiněn sem gako * kožená nádoba w ginj: na sprawedlnosti twé sem nezapomenul. 84. Koliž gest dnuw služebnjka twého: když učinjss saud nad těmi, kterj mne † protiwensstwí činj? 85. Powjđaly mně neprawj básně: ale ne gako zákon twúg. 86. Wssecka přikázanj twá prawda: neprawě protiwili se mně, spomozyž mi. 87. ** Bez mála konec mne učinili na zemi: gá pak nezanechal sem přikázanj twých. 88. Podle milosřdenstwí twého obžiw mne: a ostrihati budu swědectwí wst twých.

Lamed.

* w stálosti
stogi dno-
wé† w snjzenj
mém

** zabubili

* wseho
dokonáni
wsselike
práce

89. **A**wěky Pane, slowo twé trwá na nebi. 90. Do národu a pro národu prawda twá: založil sy zemi, a trwá. 91. Žtizenjm twým * trwá den: nebo wssecko slaužj tobě. 92. Leč že zákon twúg rozgjmánj mé gest: tehdy bych snad byl zahynul † w ponjženosti mé. 93. Na wěky nezapomenu sprawedlnostj twých: nebo w nich sy obžiwil mne. 94. Twúgt sem gá, spasena mne učin: nebo sprawedlnostj twých sem wyhledáwal. 95. Na mne čekali hřissnjcy aby mne ** zkazyli: swědectwím twým sem wyrozuměl. 96. * Wsselike dokonalosti widěl sem konec: sšyroke přikázanj twé přjllis.

Mem:

* mysslenj

† při mně

97. **T**erať sem milowal zákon twúg Pane: celý den * rozgjmánj mé gest. 98. Tlad nepřátelý mé opatrneho mne sy učinil přikázanjm swým: nebo na wěky † mně gest. 99. Tlad wssecky vějcy mne rozuměl sem: nebo swědectwí twá rozgjmánj mé gest. 100. Tlad starce rozuměl sem: nebo přikázanj twých sem hledal. 101. Od každé cesty zlé zbraňowal sem nohy své: abych ostrjhal slow twých. 102. Od sauduw twých sem se nevrchýlil: nebo ty sy zákon vložil mně. 103. Gak sladké dásnjm mým řeči twé, nad med wstum mým. 104. Od přikázanj twých srozuměl sem, pročez nenáwiděl sem wsselike cesty neprawosti.

Nun.

105. **S**lyšejte ^{**} ušima mým slovo tve, a světlo stěžám mým.
 106. Přisáhl sem, a ustanovil ostrýchati saudu w sprave-
 dlnosti twé. 107. Snížen sem docela Pane: obžiw mne
 podle slova swého. 108. Dobrowolné oběti wst mých
 dobroltbezne učin Pane: a sandam swým uč mne 109. Duffe má w
 rukau mých wždycky: a na zákon twúg sem nezapomněl. 110. Polo-
 žili hříšníci obydko mně: a od přikázání twých nepoblaudil sem. 111.
 Dédictwój dosáhl sem swědectwój twých na wěky: nebo † plesání srd-
 ce mého gsau. 112. Uklonil sem srdce swého k činění spravedlno-
 stí twých na wěky pro odplacení.

^{**} Sostrel-
 nice, succer-
 na

* zalibij
 sobě

† rozweše-
 lení

Samech.

113. **S**prawe nenáwiděl sem: a zákon twúg sem milowal. 114.
 Spomocniť, a ^{**} schranitel můg gsý ty: a w slovo
 twé welmi sem dauffal. 115. Odchýl teč se odemne zlostnj-
 cý: a skaumati budu přikázání Boha swého. 116. Přig-
 miž mne podle slova swého, a žiw budu: a nezahanbúg mne * od o-
 čekáwaní mého. 117. Spomozýž mně, a spasen budu: a rozgimati bu-
 du w spravedlnostech twých wždycky. 118. Zhrzel sy wssemi odstupu-
 jicými od saudu twých: nebo nespravedliwe myšlení gegich. 119.
 Za přestupníky sem † pokládal wsecky hříšníky země: protož milo-
 wal sem swědectwój twá. 120. ^{**} Zbodniž bázní swau tělo mé: nebo
 od saudu twých sem se bál.

^{**} obbágo
 co

* pro olee
 káwaní mé.

† měl

^{**} škrotij

Ain.

121. **S**nil sem saud a spravedlnost; newydáweyž mne hanicým
 122. Přigmiž služebníka swého k dobremu: * at mne
 nehaní pyšný. 123. Oči mé zeměleli † w spasení twé: a k
 řeči spravedlnosti twé. 124. Učin s služebním swým
 podle milosrdenstwí swého: a spravedlnostem swým uč mne 125.
 Služebníť twúg gsém gá: deyž mi rozum, abych uměl swědectwój
 twá. 126. Čas gest činění Pane: ^{**} rozmetali zákon twúg. 127.
 Protož milowal sem přikázání twá nad zlato * a topáz. 128. Pročež ke
 wssém přikázáním twým zprawován sem bywal: wšelikau cestu ne-
 prawosti w nenáwisti sem měl.

* aby my
 neotrbali
 † w Spis
 sřeti

^{**} rozřa-
 pali
 draby
 kámen

Phe.

129. **S**lowná swědectwój twá: protož skaukala ge duffe má.
 130. Wyládání řeči twých oswěcuge: a rozum dáwa
 maličkým. 131. Usta swá otewřel sem, a † přitáhl sem
 ducha: nebo přikázání twých žádosti w sem byl. 132.
 Dopatí na mne, a smilúg se nademnou, podle ^{**} rozsúdku milúgjcých
 gméno twé. 133. Kroky mé zprawúg podle řeči swé: a at nepanuge
 nademnou wšeliká neprawost. 134. * Wylup mne od hanění lidských:

† přigať,
 oddechť
 sem

^{**} sanda

* wyřwo-
 bod

† vyšli,
přichod
dítě

abych ostřihal přikázání tvých. 135. Tvář svou zasvěť nad služ-
bám svým: a vč mne spravedlnostem svým. 136. † Toky wo
wywedli oči mé: že neostřihali zákona twého.

Sade.

** rozpá-
lená* na wěs-
tnost

137. **S**pravedlivý sy Pane: a přimý saud twůg. 138. Přit-
zal sy spravedlnostem svědectwí swá: a pravdu twou
přijls. 139. Swadnauti mne učinila horliwost má:
zapomněli na slova twá nepřátelé moji. 140. ^{**} Ohi-
wá řeč twá náramně: a služebníci twůg milowal gi. 141. Mladeneč
gsem gá: spravedlností twých sem nezapomněl. 142. Spravedlnoc-
twá, spravedlnost na wěky: a zákon twůg prawda. 143. Spaseni
auzkost nalezla mne: přikázání twá rozgimání mé gest. 144. Pr-
wost svědectwí twá * na wěky: rozum dey mi, a žiw budu.

Coph.

† záby, *
switání

145. **W**olal sem w celém srdcy swém, wyslyšs mne Pane: spi-
wedlností twých wyhledáwati budu. 146. Wolal s
k tobě, spasena mne učin: abych ostřihal přikáz-
ání twých. 147. Předessel sem † z rána; a wolal sem: ne-
w slova twá welmi sem dauffal. 148. předessli oči mé k tobě na w-
tě: abych rozgimal řeči twé. 149. Hlas můg slyšs podle milosřd-
stwj swého Pane: a podle saudu swého obžiw mne. 150. Přiblíži
protiwjcy se mne k neprawosti: od zákona pak twého daleko učin
sau. 151. Blizko gsy ty Pane: a wšedky cesty twé Prawda. 152. Ž
částku poznal sem o svědectwích twých: že na wěky založil sy ge.

Res.

** pobled
na ponizení
mé
* wypos-
wěb

† swadl

153. **J**z ponizenost mau, a wytrhni mne: nebo na zá-
twůg sem nezapomněl. 154. Sud saud můg, a wy-
mne: pro ^{**} řeč twau obžiw mne. 155. Dalekot od
šnitůw spaseni: že spravedlností twých newyhl-
wali. 156. Milosřdenstwí twá mnohá Pane: podle saudu swého ot
mne. 157. Mnozy křečj protiwj se mně, a sšugj mne: od swēde-
ctwých sem se newchýlil. 158. Widěl sem přestupníky, a † chřádl sem
řečj twých neostřihali. 159. Popatříž že přikázání twá milowal
Pane: w milosřdenstwí swém obžiw mne. 160. Počátek slow tw-
prawda: na wěky wšyctni saudowé spravedlnosti twé.

Sin.

** kapeje

* řikal

161. **U**žjata protiwila se mně darmo: a od slow twých
chowalo se srdce mé. 162. Weseliti gá se budu nad i-
twými: gačo ktery nalezá mnohé ^{**} křisti. 163. Ne-
wost sem w nenáwisti měl, a za ohawnost pokládal:
offlitwil sobě) zákon pak twůg sem milowal. 164. Sedmkrát za-
chwału * wzdával sem tobě, nad saudy spravedlnosti twé. 165.

166. **O**g mnohý milující zákon tvůj : a není jim pohoršen. 167. **O**čekával jsem tě spasení tvého Pane : a přikázání tvá miloval jsem. 168. **Z**achoval jsem přikázání tvá , a svědectví tvá : nebo všecky cesty mé před obličejem tvým.

Tau.

169. **A**ziblíží se prosba má před obličej tvůj Pane : podle řeči tvé deý mi rozum. 170. **W**egdiž žádost má před obličej tvůj : wedle řeči tvé vytrhni mne. 171. **W**yslyštnau rtové moji píseň , když mne vyvíšs spravedlností svou. 172. **W**yslowiž gazýk můj řeč twau : nebo všecka přikázání tvá pravost. 173. **B**udiž ruka tvá , aby spasyla mne : neboť jsem přikázání tvá zvolil. 174. **T**aužil jsem tě po spasení tvém Pane : a zákon tvůj **W**ozgimánj mé gest. 175. **Ž**iwát bude duše má , a chwaliti bude tě : a soudové twogi nápomocni mně budou. 176. **Z**blaudil jsem jako ovce , kteráž zabynula : hleděj služebník svého , nebo na přikázání tvá jsem nezapoměl.

† Spasýtele

** wyprašowati budau rty me chwalu
* oblassowati bude
† po Spasýteli
** přerýwanj

W weršy 115. stoji : Odchyltež se ode mne zlostní , a wyprašwat se budu na přikázání Boha svého. **W** celým tomto žalmu gedná Dawid o přikázání Božích , a ostríhání gich. **P**oněwádj tedy wěděl , že jádný wěřšých překážel nečinj člověku po cestě přikázání Božích chodícímu , jako lidé zlostní a bezbojní , když se k němu přiblíží a přitowaryšš , protož odhánj ge od sebe , řka : Odchyltež se odemne zlostní , nepřiblížte se ke mně , nic gá s wámi miji nechj. **A** to dobře ; neb gá mluwj **S. Ambroj** : **W**ebezpečno gest s těmi , kteří zle žiwj gsau , towaryššyti. **A**no sám Dawid ginde take prawj : **s** Swatým swatý budeš , a s mužem newinným newinný budeš : a s wywoleným wywolený budeš : a s přewráceným přewrátjšs se. **E**jehož

obáwajc se Sára , když widěla , an **I**zmael towaryšš s **S**ynem gegim **I**zákem , hned šla k **A**brahámowi , a genu řekla : **W**yworz děwku tu , y **S**yna gegiho. **S. Jeroným** z textu **H**ebrenského wywádj , a prawj , **a** že proto **S**ára rozhněwala se na **I**zmaele , a nechtěla ho w domě swém trpěti , že on wdeřal modly k hře. **P**roto ho tedy wyhnala , aby on nepořazyl **S**yna gegiho , a hřichum ho nenawčil. **G**ako se štjtime lidi morowau ránau nakařených , aneb mátomocenstwjim , anj takowé do přibytku nashých připauštjime , aneb negatě spolky s nimi mjuáme , by nás nenakazyl : tak wystrjhati se máme zšch lidí , aby oni swým zšm obcowánim nás neporušly ; a poněwádj sami nekrádegi po cestě přikázání **P**áne , take nás od ni neodwedli.

S. Ambr. l. 4. ep. 3. b. Salu. 17. 26. c. 1. Reg. 21. 10. d. S. Hieron. bic.

Wemáme s bezbojnými obcowati.

Žalm CXIX.

Tito žalmové , gichj patnácte následuge , slugj žalmové **G**raduální , to gest : žalmové , neb **P**isně stupňuw ; poněwádj na patnácte stupních (strže které **W**ušké od **S**enšých osob byli oděně ,) aneb w wyššm tonu , neb při wstupowánj do chrámu , w gishých časech roku , suad g take po zagetj **B**abilonském zpjwání byli.

W tom žalmu Dawid , od krále **S**aule zahnaný , stějuge sobě na zlost křiwých hancuw.

1. Píseň Stupňuw.

Su **P**ánu když jsem sřaužen byl , wolal jsem : a wyslyšel mne 2. **P**ane wyswobod dušy mau od rtuw nepravých , a od gazýka šřiwého. 3. **C**o bude dáno tobě , aneb co bude přiloženo tobě * na gazýk šřiwý : 4. **S**třely mocného ostře , s vhljm tě wpustinu wwadjcým. 5. **B**ěda mně , že obywánj mé prodlažené gest : bydlet jsem s **W** přebýwajcými w **C**edar : 6. **D**laubo pohostinaw byla duše má. 7. **S** těmi kteří nenawiděli počoge , byl

* proti gazýku šřiwému
† podpařgicým.
** s přebýwatelem

* bez přiči-
ny

sem poťogný : Když sem mluwjwal gim , bogowali proti mně *
darmo.

Žalm CXX.

W tom žalmu wznává Prorok ; je on swau pomoc a Potěšení, w samým Bohu wphle-
dáwá, genž bohobogné we wšech přjhodách otcowsky chrání, a ostrjhá.

1. Piseň Stupňuw.

a. Waral. 20.
17.

Ozdwihl sem očí swých k horám , odkud přigde mně *
pomoc. 2. Pomoc má od Pána , kterýž učinil nebe y
zemi. 3. Už nedá w pohnutj nohu twau : aniž zdočimne,
který ostrjhá tě. 4. Už hle nebudeť dějmati ani spáti,
který ostrjhá Izraele. 5. Pán ostrjhá tě, Pán † ochra-
na twá, ** nad prawau ruku twau. 6. Přes den slunce nebude
páliti tě, ani mēšyc přes noc. 7. Pán ostrjhá tě odewšeho zlého : ostrj-
heyž duše twé Pán. 8. Pán ostrjhey wgtj twého , y wgtj twého ;
od této doby , a až na wěky.

† obrana
* twice než
prawa ruka
ka twa

Žalm CXXI.

Zde se wypisuje radost bohobogných wcházegjých do Chrámu, gačo y welebnost Chrá-
mu, a sítěstj města Jeruzaléma.

Podle duchownjho smyslu rozumj se skrz to prawá Chrtem Boží, a nebeská Wlast.

1. Piseň Stupňuw.

Weselil sem se w těch wěcech , které prawené mně byli :
do domu Páně pūgdeme. 2. Stogjcy byli noby nas-
še, w sijnch twých Jeruzaléme. 3. Jeruzalém , kte-
rýž * se stawj gačo město ; kteréhož aučastnost gest †
w to též samé. 4. Neboť tam wstupowala pokolenj,
pokolenj Páně, swēdectwj Izraelowo ** aby chwalu wzdáwali gmě-
nu Páně. 5. Nebo tam stáli stolice w saudu, stolice nad domem
Dawida. 6. Proste za ty wěcy, které ku pokogi gsau Jeruzalému , a
hognost milugjým tě. 7. Budiž pokog w mocnosti twé : a hognost
w wěžech twých. 8. Pro bratry swé, a bljznj swé, mluwjwal sem
pokog o tobě. 9. Pro dům Pána Boha nasseho , hledal sem do-
brých wěcy tobě.

* wzdělá-
wá
† společná
** Schwá-
lenj gmě-
na Páně

a v. r.
Telesný se
rmautiti,
když se smet
přibljuge,
nybrž čas
dowati,
proto že
skrze ni
přibljuge
me se k nes-
bi
b Žalm. 41. 2.
c Filipen. 1. 23.
d Luk. 2. 29.
e S. Amb. de
bono mortis
c. 2.
f S. Aug. ser.
214. de
Temp.

Mluwj tu Dawid we gměnu jidů w Pod-
danosti Babilonské postawených, a plesagjých
z nowm, jebn nastáwal čas, w němto té pod-
danosti sproštěni nawrátj se do Jeruzaléma
swe milé wlasti. * Weselil sem se w těch wě-
cech, kteréž sau powědjny mně: do domu
Páně pūgdeme. Taková byla tehďaj radost
jidů, je zapomemili na wšechny bjdy, které za
sedmdesát let swého zagetj w Babiloně poch-
tili. To bychom y my činiti měli, když nám
praweno bude, je do Jeruzaléma, do wěčného
domu Božího, do nebe pūgdeme : když nám
lekarj powědj, je nám nastáwá čas smrti, kamž
to, leč prwe vmřeme, přjgiti nemůieme. Ale
množj se hrozegj, boaj, a rmautj, když se gim o
smrti gen zmjnká dēge, anby po ni dychtiti
měli s Dawidem rkauchm : b Gačo žádá Ge-

len k studnicy wod, tak žádá duše má k to-
bě Bože. Uš S. Pawlem c žádost magjým
rozděleni býti, a býti s Krystem : Swatý
Starec Symeon, qemuž přjlibeno bylo, jenž
vzj smrti, dokawádj Spasitele swého nespá-
tj, ne gen plesal, jebn ho widěl, ano y na
loktech swých drjel, ale y proto, jebn gjj ge-
dnau vmřiti mohl, odkudj wolal : d Tjny
propausstjjs sluzebnjka swého Pane, por-
dle slowa swého w pokogi. Načež takto S.
Ambroj : e Gačoby zde z mussenj zadržo-
wán byl, a ne z swé wlastnj wúle ; tak žá-
dá propusstěn býti, gačoby z okowů posp-
chal k swobodě : Swatý pak Augustyn takto
mluwj : f Tjm menšj má býti bázeň, čjm
gsme od wlasti, ku kteréž gdeme, bljzgi.
Nebo wětšj má býti strach purugjých,

menšy přibljugicých se k vlasti, žádný něho stogicý psakali, welice ho to mrzelo. Pro-
 docházegicých. Když S. Wawrinec Justy-
 upán na smrtedlné posteli ležel, a mnohý okolo
 něho stogicý psakali, welice ho to mrzelo. Pro-
 čej obrátiv se k nim řekl: s Odi: upre s wassy-
 mi szami: čas gest radosti, a ne pláče.

S. Savina-
 Janmar.

Žalm CXXII.

Ten žalm gest modlitba Dawidowa, aneb negakého člověka, který to čas protivensťw
 své oko a mysl k Pánu Bohu pozdwihuge.

1. Piseň Stupňuw.

S Tobě sem pozdwihl očí swých, který přebýwáš na nebe-
 sých. 2. Tyhle gačo očí služebníkú w rukau pánu swých.
 Gačo oči děwky w rukau panj své: tak oči nasse ku Pá-
 nu Bohu nassemu, dokawádzby se nesmilowal nad námi.
 3. Smilug se nad námi Pane, smilug se nad námi: ne-
 bo * mnoho naplněni sme potupenjm. 4. Nebo mnoho naplněna
 gest dusse nasse: pohaněnj bohatým, a potupenj pyssným.

* webná

Žalm CXXIII.

Dawid děkuge Bohu, že geho, y lid, z welikého nebezpečensťw nepřátelského wytrhl.

1. Piseň Stupňuw.

By + Pána mezy námi nebylo, at powj nynj Izrael: 2. by
 Pána mezy námi nebylo, když powstawali lidé proti
 nám, 3. snadby nás za žiwa byli pohltili: když se roz-
 hněwala prchliwost gegich proti nám, 4. snadby nás
 woda byla ** pozhřela. 5. Praud přessla dusse nasse:
 snadby byla přessla dusse nasse wodu nesnesytedlnau. 6. Požehnany
 Pán, který nás nedal w * pochycenj zubum gegich. 7. Dusse nasse ga-
 to wrabec wytržena gest z osyďla lowcuw: Osyďlo zetějno gest, a
 my wyswobozeni sme. 8. Pomoc nasse we gmenu Páně, kterýž učinil
 nebe y zemi.

+ by Pán
 nebyl mezy
 námi

** pohřiz-
 ta, pohla
 sila

* zachwac-
 cenj

Žalm CXXIV.

Wtj zde Prorok, že Bůh bohaboané zachowává, bezbojné pak zahynutjm tresce.

1. Piseň Stupňuw.

S Teřj dauffagj w Pána, gačo hora Syon: nebude pohnut
 na wěky, 2. který bydlj w Geruzalemě. Hory w okršlku
 geho: a Pán w okršlku lidu swého, + od této doby a až na
 wěky. 3. Nebo nenechát Pán metly hějšnikuw nad lo-
 sem sprawedliwých: aby newztáhli sprawedliwj k nepra-
 wosti rukau swých. 4. Dobře včini Pane dobrým, a přjmým šedce.
 5. Vchylugicý se pak k ** nepřjmnostem přiwede Pán s činiteli ne-
 prawosti: pokog nad Izraelem.

+ od toho
 nynj

** k zawýz-
 cum

Žalm CXXV.

Tento žalm gest poděkowánj za wyswobozeni lidu Izraelského; Babilonského zagetj, kte-
 réto Prorok w duchu předzwidá.

1. Piseň Stupňuw.

Dyz * nawrátíl Pán zagetj Syona: včineni sme gačo potě-
 šfeni. 2. Tehdáž naplněna sau radostj vsta nasse: a gazyk náš

* w nawrá-
 cenj, obrá-
 cenj

na: a spatřug dobrých věcy Jeruzaléma po wšech dny žiwota swého. 6. A wiz syny synow swých, pokog nad Izraelem.

Wyhlasyw Dawid při počátku žalmu tohoto za blahoslavený ty, kterj se Pána Boha bogi, a chodj po cestách geho, to gest, přikázanj geho zachowáwagi, hned na to wyprawuge, co jim jde dobrého; toho pogde. A ponechprw syce dj: ^a Práce rukau twých poněwadž gisti budeš, blahoslavený gsy, a dobře tobě bude. Množj pracugj rukama swýma, a melwi pilně, ničdá nezahálejce, a wšak nema-gi chleba tolik, aby se ho nagisti mohli; nýbrj od giných geg sobě wyjebrati musj. A to se tem přiházj, kterj se Boha nebogi, a přikázanj geho neostřjha-j, řdnj totižto n w zapo-wědēne dni pracugj, aneb práce swau dráže prodáwagi, nežli ona stogj. Ti negsau bla-hoslaveni, neb negedj práci rukau swých. Gi-nj pracugj a staragj se o wezdeasj věcy dnem a nocj, a wšak negsau takj blahoslavenj; po-něwadž ani oni negedj práci rukau swých, to

gest, nevjswagi toho, co sobě práci rukau swých zenskali, pro weliké lakomstwj, o nichj pisse Salomaun řka: ^b Sám gest člověk, a druhého nemá; ne Syna, ne bratra, a wšak pracowati nepřestáwá, aniž se na-sycugj oči geho zbojím: aniž rozpomene se, řka: komu pracugj, a oklamáwám du-sšy mau o dobré? w tom také marnost gest, a trápenj neyhorššj. Pracugj tito, a wšak blahoslaveni negsau; neb práci rukau swých negedj: a tim ge tresce Bůh wšsemohau-cj, je se geho nebogi, a nechodj po cestách geho. Ginj zase gsau, kterj syce gedj, a wšak bla-hoslaveni negsau, proto je negedj práci rukau swých; a ti gsau zloděj, dráčj, a ginj, ge-sstoz cnyšho zboj a chleba žiwj gsau. Ty chceš-li blahoslaveným býti, a aby tobě n po smr-ti dobře bylo, pracuj, a přitom bog se Pána Boha, a přikázanj geho ostřjhey.

a v. 2.
Blahosla-
wenj gsau,
kterj; prá-
cy rukau
swých gedj:
a kdo gsau
ti.
b Řajat. 4.8.

Žalm CXXVIII.

Prorok napominá lid, aby wděně poznal zaak mnohonásobných, a welikých nebezpečnstwj od Boha byl wyswobozen; a je nápotom podobně pomocy proti swým nepřátelum očekáwa-ti má.

1. Piseň Stupňuw.

Asto * bogowali proti mně od mladosti mé, ať dj nynj Izrael. 2. Často bogowali proti mně od mladosti mé: wšak nemohli sau + mně 3. ** Na hřbetě mém kowali hřššnicy: prodlaužili nepravost swau. 4. Pán spra-wedliwý * přetal šyge hřššnjkuw: 5. ať zahanbeni a zpět obráceni gsau wšyčkni, kterj nenawidj Syona. 6. Ať učiněnj sau gačo + seno střech: které prwe než se wytrhá, zwadlo. 7. Ž kterého nenaplnil ruky swé, který žne, a luna swého který snopy zbjrá. 8. A neřekli, kterj mimo šli: Požehnánj Páně nad wami: požehnali sme wám we gměnu Páně.

* wybogos-
wali mne
+ proti mně
** nad po,
* šlonil
žezal
+ trawa na
střechách

Žalm CXXIX.

Tento kaagj žalm gest modlitba šformauceně Duffe, která swé hřjchy boleštně oplakáwá, a Boha snázně za odpustěnj žádá.

1. Piseň Stupňuw.

Ahlubokosti woal sem k tobě Pane: 2. Pane wyslyš hlas můg. Ať gsau wšy twé *** pozorně, k hlasu modlitby mé. 3. Gestli nepravosti štetiti budeš Pane: Pane kdož * ob-stogj. 4. Nebo v tebe gest mišstiwost: a pro zákon twug + snášel sem tebe Pane. ** Snášela duffe má w slowu geho: 5. dauffala duffe má w Pána. 6. Od stráže gitřnj až do noci, ať dauffá Izrael w Pána. 7. Nebo v Pána mišstedenstwj: a hogné v něho wykaupeňj. 8. A on wykaupeňj Izraele, ze wšech ne-prawosti geho.

*** naklo-
něné
* šace
+ dauffal
sem w tebe
* špoleha-
la se duffe
má na slo-
wo geho.

wywolil ge 15. Wdowy geho požehnage požehnám : chudé geho na-
sytim chleby. 16. Knězi geho z obláčim spasenim : a swatj geho plesá-
nim plesati budau. 17. Tamt^{**c} wywedu roh Dawidu, pripravil
sem^{*} swjcy † Pomazanému mému. 18. Neprátelej geho z obláčim po-
haněním : nad nim pak wykwete poswěcenj mé.

** protás
bna, pro-
dlaujim
moc
c. 1. 69.
Malach. 3. 1
* swjtelnic
cy
† Krystu

Žalm CXXXII.

Prorok, w pěkném podobenstwj, wychwatuje pokog, a swornost tech, gestto w negarě ob-
y společně bydlj.

1. Píseň stupňuw Dawidowa.

Ny hle gať dobré : a gať vtěšené, přebýwati bratřim^{**}
w gednotě. 2. Gako mast na hlavě, která zstupuge na
bradu, bradu Aaronowu : která zstupuge na podo-
leť raucha geho : 3. Gako rosa Hermona, která sstupuge
na horu Syon. Neboť tam přikázal Pán požehnanj,
a žiwot až na wěky.

** w ges-
tmo

Žalm CXXXIII.

Prorok wzbuzuge wsecky k chwále Boží, načej přege a připomjda jim požehnanj od Pána

1. Píseň Stupňuw.

Ny hle nynj^{*} dobrořečte Pánu, wssykni sluzebnjcy Pa-
ně. Kterj stogjte w domu Páně, w synjch domu Bo-
ha nasseho. 2. W nocch pozdwiňugte rukau wassých
k swatyni, a † dobrořečte Pánu. 3. Požehnejž tě Pán
z Syona, který učinil nebe y zemi.

* chwalte
Pána

† chwalte
Pána

3 wersje 2. navěiti se můžeme, je ne gen we
dne, ale y w nocy modliti se sluffj : neb Dawid
napomjna tuto wsecky k noćim modlenj,
řka : W nocch pozdwiňugte rukau wa-
ssých k Swatyni, a chwalte Pána. Ano
čas noćnj nespohodlněšš gest k modlenj, po-
něwádž tehďaj welmi ticho gest, aneni tolik ne-
pohodlnosti a roztržitosti gako we dne. A co
radil gnum Dawid, to též sám učinil : nebo
nemage na tom dosti, je se často we dne mo-
dlil, y w nocch k modlenj wstával, gakož sám o
sobě swědčj, řka : * O půl nocy wstával sem,

abych chwálu wzdáwal tobě. A Izayahs
pravj : b Duffe má žádala tebe w nocy. Ge-
remiáš pak wzbuzuge wseckny k temuj, řka :
c Powstaň, chwal w nocy, při počátku bdě-
nj. Sám také Spasitel náš w nocch se mo-
dljwal, gakož swědčj S. Lukáš, řdj mluwě o
něm dj : d A přes noc trwal na modlitbě
Boží. Kterjmjto příkladem namluwiti náš
chtěl, abychom my stolicej činili, k temuj nám
Bůh sám mnohdykrát příležitost poskytuje,
řdj na nás dopausťj, je spáti nemůžeme.

Toćni čas
nypobo-
dněššj
gest k mo-
dlitbě

a Žalm 118.
62.
b Izaj. 26. 9.
c Pláč. 2. 9.
d Luk. 6. 12.

Žalm CXXXIV.

Opět Prorok napomjna lid k chwálení Boha, který tak mnohá dobrodinj národu Izrael-
skému prokázal. Potupuge, a wsmjwá se modlám pohanským,

1. Alleluja.

Chwalte gměno Páně, chwalte sluzebnjcy Pána. 2.
Kterj stogjte w domu Páně, w synjch domu Boha na-
sseho. 3. Chwalte Pána, nebo dobrý Pán : prospě-
wugte gměnu geho, nebo ljbe. 4. Nebo Jakoba wy-
wolil sobě Pán, Izraele za wládatřwj sobě. 5. Neboť
gá sem poznal, že weliký gest Pán, a Bůh náš nadewsecky Bohy. 6.
Wsecky wěcy kteréžkoli chtěl, Pán učinil na nebi, na zemi, w moři, y

berem. 10. we wšech propastech. 7. ^a Wywáděge oblaky od konce země: blyšťa-
 Exod 12. nj w desť včnil. Který wywádj wětry z pokladů swých: 8. ^b Který
 29. zbil prworozene Egypta od člověka až do howada. 9. A poslal
 6 diwy znamenj a zázraky v prostřed tebe Egypte; na Saraona, y na wšesty
 Jcy. 12. 1. 7. služebníky geho. 10. ^c Kterýž pobil narody mnohé, a zabil krále mo-
 Num. 21. cne. 11. ^d Sebona krále Amoreyských, a Oga krále Bázan a wšestka
 24. 33. králowstwj Chananeystá. 12. A dal zemi gegich ^e dědictwj, † dědic-
 33 dědic- twj Izraelowi lidu swému. 13. Pane gméno twé na wěky: Pane pa-
 34 dědic- mátká twá do národu a národu. 14. Nebo sauditi bude Pán lid
 15. swůg: a ^{**} w služebujcích swých vprossen bude. 15. ^e Modly náro-
 15. duw stříbro a zlato, dška rukau lidstých. 16. ^f Vsta magj, a nebudau
 15. mluwiti: oči magj a nebudau widěti. 17. Všy magj, a nebudau sly-
 15. sseti: nebo ani ducha nenj w všech gegich. 18. Ať gim podobnj gšau,
 15. kterj dělajj ge: a wšyčni kterj dauffajj w nich. 19. Dome Izraelstj
 15. dobrořečte Pánu: dome Aaronu dobrořečte Pánu. 20. Dome Le-
 15. wj dobrořečte Pánu: kterj se bogjte Pána, dobrořečte Pánu. 21. Po-
 15. žehnaný Pán z Syona, kterýž přebýwá w Geruzalémě.

Žalm CXXXV.

Prorok stawi lidu přeb oči weliké skutky, a dobrodinj Božstá; teč napomíná geg, aby Bohu za ně dšky činil.

1. Alleluja.

Shwálu vzdáweyte Pánu nebo dobrý: nebo na wěky
 milostdenstwj geho. 2. Chwálu vzdáweyte Bohu bo-
 huw: nebo na wěky milostdenstwj geho. 3. Chwá-
 lu vzdáweyte Pánu pánuw: nebo na wěky milostden-
 stwj geho. 4. Kterýž činj diwy weliké sám: nebo na
 wěky milostdenstwj geho. 5. ^a Kterýž včnil nebesa ^{*} w rozumnosti:
 nebo na wěky milostdenstwj geho. 6. Kterýž utwordil zemi nad wo-
 dami: nebo na wěky milostdenstwj geho. 7. Kterýž včnil swětla
 weliká: nebo na wěky milostdenstwj geho. 8. Slunce aby moc mělo
 nad dnem: nebo na wěky milostdenstwj geho. 9. Měsíc a hwězdy
 aby moc měli nad nocy: nebo na wěky milostdenstwj geho. 10. ^b Kte-
 rýž ranil Egypt s prworozenými gegich: nebo na wěky milostden-
 stwj geho. 11. ^c Který wywedl Izraele z prostředku gegich: nebo na
 wěky milostdenstwj geho. 12. W ruce sýlné, † a w rameni w ztaženém:
 nebo na wěky milostdenstwj geho. 13. Který rozdělil moře rudé w
 rozdíly: nebo na wěky milostdenstwj geho. 14. A wywedl Izraele pro-
 středkem geho: nebo na wěky milostdenstwj geho. 15. ^d ^{**} A swrhl Sa-
 raona, a sýlu geho w moři rudém: nebo na wěky milostdenstwj ge-
 ho. 16. Kterýž provedl lid swůg ^{*} přes pausť: nebo na wěky milo-
 stdenstwj geho. 17. Kterýž pobil krále weliké: nebo na wěky milost-
 denstwj geho. 18. ^e A zabil krále mocné: nebo na wěky milostdenstwj
 geho. 19. Sebona krále Amoreyských: nebo na wěky milostdenstwj

^a Moqj. 1. 1.
^b Kterj. 103.
 zum

^b Exod. 12.
 29.

^c Exod. 13.
 17.
 † w rames-
 nu wytaže-
 ném.

^d Exod. 24.
 25.
^{**} wdušyl,
 potopil
^{*} po paus-
 ťi

^e Num. 21,
 24.

geho

geho. 20. **A** Oga krále Bázan : nebo na věky milosrdenstwj geho. 21. **A** dal zemi gegich† dēdictwj : nebo na věky milosrdenstwj geho. 22. ****** Dēdictwj Izraelowi služebnjku swému : nebo na věky milosrdenstwj geho. 23. **N**ebo w ponjženosti nassy pamětliw byl na nás : nebo na věky milosrdenstwj geho. 24. **A** * vykoupil nás od nepřátel nassy : nebo na věky milosrdenstwj geho. 25. **K**terýž dáwá pokrm † wsselikému tělu : nebo na věky milosrdenstwj geho. ****** Chwálu wzdáwajte Bohu nebe : nebo na věky milosrdenstwj geho. 26. **C**hwálu wzdáwajte Pánu pánuw : nebo na věky milosrdenstwj geho.

f 4. Regi. 21
37.
g 104. 17. 7.
† za dēdic
twj
* za dē
dictwj
* wyswo
bodil
† kazdeinu
* chwál
tež Bohu
nebe

Žalm CXXXVI.

Prorok předpovídá, a wypravuje bolest lidu w Babilonském zajetj po wytrácenj města Jeruzaléma. Potom žádá, aby Bůh gegim nepřátelům to zase nahrávil, o gegichyto zahynutj předpovídá.

Žalm Dawidu Seremiášowí.

A 1. **S** **A**d * řekami Babilona, tam sme seděli, a plákali : řdyž sme spomjnali na tebe Syone. 2. † Na wrbj v prostřed něho, zawěšyli sme ****** nástroje hudby nassy. 3. **N**ebo tám tázali se nás, kterj zjimané wedli nás, slowa pjsnj : **A** kterj * zawedli nás : **P**jsně spjwajte nám z pjsnj Syonských. 4. **K**terak zpjwati budeme pjsně Páně w zemi cizy : 5. **G**estlize se zapomenu na tebe Jeruzaléme, budiž w zapomenutj dána pravice má. 6. † **A**t přilne gazyk můg k dásnim mým, nebudu-li pamatowati na tebe : **G**estlize nepředložim Jeruzaléma na počátku weselj swého. 7. **P**amětliw buď Pane na syny ****** Edoma, w den Jeruzaléma. **K**terj řkagj : * wyprázdňte, wyprázdňte až do základu w něm. 8. **D**cero Babilona bjdná : blahoslawený kterj odměnjen tobě odměnu twau, kterau sy odměnila nám. 9. **B**lahoslawený, řdož pochytj, a † stluče maličký twé o skálu.

* potoky
† po wr
bich
** warba
ny nasse
* odwedli
† at se při
de: j dásn
** Edom
ské.
† wyřič
te, rozboř
† obrájeti
bude, oitn
ce

Žalm CXXXVII.

Dawid bjšn wzdáwá Bohu, že ho z nižkého k wyššimu stavu pozdrowil, a od swých nepřátel wswobodil. Napomjní krále, aby y oni podobně činili.

1. Samému Dawidowí.

A 1. **C**hwálu wzdáwati budu tobě Pane w celém srdcy swém : neb sy slyšel slowa **W**st mých. **P**řed obličegem Angeluw rozpěwowati tobě budu : 2. **S**fla něti se budu k chrámu swatému twému, a chwálu wzdáwati budu * gměnu twému, nad milosrdenstwj twým, a prawdu twau : nebo zwelebil sy nadewsecko gměno swaté twé. 3. **W** kterýžkoli den wzywati budu tě, wyslyš mne : rozmnožjš w dušy mé sílu. 4. † **A**t chwálu wzdáwagj tobě Pane wssychni králowé země, nebo slyšeli wsecka slowa **W**st twých. 5. **A**t zpjwagj na cestách Páně : nebo weliká gest sláwa Páně. 6. **N**ebo přewysoký gest Pán, a na nižké wěcy patj, a wysoke zdaleka pozná-

* chwáli
ti tebe bu
du
* chwáliti
budu gmě
no twé
† at se wy
máragj

wšychni zapsáni budau : dnowé působení budau, a žádný w nich. 17. **M**ně pak přjliš vctění sau přátelé twogi, Bože : přjliš ^{**}poslyněno gest knjzetstwj gegich. 18. Azočtu ge, a nad pjsěk rozmnoženi budau : powstal sem, a gessťe sem s tebau. 19. Zabillibys Bože hřjssnjky : mužj ktwj vchylte se odemne : 20. Nebo prawjte w mysslenj : wezmau ^{*}w marnosti města twá. 21. Zdaljž kterj nenáwiděli tě Pane, nenáwiděť sem : a nad nepřátely twými † nechřadl sem : 22. Dokonalau nenáwistj nenáwiděť sem gich : a nepřátelé včineni sau mně. 23. Skuš mne Bože, ^{**}zneg srdce mé : taž se mne, a pozney stezky mé. 24. A wiz zdali cesta neprawosti ^{*}při mně gest : a dowed mne na cestě wěčné.

^{**} rozmno
cnišo se
^{*} křez
marnost
† neswadě
^{**} pozney
^{*} na mně

Žalm CXXXIX.

Žalm tento gest složen proti králi Saulowi, aneb Dočgowi, a podobným křiwým hancum, od nichžto jádá Dawid wyswobozen býti, gakož y gim o gegich zahnutj prorokuge.

1. Ku koncy, Žalm Dawidu.

2. † **S**yrhni mne Pane od člowěka zleho : od muže ne-
prawého syrhni mne. 3. Kterj myslili nepra-
wosti w srdcy : celý den vkládali walky. 4. ^{*}
Zostřili gazyky své gako hada : ged ^{**}neyhorššyčy
hadů pod rty gegich. 5. Ostrjhey mne Pane od
ruky hřjssnjka : a od lidj neprawých wyswobod mne : Kterj myslili ^{*}podwrtnauti kroky mé : 6. vřekli pyssnj osydlo mně : A pro-
wazy roztáhli † w osydlo : podle cesty pohoršsenj položili mně. 7. Aže-
l sem Panu : Bůh můg gsy ty : wyslyš Pane hlas prosby mé. 8. Pa-
ne Pane ^{**}šylo spasenj mého : zastjnil sy nad hlavau mau w den bo-
ge. 9. Nedydawey mne Pane ^{*}od žádosti mé hřjssnjku : myslili proti
mně neopausstěgž mne, aby se sňad nepowyššyli. 10. Hlawu obcháženj
gegich : práce rtuw gegich † přikryget ge i i. Padati na ně bude vhlj,
do ohně swrchness ge : ^{**}w bjdách neobstogj. 12. Muž ^{*}žwawý nebu-
de zprawowan na zemi : muže nesprawedliwého zle wěcy † pochytj w
zahnutj. 13. Poznal sem, že včinj Pán saud nuzného, a pomstu chu-
dých. 14. Ale wšak sprawedliwj chwalu wzdawati budau gměnu
twěmu : a přebýwati budau přjmj s obličegem twým.

† wyswob
dow
^{*} přjm. 3. 13.
^{**} nehorššyčy
^{*} podtr
hnauti
† osydlo
^{**} moc
^{*} proti žá
dosti mé
† přiklopj
^{**} psotách
^{*} blčotny.
mnoho
mluwny
† pochopi
w zabdenj

Žalm CXL.

Ten Žalm složil Dawid, kdjž daleko z wlasti své zahnan byl : prosy, aby Bůh geho srdce a gazy tak ostrjhal, aby nic neprozřetedlného neprořekl, anj křez štěstj bezbojných podweden byl : teč aby ho od swých nepřátel wyswoboditi, gich pak dle zaslauenj potrestati ráčil.

Žalm Dawidu.

1. **S**ane wolal sem k tobě, wyslyš mne : pozorug hla-
su mého, kdjž k tobě wolati budu. 2. Buidj zpra-
wowána modlitba má, gako zápal před obliče-
gem twým : pozdwiženj rukau mých ^{**}obět we-
černj. 3. Polož Pane stráž vřtum mým : a dweče
^{*}wůkol ohražené rtum mým. 4. Nedychylug srdce mého k slowum

^{**} gadože
obět
^{*} obřesá
ni

† zlostným
** činějí
wyslauw

* podle ská-
ly
† tak

** neodlu-
čig
* od aurá-
zuw

† zlosti, k ** wyslauwáníj wyslauw w hřissých. S lidmi pássýcými ne-
prawost, a nebudu obcowati s zwolenými gegich. 5. Potresce mne
sprawedliwý w milostdenstwj, a domlauwati mně bude: oleg pat
hřissnjka at nezmaštj hlawy mé. Neboť gestě y modlitba má w do-
brolibeznostech gegich: 6. pohlceni sau * připogeni k skale saudcowé
gegich. Vslýssý slowa má, neboť mocná byla: 7. gaťo † tlustost země
protřena gest nad zemi. Rozptýleny sau kosti nasse podle pekla: 8.
nebo k tobě Pane, Pane oči mé: w tebe sem dauffal, ** neodgimey
dusse mé. 9. Ostrjhey mne od osyďla, ktere položili mně: a * od po-
horšeni pássýcých neprawost. 10. Padnaut w syti geho hřissnjcy:
obwzlastně sem gá dořawádž nepřegdu.

Nemáme
wyslauw
wati hřj-
chů swých,
a mnohem
méně tagiti
při S. Špo-
wědi.

a Job. 21. 33.

b S. Gregor.
22. mor. c.
14.

Zač w wersy 4. tohoto žalmu prosyl Pá-
na Boha Dawid, za to by ho take co nenhor-
liwěg prosyti měli hřissnjcy, wyláste pak ti,
genj gsau stydliwěgssyho přirozeni. Uteschy-
lůgž srdce mého k slowum zlosti, k činějí
wyslauw w hřissých. Prosy on tu Boha,
aby nikda na něj nedopustil, řdyby se negate-
ho hřjchu dopustil, by se wyslauwal; ale a-
by se raděg z něho pokorně wyznal. Při
mnohých hřissnjcých stydliwost působj to, že
aneb hřjchy, gichj sau se dopustili, tagj při
Šmatě zpowědi, obřawagice se hanby; aneb
aby ge wyslauwali a žtenčowali. K přemo-
ženi pak té zlé stydliwosti potřebj gest obwzřá-
stnj milosti Boj, neb syce lidřká křechkost ne-
wěmžje gj. Slesli w tom oba nassy prwnj Ro-
dicowé, gestto magice se před Bohem z hřj-
chu swého wyznati, by se nezahanbyli, wy-
mrlauwali se, a my potomcy gegich ždělili sme
tu zlaui wášení po nich; neb obyčegně hřjchy
swé aneb tagjme, aneb aspoň ge wyslau-
wáme. Málo ktery se wydarj, genjby s Jo-

hem wprjmně se wsech hřjchů se wyznal, ani
gich newyslauwagae, ani neztenčegae, geho;
welice proto chwálj S. Řehor Weliký wy-
kládage ona slowa geho. * Ařkli sem gaťo
člowěk hřjch swůg, a tagilli sem w lůnu
swém neprawost swau. Řdej bj dotčený S.
Dtec: Utecht djwj se při něm, řdož čtēg,
čistoty geho ždrželivosti, necht se djwj
sprawedlnosti geho, necht se djwj strewum
dobrotiwosti geho; gá se při něm nemene
djwj, geho neppokorněgssywu wyznáníj
z hřjchů nežli tolika wzneseňých geho crno-
stj skutkum. Nebo znám, že pro mlóbu
stydliwosti obyčegně těžšý býwá půřka
spáchané hřjchy wygewiti, nežli se gich
wystřjhati. U; potud S. Řehor, z řehoj po-
znati gest, gať wraucně Boha prosyti máme,
aby nám wdělil milost; s kterauižbychom tak-
owau stydliwost, nám na neyweřšš modliwau,
přemocy mohli, a z hřjchů bežewššeho wy-
mrlauwáníj se wprjmně wyznati.

Žalm CXLI.

Žalm tento gest modlitba Dawidowa, řdyž w protiwentstwj krále Saule w gestyni Odol-
lam se ždrjowal. 1. Knize Král. 22. řap. Řdežto Dawid gsa gj oděwššech opustěn, y wšselikě-
ho potěšeni žbawen, hledá swé pomocy v sameho Boha.

1. Rozumnost Dawida. Řdyž byl w gestyni. Modlitba. (z. řta. 24.)

W 76 r.

† oznamu-
gi
** Řdyž se
aužkostni
swjra we
mně duch
můg
* na, řu
prawicy
† náramně
** potřká-
gicých
* w 76 r.

2. **S**asem swým řu Pánu sem wolal: hlasem swým řu
Pánu pokorně sem se modlil. 3. Wyléwám před o-
blicegem geho modlitbu swau, a sřauženj mé před
nim † wyslowugi. 4. ** W omdlewáníj we mne du-
cha mého, a ty řy seznal štežky mé. Na cestě té, po řte-
ře sem chodil, wřryli osyďlo mně. 5. Pohledáwal sem * po prawicy, a
řpatřowal sem: a nebyl, řdoby poznal mne. Žhynuřo wřřkáníj ode-
mne, a nemj, řdoby wyhledáwal dusse mé. 6. Wolal sem k tobě Pane,
čekř sem: Ty gšy nádege má, djř můg w zemi žiwých. 7. Dozorůgž
pokorné prosby mé nebo řnjžen sem † přjřšs. Wysłowobd mne od **
řřhagicých mne: nebo pošylněni sau nademne. 8. Wyweď * z žaláři

dusšy

Dusťy mau k wychwalování gména twého : na mne čekajj spravedliwj, dokawad neodplatíš mne.

Žalm CXLII.

Dawid od Syna swého protivensťwj snásege, prosy Boha, aby ho z patrného nebezpečensťwj wytrhnauti ráčil.

Žalm Dawidu. 1. Když se genu protivil Absolon syn geho. (2. Král. 17.)

Dane wyslyš modlitbu mau : vsy ma pozotúg prosby mé w prawdě swé : wyslyš mne w swé spravedlnosti. 2. A newcházey w saud s služebnjem swým : nebo nebude ospravedlněn před obličejem twým nijádný žiwý. 3. Nebo stjhal nepřitel dusťy mau : snjzil na zemi žiwot můg. Dostrawil mne w temných místech gako mrtwé swěta : 4. a t se w rjn gest we mne duch můg, we mne zformautilo se srdce mé. 5. Pamětliw sem byl na dny ** starodáwné, přemyslowal sem we wsech štutcích twých : w činech rukau twých rozgimal sem. 6. Wztahl sem ruce swé k tobě : dusse má gako země bez wody tobě. 7. Achle wyslyš mne Pane : * zemdlel duch můg. Neodwracúg twá : * sbynat ři swé odemne : a podobný budu zstupugjým do gežera. 8. Včiči, at slyššym w gitře milosřdenstwj twé : nebo w tebe sem dauffal. Známau včiči mne cestu, po kterých chodil : nebo k tobě sem pozdwihl dusse swé. 9. Wytrhni mne † z nepřátel mých Pane, k tobě sem se wtekl : 10. nawč mne činiti wůli twau, nebo Bůh můg gsý ty. Duch twůg dobrý dowede mne do země přjme : 11. pro gméno swé Pane obživíš mne, w prawosti swé. Wywedeš ** z sřauženj dusťy mau : * † z zřet macliu 12. a w milosřdenstwj swém wyhubíš nepřátele mé. A pohubíš wsecky, kterj sřuzugj dusťy mau : nebo gá služebnj twůg gjem.

Žalm CXLIII.

Ten Žalm gest wjčzná Piseň Dawida za obdrženj wjčžstwj proti Goliášowi. To wjčžstwj připsuge on samému Bohu ; genuj y děkuge, že řze něho nepřátele swé přemohl. Žádá take, aby s geho pomocy, též y nad ginými okolnjmi nepřátele mohł swjčžyti.

Žalm Dawidu 1. Proti Goliášowi.

Džehnaný Pan Bůh můg, který včj ruce mé k bitwě, a prsty mé † k bogi. 2. Milosřdenstwj mé, a autočistě † k wšče mé : schranitel můg, a wyswoboditel můg. Ochrance můg, a ** w něm sem dauffal : který * poddáwá lid ** w něho * podmařuge můg podemne. 3. Pane co gest člowěk, že sř se ozna- * † 4. Člowěk marnosti podobný včinen gest : * dnové geho gako stjn pomigegi. 5. Pane nakloni nebes swých, a zstup : dotkni se hor, a kauriti se budau. 6. Blyškej blyškánjm a rozptylíš ge : wypust střely swé, a poděšš ge. 7. Wypust ruku swáu z wysosti, wytrhni mne : a wyswobod mne od wod mnohých, z ruky synuw † cyzozemcuw. 8. Gegichj : † 9. 10. 11. 12.

o desíti
strunách
vystvo-
rozenj
žých

nowé
stipenj
ku podos-
benstwj

plné plo-
du
w weliz-
m množ-
wj wy-
žegicj
žerehož

to wsta mluwila marnost: a prawice gegich, prawice neprawosti. 9. Bože píšeň nowau zpjwati budu tobě: na žaltáři, nástroji ** desjti strunným prozpěwowati budu. 10. Který dáwáš * spasenj králum: který sy wykáupil Dawida služebníka swého od meče zlostného: 11. wytrhni mne. A wymoz mne z ruky synow † cyzozemcuro, gichž wsta mluwila marnost: a prawice gegich, prawice neprawosti. 12. Gegichžto synowé gako *** mladistwj raubowé w mladosti swé. Dcery gegich pořádně wystrogené: wúkol ozdobené * gako podoba chrámu. 13. Sspizitný gegich plné, zpliwagjcy z toho do onoho. Owce gegich † plodné, ** rozhogněné v wygiti swých: 14. Kráwy gegich † tlusté nenj obočenj mezery, ani průchodu, ani křiku na vlicech gegich. 15. Blahoslavený prawili lid, * kterému tyto wěcy gsau: bla- hošlawený lid, kterého Pán Bůh geho.

žáti
w win-
owati už-
y, aby
rom byl?

Z příležitosti slova zde w weršy 6. postave-
ných: Blyškej blyškánim, a rozptylis ge:
wypušt střely swé, a zarmautis ge: Kdež-
to šrže střely rozumj Kardynál Bellarmjn w
weykladu tohoto žalmu hromobitjz nebe; wy-
dáti se může otázka, zdali kdo hromowati může
bez hřichu, aneb žádati, aby z nebe hrom bil na
někoho, poněwadž sám Dawid prosyl Boha,
aby blyškal blyškánim, to gest: aby se strhlo
hrozně a straslivě blyškánj, a aby hrom z nebe
bil. Na tuto otázku odpowjdam takto; je
gestli kdo činj to tím způsobem a aumyslem, ga-
kym to učinil tento Swatý Král, je nikoli ne-
hřěšš. Zpitáme slova geho: Neprawj on,
a neprosj Boha, aby na lidi hrom bil, a
ge zabil, ale sproště aby hrom bil: Wy-
pust střely swé, a zarmautis ge. Činil pať

to tím aumyslem, aby lidem, wžáštěně hřěššým
tím strach nahnáu byl, by se Boha tak mo-
cného bogice, od hřichů přestali, a pokánj čini-
li: nebo wědel, gak se lidé welice strachugi, řdy
se slyně blyšká, a hrom z hřsta bige, a tím pře-
děšeni gestlije do cela od hřichů nepřestáwagi,
aspoň pokud hřinj a hrom bige, gich nepáchá-
gi. Nercyli tedy nehřěššl tím Dawid, řdy
toho od Boha žádal, nýbrz j welikau swau k
Bohu lásku w tom dokázal, a mnoho sobě tau
prosbau v něho zaslaužil. Ale který od něho-
ho rozhněwání winssugi mu, aby ho hrom
zabil, a z vprímného srdce, což se často dege,
řdyj welmi rozlobeni sau, ti žagistě, leť ge ne-
dostatek rozwájenj wmysluj, teče tím Pána
Boha hněwagi, a dusy swé obližugi.

Žalm CXLIV.

W tom Abecedním žalmu slawně wychwaluge Prorok Boha gakožto welikomocného do-
brotiwého a milosrdného Krále, genj wšsecko zachowává, nadewššym panuge, a lidem nesčislná
dobr. dinj profazuje.

1. Chwálení samému Dawidowi.

Wyššowati tě budu Bože můg králi: a dobrořečiti
budu gměnu twému na wěky, y na wěky wěkuw. 2.
Na každý den dobrořečiti budu tobě: a chwáliti bu-
du gměno twé na wěky, a na wěky wěkuw. 3. Weliký
Pán, a chwálitebný přjliš: a welikosti geho nenj kon-
ce. 4. † Rodina a rodina chwáliti bude skutky twé: a moc twau wy-
prawowati budau. 5. Welikomocnost sláwy swátosti twé mluwi-
ti budau: a s ** diwných wěcech twých rozprávěti budau. 6. A moc
hrozných skutkuw twých powjdati budau: a o welikosti twé rozpra-
wěti budau. 7. Památku * hognosti libosti twé † wýřhati budau: a
spráwednostj twau weselití se budau. 8. Milostiwý a litostiwý
Pán: trpěliwý a mnoho milosrdný. 9. Ljbezny Pán wšsechněm: a
slitowánj geho nadewšsecky skutky geho. 10. Ať chwálu wzdáwagi

národ
národ

* diwný
vé wy-
rawowan
hogné
jstnosti
wypra-
owati,
láfati, wy-
řtowati

Bože Pane vsychni skutkové twogi: a swatj twogi at dobrořečj to-
 be. 11. Sláwu královstwj twého * powjdati budau: a o mocy twé
 rozprávěti budau. 12. Aby známou učinili synum lidským moc twau:
 a slávu * nádhernosti královstwj twého. 13. Královstwj twé krá-
 lowstwj wšech wětew: a panování twé † w každým pokolenjm a
 pokolenjm. Wěrný Pán we wšech slowich swých: a swatý we wšech
 skutčých swých. 14. Pozdwihuge Pán wšech, kterj padagi: a wy-
 zdwihuge wšedky stažené. 15. Oči wšech w tebe dauffagi Pane a ty
 dáwáš pokrm gegich w času přjhodném. 16. Otwjráš ty ruku swau:
 a naplnugeš wšeliký žiwotčich pozebnánjm. 17. Sprawedliwý Pán
 we wšech cestách swých: a swatý we wšech skutčých swých. 18. Bližko
 gest Pán wšedněm wzywagjčým ho: wšem wzywagjčým ho w
 prawdě. 19. Wůli bogjčých se ho učinj, a prosbu gegich wšlyššy: a *
 spasena učinj ge. 20. Ostrhá Pán wšech milugjčých se: a wšedky
 hrššjnšy * rozptylj. 21. Chwálu Paně mluwiti budau wsta má: a at
 dobrořečj wšeliké tělo gměnu swatěmu geho na wěky, a na wěky
 wětew.

* wyprás
womati
* wlečno
sti.
† w wšeli
kém náro
du y náro
du
** spasen
y
* zotracj.

W weršy 15. a 16. chválj Dawid Boha,
 je středrost swau vlazuje wšem lidem a žiwotčj-
 čum. Oči wšech w tebe dauffagi Pane /
 a ty dáwáš pokrm gegich w času přjho-
 dném. Otwjráš ty ruku swau, a naplnu-
 geš wšedky žiwotčichy pozebnánjm. Kte-
 řjžto sloh při pozebnání oběda wjwagi Du-
 chownj a Křeholnjch, ano y mnohý nábojně-
 šy lidé: aby totjto pochwálili toho, od ge-
 hožto přjgathč pokrmů pojjwati budau. W-
 datj se máje tuto otázka: kterať tu směl řicy
 Dawid o Bohu, je on wšem w čas přjhodný
 dáwá pokrm, a naplnuge wšedky žiwotčichy
 pozebnánjm, to gest; wšedky nasycege; an
 widme každodenně mnohé lačnjch, a ani kau-
 ška chleba nemagjč, nimžby se posylili? Na
 to odpowjdam, je Pán Bůh dáwá tolik, co-
 by pro wšedky postaćiti mohlo, kdyby toho
 wšedni w mirnosti pojjwati chtěli; a kdo má
 toho wje, s gjným nemagjčým podělitj se chtěl.
 * W knize Ester máme, je král Assverus učin-
 il wšeliké hody wšedněm Anjzatum a
 služebnjčum swým, to gest Dwořanum a
 aby vlázal bohatstwj sláwy Králowstwj

swého, y wšelikost a chloubu mocy swé,
 za sto osmdesát dni. A když se wšplnili
 dnové hodů, sezwal wškeren lid, kterjž
 nalezen byl w Suzan od newětššyho až
 do neymenššyho, a rozkázal sedm dni hody
 strogiti. Šaká to byla marnotratnost? co-
 by bylo chudých lidí mohlo tím nasyčeno bý-
 ti, co ti lidé obráceli na přecpání jastuka swé-
 ho, a co psům hájeli. Boháč onen Ewange-
 lich, b hodowal na každý den štkwostně ne-
 s potřebu, ale na žbyt. Což dimu tedy, je
 chudý Lazar před domem geho lejjch nemage
 potrawy hladem umřel? Čjmbý on byl na-
 syčen býti mohl, to přjcházelo na žbýtčěně psy,
 galož y na žbýtčěně žranj hostů. Neni tedy
 tím winen Bůh, je mnohým chudým potra-
 wy se nedostává, nýbrž ti, kterj se nj pře-
 cpáwagi, a ničemně gj mařj. On pro wšed-
 čny gj dostatečně dodává, ale gjný chudým
 gj přegjmagj. Šakomcy take tím winny gsau,
 je mnohdykrát, galkoli mnoho obilj Bůh po-
 šlyt, wšak mnohý ho nemagj; nebo tak dšau-
 ho ge na špěňchářjch drjž, až ono žmštkowitj
 a ořnamj wyletj.

Pán Bůh
dáwá pro
wšedky
dostateč-
ná a potra-
wu: ale
žrauci a la-
čomcy
mnohým
gj přegj-
magj
* Ester. 2. 3.
4. 5.
b. Luk. 16. 19.

Žalm CXLV.

Prorok wzbuznge sebe k chwále Boží, a za blahoslaweně ty wšhláuge, gestto swau n-
 děgi, ne na lidech, ani knjzatech tohoto swěta, ale na Bohu zakládagi, kterjžto sám aučjn-
 ltwě máje, a chce, gemu se důwěrugjčým pomáhati.

1. Alleluja, Aggeusa, a Zacharnáše.

2. **S**hwál duse má Pána, * chwáliti budu Pána w žiwot-
 čě swém: chwály zpjwati budu Bohu mému, dokud
 † trwati budu. Nechtěgte dauffati w knjzatech: 3. w
 synech lidských, w nichž neni spasenj. 4. * * * Wygde

* žalm. 118.
26.
† žalm 144. 3.
‡ žiw budu
* * * wšhlau-
pi.

Duch geho, a nawrátj se do země své: w ten den zahynau wsecka myšlenj gegich. 5. Blahoslavený kterého Bůh Jákobu spomocnjt geho, nádege geho w Pánu Bohu geho: 6. b Který učinil nebe y zemi, moře, a wsecky věci které w nich gsau. 7. Který ostrjhá prawdy na wěky, činj saud křiwdu trpjcým: dáwá pokrm lačnicým. 8. Pán roz-
wazuge swázané: Pán oswęcuge slepé. Pán pozdwihuge * stráž-
ných, Pán miluge sprawedliwé. 9. Pán ostrjhá přjchozých, syrotka a
wdowu přjgme: a cesty hřjssnjtww rozptylj. 10. Kralowati bude
Pán na wěky, Bůh twüg Syone † do pokolenj a pokolenj.

b Eut. 14.
14.
Ege. 14. 7.
* padých,
porajených
† do náro-
du y náro-
du

Žalm CXLVI.

Prorok napomjná lid k chwále Bojj, gehošto dobrodinj wsemohacnost, maudrost a do-
brotu žiwčnē wychwaluge,

I. Alleluja.

Swalte Pána, nebo † dobrá gest chwála: Bohu nasse-
mu budjž vtěsēné, a ozdobené chwálenj. 2. ** Sta-
wjcy Jeruzalém Pán: rozptýlenj Izraele s hromáždj.
3. Který vzdrawuge s kraussēné srdcem: a w wazuge * se-
třenj gegich. 4. Který zčjtá počet hwězd: a wsem-
gim gmeua nazýwá. 5. Wseliký Pán nášs, a weliká moc geho:
a maudrosti geho neni počtu. 6. Přjgimajcy tiché Pán ale hřj-
šnjky šjžugjcy až k zemi. 7. Předzpěwugte Pánu w chwálenj:
chwálu wzdaweyte Bohu nassemu na † harššē. 8. Který přjkrý-
wá nebe oblaky: a hotowj zemi dešt, Který wywádj na horách
* jeno, a bylinu služebnosti * lidššē. 9. Který dáwá howadum
potrawu gegich, a † mladým křkawcum wzywagjčým ho. 10. Ne w
šyle konē wůli mjtj bude: ani w leytkách muže zaljbenj gemu bude. 11.
Zaljbenj gest Pánu nad bogjčými se ho: a w těch kteréj dauffagj w mi-
loštdenstwj geho.

† Dobré
žalnuw
spjwánj
* w dčz
lawáže
* rány!
† háslech
** tráwa
* lioi
† ptáčkum
hawranjm,
hawranja-
tum

Zoných slow, které tu přiwádj Dawid w
wersšj 9. Který dáwá howadum pokrm
gich, y hawranjatum wzywagjčým ho, poz-
chážj otázka: proč nečinj jádnē žmuky Pro-
rok Bojj o hawranich, ale toliko o hawraň-
tech, řwj chwálj opatrnost Bojj: s kterauj on
howada, a gme žiwotčichy žwj. Načej Wč-
tešē odpowjdagj: je proto, poněwádj hawra-
ni aneb křkawcy gij přiwitli sobē potrawi hle-
dati, hawraňata paš, aneb křkawčata, nevmj
sobē gj hledati, anj mohau pro swau mltobu:
neb gaš se powšdá, řwj gestšē mladj gsau ti
žiwotčičowé, nemağj nežli něco maličko perj
bješho; Pročej Rodičowé gegich pro tu bělost
neznáwagj gich za swau rodinu, a z té přjč-
ny dočela ge opauššēgi. Je tedy w neywěššj

potřebē gsau, Bůh se gich obwylášštnē ogmá,
a rosau nebeskau ge krmj. Z čehož pčtne du-
chowmj nawčēmj poskntuge nám Castiodorus,
takto mluwē: Proto že gestšē nic newědšj o
pokrmu Rodičšj swých, to gest o sntadla-
wých mřchách, Bůh ge rosau nebeskau ž-
wj. Rosa nebeská duchownē wyznamenáwá
pokřššēnj Bojjšj, gich to Bůh newděluge těm,
kterjžto wzděgššich zemššich a obwylášštnē tě-
leššich hledagj, gašo Bůh od té doby nedáwá
wjce Synum Izraelsšjm chleba nebesšého, gaš
oni počali gisti z ovoce, a obili žeme. Pročej
S. Augustjn takto k Bohu mluwj: Ty potč-
ššēnj těm samým wdělugešs, gēžto potč-
ššēnjm tohoto Swěta pro twē wšlawičnē
potčššēnj pohrdagj.

Těm dáwá
Bůh potč-
ššēnj nebes-
ššē, kteréj
wzděgš-
ššich neble-
dagj.
a Castiodor.
in Psal. 146.
b Jol. 5. 12.
c S. Aug. 19.
Confess. c. 1.

Žalm CXLVII.

Ten žalm gest nápodobnj předššlěmu, a podle Hebrejsšých gedē dij z něho. Napomjná se
zde Jeruzalém, aby Boha chwálil za bezpečnost, pokoj, a hognost, kterau on to město žaopatšil:

žij pro všemohoucnost Boha, a jeho zřítel, který lidu Izraelskému, nad jiné národy, dáti ráčil.

Alleluja.

12. **S** Chwal Jeruzaléme Pána: chwal Boha svého Synu. 13. Neboť poslyšil zámky bran tvých: požehnal synum twým w tobě. 14. Který položil končiny své pokoj: a tučem pšenice a nasycuge tě. 15. Který wyslál řeč swau zemi: rychle běž řeč jeho. 16. Který dáwa snih jako wlnu: mlhu jako popel šype. 17. Posylá křišťál swúg jako stýwy: před twáři zymy jeho kdo ostogj. 18. Wysle slovo své, a rozpustj ge: powané wjtr jeho, a potekau vody. 19. Který zvěstuge slovo své Jakobowi: spravedlnosti, a saudy své Izraelowi. 20. Nevčinil tak wšelikému národu, a saudu swých nezgewil gim. Alleluja.

† upevnit
† utvrdil
** meze
twé
* obilj
† krmj
** před os
blížem
studenosti
geho
* powtge

Žalm CXLVIII.

W tomto žalmu wšykni tvorové na nebi, w powětří, na zemi y w wodách přebýwajících, se wybužuj, aby dle swého způsobu Boha chválili.

1. Alleluja.

1. **S** Chwalte Pána z nebes: chwalte ho na výsoch. 2. Chwalte geg wšykni Angelé jeho: chwalte geg wšedky mocnosti jeho. 3. Chwalte geg slunce y měsíc: chwalte geg wšedky hwězdy, y swětlo. 4. Chwalte geg nebesa nebes: y vody wšedky, které nad nebesy gsau. 5. Ať chwalj gméno Páně. Nebo on řekl, a učiněny sau: on přikázal, a stwořeny sau. 6. Ustanowil ge na wěky, a na wěky wěkuw: přikázanj vložil, a nepomine. 7. Chwalte Pána z země dračowé, y wšedky propasti. 8. Oheň, krúpobitj, snih, led, a duch bauřet: kteréž čimj slowo jeho. 9. Hory, a wšykni pahrbkové: dějwj plodné, y wšykni cedrowé. 10. Zwěť diwočá, y wšeliká howada: země plazowé, y ptactwa křídlatá. 11. Králowé a země, y wšykni lidé: knjzata, y wšykni saudcowé země. 12. Mládency, y panny: starcy s mladšými ať chwalj gméno Páně: 13. nebo wywýsseno gest gméno jeho sameho. 14. Chwála jeho nad nebe a zemi: a powýssyl a roh lidu svého. Djsi wšsem swatým jeho: synum Izraelským, lidu přibljžujícím se k němu. Alleluja.

* Dan. 3. 59.
60.

† wjtr bauřet, wětrové wlnobiti
** owoce
neřaucy
* hadowé
† semstj
** semstj

* s djetkami
† moc

Wybužuge w tomto žalmu David Swatě Angelj, též slunce, měsíc, hwězdy, oblohu nebeskau s wodami, kteréž nad nj gsau, a chwaleni Pána Boha, a to pro velikau moc jeho: a nebo on řekl y učiněny sau, totjsto celá obloha nebeská se wšym coj na nj gest. Tak mocný gest on, je to wšedko bezewšy práce stwořil, a způsobil w gedinem okamženi, a to gediným slowčkem: buď. Podobně stwořeni swěta nedalo mu wice práce, y to dowědł tim gediným slowčkem: buď. Ale wyřaupeni dušy lid-

ských, to ho velikau práci stálo. Wice nežli třidceti let pracowal, a téžce, nežli ge idykonal. Odčudj nemá se žádný diwiti oným slowum Spasitele Swěta, řkaucjho: Co gest platno člowěku, by wšedken Swět zepřikal, dušepak swé škodu trpěl? Aneb kterau dá člowěk odměnu za dušy swau? Wěděl on, co ho gedno y druhé stálo, a protoj wěděl taky, kterakby drajšy bylo a wzněssenějšy spasenj duše nežli zepřání celého swěta. Kdyby byl saudit Krystus, jebý byl drajšy a lepšy swět nežli duše

* w. 4.

* Mat. 16. 26.

wice Syn na Boho stály duše

nasse nejl
celý swět;
a protoj
gim nadez
wštedo
weydegffj
wájiti soz
bè máme
cS. Aug. in
Pfal. 102.

nebylby jiwota swého dal za duffe, ponemádj
ho celý swět nestál nejlí ged:ne slowo. Kdyby
dusse menšj a špatněšj byla nejlí swět, málo:
by mu bylo na tom sešlo, kdyby byla zahynu:
la, anijby bylo hodno, aby on pro nj tak dcauho
pracowal, a umřel, a gak mluj S. Augustjn,
nebylby za malau wéc gsa maudrý tak we-

litau wéc dal. O gak tedy nemandrý slaw
ti, kterj gi sobe někdy newáji ani za žatj, kdj
hřessyce téjce pro něj, duffj swau k wěcne žkáže
a zahynutj přiwádj, a tak Křysta za nerozum-
ného wyhlaffugi, genj gi křwj swau, gegjto
gediná křupěg drajšš gest nejlí celý swět, a
nebe, wykupil.

Zalm CXLIX.

Prorok napomjná lid k oslowování Boha, a djku činění, za obwzřádnj dobrodinj, a
slawuá wjtzřstwj, která gim propugiti ráciť.

1. Alleluja.

† w sbroz
májdinj

S Dwepte Pánu píseň nowau: chwála geho † w cýrkwj a
swatých. 2. Ať se weselj Izrael w tom, kterjž učinil ho:
a synowé Syonštrj ať plesájj w králi swém. 3. Ať chwa-
lj gméno geho ** w společném spjwánj: na bubnu a žal-
tári ať chwály zpjwagj gemu. 4. Nebo zaljbiť se Pá-
nu w lidu geho: a powýššj tichých k špaseňj. 5. Plesati budau swatj w
slawě: weseliti se budau * na ložčých swých. 6. Wywýššowánj Božj
w hrdle gegich: a mečowé na obě strany ostrj w rukau gegich. 7. A
činění pomšty w národech, † domlawánj w lidech. 8. A swazowánj
králů gegich w pautech: a šlechticů gegich w rukawjch železných. 9.
Aby učinili w nich saud sepsánj: slawa tato gest wšsem Swatým ge-
ho. Alleluja.

** w lútu

* w odpoz
čiwadlech

† žebřánj,
třestánj

Zalm CL.

Wzbuzuge se lid, aby Boha chwálit, ne toliko wšš, ale také rozličnými Muzykálnjmi
náštrognj.

1. Alleluja.

† w swas
tých
** w wtrwz
ženj moz
cy geho

S Chwalte Pána w † swatyni geho: chwalte geg na ** ob-
lože mocnosti geho. 2. Chwalte geg w mocnostech ge-
ho: chwalte geg podle množštwj welikosti geho. 3.
Chwalte geg w zwuku trauby: chwalte geg na žaltári,
a * harššě. 4. Chwalte geg na bubnu, a † w společném
zpjwánj, chwalte geg na strunách a na warhanech. 5. Chwalte geg na
cymbálých dobře zněgjcých: chwalte geg na cymbálých ple-
sánj: 6. wšselitý duch ať chwálij Pána. Alleluja.

* hauslech
† na káru,
na dwoz
gite pí-
šstale, na
dudách

Skonáwá se Kniha Zalmuw.

Kniha Příslowj,

Kteráž

Sebrensky slowe Misle.

Prvnych dewiti Kapitolách této knihy obsahuge se chwála Maudrosti, gakož y k dotčené etnosti wzbuzeni a napomínání. Od desaty kapitoly začínagi se Příslowj, kteráž židowským gazpkem slugi Misle, to gest: Příslowj wyborná. Tato Příslowj, gako to spasytelná učenj a napomenutj, dylem na mrawy, dylem na Hospodárstwi, dylem na obecni sprawu, dylem na Božské wěcy zřizena, časem swým od krále Ssalomauna sau propowědēna, a gak se poznati můž, sem tam od něho sepsána. Ona pak Příslowj, která od dwadcaty pátý kapitoly, až do třidecátý se nalezagi, z rozkazu krále Ezechyasse, od Rabbinuw sebrána sau. Gine prawdy a Propowidky, které spředku neb z zadu w tyto knize napsány sau, od giunch osob k tomu narjzených, w pořádek wtedeny, a do této knihy sau wzloženy.

Gsau pak wseckny tyto částeky prawě Božj Pismo, dle učeni Swatého Sněmu^a Trydentského. Ma kapitol 31.

^a T. ident. Sess. 4.

Kapitola I.

I. Ssalomaun wseckny napomíná, aby maudrosti wphledáwali, a podle ni žiwi byli. 1. II. Aby zlého towaryš stwi lauzeni a podwodur se wstříhali. 8. III. St žuge sob, je se to neděje; z te přičiny hrozý neposlusným pokutau, a přislubuge poslusným odměnu. 24.

Příslowj Ssalomauna, syna Dawidowa, krále Izraelského. 2. K vměnj maudrosti, a kážně: 3. Ku porozuměnj slow opatrnosti, a ku přigetj wyučeni vměnj, sprawedlnosti, a saudu, a prawosti: 4. aby dána byla maličkým chytrost, mládency vměnj, a rozum. 5.

Slysse maudrý, maudřegššý bude: a rozumný, † hlawnjmi zpráwami wládnauti bude. 6. ** Porozumj příslowj, a wýkladu, slowum maudrých, a pohádkám gegich. 7. ^a Bázeň Dáně, počátek maudrosti. Maudrostj, a učeni blázní pohrdagj. 8.

Slyss synu můg, kážně otce swého, a nespaušstěg se * přikázani matky swé: 9. aby přidána byla milost hlawě twé, a zlatý † řetěz hrdlu twému. 10. Synu můg, budauli tě korigiti hřjssnjcy, nepřiwolug gim. 11. Gestližeby řekli: Pod s námi, auklady činme křwi, wkrejme lečky proti newinnému ** bez přičiny 12. sehlme ho gako peklo žiwé.

† hlawnim řízenim
** dowpctis pi se

^a Psal. 110.
† balje

** darmo

SAnu máš, přigmešli řeči mé, a přikázanj má schovášli + při sobě, 2. aby šlyšelo maudrost vcho twé: ná-
 kloň sedce swého k poznánj opatrnosti. 3. Nebo budešli maudrost wzywat, a naklonjšli sedce swého k opa-
 trnosti: 4. budešli gi hledati gošo peněz, a gašo
 poklady wykopášli gi: 5. tehdy porozumjšs bážni Páně, a vměnj Bo-
 žj nagdešs: 6. Nebo Pán dáwa maudrost: a z vst gebo opatrnost, a
 vměnj. 7. Ostrjhati bude špaseňj vprjmných, a ** šchránj křáčegjcy spro-
 stně, 8. zachowáwage štežek špawedlnosti, a cest swatých ostrjha-
 ge. 9. Tehdy porozumjšs špawedlnosti, a šaudu, a prawosti, y wšseliké
 štežce dobré. 10. Gestliže wegde maudrost w sedce twé, a vměnj duššy
 twé se zaljbj: 11. radda ostrjhati bude tebe, a opatrnost zachowá tě,
 12. abys wyprostěn byl od cesty zlé, a od člowěka, který přewrácené
 wěcy mluwí: 13. Kterj * zanecháwagj cesty přjme, a chodj po cestách
 tmawých: 14. Kterj se weselj, šdyžby zle učinili, a plesagjw wěcech ney-
 horššých: 15. gegichžto cesty šau přewrácené, a zšopowěštnj Prošowé
 gegich. 16. Abys wytržen byl od ženy cizj, a od přespólnj, která zmeš-
 čuge řeči swé, 17. a zanecháwa wúdce zletilosti swé, 18. a na šmlawu
 Boha swého zapomenuša se. Nebo nakloněn gest k šmrti dům gegj, a k
 peklu štežky gegj. 19. Wššyčni, kterjž wcházegj k nj, nenawrátj se, aniž
 + postjhnau štežek žiwota. 20. Abys chodil na cestě dobré: a štežek
 špawedlných lidj ostrjhal. 21. Nebo kterj vprjmnj šau, bydliti budau
 na zemi, a šprostnj žuštanau n: nj. 22. Bezbožnj pať z země wyhlaženi
 budau, a kterjž neprawě činj, a ** odňati budau z nj.

+ v sebe

** brániti bude

* opauššě gi cesty vprjmné

+ došáhnu

** šchlazeš

Wwerššy 10. dj tuto šfalomaun: Gest-
 liže wegde maudrost w sedce twé, a budeli
 se vměnj lybiti duššy twé. Maudrost a vmě-
 nj gednu wěc tu wznamenamagi, a toliše; co
 ctnost, aneb šlechetné obcowánj. Pošlednj
 šlowa takto šfogi v šedmděšati: Budeli se to-
 bě pěkně zdáti. Aquila takto ge překláda, bu-
 deli krásné a šljčné se zdáti. Chwálj tu šfa-
 lomaun vměnj aneb ctnost, je gest welmi křá-
 šná a španitá, a to proto, aby gednoho každého
 odšaudil od ženy cizj, od cizoložštwá, a hřjchů
 želešných, ku kterjmnj cizj křáša wábj a přiwá-
 dj: aby totižto špatriwšše lidé newyprawitedl-
 nau křášu ctnosti, nic sobě newáždili křášy lidšké
 twáři, nybrj gi, gašojto prawě chatrnau proti
 křáše ctnosti potupili. A gišše nad mjrú křá-
 šná gest ctnost, tak je šdokoli gi myššj šwau gať
 náležj žpjtuge, a rozjgimá, nemuže nešli w m se

žamšlowati. ^a Co gest giněho, prawj š. Au-
 guššyn, špawedlniwoššt a ctnoššt, nezli wnj-
 řnjšho člowěka křáša? A Philo Wndřec ži-
 dowššy přiwádj to, co někdy byl řeči Plato: ^b
 Ctnoššt ne gen gest křášná, nybrž gest také
 samé křášy obraz aneb twářnost. Štehoj ta-
 to přjčina gest, nebo maudrost a ctnoššt gest newy-
 wětššy aučastěštwoj Boha, genj gest newyvětššy
 a newšjrná křášá. Potworžuge to opěť š. Au-
 guššyn, šdyj dj: ^c Newyvětššy a prawá křáša
 gest špawedlnoššt, štrže kterauj rozumj ctnoššt.
 Ginj pať takto wolá. ^d W ctnoššti přjkrá,
 a pracowitá lidem, newkřášnéššy žiwota
 naleženj? Pro twau ó Panno (tak Ctnoššt
 gmenuge) šličnoššt y vmějšti za žádostwau
 šmrt žječká země pokláda, a težké práce
 podštaupiti.

Křáša
 Ctnoššti
 přemabá
 wššelišau
 wědeššy
 křáša.

^a Aug. ep. 122. ady
^b Philo 1. de
 wita Mojs.
^c š. Aug. in
 Pšal. 33.
^d Lyricas in
 hym. de
 laud. Virg.
 apud Cor-
 nel. in l. 2.
 2. Prov.

Rapitola III.

I. Napominá k ostrjhanj přikázanj Božjch; radj důwěrnost k šaměmu Bohu; webe k ššě-
 droššti, a trpěliwoššti w šauženj; 4. II. K cwjčenj se w maudrosti. 13. III. Welj dobře činiti
 bljžnjmu. 27.

Synu můj, nezapomínej se nad zákonem mým, a přitá-
 zanj mých ať ostříhá srdce tvé. 2. Dlouhosti zagisté
 dnůw, y let života, y pokoge † přidagj tobě. 3. Mi-
 lostdenstwj a prawda nechť neopausstěgj tě, ** obwaž
 ge okolo hrdla swého, a přepis na dčách srdce swého :
 4. a nalezněš milost, a kázeň dobrau, před Bohem y lidmi. 5. Měg
 dauffanj w Pánu z celého srdce swého, a nezpolehey na opatrnost
 swau. 6. Na wšech cestách swých přemysllug geg, a on zprawowati
 bude kroky twé. 7. ^a Nlebýwey maudrý sám v sebe : bog se Boha, a od-
 stup od zlého : 8. zdrawj zagisté bude * pupku twému, a swlažemj kostj
 twých. 9. ^b Cti Boha z statku swého, a z prwotín wšech aut od swých
 dáwey gemu : 10. a naplněny budau stodoly twé sytostj, a wjnem † če-
 řenowé twogi oplýwati budau. 11. ^c Kázně Páně, synu můj, nezamj-
 tey : aniz vstáwey, když od něho trestán býwáš. 12. Nebo kohož milu-
 ge Pán, tresce : a gačo otec w synu zalibuge sobě. 13. Blahoslawený
 člověk, kterýž nalezá maudrost, a ** který oplýwá opatrnostj : 14. le-
 psšy gest* nabýwánj gi† nad těženj stříbra, a zlata přednjho a neyčistšy-
 ho vzitek gegj : 15. dražšy gest nadewšseča zbožj : a wšedky wěcy, kte-
 ré se žádagj, gi se přitownati nemohau. 16. Dlouhost dnůw ** na pra-
 wicy gegj, a na lewicy gegj bohatsstwj a sláwa. 17. Cesty gegj cesty
 krásné, a wšedky stezky gegj pokogné. 18. Dřewo života gest těm, kte-
 řizby gi dosáhli : a * kdo gi držeti bude, blahoslawený. 19. Pán mau-
 drostj založil zemi, utwrdil nebesa opatrnostj. 20. Maudrostj geho
 wypreyštily se propasti, a oblačowé rosau se † srostugj. 21. Synu
 můj, nechť neodplýnau wěcy ty od očí twých : Ostříhey zákona a rad-
 dy : 22. a budeť život dussy twé, a milost ** hrdlu twému. 23. Tehdáž
 choditi budeš dauffánliwě na cestě swé, a noha twá nezawadj : 24.
 budešli spáti, nebudeš se báti : odpočineš, a * libý bude sen twůg. 25.
 abys se neděšyl náhleho strachu, a mocy bezbožných walicých se na te-
 be. 26. Nebo Pán bude v bohu twého, a ostříhati bude nohy twé, a-
 bys nebyl gat. 27. Nechtěj zbraňowati dobře činiti tomu, který mu-
 že : mužesli, y sám dobře čii. 28. Nerškej příteli swému : Odegdi, a
 nawrat se : zeytra dám tobě : moha hned dáti. 29. Nevkládey příteli
 swému zlého, poněwadž on má nádegi w tobě. 30. † Nevšlug proti
 člověku darmo, poněwadž on nic zlého nevcinil tobě. 31. ^d Nezá-
 wiď člověku nesprawedliwému, aniz následug cest geho : 32. nebo o-
 hawnost Páně gest wšeliký posměwač, a s ** prostými rozmlawánj
 geho. 33. Chudoba od Pána w domě bezbožneho : ale přibytkowé
 sprawedliwých požehnání budau. 34. On posmjwati se bude posmě-
 wačum, a tichym dá milost. 35. Sláwu maudrj * držeti budau : bla-
 znuw wywýssenj, pohaněnj.

† přispořj

** zawěz,
přiwaj ge
† hrdlu

a Njmt. 22. 16

* životu

b Zeb. 4. 7.
Luč. 14. 12.
† přislowéc Žib. 12. 5.
Zgcm. 3. 19.** femu
přibýwá
* dobywá-
ni† nešli ku-
pečtwj** w pra-
wicy* kdožby gi
odbržel† shusá-
gi** wšum,
dšněm,

* chumý

† neswár,
newad se
s člově-
kem bez
přičiny

d Žalm. 36. 1.

** w přimě-
nými* sláwa
maudrj
władnan-
ti budau

Sfalomaun wychwaluge maudrost, aneb w prawicy gegj : aby, slibuge dlouhý život
 ctnost, prawj w 16. weršy : Dlouhost dnů gest těm, kterýžby ctnostně žijí byli, a přikázanj Bo-

...amali, wsecky namluwit, by se na to
 Přejm pak, pro které maudrost, to gest
 ...jivot člověku prodlaužuge, těchto pate-
 ...přednášy Cornelius a Lapide jde. První,
 nebo maudrost předzjádá, coby prospěšného
 bylo se zdrawj, a coby mu bylo škodlivého. Co
 škodlivého gest, toho se wstříhá: co prospěš-
 něho, toho se wjmá. Druhau, neb maudrost a
 ctnost panuge nad hněvem a zármuťkem, a gi-
 ...myšli naklonostmi, kteréžto sřtu, ducha a
 ...májmá; a činj člow: ka pokogného, a
 ...seleho, a proto; dlawhoměleho; neb^a mysl
 ...se se činj wěk kwětaucy, duch smutný
 ...fuge kosti. Třetj, neb maudrost vej roz-

...nosti a sřjdmosti w gidle a w pitj, kteréžto
 gest matkau zdrawj a dlawhomělosti. Čtyř-
 ...au, neb ctnost nic není giného, nežli poctiwost a
 ...jnost jiwota, kteréžto dlawhý jiwot zaslu-
 ...uge, a působj; neb wěc sprawedliwá gest, aby
 ...en, genj dobrý jiwot webe, dlawho jiw byl.
 ...au, nebo přikázanj Boj gest: ^b Cti Otce
 ...ého a Matku swau, aby dlawho jiw byl.
 ...stusná zaqistě gest obylata, aby tomu zach-
 ...wan byl jiwot, genj uznáwá a cti toho, od něhoj
 ...iwot přigat. Bůh pak a maudrost gest wumod
 a Otec jiwota našeho: Protoj gestlije ai cti-
 ...me, a poslaucháme, onai nám jiwot, gačo ge-
 ...dala, tak y zachowá a prodlauj.

Emost k
 dlawbema
 jiwotu
 dopomá-
 bá.
 a Přísl. 17. 22.
 b; Rogj. 5. 16.

Kapitola IV.

I. Salomaun příkladem swým nabáda k wnhledawánj maudrosti, a wjtky gegi wypra-
 ...r. II. Wj cesty bezbožneho towarňštwj se warowati, a dobrého se přidjeti. 10.
 ...o strážj srdce, wst, a krokuw. 20.

1. Slyšte synowé kázeň otce, a pozorúgte, aby ste ř znali o-
 patrnost. 2. Dar dobrý wděljm wam, zákona mého
 neopausstěgte. 3. Nebo y ga sem byl syn otce mého,
 autlický, a gednorozený před matkau mau: 4. a ^{**} v-
 čjwal mne, a řkával: Přigmiž slowa má srdce twé,
 ostřjhey přikázanj mých, a jiw budeš. 5. Władni maudrostj, władni
 opatrnostj: nezapomjney, ani se vchylug od slow wst mých. 6. Tě-
 propausstěg gi, a ostřjhati tě bude: milug gi, a zachowá tě. 7. Počá-
 tek maudrosti, * obdrž maudrost, a we wšem ř gměnj twém dobywey
 opatrnosti: 8. Vchop gi, a powyšřj tě: zweleben budeš od nj, řdyž gi
 obegmess. 9. Dát hlawě twé rozmnoženj milosti, a fortunau slawnau
 chrániti bude tebe. 10. Slys synu můg, a přigmi slowa má, aby se ti
 rozmnožila leta jiwota. 11. Cestu maudrosti okážj tobě, powedu tě po
 stezkách prawosti: 12. na které řdyž wtročjš, nebudau sřauženi kro-
 kowé twogi, a běže nebudeš mji aurazu. 13. Drž kázeň, nepausstěgž
 gi: ostřjhey gi, nebo ona gest jiwot twüg. 14. Těkohey se na stez-
 kách bezbožnjků, anjž se lib tobě cesta zlych. 15. ^{**} Vřikey před nj, a ne-
 chod po nj: vchyl se, a opust gi. 16. nebť nespj, lečby zle wčinili: a od-
 trhuge se řen od nich, lečby * podwrhli, 17. gedj chleb bezbožnosti, a
 wjno neprawosti pigj. 18. Ale sprawedliwých stezka, gačo swětlo
 řtkwaucy, pokračuge a roste až do dne dořonalého. 19. Cesta bezbo-
 žnjch tmawá: newidj, řde řlesnau. 20. Synu můg, pozorúg řečj
 mých, a ř slowum mým nachyl vcha swého. 21. At neodcházegj od očí
 twých, ostřjhey gich v prostřed řdce swého: 22. nebo jiwotem gsau
 nálezagjým ge, a wřselikému tělu zdrawj. 23. ř Wřselikau strážj ostřj-
 hey řdce swého, nebo z něho jiwot pocházř. 24. Odwrž od sebe wřta
 neprawá, a rtowé wřháj at řau daleko od tebe. 25. Oči twé at * přj-
 mo patřj, a wobočj twá at předcházegj kroky twé. 26. Sprawug stez-
 ku nohám swým, a wřsecky cesty twé wpewněny budau. 27. Wřchy-

+ uměli
 *** wě-
 wala
 * wlas
 dnari
 maudros
 řj
 + wladar-
 řiwj
 *** wřbni
 ře gi
 * ořkama-
 ři
 + řemřř
 pilnosti
 * na wřj-
 mně wěcy

řug se na prawo, ani na lewo: odwrát nohu swau od zleho. Nebo cesty, kteréž gsau na prawo, zná Pán: ale kteréž gsau na lewo pře-
vrácené gsau. Ale on přijme učinj běhy twé / cesty pak twé w pokojí
prowede.

Kapitola V.

Odražování odevšh nečistoty a Enzolojstwa, strze představenj časné y věčné pokuty.

Ynu můg, pozorug maudrosti mé, a k opatrnosti mé
nakloň vcha swého, 2. abys ostříhal myšlenj, a kážen
rtové twogi aby zachowali. Ne pozorug k ossemetno-
sti ženy. 3. Nebo plast strdi rozplywagjcy se rtové ne-
wěstky, a stkwěleyššy nad oleg hrdlo gegj: 4. posle-
dnj pak wěcy gegj hořké gačo pelyněk, a ostré gačo meč na obě straně
ostrý. 5. Nlohy gegj zstupugj k smrti, a do pekel krokové gegj promi-
řagj. 6. Po stezce žiwota nechodj, taušawj sau krokové gegj, a ** ne-
stizitedlnj. 7. Nynj tedy synu můg slyšs mne, a neodstupug od slow
wst mých. 8. Wzdal od nj cestu swau, a nepřiblížug se ke dweřum domu
gegjho. 9. Nedáwey cyžým čest swau, a let swých wkrutnému. 10. Aby
šnad naplnění nebyli cyžý slyami twými, a práce twé nebyly w domě cy-
žým, 11. a * křabý w neyposledněgššých časch, kdyžbys stráwil maso
swé y tělo swé, a řekłbys: 12. Proč sem w osšliwost sobě wzal kážen, a
domlawánjm nepowolilo srdce mé, 13. aniž sem wposlechl hlasu wy-
čugjých mne, a k učitelum swým nenaklonil sem vcha swého: 14. Če-
měř byl sem we wšsem zlém, v prostřed cýřtwe a k shromážděnj. 15.
Di wodu z čisterny swé, a toky studnice swé: 16. Nechť ** ztoč magj
studnice twé wen, a na vlicch wody twé rozdělúg. 17. Měg ge sám,
aniž buďte cyžý aučastnjcy twogi. 18. Budiž pramen twúg požehna-
ný, a wesel se s ženau mladosti swé: 19. laně neymilegššy, a neyprige-
mněgššy gelinek: prsy gegj ať tě opogugj wšselikého času, w milowánj
gegjm kočey se wstawičně. 20. Proč podweden býwáš synu můg od
cyžy, a chowati se dášs w lůnu * ženy gineho: 21. ^a Ohledát se Pán
na cesty člowěka, a wšsedky kroky geho zpytuje. 22. ^b Neprawosti
wlastnj gimagj bezbožného, a prowazy hřichuw swých swázán býwá.
23. Onť umře, k proto že neměl kážen, a we množstwj bláznosti swé-
ho oklamán bude.

Dáwage naučení manželum Esalomaun,
kterak sebe wespolek čistotně milowati, a chowa-
ti magj, nazývá manželku w wer. 19. lani ney-
milegššy, aby totijto ty powahy měli, které má
gelen a laně. Mezj njmi prwnj gest, je se wespo-
leč welice milugj: tak taky magj manželowé we-
spolek sebe milowati. Druhá, je ani gelen, ani
laně žluče nemá: tak manželowé nemagj se na
sebe hněwati, gačoby jádne žluče neměli. Třetj,
když gelen a laně wespolek obcowati mjnj, gđau
na takowé místo, kdeby od jádného spatření
bšti nemohli: tak také manželššá láska má sty-

dlivá bšti, aby jádnému, a wyláště mladým li-
dem, pohoršsenj nedáwali. Čtvrtá, welum ry-
chly gsau, když má gedem druhému pomáhati:
tak y manjele činiti magj, a sebe wespolek proti
ginym hágiti. Pátá, laně gelenum srojm wěrně
gsau, aniž se cyžých nepřidrij, leč po smrti swé-
ho: tak magj manželky wěrně bšti manželum
srojm, aniž se toho gineho, potudj on jim gest,
přidrejeti, aneb geg nečádně milowati. Šestá,
když laně počala, jádných wyce spolku mezj se-
bau nemagj, nšbrj združj se. Tak manjele ma-
gj mtrně manželššwa wjwati. Sedmá, ge-

† lři

* * nesti-
bli* želeby,
řwabý

† yboru

* * zekau

* cyžy
a Job 21. 4.

b Job 34. 21.

† neb

Proč man-
želku lani
nazývá
Esalos
maun.

leni a také když plavau přes vodu, geden na druhého skládá hlavu svou: když pak od té tje vnaveni byvagi, vykládagi svou hlavu zase na jiné, a tak to zachovávagi, co byl Galatun radil S. Pavol, řka: a geden druhého

bějmě neste: což obzvláště manželé čínji magi, a snášeti geden druhého těžlosti; nebo bez toho dlouho mezi sebou manželské lásky zachováti nemohau.

a Galat. 6. 2.

Kapitola VI.

I. Odtrhuje od náhlého, a neopatrného ručení, a od zahálky. 6. II. Vypráví se odpadlec, a sedm hříchů Bohu velmi protivných. 12. III. Napomíná k poslušnosti Rodičů; od sništění pak a cyzoložstva odvádí. 20.

2

Dnu můg, slyšeli za přítele svého, zavázal sy cyzýmu ruku svou, 2. † zapleten sy slový vst svých, a gat sy svými vlastními řečmi. 3. Včiniž tedy, což pravim synu můg, a sebe sameho vysvobod: neboť sy vpadl do ruky bližního svého. Běhey, prospěš, zbud příte-

† vpadl sy do osydlá

** w ruce

* z osydlá čizebníka

a Mtš 24. 33.

le svého: 4. nedey sen očim svým, aniž zdějmejte vjčka tvá. 5. Vydrí se gačo sřna z ruky, a gačo pták z ruky práčnicka. 6. Gdi k mravenčy o lenochu, a zpytúg cesty geho, a vč se maudrosti: 7. kterýžto nemage vůdce, ani příkazatele, ani knížete, 8. pripravuge w letě porfm sobě, a shromážduge we žni, coby gedl. 9. Dokawadž lenochu spáti budeš? Kdy powstaněš ze sřna svého? 10. Maličko pospješ, maličko podrjmeš, maličko složiš ruce, abys pospal: 11. a přigde tobě gačo počestný chudoba, a nauze gačo muž zbrogný. Pakli nebuděš lenivý, přigde gačo studnice žen tvá, a chudoba vteče daleko od tebe.

12. Čłowěk + odpadlec, muž nevžitečný, kráčj vstý přewrácenými, 13. mhaurá očima, sřaustá nohau, prstem mluwj, 14. srdcem zlým kuge zlé, a wsselikeho času swáry rozšřwá. 15. Tomu přigde bez mēšřání ** záhuba geho, a náhle setřjn bude, aniž bude wjce mjti lékařstw.

† poběblec nēšlechčtý

* zatrace nj

16. Sřest wěcy gest, kterých nenáwidj Pán, a sedmaw w ohawnosti má duffě geho: 17. Oči vysokých, gazyka lžiwego, rukau wylewagj, včch krew newinnau, 18. srdce * genž kuge myšlenj neyhorsšy, nohy rychlé + k běženi ke zlému, 19. pronásřegjcyho lžj swědká podwodneho, a toho, kterýž rozšřwá mezi bratřimi různice. 20. Zachowey synu můg přikázanj otce svého, a neopaušřtěj zákona matky své. 21. Zawaž ge w sřdce swém wstawičně, a ** obklič njmi hrdlo své. 22. Když budeš choditi, at kráčegj s tebau: když spáti budeš, at ošřřhagj tě, a procýtě rozmlawey s njmi. 23. Nebo přikázanj * switedlnice gest, a zákon swětlo, a cesta žiwota domlawánj kážně: 24. aby tě ošřřhali od ženy zlé, a od lahodneho gazyka + cyzř. 25. At nepožádá krášy gegj sřdce twé, aniž gat bud pokynutj gegim: 26. nebo cena newěšřky sotwa gedneho chleba gest: žena pak muž drachau duffy gimá. 27. Zdaž

* wřřáda: gicý
† křevěj běžj

** zawaš ge na břdle twen:

* swice, lue cerna

† cyzokrag: nē

Dmůže čłowěk sřřyti oheň w ** křjnu swém, aby raucha geho nehořela: 28. aneb choditi na řeřawým vhlj, aby nebyla spalena * chodidla geho: 29. tak k dož wcházř k ženě bližního svého, nebude čist, kdyžby se gi došřefš. 30. Vlenj + naramn j winna, gestližeby k do vřradl: nebo krade

** w křnu

* nohy

† wēšřř břjčj

aby lačnau naplnil dušy: 31. postizen také nawrátj sedmernašobně, a
weškeren statek domu swého dá. 32. Kdo pať cyzoložnjě gest, pro
nedostatek srdce stratj dušy swau: 33. mrzkost a hanbu shromáž
ge sobě, a pohaněnj geho nebude shlazeno: 34. nebo horliwost a př
liwost muže neodpustj w den pomsty, 35. aniž se vpořogj prosbami
koho koliw, aniž přjgme za wykaupenj dary welmi mnohé.

Kapitola VII.

I. Napomjná mládence k maudrosti, a k ostříháníj příkázanj. 1. II. Wypravuge sstí,
podwody newěstek, njmij neopatrné mládence podwáděj. 6. III. Procej gich před wěstj
dau wstříhá. 24.

Synu můg, ostříhej řečj mých, a příkázanj má schowey so-
bě. Synu 2. zachowey příkázanj má, a žiw budeš: a
zákona mého gaťo zřitedlnice oka swého: 3. přiwaz
geg na prstech swých, napíš geg na dčách srdce swého.
4. Acy maudrosti, sestra má gšy: a opatrnost gmenug
přjtelkyni swau, 5. aby tě ostříhala od ženy přespolnj, a od cyzý, která
słowa swá sladká činj. 6. Nebo z okna domu mého strze mřížky wy
hledl sem, 7. a widjm maličké, zpytugi k ssáleného mládence, 8. která
gde přes vlicy wedle vhlú, a blíž cesty domu gegiho, kračj 9. ** w sau-
mrať, v wečer dne, we tmách noci, a w mraťotě. 10. A ay hle wstřjč
gemu gde žena w ozdobe newěstčj, připrawená k gjmáníj dušy: sšěbe-
tná a * taulawá, 11. nepořogná, aniž mohaucý w domě postáti noba-
ma swýma, 12. k nynj w ně, nynj na vlicech, nynj wedle vhlú ** čiha-
gjcý. 13. A w gawššy libá mládence, a twářj nestydatau lahodj, kka:
14. Oběti za zdrawj sljbila sem, dnes sem naplnila sliby swé. 15. Pro-
tož wysla sem wstřjč tobě, žádagjcý tě widěti, a našla sem. 16. * Že-
tkala sem prowazy lůžko swé, vstlala kobercy maľowanými z Egipta.
17. Pokropila sem postel swau mirrau, a aloe, a skořicy. 18. Pod-
opogme se prsy, a požjweyme žádostiwých obgjmánj, dokawadž newy-
gasnj se den: 19. nebo nenj muže w domu swém, odsšel cestau předale-
kau. 20. k Pytljě peněz wzał s sebau: w den plnýho měsíce nawrátj se
do domu swého. 21. ** Zapletla geg mnohými řečmi, a lahodnostmi
rtuw swých přitáhla ho. 22. Hned gi následuge gaťo wul wedený k
* oběti, a gaťo beran búgný, a newěda že do okow blázen tazěn býwá,
23. až probodne střela gátra geho: gaťo kdýby ptáť pospjchal k ošy-
dlu, a newj, že o nebezpečenstwj k dušě geho běžj. 24. Nynj tedy synu
můg, slyš mne, a pozorug slow wst mých. 25. Nebud pohřžena na ce-
stách gegich mysl twá: aniž podweden bud stežkami gegimi. 26. Ne-
bo mnohé zraněné porazyla, a neyšlněgššy wšselicy zmordowáni sau
od nj. 27. Cesty pekla dům gegj, pronikagjcý ** do wnitřnosti smrti.

Cesty pekla dům gegj, pronikagice až neb k druhé chodj, gde do pekł, kdežto sšedlo sm
do wnitřnosti smrti, dj tuto Esalomaun w má wěcná smrt. Kdyby někdo weděl, že kdokol
weršy 27. kdežto mluwj o domě newěstčijným, wšsel do gistého domu, tam nakážen byš máš
neb ženy cyzoložné, je totižto kdo k gedné, mocenstwj, aneb morowau ránu, a je welš

† blámiz
wého
** w při-
tmj, w
mraťotě.

* řeřawá
† gednáť
** řátagjcý

* řábla, o-
beřřela
sem

† měšec

** naweš
ola geg

* žabitj

† žiwota

** do šřecy-
ššy, njž-
ššyč stran

díl z nich od toho vnícel, nesnadněby se tak osně-
 lil, aby gedinau nohau do něho wšročil, lechby
 byl právě člověk opovážlivý a nemaudrý: za-
 tím gistá wěc gest, je kterj gđau do domu newěs-
 ty, aneb zheyralé cyzolojnice, bňwagi na dusň
 ranění morowau rānau, a welmi množj wěc-
 nau smrtj od toho vmragj; neb sotwa pro kte-
 rj hřich wjce lidj do pekla přicházj, gako pro ne-
 čistj; a nicméně neschťj se lidé takowých domů,
 anobřj hrnau se do nich, a chodj cestau pekla,
 pronikagich až do wnjtěních mjst smrti; kterj-
 by, kdjž ge k tomu tělo wábí, a láká, měli genu
 odpověditi slowh S. Chrylla Alexandrynskě-
 ho: * Obávám se pekla, nebo ono wěčné

gest. Srozm se temnostj, nebo žádného
 swětla nemagi. Bogjm se čerwa gedowa-
 tého, poněwadž wěčný gest. Srozm se,
 kdjž přemeyšljm onoho dne hroznu rad-
 du, a kterjž se žádnými darý obměčiti ne-
 dá saud strassliwý, a neporuffeného saudce.
 Obávám se řeky ohniwé před tau saud-
 nau stolicy tekaucý, a neyprůdčegšyho
 plamene poroků, a ostrých mečů. Obáv-
 wám se škřipenj zubů, pláče newtěšytedl-
 něho. Nepřjgdu tedj tobě k wůli tam o tělo,
 nebo toř bych šel přjmo do pekla, poněwadž ce-
 cesty do domu newěšty gšau cesty do pekla.

Gal nebez-
 pečno gest
 wgiti do
 Domu ne-
 wěščinýs
 ho, aneb
 cyzolojne
 ženy.

a S. Cyril. A-
 lex. or. de
 xica anime
 & socuado
 aduentu.

Kapitola VIII.

Wěčná maudrost k mšowānj sebe žjwe, teřj mnohonāsobně sebe wnychmatnje: je ge S
 Bohem spoluwěká, y s njm wšsecko řjdi; kterjeto wphledāwagich, blahoslawnenj; žhrjzujicj
 pař nj, newěšanj bňwagi.

2 **D**aljš maudrost newolā, a opatrnost nedāwā hlasu swě-
 ho? 2. Na neywěššyč a wysokých wššyč nad cestau,
 v prostřed stezeř stogjcy, 3. wedle bran města we dwe-
 řich samých mluwj, řkaucý: 4. O mužj, k wām wo-
 lam, a hlas můg k synum lidštým. 5. Srozuměgte ma-
 licťj k chytrosti, a nemaudřj pozorūgte. 6. Poslaucheyteř, nebo o wě-
 cech welikých mluwiti budu: a otewřeni budau rtowé mogli, aby wprj-
 mé wěcy ohlassowali. 7. Prawdu přemysšlowati bude hrdlo mé, a
 rtowé mogli ** w ohawnosti mji budau bezbožněho. 8. Sprawe-
 dliwé gšau wšsecky řeči mé, nenj w nich nic nepraweho, ani přewrāce-
 něho. 9. Přjmé sau rozuměgjcým, a prawé nalezagjcým wměnj. 10.
 3 **P**řjgměteř kázeň mau, a ne penjze: nawčenj wjce, než zlato wywolte.
 11. Nebo lepšj gest maudrost nadewšsecky neydražšj wěcy: a wšse což
 žádostiwého gest, gi se přjrownati nemūže. 12. Gā maudrost bydljm
 w raddě, a w mělým přjtomná sem myššlenjm. 13. Bāzeň Pāně nenā-
 widj zlého: hrdost, a peychu, a cestu neprawau, a wsta dwogjho gazy-
 ka w ohyzdnosti mám. 14. Mā gest radda, a * sprawedlnost, mā gest
 opatrnost, mā gest šyla. 15. Škrze mne kralowé kralugj, a praw wstas-
 nowitelowé sprawedliwé wěcy wstanowugj: 16. Škrze mne knjžas-
 ta panugj, a mocnj k vsuzugj sprawedlnost. 17. Gā milugjcy mne mi-
 lugi: a kterj w gitěc bđj ke mne, naleznau mne. 18. Semnau saubohat-
 stwj, a slāwa, zbožj nādherná, a sprawedlnost. 19. Nebo lepšj gest
 owoce mé nad zlato, a kámen drahý, a ** vrody mé nad šřjbro
 wyborné. 20. Na cestách sprawedlnosti chodjm, v prostřed stezeř
 saudu, 21. abyč obohātjla milugjcy mne, a poklady gegich naplnjla.
 22. Pāu wladl mnau * na počātku cest swých, prwe než byl co činil od
 počātku. 23. Od wěčnosti žřjzena sem, a k od starodāwna prwe než
 země wčiněna byla. 24. Gestě nebyly propasti, a gā giž počata sem
 byla: anjž gestě studnice wod byly se wyprešštily: 25. gestě hory

† opatrnos-
 ťi

** meřko-
 ťi

* prawost,
 wprjmnost

† rozemā-
 wagi, nā-
 řjwgi.

** pokoleni
 mā, nāto-
 dowe mo-
 gi

* od, přj

† od staro-
 dāwných
 časů

** těžkau
wážnostj* nebesa
rozważo-
wal
** meznj
cyl
3 břebuw
3 kragin
swých
† po wšes-
dy dni** v pod-
wogj dwe-
ij
* nawázi,
nabude

welikau ** tjjj nebyly vsazeny : před pahrbky gá sem se rodila : 26. Ge-
stě byl newčinil země, a řeč, a stěžege okřssku země. 27. Kdyz připra-
wowal nebesa, přítomná sem byla : kdyz gistým práwem a okolcem o-
hražowal propasti : 28. kdyz * powětřj vpewňowal wzburu, a † za-
ważowal studnice wod : 29. kdyz wúkol kládł moři ** meze geho, a
práwo vkladal wodám, aby nepřecházely * končin swých : kdyz zawě-
ššowal základy země. 30. Sijn sem byla wšse skládagjcy : a kochala
sem se † na každý den hrágjcy před nim každého času ; 31. hrágjcy na
okřssku země : a rozkošse mé, byti s syný lidškými. 32. Uynjtedy syno-
wé slyšte mne : Blahoslawni, kterj ostrjbagj cest mých. 33. Slyštež
kážej, a buďte maudřj, a nechtějte zamjtati gi. 34. Blahoslawný člo-
wěš, kterjž slyšy mne, a kterj bdj v dweřj mých každodenně, a střeže **
v weřegj wrat mých. 35. Kdoby mne našel, nagde žiwot, a * wywázi
spasenj od Pána : 36. Kdoby pať proti mne zhřessyl, vrazy dassy swau.
Wšsycni, kterj mne nenáwidj milugj smrt.

Kapitola IX.

I. Maudrost wystawic sobě dům, wšsedy k sobě libezně žiwé. 1. II. Wšstřjha před
směwaci. 7. III. Předkládá škodné podwody newštek. 13.

Maudrost wystawěla sobě dům, wytesala slaupuw sedm.
2. Obětowala oběti swé, smjšyla wjno, a předsta-
wila stůl swúg. 3. Poslala dēwečky swé, aby po-
wolali do hradu a na zdi města : 4. Gestli kdo ma-
ličký, ať přigde ke mně. A k nemaudřým mluwila : 5.
Podte, gezte chleb móg, a pjte wjno, které sem smjšyla wám. 6. Žane-
cheyte dědinštwj, a žiwj buďte, a choďte po cestách opatrnosti. 7. Kdo
wywčuge posměwace, sam sobě křjwdu činj : a kdo tresce bezbožneho,
šobě posštwrnu plodj. 8. Nechtěj trestati posměwace, aby tě neměl w
nenáwisti. Trestey maudřeho, a bude tě milowati. 9. Dey maudřemu
přiležitost, a bude mu přidáno maudrosti. Vč sprawedliwego, a po-
špissý přigmauti. 10. * Počátek maudrosti, bázeň Páně : a vměnj swa-
tých opatrnost. 11. Nebo strze mne rozmnožení budau dnové twogj,
a přidáno bude tobě let žiwota. 12. Budessli maudřj, sobě samému
budesš : pakli posměwac : sam zlé poneseš. 13. Žena blážniwá a křikla-
wá, a plná ** lahozenj, a owšsem nic newmégjcy, 14. sedj we dweřjch
domu swého na stolicy na wysokém mjestě města, 15. aby wolala mjmó
gdaucých po cestě, a chodjých cestau swau. 16. Kdo gest maličký, ať
je vchylj ke mně. * A ššalenému mluwila : 17. Wody kradené sladšy
sau, a chleb skrytý † liběgšy. 18. A newěděl, že tam sau obrowé, a
w hlubokostech pekla hodownjcy gegj.

a Wšs i. 7.
Zat. no. 10.
Eli. i. 16.** wábentj
opljšosti* blážnu,
bydnému
šedcem,
bez šedce
† chutněg-
ijDasse spraw-
edliwego
3. i. dům aMaudrost wystawěla sobě dům. w mer-
ššj i. k čemu? aby w něm přehwala. Tato
maudrost gest Synj Božj, Maudrost newštworě-ná ; a stawj sobě ažposawáb dům w duššj spraw-
edliwých : neb duššj sprawedliwego gest ššobš
maudrosti. Setnjš onen Ewangeličš, když

profst Krysta za vyzdravenj nemocného sluje
 bnjta swého, vlyssel od něho, je přigde, a wstau-
 pj do domu geho, zhrozyl se, žebj tak wzáctnj
 host dím geho nawstjwiti m-č, řekl, a Dane, ne-
 sem hoden, abys wffel pod stěchu mau.
 Zacheus pak, kdj stál na straně, aby z něho té-
 hoj welikého Pána spatřiti mohl, a on njmo
 gda řekl k němu: b Zachee, zstup spěšně dolů,
 nebo dnes w domu twém musjím zůstati;
 nemohl se té weliké lásce Pána nadjwiti, žebj
 tak welikau nu misost prokázati chtěl, a do do-
 mu geho zstapiti; a protoj zstapil spěšně, a
 přigal geg raduge se. Ale mnohem wětšj lá-
 sku prokazuje tñj Pán každěmu člověku, kdj w
 dussj achj přibytek sobě stawj, a tam s sebou w-
 wádj Boha Otce a Duchu S. aby tam přebj-

wali, podle toho, co on sám dj v Sw. Jana: c
 Misugeli mne kdo, řeč mau zachowáwati
 bude, a Otce móg bude gey milowati, a
 k němu přigde, a přibytek v něho wci-
 njme. D oaf šťastnj gest ten člověk, genj tak
 wzáctne hosti v sebe má, a geho; dusse gest dím
 maudrosti Bojstje. d Blahostawený wola
 S. Bernard, v něhoj přibytek wcinjsj Da-
 ne Gejssj. Blahostawený, w němto
 Maudrosti stawj sobě dím. Blahostawe-
 wená dusse, genj gest si dlo Maudrosti.
 Ale třetá gest ta? O wsem dusse sprawe-
 dliwého. Toho pak štěstj každj dojeti můie,
 gestlie očisti dussj swau odewšech těžch hřj-
 chj, misuge Krysta, a na znamenj toho, řeč a-
 neb přikázanj geho zachowáwá.

přibytek
 Maudro-
 sti Bo. Hē
 Mat. 8. 8.
 b. Luf. 19. 5.
 c. Jan. 14. 23
 d. S. Bern. ser.
 3. de adve.

Podobenstwj Salomaunowa.

Kapitola X.

Wede řeč swau o synu maudrjím a bláznivjím, sprawedliwjím a bezbojnjím, pracowitjím,
 a zahalcjwjm, sprostnjím a přewrácenjím: O lásce y nenáwisti, o dobřem gazyku, y zlosti geho.

Yn maudrj obwefeluge otce: syn pak bláznivj zármu-
 tek gest matky swé. 2. Nic neprospěgj pokladowé bez-
 božnosti: ale sprawedlnost wyswobodj od smrti. 3.
 Nebude sužowati Pán hladem dusse sprawedliwého, a
 auklady bezbožnjch podwratj. 4. Klauzy působila ru-
 ka wlewugjcy: ruka pak sylnjch hotowj bohatstwj. Kdo spolehá
 na klamy, ten pase wětry: tyž pak sám t následuge ptáky leticj. 5. Kdo
 sbromážduge we žni, syn maudrj gest: kdo pak ** supá w letě, syn za-
 hanbenj. 6. Požehnánj Páně nad hlawau sprawedliwého: ale wsta
 bezbožnjch přikřýwá neprawost. 7. Památka sprawedliwého s
 chwałami: a gméno bezbožnjch sbnige. 8. Maudrj sedcem přigjmá
 přikázanj: blazen rtý bit býwá. 9. Kdo chodj sprostě, chodj důwěr-
 ně: kdož pak prewrácy cesty swé, wygewen bude. 10. Kdo pokymuge
 okem, dá bolest: a blazen rtý bit bude. 11. Pramen žiwota wsta spra-
 wedliwého: a wsta bezbožnjch přikřýwagj neprawost. 12. Nenáwist
 wzbužuge swáry: a b wššeka prowiněnj přikřýwá láska. 13. We rtech
 maudřeho nalezá se maudrost: a prút na hřbetě toho kdo potřebuge
 srdce. 14. Maudřj strýwagj oměnj: wsta pak blázna neybližšj gsau
 ** od zahanbenj. 15. Statek bohateho, město syly geho: strach chu-
 dych, nauze gegich. 16. Skutek sprawedliwého k žiwotu: owoce pak
 bezbožneho k hřjchu. 17. Cesta žiwota ostrjhgajcymu kážen: kdo pak
 domlawánj zanecháwá, blaudj. 18. Wkrýwagj nenáwist rtý žiwé:
 kdo pronáššj haněnj, nemaudrj gest. 19. W mnohomluwnosti nebu-
 de se hřjchu nedostáwat: kdo pak * w mirnosti držj rtý swé neyopatř-
 nejššj gest. 20. Strjbro wyborné, gazyk sprawedliwého: srdce pak
 bezbožnjch za nic. 21. Rowé sprawedliwého wyočugj welmi mno-
 hé: třetj pak nevměly gsau, w nauzy srdce zemtau. 22. Požehnánj
 Páně bohatě činj, anjž t se k nim přitowaryššj trápenj. 23. Gako

† gako ptá-
 ky leticj.
 stibá
 ** chřápe,
 spi
 a. Efil. 27. 25
 b. 1. Kor. 13. 4.
 1. Petr. 4. 8.
 ** k poba-
 něnj
 * wššek
 wňuge t-
 čem swjím
 † přigde n-
 e trápenj.

** 3 žertu

** z smjchu blázen páchá neshlechtnost: maudrost pať gest muži opatrnost. 24. Čzeho se obává bezbožný, přigde naň: žádost swá spravedliwým dána bude. 25. Gako baute přecházegjcy nebude bezbožný: spravedliwý pať gako základ wěčný. 26. Gako ocet zubum, a dým očim, tak leniwý tēm, kterjž poslali ho. 27. Bázeň Páně * přiložj diuw: a leta bezbožných wkrácena budau. 28. Očekáwanj spravedliwých weselj: nádege pať bezbožných zahyne. 29. Sýla sprostého cestra Páně: a strach tēm, kterjž činj zlé. 30. Spravedliwý na wěky pohnut nebude: bezbožnj pať nebudau bydliťi na zemi. 31. Wsta spravedliwého † roditi budau maudrost: gazyť přewrácených zahyne. 32. Ktové spravedliwého * zpytugj libé wěcy: a wsta bezbožných přewrácená.

* přispořj, přida

* wydagj

* znamena-
si

Maudřj
nemnoho
mlawj.

a Job 13. 5.

b Pjisl. 17. 28

c Svrach 19. 28.

d Ešj 20. 5.

e Ešj 20. 7.

f W Eitan.
Koretan.

Donawrhuge nám w weršj 14. nehmau-
dřegšj Král, abychom nemnoho mluwili, chce-
meli maudřimi nazwáni býti, řdyj dj: Mau-
dřj štrýwagj wmenj. Býi newjm, gať mno-
ho oměli maudřj, wšak s tím na gewo nery-
cházegj, leť ge potřeba k tomu donuti, aneb lá-
ška k bližnjmu. Naproti pať bláznj býi došti
málo oměli, hned serwššm wen wycházegj na-
trh, aby se oměli a maudřj býti zdáli; čehož
wšak štrže swau mnohomluwnost nedocházegj,
njbrj raděgi nedostatek řdžumu swého wyge-
wugj. Odkudj Job trestage přátelj swé, genj
přiljšně mudrowali, a řečj swau gemu přiljš
obřjzni byli, takto mluwili k nim: ^a U obyťe
byli aspoň mlčeli, abyste se maudřj zdáli.
Štrže mnohomluwenj chcete wřázati wššj
maudrost, a abych wás za wčené měl: gá pať
naproti méně o wás smeyšletj počjnám, a o

wššj maudrosti od té doby, co ste mluwiti po-
čali. Podobně mluwí Esafomaun, řdyj dj: ^b
U blázen budeli mlčeti, zdáti se bude mau-
dřym, a zawočeli wsta swá, gmjn bude za ro-
zumného. ^c U Svrach pravj: gest člowěk
mlčeliwý, a tenť gest opatrný. ^d Opět: gest
mlčeliwý, kterjž nalezen býwá maudřj. ^e U
zafe: Čłowěk maudřj pomlčj až do času:
ale čtiwý k mluwenj a nemaudřj, nezach-
owá čas. Pročej ne bej přičiny nazjwá
Čřekew Bojž Maryi Matku Páně † Pannu
Křymaudřegšj, a Šcolicy Maudrosti,
neb gest býla welmi mlčeliwá, anj řdy mluwila,
leť gi potřeba, aneb láska bližnjmu k tomu do-
hnala. Čcessli tedy y ty mjiťi gměno člowě-
ka maudřjho, nemnoho mluw, leť se toho pod-
statná přičina wřáje.

Kapitola XI

Práwosti a spravedlnosti, gako y giných Čtnostj wřjtkowé, netnostj pať a strašného zbojžj
nepřjležitosti se předstawugj.

áwažj Ištíwé, ohawnost v Pána: a wáha spravedliwá, a
wíle geho. 2. Kde bude peycha, tu bude y pohaněnj:
Kde pať gest † ponjženost, tut y maudrost: 3. Sprost-
nost spravedliwých zprawowati ge bude: a ** podwod
přewrácených * wyhubj ge: 4. Wleprosěge bohatštwj
w den pomšty: spravedlnost pať wyswobodj od šmrti. 5. Sprac-
wedlnost sprostého zprawowati bude cestu geho: a w bezbožnosti swé
padne bezbožnj. 6. Spravedlnost wprjmných wyswobodj ge: a w
aukladech swých polapeni budau neprawj 7. Kdýž omře člo-
wěk bezbožnj, žádné nádege nebude wjce: a očekáwanj pečli-
wých zahyne. 8. Spravedliwý z aužkosti wyswobozen gest:
wydán bude bezbožnj za něho. 9. † Pokrytec wšty oklamáwá bl-
žnjho swého: spravedliwj pať wyswobozeni budau wmenjm. 10
W dobrých wěcedy spravedliwých weseliti se bude město:

† pokora

** potlačě-
nj, okla-
mánj
* zřazý ge

† offemes
mjť

** w zabynutj bezbožných bude chválenj. 11. Požehnánjm spravedli-
 vých wywýsseno bude město: a vstý bezbožných wyvráceno. 12.
 Kdo pohrdá přitelem swým, * potřeben gest srdcem: muž pať opatr-
 ný mlčeti bude. 13. Kdo chodj lstiwě, pronássý tagnosti: kdo pať wěr-
 né myslj gest, tagj, co mu přítel swěřil. 14. Kde není správce, lid padne:
 spasenj pať, kde mnohé raddy. 15. Esaužen bude zlem, kdož sľibu-
 ge za † přespólnjho: kdo pať se wystřjhá osydel, bezpečen bude. 16.
 Žena milostná nagde sláwu: a sľlnj budau mjti bohatstwj. 17. Dobře
 činj dussý swé muž milostdný: kdo pať vkrutný gest, y přibuzné zamj-
 tá. 18. Bezbožný dělá djšlo nestále: rozsywagjcy mu pať spravedlnost
 mzda wěrná. 19. Dobrotiwost připrawuge žiwot: a následowánj
 zľých wěcý smrt. 20. Ohawné Pánu srdce ** zlé: a wúle geho w těch,
 kterj sprostě chodj. 21. Ruka w ruce nebude niewinný zľý: sýmě pať
 spravedliwých spaseno bude. 22. Krauzek zlatý na chřjpičh swině, že-
 na pěkná a blázniwá. 23. Žádost spravedliwých wsseliké dobré gest:
 očekáwánj bezbožných prchliwost. 24. Ginj wdělugj vlastných wěcý,
 a bohatššý býwagj: ginj mocně berau † ne swé wěcy, a wždycky w nau-
 zy gsau. 25. Dusse, kteráž dobrořečj, ztučnj: a kdo opoguge, on taťe
 opogen bude. 26. Kdo skřýwá obilj, zlořečen bude w lidech: pože-
 hnánj pať na hlavu prodawagjčých. 27. Dobřet přiwstáwá na v-
 swjtě, který hledá dobrých wěcý: kdo pať ** wyssaumatelem gest zľých
 wěcý, * potlačen bude od nich. 28. Kdo dauffá w bohatstwj swá, pa-
 dne: spravedliwj pať gaťo zelenagjčý list rozplodj se. 29. Kdo † kor-
 mantj dům swúg, wladnauti bude wětrý: a kdož blážen gest, slaužitj
 bude maudrému. 30. Owoce spravedliwého dřewo žiwota: a kdož
 přigjmá dusse, maudrý gest. 31. Gestliž spravedliwý na zemi beře
 odplatu, čím wjce bezbožný a hřjssnj?

*** w sa-
traceni

* nuzným
gest w srd-
cy, bez srd-
ce, blážen

† cysybo

*** přes
vrácené

† cysy

** wys-
bledáwá,
pilen gest
* zaičen,
sľaužen
† zarmu-
cuge

a1. Pet. 4. 18.

Kapitola XII.

I. Misornjcy kážné, spravedlnosti a pilnosti se wnychwatugj: protironjcy pať se káragj. 1.
 II. Wnožj wžitkowé dobrého, a škody zľého gazyka se přednássjgi. 13.

S Do miluge kážení, miluge vměnj: kdo pať nenáwidj
 † domlawánj, nemaudrý gest. 2. Kdo dobrý gest
 ** wywážj milost od Pána: kdo pať dauffá w myssle-
 njch swých, bezbožně činj. 3. Nlepewnj se člowěk z
 bezbožnosti: a kořen spravedliwých nebude pohnut. 4.
 Žena pilná, fortuna gest muži swému: a hnis w kostech geho, která či-
 nj zahanbenj hodné wěcy. 5. Mysslenj spravedliwých saudowé: a
 raddy bezbožných lstiwé. 6. Slowa bezbožných auklady činj trwi:
 vsta spravedliwých wyswobodj ge. 7. * Obrat bezbožné, a nebudau:
 dům pať spravedliwých † trwati bude. 8. Po swém vměnj poznán bu-
 de muž: kdo pať marný a bez srdce gest, wydan bude ku potupé. 9.
 Lepššý gest chudý a mage swého z potřebu, než slawný a potřebugjčý
 chleba. 10. Žná spravedliwý † dobytku swého dusse: střewa pať bez-

† trstánj

*** nawá-
žj obdrži

* wywrať,
přewrať
† ostogj

† Ell. 10. 30.

† žiwot bo-
wádeť
swých

božných

b Ecli. 20. 30

** pewnost
sydlo* wreče
† 3 wjtku** zanedbá
* smylný† wsta prac
wdomlu
wná** ofimes
mý

* mzda

božných vřutná. 11. ^b Kdo dělá zemi swau, nasycen bude chleby: kdo pak následuge zahálky neyblázniwěgšy gest. Kdo lahodným gest w obmesskání se na wine, w swých pewnostech nechává pohanění. 12. Žádoš bezbožneho ^{**} obrana gest neyhorššých: kořen pak sprawedliwých prospěge. 13. Pro hřichy rtuw pád se přibljuge zlému: ale sprawedliwý ^{*} wgdě z auzkosti. 14. [†] owoce wš swých gedentakdy naplněn bude dobrými wěcmi, a podle skutků rukau swých odpłace no bude gemu. 15. Cesta blázna přjma před očima geho: kdo pak maudrý gest, slyšy raddy. 16. Blázen hned okazuge hněw swúg: kdo pak ^{**} tagj křiwdu, ^{*} chytrý gest. 17. Kdo co zná, mluwj, wkazatel gest sprawedlnosti: kdo pak lže, swědek gest lstiwý. 18. Gest, kterýž slybuge, a gačo mečem swědomj boden býwá: gazyř pak maudrých gest zdrawj. 19. [†] Atowé prawdy utwzzeni budau na wěky: kdo pak ge swědek kwapný, skládá gazyř lži. 20. Jest w srdcy obmyslegjých zlé wěcy: ale křejž wcházegj w raddy pokojge, následuge ge radost. 21. Tlezarmautj sprawedliwého, cožkoliby se přihodilo gemu, bezbožnj pak naplnění budau zlým. 22. Ohawnost gest Pánu rtowé lžiwj: ale křej wěrně činj, ljbj se gemu. 23. Čłowěk ^{**} zchytralý tagj wměnj: a srdce nemaudrých wywolává bláznowstwj. 24. Ruka sylných panowati bude: ktera pak chaulostiwá gest, daněm slaužiti bude. 25. Truchliwost w srdcy muže sijnj ho, a řečj dobrau obweselen bude. 26. Kdo zanedbá škody pro přjtele, sprawedliwý gest: cesta pak bezbožných podweđe ge. 27. Wenagde lstiwý zysku: a statek čłowěka bude ^{*} ce na zlata. 28. Na cestě sprawedlnosti žiwot: ale cesta bludná weđe k smrti.

Děkné naučení postyuge nám 1. wersz této kapitoly: Kdož nenawádj trestání, nemaudrý gest: Nemaudrý by byl zagistě, genjby chě wen mezy lidi wngiti, hněwal se na toho, kterjby ho gestě w syni gšaucho zastawil, a napomenul, že má celau twár sazemi počernewau, aby gi omysl prwe, nežlyby wen mezy lidi přisfel, a tak posměchu wšfel. Gistě každy maudrý byšby powděčen z toho napomenutj, a laškarowby mu za to poděkowal, že mu to oznámil, a tim ho od zahabnenj wyswobodil. Sem patřj, co dj S. Augustyn k čłowěku, genj přátelšeho napomenutj a trestání přjgiti, ano ani slyšeti nechce. ^a Kdožoli nechceš trestán býti, tim samým hoden gšy trestání, že trestán

býti nechceš: nebo nechceš, aby tobě wkazany byli zlé wášně twé, které zobawugj dušy twau, nechceš, aby tě tobě druhý wkazal, abys wida škarodost twau, žádal toho, genzby tě napravwil, a geg pokorně prosyl, abys nezůstal w té ohawnosti. Sw. Jan Zlatowšty giným to podobenstwom dokazu ge, že čłowěk ten nemaudrý gest, genj nechce trestání snášeti, nšbrj ge nendwidj: ^b Při hřššých, dj on, to působj, a dewádj trestání, a neb domlawánj, co při ranách likowé a slastrowé: Pročež gačo nemaudrý gest, kdo lžy zawrhuge: tak take blázen gest, genj s wděchnau myslj nepřjgimá trestání.

Wesiká nez
maudrost
gest nez
chřiti trest
stánu býti

a S. August.
Orthodox
respons. c. 1.
b S. Chryso.
hom. de se
rene repre
bens. 10. 3.

Kapitola XIII.

I. Naučení o maudrém synu, a o strážj wš. 1. II. O bohatém chudým, a chudým bohatým; o náhle nabytým statku. 7. III. Že wšefco s raddau činiti, a kážně se přidrjeti máme. 15.

† naučení

** Kdož trest
stán býwá* nesches
tná

Syn' maudrý [†] cwjčenj otcowo: kdo pak posměwač gest, ^{**} nesyšy, ^{**} když se mu domlawá. 2. [†] owoce wš swých Čłowěk nasycen bude dobrými wěcmi: Dusse pak přestupnjkuw ^{*} neprawá. 3. Kdo ostřjhá wš

swých,

swých, ostríhá duffe své: kdo pak nerozvážlivý gest k mluwenj, po-
 cýtj zlych věcy. 4. Chce, y nechce lenivý: duffe pak pracugjých † ztu-
 čnj. 5. Slova živého w ohawnosti mjeti bude sprawedlivý: bez-
 božný pak zahanbuge, a zahanben bude. 6. Sprawedlnost ostríhá
 cestý newinneho: bezbožnost pak hřissnjka ** podwracuge. 7. Gest
 gačo bohatý, a nic nemá, a gest gačo chudý, gsa w mnohém zbožj. 8.
 D Wykaupenj duffe muže, bohatstwj geho: kdo pak chudý gest, * nesná-
 sšý trestanj. 9. Swětlo sprawedlivých obwefeluge, † swjtedlnice pak
 bezbožných zhasne. 10. Mezy pyšsnými wstawičně gsau swátowé: kterj
 pak činj wšfečy věcy s rad dau, zprawugj se maudrostj. 11. Statek spē-
 sšně nabytý wmenšsen bude: který pak po malu rukau se shromáždú-
 ge, rozmnožen bude. 12. Tláděge, kteráž se prodlewá, trápj duffy: dře-
 wo žiwota žádost přicházegjcy. 13. Kdo wtrhá některé věcy, ** sám se
 k budaucýmu času zawazuge: kdo pak se bogj přikázanj, w pokogi o-
 býwati bude. Duffe lštwé blaudj w hřissných: sprawedliwj pak milo-
 sšdnj gsau, a slitowawagi se. 14. Žakon maudreho studnice žiwota,
 aby se vchýlil od pádu smrti. 15. Včenj dobré da milost: na cestě po-
 tupnjkw * požeradlo. 16. Chytrý wšfečy věcy s rad dau činj: kdo
 pak possetilý gest, † wkazuge bláznowstwj. 17. Posel bezbožného v-
 padne we zlé: posel pak wěrneho, zdrawj. 18. Chudoba, a pohaněnj
 tomu, který opausstj kážen: kdo pak powoluge trestagjcy mu, ošlawen
 bude. 19. Žádost gestli se vyplnj, ** libost působj duffy: w ohawnosti
 magj bláznj ty, kterj wříkagj před zlymi věcmi. 20. Kdo s maudrými
 chodj, maudrý bude: přjtel bláznw podobný včinen bude. 21. Hřj-
 sšnjky stjhá zlé: a sprawedliwým odměněné budau dobré věcy. 22.
 Dobrý zanechává dědice syny, a wnučy: a chowá se sprawedliwému
 statek hřissnjka. 23. Množý pokrmowé * na nowinách otcuw: a gi-
 ným shromáždugj se bez rozšfaffnosti. 24. Kdo ** odpausstj metle, ne-
 náwidj syna sweho: ale kdož ho miluge, wstawičně wycuge ho. 25.
 Sprawedliwý gj, a naplnuge duffy: břicho pak bezbožných * nesýté.

† rozšf-
 sšne, zbo-
 batne
 ** potfae-
 čuge, o-
 křamawá,
 wycwácý
 * netrpj
 † swjce, kus
 cerna
 ** on se na
 budaucý
 čas
 * propašt
 † otwřá
 ** obwefel-
 tuge duffy
 * na auleh-
 lich w nos-
 wě zora-
 ných
 ** lituge
 metly
 * nenašytec
 dlné

Navě se tuto, kterak sobě shromáždowati
 máš zbožj, chcešli, abys netoliko ty geho vžil,
 ale y Synowé twogi, ano y wnučowé wnučú
 twých; to gest, aby to zbožj dlouho trwalo, a ne
 hned zase se rozplnilo, aneb zinjelo. Násle-
 dug prawidla Esalomaunowa, tuto w weršy
 11. postawěného. Statek spēšně dobytý
 wmenšsen bude: ale kterýz pomalu shro-
 mážduge se rukau, rozmnožen bude. Zna-
 meney slova ona: spēšně nabytý, což tolikéž
 gest, gačo nesprawedliwě nabytý; neb, gač mlú-
 wj zde Cornelius a Lapide; který tak rychle na-
 bytý býwá, obyčeaně šrže nenalezjte způsobj
 nabytý býwá, to gest, šrže lichwý, krádež, laupce
 a leš přicházj. Zle pak nabyté věcy zle odchá-
 zegj, aneb brzo se ginám štebugj. * Třída muž

sprawedliwý brzo nezbohatk, prawj Jo-
 hán. Kdo sprawedliwě děla, pomalu přjkládá
 do truhly, a byt ta nebyla weliká, wšak gi w
 mnoha letech nenaplnj. U Plutarchus pišse, že
 kdýž času gednoho Sylla Řjzníkú Wán přewel-
 ni bohatý chlubil se zbožjm swým, měl mu kdofy
 z přjstogjých w bradu toto wpleštitj: b Ate-
 rak ty mužem dobrým byti můžeš, genž
 tak weliké zbožj máš, an tobě Otec nic ne-
 zanechal. Poněwádž tedy takowé zbožj přjliš
 spēšně nabyté obyčeaně nesprawedliwě býwá,
 protož nebýwá trwanliwé; nýbrž to samé, kte-
 réž člowěk pracowitě a sprawedliwě sobě zey-
 škal: nebo přjtom býwá požehnánj Božj, kte-
 réž se při oným nenacházj.

zbožj rych-
 le nabyté
 nebýwá
 sprawedli-
 wé, a pře-
 tož ani tr-
 wanliwé.
 a Mend. ler.
 apud Cornel.
 a Lapide bic.
 b Plutarch. in
 wia Sylla.

Kapitola XIV.

Maudrých a prozřetelných lidí dobré řízení; naproti pak tomu nemandrých, a neprozřetelných nestiastný konec se přednáší.

Job 12. 4.

Maudrá žena vzdělává dům svůj: nemandrá také vystavený rukama zkazy. 2. Chodjící cestou přjmau, a bogjící se Boha, pohrzen bývá od toho, který zlopowěstnau cestou kráčí. 3. W vstech blázna metla pechy: rtové pak maudrých ostřihajj gich. 4. Kdenenj wolů, prázdne sau gesle: kde pak mnoho osenj, tu gest zgewná syla wola. 5. Swědek wěrný neklamá: ale swědek lstiwý pronáší lež. 6. Gledá posměwač maudrosti, a nenalezá: včenj maudrých snadné. 7. † Gdi proti mužj blázniwému, a nezná rtuw opatrnosti. 8. Maudrost zchytralého gest porozuměti cestě swě: a neopatrnost bláznuw bludná. 9. Blázen posinjwati se bude hřjchu, a mezy sprawedliwými přebýwati bude milost. 10. Srdce, kteréž zná hořkost dusse swě, w radosti geho nepřjmjý se ** přespohnj. 11. Dům bezbožných wyhlazen bude: stanové pak sprawedliwých pučiti se budau. 12. Gest cesta, která se zdá člowěku sprawedliwá: ale poslednj wěcy gegj dowádj k smrti. 13. Smjch s bolestj smjssen bude, a skončenj radosti * opanowává žalost. 14. Cestami swými naplněn bude blázen, a nad nim bude muž dobrý. 15. Newinný wěťj každemu slowu: zchytralý powážuge křow swých. Synu lstiwému nic dobrého nebude: služebnjku pak maudrému sstiastnj budau činové, a zprawowána bude cesta geho. 16. Maudrý bogj se, a vchýluge se od zlého: blázen přestakuge, a dus wěřuge se. 17. Netrpěliwý † činiti bude bláznowstwj: a muž osfementný promrzalý gest. 18. Władnauti budau maličtj bláznowstwjm, a očekawati budau chytřj vměnj. 19. Ležeti budau zlj před dobrými: a bezbožnj přededwěmi sprawedliwých. 20. Take bližnjmu swemu chudý omrzely bude: přátelé pak bohatých mnozý. 21. Kdo pohrdá bližným swým hřessý: kde pak se smilowává nad chudým, blahoslawený bude. Kdo wěťj w Pánu, milostdenstwj miluge. 22. Bładj, kteréj činj zlé: milostdenstwj a prawda pripravugj dobré wěcy. 23. We wsselikém djle bude hognost: kde pak welmi mnoho slow, tam začasto nauze. 24. Koruna maudrých, bohatstwj gegich, possetitost bláznuw, neopatrnost. 25. Wyswobozuge ** dusse swědek wěrný: a * sšybal pronáší lži. 26. W bázni Páně dauffánj sly; a synum gegim bude nádege. 27. Bázeň Páně studnice žiwota, aby se vchýlili od pádu smrti. 28. We množstwj lidu důstogenstwj krále: a † w skrownosti obce hanba knjzete. 29. Kdo trpěliwý gest mnohau opatrnosti zprawowan býwá: kde pak netrpěliwý gest, wywýssuge bláznowstwj swě. 30. Žiwot těl, zdrawj srdce: hnis kostj záwist. 31. Kdo hanj nuzneho, wytýká * stwořiteli geho: ctj pak ho, kde se smilowává nad chudým. 32. W zlosti swě wyhnán bude bezbožný: ale sprawedliwý

† hádeq se s mužem blázniwým, an neomj mlúwiti opatrně. ** czzj

* zaměšt: Enawá.

† spáffe, proweđe, spúsobj

* lidj
lstwý

w malém lidu

† w 17. 5.
* wčiniteli

dlivý dauffá * w smrti své. 33. W srdcy opatrného odpočjwá mau- * na, při
drost, a wsseliké nevmělé wpyčowati bude. 34. Sprawedlnost zwý-
ssuge národ: ale bjdné lidi činj hřjch. 35. Přigemný gest králi sluze- † trpěti
bnjř rozumný: hněw geho nezřitečný † snáseti bude.

Kapitola XV.

I. Štěstj y neštěstj gazyka, gafo y prawá syla se wswětluge. 1. II. Tež co o obětj ne-
sprawedlných, a o prawých přátelj smyšleti máme. 8. III. Posledně: kterj gsau sprawedli-
wj pokladowě, spořu s připominánjm nebe y pekla. 16.

Dpowěd měká † láme hněw: řeč twrdá wzbuzuge prch-
liwost. 2. Gazyk maudrých ozdobuge vměnj: 3 vst
bláznů kypj bláznowstwj. 3. Na wsselikém místě oči
Páně zpýtugj dobré y zlé. 4. Gazyk wřogitedlný, dře-
wo žiwota: kterj pak ** nemirný gest, zetře ducha. 5.

† 25. 15.
† přeloma-
ge

** nestro-
wný

Blázen wysnjwá se kázi otce swého: kdo pak ostřjhá domlawá-
nj, chytřegssý bude. W hogné sprawedlnosti syla neywětsšý gest:
ale myšlenj bezbožných wyřowěna budau. 6. Dům sprawedliwé-
ho přemnoha srla: a w vřjtcých bezbožného * zřormaucenj. 7. Kto-
wé maudrých rozšywati budau vměnj: srdce bláznuw nepodobně bu-
de. 8. † Zbité obětj bezbožných ohawné gsau Pánu: slibowé sprawe-
dliwých wřogitedlnj. 9. Ohawnost gest Pánu cesta bezbožného: kdo
následuge sprawedlnosti, milowán býwá od něho. 10. Včenj zlé o-
paušřegjcy mu cestu žiwota: kdo domlawánj nenáwidj, vmě. 11.

* zarmau-
cenj, zma-
teř

† Eflj. 34. 21.

† zatracenj

12. Nemiluge ** zly toho, kterjž ho tresce: anjž k maudrým kračj.
13. † Srdce radostné obweseluge twař: w truchlosti myšli * powržen
býwá duch. 14. Srdce maudré hledá včenj: a vsta bláznuw pasau
se bláznowstwjm. 15. Wssyčni dnowé chudeho, zlj: bezpečná myšl
gafo wstawičné hody. 16. Lepššý gest málo s báznj Páně, nežli po-
kladowé mnozý a nenasředlnj. 17. Lepě gest pozwanu býti na zelj s
láskau, nežli na řmnné tele s nenáwistj. 18. Muž hněwivý wzbuzuge
swáry: kdo trpěliwý gest, krotj † wzbuzené. 19. Cesta leniwých gafo
přod trnj: cesta sprawedliwých bez aurazu. 20. Syn maudrý obwe-
seluge otce: a čłowěť bláznivý pohřdá matřkau swau. 21. Bláznow-
stwj radost bláznu: a muž opatrný zprawuge křořy své. 22. Rozpřý-
lugj se myšlenj, řde nenj raddy: řde pak ge wjce rádcuw, wtworzugj se.

** gedow-
ty posně-
wac

* byne ži-
wot
† 27. 22.

† zbaučně

23. Weselj se čłowěť w maudré wepowědi wst swých: a řeč přihodná
gest neylepsšý. 24. Stezka žiwota nad včeným, aby se vchylil od pekla
** neyposledněgssýho. 25. Dům pyšných zbořj Pán: a * pewné včinj
D meze wdowj. 26. Ohawnost Páně myšlenj zlá: a čista řeč neypě-
řněgssý potwrzena bude od něho. 27. † Kormautj dům swüg, kdo na-
sleduge lařomstwj: kdo pak nenáwidj daruw, žiw bude. † Sřze mi-
řostřenstwj a wjru čistj se hřjchowě: sřze bázeň pak Páně vchyluge se

** ney-
řubššýbo
* wpewnj

† banj
c 27. 16. 6.

každý od zleho. 28. Mysl spravedliwego přemysluje postavení
 vsta bezbožných opilýwagi zlymi věcmi. 29. Daleko gest Pán od bezbožných; a modlitby spravedliwých wyslyšy. 30. Swětlo očí ob
 luge dussy: powěst dobrá rozstvěnuge kosti. 31. Vcho, které slyšy do
 mlawánj žiwota, v prostřed maudrých zdržowati se bude. 32. Kdo
 zamjta kážen, pohrdá dussy swau: kdo pak powoluge trestánjm, wla
 dať gest šdce. 33. Bážen Páně, kážen maudrosti: a sláwu předch
 zý ponženi.

** wesiánj

a S. Chysof. hom. 15. in Mat.

† wesiánj weselest pšsobj dor bré swědomj.

b Idem bo n. 2. in Epist. ad Roman.

c S. Ambr. in Psal. 45.

d Clem n. 4. lex. l. 7. Sirom.

První tuto Slatomaun w wershy 15. Bezpečná mysl jako wstawicné hody. Pagninus takto ta slova překládá: Czistý šdcem gest, gako by byl při wstawicných hodech. Ano člowěk mage čisté swědomj weselegšy gest, nežli ti, kteří při hodech lahúdel pošiwagi, gakož swědčí S. Jan Zlatowšy, řka: "Když žádnými ostny swědomj mysl bodena nebywá, weliké wšdyčy pošiwá weselesti, tať že toho žádný řeči wyslowiti nemůže. Nebo es se tobě zdá w wozdegšým žiwotě weseleho a libého: zdali stál lahúdel plný? Ale tento k oné rozkossy, kteráž ctnost ná sleduge, přitrownaný/ hořký a plný zármutku se zdá. A opět řij S. Otec prawj: "Kdo má čisté swědomj, byť otrhaný cho-

dil, a wšdyčy s hladem zapáše, w blahoslaweněgšy gest, a wpočogeněgš nad ty, gestto w rozkossých žiwj gšau. S. pak Ambrojdj, "swědectwj o tom wydáwage: "Který počem gest liběgšy nad ten, geho mysl člowěka dobře sobě powědomého newinného pošiwá. Naposledy Clement Alexandrynšy takto o takowém mluwj: "Wšsteren žiwot spravedliwego gest, slawný swátek. Čimj řij čce: gakož mojněgšy, čim býwá wětšy swátek a slawnostim štkowněgi hodugi, a weselegšy býwagi; tať libé, genj magj dobré swědomj, a spravedliwji, wšdyčy hodugi, a weselej gšau, poněwadž dobré swědomj gest slawný swátek, kterýj wšdyčy drj a swěti.

Kapitola XVI.

Rozličnj spšsobjowé y autinkowé Božské prožretedlnosti se wyprawugi; gimjto wšdyčy něhlé a nenadále přjshodj sluffně se připisowati magj.

člowěka gest připrawiti dussy a Pána zprawowati gazyt. 2. Wšedy cesty člowěka † zgewné gšau očjm geho: duchuw † wážitel gest Pán. 3. * Wygew Pánu skutky swé, a zprawowána budau myšlemj twá. 4. Wšedy wěcy pro sebe sameho wčinil Pán; tať bezbožného ke dni zlému. 5. Ohawnost gest Pánu každý hrđy: bytby ručka † k ruce byla, nenj newinný. Počátek cesty dobré, činiti spravedlnost: gest pak přjgemněgšy v Boha, nežli obětowati oběti zbité. 6. * Milosřdenstwjm a prawdau wykupuge se neprawost: a w báznj Páně vchyluge se od zleho. 7. Když se zljbj Pánu cesty člowěka, tať y nepřátely geho obrátj ku pokogi. 8. Lepšy gest maličko s spravedlnosti, nežli množy vřitkowé s neprawostj. 9. Šdce člowěka řidj cestu swau: ale Pána gest zprawowati kroky geho. 10. ** Rozsauzeni we rtech krále, w saudu nepoblandj wsta geho. 11. Wáha, a záwážj saudowé Páně gšau: a skutkowé geho * wšyčni kamenowé pytljka. 12. Ohawnj králi, kterýj čimj bezbožně: nebo spravedlnostj wtworzen býwá trím. 13. Wúle králuw spravedliwji rtowé: kdo w přjmé wěcy mluwj, milowán bude. 14. Rozhněwánj králowo, poslowé smrti: a muž maudrý wšrotj ge. 15. W weselesti obličege krále, žiwot: a milosř-

† známé ** zpytatel * ošnam

† na

a wšyč 25. 27

** rozbos dnuij

* wšedca záwážj

most geho gafo † přjwal večernj. 16. Władni maudrostj, neb lepššy gest než zlato : a nabud opatrnosti, nebo dražššy gest než stříbro. 17. Stezka spravedliwých vchyluge se od zlých wěcy : strážce dusse swé zachowáwa cestu swau. 18. Setřenj předchází peycha : a před pádem powýssuge se duch. 19. Lépe gest poníženu býti s tichými, než děliti kočisti s pyššnými. 20. Vměšy w slowu nagde dobré wěcy : a kdo dauffá w Pánu, blahoslawený gest. 21. Kdo gest maudrého srdce, slauti bude opatrný : a kdo sladké wmyslownosti, wětššy wěcy přigme. 22. Studnice žiwota vmělost ** toho, kdo gi má : včenj bláznuw possetilost : 23. Srdce maudrého wycowati budau wsta geho : a rtum geho přidá milosti : 24. Plášt * strdj, spořádaná slowa : sladkost dusse zdrawj kostj. 25. Gest cesta, která se zdá člověku přjma : a neppoředněššy wěcy gegj wedau k smrti. 26. Dusse pracugjcyho pracuge sobě, nebo dohnala ho wsta swá. 27. Muž bezbožnj kopá zlé, a w rtech geho oheň se roznicuge. 28. Člowěk přewrácený wzbuzuge swáry : a mnohomluwný rozlučuje knížata. 29. Muž nepravý † kogj přjtele swého : a wede ho po cestě nedobré. 30. Kdo ztrnulýma očima myslj zlé wěcy, hrzya pysky swé wykonáwa zlé. 31. Koruna důstogostj starost, která na cestách spravedlnosti nalezena bude. 32. Lepššy gest trpěliwý nad sýlného : a kdo panuge nad myslj swau, nad doywatele měst. 33. Losowé metagj se ** do kljnu, ale od Pána býwagj zřjzeni.

† desst gar-
nj** držjcy
ho, držjta
le

* medž

† chřáboli
přjtele
swému

** w kljno

Nawě se z werše 26. Co lidi pilně a pracowitě dělá : Dusse pracugjcyho pracuge sobě, nebo dohnala ho wsta swá. Čhce rjcy strze ta slowa Esafomaun, kdby člowěk neměl wst. nechtěloby se mu mnoho do práce : raděgby seděl, neb ležel, a zahálet, nežli aby se negalé práce wgal. Onen Hospodár, genj nagmal delnjky na winicy swau, kdj wysšel při gede-
nácťe hodině, a nalezl gine delnjky, ani stogj, řekl gim : " Proč tu stogjete celý den zahále-
gje : oni mu odpowědli : že nás žádný ne-
nagal. Ale kdby nebylo huby, to gest, kdby člowěk nepotřebowal potrav, a někdo ho chtěl nagjti k djtu, smáby se mu. Pakliby mu pro zahálku domlawal, odpowědělby mu : Proč-
bych dělal, a darmo se wlawowal, nic mne k to-

mu nedohánj, nic nemutj : aneb dělalyby co za negalch čas, aby měl, čimby se přjodil, takowá práce nedlawobny trwala ; nebo hrzobny sobě wydělal, coby mu na oděw postacilo. Pročej Bůh, aby zahálka w swěte nepanowala, nýbrj člowěk byt nechtěl, musyl wšak stále pracowati, dal mu wsta a jatudek, gesttoby ho každodenne tráwili tak dlawho, pokudjby gim dostatku potravny nedal. Poněwadj pak jádnšby druhes mu zahálegichmu, an zdrawš gest, nedal jádné potravny, podle toho, co dj S. Pawel : " Ute-
chceli kdo dělati, at take negj : musy dělati, aby měl pokog od huby a jatudka. A tak Bůh strze wsta zastawuge mnoho hřjchů : neb kdby gich nebylo ; nebylaby nežli zahálka, kteráto neščisne hřjchy za sebau táhne.

a Mat. 10. 6. 7
Kdyby člo-
wěk gidla
nepotřes
bowal,
máloby co
dobřebo
wčinil.
b a. 2. Thesal.
3. 10.

Rapitola XVII.

Rozdílaj spřisobowé, twárnosti, a aučinkowé possetilosti a maudrosti : bohobognosti, a bezbožnosti.

Lepššy gest sýwa suchá s radostj, nežli dům plný obětj s swárem. 2. Služebnj maudrý panowati bude nad syny blázniwými, a mezy bratrjmi dědictwj rozdělj. 3. Gafo ohněm zřuseno býwa stříbro, a zlato † pecy : tak zřusuge Pán srdcy. 4. Žlj poslauchá gazyka nepravého, a podwodnj poslauchá rtuw lži-

a Ekl. 10. 28.

* w wýbni

b Ws 14. 31.
** učitelci

* očekáwá-
nj

† smjřené

c Njm. 12. 17.
1. 15.
1. Petr 3. 9.

** hanba
d Jsa. 5. 23.
* přec

† stawj

** poznán

e Ws 15. 13.
* mysl wos
sela
† 3 křina
† Epli. 2. 14.
† 8. 1.

** blázniz
wý

g Jakub 1. 19.
* zdejuge
řeci swé

† wsta swá

wých. 5. ^b Kdo pohrdá chudým, wyteyká ** stwořiteli geho: a kdo raduge z pádu giného, nebude bez trestánj. 6. Koruna starcuw syn wé synuw: a sláwa synuw otcowé gegich. 7. Nesluffý na blázna sl wa spořádaná; ani na kniže wsta lžiwá. 8. Perla neyprjgemněgš ^a čekánj očekáwagjcyho: kamkoliw se obrácý, opatrně rozumj. Kdo tagj proviněnj, hledá přátelstwj: Kdo druhau řečj opatruge, r lučuge † smlawu magjcy. 10. Wjce prospjwá trestánj v opatrněh nežli sto ran v blázna. 11. Wždy swáry hledá zlý: ale Angel wkrut poslán bude proti němu. 12. Lépe gest potkati se s nedwědicy, když poberau nedwědátka, než s bláznem dauffagjcy m bláznowst swém. 13. ^c Kdo se za dobré wěcy odpłacuge zlymi, neodstaujz domu geho. 14. Kdo spausstj wodu, počátek gest swáruw: a pr nežby ** pohaněnj trpěl, opausstj saud. 15. ^d Kdo osprawedlnuge b božného, a kdo odsuzuge sprawedliwého, ohawuj gsau oba ^e v Bol 16. Co gest platno bláznu mjci bohatstwj, když maudrosti kaupiti může: Kdo wysoký † dělá dům swúg, hledá obořenj: a kdo wstrai ge se wčiti, wpadne we zlé wěcy. 17. Wšelikého času miluge, kdo př lem gest: a bratr w auzkostech ** schwálen býwá. 18. Człowěk blá: wy plesati bude rukama, kdyžby sljbil za přjtele swého. 19. Kdo z meysli rozbroge, miluge swáry: a kdo powýssuge dweřj, hledá pá 20. Kdo přewráceného gest srdce, nenalezne dobré: a kdo obrac gazyk, wpadne w zlé. 21. Narodil se blázen k pohaněnj swému: ale se radowati bude otec w possetilem. 22. ^f * Weselicy se mysl kweta wěk činj: duch smutný wysussuge kosti. 23. Dary † z křina bere božný, aby přewrátil stezky saudu. 24. ^g Na twáři opatrného stki maudrost: oči bláznuw w končinách země. 25. Rozhněwánj o wo, syn ** blázen: a bolest matky, kteráž ho porodila. 26. Tlenj bré, wčiniti šřodu sprawedliwému: ani bjti kniže, které přjmé † saudj. 27. ^h Kdo ⁱ vskrowňuge řečj swých, wčený a opatrný gest drabeho ducha muž wmělý. 28. Blázen take mlčelliby, za maud gmjn bude: a gestli scistne † rty swé, za rozumneho.

a 8. Chrysof.
in cat. Graca
Kdo pohrdá
dá chudým,
hem pohrdá:
dá: a proč Bůh
činil wšech bo-
hatých?
b licm hom.
contra eos,
qui tentant
in seclis
convenire.

Z přiležitosti slow w weršys. stojících: Kdo pohrdá chudým, wyteyká stwořiteli geho; dvě otázky tuto wydati se mohau: prwnj kterať ten, kdo pohrdá chudým, wyteyká, aneb wpcítá Bohu? Wydáwá tuto otázku S. Jan Zlatovšš takto mluwj: ^a Kterak hance chudých popauzý Boha, genž ho stwořil? Na to pať hned tuto odpowěd dáwá: Nebo Bůh ne gen podle dusse a tela stwořil gey, nybrž y takowého ho stwořil, totiž chudého a bi dného, a tak způsobeného. Poněwádž tedy Bůh chtěl ho takowého mjtí, nemá nim žádný pohrdati: nebo Bůh newčinil ho prosto chudého, gakoby geho bohatstwjm nebyl

mohl obdariti, nybrž je ho chtěl z přjčin mých, w takowém bidném stawu mjtí, a proto méně miluge nežli bohateho, a ne wjce nežli bohateho, gakoby wjce milowá nežli boháče. Kdo pať tím pohrdá, kol miluge, k hněmu Boha popuzuge. Druka, proč Bůh newstwořil wšechy bohat wjce chudých nežli bohatých. Na to ot tji S. Otec, řka: ^b Kdyby chudoby celý swět by na různu přišel: a plawce nebude, ani woráče, ani ani šewce, ani gakého giného řen gichžto kdyby nebylo, wšechoby z. Nebo nynj neylepsšý mštrně

gednobo každého k práci y nechtícího do: toť pak bítí nemůže, nebo Pán nemůže bítí
hání. Kdyby vslychni bohatj byli, žádnýby služebním.
nechtěl bítí služebním, ale každý Pánem :

Capitola XVIII.

Od dobrého Přitele, od poctivé lásky, spravedlnosti a giných ctnosti, nemáme odstoupiti.

2 † Křivostj hledá, kdo chce odstoupiti od přitele: po
wšeliký čas bude wyteřánj hodný. 2. Nepřigjmá blá-
zen slow opatrnosti: leč ty wěcy powjss, které ** gsau
w srdcy geho. 3. Bezbožný, když do hlubiny hřichu
přigde, zhrzý: ale následuge ho hanba a pohanění. 4.
Woda hluboká slowa z wst muže: a potok rozwodnilý studnice mau-
drosti. 5. Přigjmati osobu bezbožneho není dobré, abys vchýlil se od
prawdy saudu. 6. Rtové blázna přimjsgj se swárum: a wsta geho
různice wzbuzugi. 7. Wsta blázna setřenj geho: a rtové geho, pád
dusse geho. 8. Slowa toho, genž gest dwogjho gazyka, gačo spro-
stná: a ona přicházegj * až do wnitřnosti břicha. Lenocha porážj
strach: dusse pak zženjých lačněti budau. 9. Kdo gest měký a rozpu-
stjly w skutku swém, bratr gest dila swá rozptýlgjcyho. 10. Wěže
neypewněgssj, gméno Páně: k němu wtká se spravedliwý, a bude po-
wýssen. 11. Statek bohateho město sly geho, a gačo zed pewná ob-
bražugjcy ho. 12. Prwe než setřjno býwá, powýssuge se srdce člowěka:
a prwe nežli oslaweno býwá, snjzuge se. 13. Kdo prwe odpowjda, než
wyslyssj, wkažuge, že gest blázen, a zahanbenj hoden. 14. Duch muže †
zdržuge mđlobu swau: ale ducha k rozhněwánj snadneho kdo bude
mocy snesti? 15. Srdce opatrne obdrzj wmenj: a vcho maudrych
hledá wčenj. 16. Dar člowěka ** rozssyřuge cestu geho, a před knjzaty
prostřanstwj gemu činj. 17. Sprawedliwý prw žalobním swým
gest: přicházý přitel geho, a * sšakowati ho bude. 18. † Rozepře vdu-
ssuge los, a mezy mocnými take rozsuzuge. 19. Bratr, kterémuž se od
bratra spomáhá, gačo město pewné: a saudowé gačo záwory měst.
20. Š owotce wst muže naplněno bude břicho geho: a plemena rtuw
geho nasťti ho. 21. Smrt, a žiwot w ruce gazyka: kterj milugj geg,
budau gjsťti owoce geho. 22. Kdo nalezá ženu dobrau, nalezá dobré:
a ** nawázj weselosti od Pána. Kdo vyhánj ženu dobrau, vyhánj
dobré: kdo pak chowá cýzoložnicy, blázen gest a bezbožný. 23. Snáz-
nými prosbami mluwiti bude chudý: a bohatý promluwí * přjssně.
24. Muž milostný k towaryštwu, wjce přjtelem bude, než bratr.

† přjtin

** se wetti,
rodj, obaw
cegi

* až do
wnitř-
nosti

* Effi. II. 8.

† snázj

** wpro-
střahuge

* sšakati
† odporné
strany stow
wáwá
los

** nabude
počsseni

* wpru-
pně,
twrdě

Capitola XIX.

Sprostnost, a wprjumnost, tichost a trpěliwost, milosrdenstwí a lázeň, y dobrá žena se wychwalugi.

2 † Lepšj gest chudý, který chodj w sprostnosti swé, než bo-
hatý wkrjwugjcy rty swé, a nemaudry, 2. Kde není w-
menj dusse, není dobré: a kdo † chwátawý gest noba-
mi, zawadj. 3. Bláznowstwí člowěka podwřácý křoky

† spěssat
chodj

a Dan. 3. 61.
 ** falešný
 * bledj, spolěbá na slowa,
 † strze 3
 ** ochotnost
 * bobactwoj † dřmota
 ** gako na zylě Pánu pugčuge * gistinu, odměnu † poneše sřodu
 ** ofstogi
 b Nij 26. 15.
 * za nádra e Nij 21. 11. † neřlechz mje
 ** gessio bi ri budau tēla

geho : a proti Bohu wře myslj swau. 4. Bohatstwj přidawagj přátel welmi mnoho : od chudeho pať y ti, které měl, se odlučugi. 5. Swědek ** křiwý nebude bez trestánj : a kdo lži mluwj, nevtče. 6. Mnozy ctj osobu mocneho, a přatele gsau dary dáwagjcyho. 7. Bratřj člowěka chudeho nenáwidjho : nad to y přatele geho daleko odstaupili od něho. Kdo toliko * následuge slow, nic nebude mjtj : 8. Kdo pať wladne myslj, miluge dussy swau, a strážce opatrnosti nalezne dobré wěcy. 9. Křiwý swědek nebude bez trestánj, a kdo mluwj lži, zahyne. 10. Nesluffý na blážna rozkosse, ani na služebnjka, aby panowal nad knížaty. 11. Včenj muže † po trpěliwosti poznáno býwá : a sláwa geho gest nepravé wěcy pominauti. 12. Gako řwámj lwa, tať y hněw krále : a gako rosa na bylinu, tať y ** weselost geho. 13. Bolest otce, syn blážniwý : a střechy wstawičně prokapawagjcy, swárliwá žena. 14. Dům, a * zbožj býwagj dány od rodičuw : ale od Pána wlastně manželka opatrná. 15. Leniwost wwodj † twrdý sen, a dusse rozpustilá lačněti bude. 16. Kdo ostrjhá přikázanj, ostrjhá dusse swé : Kdo pať zanedbáwá cesty swé, vmrtwen bude. 17. ** Na autoť dáwá Pánu, Kdo se smilowáwá nad chudým : a * odplatu geho nawrátj gemu. 18. Wypčug syna swého, nezauffey, k zabiti pať geho nepokládey dusse swé. 19. Kdo netrpěliwý gest, † trpěti bude : a kdýž wchwátne, giné přiložj. 20. Poslauchey raddy, a přigjmej kazeň, abys byl maudřý w neyposledněgšých wěcech swých. 21. Mnohá myslenj w středcy muže : ale wile Paně ** setrwá. 22. Člowěk potřebny milosřdný gest : a lepššý gest chudý, než muž lžiwý. 23. Bázeň Paně k žiwotu : a w plnosti zdržowati se bude, bez nawstjwenj neyhorššyho. 24. Schowáwá lenoch ruku swau * pod páždj anjž k wstun swým gi přikládá. 25. Kdýž † nakazliwý mršřán býwá, blázen maudřegššý bude : gestli pať potresce maudřeho porozumj kázi. 26. Kdo sřuzuge otce, a zahánj matku, hanebný gest a nestiastný. 27. Nepřestáwey synu slyšeti nawčenj, anjž newědom buď řečj vměnj. 28. Swědek nepravý posmjwá se saudu : a wsta bezbožných sžragj neprawost. 29. Připraweni gsau posměwáčum saudowé : a kladiwa ** bigjcy tělum blážniw.

Kdo z hře wu něto ho tresce, nenapraz wj ho.
 a Dionys. Car thus. hic. b Effej. 6. 4. Kolos. 3. 21.

Wypčuge zde Ssalomaun Otce, kterak má Syna k dobremu wěsti, a nezauffati o naprawwenj geho, kdýž on se od cesty dobré odchylil. Přidává pať y toto w wersšy 19. Kdo gest netrpěliwý, poneše sřodu : čimj nawrhuge Otce, aby, kdýž syna nedobřeho a neposlušněho trestati, a tim trestánjm naprawiti chce, nečinil toho z netrpěliwosti, a k přilissně přisnosti nepřikracowal hněwage se ; syce je nic neporjdi ; a je netoliko jádného zysku ; toho trestánj mjtj nebude, nšbrj je z něho take sřoda následowati bude. O čimj ponekud obšřrně takto zde mluwj Diwjšš Kartuzján : ^a Kdo gest netrpěliwý, to gest, pro hřjch syna swého, popuzen

býwá, a gey kwapně tresce, poneše sřodu : nebo sám sebe těžce vrážj nadussy, a poddaného (to gest Syna) raděgi popauzy, pohorššuge, a zapletá, nežli wdrawuge. Protož prawj Aposstol : b Otcowé nepopauzeyte k hněwu Synů swých, aby nebyli málomyslňj : ale wychoweyte ge w kázi, a w trestánj Paně. A protož prawj Augustýn : Cokoli s hněwuwau myslj čelness, toť gest trestagjcyho autoť, ne lářka naprawugjcyho. A Prosper : Měkce potrestaný wctiwost prokazuje trestagjcy mu se ; ale přisnosti přilissně domluwy rozhněwaný, ani trestánj, ani wdrawo-

wánj nepřigjma. Tak tedy snázme se ným způsobem nevrasyli, a nezabili wla-
hřessýcho vzdrowowati na dussy, aby stých sedcy.
chom strze hněw a netrpěliwost, aneb gi

Kapitola XX.

Obwratuge od opilstwj, od rozhněwánj Wchnosti, od swáru a jahálky.

Smilná wěc, wjno, a baukliwé opilstwj: kdožkoli se w nich kochá, nebude maudrý. 2. Gako řwánj lwa, tak y hrůza krále: kdo popauzý ho, hřessý proti dussy swé. 3. Čjest gest člowěku, který se odlucuge od swáruw: wssyčni pak blázní † přiměssugj se haněnjm. 4. Pro zy-
mu lenoch nechtěl worati: žebrati bude tedy w letě, a nebude mu dáno. 5. Gako woda hluboká, tak radđa w sedcy muže: ale muž maudrý wywážj gi. 6. Mnozý lidé milostdnj slowau: ale muže wěrneho kdo nagde? 7. Sprawedliwý, který chodj w sprostnosti swé, blahosla-
wéné po sobě syny zanechá. 8. Král, který sedj na stolicy saudu, ** roz-
přyluge wssedko zlé wzhlednutjm swým. 9. Kdo muže řícy: čisté gest srdce mé, čist sem od hřichu? 10. Wáha a wáha, mjra a mjra: obé ohawné gest * v Boha. 11. † Je snáznosti swých poznán býwá pa-
cholyk, zdali čistj a přjmj gsau skutkové geho. 12. Vcho slyssýč, a oko widjč, Pán učinił obé. 13. Nechtěg milowati snu, aby tě nauze nepo-
tlacila: otewři oči swé, a nasýt se chleby. 14. Zlé gest, zlé gest, říká kaž-
dý kupec: a když odegde, tehdy se chlubiti bude. 15. Gest zlato, a množstwj drabých kamenj: a nádoba drabá rtowé vměnj. 16. Wez-
mi raucho toho, který rukogmě byl za cizýho, a za přespólnj wezmi základ od něho. 17. Ljby gest člowěku chleba lži: a potom naplněna bu-
dau wsta geho kamýnkem. 18. Myslenj raddami vpewněna býwagj: a ** s zprávami westi se magj wogny. 19. Tomu, který wygewuge
tagnosti, a chodj lstiwě, a rozssýruge rty swé, nepřiměssug se. 20. Kdo zlořečj otcy swému, a matce, zhasne * swjce geho v prostřed temnosti. 21. Dědictwj, ku kterému se pospichá na počátku, naposledy pože-
hnánj zbaweno bude. 22. Nerjkey: Odplatjm se zlým: očekáwey Pána, a wyswobodj tě. 23. Ohawnost gest v Pána wáha a wáha: zá-
wážj lstiwé nenj dobré. 24. Od Pána zprawowáni býwagj křokowé muže: ale kdo z lidj wyrozuměti muže cestě swé? 25. Pád gest člowě-
ka zžrati swaté, a po slibjch odwolawati. 26. Rozpřyluge bezbožné král maudrý, a nakřiwuge nad nimi klénutj. 27. † Switedlnice Pá-
ně dychánj člowěka, která wyskaumáwá wssedky ** tagnosti břicha. 28. Milostdenstwj a prawda ostrjbagj krále, a wtworzen býwá milo-
stiwostj trún geho. 29. Plesánj mládencuw syla gegich: a důstog-
nost starcuw, ssediny. 30. Ssynalost rány setře zlé wěcy: rány w teg-
nostech břicha.

† pletan se w swáry

** rozháni, kazy
a1. Joan. 1.8.
3. Král. 8.46
2. Par. 6.36.
Elli. 7. 21.
b Wssý ul. l. Nij 23.

* před
† po činech,
3 zaměst-
ěnanj
swých

c Nij 27. 13.

** s rozstá-
ffnosti w:
dni mag-
byti bos-
gowé.

d 2. Mojs. 21
17.

3. Mojs. 200.
Matt. 15. 4.

* switedlnice, las-
cerna

c Rjím. 12. 17.
1. Zes. 5. 15.
1. Petr. 3. 9.

† swice
** wnitř-
nosti ži-
wota

Kapitola XXI.

Ze máme býti Bohu poslušni; o milosrdenstwj a spravedlnosti, y ginišch ctnostech.

S Ato rozdělenj wod, tak srdce králowo w ruce Páně: kamžkoli chytjti bude, naklonj ge. 2. Wšelika cesta muže přjma se mu zdá: ale srdce wáží Pán. 3. Čini ti milosrdenstwj a saud, wice se ljbj Pánu, než zbité oběti. 4. Zwýssenj očj gest rozššyrenj srdce: † switedl nice bezbožných hřjth. 5. Myslenj sylného wzdychy w hognosti: wšeli ký pať lenoch wzdychy w nauzy gest. 6. Kdo shromážduge poklady gazykem lži, marný a bez srdce gest, a ** wehnán bude w osydlá smrti. 7. Laupeže bezbožných strhnau ge, proto že nechtěli činiti saudu. 8. Přewrácená cesta muže, cyzý gest: Kdo pať čist gest, přjme djslo geho. 9. ^b Lepe gest seděti w kautě * přistřessy, nežli s ženau swárliwau, a w domě společném. 10. Dusse bezbožného žádostiwá gest zlého; nesmiluge se nad bližným swým. 11. Když zpokutowán bude † nakazliwý, maudřegššy bude maličký: a budeli následowati maudřeho, přigme vměmj. 12. Wymeyššj spravedliwý o domu bezbožného, aby ztrhl bezbožné od zlého. 13. Kdo zacpáwá wcho swé ku křiku chudeho, y on křičeti bude, a nebude wyslyššán. 14. Dar skrytý ** vhaššuge hněwy, a dar w kljnu rozhněwánj neywětššy. 15. Rádost spravedliwému gest činiti saud, a strach páššycým neprawost. 16. Muž, kterýžby poblaudil od cesty wčenj, * w shromážděnj obruw zdržowati se bude. 17. Kdo miluge hodowánj, w nauzy bude: Kdo miluge wjno, a tučné wěcy, nezbohatne. 18. Za spravedliwého dáwá se bezbožný: a zapřjme neprawý. 19. ^c Lepe gest bydleti w zemi puště, než s ženau swárliwau a ** hněwiwau. 20. Poklad žádostiwý, a oleg w přjbytku spravedliwého: a nemaudrý člowěk rozptyl j to. 21. Kdo následuge spravedlnosti a milosrdenstwj, nagde žiwot, spravedlnost a sláwu. 22. Do města sylných wstaučil maudrý, a zkažyl * sylu dauffánj geho. 23. Kdo ostřihá wst swých, a gazyka swého, ostřihá od aužkostj dusse swé. 24. Pyššný a hrdý slowe nevměly, který w hněwu činj peychu. 25. Žádosti † zabigegj leniwého: nebo nechtěly ničehéhož ruce geho dělati: 26. celý den žádá a dychtj: Kdo pať spravedliwý gest, wdělowati bude, a nepřestane. 27. ^d Oběti bezbožných ohawné, nebo se obětugj z nesllechetnosti. 28. Swědek lžiwý zahyne: muž posluššný mluwiti bude wjtězstwj. 29. Muž bezbožný nestydatě zatworzuge obličeg swig: Kdo pať ** přjmný gest, napravuge cestu swau. 30. Utenj maudrosti, nenj opatrnosti, nenj raddy proti Pánu. 31. Kuň pripravuge se ke dni boge: ale Pán * spašenj wdělugе.

Gaký má žylt člowěk z nespravedliwé nabytého zbožj, oznamuge tuto Esalomaun w werššy 6. řka: Kdo shromážduge poklady gazykem lžiwým, marný gest a nesmyslný, a wplete se w osydlá smrti. Gaká pakby

tu osydlá byla, kterýmž takowj ššrceni bhwagi, o tom takto zde mluwj Cornelius a Lapide: Prwnj gest aužkost swědomj, genj ge wjdychy hrýže, je nespravedliwé zbožj strže lšti shromáždugi. Druhě žádost a naklonnost k zbožj ne

a Wšs 16. 2.

† swětlo

** obražen bude o osydlá smrti

b Wšs 2. 24. * pod přistřessým

† nesllechetnj, gylizwy

** wtrouge

* we zbořtu, mezy množstwjim obruw

c Efl. 25. 23.

** zlobiwau

* prawnost

† wmoitugi lenochu

d Wšs 15. 8. Efl. 34. 21.

** wprjmný, wprjmný

* wjtězstwj wyswoboženj

Cornel. a Lapide in c. 21. Proverb. 7. 6.

pravé nabýtému; nebo ta ge tať sřeti, a drji, je y řbyj čtēgi, je ge Wšh dohānj k polānj, ano y řbyj ge činj, a zpomjdagj se, pozůstāmagj wjdy-
 ch w nāsklonnosti k zachowānj takowého zboj, a nechtēgj geho nawrātiti, gať; powinnj gsau: aneb chtēgjli, a to zpomēdnjku připomjdagj, hřed po zpomēdi w padagj do tēj nāsklonnosti, je ge sobe zachowati chtēgi. Pročej wřelike gegich polānj marnē gest, a začasty swato-krādejnē, proto je newāgj prawého předsēmzeti wolepsse-
 nj, a nawrācenj toho, což byli nesprawedlivē obgali. Pročej wjdjme, je sotwa tři ze sta se nachāzegj, gestobj, co wzali, zase nawrātili. Třetj ořdlo gest hrūza smrti, kterāj ge tať trā-

vi, je ani gmēna gegiho sřseti nechtj. Řbyj pať smrt přichāzj, samjm oni myšljenjm trāpe-
 ni bhwagj, a protoz dējwe vmjragj, a duřny wypauřti. Po smrti pať nesau to ořdlo před saudnau stolicy Boj, a njm zapřetenj od Křsta odsauzeni bhwagj, a do peřka wvr-
 jeni: Odkudj některj zde mřsto omjch slow: a wplete se w ořdla smrti, čtau: přichāzj do hřubokosti peřka. Čtwrtē ořdlo bāzeň zle po-
 wēřti, a trestānj lidřkého, aby totjzto od Sau-
 dce odsauzeni nebyli gakožto zlodēgi a faleřnj-
 cy, a tať zboj, powēřti, swobodny, a nekdy y jmwotu nepozbyli. Až potud dotčenj Bēitel.

Delmi tē-
 ko gest se
 wpleřti z
 ořdla nes
 sprawed-
 livē naby-
 tēho zboj.

Kapitola XXII.

Māme obwřzāřtnē na dobré gmēno, na čistotu swēdomj neb řdce, na pilnost, milosřden-
 řtwj, a dūwērnost k Bohu pozor dāti.

Sřpsj gest gmēno dobré, než bohatřtwj mnohā: nad
 řřjbro a zlato, † milost dobrā. 2. Bohatj a chudj po-
 tkali se spolu: ** oba včinił gest Pān. 3. Chytrj wi-
 dēl zle, a skryl se: newinnj přessel, a sřauzen gest řřo-
 dau. 4. Konec * mjrnosti bāzeň Pānē, bohatřtwj a řlā-
 wa a řiwot. 5. † Šbraň a mečowē na cestē přewrācēneho: řtrāzce
 pať duřse swē daleko odstupuje od nich. 6. Přislowj gest: Mlade-
 nec podle cesty swē, taťe řdyz se zřtarā, ** neodřtaupj od nj. 7. Bo-
 hatj nad chudjm panuge: a řdo beře na pūgčku, řlužebnj gest pūg-
 čugjcyho. 8. Řdo rozřřwā neprawost, řjti bude zle wēcy, a * prūt
 hñēwu geho řkonec wezme. 9. Řdo nāchylnj gest k milosřdenřtwj,
 požeňnān bude: nebo z chlebuw řwých dāł chudēmu. Wjtēzřtwj a
 cti nabude, řdo dāwā dary: ale duřřj odgjmā přigjmāgjcych. 10.
 Wywřz posněwāče, a wygde s njm řwār, a přestānau † rozepře a ha-
 nēnj. 11. Řdo miluge řdce čistotu, pro milost řtū řwých bude mřti
 přjtele řrāle. 12. Oči Pānē ořřřhāgj vmēnj: a podwřācena bhwagj
 řlowa neprawého. 13. Řžjkā lenoch: Lew gest w nē, v prostřed v-
 lic zabiti budu. 14. Gāma hřubokā wřta cyzj: na řoho se hñēwā Pān,
 w padne do nj. 15. Blāznowřtwj řwāzāno gest w řdce pacholete, a
 metřa řāznē zāžene ge. 16. Řdo řřiwē hānj chudého, aby rozmnožil
 bohatřtwj řwā, dā řām bohatřřwmu, a potřebnj bude. 17. Nāsklon vcha
 řwého, a řlyřs řlowa maudřych: přilož pať řdce k včēnj mēmu. 18.
 Kterē pēknē bude tobē, řdyz ge chowati budeřs ** w břjřse řwēm, a roz-
 hognj se we rtech twých, 19. Aby bylo w Pānu dāuffānj twē, protoz
 y wřāzāł řem ge tobē dnes. 20. Až hle wypsāł řem ge tobē trognāřo-
 bnē, w myřljenjch a vmēnj: 21. abyř ořāzāł tobē pewnost, a řeči
 prawdy, odpowjdati z tēch tēm, kterj posřlali tebe. 22. Tlēčiň nāřyle chu-
 dēmu, * proto že chudj gest: anjz † potjřey nuzného w brānē: 23. ne-
 bo řauditi bude Pān přj geho, a zřbodne ty, kterj zřbodli duřřj geho. 24.
 Tlēchtēy byti přjtelem čłowēka hñēwiwého, anjz řhod s mužem přchřlā-

Ell. 7. 2.
 † přjřh
 ** obau w
 činitel,
 řwōřitel
 * řřřjřiwōř-
 řti, mēac
 wopōčes
 řtnosti.
 † ořēnj
 ** newchřřli
 ře
 * metřa
 a Ell. 31. 28.
 † řāřobj
 ** w pānē
 ā, w řdce
 * nebo
 † wjřřey

* * slibugi
ruce sobě
dávagie
* komory

† ponížeo
nyimi, ne
patrnými

Almužnu s
weseľým
srdcem dá
wati. su-
stý.

a s. Kor. 9. 7.

b Řím. 12. 8.

c S. Aug. in
Psalm. 41.
d Idem ilid.

wým : 25. aby se snad nenavčil šezkám geho, a w zbožnosti dny
swé. 26. Vlehtëy býti s těmi, * * kteří skladaj ruce swé, a kteří se obet-
gj rukogmē za dluhy : 27 nebo nemášli, odkudžbys nawrátíl, gati
přičina gest, aby wzał přikrytj * z lúže tweho : 28. Nepestupug me-
zy starých, kteréž vložili otcowé twogi. 29. Widěllis muže rychleho
w díle swém : před králi státi bude, aníž bude před * chatrnými.

Who gest nakloněný k milosrdenstwj po-
žehnan bude, prawj tuto Sfalomaun w wer-
stý 9. v sedmdesáti stogi : weseleho darce po-
žehnáwá, aneb, miľuge Bůh. Gakoby chtel
tu Sfalomaun říci, chceli kdo sřze milosrden-
stwj a almužnu swau, kterau chudému wděuge,
zejřkati sobě od Boha požehnanj, a lásku mti
od něho, ai to s weseľým srdcem činj. Tomu
nás taky wywěuge S. Pawel Apóstol Páne,
řdyj wzbuzuge Křestiany k wdělowánj almužen,
přidáwá, aby to, co ustanowili dáti chudým, dá-
wali s weseľostí. Sřowa geho gsau : * Ge-
denkaždy gati vložil w srdce swém, ne s
zármutkem, aneb z potřeby : nebo wese-
leho darce miľuge Bůh. A zase ginde
prawj : b Bde se slituge (totij nad chudým,

aby mu almužnu wdělit) w weseľím. Mno-
žj syce dávagj chudým almužnu, ale neradi ; ne-
s weseľostí, nřbrj s braukánjm, a aby se toliko
od nepřiležitosti, kterau jim chudj činj, nechjce
bez almužny odgiti, wyswobodili : aneb, gati
mluwj S. Augustyn : * Smutnj a reptagice,
aby neměli teřknosti od žebragjcých, nepa-
aby nasýtíli sřewa potřebného člowěka :
ale takowých nemiluge Bůh, gati se to z toho
poznati můje, co hned na tēmj místě dokládá třj
swatý Dtec : * Dášli chleb smutný, y chleb
y zástubj sy sřecil. Pročej chcemeli, aby nám
Bůh za almužny, které chudým dáwáme, dá
požehnanj, by nás miľowal, a abychom sobě
mnoho v něho zaslaužili, cokoli dáwáme jim-
to jim s weseľostí dáweme.

Kapitola XXIII.

I. Při hodech má se řeč na pozoru mti ; záwistiwých lidj potřeba se warowati : anj po bo-
hatstwj přilís máme dychtěti. 1. II. Chyžch statkw, wyláště syrotčích nepoždati : nejbědně
pak děti kárat. 10. III. Posledně opilstwj a smilstwa se warowati. 19.

† přičít mžj
k vřtun
twým

Dyž sedness, abys gedl s knížetem, pilně sřetě, které wěcy
předstaweny saú před twári twau : 2. † a postaw niž
w hrdle swém, wšsal mášli w mocy dussy swau, 3. ne-
žádey z pokrmu toho, w kterém gest chleb lži. 4.
Vlehtëy pracowati, aby zbohatl : ale opatrnosti swé v-
lož mřru. 5. Neponěžuhug očí swých k zbožj, kteréhož mti nemu-
žes : nebo wdělá sobě křjďla gako orlice, a poletj do nebe. 6. Negez s
člowěkem záwistiwým, a nežádey pokrmu geho : 7. nebo ku podo-
benstwj hadače a snu wykladače, domnjwá se o tom, čeho nezná. Bez
a pi, dj tobě : a mysl geho nenj s tebau. 8. Pokrmj, kteréž sy snědl, wy-
wrátjjs : a sřratjjs pěkné řeči swé. 9. W vsy nemandřých nemluw : ne-
bo pohrdati budau nawčenjm řeči twé. 10. Nledotyřey se maličkých
mezý : a w role syrotkw newkráčeg. 11. Nebo přjbužný gegich sřny
gest : a on sauditi bude proti tobě přj gegich. 12. Ať wcházj k vřem
sřdce twé, a vsy twé k slowum vměnj. 13. * Vlehtëg odřchowati od
* * pacholete kázně : nebo buděšli ge mřřkati metkau, nevměa. 14. Ty
metkau mřřkati geg buděš : a dussy geho z peřla wyswobodjjs. 15. Sy-
nu mřg, budeli maudra mysl twá, radowati se bude s tebau. sřdce mē.
16. a plesati budau ledwj má, řdyž mřuwiti budau prawé wěcy rtowé
twogi. 17. b Vlehtë * nezáwidj sřdce twé hřjřnjřm : ale w bázni Pa-

a Wřřřř. 24.
Eřli. 30. 1.
* * dřřřř

b Řij. 24. 1.
* nenášle-
duge sřd-
ce twé hřj-
řnjřm

ne bud' celý den: 18. nebo budeš mti nádegi w nepposledněgšy čas
 očekáwanj twé nebude odgato. 19. Slys synu můg, a bud' maudrý
 a zprawug na cestě mysl swau. 20. Nebywey na hodech † piganý
 na kwasych těch, kterj maso † geděnj snáslegj: 21. nebo hledjcy pitj a
 dawagjcy snussky ztráweni budau: a ** ossacena bude hadrý ospánli
 wost. 22. Slys otce swého, kterj zplodil tě: a nepohrdey, kdyz se zsta
 lá matka twá. 23. Prawdu kup, a nechtey prodawati maudrosti, a v
 tenj, a rozumnosti. 24. Plesá radostj otec sprawedltwého: kdo má
 dreho zplodil, weseliti se bude w něm. 25. At se raduge otec twug, a
 matka twá, a plesse, která porodila tě. 26. Dey synu můg srdce swé
 mně: a oči twé cest mých at ostrjbagj. 27. Nebo gáma hluboká gest
 newěstka, a studnice * auzka cyzý. 28. Auklady činj na cestě gačo lotr,
 a které neopatrně vzřj, zabige. 29. Komu běda? čjmu otcy běda? Ko
 mu swády? Komu gámy? Komu bez přjčiny rány? Komu † zalitj očí?
 30. Sdaž ne těm, kterj se spolu zdržugj na wjně, a včj se čjssě wypigetj:
 31. Nehleď na wjno, kdyz žlutne, kdyz se zastkwj w slemicy barwa ge
 ho, wcházý lahodně, 32. ale naposledy ** wstjipne gačo had, a gačo *
 abazylissek gedý rozlige. 33. Oči twé vzřj přespolné, a sedce twé mluwi
 ti bude přewrácené wěcy. 34. A budeš gačo spjcy v prostřed moře, a
 gačo snem pohřzený zprawce lodi, stratě hlawnj weslo: 35. a djsš:
 Bili mne, ale nebolelo mne: táhli mne, a gá sem nečil: kdy procytnu,
 a zase wjno naleznú?

† pitest
 ** gich
 spanj bude
 pod stba
 wmys stá
 ky
 * třiná ž
 na cyzý
 † třbání,
 čerw
 nost, na
 běhlost
 ** wstjēne
 * kralit

Capitola XXIV.

I. Bějwarowati se zlého towarýstwj, a snážiti se maudrosti dosáhnutí: I. II. Pomá
 hati wstlačenému: sauditi sprawedliwé: neodměňowati se zlým za zlé. II. III. Lenosti a zahál
 ky se warowati. 30.

Sechtěg † záwiděti mužum zlým, amž žádey býti s nimi:
 2. nebo laupeže rozgjmá mysl gegich, a lšti rtowé ge
 gich mluwj. 3. Maudrostj wystawen bude dům, a
 opatrnostj wpewněn bude. 4. W včenj naplněni budau
 sklepowé, wsseliký statek draby a neykrásněgšy. 5. Muž
 maudrý, slyný gest: a muž včeny mocný a statný. 6. Nebo s pořá
 nostj začjna se wálka: a bude ** spasenj, kde mnohé raddy gsau. 7.
 Wysoká blážnu maudrost, w braně neotewře wst swých. 8. Kdo my
 slj zle wěcy činiti, blázen slauti bude. 9. Myslenj blážna hřjch gest:
 a obawnost lidj vtrhač. 10. Zauffášli wstaly gsau den ssaufenj: *
 zmenssena bude syla twá. 11. Wyrthni ty, kterj se wedau na smrt:
 B a kterj se táhnau † zabymutj wyswobozowati nepřestawey. 12. Djsš
 † mocy se nedostává: kterj ** patřj do srdce, onť rozumj, a ochrance
 dussé twé nic neoklamává, a odplatj čkowáku podle skutku geho. 13.
 Bez, synu můg, mēd, nebo dobrý gest, a plást strdj neykladšy hrdlu
 twému. 14. Tak y včenj maudrosti dussy twé: které kdyz nagdeš, by

Wss 23. 17.
 nenásles
 dšg mu
 žů slych
 ** wyswoz
 bosenj
 * wbačet
 sly twé
 a žalm 81. 4.
 † nemám
 takowé
 mocy
 ** dohleda
 tel gest
 srdce

Dejs mi ti w neyposledněgšsým času náděgi, a náděge twá nezhyne. 15. Ulečiň aukladu, a nehledey bezbožnosti w domě sprawedliwého, aniž * spausstěy odpočinutj geho. 16. Nebo sedmkrát padne sprawedliwý, a powstane: ale bezbožnj padnau w zlé. 17. Kdyžby padl nepřitel twůg, neradůg se, a w pádu geho ať neplessě srdce twé: 18. aby snad newiděl Pán, a neljbiło se genu, a neodňal od něho hněwu swého. 19. Ulewad se s neyhorššými, aniž následůg bezbožných: 20. nebo nemagj budaucých wěcy náděgi zlj: a † swjtedlnice bezbožných zhasne. 21. Bog se Pána, synu můg, a Krále: a vtrhačum se nepřiměšug: 22. nebo náhle powstane zahnutj gegich: a pád obogjch kdo zná? 23. Ty to wěcy take maudrým: † Poznawati osobu ** při saudu nemj dobré. 24. Kterj řkagj bezbožnému: Sprawedliwý gsy: zlořeciti gim budau lidé, a budau w ohawnosti pokolenjm. 25. Kterj geg křragj, chwálení budau: a přigde na ně požehnánj. 26. Aty ljbatj bude, kdo * přjmá slowa odpowjda. 27. Připraw w ně djo swé, a pilně děley roli swau: abys potom wystawěl dům swůg. 28. Ulebuď swědkem darmo proti bližnjmu swému: † aniž koho kog rtý swými. 29. Uleřkej: † Gaťž mi učinił, tak mu učinj: odpłatjm každému podle skutku geho. 30. Přes pole člowěka leniwého sem šsel a přes winnicy muže blázna: 31. a hle wšsedko naplnily byli kopřwy, a přikryla swrček geho trnj, a obrada ** kamenna zkažena byla. 32. Což když sem widěl, wložil sem w srdce swé, a příkladem nawčil sem se kážni. 33. Málo, prawjm, pospišs, maličko pozdřjmes, maličko ruce složjšs, abys odpočinul: 34. a přigde tobě gaťo * hěhaun nauze, a žebrota gaťo muž zbrogný.

* Eaz

† lucerna, swjce

b; Mogg. 19. 15. 5. Mogg. 1. 17. Item 15. 19. Efl. 4. 1. ** na, w

* prawá

† aniž kómu pozdřbůg c. Mogg. 20. 23.

** odná

* pokel ty: chý

Kdy máme wyswobozowati člowěka, genj má zabit býti

a S. Ambros. ferm. 8. in Psalm. 118

b Joan. Mořhus in praeto Spirit. c. 167.

Slowum, která tu klade Esafomaun w wersšy 11. Wytrhni ty, které wedau na smrt: a těch, kteréž táhnau k zabiti wyswobozowati nepřestawey, nemá se sprostě a weřegně rozuměti tak, gaťoby dle nich mohl, a měl někdo, když u člowěka na poprawu wedau, mocně z rukau katanů a pochopů wytrhnauti; nybrž gen o těch, kteréž nesprawedliwě magj zabiti býti. Nebo když Magistrát někoho práwně odsaudj k smrti pro geho neprawosti, ku výskladu pro zloděgštwj k promazu, pro wráždu k meči; nesluffo takowého wytrhnauti z mocy poprawců, a sprawednost zastawiti, poněwadž se to děge, aby gimj widauce gegich trestánj, káli se, a obdřwagjce se podobně smrti, takowých hřjchů nepáchali. Ale kdybys wěděl, že někdo, neb některj niewinného chtěgj zabiti, tu bys měl dle této propowědj Esafomaunowé wšseligaf se wyntřinajiti, abys ho z rukau gegich wytrhl, a žiwot geho zachowal. Wjmo to, můjessli někoho od prawy k smrti odsauzeného wyswoboditi od ni,

toi tobě take powoleno gest, wšsaf jim spůsobem, kteréž přednáššy S. Ambrosj, řka: * Wytrhni gey škrze přjmlumw, gaťoj se začastj přihážj, wyláště wogákum, je na přjmlumw wřáctněgššych lidj býmagj od smrti wyswobozeni, y když gj stogj na poprawnjm místě. Gať pak težce hněwá Boga, když kdo máje člowěka niewinného zachowati od smrti, a toho nečinj, poznati gest z toho, co wyprawuge Joannes Molchus: † Opat Pzmen řekl Opatowi Agathonyowi sám o sobě, že bude sežran od zwěřj, a toho tuto přjčinu přiwedl: když sem byl w kragině nassý (w Galácii totižto, nebo oba w nj se narodili) pastýřem, nechal sem přespólnjho člowěka, ať byl sežran od psů: nebo moha zachowati žiwot geho, newčinił sem toho, nybrž opustil sem ho, a psy ho roztrhali, a wjm, že y gaťal w mřjti musým: Což se take stalo; nebo po třech letech od litě zwěřj, tak gať byl prawil, y on roztrhán gest.

Capitola XXV.

I. Na čem prawá čest Bojji, a Králum zálejj. w 1. II. O nabytj ponjženosti, pobožnosti, a ginšch ctnostj, máme pečowati; což se rozličnjm spůsoby dokazuge. 6

Take

Akte tato příslowj Sfalomaunowa , kteráž přenesli muži Ezechyáše krále Jůdského. 2. Sláwa Boží gest tagiti slowo , a sláwa králow † skaumati řeč. 3. Nebe wzbu- ru , a země dolů , a srdce králow newystřizitedlné. 4. Odegmi rez od stříbra , a wygde nádoba neyčistšy. 5. Odegmi bezbožnost od obličege králowa , a utworzen bude sprawedli- wostj trůn geho. 6. Neokazůg se slawným před králem , a na místě welikých nestůg. 7. Nebo lépe gest , aby tobě řečeno bylo : Wstup sem ; nežli aby snižen byl před knížetem. 8. Které wěcy widěly oči twé , nepronášey w swáru brzo : abys potom napraviti nemohl , kdyžbys zhaněl přítele swého. 9. Příswau gedney s přítelem swým , a tagnosti cyzýmu newygewůg : 10. ** aby se snad tobě potupně ne- vsmjwal , kdyžby slyšel , a wyteykati nepřestal. Milost a přátelstwj wyswobozugj : kterážto zachowey sobě , abys nebyl * hoden wytey- kání. 11. Gablka zlatá na ložjch stříbrných , kdo mluwj slowo w ča- su swým. 12. Nawšnice zlatá , a perla stěwaucy , kdo kára maudrého , a vcho poslussné. 13. Gako zyma sněhu w den žni , tak*** wyslaný wěrný tomu , kdo geg poslal , dussý geho odpocinuti činj. 14. Oblakowé , a wjtr , a desťowé nenásledugjcy , muž chlubný , a sliby nesplňugjcy. 15. * Trpěliwostj oblomeno bude kniže , a gazpť měky rozlomj twrdost. † 16. Nalezl sy med , gez , což tobě dosti gest , aby snad nasycen gsa newy- wrátí ho. 17. Odtrhni nohu swau od domu bližnjho swého , aby ně- kdy syť gsa neměl tě w nenáwisti. 18. Střela , a meč , a šyp ostrý , čłowěť který mluwj proti bližnjmu swému † křiwé swědectwj. 19. Žub shnilý , a noha wstála , kterj dauffagj w newěrném w den aužkosti , 20. a ztra- cuge plášt w den zmy. Ocet w šanytru , kdo zpjwá písničky , srdcy neyhorššymu. Gako mol rauchu , a čerw dřewu : tak zármutek muže škodj srdcy. 21. ^b Gestližeby lačněl nepřitel twůg , nakrm geg : žjžni- liby , dey mu wody pji : 22. nebo vhlj řetawé shromáždjš na hlavu geho , a Pán odplatj tobě. 23. Wjtr půlnočnj rozhání desťe , a twát smutná gazpť utrhağjcy. 24. ^c Lépe gest seděti w kautě přistřessy , nežli s ženau swarliwau w domě společném. 25. Woda studená dussě žjžni- wé , a posel dobrý z země daleké. 26. Studnice zkálená nohau , a pra- men zkazený , sprawedliwý padage před bezbožným. 27. Gako kdo mnoho medu gj , není mu dobrý : ^d tak kdo skaumatelem gest walebno- sti , zachwacen bude od sláwy. 28. Gako město otewřené a bez ohrady ždj , tak muž , který nemůž w mluwenj ** zdržeti ducha swého.

† ptáti, dos- tazowati se na řeč

** aby ti lechlosti newčinil, netrucowal * hánlíwý

† studenost sněžná, chládek od sněhu ** posel a Wšš 15. 8. * snáště wostj

† falešně

b Řim. 12. 20

Wšš 21. 9.

d Eli. 2. 22

** vkrouti

Gakby škodliwý byl čłowěku zármutek , a neb testnost , a gakby se ho pilně wystrjhati měl gedenkajdň , dokazuje tuto dostatečné Sfalomaun , kdjž gen připsodobňuge k mostu žjragjcy mu rauchu , a k čerwu dřewo kazycýmu : ^a Gako mol rauchu , a čerw dřewu , tak testnost muže škodj srdcy geho. ^b A ginde bj : Duch smutný wysuffuge kosti. A Syrach nazj-

wá zármutek ^c srdce newěťšy ránanu : na giném pak niště prawi o něm : ^d Zármutek dá- leko zazen od sebe : mnohé zagistě zabubil zármutek , a není w žitku w něm. Sami to- take poznali pohané , gakby žlá wěc byla zarmu- tek : z nichito Menander Mudřec bj takto : ^e žádná není , gestli to kdo doběe v wáží nemoc wěťšy od přirozenj swého , gako

a w. 20.

b Přísl. 17. 22.

c Syrach 25.

17.

d Wšš 30. 24.

25.

c Menander in Gnomis.

f Apollodor.
in Galatis.
Velmi
škodlivý
gest člově-
ku zármutek,
a protož se bo
vystřihati
sluší pro
středkové
protiněmu.

zármutek. A Apollodorus tej Mudřec pra-
wj: *Minět se zdá, že zármutek není mno-
ho vzdálený od štěstěny, aneb nesmysl-
nosti. Protož kdo té největší nemocy vgti
chce, a nechce dočeka o rozum přigiti, ať se zár-
mutku na největší vystřihá. K tomu pat
nejvíce napomáhá uiti wjdychy dobre svědo-*

mi, nebo ons odhání nšselitý zármutek. Po-
druhý, vezdeššých věch nemnoho uisowati;
nebo kdo k nim srdcem nepřilnul, byt o ně přišel
gašmfoli způsobem nemnoho proto tešlmo bu-
de; a připadneli take tehdaž naň negatý zármu-
tek, ani ho třice, ani dlouho trápit nebude.

Capitola XXVI.

I. Blázný nešlššých wšlawati, aniž na gegich hanějí dbáti, menějí s nimi se blázniti:
I. II. Zapomněctiti, a se lenoši štítiti. 8. III. Přitom v sebe samých přiššš maudřými ne-
býti, a pochlebniškw se warowati. 16.

S Ako šnih w letě, a deštowe we žni, tak nepřislusná gest
bláznů slawa. 2. Gako pták na gina místa přeletáji-
cý, a wrabec kam se ljbí + beraucý se: tak zlořečenj da-
remně proněšené na něho ** přigde. 3. Bič koni, a wo-
hlaw oslu, a * prut na hřbetě nemaudřých. 4. Neodpo-
wjdey bláznů podle bláznowstwj geho, abys nebyl učiněn podobný
gemu. 5. Odpowěz bláznů podle bláznowstwj geho, aby se nezdař
maudřým býti sobě. 6. Chromý na nohy, a neprawost pigjicý, který po-
šylá slova šrze posla blázniwého. 7. Gako na darmo má krásné leg-
tky chromý: tak gest neshlššné w všech bláznuw příšlowj. 8. Gak o kte-
rý + metá kámen na hromadu Merkuryáše: tak který wděluje ne-
maudřému čest. 9. Gako kdyby se zarodil trn w ruce opilého: tak
příšlowj w všech bláznuw. 10. Saud ** rozhoduge pře: a kdo vřlá-
dá bláznů mlčenj, hněwy krotj. 11. Gako pes, který se nawracuge k
wýwratku šwému, tak neopatrný, který opětuje bláznowstwj šwé. 12.
Widěl sy člověka, an sobě sám zdá se býti maudřý: wjce nad něho na-
děgi bude mjeti nemaudřý. 13. Řzká lenoch: Lew gest na cestě, a lwjce
na * cestách: 14. gako dweře obracegi se na stězegi šwé, tak leniwý na
služku šwém. 15. Schowáwa leniwý ruku pod pázdi šwé, a pracuge,
gestliby gi k vřtum šwým obrátil. 16. Maudřegšš sobě se zdá býti le-
noch nad sedm mužuw wyprawugjicých + maudřé weppowědi. 17.
Gako kdo popadá za vřšy psa, tak kdo mimo gde netrpěliwý gša, a při-
mišš se k šwáru giného. 18. Gako škodliwý gest, který pausšš štěly,
a kopj k šmrti: 19. tak muž, který lřtiwě škodj přjtelu šwému: a kdyžby
postjzen byl, dj: žertem šem to učinil. 20. Když se nedostane ** dřew,
vhašne oheň: a když ** vřšy nadymač odňat bude, vpołogj se šwárowé.
21. Gako vhlj mrtwé při vhlj řetawém, a drwa při ohni, tak člověk
hněwiwý wzbuzuge šwáry. 22. Slowa + vřšy nadymače gako spro-
štná, a oha dochazegj do wnitřnosti ** břicha. 23. Gako kdybys štj-
brem nečistým ozdobiti chtěl nádobu hliněnnau, tak rtowé nadutj s
neyhorššým šrdcem spogeni. 24. Křý šwými poznán býwa nepřitel,
kdyžby w šrdcy vřládal lřti. 25. Kdyžby snjžil hřasu šwego, newěť ge-
mu: nebo sedm * neshlechtnostj gest w šrdcy geho. 26. Kdo přjřry-
wá nenawist lřtiwě, wygewena bude zlost geho w raddě. 27. Kdo ko-

+ přinášše-
gicý se
** připas-
dne
* metla

+ wvrhugé

** wymě-
řage, do-
řonáwa
a i. Petr 2. 22.

* štežlách
b Wřš 19. 24.

+ rozumně
řeti

** dřiwj

* křewetnjř

c Wřš 15. 18.

+ wvrhuce
** šrdce, ži-
wota

* ššybalřtwj

pá gámu, vpadne do nj : a kdo wálj kámen, nawrátj se k němu. 28. Bazyř ossemetný nemiluge prawdy : a wsta † kluzká působj pády.

† opřítá,

Capitola XXVII.

I. Warowati se máme odkládání, vlastní chvály, a hněwu. 1. II. Tím způsobem y pochle-
pěnstwí. Na proti tomu: zachowati dobře Přátelstwí, tichost, a pečlivosť o své domácí. 6.

Schlub se na zeytrj, newěda co přjstj den zplodj. 2.

Nech, at tě chwálj cyzý, a ne wsta twá : † giny, a ne
rtowé twogi. 3. ^a Těžká gest stála, a obtížný pisel : ale

hněw blázna těžšj gest nad to obé. 4. Hněw nemá
milosřdenstwí, ani wyřakugjcy se prchliwost : a autoř

popuzencho kdo bude mocy sнести : 5. Lepšj gest zgewné trestá-
nj, nežli láska skrytá. 6. Lepšj gsau rány milugjcyho, než lstiwá libánj

nenáwidjcyho. 7. ^b Dusse sytá sřlapati bude na plást, a dusse lačná ta-
te hořké za sladké přigme. 8. Gako ptá†^{***} přestěhugjcy se z hnjzda swé-
ho, tak muž, který zanechává mjesto své. 9. W masti a rozličných wú-
mjch kochá se srdce : a dobrými přjtele radami dusse býwá osřazena. 10.

Přjtele swého, a přjtele otce swého nepropausřtěg : a do domu bratra
swého newcházeg w den sřauženj swého. Lepšj gest saused * wedle, než
bratr†daleko. 11. Buď pilen maudrosti synu móg, a obwesel srdce mé,

abys mohł wyřekugjcy mu odpowěditi keč 12. Chytrý wida zlé, ^{***}
skrytý gest : maličtj mjmo gdaucý snářřeli sřřody. 13. ^c Wezmi raucho
toho, kterýž sřlibil za přespolnjho : a za cyzý odegmi gemu základ. 14.

Kdo dobrořečj bližnjmu swému hlasem welikým, w nocy powřtana zřo-
řečjcy mu podoben bude. 15. ^d Střechy^{**} prořapawagjcy w den zymy, a
swárliwá žena přirownawagj se : 16. Kdo zdržuge gi, gako kdoby wjtr
držel, a olegem prawice swé nazwe. 17. Zelezo železem se zořřuge, a
čřlowěk zořřuge twář přjtele swého. 18. Kdo ořřřhá řřtu, gřřti bude
owoce geho : a kdo strážcem gest Pána swého, osřawen bude. 19. Ga-
ko we wodách řřkwěgj se obličegowé wzhledagjcyh, tak řřdce lidřřá †

zgewná sau opatrným. 20. ^e Peřřlo a zahynutj nebywagj niřřdy napřřně-
ni : napodobně y oči lidřřé nenasřřcené. 21. ^f gako zřřsřeno býwá w teg-
liřřu řřřjbro, a w pecy zřřato : tak zřřsřen býwá čřlowěk wřřř chwáljcyho.

Sřřdce neprawěho wzhledává zřřých wěcy, ale řřdce přřjmé wzhledává
oměnj. 22. Střřučěřřli blázna w řřtaupě gako řřraupy řřwřřhu tepa geg
^{**} přřchem, nebude odřřnato od něho bláznowřřstwí geho. 23. Pilně po-
zřřawey obličeg dobytřřka swého, a řřřada řřwá zřřytřřg. 24. Nebo nebu-
deřřs mřřti wřřřawičně mocy : ale řřoruna wdělena bude do národu a pro-
národu. 25. Otewřřely se řřauřřy, a wřřázaly se byřřliny zelené, a řřebrařřna
řřau řřena zřřhor. 26. ^g Beránřřkowé řř oděwu twěmu : a řřozelcy, * na te-
mu roli. 27. Buď tobě dořřti na mřřřku řřozým řř pokrřmum řřwým, y řř
potřřebám domu twěho, a řř řřrawě děwřřám twým.

† přespolnj
* Eřři. 22. 18.
b Job 6. 7.
** wylema

* blizřřý
† daleřřý
** wyřřne,
wywarus
ge se
c Wřřřř20. 16.

d Wřřřř 19. 13.
* dčřřawé

† známá
c Eřři. 14. 9.
f Wřřřř 17. 3.

** wřřchobřř-
řem

g 1. Eřřm. 6. 8.
* řře mřřřdčřř

Když chudj čtau, co tu Pismo klade w mer-
 sſy 7. Duisse fyzá ſlapari bude na plast ſtr-
 dj: a duſſe blaďowitá take hořké za ſladké
 přjgme, magj poznati ſwé meliké ſtřeſſj, a Pá-
 nu Bohu za to poděkowati, je ge chutněſſjmi
 krměmi ſtrawuge, a liběgſſjmi nápojem obcer-
 ſtrouge, nežli boháče a Pány tohoto Swěta.
 Ne ten, kdo dražſſj a auprawněgſſj gidla na
 ſtole má, blaďoſloweně gest; nřbrj ten, gemuſto
 pokrmi, nechť on gařkoli w ſobě gest, lepe chu-
 tná: lepe pak chutná pokrmi chudym a p:acow-
 tým lidem nežli Pánům. Byi tito meli nezřě-
 hlegſſj w ſtrogenj gidel kuchaře, niřda woſſal oni
 gim tař chutná nepřiprawj, gařo hřad a wna-
 wěnj chudym. ^a Piſſe Cicero, je Ptolomæus
 Lagi progjzřęge Egypt, řdyj gednau ti, geſſto
 pro nę ſpřjzi wezli, nemohli ho doſſjřnauti, ne-

mage co by pogedl, ^b ~~řdyj~~ kus chřeba
 chalup, řeř, je niřda řadnj pokrmi lepe miř
 chutnal, gařo ten chřeb. ^c To ſlawny a welmi
 mocnj kral promiřwi. Přidawá pak Cicero
 tato ſlowa ř tomu: nebo byla geř neřlepiřj
 při něm auprawpa, hřad. A zaře w tej řnj
 je wyprawuge giny přjřlad podobnj ^b o
 řyřwi Krali Perřem; geni řdyj wřlage
 ſe wody řalne, w řteręj řeřeřo plno uřd,
 řeř, je niřda řepřjřho na ten nápoje
 řda pak před tim, aneb welmi řeř
 Hřad woſſelřj pokrmi chutnj čimj
 nápoje řadřj. ^d ~~řdyj~~ řeřęge tedy o
 hřacum, geřjch řahřeř, nebo wy wřřjř
 w wařſj chatrne potravě, poněw
 řeř čimj w čim wořřeřno chutně, řeřo
 te.

řlad geř
 neřlepiřj
 auprawpa
 pokrmi.

a Cicero l. 5.
 Taſcul. quař.

b Ibid.

Kapitola XXVIII.

I. Bez přjčiny nemáme býti bářliw. Zgemně neprawořti nemagi progiti bez třeřřanj: onj
 řdyj chudeřo wřřkati. 1. II. Šteře řichw, a gině řle řpřřobnj bohářřwj neřbroňřřowati: řeř
 ř wrařednjřj, a řobřęj obecenřwj, a přateľřřwj miři. 8. III. Konečně řobřę neřřřřati.

Sřká bezbořnj, an ho řadnj nehoj: ale ſprawedliw
 gařo lew řuwěřugjcy ře, bez řtrachu bude. 2. Pro hřj-
 chy země mnohá řnjřata geřj: a pro čłowěka maudroř,
 a wměnj řeř wěcy, řterę praweně býwagi, řiwot wřd-
 ce deřřj bude. 3. Muř chudj ř hanjcy chudeřo, podo-
 bnj geř přjwařu náramněmu, w řterém ſe přjprawuge hřad. 4.
 Řteřj zaneřřawagi řakon, chwáj bezbořneřo: řteřj ořřřřagi, roz-
 řaluřj ře proti němu. 5. Muřj řlj nepřemeyřřj řauď: řteřj pak wy-
 hřeřřawagi Pána, ^{**} na wořřeřy wěcy pozorugi. 6. ^{*} Řepřjř geř
 chudj chodjcy w ſprořřnořti ſwě, než bohaty na ceřřách neprawjch.
 7. Kdo ořřřřřa řakona, řyn maudřjř geř: řdo pak řřaře řrmj, řahan-
 buge otce řwěho. 8. Kdo řhromářřřuge zbořj řichwami a náďawřem,
 řřřeřřem ř chudym řhromářřřuge ge. 9. Kdo wchřřuge wřřj řwřch,
 aby neřřyřřel řakona, moďlitba geřjo bude prořřřatá. 10. Kdo ^{*} pod-
 wáj řprawedliwě na ceřře řle, wřahynutj řwěm padne: a ſprořřnj
 wřadnauti budau řatřem geho. 11. řřa ře řobě maudřjř muř boha-
 ty: ale chudj opatřnj ř řkaumati ho bude. 12. W pleřanj řprawe-
 dliwřch mnohá řława geř: řdyř řřaluřj bezbořnj řadowě řidj. 13.
 Kdo řryge hřjchy řwě, nebude ^{**} zprawowan: ale řdo ge wřřnj, a
 opuřřj, miľořřdenřwj řogde. 14. Blaďořřlawenřj čłowěř, řterę geř
 wřřdyčy bářliwř: řdo pak geř myřři twrdě, wřadne w řle. 15. Řew
 řwaucy, a nedwěď ^{*} řačnjwř, řnjře bezbořně nad řidem chudym. 16.
 ř Wřdce potřebugjcy opatřnořti, mnohě wřřřřne řřze řaněnj: řdo
 pak nenáwřđj řařomřwj, řřauřj wčřněni budau řnowě geho. 17. Čřřo-
 wěka, řterę řanj (přj prawě) řrew duřře, býřby ař řo geřera wřeř, řa-
 řdnj neřřřj. 18. Kdo chodj ſprořřně, řpařen bude: řdo přerwáčenymj
 řřačj ceřřami, řadneř gednau. 19. ^b Kdo řřřa řemi řwau, nářřcen bu-

ř pomřau-
 wagjcy

** proble-
 řagi ře
 wořřem wě-
 cem
 a řřřř 19. l.

* řwodj, oř
 řřamawá

ř řřařj bo

** nápra-
 wen

* blaďowit-
 řj
 ř wřwoda

b řřřř 12. 11.
 řřř. 20. řo.

de chleby: Kdo pak následuge zabálky, naplněn bude nauzý. 20. Muž wěrný ** mnoho chwálen bude: Kdo pak pospichá zbohatnauti, nebude newinný. 21. Kdo poznává osobu w saudu, něčinj dobře: ten y pro stýwu chleba opausstj prawdu. 22. Muž, který chwátá zbohatnauti, a giným záwidj, newj, že nauze na něj přigde. 23. Kdo tresce čłowěka, milost potom nagde v něho, wjce než ten, který strze gazyka lahodnosti * podwádj. 24. Kdo vstraňuje nětco otcy swému, a matce, a prawj, že to není hějch, aučastnjť gest wražednjka. 25. Kdo se chlubi, a rozššyruge, swárý wzbuzuge: Kdo pak dauffá w Dánu, vzdrawen bude. 26. Kdo dauffá w srdce swé, blázen gest: Kdo pak křáčj maudře, onť spasen bude. 27. Kdo dáwá chudému, nebude nuzeti: Kdo pohrdá prosycým, snáseti bude nedostatek. 28. Když powstanau bezbožnj, strygj se lidé: Když oni zahynau, rozmnožj se sprawedliwj.

** welní
e Wšš 13. 11.
20. 21.

* klamáwá

Capitola XXIX.

I. Trestánj nemá se opausstěti: nad sprawedlnosti má se ruka drjeti; hněw pak a licoměrnost wykořeniti. 1. II. Chudoba nemá potrupena: služba pak Božj má rozššyřena býti. 7. III. Dětem zřím nemá se folkowati. W mluwenj potřebj prozřetedlnosti wjswati; s žloděgem pak žádného spolku nemjti. 15.

S muž, který karagjcým twrdau ššygj pohrdá, náhle připadne zahynutj: a nebude ho zdrawj následowati. 2. W rozmnoženj sprawedliwých weseliti se bude obec: Když bezbožnj přigmau na sebe knjzetstwj, křati bude lid. 3. Muž, kterýž miluge maudrost, obweseluge otce swého: Kdo pak wychowáwá newěštky, † ztratj statek. 4. Král sprawedliwý wyzdwižuge zemi, muž lakomý zřazý gi. 5. Čłowěk, kterýž lahodnými a smyššlenými řečmi mluwj přjtelj swému, ** šyt rozprostřá křokum geho. 6. Hřessycého muže nepraweho zaobalj osydlo: a sprawedliwý chwáliti a weseliti se bude. 7. Žná sprawedliwý přj chudých: bezbožnj nezná vměnj. 8. Lidé * nakážliwj † rozptylugj město: ale maudřj odwracugj prchliwost. 9. Muž maudřý budeli se s bláznem waditi, buď že se hněwá, buď že se šiněge, nenagde odpocinutj 10. Mužj, křwj nenáwidj sproštného: ale sprawedliwj hledagj duše geho. 11. Wššecen duch swúg pronáššý blázen: maudřý odkládá, a zachowáwá nápotom. 12. Knjze, které rádo ššyššy slowa šzi, wššecy služebnjky má bezbožné. 13. Chudý a wěřitel potkali se: obaudwanoswětitel gest Dán. 14. Král, kterýž saudj w prawdě chudé, trún geho na wěky wtworzen bude. 15. Metla a * trestánj wděluge maudrost, ale † pachole, kterému se dopausstj wúle, zahabuge matku swau. 16. W rozmnoženj bezbožných rozmnožene budau neššlechetnosti: a sprawedliwj padý gegich vzřj. 17. Wycúg syna swého, a ** ochladj tě, a dá rozkossé dušy twé. 18. Když proroctwj zahyne, rozptylen bude lid: Kdož pak oššřjhá zákoná, blahoslawený gest. 19. Služebnjš slowý nemúže wycen býti: nebo co prawjšš ro-

a řuf. 15. 17.
† zmlhá

** tenoro
rozst. hugc

* šinrono:
ššj, newá:
ššiwj
† křzj

** slow šzi:
wých

* křánj

† ořé

** občez
šw

* Ewangelio

b 303 a 22.

† bez sac
tracenj
bude

zumj, a odpowjdati pohrda. 20. Widěllis člověka * rychlého ká-
wenj : bláznowstwj se wjce kdo nadati může, než geho naprawenj. 21.
Kdo rozkošně od dětinstwj chová služebníka svého, potom pocytí
ho zpurného. 22. Muž hněwivý wzbuzuge swáry : a kdo k rozhně-
wánj snadný gest, bude k hřessenj náchylněgšj. 23. ^b Pyšněho násle-
duge ponjzenost : a ponjženého duchem přigme sláva. 24. Kdo s zle-
děgem aučastnost má, nenawjdy duse swé : zaklinagjčyho slyšj, a ne-
oznamúge. 25. Kdo se bogj člověka, brzo padne : kdo dauffá w Dá-
nu, pozdwižen bude. 26. Mnozy wyhledawagj twáři knjzete : a sáno
od Pána wycházj gednoho každého. 27. W ohawnosti magj spra-
wedliwj muže bezbožného : a w ohawnosti magj bezbožný ty, kterj na
přjmé gsau cestě. Slovo ostrjbagjčj syn, † nezahyne.

W weršj 11. prawj jde Esatomaun :
Wssecken swúg aumysl pronášj blázen ;
maudry prodléwá. W Chaldegšj Bibli sto-
gj : Wselikan prchliwost pronášj blázen :
ale maudry w rozšáffnosti krotj geg. Z te-
hoj pěkné nawčenj wjyti sobě můžeme, kteraby-
chom hněw přemocy mohli, abychom ničehé-
hoj nečinili w něm postaweni, čehobychom po-
tom pykali. Maudry prodléwá, dj Esato-
maun : to gest, kdj naň připadá hněw, ne hned
to w skutek wradj, co on mu wnuká, a k čemu
ho nabádá, nibrj odkládá to na negaký čas ;
nebo wj, co dj Cassianus, řka : * Toč gest při-
rozenj hněwu, že odložený zemdljwá, a
hjne. Pročej ja neylepšj prostředek proti
hněwu wznává Aristoteles, nekwapiti tehdy,
ale aumysl swúg na negaký čas odložitj. A
Athenedorus toto nawčenj dal Cysarowi Au-
gustowi, chtěliby hněw swúg skrotiti : ^b Ro-
likrátkoli se hněwáš, nic neřkej, ani

nečin, dokawádz čtymecytma liter, aneb
celé abecedy nepřetjášs. Neypělněgi pač
tom mluwj Řijmšj Mudřec Seneca, prawj :
* Neylepšj prostředek proti hněwu gest
chwjle ; anj žádej od něho poneyprw, a
by odpustil ; nýbrj, aby rozsaudil. Přesta-
ne se hněwati, gestli drobet počela : anj
se snaž hned geg celý odgiti ; nebo autolo-
wé geho prwnj gsau težcy : celý geg pře-
můžes po částkách. A tomu nás sám
wpočuge. Kdž se Pán težce rozlobj proti
služebníku, gen ai on mu ne hned přicházj na oči,
ale wstranj na negakau chwjiku, nebude tač
trestán, gakoby se mu bylo přihodilo, kdž by
hned při počátku genu se wklájal. Ano mna-
hého ja čtwrt hodinky tač wssecken hněw pomj-
ne, že ani wjce toho trestati nemůže, genj proti
němu prorotnil. Kdž se tedy hněwáš, od-
ka na negakau chwjiku trestánj, a brzo té hněw
pomine.

Proti hně-
wu ney-
lepšj pro-
středek ne-
kwapiti.* Cassian. Co-
leš. 16. c.* Athenodor.
apud Corneli-
um.* Seneca. l. 2.
de ira c. 26.

Kapitola XXX.

I. Wj základ maudrosti, genj na tom záleji, aby někdo o sobě njzce sinesyšlet. II. Před-
náškej se tři wěcy nenasytedlně ; tři k pochopenj nesnadně ; tři, kterjmi pohybuge se země. 15.
III. Čtyři wěcy na zemi neymenšj, a nad maudré maudřegšj, a tři gestto dobře kráči. 24.

Lowá Shromáždugjčyho syna Wywracugjčyho. Wi-
dění, kterěž mluwil muž, s njmžto gest Bůh, a kterj
Bohem s sebau přebýwagjčym posylněn gsa, dj : 2.
Nejblázniwěgšj sem z mužuw, a maudrost lidšká ne-
nj semnau. 3. Nenawčil sem se maudrosti, a neznám
wmění swatých. 4. Kdo wstaučil † do nebe, a zstaučil : kdo zadřej-
wjtr w rukau swých : kdo swázal wody gakow rause : kdo wzbudil
wssedky končiny země : kterě gest gméno geho, a gaké gméno syna geho
wjšli : 5. Wseliká řeč Božj ohniwá, štj gest dauffagjčy w něb-
^b nepřidáwey ničehož k slowum geho, aby nebyl stjhan, a naka-
lhát. 7. Dwau wěcy žádal sem od tebe, neodpřejz mi prwe, než w-
8. Marnost, a slowa lžiwá wzdal odemne. Žebroty, a bohatstwj m-

† w, na

* w wyzdwi-
žbl, w slano-
wil
a 3alm 11. 7.b 25 Moj. 4. 2
Item 12. 32.

dáwey mi: vděl toliko živnosti mé věci potřebné: 9. abych snad nasý-
 cen gsa přiwáben nebyl k zapření, a řekl: Kdo gest Pán? aneb nauzy
 dohnán, kradl, a křiwě přísahal we Gměnu Boha swého. 10. Nežalug
 na služebnjka Pánu geho, aby snad nezlořečil tobě, a padl bys. 11. Ko-
 dina, která otcy swému zlořečí, a která matce swe nedobrořečí. 12. *
 Rodina, která se zdá sobě býti čistá, a wšak není obmyta od nečistot
 swých. 13. Rodina, kteréž wysoké sau oči, a wjčka gegj na wysosti po-
 zdwžena. 14. Rodina, která místo zubu meče má, a sežwepláwá tře-
 nownjmi zuby swými, aby gedla nuzné ze země, a chudé z lidj. 15. Pi-
 gawice † gšau dvě dcery, říkagjcy: Přines, přines. Tři věci gšau † má
 nenasýtedlné, a čwrtá, gest to ničda nedj: Dosti gest. 16. Peklo, wsta
 ** žiwota, a země, která nebýwá nasýcena wodau: oheň pak ničdy ne-
 dj: Dosti gest. 17. Oko, které se * posinjwá otcy, a které pohrdá plo-
 dem matky swe, at wyklinau ge křawcy z potoku, a siudj ge synowé
 orlice. 18. Tři věci gšau mně nesnadné, a čwrté † do konce newjm: † owšsem
 19. Cesty ** orlice na nebi, cesty hada na skále, cesty lodi v prostřed
 moře, a cesty muže * w mladosti. 20. Takowá gest cesta ženy cyzolo-
 žné, která gj, a wtjagj hubu swau dj: Nespáchala sem zleho. 21. Str-
 ze tři věci pohybuge se země, a čwrté nemůže sнести. 22. Strze sluje-
 bnjka kdyžby kralowal: strze blázna kdyžby nasýcen byl pokrmem:
 23. Strze omrzalau ženu kdyžby k manželstwu byla pogáta: a strze
 dčwtku kdyžby byla dědičkau panj swe. 24. Čtyři věci gšau neymen-
 šj země, a ony gšau maudřegšj nad mudrce. 25. Mrawency, lid mdlý,
 který pripravuge we žni pokrm sobě: 26. † zagjček lid mdlý, který kła-
 de na skále lehanj swe: 27. Krale kobyłka nemá, a vychází sewššym
 množstwjm po haufjch swých: 28. ** hwězdnj k rukama se popjrá, a
 zdržuge se w domjch krale. 29. Tři věci gšau, které dobře křáčj, a
 čwrtá, která chodj štiasně: 30. Lew neyšlněgšj mezy zwjraty, neule-
 kne se k nižadného potkánj: 31. Kohaut podkasaný bedra: a * beran:
 anj gest kral, gesttoby odolal genu. 32. Gest, kdo bláznem se okázal,
 když wzburu pozdwžjen byl: by zagjstě byl srozuměl, bylby na wsta
 swá ruku položil. 33. Kdo pak šlyně tjšne wymena k wyceděnj mléka,
 wytjšá maslo: a kdo prudce wtjrá, wywádj krew: a kdo wzbuzuge
 hněwy, a wywádj ruznice.

* rod, pos
Eolenj

† má

** matč-
njka
* porauhá

† owšsem

** orla

* w mláde-
nectwj

† kraličet

** šštel-
lio, žižala,
pawauš

* ššpec

Capitola XXXI.

I. Napomina krale, aby nedáwali statku swého ženám; opištwj aby se marowali; a spra-
 wedliwě, wyláště při chudých saudili. 3. II. Wypisuge se ššná a ctnostná žena, a gal takowá
 ustanowena býti má. 10.

2

Lowa Samuele krale. Widěnj, kterýmž wyočila geg
 matka geho. 2. Co mišy móg, co mišy žiwota meho,
 co mišy † žádostj mých? 3. Nedáwey ženám statku
 swého, a bohatstwj swého k šblazenj kraluw. 4. Ne-

† ššba

** Nadě
piti

* na chudo-
bu swau

† spatřila,
wyšetřila

** E kuzeli
E přelenu

* pro zymy

† Sledčic

** kment.

* 3 owoce

chtěg králum, ó Samueli, nechtěg králum dáwati wjno: nebo žádné tagnosti není, kde králuge opilstwj. 5. A aby snad nepili, a zapomněli se na saudy, a změnil přj synuw chudeho. 6. Deyte ** nápoj opogny truchliwym, a wjno tēm, kterj hořké gsau myslj: 7. ať pigj, a zapomenau * nauze své, a na bolest swau ať newzpomjnagj wjce. 8. Otwři vsta swá němému, a přem wšech synuw, kterj njmo gdau: 9. otwři vsta swá, vsuzug, což spravedliwego gest, a sud nuzného a chudeho. 10. Zenu syl nau kdo nalezne: zdaleka, a z polednjch konciň cena gegj. 11. Důwěřuge se gi srdce muže gegjho, a kořistj nebude potřebowati. 12. Odplatj se gemu dobrým, a ne zlým, po wšechy dny žiwota swého. 13. Hledala wlny a lnu, a dělala rad dau rukau swých. 14. Včiněna gest gafo lodj kupce, zdaleka nesaucy chleb swug. 15. A w noci wstala, a dala kořist domácym swým, a pokrmy děwkám swým. 16. † Šhlydla rolj, a kaupila gi: z wžitku rukau swých stjipila winicy. 17. Přepasala sylau bedra swá, a posylnila ramena swého. 18. Oksyla, a widěla, že gest dobre kupectwj gegj: nevhastnět w noci switedlnice gegj. 19. Ku ku swau wztáhla ** E sylným wěcem, a přstowé gegj wchopili wřeteno. 20. Kuku swau otwřela nuznému, a dlanj swých wztáhla k chudému. 21. Nebude se báti za dům swug * od zým sněhu: nebo wšychni domácí gegj odjni gsau dwognásobnýmj. 22. Protkawané rauchowdělala sobě: kment a šarlat oděw gegj. 23. † Slowitný w branách muž gegj, když se zasadj s radnjmi země. 24. ** Plátno drahé wdělala, a prodala, a pas dala Chananeyskému. 25. Syl a krásá oděw gegj, a smáti se bude w neyposledněšy den. 26. Vsta swá otwřela maudrosti, a zákon milostiwosti na gazyku gegjm. 27. Šhlydla stezky domu swého, a chleba zahálčiwá negedla. 28. Powstali synowé gegj, a za neyblahoslaweněšy wyhlásyli; muž gegj, a chwálil gi. 29. Mnohé dcery shromáždili bohatstwj, ty sy přewyššyla wšechy, 30. podwodná milost, a marná gest krásá: žena bogjcy se Pána, tať chwálena bude. 31. Deyte gi * z wžitkau rukau gegich, a ať gi chwálj w branách štukowé gegj.

a S Chrysof.
ep. ad Theodor. Cuprum

Marnost
krásy lidské.

b Nazianz.
or. 36.

c Philo l. de Provid.

d Guevarra
in horolo.
Princ.

e Xenoph. l.
de amore.

Pozorugte wšychni, kterj se chlubjite krásau, co dj tuto o nj Esalomaun w weršy 30. Marná gest krásá. W Hebrejšké Bibli stogi, Marnost krásá. Zepřáteli se S. Jana Plato. wsteho, co gest krásá, odpowj wám: "Krásá gest gyps, njmž gest obwržený hrob, to gest šlem s krowj smišeny, a štrze křižj pěkně wyhljegjcy. Štáhnj křižj z nejkrásněšy osobny, a zhrozšs se ššerednosti gegj: gať to tedy marná a ničemná wěc gest. Pakli se otážete S. Kjehoře Nazpanzenšého, co gest krásá, odpowj on: "Krásá gest času a nemocy pošněch. Nebo po časch ta, která se zdála Helenau býti, býwá ššeredná a oššklwá baba, gjj se wšychni hrozegj: ano y w mladosti, přigdeli na nj negafá težlá nemoc, tať gi změnj, že žádný nebude wjce na ni hleděti. Pročej dobre prawj Philo: "Pro krásu těla chlubiti

se, a žádati chwałenu býti, nebude mocy žádný zdrawého smyslu býti, kterážto w tať krátkým čase byne, že prwe nežli se rozkwetla, zdá se, gaťoby gjj byla odkwetla. A oby gen marná byla, a ne tať ššodliwá lidem! Pěkně gi wyppisuge Guevarra: "Krásá nic giného není, dj on, nežli muka odpočimutj, ššoděg času, přiležitost nebezpečnstwj, terč zawisli, podnět chlipnosti, a hořljčy ch manžekú mučštrna. A Xenophon: "Krásá gest oheň, genž dotyřagjcyho se pálj, wzdálené rozpáuge. O kdožby mořš wšechy ty zpocisli, které krásá dopekla přiwedla! Nemá tedy co jeleti, komu gi Bůh uwal; ani ten, kdo gi od něho přigal, nj se honosyti, nřbrj radegj se obáwati, aby ona ho od wěčné a nestjhlé krásy Boha na wěty neobšlaučila.

Qllezayas,

BEVZ HEBREYSKY

Coheloth

slowe.

Ty Knize, která Hebreysky Coheloth (to gest Kazatel) slowe, kaže Salomaun o swěta, a swetských věch marnosti, gakožto o těch, které žádné stálosti nemagi, aniž mysl nashcugi, nýbrž pomigegich, a wrtkawě gsau, a srdce roztržitě činí, skormucugi, s mnohými starostmi obtěžugi, a vnavugi. A že proto ge máme zawrhnauti, Boha gedině se přidržeti, a gemu slauziti.

Swatý Jeroným a jiní mnozí Bítelové smenslegi, že Salomaun tu Knihu sepsal, když se od své nečistoty a modloslužebnosti k pokání, a k Bohu obrátil. Má kapitol 12.

Kapitola I.

I. Salomaun dokazuje, že na světě nic nového není, ale všech věch marné gsau. 1. II. Je vyskaumánj všech věch gest velmi obtížně. 8. III. A že jeho vlastní maudrost byla marná, a ducha swiragich. 12.

Qlwa Kazatele, syna Dawidowa, krále Geruzalémského. 2. Marnost † marnostj iekl Kazatel: marnost marnostj, a ** všedky věcy marnost. 3. Co má více člověk ze wšy práce swé, kterau pracuge pod sluncem? 4. Národ pomigij, a národ přicházý: země pak na věky stogj. 5. Wycházý slunce, a zapadá, a k místu swému se nawracuge: a tam znou ** zrodě se, 6. to j se přes Poledne, a sklonuge se k Půlnocy: obházege všedky věcy wú: ol gde ** wjtr, a w okolky swé se nawracuge. 7. Všedky řeky wcházegj do moře, a moře nepřelýwá: k místu, odkud vycházegj řeky, nawracugj se, aby zase tekly. 8. Všedky věcy * těžké: nemůže gich člověk † wyložiti řečj. Uenasycuge se oko widěnjm, aniž vcho slyssenjm se naplnuge. 9. Co gest, gestto bylo? to tež což bude. Co gest, gestto učiněno bylo? to tež co učiněno býti má. 10. Nic pod sluncem nového, aniž může kdo řícy: A hle toť gest ** nové: nebo giž předešlo s (tými) wěky, kterjž byli před námi. 11. Uenj předešlých věcy památka: ano ani těch, které potomně budau, bude připomjnanj v těch, kterj budau w neyposledněgšým času. 12. Gá Kazatel byl sem králem Izraelským w Geruzalémě, 13. a ustanowil sem w myslí swé hledati a wystřhati maudře o všech věcech, kterčž se děgj pod sluncem. To * zanepráz-

† nad marnostmi
** wšedko

* obnowě se

† chýli se

** duch

* nesnadne

† wyprawis ti

** čerstwé

* zaměst-
Enámj

dně-

† wſſecko
 ** wſſecko
 * rozjima
 la
 a S. Gregor.
 L. 9. in 1.
 Reg. 1. 12.
 wſſecko
 wozdegſſy
 wocy mar
 né gſau.
 b. 1. ſtál. 12. 1.
 e. S. Chryſoſt.
 Parav. ad
 Zotropiam.

dněnj neyhorſſy dal Bůh ſynum lidſkým, aby ſe w něm zaměſtknawali.
 14. Widěl ſem† wſſecky wěcy, kteréž ſe dějí pod ſluncem; a hle[†] wſſe[†] D
 cky weſmēs wěcy marnost, a trápenj ducha. 15. Přewrácenj težce na-
 praweni býwagj, a blážnuw neſkončenj geſt počet. 16. Mluwil ſem
 w ſrdcy ſwém, řka: Ty hle welikým včinen ſem, a předeſſel ſem wſſecky
 maudroſti, kteřj byly předemnau w Geruzalemě: a myſl ma^{*} zpyto-
 wala mnohé wěcy maudře, a naučil ſem ſe. 17. A dal ſem ſrdce ſwé, a-
 bych vměl opatrnoſt a včenj, a bludy y blážnowſtwj: a poznal ſem, že
 y w těch wěcech geſt práce, a trápenj ducha: 18. proto že při mnohe
 maudroſti, mnohé geſt rozhněwánj: a kdož přidáwá vměnj, přidá-
 wá y práce.

Mezj neznameníteſſými naučeními
 ſſaſomaunowými geſt to, které on tuto klade
 w verſy 2. řka: Marnost marnostj, a wſſe-
 cko marnost. S. Řehoř Papej o tom gedna-
 ge, pravdu té propowědi geho takto doſazu-
 ge: ² Těbo w přirowánj wěcných do-
 brých wěcy, wſſecky wěcy gſau marné, y
 dobré časné wěcy: nebo cokoli na tomto
 ſwětě weſelého, potěſſytedlného, wzneſe-
 něho, aneb ſſiaſtného ſpatřiti geſt, geſt gi-
 ſtě marné, proto že ſ težkoſtj člowěk toho
 doſabuge, a brzo to tratj. Rychle wzne-
 ſſené wěcy tohoto ſwěta kſeſagj, pěkné
 pomigegj, weſelé a ſſiaſtné tratj ſe. Tě-
 bo kdýž ſe zdá, gaſoby w tom kwětu ſwět
 chlácholický ſtál, nenadále ſtěstj ſe zbawj,
 aneb ſ rychlau, a wſſecko porážegjcy ſmř-
 tj wſſecko ſe zawjrá, a konec bere. Marn-
 né gſau tedy marnostj ſwěta, genž, gaſo
 trwagjcy chlácholj, milowňſky pač ſwé

rychle přebjagjce oſklamáwagj. b. A
 tedy dj Proroč Samuel: nechwyligte ſe
 po marnostech, kteréžto neproſpſwagj
 wám: gaſoby řek: blážnuwé žádaný bý-
 wagj dobré wěcy ſwěta, geſto od těch,
 kteřj gich žádagj, déle držáuy byti nebu-
 dau mocy. Gač pačby wjitečná wěc byla, tu
 propowěd geho ſobě čaſto připominati, o tom
 takto mluwj Sw. Jan Zlatowſtj: ^c Tento
 werſſyček, by maudřej byli ti, kteřjz mocnj
 gſau, po wſſech ſtěnách, na ſwých oděwſch
 by zapſali, na rynku, w domjch: nebo
 mnohé gſau ſyce twátnoſti wěcy, mnozj
 obrazowé ſaleſſnj, kteřj oſklamáwagj neo-
 patrné. Ten ſpaſytedlný werſſyček měl:
 by gednčždý při obědě, y wečeři, a při
 ſhromážděnj bližnjmu ſwému zpywati,
 a od bližnjho ſwěho rád ſlyſſeti, že mar-
 noſt marnostj geſt, a wſſecko marnost.

Rapitola II.

I. Wěj, že pojjwánj rozkoſſy, a ſhromážděnj bohatſtwj marné geſt a pomjgegjcy: 1. II. Že
 wěſſy maudroſti wyhledáwati, tej marnost a trápenj ducha geſt: 12. III. Podobně, je weliká
 geſt marnost a daremni wěc ſhromáždowati budaučjmu dědicy, o kterhm gačj bude, ſe nauj.

† počet
 ** wweles
 bil
 * zaſyl
 † ſtěpawo
Sžekl ſem ga w ſrdcy ſwém: Důgdu, a opljwati budu
 rozkoſſmi, a pojjwati budu dobrých wěcy. A vzřel
 ſem, že y to take geſt marnost. 2. Smjch † pokládal
 ſem za blud: a radoſti žekl ſem: co ſe darmo zklamá-
 wáſſ? 3. Myſlil ſem w ſrdcy ſwém odtrchnauti od
 wjna tělo ſwé, abych myſl ſwau přeneſl k maudroſti, a wywarowal
 ſe blážnowſtwj, doſawáždj bych newiděl, coby bylo wjitečného ſy-
 num lidſkým: coby činiti potrebj bylo pod ſluncem w počtu dnuw
 žiwota ſwěho. 4. ^{**} Zwelčil ſem ſtutky ſwé, wyſtawěl ſem ſobě
 domy, a ſſtjpil ſem winice, 5. wdělal ſem zahrady, a ſtěpnice,
 a ^{*} wyſadil ſem ge wſſelikeho plodu ſtomowým, 6. a wzdělal ſem ſo-
 bě wbnjſky wod, abych ſwlažowal leſ † dřew plodjčy, 7. Měl ſem
 ſlužebnjſky a děwky, a měl ſem čeled mnoha, ſkoty take a weliká ſtáda

owcy, nadewšedky, kteříž byli předemnou w Geruzalémě: 8. Vlahro-
 máždil sem sobě stříbra, a zlata, a ^{**} gměnj kráľuw, a kragin: učinil
 sem sobě zpěwáky, a zpěwákyne, a rozkoffe synuw lidských, a kofliky a
 děbány w posluhowánj k nalewánj ^{*} wjn: 9. a přewyššyl sem bohat-
 stwjm wšedky, kteří předemnou byli w Geruzalémě: maudrost take
 setrwala semnou. 10. A [†] wšech wěcy, kterýchž požadali oči mé, neo-
 deptel sem jim: aniž sem zbraňowal srdcy swému, aby nepožjwalo
 wšeliké rozkoffy, a neobweseľowalo se w těch wěcech, kteréž sem byl
 ptiřawil: a ^{**} tu domnjwal sem se býti částku mau, kdybych pozj-
 wal práce mé. 11. A když sem se obrátil ke wšem skutkum swým, kte-
 rež učinily ruce mé, a k pracem, w nichžto daremně sem se potil, widěl
 sem we wšech wěcech marnost a trápenj ^{*} myšli, a že nic netrwá pod
 sluncem. 12. Obrátil sem se k spatřowánj maudrosti, a bludů y blá-
 znowstwj (co gest prawjm člověk, aby následowati mohl krále [†] Dci-
 nitelé swého?) 13. a vzřel sem, žeby tať ^{**} mnoho předchazela maudrost
 bláznowstwj, gať mnoho se děl j swětlo od temnosti. 14. ^{*} Maudreho
 oči w hlavě geho: blázen we tmách chodj: a ^{*} naučil sem se, že gedno
 obeho gest zahynutj. 15. A řekl sem w srdcy swém: Gestli gedno y blá-
 zna y mé [†] zahynutj gest, co mně platho, že sem wětššy pilnost na mau-
 drost wynaložil: A mluwio s myšli swau, stozumněl sem, žeby y to by-
 la marnost. 16. Nebo nebude památka maudreho gaťo y blázna na
 wěky, a budaucy časowé zapomenutjm wšedky wěcy zároveň přikry-
 gj: vmjrá wčeny podobně gaťo newčeny. 17. A proto omrzel mne ži-
 wot můg, widjčyho wšedky wěcy zle býti pod sluncem, a že gest wše-
 dko marnost a trápenj ducha. 18. Opět ^{**} zosřliwil sem sobě wšelikau
 snážnost mau, kterau sem pod sluncem neypilněgi pracowal, mage-
 mji dědice po sobě, 19. o kterémž newjm, zdali maudry aneb blázen
 bude, a panowati bude w pracch mých, gimiž sem se potil, a pečowal,
 a gestliž co tať marného? 20. Protož přestal sem, a odřeklo se srdce
 mé dalegi pracowati pod sluncem. 21. Nebo když giný pracuge w
 maudrosti, a w wčenj, a w pečowánj, člověku zahalciwému nabytých
 wěcy zanechává: y to redy marnost, a weliké zlé. 22. Nebo co pro-
 spēge člověku ze wššy práce swé, a trápenj ducha, kterým pod sluncem
 trápen byl? 23. Wšyčni dnové geho bolestmi a nečestmi plnj gsau,
 ani ^{*} w noci myšl geho neodpočjwá: a to zdaliž nenj marnost? 24.
 Zdaliž nenj lépe gisti a piti, a okázati dussy swe dobré wěcy z práce
 swých? a to z ruky Božj gest. 25. Kdo tať [†] sežjratj, a rozkoffmi o-
 pljwati bude gaťo gá? 26. Člověku dobrému před obličegem swým
 dal Bůh maudrost, a wmenj, y radost: hřjššijku pať dať trápenj a pe-
 či zbytečnau, aby přidáwal, a shromáždowal, a odowzdať tomu, kte-
 rýž se ljbil Bohu: ale y to marnost gest, a ^{**} daremnj pečliwost myšli.

^{**} nabyt
 stuw
^{*} wine
[†] zádných
 wěcy
^{**} to sem
 požádal
 za díl můg
^{*} ducha
[†] stworite-
 le
^{**} hrabě,
 welmi
[†] Nijl 17.24.
 Nijl 8.1.
^{*} poznal
 sem
[†] žagiti
^{**} omrzela
 mne wše-
 liká sná-
 nost
^{*} přes noc
[†] žráti
^{**} prázdná

Wnožj gsau wšikadomé slow Kazatele ho (člowěka) oči gsau w hlavě geho; ale
 tuto w wětššy 14. propowědných: Maudré-
 mně se obwzřáštj: ne ljbí wšikad Olympiodora

řkauccho : a slawa na neywyššym místě těla stoji, a protož oči mrti w hlavě gest božegšy (totiž nebesé) a věčné wěcy rozgjmati. Ti pak, genž toliko patřj na mezdegšy wěcy, a k nim toliko wjdychy směřuj, nema-
 gi oči w hlavě, nóbřj raděg w břiše, gačo magi některé ryby. Howadum dal gest Bůh oči k zemi patřjcy; člověku pak oči pozdvijene, aby přjmo k nebi hleděti mohli, gač; znamenal Ber-
 sšowec Pohanšy Ovidius. Zatim pak množj lidé, gačoby howada byli, gen wjdychy k zemi, na tyto romjgegij wěcy patřj. Glysšine tu o tom welmi pěkně mluwyccho S. Bazylia: b
 Aby spášla tráwu, a sezala, včinená gest owce : a protož sklonuge hlavu swau k zemi, az by patřila na břicho, a co pod nim gest. Me člověk nikoli, nebo nespaušstj oči k břichu.

Mát on zágistě hlavu patřjcy wzhůru, aby nebeskau swau přjbnžnost poznala, a rozgjmala. Sšetř se tedy, abys nic přj sebe nebral, cožby wroznosti twého rozenj odporowalo. Nebled na zemj pozemšy wěcy, ale na nebesé, křesť Břystus gest. Powostaliliste s křesťstem těch wěcy, kterěz swěchu gšau, bla-
 depte, kdez Břystus gest: nebo k tomu cýli stwořen sy. Twého těla obraz gest prwonj nawčenj, genž té wycuce, k gšau mu konce stwořen sy, abys Boga rozg-
 mal; ne aby po zemi plazyl se žiwot twóg; ne abys na spůsob howad rozg-
 šy požjwal. A z té přjčiny pěkně mluwí Kazatel: Maudřeho člověka oči gšau w hlavě.

Howada at hledj k zemi, my oči nasse obratme k nebi.

b s. Basl. tom. 9. Hexam.

c Kolos. 3. 1.

Capitola III.

I. Dokazuje se, že každá wěc má swůg čas, w kterém wychází a sčází. I. II. Ženij epšyho, gačo swých prácy wjtku wesele požjwati s bážnj Božj. 10. III. Že nepravost přj sa-
 panuge, a že gedno gest gač člověka, tak howada zahynutj. 16.

Sšedky wěcy čas magj, a swými časj mjgegj wšedky wěcy pod nebem. 2. Čas narozenj, a čas vmjranj. Čas sázenj, a čas wytrhowánj, což bylo wsazeno. 3. Čas zabitj, a čas vzdrowowánj. Čas bořenj, a čas stawenj. 4. Čas plákanj, a čas smánj. Čas twjlenj, a čas sřakánj. 5. Čas rozmetánj kámenj, a čas zbjránj. Čas obg-
 mánj, a čas wzdaliti se od obgjmánj. 6. Čas nabýwánj, a čas ztrace-
 nj. Čas ostrjhanj, a čas zamjtánj. 7. Čas roztrhowánj, a čas sšy-
 wánj. Čas mlčenj, a čas mluwenj. 8. Čas milowánj, a čas nenáwi-
 sti. Čas boge, a čas pořoge. 9. Co má wjce člověk z práce swé. 10. Widěl sem sřauženj, kterěz dal Bůh sřnum lidštym, aby se w něm za-
 městknawali. 11. Wšedky wěcy dobré včinił w času swém, a swět wy-
 dal k hādánj gegich, aby nenalezl člověk dšlo, které gest působil Bůh od počátku až do konce. 12. A poznal sem, žeby nebylo lepššyho než weseliti se, a dobře činiti w žiwotě swém. 13. Nebo wšeliky člověk, který gj, a pige, a widj dobré práce swé, to dar Božj gest. 14. Člověk čil sem se, že wšedka dšla, kteráž včinił Bůh, trwagj na wěky: nemůž-
 me gim ničehož přjdati, ani odnjti, které včinił Bůh, aby se ho bali. 15. Co včinenó gest, to pozůstawa : wěcy, které budau, gjž byli: a Bůh obnowuge, co k odesřlo. 16. Widěl sem pod sluncem na místě sauda bezbožnost, a na místě sřrawedlnosti nepravost. 17. A řekl sem w sřdcy swém: Sřrawedliwého y bezbožného sauditj bude Bůh, a čas wšeliké wěcy tehđáž bude. 18. Ažekl sem w sřdcy swém o sřnych lidštych, aby zkusyl gich Bůh, a okázal, že řau podobnj howadum. 19. Pročez gedno gest zahynutj člověka a howad, a rowná obogjho powaha : gačo vmjra člověk, tak y ona vmjragj : gednostegně dy-
 chagj

† smrti

** sřpocz wánj

* mordowánj
 † pláče

** sawřze-
 nj

* řopotoz wáli, trá-
 pili, žanez
 práždnoz wáli
 † k mudrowánj,
 řkaumánj

** řoz-
 žual sem

* řteré bý-
 ti magj
 † řomi nu-
 řo

** řez-
 řnostegně
 * řřpřa-
 řnost

chagi wsecka, a nic nemá člověk nad howado wjce: wsecky wěcy poddane sau marnosti, 20. a wsecky berau se k gednomu mjestu: z země učiněny sau, a do země zároveň se nawracuji. 21. Kdo zná, zdali duch synu Adamowych wstupuje wzburu, a gestli duch howad zstupuje dolů: 22. A shledal sem nic lepšsýho nebýti, než weseliti se člověku w skutku swém, a tuto býti částku geho. Nebo kdo geg přiwede, aby po sobě budaucý wěcy poznal?

Kapitola IV.

I. Wtiskání newinných, nenáwist pracowitých gest take marnost. 1. II. Těš shromáždění bohatstwj w toho, který žádného dědice nemá; a proto je nenj dobře člověku samemu býti. 8. III. Bůh dosazuje krále na králowstwu stolicy, y nj swrhuge. Poslussenstwj w dome Božim gest lepšsý nežli oběti bláznů. 14.

Brátil sem se k giným wěcem, a widěl sem k háněnj, které se pod sluncem děgj, a sly newinných, a žádného potěšytele: a že nemohau odolati gegich násylj, wsech pomocy zbawění. 2. A chwálil sem wjce mrtwé, nežli žiwé: 3. a za sstiašnégssýho nad obeho šaudil sem, který se gesttě nenarodil, aniž widěl zlych wěcy, kteréž se děgj pod sluncem. 4. Zase spatřowal sem wsecky práce lidské, a znamenal sem snážnosti wystawené býti záwisti bližnjho: y w tom tedy marnost, a pečowanj zbytečné gest. 5. Blázen skládá ruce swé, a gj maso swé, čka: 6. Lepšsý gest hrstka s odpočinutjm, nežli plná oboge ruka s pracý, a trápenjm myslj. 7. Patře nalezl sem y ginau marnost pod sluncem: 8. geden gest, a druhého nemá, k ne syna, ne bratra, a wšak pracowati nepřestává, aniž se nasycuji oči geho zbožim, aniž rozmeyslj, čka: Komu pracuji, a vgmám dussý mé dobrých wěcy? y w tom take marnost gest, a trápenj neyhoršsý. 9. Lepe gest tedy dwa býti spolu, než gednoho: nebo magj vzitek towaryšstwa swého: 10. gestliby geden padl, od druhého podepřen bude. Běda samému: nebo kdyžby padl, nemá podzdwjhucýho sebe. 11. A budauli spati dwa, zahřegj se wespolek: geden gať se zahřege: 12. A gestliby se kdo zmocnil proti gednomu, dwa odpjragj gemu: prowázeť trognášobnj nesnadně se přetrhne. 13. Lepšsý gest pachole chudé a maudre, nežli král starý a blázen, který nevmj prohlédati nápotom. 14. Že z žaláře a řetězů někdy někdo vychází ku králowstwj: a giný narozen w králowstwj, nauzý stráwen býwá. 15. Widěi sem wsecky žiwé, kteréj chodj pod sluncem s mládencem druhým, který powstane mjesto něho. 16. Nekončený počet gest lidj wsech, kteréj byli před nim: a kteréj potomně budau, nebudau se weseliti w něm. Ale y to marnost a trápenj ducha. 17. Ostrjhey nohy swé wcházegje do domu Božjho, a přiblíž se, abys slyšel. Nebo mnohem lepšsý gest poslussenstwj, než bláznůw zbité oběti, kteréj newědj, co činj zleho.

† bezpráv-
w

** lidj

* štipec

† ani

** životu
memu

* přistap
blisko
a 1. Král 15. 22
Djee 6. 6.

a Salomius bic.

Gal se chowati musis, kdyz wstupueme do chrámu páne.

b Sal. 91. 5.

c 1. Kor. 14. 17.

Gal se chowati máme, kdyz do chrámu Páne nacházíme, wywuce nás tuto Písmo Boží w weršh 17. říká: Ostrihy nohy své, kdyz wcházys do domu Božího. Coj takto Salomius wykládá: "Učtoli wždycky poctiwě, z báznj a mlčenjm wcházeti máme do domu Božího, wšak nevěj nás tu, abychom nohy tělesnau ostrihali, nybrž nobu duffe, to gest krot mysli, abychom před obličejem Božim čistě modlitby wyléwali. Kdyz tedy wcházys do chrámu Páne, ostrihy krot mysli twé, abys nezawadil w žhch myšlenjch, aby modlitba twá čista zřjena byla. A čistě swatj Otrowé neppřednegšy šrže nohy rozuměgj zde náskonnosti mysli, kteréz na vždě drže ti máme, obrozkláštne w chrámě Božim, aby po mčémj žlóm netaužily, nybrž gen na to mysliš, kterakby Boha w domě geho wctily: nebo dle oně propowědj S. Krále Da-

wida: " Na dímí radě, Swátost, nic neslyš, nic mluwiti, nic myšlet, leč co swateho Na každj chrám Páne wstahugi se ona sta. Jálohowa: " Učtj tu giněho, Boží a brána nebeská. W Bibli Cháské stoji: Učtj to msto obecnj. Msto gest rynek, křemj a hospody: tu se ohledu welikého činj, co se gum ljbj, a mkrát wewau sy galo psy, čehožby ani sprošty mštan nepowolil a netrpil w domě swém. Pnawádj tedy kostel neni msto negatě obecnj nybrž msto, w němž sobě oblibil Pán, a kdesydo swé má Buh, a množštwj Angelj gemana sluzbu hledj, nejlustetoby, aby bydnj člowek. Kdyz tam wstauj, neowtíw se chowal, ale m tam s báznj a s třesenjm geho chowáti, a wlebiti, a ostrihati nohy mysli swé, aby ani na nic nesluffného nepomysli.

Kapitola V.

I. Nic wsfetečně o Bohu a geho prozřetedlnosti mluwiti se nemá: sliby plniti se máj. II. Neni diwu, je nužnj potlačeni bhwagi, poněwádj nesprawedliwé saudet maaj. 7. III. Wdny statw gest lakomce nesytého, a zbožj k swé wlastnj stáze šhromáždugicjho: lepšjho nic neni, gata swého statku a práce s weselosti pojjwati. 17.

Smluw nic wsfetečně, aniž buď srdce twé rychlé k pronášem řeči před Bohem. Nebo Buh na nebi, a ty na zemi: protož budiž málo řeči twých. 2. Mnohé starosti nášedugi t sny, a w mnohých řečech wynagde se bláznowstw. 3. Gestli sy co sljbil Bohu, neprodlewey splniti: nebo ne ljbj se gemu newěrná a blázniwá připowěd. Ale cožbystoli sljbil spln: 4. a mnohem lépe gest nesljbowati, než po slibu připowědéné wěcy neplniti. 5. Uedáwey wst swých, abys hčessyri čimil tě lo swé: aniž řjkey před Angelem: Učtj prozřetedlnosti: aby snad rozhněwage se Buh proti řečem twým, nerozptylil wšedky skutky twé. 6. Kde gest mnoho snu, neywjce gest marnostj, a řečj * no scišnjch: ale ty Boha se bog. 7. Vžřissli haněnj nužnych, a nášlni saudy, a že se sprawedlnost podwracuge w kragině, nediw se nad r kowým gednánjm: nebo nad t wywýsseným wywýssenějšy gest giny, a nad ty take wznessenějšy gsau ginj, 8. a nad to wššy zemi kral rozkazuge slaužicj. 9. Lakomý nebude naplněn penězj: a kdo miluge bohatstw, wžitku newezme z nich: y to tedy marnost. 10. Kde gsau mnohá zbožj, mnoho take kterj gedj ge. A co prozpjwá ** držiteli, g dine, že widj bohatstw očíma swýma: II. Sladký gest sen pracujcýmu, byt málo, nebo mnoho gedl: ale sytořt bohateho nedopaust mu spáti. 12. Gest y giná * nemoc neyhorššy, kterau sem widěl pod sluncem: bohatstw zachowane k zlemu Pána swého. 13. Nebo hynau w sfauzenj neyhorššým: zplodil syna, který w neywětšy nauzy bude. 14. ^b Gačo gest wyssel nahý z žiwota matky swé, tak se nawrátj, a nic

† snowé

** předs wědění

* bez počtu

† wyškým wyššy

** wladati

a Job. 20. 20. * neduh

b Job. 1. 21. 1. Lam. 6. 7.

Dneodnese s sebou z práce své. 15. Býdná ovšem nemoc: gaž přišel, tak se navrátí. Což mu tedy prospívá, že pracoval v wjtr? 16. Po wšech dny života svého gedl we tmách a w starostech mnohých, a wstrásti y zármutku. 17. Protož to mi se zdálo za dobré, aby, kdo gedl, a pil, a požíwal weselosti z práce své, kterau pracowal sam pod sluncem, w počtu dnuw života svého, které dal gemu Bůh: a ten gest podíl geho. 18. A wšelikému člověku, kterému dal Bůh bohatstwj, a statek, a wdělil mu moc, aby gedl z nich, a požíwal ** částky své, a weselil se z práce své: to gest dar Boží. 19. Nebo nebude dosti pamatowati na dny života svého, proto že Bůh zaměstnává rozkošsemi srdce geho.

** podíla svého

Kapitola VI.

Wypisuje se bída takového, který ani w důležité potřebě nesmí wjwati nabýtych věc.

Sest y jiné zlé, které sem widěl pod sluncem, a to časté † v lidj: 2. Muž, kterému dal Bůh bohatstwj, a statek, y čest, a ničehož se nedostává dussy geho, ze wšech věc, kterých žádá: aniž mu wděluge Bůh mocy, aby gedl z toho, ale člověk přespólnj žrání to bude. To marnost, a bída weliká gest. 3. Zplodiliby kdo sto dítek, a žiw byl mnoho let, a mělby wjce dnuw věků, a dusse geho nepožjwa laby dobrých věc statku svého, a nemělby pohřbu: o tom gá prohlassugi, že lepšj nad něho gest nedochůdce. 4. Nebo nadarmo přišel, a bere se k temnostem, a zapomenutjm shlazeno bude gméno geho. 5. Nwiděl slunce, aniž poznal rozdílu mezy dobrým a zlým. 6. Bytby dwa tisíce let žiw byl, a nepožjwalby dobrých věc: zdalíž k gednomu místu † nepospjchajj wšech věc? 7. Wšecha práce člověka w wstech geho: ale dusse geho nebude naplněna. 8. Co má wice maudrý ** nad blázna? a co chudý, leč aby se bral tam, kde gest žiwot? 9. Lépe gest widěti, čehož žádáš, nežli žádati, čehož neznáš. Ale y to marnost gest, a opowážliwost ducha. 10. Kdo potomně bude, giž nazwáno gest gméno geho: a wj se, že člověk gest, a že nemůže proti sýlněgšjmu, * nežli sám gest, w sauduť rozepřj westi. 11. Slowa gsau přemnohá, a mnohau. w hádanj magjcy marnost.

† mezy lidmi

† negdan

** od

* nad sebe
† hádani, souditi se

Kapitola VII.

I. Ze wyššjch nad sebe věc skaumati nemáme. 1. II. Gíná naučenj o maudrosti. 12. III. Společnost jeny gest nebezpečná; a je člověk od Boha stwořen gest přjms. 26.

Sopotřebj gest člověku wětšjch věc nad sebe wyhledawati, poněwadž newj, co gemu prospěšného gest w žiwotě swém, a počtu dnuw putowanj svého, a w času, který gažo stjn pomijj? A nebo kdo bude gemu mocy oznámiti, co po něm bude pod sluncem? 2.

† žiw gsa, Edo gest žiw
 ** rwáre
 * spurný
 † wladari, držiteli swému
 ** žalob, stýskání
 * za dnu
 † přilís
 ** aby z to zama nez wypadl
 * nezmes štá
 b 3. Pril. 8. 45
 a. Par. 6. 36
 Pijl. 20. 9.
 I. Joan. 1. 8.
 † wyfořá hlubokost
 ** poznaf, měl
 * Kleyar fca

2 Lepšý gest gméno dobré, nežli mašti drabé, a den smrti než den narozenj. 3. Lepe gest giti do domu pláče, nežli do domu hodowámj: nebo w onom připomjná se konec wšech lidj, a † žiwý myslj, co potomně bude. 4. Lepšý gest hněw nežli smjch, nebo strze truchliwost ** obličege, naprawena býwá mysl prowiňugjcyho. 5. Srdce maudrých kde truchliwost gest, a srdce bláznů kde weselost. 6. Lepe gest od maudrého potrestánu býti, nežli bláznů pochlebenstwjm oklamánu býti. 7. Nebo gačo prastěnj hořjých trenj pod hncem, tať smjch blázna: ale y to marnost. 8. Haněnj zformucuge maudrého, a smařj sylu srdce geho. 9. Lepšý gest konec modlitby, nežli počátek. Lepšý gest trpěliwý nežli * spurný. 10. Nebuď rychly k rozhněwámj: nebo hněw w lúnu blázna odpočjwá. 11. Nečjkej: která mnjss přjčina gest, že prwnějššj časowé lepšý byli, než nymj gšau: nebo blázníwá gest tačowá otazka. 12. Džitečnejššj gest maudrost s bohatstwjm, a wjce prospjwá widjčjm slunce. 13. Nebo gačo chránj maudrost, tať chránj penjze. Tlad to ale má wjce vmělost a maudrost, že žiwot wdělugj † magicumu ge. 14. Zpytug šturky Božj, že žádný nemúže naprawiti, kterýmž on zhrzel. 15. W den dobrý pozjwey dobrých wěcy, a zleho dne se wyštrjhey. Nebo gačo ten, tať y onen učinil Bůh, aby nenalezl člowěk proti němu sprawedliwých ** stjžnostj. 16. Tyto wěcy taťe sem widěl * we dnech marnosti swé: Sprawedliwý hyne w sprawedlnosti swé, a bezbožný mnoheho času žiw gest w zlosti swé. 17. Nechtěj býti sprawedliwý † mnoho: aniž wjce mudrug, než potřeba gest, abys ** nestupěl. 18. Nečjñ mnoho bezbožně: a nechtěj býti bláznem, abys nevmřel w času ne swém. 19. Dobré gest tobě wychowáwati sprawedliwého, ale taťe od něho neodtrhug ruky swé: nebo kdo se bogj Boha, ničehož * nepronedbáwá. 20. Maudrost posylnila maudrého nad deset knjzat města. 21. Nebo není člowěk sprawedliwý na zemi, kterýby činil dobré, a nehrěšyl. 22. Ale y wšsem řečem, které prawené býwagj, nepropugčug srdce swého: abys snad nesyssel slusžebnjka swého tobě zlořečjcyho. 23. Nebo wj swědomj twé, žes y ty často zlořečil giným. 24. Wšech wěcy zkaussel sem w maudrosti. Řekl sem: Budu učiněn maudrý: a ona dále ododstaupila odemne 25. mnohem wjce, nežli byla: a † weliká hlubina, kdož gi nalezne? 26. Wšedky wěcy stauma? sem. myslj swau, abych ** wědel, a zpytowal, a hledal maudrosti, a spjsohu: a abych pozual bezbožnost blázna, a blud nemaudrých: 27. A nassel sem hořčegššj nad smrt ženu, kteráž gest osyđto lowcuw, a wšse srdce gegj, okowy gšau ruce gegj. Kdož se Bohu ljbj, wteče před nj: ale kdo hrěšnikem gest, gat bude od nj. 28. Gle to sem wynalezl, řekl * Kazatel, gedno y druhé, abych nalezl přjčinu, 29. kteréž gessťe hledá dušse má, a nenalezl sem. Muže z tisjce gednoho nassel sem, ženu ze wšech nenalezl sem. 30. Toliko to sem wynalezl, že učinil Bůh člowěka

H přímého, a on se přimysl do otázek bezčíslných. Kda takový gako mandr gest? a kdo poznal rozhodnutí slova?

† pravého

Slova ona, kteráž v merisy i. postavena jsou: Aneb kdo může gemu okázati, co po něm má být pod sluncem, vytahuje ^a Olympiodorus, S. Řehoř Dimotvorce a jiní na Proročství a hadače, kteří z hvězd, a z podobných věcí hádají o budoucích věcech, a je předpovídají, s gaky mi začastý možná a velkých Páni, genj po vynesenostech tauji, jednagice, z dopuštění Bojho, gegich chlácholením a pochlebováním oklamaní bývají, když tomu, co oni jim předpovídají, věří; gakoby to, co oni jim slubují, gisté se státi mělo: a naposledy znamenají, gak velice od nich osláeni byli s nevěstý svau škodau. ^b Pomněm, pravj Řijmský Řejněl Cicero, gak mnoho od Chaldegských (tak slauli tehdy Proročství) Pompejowi, gak mnoho Brassoowi, a

gak mnoho Juliowi, (gehožto přijmí bylo Cezar) předpovědino bylo, že žádný z nich, leč od sesslosti věku, ani ginde leč doma, a to s sláwau, nevmře: tak je se mi přediconá věc zdá, že se někdo nachází, genžby jim gestě věřil; gegichžto předpovídanj samy skutek porážj. ^a Klamáni byli wyslyšeni tito tři; neb prvňj z nich, totito Pompejus, kdj gsa od Julia přemožen vřel do Egipta, od chlapa před jenau swau a Synj zabit gest: Krasus pak v m sta řeceneho Charra od Partů, a Julius w Radnjm domě od swých Přátel. Ale aestě wice divjím se gá, že sy dáwají lidé hádati od Egyptanů (za takové se Chláni wydáwají) an ti ani hvězd neznají, a sami se začastý wyznáwají, je hádati nevmj.

^a Apud Cornel. a Lapide hic.

^b Bláznovostwj gest věřiti Proročstvům a Cytánům.

^c Cicero l. 1. de divinat.

Kapitola VIII.

I. Maudrost se stkwj na obličej člověka. 1. II. Podle nynějšho běhu světa toliko sauditi, marnost gest. 8. III. Poněwádj přičiny skutků Bojich gsau nespýtatedlné, nemáme se w protivnostjch přislisně starati. 14.

Maudrost člověka stkwj se na obličej geho, a neymo-
cnějš twář geho změnj. 2. Gá vřt králowých † ostrj-
hám, a přikázanj ^{**} přjsahy Bojji. 3. Nepospjchey od-
staupiti od twáři geho, aniz trwey w skutku zlém: ne-
bo wssedko což bude chtjti, včinj: 4. a řeč geho gest plná
mocy: aniz gemu kdo řjcy může: Proč tak děláš? 5. Kdo ostrjhá
přikázanj, neokusyt nic zleho. Časů y odpowědj srdce maudreho
rozumj. 6. Wsselikému djlu čas gest, a pohodlnost, a mnohé člověka
^{*} ssaufenj: 7. nebo nezná minulých věcý, a budoucích po nižádném
poslu nemůž zwěděti. 8. Nenj w mocy člověka zbrániti ducha, aniz
má mocý w den smrti, aniz se mu dopausstj odpocinutj w nastáwae-
gjcým bogi, aniz † spasy bezbožnost bezbožneho. 9. Wssedky tyto wěcý
sem rozgjmá, a dal sem srdce swe ^{**} we wssech skutcých, které se děgj pod
sluncem. Někdy panuge člověk nad člověkem k swému zlému. 10.
Widěl sem bezbožné pohřbené: které take kdjž gestě žiwj byli, na mj-
stě swatém byli, a chwáleni byli w městě gako ze sprawedliwych sku-
tkuw. Ale y to marnost gest. 11. Neboť že se nepronášj proti zřjm
brzce ortel, bezewssý bázně synowé lidstj ^{*} páchagj zlé wěcý. 12. Ale
wssak, z toho že hějšnjš stokrát činj zlé, a strze trpěliwost snassen bý-
wá, gá sem poznal, že bude dobře bogjcým se Boha, který se osteycha-
gj twáři geho. 13. Nebud † dobré bezbožnému, aniz prodleni budte
dnowé geho, ale gako stjn at pomjgj, který se nebogj twáři Paně. 14.
Gest y giná marnost, která se děge na zemi. Gsau sprawedliwj, gimž-
to se zle wěcý přihážegj, gakoby skutky činili bezbožných: a gsau bez-

^a Wss 2. 14.

† ostrj-
hám

^{**} slibu
Bojibo

^{*} trápenj

† wyswos-
bodj
^{**} na wss-
ky skutky

^{*} hějšnj

† dobře

božnj,

** nymar-
něgšy, pri-
lišnan
marnost

* wěděl, w-
měl, poznal

† nepřijí-
má

a Seneca ep. 1

Málo kdo
vini sobě
času wá-
žiti, genž
gest wěc
neydraž-
šy.

b Guarrie-
ser 6. de
Purificat.
Maria.

† wšetečn-
rošaffně

** mílošti

* se zatíká

† potom

** da uffání

božnj, kterj tať bezpečnj gsau, gaťoby sprawedliwých skutky měl. 15. Protož chwalil sem weselost, žeby bylo člowěku dobrého, leč žeby gedl, a pil, a radował se: a to samé a bau odnesl z práce swé, za dnuw žiwota swého, které mu dal Bůh sluncem. 16. A přiložil sem srdce swé, aby ch * znal maudrost; a že měl zaneprázdňenj, které na zemi gest: gest člowět; kterj we y w nocch snů † nepožjwá očima. 17. A srozuměl sem, že wšech skutkuw Božjch žádnau příčinu wynalezti nemůžē člowět, těch, kterj se dēgi pod sluncem: a čím wjceby pracował k wynalezení, tím méně ne cházj: byt pať řekl maudrý, že wj, nebude mocy najiti.

Času y odpovědj srdce maudrého, dj zde Salomau w weršy 5. toho maudrým nazhwaže, kdo času rozumj. Ale málo gest takowých: odkudž Řijmský Mudřec welice sobě stějuge proti těm, kterj málo sobě času wáží, proto že genu nerozumj, a newědj, gaťby to drahá wěc byla. ^a Koho mi dáš, táže on se, genžby negaťau cenu ukládal? genžby sobě wážíł času? A málo potom dj: Takowá gest posjetilost lidská, že žádný nepokládá, gaťoby za to nětco powinnen byl, genž čas dostal: an zatím to gediná wěc gest, kterauž ani wděčný člowět nawrátiti, to gest nadržiti nemůžē. A gisté, kdby lidé cenu času znali, ne tať marně a newjitečněb gę trávili. O němž takto mluwj Guarrieus Dpat: ^b Toť gest zagisté neybídňegšy wěc, že nynj nepokládaj lidé za strátu, nýbrž za zysť, gestli že gim dnowé, kterj nám k očístrowánj dáni sa, spjčým wteka, pomi-

nan, a zabynau nebdagčy m ná na-
han, gať se powjda, kdž seděl za stolem, a přišlo mu na mysl, že nic znamenitého, aneb paměti hodneho toho dne newčinil, s vpěnjm welikým a bolešj, nechť gisti, wolal: O přátele, den sem stratil! My pať zdáme se, gaťobychom nynj říkali, den sem zeyškal, gestli že nám bezewšeho skutku, strze lenost celý přeběhne. Tať nenj teměř žádného, genžby sobě času wážíł, genžby w sebe myslil, gaťby mnoho platił k zeyškánj wěčnosti gediny den. Domnj wášli se, že gest někdo mezy námi / genžby každodenně s sebau počty kládł, gať čas wynaložil, genžby každého dne stráta, aneb zysť pilně zapisowal, aby, nalezł liby, že dnes nebdale se chowal, potrestal sebe, a budaucně opatrněgi gednal. Dů-
tedy maudrý, wjce sobě budaucně času wáží, a lépegi ho k spasení swému wjswaže.

Kapitola IX.

I. Žádný newj, zdali nenáwisti, neb lášty Božj hoden gest. 1. II. Po šturti nenj časť k zaslaujenj. Pročēz máme wjswati času wezdegšyho žiwota, a dobře činiti. 4. III. Příhoda má swé místo. Několi maudrost wyborněgšy gest než šyla, nicméně při chudém nemá wážnošti. 14.

Sšedky tyto wěcy rozwažowal sem w srdcy swém, a bych † snažně wyrozuměl: Gsau sprawedliwj a maudrj, a skutky gegich w ruce Božj: a wšak newj člowět, zdali ^{**} lášty čili nenáwisti hoden gest: 2. ale wšedky wěcy k budaucýmu času chowaj se negisté, proto wšedky wěcy zároweň se přiházegj sprawedliwému y bezbožnému, dobrému y zlému, čistému y nečistému, obětugjčýmu zbité oběti, y obětmi poswatnýmj pohřdagjčýmu. Gaťo dobrý, tať y hčjšnj: gaťo křiwow-přisežnj, tať y ten, kterj w prawdě * přisahá. 3. To gest neyhorššy mezy wšemi wěcmi, které pod sluncem se dēgi, že gednostegně wěcy wšechněm se přiházegj. Odkudž y srdce synuw lidských naplňnēna býwagj zlostj, a potupau w žiwote swém, a † po těch wěcch pekěl dowedem budau. 4. U žádného nenj, gesttoby wždyčy žij byl, a kterjby této wěcy mohl ^{**} nádegi mji: lepšy gest pes žiwý nad-

* se zatíká

† potom

** da uffání

** zpytuge oblaky, nebude nikdy žiti. 5. Gako newiss, která gest cesta
 * wětru, a gaky m způsobem skladajj se kosti † w bříse těhotné; tak newiss
 skutkuw Božjch, kterýž gest působitel wšech věcy. 6. Kano roz-
 sywey symě swé, a v večer at nepřestává ruka twá: nebo newiss, co
 wjce vychází, toli, čili ono, a gestli obě spolu, lepe bude. 7. ** Slad-
 ké swětlo, a libo gest očima widěti slunce. 8. Byllyby mnoho let žiw
 člowěk, a we wšech těch věcech weselilby se, rozpomenauti se má na
 tmawý čas, a na mnohe dni: kterež když přigdau, z marnosti trestány
 budau předestlé věcy. 9. * Wesel se tedy mládence w mladosti swé, a
 at w dobrem gest srdce twé we dnech mladosti twé, a choď † po ce-
 stách srdce swého, a ** v widěnj očj swých: a wěz, že pro wšedky ty wě-
 cy přiwede tě Bůh k saudu. 10. Odegmi hněw od srdce swého, a * od-
 wrať zlost od těla swého. Nebo mladost a rozkos marné věcy gsau.

** patří na
 oblaky
 * ducha
 † w žiwotě

** přige-
 mině

* radis

† na
 ** w žádou-
 sti
 * jawej

Chťe náš navtiti Esalomaun, gať se
 chowati máme při rozdávánj almužen: takto
 dj w wersy 1. Pausstég chleb swüg po wo-
 dách tekaucých: nebo po mnohem čysu
 nagdes geg. Je totižto, když almužny vde-
 lugeme, nemáme k tomu směřowati, aby ti, gimj
 ge dáwáme, zase se nám zde za ně odměnili; nř-
 brj na to toliko hleděli při tom, zdali chudj gsau
 a potřebnj. Odkudj Pagninus ta slowa takto
 překládá: Sázej chleb twüg y neznámým,
 gako by sy hodil na swrsek wody; nebo
 w množstwj dnů nalezněs geg. Teni nez-
 dáwá almužny, kdo dáwá někomu hausera, aby
 njm berana wyrazil od toho, genuj hausera
 dáwá. Mnozy hostj přespolnjho, když se přihos-
 dj, je on se v nich zastawj: ale wšak žádné při-
 tom almužny necinj: nebo to činj pro to, aby

on, když oni k němu, cestau gdauce, přigdau, to-
 líkej a y wjce gim věcim. Odkudj Křstus pra-
 wil, k Zákonjstům a Faryzeum mluwé: ^a Když
 činjs oběd, neb večeri, nezuo přátel
 swých, ani bratřj swých, ani přibuzných,
 ani sausedů bohatých: aby snad y oni za-
 se nezwalj tebe, a měl bys odplatu. Ale
 když činjs hody, powoley chudých,
 mdlych, kulhawých a slepých; a blahosla-
 weny budeš: neboť nemajj, odkud by od-
 platili tobě: bude zagisté zapláceno to-
 bě při wzkrjssenj spravedliwých. Gako
 když co hodjš do wody, neočekáwáš, aby se to
 zase k tobě nawrátilo; tak když dáwáš almuž-
 nu, nemáš gi tak dáwati, aby ten, genuj sy al-
 mužnu dal, tobě gi wynahradil negakým způ-
 sobem.

Když po
 někomu
 almužni
 vdeľuge,
 nemá to-
 bo činiti
 tim almu-
 žem, aby
 on se ma-
 za ni zase
 odměnul.

a Luč. 14. v.
 12. 13. 14.

Kapitola XII.

I. Radj, abychom Boha měli před očima, prwe než přigde sessh, a nečestnj wěť; a aby-
 chom zachowávali přikázanj Božjčá: I. II. poněwadž wšedko (krom toho) gest marnost, a po-
 sledně wšychni k saudu musjme. 8.

Zmatug na stwořitele swého we dnech mladosti swé, prwe
 nežli přigde čas trápenj, a přibljžj se leta, o nichž djš:
 Těljbj se mi: 2. prwe nežli se zatmj slunce, a swětlo,
 a měsyc, y hwězdy, a nawrátj se oblačowé po dessti:
 3. Když se pohnau strážnj domu, a † klesati budau mužj
 neysylněgšj, a zahalčiwé budau melicý w maličkem počtu, a za-
 tmj se widjcy strze djry: 4. a zawrau dweře na vlicy, w snjženj hlasu
 melaucýho, a powstanau k hlasu ptačjmu, a ohlechnau wšedky dcery
 zpěwu. 5. Wysokých mjst take báti se budau, a strachowati se budau
 na cestě, kwesti bude mandlowý strom, ztučnj kobyľka, a ** rozmetan
 bude kapparys: nebo pügde člowěk do domu wěčnosti swé, a obchá-
 zeti budau po vlicy kwjlcý. 6. Prwe než se přetrhne prowázek strj-
 brny, a nawrátj se karkule zlatá, a * roztrjssj se wěderce nad studnicy,

† wklau-
 se

** wytrhán

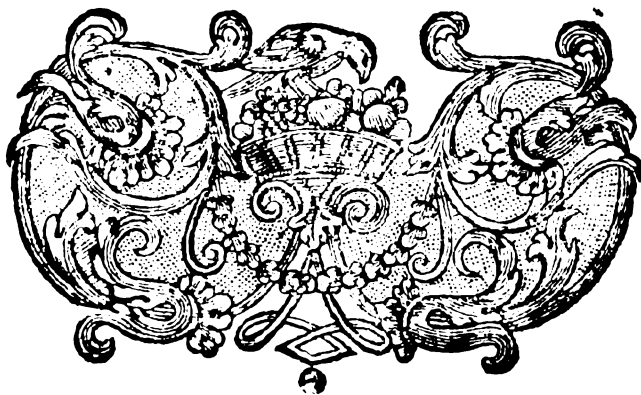
* zrozkotá,
 rozrasy se

a rozláme se kolo nad číster nau, 7. a nawrátj se prach do země své od-
 † wšedca kud byl, a duch nawrátj se k Bohu, kterýž geg dal. 8. Marnost nad
 marnostmi, řekl Kazatel, a † wšedky věci marnost. 9. A poněwadž
 byl neyraudregšy Kazatel, učil lid, a wyprawowal, které věci byl v-
 činil: a skaumage složil přjslowj mnohá. 10. Hledal slow vžitečných,
 a sepsal řeči neypřjměšy, a plně prawdy. 11. Slova maudrych gako
 ostnowé, a gako hřebowé hluboce w bitj, kteráž strze raddu mistrwu
 dána sau od pastýře gednoho. 12. Wjce nad ty věci synu móg newy-
 ** rozgje-
 mánj hledáwey. Dělanj wjce kněh nenj žádného konce: a časté ** přemy-
 * dořonafy šlowanj, gest těla trápenj. 13. Konec mluwenj wšyčni spoju slyšme.
 Boha se bog, a přikázanj geho ostřjhey: nebo to gest * wšeliký člo-
 wěk. 14. a wšedky věci, kteréž se děgj, přiwede Bůh k saudu za wšes-
 líké poblauzenj, buďto žeby dobré, nebo zlé bylo.

Když byl velmi mnohá napčenj wšem li-
 dem poskytl Esalomaun w této knize, dořoná-
 wá gi onými slowy w weršy 13. Boha se bog,
 a přikázanj geho zachowey: nebo toč gest
 wšeliký člowěk. Gakoby řekl: k tomuž gest
 každj člowěk stwořenj, aby Dána Boha se bál,
 a přikázanj geho ostřjhal. Odkudj ta slowa po-
 slednj takto w své Bibli postávil Vatablus:
 nebo to přináležj každému člowěku. S.
 Bernard o té propowědi Esalomaunowé ge-
 dnage, takto mluwj: * Naposledy wšem
 zaměstnánwánjm lidským, a swětským
 žádostem předstawil (totj Esalomaun)
 báti se Boha, a přikázanj geho zachowá-
 wati. A to slusně: nebo prawé mau-

drosti prwnj gest začátek, (totj báti se Bo-
 ha) drubé pak (to gest ostřjhanj přikázanj Bo-
 žjch) doplněnj, gestliže wšak wám wědo-
 ma gest, že nic giného nenj prawá a do-
 řonala maudrost, nežli odstapiti od zlé-
 ho, a činiti dobré; gakož taky, že odstau-
 piti od zlého nemáže žádný dokonale bez-
 bázně Božj, a že žádného dobrého skut-
 nenj mjmo zachowánj Přikázanj. To pak
 napčenj wjal gest Esalomaun od Mojšje,
 takto mluwicjho: * A nynj Izraeli, čeho
 Dán Bůh twój žádá od tebe, gediné aby se
 bál Dána Boha twého, a aby ostřjhal př-
 kázanj geho.

Skonává se Kazatel.

Píseň Písni Salomounových,

GERTZ HEBREYSKY SLOWE

Sir Hafirim.

Uto Píseň nadwšsecky Písne, gest Duchownj rozmlaunwánj mezy Krystem prawým Bohem a Słowěkem, a mezy geho Cirkwi, a gednaukazdau pobožnau dussy, gakožto gednom audu Cirkwe Swatě, a Choti Krystowě. W tom Rozmlaunwánj zastáwa Krystus aučad dwau osob, totiž Wčitel, kterš swě Wčedlništj w tagemstwjch wjry, a swátosti mrawuw wywuce. Potom Zenicha, kterš swau Choti chwalitebnými spíšj, milostmi a darj ctj, šlechtj, a obohacuge. Tež naproti tomu Cirkew dwau, neb třich osob powinnost zastáwa; totiž. Wčedlnice, Choti, a Wčitelkyně neb Towaryššj giných; které ona gmenuge mladice, neb dcery Jeruzalémstě.

Smysl toho Rozmlaunwánj, gest hlubokš, milostný, wžitečný a rozličný. Neb wšsecko co S. Prorokowě, neb Ewangelistowě, a Apóstolowě o tagemstwjch wjry, o swátosti mrawuw a dofonalosti žiwota nám zanechali, to wšse w ty Písni gest obsazeno, anieb do nj wtaženo. Spůsob řeči wětššm dílem záleži na Podobemstwjch o tělesné kráse, a swadbě. Nicméně smysl a aumysl newstahuge se na tělesnau lásku Abisag Sunamitstě, neb dcery Faraonowě, gak falešně wymenšlegj Rabjnowě: nhybrž na Duchownj lásku dusse; gegižto lásky plamen se rozpaluge od toho ohně, kterým Seraffjnowě horj, kterjžto přišel Krystus sešlati na swět, aby se zapálil; w němžto pobožně, a milugjch dusse (tak mluwě) gako w negakým ohniwým woze Eliášowým wzchuru do nebeskeho Jeruzaléma wtržene býwagj. Má Kapitol 8.

Kapitola I.

I. Chtj jádá k swému spasenj a dofonalosti tři potřebné wěcy. 1. II. Ženich a wywuce ge šrz podobemstwj, gak se to státi máje, oš prosj. 7. III. Obě strany wzbuzugi w sobě horliwau lásku, šrz rozličné chwálj. 11.

a

Āt mne polibj poljbenjm wšt swých: nebo lepššj gsau pršy twé † nad wjno, 2. libě wonné mastmi neylepššými. Oleg wylitj gméno twé: protož mladice milowaly tě. 3. Táhnjž mne: za tebau poběhneme ** w wuni masti twých. Wwedl mne kral do † šlepů swých: plesati a weseliti se budem w tobě, pamatugjce na pršy twé nad wjno: přjmj milugj tě. 4.

† nežli

** po

† pogogiz
furo, pivo
nic

† obbořes
sa sem od
slance
** vřaz
* po stádech
† prorážo-
wané
** holubičij
* krowowé

Czerná jsem, ale krásná, dcery Jeruzalémské, jako stánové Cedar, jako kůže Šalomaunovy. 5. Vlechtejte mne zpytovat, že snědá sem, neboť proměnilo slunce barvu mau: synové matky mé bogowali pro mě, postavili mne strážnou na winicích: winice své neostřihala sem. 6. ** Oznam mi, gehož miluge duše má, kde pases, kde ležís o poledni, ať se taulati nepočínám * za stády towarysů twých. 7. Vleznášli sebe, o nekrásnějšy mezi ženami, wygdi, a odegdipo šlepěgich stád, a pas ko- zly své podle stanů pastýřuw. 8. Gyzdě své w wozech Saraonowych přitownal sem tě přítelkyně má. 9. Pěkná sau ljece twá jako hrdličky, hrdlo twé jako zápony. 10. Halže zlaté vděláme tobě, † prowigene štribrem. 11. Když král stolil, nard můg wydal w uni swau. 12. Snopček mjrry milý můg (gest) mně, mezi prsy mými přebýwati bude. 13. Hrozen cyprowý milý můg mně, na winicých Engaddy. 14. A hle ty pěkná sy přítelkyně má, a hle ty pěkná gsy, oči twé ** holubic. 15. A hle ty pěkný gsy milý můg, a vřlechtily. Lůžko naše kwětowé: 16. * trámowé domuw našých cedrowj, stropowé našy cypřišowj.

a S. Chryso-
stom 60. ad
populum.
b Ibid.
Strakowau
chitowosti
máme při-
stupowati
k stolapá-
ně, jako
děti k mac-
teršým
přesum.

W weršy 1. připisuge Newěsta Ženichu svému prsy, a ge wychwalugje dj: Lepšy gšau prsy twé nežli wino. Newěsta wyznamenáwá dušy, ženich Krysta Gejšse: ale co wyznamenáwagi prsy geho? Wyrozumjme tomu z slow S. Jana Zlatowštyho, tak mluw- cýho: "A dy gest negaly Pastýř audy swy- ni owce své krmil? Mnobé Matky, když porodili děti, giným chůwám ge odes- vzdali: on pak (totij Krystus) toho učini- ti nechťel, ale wlastnjm nás tělem krmj, a s sebau spoguge. Brzo pak potom tato slowa dokládá: b Šdali newidjete s gšau

čerstwošty myšli děti prsy popadagi, a gal slyně rty swými se gch chopj: ne z- mensšy chitowosti y my k tomu stolu přis- stupugme: anobrz s wětšy dychitowosti, jako mléka požitowagicy děti milost ducha- asagme. Ta gedinka budiz boleš naše, gediny zármutek, když této duchownj po- trawy zbaweni býwáme. Čimjto nás wy- navčiti chce ten S. Otec, gal častó, a s gš- kau chitowosti k stolu Dáne přistupowati máme. Gistě nic tak nepošluge dušy našých jako častě přigimánj té Swátosti, a požitwánj mléka- toho z prsy Krystowých.

Kapitola II.

Ta teč káška rozmáhá se mezi mní, štrz opakowaná z obau stran wychwalowání.

† podepře-
te,
** obložte
ofypte
* ze sna nez-
wytáželi
† gde, při-
cházý
** gelenjmu

á kwět polnj, a lilium audolnj. 2. Jako lilium mezi tr- njm, tak přítelkyně má mezi dcerami. 3. Jako gablon mezi dřwjm lesnjm, tak milý můg mezi syny. Pod stjnem toho, kterehož sem žádala, seděla sem: a owoce geho sladké hrdlu mému. 4. Dwedl mne do šlepu win- něho, spořádal we mně kášku. 5. † Upewněte mne kwjtjm, ** obrň- te mne gablký: nebo milowánjm vmdléwám. 6. Lewice geho pod hlawau mau, a prawice geho obegme mne. 7. Zawazugi wás přisa- hau dcery Jeruzalémské, štrze šrny a geleny polnj, abyšte nebudili, ani * procýtnauti nečinili milé, dokawadž samá nebude chjtji. 8. Hlas milého mého, hle on † se beře, štače po horách, přestakuge pahrbky: 9. podobný gest milý můg šně, a kolauchu ** gelenuw, ay on stogj za šte- nau našy, hledě štrze okna, wyhledage štrze mřjže: 10. Ay milý můg mluwuj mně: Wstaň, pospěš přítelkyně má, holubice má, krásná má, a

pod. 11. Nebo již zyma pominula, přijal odessel, a odstaupil. 12. Kviť okázala se na zemi nassy, čas obřezování přišel: hlas hrdličky slyšán gest w zemi nassy: 13. již wydal* holičky své: winice kwetaucy wydaly vůni swau. Wstaň přítelkyne má, krásná má, a pod: 14. holubice má w rozsedlinách skaly, w děrách † obrady, okaž mi twář swau, ať znj hlas twüg w vsých mých: nebo hlas twüg sladký, a twář twá spamla. 15. Slapeyte nám listy maličké, které podrývagi winice: nebo winice nasse rozkwetla. 16. Milý můg mně, a gá gemu, genž se pase mezy** liligi, 17. dokudž* newzegde den, a naklonj se stjnowé. Nawratjž se: podobný bud, milý můg sně, a † kolauchu gelenow na horách Beter.

* první o woce

† mezey, brázy,

** Kviť m
* nezastírá
† mladému gelenu

Pěkné naučení poskytuje nám S. Dtec Bernard, kdjž ona slova Zenichowa w wersy 14. vykládá: Holubice má w rozsedlinách skalnych w děrách obrady, je totižto holubice, to gest dusse, umučení geho sobě připomínati má. Slova geho gsautato: ^a Chce do: protivý vůdce, aby pobožný wogát twář a oči své obrátil na geho rány, aby tím mysl geho pozdwihl, a swým příkladem učinil geg slyněgšyho k snášení: nepocytj zagistě swých, kdž na rány geho partiti bude. Stogj mučednlj plesagjcy, byi po celým těle zedrán byl; ne gen slyně, ale y wdatně se ohlídá na swatau

z těla swého wprytagjcy krew. A kde pak tehdaž gest dusse mučednljka? Gest na bezpečným místě, gest w skále, totiž w stěwách Pána Geziše, a w ranách otewřených k wstaupení geho do nich. Kdyby w swých wlastnjch stěwách byl, cýtilyby zagistě meč ge pronjtagjcy, bolesti tě snestiby nemohl, přemožen by byl, a Krystaby zapřel. Ale nynj poněwadž w skále (totjž w ranách Krystowých) přebýwá, což gest diwu, gestliže gačo skála stwrdl. Wjmen ty toho prostředku, kdžkoli na tě negalé sšauzenj a neřest připadne, a welice sobě polehčjs bolesti a zármutek.

w sazení postawený, at aus točistě jaco má k ranám Krystowým a S. bern. fr. 61. in Cant.

Kapitola III.

I. S gahm způsobem Zenich má hledán býti. 1. II. Zenicha wynešenost se wypisuge. 7.

W lůžku swém † přes nocj hledala sem, kterého miluge dusse má: hledala sem ho, a nenalezla sem. 2. Wstanu, a obegdu město: po ryncých a vlicech hledati budu, kterého miluge dusse má: hledala sem ho, a nenalezla sem. 3. Nalezli mne ponocnj, kterj ostrjhazi města: Zdaž ste widěli, koho miluge dusse má? 4. Maličko kdž sem gich pominula, nalezla sem, kterého miluge dusse má: chopila sem ho; aniž se ho spustjm, až ho wведу do domu matky své, a do pokojjta rodičty své. 5. Přjsahau wás zawazugi dcery Jeruzalémské: strze stny a geleny polnj, aby ste nebudili, ani procyttrauti nečinili milé, dokawadž sama nebude chtjti. 6. Která gest to, genž wstupuge přes pausst, gačo prautek dymu z wonných koření myrry a kadidla, a wselekeho prachu apatekárského? 7. Ty lůžko Salomaunowo sšedesáte slyných** obstupuge z neyslyněgšých Izraelských: 8. wssydni držjce meče, a k bogum* neywycwjcenějšy: gednobo každeho meč na bedrach geho pro strachy nocnj. 9. Nosocy lůžko wdělal sobě kral Šsalomaun z dřjwj Libanského: 10. slaupty geho wdělal strjbrné, spolehadlo zlaté, wzhod šarlatowý: † prostředek laskau postřel pro

† w nocch

** okolo něbo stogi
* neyolesnějšy

† prostředek dily

dcery

šlym hřiz
chum nar
wracos
wau.

a S. Ambros.
l. 3. de Vi. g.

se w ni obleku? Dnyla sem nohy mé, kte-
rať ge zmaži? Stojila sem z sebe starého cto-
wěta, a kterakbych se w něho zase oblecy směla?
Očistila sem nohy nákonnosti, a kterakbych
směla ge zase zmažati? S. Ambros, na ta slova
takto mřuvj: "Wiz, co dusse Bohu odevozda-
ná prawj: tať ona skutky tělesné, a zemské
mrawy z sebe scolekla, že newj, kterak, a byt
chtěla, zase do nich oblecyby se mohla.
Kterak se w ni obleku? to gest, s galau
stydliwostj, s galau hanbau? A brzo na to
dohládá: Dnyla sem nohy mé, a neprawj,

kterak ge zase vmygi: nybrz, kterak ge
se zmaži. Na to pať dáwa wšem, kterj
pořani sbladili hřizny swj, to to spasyčedine
včeni: Proceť kdyz nohy (to gest swj
swj) gednau vmygeť pramenem w
studnice, šteti se spjny tělesné žádosti,
aby spjnowěho skutku sferednosti neboli
zanecistřeny. Nemáme podobni býti swj-
njm, které gsaure w potoce obmytē od nerādu,
hned se zase do kalistē nawracugi, a w nem se
wālegi.

Kapitola VI.

I. Wygeruge se misto, kde ženich se nalezá. 1. II. Opět Choti se wychwatuge. 3. III. Půtka, kterau Choti s nepřátekj wystála. 9.

Mlý mŭg zstaupil do zahrady swě k záhonkum won-
ných kočenj, aby se pásl w zahradách, a lilia zbiral.
2. Gá milému mému, a milý mŭg mně, který se pase
mezy liliemi. 3. Pěkná gsy přjtelkyně má; libá, a sličná
gako Geruzalém: hrozná gako † šyť leženj sporādany.
4. Odwrat oči swě odemne, nebo ony mne odletěti včiniły. Wlasj
twě gako stádo koz, které se okazaly z Galaad. 5. Zubowé twogi gako
stádo owcy, které wystaupily z kaupadla, wšsecky pod dwem plodu ma-
gicy, a nepłodné nenj mezy njmi. 6. Gako kura gablka zrnateho, tať
ljce twě krom skrytých wěcy twých. 7. Šedesáte gest králowen, osm-
desáte ženin, a mladic nenj počtu. 8. ** Gedna gest holubjce má, do-
konalá má, gedna gest matky swě, wywolena rodičky swě. Widěly
gi dcery, a za neyblahoslaweněgšy wyhlásyly; králowny a ženiny, a
chwálily gi. 9. Která gest tato, kteráť * pokračuge gako dennice †
powstawagicy, pěkná gako měšyc, wyborná gako slunce, hrozná **
gako šyť taboru sporādany? 10. Zstaupila sem do zahrady ořechu,
abych spatřila gablka audolj, a zhljda, zdali zaťwětla winice, a pučik
se gablka zrnatá. 11. Newěděla sem: dusse má zřormautila mne pro
wozy Aminadabowj. 12. Nawrat se, nawrat Sulamitřka: nawrat
se, nawrat, ať patřjme na tě.

† špic šyť
kocowjny

** gediná

* se beře,
gde
† wycháze-
gicy
** gako
šyť k bit-
wě nastro-
genj

Kapitola VII.

I. Gmēnj a spůsobnost Choti, co se gegj plodnosti dotýče, od ženicha se wychwatuge. 1.
II. Chot pať žuwe ženicha na hody. 10.

S vžjss na Sulamitřkě, leč † kury leženj: Gak pěknj
sau křokowé twogi w střewicých, dcero ** knjžecj
Spogenj bedr twých, gako zapony, které vđelāné
sau rukau řemeslnjka. 2. Dupěť twŭg gako kofist
sautřužný nepotřebugicy niřdy napogu. Břicho twě
gako stob pšenice, obhraženj liliemi. 3. Dwa pr-
šy twě gako dwj telátek bližencuw řny. 4. Hrdlo twě gako wěžeň
z slonowých kofstj. Oči twě gako rybnyj w Hezebon, který gsau w

† zástup,
hauřy
wogenřkě
** knjžecj

bráně dcery množstwj. Nos twůg jako wěže * Libanu, která patří proti Damassku. 5. Hlawa twá jako Karmel: a wlasý hlavy twé, jako šarlat krále přiwázaný k žlabum. 6. Gať pětná gšy, a gať v-
C slechtilá neymlégššy, w rozkossch! 7. Postawa twá připodobněna gest palmě, a prsy twé hroznum. 8. Kžekl sem: Wstauipjm na palmu, a popadnu owoce gegj: a budau prsy twé jako hroznowé winice: a
D wuně vst twých jako gablek. 9. Hrdlo twé jako wjno neylepššy, hodné milému mému ku pitj, a rtum a zubum geho k přezjwánj. 10. Gá milému swému, a ke mně obrácenj geho. 11. Pod milý můg, wygděme na pole, † zdržjgme se we dworjch. 12. Ráno wstaime na winice, wizme, kwetlali ge winice, gestli z kwětuw owoce se pučj, kwetauli ga-
 bka zrnatá: tam tobě dám prsy swé. 13. Mandragory wydaly wuni swau. W branách nassých wššedka gableka: nowá y stará, milý můg, zachowala sem tobě.

* Libanus
 † bydleme we wšech

Mezj ginýma chválami tuto taky má N-
 wěsta w werššy 9. Hrdlo twé jako wjno neylepššy, hodné milému mému ku pitj, a rtum y zubum geho k přezjwánj. Zato N-
 ewěsta Křystowa gest Čyrkew geho, gegjto hrdlo gest wjno neylepššy a opogugič, strze k-
 rěsto rozumj Sw. Kžehor Weliký kázanj Čyr-
 kewnj, takto mluwé: "W hrdle gest blas. Strze hrdlo tedy opět se kázanj rozumj, nebo ono myslé lidsté opoguge, že na pře-
 desslé wěcy, gaťj praweno gest, zapomj-
 nagj. A brjo na to dj: Takowé gest to wj-
 no N-ewěšty, že gest hodné milému ku pi-
 tj; neb když Swatá Čyrkew prawau w-

ru oblassuge, když poslaucháče swé k swa-
 rým skutkum wzbuzuge; když, že samého Křysta milowati, následowati, a přigiti dobré gest, slowý y skutkem dokazuge, což giného nežli wjno swé hodné činj, aby w wštech ženicha sladce chutnalo. Po-
 tom pať dáwá přčinu, proč množj, genj to wj-
 no pigj, to gest kázanj slyššy, slyh toho wina ne-
 čtj, a následowně ani aučinku geho; je totjto ho nepřesjwagi, to gest, nepřemysllegi, a neroz-
 wazugi pilně toho, co byl Křazatel přednáššel. Gistě z toho pocházj, že ac množj to wjno pigj, wššal welmi málo gich strze ně w ctnostech, a proti pokussenjm posylněno bšwá.

* S. Greg a-
 pud Cornel
 hic.
 † Teni došš
 slyššeti ká-
 zanj, ale
 potřebi
 gest to, coš
 slyššel do-
 bre sobě
 rospákos
 wati.

Kapitola VIII.

Obsahuge w sobě welikau jádost, kterau Choť má, aby při swým ženichowi wstawičně přebýwala.

S Do mi dá tě bratra mého požjwagjčyho prsu matky mé, abych tě nalezla wně, a libala tě, a giž mnau žádný aby nepohrdať. 2. Vchopjm se tebe, a wведу do do-
 mu matky swé: tam mne včiti budeš, a dám tobě koss-
 ljš z wjna strogeneho, a měst gablek granátowých mých. 3. Lewice geho pod hlawau mau, a prawice geho obegme mne. 4. Přisáhau wás zawazugj dcery Geruzalémské, abyste nebudily, ani
B procýtnauti včiny milau, dokudž samá bude čtjti. 5. Která gest tato, kteráž wstupuge z pausště, rozkossmi oplywagjčy, zpolehššy na mileho swého: pod stromem gablónowým wzbudil sem tě: tam gest porussena matka twá, tam gest zprzněna rodička twá. 6. Polož
 mne jako pečet † na sedce swé, jako pečet na rameno swé: nebo sýlné gest jako smrt milowánj, twrdé jako peklo horlenj: lampy geho, lampy ohně a plamenuw. 7. Wody mnohé nemohly wšasjti lasšy, a-
C njž teky ** zatopj gi: dašliby čłowěk wššedčen statek domu swého za

† znamenj
 ** zabes-
 nan

* Když naz
mlauvá
na bude
† dave
** od té
doby gat

* z těch

† mladé
mu gelin
fowi

* won
nych kofe
nj

milování, jako ničímž pohrzeti jim bude. 8. Sestra naše malá, a
prsu nemá: co učiníme sestře naší w den * když k ní mluweno bude.
9. Gestliže gest zed, wystawme na ni předhrady stříbrné: patli gest
dveřmi, obložme je dřevami cedrowými. 10. Há zed: a prsy má
ko věže, ** gaž učiněna sem před nim jako pokog nalezající. 11. Wi
nice gest byla pokognému w té, kteráž má lidj: odewzdal gi stráž
ným, muž přinášy za ovoce gegi tisyc stříbrných. 12. Winice má pře
demnau gest. Tisyc twých pokogných, a dvě stě těm, kterj ostřihaj
ovoce gegjho. 13. Kteráž bydlíš w zahradách, přátele poslauchaj
včiň mne slyšseti hlas twůg. 14. Vtec milý můg, a připodobni se k sta
ně, a † kolauchu gelenů na horách ** wonných věcy.

Skonává se Piseň Ssalomaunowa.

Kniha Maudrosti.

Alto Kniha gmenuge se Kniha Maudrosti, poněwadž ga
o věčné a nestworené, tak o stworené Maudrosti wyřec
věně, bčžskj, a důkladně gedná. Rozdéluge se na tři
dily. Prwnj wzbuzuge k lásce a žádosti Maudrosti. Dru
hý wyřwětluge půwod a začátek Maudrosti. Třetj představuge
před oči aučinkj a užtkj Maudrosti. Wšchni tři dily směřuj
obwzlasťně k wycwčenj Králow a Spráwcuw. Kdoby této Kni
hy skladatel, a spisowatel byti měl, gest rozličně zdánj Witeluw. Je
pak wice Králi Ssalomaunowi, nežli kterému ginému se připsati mů
že, doswědčuge to Kapitola 9. w 7. wersjy. Má Kapitol 19.

Kapitola I.

I. Spráwcowé a Páni magj k Bohu mjtí sprostnau wprjmnost. I. II. Bůh nenáwidjli,
reptánj, vřhánj, a giných nesprawedliwých skutků. 8.

a 3. Křál. 3.9.

b 1. Bar. 15. 2.

† moc

Uľugte^a sprawedlnost, kterjž saudjte zemi. Smysťte o
Panu w dobrotě, a w sprostnosti st dce hledeyte ho:
2. ^b nebo nalezen býwá od těch, kterjž ho nepokaussegi:
okazuge se pak těm, kterj wjru magj w něho. 3. Nebo
přewrácená myšljenj odlučugj od Boha: ale zkuffená
mocnost tresce nemaudre. 4. Nebo w zlostnau duffy newegde
maudrost, anjž bydleti bude w těle podmáněném hěchum. 5.
Nebo Duch Swatý kážně wteče před ** pokrytcew, a * od
nese se od myšljenj, kteráž gšau bez rozumu, a trestán bude
od připadagjcy neprawosti. 6. Dobrotiwý žagistě gest

** litoměr
ným

* odegde

c Onlar. 5.22.

Doch maudroſti, a newyſwobodj z kolege od rtuwo geho: nebo led-
 wj geho ſwedeſt geſt Bůh, a ſrdce geho zpyratel geſt prawý, a gazpka
 geho poſlauchač. 7. Nebo duch Páně naplnil okřſſel země: a to což
 zdržuge wſſecky wěcy, má ** známouſt hlaſu. 8. Protož kdož mlauwí
 neprawé wěcy, nemůže ſe tagiti, aniž ho pomine ſaud třeſtagjey. 9.
 Nebo w myſſlenjch bezbožného otázka bude: řečj pať geho ſlyſſenj
 přigde k Bohu, k třeſtanj neprawoſti geho. 10. Nebo vcho horliwo-
 ſti ſlyſſy * wſſecky wěcy, a hluť reptanj nebude ſtřyt. 11. Oſtrjheytež
 ſrdce od reptanj, kterěz nic neproſpřjwá, a od ſtrbáňj * ſſanůgte gazp-
 ka, nebo řeč zatemnělá na prázdno nepůgde: wſta pať, kteraž lhau,
 zabjgegj duſſy. 12. Nechtěyte horliti po ſmrti w poblauzenj žiwota
 ſweho, aniž ** dobywěyte zahynutj w ſtucých ruťau ſwých. 13. Nebo
 Bůh ſmrti newčinil, aniž * weſelj ſe w zahynutj žiwých. 14. Stwořil za-
 giſtě, aby byly wſſecky wěcy: a wzdrowitědlné wčinil národy okřſſku
 země: a nenj w nich leťakſtwj záhuby, ani peťel kralowſtwj na zemi. 15.
 Nebo ſprawedlnouſt wſtawičná geſt, a neſmrtědlná. 16. Ale bezbožnj
 ruťama y ſtutky přiwolali gi: a magjce gi za přjtelkyni, * ſeſſli, a w-
 mlauwy ** položili k nj: nebo hodni ſau, kterjby po ſtraně gegj byli.

a Job. 12. 20.
 * wſſecky
 * Job. 6. 3.
 † drzi, ob-
 ſabuge
 ** wmeňj,
 pozmáni
 * wſſecko
 † odpuſtite
 gazpku
 ** newo-
 žůgte ſobě
 zatracenj
 † Ezech. 18. 32
 Item 33. 11.
 * aniž ſe
 kochá
 † pomigeti,
 wſwaditi
 ** zbebli
 ſta ſe k nj

Ekkladatel této knihy: kdýž byl pravil w
 wterſſy 3. Ze přewrácená myſſlenj oddělu-
 gí od Boha, na to w wterſſy 5. tuto toho přjci-
 nu přiwádí: Nebo Duch ſwaty kážně odeg-
 de od těch myſſlenj, kteraž gſau bez rozu-
 mu, gaťaj gſau wſſelíká zlá a bezbožná myſſle-
 nj. Z těchj nawěti ſe máme, je ne gen žſch ſtu-
 tků wſſtrjhati ſe ſuſſy, ale y wſſecky neſſlech-
 ných myſſtenj, nechcemeli od Boha odděleni bý-
 ti, a zapuditi od ſebe Duchu ſwateho. Co zleho
 wſobj takowá myſſlenj, a gať pilně ge, kdýž
 nám na myſl wſtupugj, od ſebe zaháněti máme,
 o tom pěťně mlauwí S. Bernard, ſka: * Weſſli
 zle myſliſſy, Duch ſwaty kážně wzdáli ſe od
 člověka licoměrného, a odegde od těch
 myſſlenj, kteraž gſau bez rozumu, a bude
 chrám Páně peľeſſy dábłowau; neb ko-

ho Bůh opauffj, toho dáběl popadá. 2.
 protož w kteraukoli hodinu zlé myſſlenj
 ſrdce twého ſe dotýká, nepřiwolug mu,
 aniž ho trp w ſrdce ſwém, nýbrž hned ge
 odžeň. Při počátku myſſlenj neprawé:
 ho odporůg gemu, a wteče před tebau.
 Myſſlenj zlé obliſbenj plodj, obliſbenj ſwo-
 lenj, ſwolenj ſtuteť, ſtuteť obyčeg, obyčeg
 nucenj, nucenj ſmrt. Gaťo geſtěrka
 od ſynů ſwých w žiwotě gegim poſtawo-
 ných probřyzena býwá a zabita; tať ná-
 myſſlenj naſſe, kteraž w ſobě choráme,
 zabjgegj. Pročej nechceſſli, aby Duch Sw.
 od tebe odſtaupil, a duſſe twá wſmrcena byla,
 jádného myſta, ani na neymenſſj chwilků žſm
 myſſlenjin w ſrdce ſwěni nepropůgčug.

Te gen
 ſtutů
 žſch waz-
 rowati ſe
 máme, ale
 y žſch
 myſſlenj.
 a S. B. 12.
 d. domo i.
 ter. c. 39.

Kapitola II.

I. Si, genj ſmeryſſj, je po ſmrti jádně radoſti nenj, negſau ſchopnj k doſaſenj maudroſti. 1. II.
 Bezbojnj ſprawedliwému ať do ſmrti ſe protiwj, je ſe s njmi doceľa neoddáwá marným rozko-
 ſem. 10. III. Eťſowel od Boha. k wěćnému žiwotu ſtrowen geſt. 22.

Nebo řeťli přemýſſlegjce v ſebe neprawě: * Krátký a s
 teſtnoſti geſt čas žiwota naſſeho, a nenj očeřtwenj
 při koncy člověka, a nenj poznán, kdoby ſe byl na-
 wrátil z peťel: 2. nebo z ničehéhož narozeni ſme, a
 potom budeme, gaťobychme nebyli: nebo dým dýchá-
 nj geſt w hřjpiťch naſſých: a řeč giſtra k pohnutj ſrdce naſſeho: 3.
 kteraž kdýž zhaſne, popel bude tělo naſſe, a duch * rozlege ſe gaťo měťe
 powěťej, a pomine žiwot náſſ gaťo ſſlepěge oblaku, a gaťo mlha roz-

* Job. 7. 1.
 Item 14. 1.
 † rozplyne,
 rozwege

** přigodě
zapoměn
nutí
* přes čas
b 1. Mat. 29. 15
† zapomen
náno
c Gal. 22. 13.
Item 56. 12.
1. Kor. 15. 32.

** snilstwo
nasse
* zůstavme
† ten gest
díl nás
** ani cte
me šedin
člowěka
starého

* rozblassu
ge, rozná
ší; roz
zaujuge o
nás
† obcowá
ni nassebo
d Mat. 27. 42.
e Jan 7. 7.
** E posině
chu, E pro
náseni
* zžžž
† obledy
mež
f Salim. 21. 9.

g Jerem. 11. 19
** bude na
něg obled

* rozřuzo
wali
† cti, pocti
wosti
h 1. Rog. 1.
27. 1.
Item 7. 5.
** nesmr
tedného
l Efil. 17. 1.
1. Rog. 3. 1

a Laſan. 1. 5.
c. 9.
Proč lidé
Bobabog
ni w ne
nawisti
gsau o
berbojs
ných?

pusť se, která zahrána gest od paprsků slunce, a teplosti geho
obřížena: 4. a gméno nasse ** wezme zapomenutj časem, a žádný pa
mėti nebude mjeti skutku nassých. 5. Stinu zagisté pomijeni gest
čas násš, a není nawráceni konce nasseho: nebo † spečetěno gest, a žá
dný se newracý. 6. Podtež tedy, a pozjweyme dobrých věcy, kteréž
gsau, a vjzweyme stwoření gačo w mladosti rychle. 7. Wjnem dra
hým a masťmi naplnme se: a nechť nepomijj nás kwět času. 8. Koru
nügme se růžemi, prwe nežli wswadnau: ar žádná lauka není, kterau
by nepřesla ** rozpustilost nasse. 9. Žádný z nás nebuď prázen rozpu
stivosti nassý: wssudy * zanecheyme znamenj weselosti: neboť † ta gest
částka nasse, a ten gest los. 10. Vtiskněme chudeho sprawedliwego, a
nessanügme wdowy, ** aniž starého se osteycheyme šedin mnoheho ča
su. 11. Bud pať syla nasse zákon sprawedlnosti: nebo což nestatečné
ho gest, nevžitečné se nalezá. 12. Oklameyme tedy sprawedliwego, ne
bo nevžitečný gest nám, a protiwný gest skutkum nassým, a wyteřka
nám hřichy zákona, a * pronássý na nás hřichy † kážně nassý. 13. Wy
dáwa se, že vměnj Božj má, a synem Božjm se nazýwa. 14. Včinen
gest nám ** k pohaněnj myšlenj nassých. 15. * Obtížný gest nám take
k widěnj, nebo nepodobný gest giným žiwot geho, a změněné gsau cesy
geho. 16. Gačo daremnj žwáci gmjni sme od něho, a zdržuge se od
cest nassých gačo od nečistot, a předkládá poslednj věcy sprawedli
wých, a chlubj se, že má otce Boha. 17. † Wimizež tedy, gsauli řeči geho
prawé, a zkusme, které věcy na něg přigdau, a zwjme, které věcy geho
poslednj budau. 18. † Nebo gestliže gest prawý syn Božj, přjgmet geg,
a wyswobodj geg z rukau protiwnjku. 19. Dotupau a trápenjm ze
pteyme se ho, abychom wěděli počestnost geho, a zkusyli trpěliwost
geho. 20. † Smrtj neyohawněssý odsudme ho: neboť ** bude gemu
špatřenj z řeči geho. 21. Tyto věcy myslili, a blaudili nebo oslepila
ge zlost gegich. 22. A neznali tagemstwj Boha, ani se nadali mzdy
sprawedlnosti, aniž * powážili † počestnosti dussý swatých. 23. † Ne
bo Bůh stwořil člowěka ** neporussytedlného a k obrazu podoben
stwj swého včinił geg. 24. † Ale záwisti dábla smrt wessla na očíšleť
země: 25. následugj pať ho, kteréj gsau z strany geho.

Wzbuzugi sebe wespoleť bezbojni w této ka
pitolé proti sprawedliwemu, aby geg zkažli:
Přjčinu pať té své nenáwisti, kterauž proti ně
mu zahověli, tuto kladau w weršy 12. Pro
tiwný gest skutkum nassým, to gest, práwé gi
nái obcuge, nežli my. My smele hřěššime, on
pať se na neyweyšs hřichů hrozý, a štjti. Wčně
o tom Lactantius takto bj: "Gačau té weliké,
a neystupné nenáwisti přjčinu býti č
čneme? zdali snad prawda nenáwist plo
dj, gaťz mluwój Weršowec, gačoby du
chem Božšým nadchnut byl: aneb zda
li snad před sprawedliwými a dobrými
štydėgj se býti neschetnými † aneb ra

dėg to obé? Nebo y prawda proto wždy
dy w nenáwisti gest, že ten, genž hřěššý
chce mjeti swobodné mjesto k páchanj chřý
chů, a nedomnjwá se, žeby giným způso
bem z zlych skutků swých mohl rozkošse
bezpečněgi wžiti, gačo gestliže žádného
nenj, gemužby se hřjchowé neljbili. Pro
čez gačo neschetnosti / a zlosti swých
swědky, chřėgj ge (totj dobré a sprawedli
wé lidi) docela wypleniti, a zahubiti, a za
obtížně ge sobě pokládagi, gačoby štrze ně
žiwot gegich trestán byl. A tai gest přj
čina, proč lidé, hned gať bobabognj žiwot wědšti
počjnagi, protiwnstwj snáššegi y od těch, kteréj

ge před tyn, kdž s nimi dušeli, milowali. Ale proto lidé nenraji, tyn wiče ge Bůh a Angele
toí taſowé tehdaž téstati má, že čjm na ně wiče miſugi.

Kapitola III.

I. Sprawedliwý ačkoli mnoho trpí, nebhřowagi wſſat od Boha opuſtění. I. II. Bezbožnj
trpí y na tomto y na onom ſwětě, 10. III. Čiſtota ſe wychwaluge, a cyzoložſtwa ſtřody ſe wy-
prawugi. 12.

Sprawedliwých pať duſſe w ruce Božj gſau, a nedotkne
ſe gich muķa ſmrti. 2. Zdálo ſe očjm neſmyſlných, že
vmjragi: † a pokládáno geſt ſſauženj wygiti gegich;
3. a která od nás ceſta geſt, wyhlazenj: oni pať gſau
w pokuģi. 4. Ačkoli před lidmi muķy trpěli, nádeģe
gegich neſmrteďnosti plná geſt. 5. ** Na mále třibenj, * w mnohém
dobře způſobeni budau: nebo Bůh zkůſyl gich, a ſhledal ge hodně ſe-
be. 6. Gaķo zlata w pecy zkůſyl gich, a gaķo zápalnau obět přigal ge,
† a ſ časem bude ohled na ně. 7. Střwiti ſe budau ſprawedliwý, a ga-
ķo giſtry ** na třetinowině probřhati ſe budau. 8. Sauditi budau
národy, a panowati budau nad lidmi, a kralowati bude Pán gegich
na wěky. 9. Kteržž dauffagi w něho, porozuměgi prawdě: a wěrnj w
milowanj * přiwolj gemu: nebo dar a pokuģ geſt wywoleným geho.
10. Ale bezbožnj wedle těch wěcý, kteržž obmeýſleli, třeſtanj mji bu-
dau: kteržž zanedbali ſprawedliwého, a od Pána odſtaupili. 11.
Maudroſt zagisté, a kázeň kđož zamjta, neſſiaſtný geſt, a † prázdňá
geſt nádeģe gegich, a práce bez wžitku, a nevwitečnj ſtukowé gegich.
12. Ženy gegich neſmyſlné gſau, a neyneſſlechethněgſſý ſynowé gegich.
13. Žlořečený twor gegich, nebo ſſiaſtná geſt neplodná: a nepoſſw-
něná, kteráž nepoznala lože ** w prowinenj, bude mji wžitek * w ohle-
du na duſſe ſwatých: 14. a b kleſtēnc, kteržž nepáchal ruķama ſwýma
neprawoſt, aniž myſlil proti Bohu neyneſſlechethněgſſých wěcý: nebo
gemu dán bude dar wjry wýborný, a † loſ w chrámě Božjm neypřj-
gemněgſſý. 15. Dobrých zagisté práce ſlawný geſt wžitek, a kteržž ne-
kleſne kōren maudroſti. 16. Synowé pať cyzoložnjſtuw ** w ſtonánj
budau, a od neprawého lože ſymě wyhlazeno bude. 17. Budauli pať
dlaubebo žiwobyti, za nic počteni budau, a bezecti bude neypoſle-
dněgſſý * ſtárj gegich. 18. Paķli † rychlegi zemrau, nebudau mji náde-
ģe, ani w den poznánj promluwenj k ſobě. 19. Nebo rodiny neprawé
wkrutná gſau ** ſtonánj.

Kapitola IV.

I. Čiſtoty miſownicy gaķo žto Maudroſti náſledownicy ſe wychwalugi: naproti tomu pať
cyzoložnjcy, gaķo pohřdagich Maudroſti ſe potupugi. 1. II. Gegich zahynuti ſe přednáſſj. 16.

Sgať krásné geſt číſté zplozenj s † gaſnoſtj: neſmrteď-
ná geſt zagisté památka geho: neboť y v Boha známé
geſt, y v lidj. 2. Kdž přjtomné geſt, náſledugi ge: a
žadoſtiwý geho gſau, ** kdžby odſtaupilo, a na wěky

5. Roſ. 33. 3.
Mjſ. 4.
† a domni-
wali ſe, že
trápenj by
lo kōnec
gegich

** w ma-
řých, ne
mnohých
wěcch
* w mno-
hých

† w času
** mezy
třtinami
a Mat. 13. 43
1. Kor. 6. 2.

* wpoſled-
nau geho

† daremná

** w pře-
ſtaupeni,
w břichu
* w opatře-
ni, wáje-
ni
b Žja. 56. 3.
† diť

** w zahy-
nutj

* ſtaroſt
† brzo
** cýl, 38.
bynuti, 38.
tráčení

† s ſlawau

** kdž ſe
wzdali

* triumf slávy
† základu
* Jerem. 17. 6.
* Jerem. 7. 27.
** přiliff-
nych

* w odpor-
činu

† hářij
* l. 50. r. 5.
* l. bez-
ným, přj-
gemným

* lycomé-
noſt

† neokla-
maſo

* * lipy-
mowánj,
z. e. y. i. k. e. ſt. i.

* neokla-
maſt, w. e. s. t. a. w. o. ſ. i.

† miſá,
příje aná

* * opew-
niſ

* rozprá-
roſpá

† w zabau-
benj, w po-
ſiněch w s-
wedau.

Ze ten,
gen; dſau-
ho na ſwe-
re byl, n. y. z.
br; ſdo-
ctnoſtne
žiw byl,
geſt cti ho-
dný Star-
rec.

a Seneca. de
b. uitate
rit. c. 8.
b. Danget 13.
50.

Poruſované * wjtězý nepoſſkwrněných bogowanj odplatu přemá-
hagje. 3. Rozpložené pať bezbožnjkuw množſtwj nebude wžitečné,
a cyzoložnj wýſtřelkové nepuſtj kořenuw hluboce, aniž ſtáleho † v-
twrzenj poſtawj. 4. * Geſtliby pať na ratoleſtech w času ſe púčili,
mdle poſtaweni, od wětru kláčení budau, a od ** přiliffnoſti wětruw
wykočenění budau. 5. Polámány zagiffě budau ratoleſti nedoſpěle,
a owoce gegich ne wžitečné, a trpké k gedeni, a k ničemuž nezpůsobj.
6. Z neſſlechetných zagiffě ſnuw ſynowé, krej ſe rodj, ſwědkowé gſau
neſſlechetnoſti proti rodičum w otázanj ſwém. 7. Sprawedliwý pať
bylliby ſirtj zachwácen, * w očerſtwenj bude. 8. Staroſt zagiffě cti
hodná geſt ne dſauhowěka, ani počtem let ſěčtená: ale ſſediwj gſau
ſmyſlowé člowěka, 9. a wěť † ſtaroſti žiwot nepoſſkwrněný. 10. * *
Libým Bohu wčiněn geſt miſý, a gſa žiw mezy hřiffnjky přeneſen geſt.
11. Wytřzen geſt, aby zloſt nezměníla rozumu geho, neb aby * pokr-
ſtwj † nepodwedlo duſſe geho. 12. Mámenj zagiffě ** ničemneho
žwanj zatemiuge dobré wěcy, a * neſtaloſt žádoſti přewrácy ſmyſl
bez zloſti. 13. Doſonalým žuſtaw w krátku wyplnil čaſy mnohé: 14.
nebo † zaljbená byla Bohu duſſe geho: protož poſpiffyl geg wywedſti
z proſtředku neprawoſti. Lidé pať widauce, a nerozuměgje, aniž
ſkládagje w ſrdcých wěcy takowých: 15. že miſoſt Božj, a miſoſt den-
ſtwj geſt k ſwatým geho, a ohled na wywolené geho. 16. Odfuzage
pať ſprawedliwý mrtwý žiwé bezbožné, a mladoſt rychlegi ſkonána
dſauhý žiwot neſprawedliwego. 17. Vžj zagiffě konec maudreho, a
neporozuměgj: co myſlił o něm Bůh, a proč geg ** ohradil Pán. 18.
Vžj, a pohrdati budau njm: gim pať ſe Pán poſmjwati bude. 19. Z
budau potomně padagje bezecti, a w pohaněnj mezy mrtwými na
wěky: nebo * roztrhne ony naduté bez hlaſu, a pohne gim z zákla-
duw, a až na neyweyſs zpuſtění budau: a budau ſtagjcy, a památka
gegich zahyne. 20. Přigdaw w přemyſlowánj hějchuw ſwých bážli-
wj, a † proneſaut ge neprawoſti gegich, na odpor gim ſe poſtawugje.

Z oných ſlow w werſſy 8. a 9. Staroſt
cti hodná geſt, nedſauho trwau, ani poč-
tem let počtána: ſſediwj pať gſau ſmy-
ſlowé člowěka, a wěť ſtaroſti geſt žiwot
nepoſſkwrněný: naučiti ſe máme, že byt člo-
wěť neqaký newjm, gať dſauho žiw byl, nemá ſe
im chlubitj, geſt k ně wěť ten, ne w ctnoſtech, n. y. z.
br; gen w peči a ſtaroſti o tyto pomjgegich wě-
cy, aneb do konce w hřiffnjch ſtráwil. Wznal to
ſám Pohán Seneka, kdj takto o tom napsal: *
Nemáſ přjčiny, abys někoho pro ſſediny
a wráſſky, ſtarcho byti, domnjwal ſe.
Nebyl on dſauho žiw, ale loliko dſauho

byl na ſwětě. Bláto, kteráj; w djiſſ na ceſtě,
hned od počátku ſwěta bylo geſt, a wſſak ho ſo-
bě proto nic newájjſ; anobřj po něm mohau
ſſlapěſ. Ctnoſt člowěku, byt on ſyce dle wěku,
mladý byl, přináſſj ſtaroſt cti a wájnnoſti hodo-
nau. Přineſla tuto wájnnoſt Samueſowi,
kdj on geſtě w elmi mláděcký byl, a Danneſo-
wi kdj byl geſtě mládeneček aneb pacholſt, tak
že k němu ſtarſſj lidu mluwili: b. Poſ, a ſeſ v
proſtřed náſ: neb tobě dal Bůh čeſt ſtaroſti.
Kdo tedy chce dogiti ſtaroſti cti hodne, teu ſe
má wſtawičně w ctnoſtech cwičiti

Capitola V.

I. Bezbožný na ſebe ſamý po tomto ſwětě nariſlagj. II. Sprawedliwých ſtráſtj a gſow
proti bezbožným ſe přednáſſj. 16.

Až dáž † státi budau spravedliwj v velké stálosti, pro-
 ti těm, kterjž ge sřuzowali, a kterj odňali práce gegich. 2. Widauce zřormautj se báznj hroznau, a di-
 witi se budau w nahlosti nenadáleho spaseni, 3. řkau-
 ce sami w sobě, počánj činjce, a pro aužkost ducha řkagjce: Ti-
 toť gřau, které sme měli někdy řu posměchu, a řu podobenřtwj
 porauhánj. 4. * My ** nesmyslnj měli sme řiwot gegich za blá-
 znowřtwj, a řonec gegich bezecti: 5. ay hle gař řau počteni
 mezy řyny Bořimi, a mezy řwatými * řos gegich gest. 6. Cebdyt
 sme poblaudili od cesty prawdy, a řwětlo spravedlnosti nesřwiti-
 lo nám: a řlunce rozumnosti newřesslo gest nám. 7. † Uřtáli
 sme na cestě neprawosti a zahynutj, a chodili sme po cestách ne-
 řnadnych, cesty pař Dáně neznali sme. 8. Co nám prospěla pey-
 řha: aneb řhlauba zbořj co nám ** přineřla: 9. ^b Dominuly ty
 wřessety wěcy gařo řtjn, a gařo posel přeběhagjcy, ^c 10. a gařo
 řodj, kteráž * přecházj wodu wlnami se zmjtagjcy: gegjřto, řdyř-
 by přeřřla řlepěge, nelze naleřti, ani řteřky řna gegjřo mezy w-
 nami: 11. aneb gařo ptář, kterjž přeřetá w powěřtj, † gehořto
 cesty niřádné znamenj se nenaleřá, ale toliřo zwřř řřjdel ** řepaucy
 leřký wjř, a * protřhugjcy mocý cesty powěřtj: † heybage řřjdlý
 přeřetěl, a potom řádného znamenj naleřeno nebude cesty geho.
 12. Aneb gařo řřela ** wjřřelena ř mjřtu wřřitěmu, rozdělene
 powěřtj y hned zase se zběřlo, tař ře nebyřlo znáti progjti gegjřo:
 13. tař y my zrodwřse se y hned přeřřali sme býti: a ctnosti řy-
 ce řádného znamenj nemohli sme wřázati: ale w zřobiwosti nassř
 řtraweni sme. 14. Takowé řeři mluwili w peřle ti, kterjž zhřeřřy-
 li: 15. ^d nebo nádege bezbořného gařo peyřj gest, kterěž od wě-
 řtu * zachwácene býwa: a gařo pěna tenjřka, kteráž od bauřky roz-
 metána býwa: a gařo řým, kterjž od wěřtu † rozptřleny gest: a
 gařo pamářka hořta gednoho řne mjmo gdaucýho. 16. Sprawe-
 dliwj pař na wěky řiwj budau, a v Dána gest mřda gegich, a my-
 řlenj gegich v řleywřřřyho. 17. Protož přigmau řřalowřtwj řřá-
 řy, a řorunu řličnosti z řuřy Dáně: nebo prawicy řwau zařře ge,
 a řamenem řwatým řwým brániti ge bude. 18. ^e Weřme zbrogne
 oděnj ** horliwost geho, zobláčj w oděnj řu pomřřě nepřářel. 19.
 Obleče se mjřto paucýře w spravedlnost, a weřme mjřto leřky řaud
 gistý. 20. Weřme řřit * newyřogowitedlný prawost: 21. † zostřj
 pař twrdý hněw w řopj, a bogowati bude s njm okřřleř země pro-
 ti nesmyslným. 22. Dugđau w přjmo wpuřřtěnj bleřtw, a gařo od
 dobre ** nakřiweneho řuku oblakuw wylazeni budau, a do gistěho
 mjřta wřřořj. 23. A od hněwu řřalného posřána budau aupřná řřu-
 pobitj, rozřřj se na ně woda * moře a řeřy zběřnau se twrdě. 24. Proti
 nim řtari bude řuch mocý, a † gařo wjřř wěřtu rozdělj ge: a w pausř

† postawi
 †
 e řřř 3. a
 ** bláři
 * řjř
 † w nauř
 wpuřřtoř
 wali sme
 se
 ** přidala
 b řřř 29. 15.
 řřř 2. 5.
 c řřř 30. 19.
 * řline
 přeř wos
 řu
 † ře ře nes
 wj, řudy
 on prořřel
 ** rozřář
 řřge
 * rozděřage
 nářř. m
 † pobnař
 řymi
 ** wpuřř
 řřěňá
 a řřř. 1. 4
 řřř. 10. 28
 řřř. 11. 7.
 * zaneřene
 † rozřáře
 řy
 e řřř. 40.
 řřř. 6. 17.
 ** přeřři
 wost
 * nepřemoř
 řředlný
 † nabrausřy
 ** obnatě.
 řo, na piař
 řěho
 * mořřřá
 † gařo
 wjřřice
 rozřářj ge

přivede wsecku zemi neprawost gegich, a zlobiwost wywrátj stolice mocných.

Bezbožnj
budau na
onom swé
té pokánj
činia, ale
nezjitečné

a S. Cyril. or.
de exitu a-
nime, § 1.
adventu.

b S. Ephrem.
tract. de
variis tor-
ment. in-
terni.

O Swětáčj! Kterj nic sobě nemoffmáte budaučch wěc, nýbrj gen zde na swětě sláwy, zbožj, a rozkošj hledate, z těch pač, kterj gich sobě nerozj, posměch sobě činjte, nastawte wšj wasse, a poslechněte, co wám někdy podobnj, nynj pač w pelle postawenj mluwj tuto, pokánj činjte, a pro auzkoš ducha lkagjce. Tito gsau, které sme někdy w posměchu měli, a za podobenstwj raubánj. My nesmyslnj měli sme žiwot gegich za bláznowstwj zc. od werse 3. až do 15. D čemj gednage S. Cyrjrl takto mluwj: ^a Nemo hau nižádná wsta lidská onoho strachu a poděšenj wylowiti; žádnj rtowé cłowěčj nemagj té mocy, aby wypořáděli gegich staro a pláč. Lkagj oni wstawičně a bez přestánj; ale nenj, kdoby se smilowal: křjčj z hlubokostj; ale nenj, kdoby ge wyslyšel:

narjlagj sobě, ale nenj, kdoby ge wyřadil: Wolagj, a kwlegj; ale nenj, kdoby sebau dal pohnauti. Swatj pač Effrem, takto ge mluwjčj wádj: ^b Ach kterač sme w nedbalostj a chaulostiwosti čas náš zma- hali! ó gač sme podwedeni! ó kterač sme Pismo Swaté slyšjce, a gemu se posmi- wagjce, sami sobě se posmjowali! Tam nám Bůh škrze Pisma mluwil, a nepo- slauchali sme: zde nynj wóláme, a on o- bličeg swůg od nás odwracuge. Co w- njme t nenj wjce času k pokánj, nic wjce neplatj prošenj, ani přjmluwa: nic wjce pláč neprosjwá! Abyste y wy té jas- lostiwé pišně s njmi nespjwali, pšate nynj nad hršchj wassjmi, a činte pokánj, požub ono pla- tué gest.

Kapitola VI.

L. Králowé a Saudowé magj pamatowati, je w omi od Boha sauzeni budau. 1. Protož magj po maudrofti dychtěti.

a Ecl. 9. 12

^a Wpšj gest maudroft nezli syla: a muž opatrnj nezli syla. 2. Slysste tedy králowé, a rozuměgte, wcte se saud- cowé končin země. 3. † Propůgčte wšj wy, kterj w kázni ^{**} držte množstwj, a zaljbugete se sobě w hauffjch národů: 4. ^b nebo dána gest wám moc ode Pana, a

† nastawte,
nachylte
** zdryne
gest,
b Njlm. 13. 1.

syla od Nleywysšjho, který tazati se bude skutku wassjch, a myšle- nj skaumati bude: 5. poněwadž gsauce služebnjcy králowstj geho, nesaudili ste práwě, anjž ste ostřjhalj zákona sprawedlnosti, ani po- dle wůle Božj chodili. 6. Hrozně a ^{*} brzce wřáže se wám: nebo saud neytwrdšj tým, kterj předstaweni gsau, se stane. 7. † Chatrnému zagistě propůgčuge se milostdenstwj: ale mocnj mocně mučy trpěti budau. 8. ^c Neodtrhněť zagistě Bůh osoby gačehočoli, ani se ostř- chati bude welikosti ^{**} něčj: nebo malého y welikého on wčinil, a ge- dnostegně má peči o wsecku. 9. Slyněgšjym pač slyněgšj nastá- wá trápenj. 10. K wám tedy králowé gsau tyto řeči mé, abyste se w- čili maudrofti, a newypadli, 11. Nebo kterj ostřjhati budau sprawedliwých wěcý sprawedliwě, osprawedlněni budau: a kterj se znaw- čj tým wěcem, naleznaut, coby odpowěděli. 12. Budřez tedy žádostiwj řečj mých: milugte ge, a budete mji kázeň. 13. ^{*} Basnat gest, a kterač nikdy newadne maudroft, a snadně spatřjna býwá od těch, kterjž gi milugj, a nalezena býwá od těch, kterjž gi hledagj. 14. Předcházj, kdož sau gi žádostiwj, aby se gin prwe okázala. 15. Kdožby z gitra k nj bděl, nebude pracowati: nebo gi nalezne sedjčj w dweřj swých. 16. Přemýšlowati tedy o nj, gest rozum dočonalj: a kdožby bděl pro nj,

* ryčobě

† špatně o
mu
c 5. Magj. 10.
17.

2. Para. 19. 7.
Ecl. 35. 15.
Njlm. 2. 11.
Galat. 2. 6.
Efej. 6. 9.
Kol. 3. 25.

1. Petr. 1. 17.
** Kterčob
koli

* štkowacy

brzo bezpečen bude. 17. Poněwadž hodných sebe sama hledagje ob-
 cházý, a na cestách vřazuge se gim ** wesele, a we wsseliké opatrnosti
 potkává se s nimi. 18. Nebo počáteť gegj, gest nevwprawdiwěgssý ká-
 zně žádost. 19. Peče tedy včeni, milowánj gest: a milowánj, gest ostrj-
 hánj * přikázanj gegich: ostrjhánj pať přikázanj gegich, gest dokoná-
 nj neporussytedlnosti: 20. neporussytedlnost pať činj † byti Bohu ney-
 bližšým. 21. Žádost tedy maudrofti domádj do kralowstwj wěčneho.
 22. Protož gestliže sobě zaljubete stolice a berly, o kralowe ** lidj, mi-
 lúgte maudrost, aby ste * na wěky kralowali. 23. Milúgte swětlo
 maudrofti wssyčni, kterj předstaweni ste lidem. 24. Co pať gest mau-
 droft, a kterak včinená gest † wyprawjm, a nezatagjm před wami ta-
 gemstwj Božjch, ale od počátku narozenj štaumati budu, a wydam na
 swětlo wmenj gegj, a nepominut prawdy: 25. anjž s záwistj chřad-
 naucý ceřty mji budu: nebo takowý člowěk nebude aučasten mau-
 drofti. 26. Množstwj pať maudrých gest zdrawj okrřlku země: a
 kral maudrý gest ** wtwrzenj lidu. 27. Přigmětež tedy kážen šrže ře-
 či mé, a prospěget wám.

** ochotně
 * praw, pravidel, zákona
 † činj ney- bližšybo Bohu
 ** lidřti
 * wřlawi- ně
 † přednes- ſi, ozná- mjm
 ** podpora

Kapitola VII.

Esalomaun předstawuje sebe gakožto Člowěka giným za příklad, a gakby Maudrofti
 wyhledáwati, a gi dosáhnutí mohli, wywuce.

2 Semť syce y gá šmrkedlný člowěk, podobný wssěchněm, a
 z rodu zemřěho onoho, kteryž prwe byl včinen, a w
 brisse Matky † způsoben sem tělo, 2. w času desyti měs-
 ſců^a shust sem we křwj, z semene člowěka, a kochánj
 řiu ** spolu se scházegjcyho. 3. Y gá narodiw se přigal
 řim obecné powětřj, a wypadl sem na zemi nápodobně včinenau,
 a prwnj hlas podobný wssěchněm wypustil sem křwliw. 4. W plen-
 kách wychowan sem, a * pečliwostech welikých. 5. Žádný zagistě z křá-
 luw gineho počátku narozenj neměl. 6. † † Beden tedy gest wchod
 wssěchněm ř životu, a podobný wýchod. 7. Protož žádal sem, a
 dán gest mi řmysl: a wzywal sem, a wšel we mne duch maudrofti:
 8. a ** předstawil sem gi kralowstwjm a stolicem, a bohatstwj za nic
 sem sobě wážil v přirownánj ř nj. 9. ^d Anjž sem přirownal ř nj kamene
 drabeho: nebo wsseliké zlato v přirownánj ř nj, gest piřet drobny, a
 gako bláto gmjno bude řřjbro před obličegem gegim. 10. Wlad zdra-
 wj a krásu milowal sem gi, a wmjnil sem gi za swětlo mji: nebo nevw-
 hasytedlné gest swětlo gegj. 11. ^c Přišřly mi pať wssěcky wěcy dobre
 spolu s nj, a nezčisná počestnost řrže ruce gegj, 12. a weselil sem
 se * we wssěch wěcech: nebo předcházela mne tato maudrost, a ne-
 wědel sem, že wssěch těch wěcy matkau gest. 13. Kterěž † bezelřti navčil
 sem se, a bez záwisti wdělugi, a ** poctiwost gegj nevkrygi. 14. Nebo
 nestončený gest poklad lidem: gehožto kterjž pořjwali, aučastni

† včinen
 a Job 10. 10.
 ** přišřlu- řněho
 * řarostech
 b Job 1. 21.
 † gednos řtegný řce dy gest přřchod na swět wssěch
 c 1. řom. 6. 7.
 ** předřlo- řil
 d Job 28. 15. Přřř. 8. 11.
 e 3. řřřl. 3. 13.
 * ře wssěch wěky
 † bez licor měřnosti, pořřcs twj, řochu
 ** počest- nosti

* dle roz-
množiti,
snylu,
žádosti

† remesl

** zná-
most, pe-
wědomost
prawa
* rozdiš
† howad,
ššlm
** prautj,
dijwi

* mnoho
twárný,
rozličný
† subrylný

** prob-
dagicy

* gačicy

† nečistého

† žib. 1. 3.

* zůstawa-
gic

† po něm
nařává
noc

včinění sa u přátelstwj Božjho, pro dary kázně sauce schwálení. 15. Mně pak Bůh dal wyprawiti * gač sem smegšlel, a prwe mysliti ho-
dně o těch věcech, kteréz se mi dáwagj: nebo on maudrosti wůdce-
gest, a maudrych napravitel: 16. w ruce zagistě geho, y my, y teči-
nasse, a wšsecka maudrost: † prácy vměnj a kážen. 17. On zagi-
stě dal mi těch věcy, kteréz gsau, ** vměnj prawě: abych znal zpora-
dánj okřšlku země: y mocy žiwluw, 18. počátek, a dořonánj, y pro-
štredek časuw, změněnj stějdánj, a * proměny časuw, 19. roků běhy, a
hwězd spořádanj, 20. přirozenj žiwotčichuw, a hněwy litych † zwi-
řat, moc wětruw, y myšlenj lidšká, rozdišly ** stromů, y mocy kořenu,
21. a kterékoli věcy skryté gsau, a nenadále navčil sem se: nebo wšsech
věcy řemeslnice včila mne maudrost. 22. Gest zagistě w nj duch ro-
zumnosti, swatý, gedjný, * mnohonásobný, † pronikawý, wymluwný,
hbitý, nezprzněný, gisty, libý, milugjcy dobré, ostrowtipný, kterému nic
nezbraňuje, dobře činjcy. 23. Whlidný, dobrotiwý, stálý, gisty, bezpe-
čný, wšselkau moc magjcy, wšsecky věcy ** spatřugjcy, a kterýžby po-
stihl wšsecky duchy: stozuměniteďlný, čistý, subtilný. 24. Nebo nade-
wšsecky hbité věcy hbitěgšš gest maudrost: dosahá pak wššudy pro-
swau čistotu. 25. Gest zagistě pára mocy Božj, a některaké plynutj gest
gasnosti wšsemohaucyho Boha čisté: a protož nic † sprzněného do nj
newbjhá. 26. † Nebo gest blešš swětla wěčného, a zrcadlo bez po-
šškwrnny welebnosti Božj: a obraz dobrotiwosti geho. 27. A gsauy
gedná, wšsecky věcy může: a sama w sobě * trwagjcy wšsecky věcy ob-
nowuge, a po národjch přenášš se w dušš swaté, přátely Božj a pro-
roky ustanowuge. 28. Žádneho zagistě Bůh nemiluge, kromě toho,
kterýž s maudrostj přebýwa. 29. Nebo gest tato sličněgšš nad slunce,
a nade wšsecko spořádanj hwězd, † swětlu přirownána, nalezena býwa
předněgšš. 30. Nebo † na geho místo wstupuge noc, maudrosti pak
nepřemahá zlost.

Kapitola VIII.

Potvrzuge to, o čem se gednašo w předěššš kapitole, zmláště s tjm důwodem, že Mau-
drost wšsecko ljbezne řidj, a wššě dobré působí.

Dosahá tedy od konce až do konce ššlně, a pořáda wšse-
cky věcy ljbezne 2. Tuť jsem milowal, a wyhledáwal
sem gi od mladosti swé, a hledal sem gi sobě za newě-
štu pogjti, a milownjř včiněn sem krásy gegj. 3. † V-
rozenost gegj oslawuge, že spolu s Bohem býť ma: a
no y wšsech věcy Pan zamilowal gi. 4. Včitelkyně zagistě gest ká-
zně Božj, a ** wywolitedlkyně škurku geho. 5. A gestliže se bohatštwj
žádagj w žiwobyť, co bohatššyho nad maudrost, kteráž působj wšse-
cky věcy: 6. * Gestli pak dělá wtipnost řemeslná: kdo věcy těch, kte-
réz gsau, wjce nežli ona gest † řemeslnjř: 7. A gestli kdo sprawedlnost B

† wda-
tnost, ššes-
chetnost

** kteráž
wyneyšš
škurky ge-
ho

* pařli
ššnyšš co
čanj

† způsobce

miluge: práce této veliké ctnosti magj: nebo střídmosti, a opatrnosti včj, a spravedlnosti, y syle, nad něž nic vžitečnějšyho není lidem w žiwobytj. 8. A žádali kdo množstwj vměnj, wj minulé wěcy, a o budoucích domysluge se: zná chytrosti řečj, a rozhodnutj důwoduw: znamenj* a diwy wj prwe nežli se stanau, y přiběhy počasuw a wěkuw. 9. Vmjinil sem tedy gi sobě přiwedsti k společnému obcowánj: wěda že se zdělj sem nau dobrými wěcmi, a bude promluwenj k myšlenj a k testnosti mé. 10. Budu mjtj pro nj + sláwu k zastupum, a čest v staršy ch gsa mladý: 11. a ostrowtipný sbledán budu w saudu, a před obličagem mocných přediwný budu, a twaře knjzat budau se mi diwiti: 12. mlčicýho mne strpj, a na mluwjcyho mne popatřj, a když obššyrněgi mluwiti budu, ruce na wsta swá položj. 13. Mjmo toho budu mjtj strze mj nesmrtedlnost: a památku wěcnau těm, kterj po mně budau, * za nechám. 14. Sprawowati budu lidi: a národowé budau mně poddání. 15. Slysšyce budau se mne bati kralowé hroznj: w množstwj widjt budu dobrý, a w bogi sýlný. 16. Wegda do domu sweho* odpočiwati budu s nj: neboť nemá hořkosti obcowánj gegj, ani testnosti s nj bydlenj, ale weselosť a radost. 17. Ty wěcy mysle při sobě, a rozpakowaw w srdcy swém: že nesmrtedlnost gest w přjbužnosti maudrosti, 18. a w přátelstwj gegjm + kochánj dobré, a w pracích rukau gegich počestnost bez* nedostatku, a w potýkánj mluwenj gegjho maudrost, a wznessenosť w zdjlnosti řečj gegich: obcházel sem hledage, abych gi sobě pogal. 19. Byl sem pať pachole wtipné, a dostal sem dussy dobrau. 20. A když sem byl wjce dobrý, * přissel sem k tělu neposkwrněnému. 21. A gaťž sem wěděl, že bych gináče nemohl býti zdrželiwý, lečby Bůh dal, a to samé byla maudrost, wěděti, či by ten dar byl: přistaupil sem ku Pánu, a prosyl sem ho, a řekl sem ze wšech wnitřnostíj swých:

w žiwote
zářkať
† gádnost, důstojnost
* zářkať
wjm
* wpořogim se
† libosť dobrá
* bynatj
* dostel sem tít: neposkwrněného

Z oných slow w wersy 21. A gať sem wěděl, že gináče nemohu býti zdrželiwý, gediné lečby Bůh dal: přistaupil sem ku Pánu, a prosyl sem ho: nawciti se mánie, že kdo w čistotě setrwati chce, musí býti pokorným, a sobě té ctnosti nepřipisowati, nýbrž Bohu, a wjdychy gi pokorně od něho žádati. Dcemj pěkně mluwj S. Fulgentius* Aby w celosti setrwalo Bohu obětowané Panenstwj, gaťo pilně ostrjhána býwá čistota těla, tať mnohem wjce má ostrjhána býti pokora srdce. Nebo gestli která opravdowé Panna Krystowa, nemůže s Krystem spogena býti leč strze

pokoru. Ano byť některá osoba na negakj čas čistotu zachowáwala, dlawho to trwati nebude, nesetrwáti w pokore, nýbrž se z oné wyjnati bude: nebo Bůh, gehoť dar gest čistota, a spoťu peychu nenáwidi, odgjmá ten dar od pyšných, a dopausťj na ně pro gegich peychu, aby do hanebných, netoliko myšlenj, ale y skutků w padli; gaťž toho mnoho příkladů w Cyrkerwých hystorych se nacházy. Odkudž nečječi kdo do hanebných hřichů w padnauti, ať gest pokorný, a snáťně Boha za ten dar prosj, netrauffage sobě čistě žiwu býti bez geho obwzřástenj pomocy.

Kdo chce w čistotě setrwati, má býti pokorným a sobě nezvěřiti, nýbrž Boha prosjti, aby on geg od pádu zachowál.
* S. Fulgent. ep. 3. ad Probam de Virgin. c. 18.

Capitola IX.

Modlitba Esalomaunowa k Bohu za Maudrost.

Boze otců mých, a Pane milostdenstwj, kterýž sy učinil^a wšsecky věci slowem swým, 2. a maudroftj swau ustanowil sy člověka, aby panowal nad tworem, který od tebe učiněný gest, 3. aby † zprawowal okršleť země w w prawosti, a w^{**} sprawedlnosti, a w vpřimnosti sřdce saudil saud. 4. Dey mi stolic twých přistogjcy maudroft, a nechťey mne zamjati od služebnjkuw swých: 5. nebo služebnjt twüg sem gá, a syn děwky twé, člověk mdlý, a krátkeho času, a menšy k wyrozuměnj saudu a práwum. 6. Nebo byt pať kdo dořonalý byl mezy syny lidškými, gestliby vzdálena byla od něho maudroft twá, za nic počten bude. 7. ^b Ty sy mne wywolil za krále lidu swého, a za saudce synuw y dcer swých: 8. a řekls, abych † gá vzdělal chrám na hoře swaté twé, a oltár w městě obydlj twého, podobenstwj stánku swateho twého, kterýž sy připravil od počátku: 9. a s tebau maudroft twá, kteráž zná skutky twé, která y tehdaž přítomná byla, řdyž sy byl^{**} činil okršleť země, a wěděla, coby ljbezneho bylo očjm twým, a co přjmeho w přikázanjch twých. 10. Sessliž gi z nebes swatých swých, a od stolice welikomocnosti swé, aby semnau byla, a semnau pracowala, abych wěděł, coby bylo přjgemneho v tebe: 11. neboť ona wj wšsecky věci a rozumj, a provede mne w skutčých mých sřjdmě, a ošřjhati mne bude w mocnosti swé. 12. A budau přjgemnj skutkowé mogi, a sporádám lid twüg sprawedliwě, a budu hoden stolic otce swého. 13. ^d Nebo řdo z lidj bude mocy wěděti raddu^{*} Božj: aneb řdo bude mocy mysliti, co Bůh chce? 14. Myšlenj zagistě † lidj smřtedlných bážliwá, a^{**} negistj důmyslowé nassy. 15. Nebo tělo, kteréž porušenj beře, obtěžuge dussy, a zemške obydlj dořu tlačj smysl mnohé věci přemyšlwgjcy. 16. a těžce se dowtj pugeme wěcy těch, které na zemi gsau: a které^{*} v wzezrenj gsau, nalezame s pracj. Které pať na nebesých gsau, řdož † wystjhně? 17. Smysl pať twüg řdož zwj, lečbys ty řal maudroft, a řeslal ducha swateho swého z neywyššých wýšostj: 18. a takby napraweny byly stezky těch, kteréj gsau na zemi, a kteréby se tobě wěcy ljbili, wyvcili se lidé: 19. Nebo řrže maudroft vzdraweni gsau, kteréjkoli se ljbili tobě Pane od počátku.

Kapitola X.

Dokazuje se, že Maudroft sprawedliwé lidj neopustila.

A onoho, který prwnj † způsoben gest od Boha^{**} otec^a okršleku země, řdyž sám byl stwořen, ošřjhalo, 2. ^a wywedla ho z prowiněnj geho; a řala gemu moc panowanj nadewšsemi wěcmi. 3. ^b Od té gaťž odštaupil^{*} nesprawedliwy w hněwě swém, řrže hněw wraždy bratrške zahynul. 4. ^c Pro něgž, řdyž woda shladila zemi, vzdrawila zase maudroft, řrže potupně dřewo † sprawedliwego zprawowa-

† řidil

** w řize ni, řptawě

a řalmus. 16.

* řrowněs ho, malé ho řasu

b 1. řara. 28.

4. ř.

2. řara. 1.9.

† wdělal, řawěl

e řijš. 8. 22.

řan 1. 1.

* řůsobil

d řjai. 40. 12.

řijm. 11. 34

1. řor. 2. 16.

* řoha

† řidšá

** negistě

prořetes

řlnosti

nasse

* na řřetel,

popatřeni

† wyřkau

má

† řwořen

** řdam

a 1. řogj. 1.

27.

1. řogj. 2. 7.

b 1. řogj. 4. 8.

* řain

e 1. řogj. 7.

† řřoc

Wšy. 5. ^d Taž y při swolenj nešlechernoſti, když se národowé byli sešli, gнала ^{**} sprawedliwego, a zachowala bez aubony Bohu, a w miloš- denstwj syna ostrjhała sylneho. 6. ^c Ta ^{*} sprawedliwego od hynaucých bezbožnyku wyswobodila wtjagjcyho, když zstapowal oheň na pě- timěstřkau fraginu: 7. gimžto na swědectwj nešlechernoſti kauřicy se pozůstawa zpusťla země, a negistým časem owoce magjcy stromo- wé, a † newěřjcy duše památka stogjcy ^{**} stwůra soli. 8. Nebo ^{*} mau- drost pomigegjcy, netoliko w tom poklesli, že newěděli o dobrých wš- cech, ale y nesmyslnosti swé pozůstawili lidem památku, aby w těch wěcech, kterýmiž hřěšyli zatageni býti nemohli. 9. Maudrost pať ty, kterj gi † šterj, od bolesti wyswobodila. 10. ^f Ta ^{**} wtjagjcyho před hněwem bratra sprawedliwego provedla štreze cesty přjme, a ořaza- la mu králowstwj Božj, a dala mu vměnj swatých: počtila ho w prá- cech, a doplnila práce geho. 11. W podvodu oklamáwagjcych ho by- la mu přítomná, a počestneho učinila ho. 12. Ostrjhała ho od nepřá- tel, a před swůdcy chránila ho, a potýkánj sylné dala mu, aby přemo- hl, a wěděł, že nadewšecy wěcy mocněššy gest maudrost. 13. ^g Ta pro- daného ^{*} sprawedliwego neopustila, ale od hěššnyku wyswobodila ho: a zstapila s njm do gámy, 14. a ^h w okowách ho neopustila, až mu přinesla berlu králowstwj, a moc proti těm, kterjž ho potlačowali: a † žiwé býti vřázala, kterjž ho ^{**} žkáleli, a dala gemu gasnost wěčnau. 15. ⁱ Ta ^{*} lid sprawedliwý, a šymě bez aubony, wyprostila z národuw, kterj geg † potlačowali. 16. Wessla w dušy ^{**} služebnjka Božjho, a stála proti králum hrozným w zázracých a znamenjch. 17. A nawrá- tila sprawedliwým mzdu prácy gegich, a dowedla ge po cestě diwné: a byla gim za ^{*} zastřenj we dne, a za swětlo hwězd w noci: 18. ^k pře- nesla ge přes moře † čerwené, a přewezla ge přes wodu ^{**} přjliššnau. 19. Nepřátely pať gegich ztopila w moři, a z hlubořosti ^{*} propašti wy- wedla ge. ^l Protož sprawedliwj pobrali laupeže bezbožnych, 20. a ^m † chwalili Pane gměno twé swaté, a wjtěznau ruky twau chwalili ^{**} společně: 21. nebo maudrost otewřela usta němých, a gazyřky ne- mluwnat učinila wymluwné.

1. Regl. 11. 2
 ** Abrahama
 1. Regl. 19. 17. 22.
 * Lota
 † Jeny Lota
 * slau
 * Kteri 30: neobawa gi 13. u. droš
 † sobe wáži
 1. Regl. 48. 5. 10.
 * Jakoba
 1. Regl. 37. 28.
 * Jozeffa
 h. Eut. 7. 9. 1. Regl. 41. 40.
 † lbare
 ** zbyšdili
 12. Regl. 1. 11
 * lid Jtrae
 elšy
 † wtjškowali
 ** 11ogj
 † přikryti
 záštrau
 k 2. 1. Regl. 14. 22.
 3. Sal. 77. 13
 † rudé
 ** přjliš
 weliřau
 * pekelnjch
 dolegnjch
 12. Regl. 12. 38.
 12. Regl. 15. 1
 † proštes
 wetwali
 gměna
 twé mu
 swatěmu
 ** spolu
 gednomye
 šlať
 Lidé w bi-
 dach potas
 wěnj tim se
 newyřte ře-
 šyri magj,
 se Báb tae
 kowých nes
 opatřiti.
 2. Sal. 90. 15
 b. 3. Sal. 22. 4.
 c. 6. Ambros.
 l. de Jozeph.
 d. 1. 27. 43.

Stowa ona o Jozeffowi Starozákonnim propowědēna w weršy 13. a 14. Zstapila s njm do gámy (totjž Božška Maudrost, aneb Bůh) a w okowách ho neopustila, magj býti k potěšenj obmyšlšštnjmu gednoho- řajdého w šsaujenj postawěného, je totjžto Bůh gich neopauššti w nich; nýbrj při nich tr- wá; gako newinně trpjcjho Jozeffa neopustil, když on do žaláře wřazen byl z nýbrj tam s njm žstapil. Šlyš ho s Dawida mluwjcyho o šsaujenjch: ^a S njm gšem w zatmauceni A to newyřte řěššlo a pošlyňowalo Dawida w šsaujenjch geho a protivěnstwjch. ^b Nebo bych pať chodil, dj on, w proštes štnu

šmrti, nebudu se báti žlych wěcy; nebo ty semnau gšy. Odkudj řěššym lidi bez winny trpjcj takto napsal S. Ambrosj: ^c Ne se ne- rmautj newinnj, když nařknuti býwagj, falešně w neprawořtech, když po potla- čenj sprawedlnosti dani býwagj do wě- zenj. Nawššterwuge y w žaláři Bůh swé, a poštož wjce gest tam pomocy, kde gest wjce nebezpečěnstwj. A nenj diwu, že Bůh nawššterwuge wěššy w žaláři, gěnj o sobe prawj, je w šwých žawřen býwá w žaláři. ^d W žaláři, prawj, sem byl, a nenawššti- wili šte mne.

Capitola XI.

I. Přednášs, gale dion Maudroft při lidu Izraelstím působila. I. II. Je nepřítomná trestata. II. III. Veliká moc Boží a milosrdenství se vypořádá. 18.

1. Regi. 16. 1.
 † rozbili stání
 2. Regi. 17. 13.
 4. Regi. 20. 11.
 ** wolali k tobě
 * nevyšš
 † podčinus
 ti, vbašse
 ni, zas
 hnání
 ** pro ne
 dostatek
 † ostawicne
 teaucy
 † v wyda
 wání mla
 dátek k
 zbitij
 ** twody
 * wygiti
 c Nij 12. 24.
 † němé
 zwěrj
 d 3. Regi. 26. 22.
 Nij 16. 1.
 Jer. 8. 17.
 ** liryč
 * wšni
 † obřaditi
 * garyček
 od wázeč

Sprawowała skutky gegich w rukauch proroka swateho. 2. Cestau sli po pautstich, ktere žadnych obywatelu nemeli: a na mistech pustych † zarazyli chalupy. 3. Stali proti odpurcum, a nad nepřátely se pomstili. 4. Žijzili, a ** wzywali te, a dana gest gim woda z staly * přewysoké, a † vpožogenj. žijzě z kamene twordeho. 5. Strze kterež zagistě wěcy muky trpeli nepřátelé gegich, ** od nedostatku nápoje swého, y w těch, hognost mēwse synowé Izraelstj, wese lili se; 6. strze tyž wěcy, když se gim nedostawali, dobře s nimi se dalo. 7. Nebo místo studně * wěčné řeky, lidstau krew dal sy nespr wēdliwým. 8. Kterýchž když vbywalo † w trestání pro nemluwání ka zbitá, dal sy gim hognau wodu nenadále, 9. okázaw strze žijen, kteráž tehdaž byla, kteračbys swých powyšsowal, a nepřátely gegich zmordowal. 10. Nebo když zkussowání byli, a syce s milosrden stwjm kážen přigjmagjce, wēdēli, kteračby s hněwem sauzeni bezbož nj muky trpeli. 11. Těchto zagistě gako otec napomjnage zkussyl sy: onyno pač gako * přisny kral se otazuje, odsaudil sy. 12. Nepřitom nj zagistě y přítomnj gednosteyně mučení byli. 13. Nebo se gich dwo gi v gala testnost, a kánj s připamatowánjm pomjnušých wěcy. 14. Nebo když slysseli, ano se gim strze swá trápenj dobře wede, připomi nali sobě Pána, diwjce se ku koncy * skončenj. 15. Nebo kterémuž w wyloženi nepravém wyworženému posmjwali se, při koncy přjběhu di wili se, ne nápodobně sprawedliwým žijzjce. 16. Pro nerozumná pač mysslenj neprawosti gegich, že některj blaudjce ctili hady němé, a ně čemné šselmy, wpustil sy mezy ně množstwj † němých žiwotčichů ku pomstě: 17. aby widēli, že strze ktere wěcy kdo hčessy, strze tež y trá pen býwá. 18. Nebo nebyla nemožná wšemohaucy ruka twá, kteraž stwočila okršleč země z wěcy newiditedlné, pustiti na ně množstwj nedwēdů, aneb * smělých lwů, 19. aneb nowého počolenj hněwu pl ná neznámá zwjřata, aneb páru ohňuw dýchagjcy, a nebo dymnj * smrad wydawagjcy, a nebo hrozne gistry z očí wypausstēgjcy: 20. gichžto netoliko autaz mohl ge † wypleniti, ale y popatřenj strachem pohubiti. 21. Ale y bez těch wěcy gednjm dmychmutjm mohli zbiti býti, protiwenswj trpjce od lamých swých skutků, a rozptýleni gsauce strze ducha mocy twé: ale wšedky wěcy w mjře, a počtu, a w wáze zpora dal sy. 22. Nebo mnoho mocy, tobě samému pozůstawalo wždycky z a. mocy ramene twého kdo odolá? 23. Nebo gako * okamženj záwa žj, tač gest před tebau okršleč země, a gako křupěge rosy před swjta njm, kteraž zstropuge na zemi. 24. Ale smilowawás se nadewšsem, nebo wšedko mužes, a přehljdás hřjchy lidsté pro počanj. 25. Ust

gest zagiste wsecky wsecky, kterez gsau, a niceh boz nanauidijs; z tech wscy, kterez sy ucini: aniz sy zagiste conenawide vshatowil, neb ucini. 26. Aterakby pak mohlo co zustati, leč bya ty byl chtel: neb co od tebe powolano nebylo, byloby zachowano? 27. Ale odpaustijs wseckym: proto ze wscy twe gsau Pane, kteryz milugesz dusse.

Capitola XII.

I. Wci, ze Sprawedlnost Boji s welikau dobrotiwosti smislena gest. 1. II. Ze pak některj přisne sprawedlnosti zakusugi, pocházy to z gegich twrdoshygnosti. 23.

2. **G**sať dobrý a t libezný gest Pane duch twig we wseck wěcch! 2. Protož ty, kteriz blauidj, po djlech tresces: a w kterých wěcch by hřessyl, napominás, a k nim mluwis: aby zanechagice zlosti, wěřili w tebe Pane. 3. Nebo ony stare obywatelē zemē swatē twe, kterýchž sy se hrozyl, 4. proto ze nenawiditedlnē skutky tobē činili strze lēty, a obēti nesprawedljwē. 5. A synuw swých mordēre bez ljtosti, a žrače střew lidských, a hltače kwe z prostřed obēti twe, 6. a půwody rodiče dusšy nemagicých pomocy, zahubiti sy chtel strze ruce otcuw naššých, 7. aby hodne přigali putowanj služebnikū Božich, kteraž tobē ze wseck milēssy gest zemē. 8. Ale y tēm gakožto lidem odpustil sy, a poslal sy předchůdce wogška swēho stšně, aby ge po malu vyplnili. 9. Ne žeby t mocný nebyl w bogi podmāniti bezbožnē sprawedliwým, aneb litē zwēri, neb slowem twrdým pospolu zahladiti: 10. ale po djlech t saudē, dāwals místo ku pořānj, wēda, že neschetny gest nārod gegich, a přirozenā zlost gegich, a že nemohlo zmēnēno býti myšlenj gegich po wsecky budaucy časj. 11. Nebo symē bylo zločēcēne od počatku: aniz se boge koho, odpaustēl sy hřichy gegich. 12. Nebo kdoť dj tobē: Co sy uicil? aneb kdo stāti bude proti saudu twēmu: aneb kdo před obljēg twig přigde mšitel t neschetných lidj: aneb kdo tobē přičjtati bude, gestliže zahynau nārodowē, kterēž sy ty ucini? 13. Uenjt zagiste gincho Boha kromē tebe, gemuz peče gest o wsecky, abys wkazal, že nesaudjss nesprawedliwē saud. 14. Umi kral aniz tyran dotazowati se bude před obljēgem twym nāzj, kterēž sy ty zahubil. 15. Donewādz tedy sprawedliwý gsy, sprawedliwē wsecky wěcy pořādās, toho take, kteryz nemá trestān býti, odsauditi, za cizy wēc pořādās od mocy twe. 16. Uloc zagiste twā sprawedlnosti počāteť gest: a protož to, že wsecknēch Panem gsy, působj, že wšsem odpaustjss. 17. Nebo moc wkazugesz ty, gehož newēřj w mocy byti dořonāleho, a tēch, kteriz tebe neznağj, smēlost w pohanēnj wwadjss. 18. Ty pak panownjče mocnosti, s tichosti saudjss, a s welikau poctiwostj řidjss nās: nebo to māss, kdjz bys chtel, že mužess. 19. Uēil sy pak lid swig strze takowē skutky, že mā býti sprawedliwý a t wlidny, a dobre nādēge ucinił sy syny swē: nebo saudē dāwāss místo

† dutný
** po mas
licku
* zhostice
se, ofise
nauce
* 5. Mogs. 9.
3. 12. 29. 18.
12.
† nenāwis
si hodnē,
mrzutē, os
buzdnē
** trāwensj
* tugemz
swj twēš
ho
† nemohł
** přisnyim
h. 2. Mogs. 21
30.
* 5. Mogs. 7. 22.
* pomātu,
strānkām
† saud fo
nāge
** nā wēfy
* odpustitē
ni dāwāł
sy hřis
chum ge
gich
† nepraz
wých
** bude
msti zāzł
* 2. Petr. 5.
* křty: pe
ci māss
† nečinis,
nespraw
dliwēbo
saudu
** w pos
smēch
* nebo př
tomnā ge
tobē nō
řdy dce
† milostj
w, d. b.
ciwý.

w hrššých ku poškánj. 20. Nebo gestli sy nepřátely služebníků svých, a hodné smrti, s tať velikau pozorností trápil, dávage čas y místo, strze kterézto mohliby se proměniti od zlosti, 21. s gaťau bedlivostí saudil sy syny své, gegichž sy otcum přísahy a vmluwy dal dobrých zaslíbenj. 22. Když tedy ** nám dáwáš kázeň, nepřátely naše mnohonásobně mrššás, abychom dobrotu twau saudjce přemysšlowali: a když o nás saud se děge, * nadáli se milosřdenstwí twého. 23. Protož y tem, kterej w životě swém nesmyslně a † nepřáwě žiwj byli, strze ty wěcy, kteréz ctili, dal sy neywětšy mučy. 24. ^d Nebo na cestě bludu delegi blauidili, za bohy magjce wěcy ty, gestto mezy zwiřaty gsau zbytečné, obyčegem nesmyslných nemluwnat žiwj gsauce. 25. Protož gaťo deo tem nerozumným dal sy saud ku posměchu. 26. Kterjž pať poškánjwánj a zehránj negsau naprawenj, hodneho saudu Bohjho zkusyli. 27. Nebo w kterýchž repjce ** zlobiwali se, strze ty wěcy, které, žeby bohové byli, se domnjjwali, w nich když byli hubeni widauce, toho, kterého, dáwno žeby znali, zapjrawali, prawebo Boha poznali: pročez y konec odsauzenj gegich přišel na ně.

Z oné propowědj w weršy 18. Ale ty Pane mocnosti s tichostí saudjš, navčiti se magj wššychni Páni a Hospodáři, kterak s poddanými swými a s čeledi gednati magj, když oni w něčem provinj: je totižto nemagj proti nim žiřiwě se sápati, a w prchliwosti gich, a newjnt gať přjstně trestati. Bůh saudj hrššijky, a trestce ge: ale wššak w tichosti to činj. Wědaby nám ubohým lidem bylo, kdyby tať přjstně s námi Bůh měl nakládati, gaťo nakládagj mnoho Pánj a Hospodáři s poddanými a s čeledjny swými: gijžby málo kdo w swětě ostatnj byl: neb ať dosti málo někdo z oných provinj, gijž ne toliko bit býwá, ale y do pešsa odsauzen,

a tertum odemzdán. Boha následugme, genj w tichosti saudj. Následowal ho Alfonso Král Aragonšj, genj gsa kdysj trestán, jeby přjstně tichj k swým byl a měšj, odpowědel: "Kadež chcy mnoho gich maťu dobrotiwosti zachowati, nežli málo kterého mau přjstněstj zkazyti. Dobrotiwost zagistě přináleť člowěku, ukrutnost pak litě žiwěti. U Rudolff první Cysař podobně od swých káran pro welikau tichost a dobrotiwost, řekl: "Tohoť sem ljtowal, že sem někdy přjstněm a nemilosřdným byl: ale tohoť sem nikdy nezelel, že sem byl tichým a dobrotiwým.

Capitola XIII.

I. Ti, gestto wěcy stwořených Boha nepoznali, ale slunce, měsíc, hwězdy, jiwly a. za Bohy měli, byli possetilj, a zaslepeni. 1. II. Mnohem wššak possetilegššj, kterj díla řemeslná rukau lidských Bohy nazjjwali, a od nich budaucých přjbehu známosti žáwali. 10.

W Arnj pať gsau wššychni lidé, w nichžto nemj † známosti Boha: a z těch wěcy, kteréz se widj dobré, nemohli poznati toho, genž gest, anjž skutkuw geho pozorugjce poznali, kdoby byl řemeslnj: "2. a neb oheň, neb wjtr, nebo ** rychle powětrj, nebo okoleť hwězdy, neb přjstněnau wodu, nebo slunce a měsíc, zpráwce okřšštku země bohy býti mněli. 3. W gegichžto krásě gestliže kochagjce se, za bohy ge měli: ať wědj * gať mnohem wjce nad ně panownjť gegich krásšy gest. Nebo krásj zploditel ty wššedy wěcy ustanowil. 4. Aneb gestliže saud se diwili mocy a skutkuw gegich, nechť od nich wyrozuměgj, že ten, kterjž ty wěcy učinil, slyněgššy gest nad ně: 5. z velikostí

** nás kázeň
rášš

* dauffali
w milosř-
denstwí
twé

† nepřá-
wědlivě
d Wšš 11. 23.
Kjijm. 1. 23.

** hněwali
se

W duchu
tichosti
magj ged-
nati s lid-
ma ti, kter-
jž gim
předkás-
weni gsau.

a Panormi.
1. de gestj
Alphonji.

b Eneas sly.
1. z Comment.
de rebus Al-
phonji.

† wněnj
Bohjo
Kjijm. 1. 18.

a s. Wogj. 4.
13. 17. 3.
** zbužene

* že

zagisté krasſy a ſtvořenj, ſtozumitedlně bude mocy ſtvořitel těch vě-
 cy widjn byti. 6. Ale wſſať geſtě w těch menſſy geſt žaloba. Neboť
 y ti ſnad blaudj, Boha hledagjce, a nalezi chřégjce. 7. ^b Nebo poně-
 wádž w ſtutcích geho ſe objragj, † ſkaumagj: a za to magj, že dobre
 gſſau wěcy, kteréž ſe widj. 8. Ale zaſe ani těm nemá byti odpuſtěno. 9
 Nebo geſtli tať mnoho wěděti mohli, že mohli ſwět ** ſtjhnauti: kte-
 rač geho Pána ſnadněgi nenalezli: 10. Neſtjaſtný pať gſſau, a mezy
 mrtwymj náděge těch geſt, které nazýwali bohy dſla rukau lidſkých,
 zlato a ſtříbro, řemesla * nalezy a podobenſtwj žiwotčichuw, neb ká-
 men nevjitečný dſlo ruky ſtarožitné. 11. ^c Aneb kdýžby některý řemeſ-
 njt reſať z leſa dřevo rowně ſtiaľ, a tehož vměle oblaupil by wſſeďu ků-
 ru, a řemesla ſwěho vžjwage, pilněby připrawil nádobu vžitečnau
 † † obcowánj žiwota, 12. zbytkuw pať dſla toho, † připrawenj pokr-
 mu by vžjwal: 13. a oſtatek toho, kterýžby † ničemuž vžitečný nebyľ,
 dřevo křjwé, a ſukuw plné, ryľby pilně ſtrze vprázdňenj ſwé, a ſtrze v-
 mēnj řemesla ſwěho způſobilby ge, a připodobnil ge obrazu lidſkému,
 14. aneb některému z žiwotčichů přirownalby ge, potjrage hrudkau,
 a čerwenau čině ličidlem barwu geho, a wſſeliťau poſſtornu, kteréž
 na něm geſt, zatjrage: 15. a včiniľby mu ſluſſný přjbytek, a na ſtēně po-
 ſtawě ge, a vpewně železem, 16. aby ſnad nepadlo, opatře ge, wěda že
 nemůže ſobě ſpomocy: obraz zagisté geſt, a potřebná geſt gemu po-
 moc. 17. A oſtatek ſwém, a o ſynecy ſwých, y o ſwadbě ſliby čině wy-
 ptává ſe. Neſtydj ſe mluwiti ſ tjm, který bez duſſe geſt: 18. a za
 zdrawj zagisté ſnážně žádá mdleho, a za žiwot proſy mrtwěho, a za
 pomoc wzywá nevjitečného: 19. a za ceſtu žádá od toho, který cho-
 diti nemůže, a o dobywánj, a ** o pracowanj, y o wſſech wěcy přjběhu
 táže ſe toho, který we wſſem nevjitečný geſt.

b. Kjm. 1. 21.
 † ſpytugi
 ** pomati
 * wymy-
 ſlenj
 c. Jai. 44. 12.
 Gen. 12. 3.

† † pobodl

** obcho-
 du

Capitola XIV.

I. O počátku modlářſtwj. 1. II. Tež gaťe z něho neřeſti pocházegj. 21.

Pět giný mině ſe plawiti, a přes wzteklá wlnobitj ceſtu
 činiti počjnage, † křechčeyſſy dřevo wzywá, nežli geſt
 to, kteréž ho neſe. 2. To zagisté žádost ** dobywánj
 wymyſlila, a řemeſnjt maudroſtj ſwau wdělal. 3. Twa
 pať, Otče, prožtetedlnost zprawuge: ^a neboť ſy dal y
 na moři ceſtu, y mezy wlnami ſtežku neypewnyſſy, 4. vkaźaw že ^b mo-
 cen ſy ze wſſeho wyſwoboditi, by pať taťe bez vmēnj někdo puſtil ſe
 na moře. 5. Ale aby nebyli prázdňj ſkutkowé maudroſti twé: protož
 taťe y † ſpatněmu dřewu ſwěřugi lidé duſſe ſwé, a progdauce moře
 ſtrze ** wor wyſwobozeni ſau: 6. ^b ano y odpočátku kdýž byli hynuli
 pyſſnj obrowé, náděge okřſſku země † woru wtekſſy ſe, pozůſtawila
^c wěku ſymě rozenj, kterýž rukau twau zprawowan byl. 7. Požehna-
 né zagisté geſt dřevo, ſtrze než ſe kóná ſprawedlnost. 8. ^c Ale kteréž

† mdleſſy
 ** zſſun
 a 2. Mrogj. 14.
 28.
 * mūžcſ
 † malému
 chactnē
 mu
 ** ſodj
 b 1. Mrogj. 6.
 4. 7.
 * ſwětu
 c. Jalm. 113.
 Baruch 6. 9.

† Křechlá
 ** wmedc
 ni
 * ofyolo
 lečtu
 † na wěky
 **marnost,
 prázdnot
 * žalostj
 * postwá
 nosti
 † wkrutnj-
 kow, wlas
 daruw
 * sijnym
 ky, modly
 * zřetelny
 † ponau
 kta, pobj
 ota.
 ** wytwor
 řil, wđelal
 * Křtal,
 Křásu, pč
 knost.
 a 5. Moř. 18.
 10. Jer. 7. 31.
 † geden
 drubého
 ** nepow
 kog
 * nepamět
 † narozeni
 ** mněgi,
 že sobě ne
 wšřkodi
 * modl šř
 řice

strze tuce učiněná býwá modla, zlořečena gest y ona, y kterýž gi učinil, nebo on zagistě učinil gi: ona pať gšaucy † zlomitedlná, bohem nazwána gest. 9. Gednostegně pať w nenáwisti gšau Bohu, bezbožnjt a bezbožnost geho. 10. Tlebo to, což učiněno gest, s tjm, kdož učinil, muky trpěti bude. 11. Protož y na modli národuw nebude ohledu: nebo tworowé Božj w nenáwist^{**} v^Bčiněni šau, a ku pokussenj dušem lidšým, a za^{*} past noham nemandrých. 12. Počatek zagistě smilněnj gest wymyšlenj modl: a wynalezēnj gich gest porussenj žiwota. 13. Tlebo nebyly od počátku, aniž † po wšřecky budaucy časy budau. 14. ** Zbytečnost zagistě lidšá přišla na okršleť země: a protož křátký gegich konec nalezen gest. 15. Trpkau zagistě^{*} boleštj otec želege, brzo odgateho sobě syna wđelal obraz: a toho, kterýž tehdaž gako člověk byl wmrčel, giž gako Boha ctjti počal, a ustanowil mezy služebnjšy šwými^{*} slawnosti a oběti. 16. Potomně po času, když se rozmáhal nepravý obyčeg, ten blud gako zákon ošřihán byl, a z poručenj † tyranuw ctěny byly^{**} rytiny. 17. A ty, gichžto zgewně ctjti nemohli lidé, proto že daleko byli, obraz gegich zdaleka přinessse; ^{*} patrný obraz křále, kterehož ctjti chtěli, učinili: aby toho, kterýž přítomen nebyl, gako přítomného ctili šwau pečlivostj. 18. Podnět pať k rozšřřenj † dala ke cti gich řemeslnjka wýborná pilnost. 19. Tlebo on chřege se zaljbiti tomu, kdo geg nagal: wynasnažil se řemeslem šwým, aby podobenštwj wýborněgi^{**} wyobrazil. 20. Množštwj pať lidu šwedeno gšauc strze^{*} sljčnost dšla, toho, kterýž před časem gako člověk ctěn byl, giž za boha měli. 21. A toť gest bylo žiwota lidšeho oklamánj: že budto žádostj, aneb křálum slaužjce lidé, nezšlné gměno kamenum a dřjwjw dávali. 22. A nebylo došti, že blauidili strany známosti Božj, ale taťe žiwj bywšše v welikém bogi nyměnj, toliť a tať welikých zšých wěcy pokogem nazýwagj. 23. ^d Tlebo budto šyny šwé obětugjce, aneb šřryté oběti činjce, aneb bděnj plná bláznowštwj magjce, 24. ani žiwota, ani manželštwj čistého giž neošřjbagj, ale † giný gineho strze záwist morduge, aneb cyzolože zarmucuge: 25. a wšřecky wěcy smjssené gšau, křew, wražda, křádež a pokřytštwj, porussenj a newěra, ** baučka a křiwá přišaha, zbauřenj dobrých, 26. Boha^{*} zapomněnj, duššy zprzněnj, † plozenj proměňowánj, manželštwá nestálost, neřád smilštwá a nestydatosti. 27. Modl zagistě, kterež se ani gmenowati nemagj, počta, wšřeho zlého přjčina gest, y počatek, y konec. 28. Aneb zagistě když se weselej, bláznj: anebt falešné wěcy prorokugj, nebo žiwj gšau nesprawedliwě, neb rychle přjšahagj křjwě. 29. Tlebo když dauffagj w modlách, ktere bez dušše gšau, zle přjšahagjce, ^{**} náděgi magj, že gim nenj ke šřkodě. 30. Protož to oběhdně na ně přjgde, poněwadž zle myslili o Bohu, ^{*} zřenj magjce k modlám, a přjšahali nesprawedliwě, we lšti potupugjce sprawedlnost.

32. Nebo ne těch moc, strze než se činj přísaha, ale hřessých pokuta chodj wždycky po přestaupenj nesprawedliwých.

Porádj Soudomatel této Knihy bludy těch, kteří smyslili, žeby Bůh neřídil Světa, aneb ne wšecky věci w něm, nħbrj některé toliko nepředněssy a nepřyzněsseny; řdnj dj: je y lodj řjdy, a zpravuje po moři se plawjcy; neb mlamě o takowě lodj, dokládá w weršy 3. Twá pak, Otče, opatrnost zpravuje: neboť sy dal y na moři cestu, a mezy wlnobitjm dal sy stezku nepřewněssy. Ne jen oblohu nebeskau s hřwězdami gegimj, ale y lodj zpravuje. Bůh, a onj pccí má. S. Bazylus takto o té prozřetedlnosti Božj mluwj: "Tic docela není, načezby se newzťahowala prozřetedlnost Božj, nic dokonce není, čehožby Bůh

zanedbáwál. A S. Jeroným prawj: "gestliže malj a chattrnj žiwotčichowé bez Božjho powolenj nepadagj, a we wšsem gest prozřetedlnost; a které věci z nich zahynauti magj, bez wůle Božj nehynau; wy: kteří wěcnj gste, nemáte se obawati, gaťoby ste bez prozřetedlnosti Božj žiwj byli. S. pak Augustjn takto k Bohu mluwě, prawj: "O ty dobrý wšsemohaucý, genj gednoho z nás tať zpravugeš, gaťobys gen gednoho řjdl; a tať wšeckny, gaťo gednohokažděho. Odkudj nemáme smysliti: gaťobj se nětco dalo w swětě bez wůle Božj, a toliko matem, aneb náhodau.

wšecťo řjdy, a sprawuge Bůh na tomto swětě.
S. Basl. in Hexam. hom. 7.
S. Hieron. in c. 7 Mar.
S. Aug. 13. Confes. c. 11.

Kapitola XV.

I. Wěcch Boha chwěli, je gest gich od modlářstwj zachowal: I. Ty pak, genj sobě modly twočj, hanj, a potupuj. 7.

Ale ty Bože náš, libezný a prawý gšy, trpěliwý, a w miłostdenstwj řjdcý wšecťy wěcy. 2. Nebo gestližebychom hřessyli, twogi gšme, wědauce welikost twau: a paklibychme nehřessyli, wjme, že w tebe sme zečtenj. 3. Snáti zagisté tebe, gest dokonalá sprawedlnost: a wědětj sprawedlnost, a moc twau, gest kořen nesmrtedlnosti. 4. Nebo newwedlo nás w blud ljdů zleho řemesla wymyslennj, ani stjn malowánj práce bez wžitku, obraz rytý strze rozličné barwy, 5. na něgž † patřenj nesmyslnému dáwá žádost, a miluge mrtwcho obrazu ** twářnost bez duše. 6. Slych wěcy milownjcy, hodnj gšau, kteříby nádegi měli w takowých wěcch, y kteříž ge dělaj, a kteříž ge miluj, a kteří ge ctj. 7. "Ano y hrncjč měkau* zem tlače, pracowitě slepuge ku potřebám našym gednukaždau nádobu, a z téhož bláta způsobuge, kteráž čistá gšau nádobj k wjwánj, a podobně kteráž gšau těm odporná: těch pak nádob gaťeby bylo wjwánj, saudce hrncjč gest. 8. A s práce marnau boha děla z téhož bláta, ten který málo před tim ze země wčiněn byl, a po chwjlce nawracuge se, odkudž wzat byl, požádán z dľuhu duše, kteráž byl měl. 9. Ale † peče gest gemu, ne že pracowati bude, ani že krátčy gemu žiwot gest, než o záwod dělá s zlatnjky a s stříbrnjky: ano y měděnárů následuge, a chlaubau se wynassy, že wěcy zbytečné** působj. 10. Popel gest zagisté stďuce geho, a země daremnj nádege geho, a nad bláto spatněssy žiwot geho. 11. Nebo * newweděl, řdo geg stwořil, a řdo gemu wdechł dušy, kteráž dělá, a řdo wdechł w něg ducha obžiwugjcyho. 12. Ale taťe mněli, žeby žiwot náš byl hra, a obcowánj žiwota žeby bylo způsobeno k zysku, a žeby odkudžkoli taťe y ze zleho měl zyst † bráti. 13. Ten zagisté wj, že nadewšecťy** prowjuge, který * z nástroge země křech.

† pohleděni, wšezrojni
** postawou, řpřesob
S. Řim. 9. 21.
* blinu
† má starost, pccnoge
** hřpá
* nepoznat
† dobýwari
** hřessy
* z mateřtve, přk prawy, z wěcy zesmnaté

† přilís

** mněli,
pocítali
b. Jolm. 112. 4.
Jtem 134. 16.* Který du-
cha pro-
pügčeneho
ma† zbaveni
pať san
chwály
Boží

ka nádobj, a rytiny tvorj. 14. Wšsydñi zagistě nemaudřj, a nesciafcm nad t mjrú dušse pyššj, gšau nepřátele lidu twého, a panugjcy nad nim: 15. že wšsecky modly národuw ** pokládali za bohy, b. Kteréž ani očí nevjwagj k hleděnj, ani chřpj k přitahowáni powětrj, ani wššj k slyššenj, ani přstů rukau k omákanj, ano y noby gegich leniwě k cho-
zenj, 16. nebo člowěk učinil ge: a ten * kdož sobě ducha wypügčil, ten ge slepil. Žádný zagistě člowěk nemůže sobě podobného boha spü-
šbiti. 17. Nebo gša smrteđný, mrtwého slepuge rukama neprawý-
ma. Lepššy gest zagistě sám než ti, kteréž ctj, nebo sám gistě byl gest žiw, gša smrteđným, ale oni nikdy. 18. Vybrž y žiwotčichy neybja-
dněyššy ctěgj, nesnyššj zagistě přirównánj gim, horššy gšau nežli oni. 19. Ale ani wzejřenjm může kdo z těch žiwotčichů dobré wěcy spatřiti. † Uedossli pať chwály Boží, a požehnánj geho.

Kapitola XVI.

I. Pomsta Boží nad Egyptššimi pro aegich modlařštwj. II. Na proti tomu opatrowáni Izraelššich w Egyptě, y na paussiti. 10.

Ro kteréžto, a strze těm podobné wěcy slusně trpěli mu-
ry, a strze množštwj t litých zwiřat ** wyhlazeni šau. 2.
Mjsto kterýchžto muž dobřes zřjdiť lid šwüg, a gimžto
šy dal žádost * kochánj gegich, nowau chut, křmi př-
prawiw gim křepelku: 3. aby onino zagistě požá-
dagjce pokrmu pro wěcy ty, které gim wřazane a poslane byli, take
od potřebné žádosti se odwrátili. Tito pať w krátké chwjli chudj wči-
něni, nowého pokrmu ořusyli. 4. Musylo zagistě gim a to bez wýmlu-
wj přigjti zahynuti, kteréž t wřutenštwj provozowali: těmto pať to-
liko wřazano býti gať se nepřátele gegich shlazowali. 5. Nebo když
přiššel na ně litý hněw ** zwěři, hryzenjm * přewřácených ha-
dů wyhlazowáni byli. 6. Ale t ne po wšsečen čas trwal hněw twüg;
než ku potrestánj na chwjli zřormauceni byli, znamenj magjce ** v
zdraweni k připamatowánj přikázanj zákona twého. 7. Nebo kdož
se obrátil, ne strze to, co widěl, vzdrowowán býwal, ale stre te-
be wšsech spasytele: 8. w toms pať wřázal nepřátelum naššym, že
gšy ty, kterýž wyřwobozugešs odewššeho zleho. 9. Onyno zagistě
kobyteľ a much šštipánj zmořilo, a nenj nalezeno vzdrowenj dušse ge-
gich: nebo hodnj byli od takowých wěcy wyhlazeni býti. 10. Synuw
pať twých, ani gedowatých draťu nepřemohli zubowé: nebo miloš-
denštwj twe přicházege vzdrowowalo ge. 11. W paměti zagistě řeči
twých zřussowáni, a rychle vzdrowowáni býwali, aby w hluboké zapo-
menuti wpadnauce, * (tež) nemohli požitj twe pomocy. 12. A zagistě a-
ni bylina, ani flastr nezhogil gich, ale twá Pane, řeč, kteráž vzdrowu-
ge wšsecky wěcy. 13. Nebo ty gšy, Pane, kterýž máš moc nad šmrti y
nad žiwotem, a přiwodjšs k branám šmrti, y zase wywodjšs: 14. člo-

† šlm
** wyhu-
beni

a. 4. Mořj. 11.

* libosti
gegich† tyrans-
štwj

b. 4. Mořj. 21.

* šlm

* nescleze-
tných, y to-
lených† ne na wě-
ty* spase-
ni

c. 2. Mořj. 8.

4.

Jtem 10. 4.

3. gen. 9. 7.

* zbaveni
nebyli twe

pomocy

d. 5. Mořj. 32.

39.

1. Křš. 5. 6.

Job. 13. 2.

wěť pať † zabijí syce strze zlost, a kdyz wygde duch, nenawratj se, aniž zase powolá duše, kteráž zase wzata gest: 15. ale před twau rukau vtecy není možné. 16. † Nebo odpjragjce bezbožnj žeby tebe znali, strze slylu ramena twého sswjhaní sau: strze nové wody, a křupobitj, y deště protiwenstwj snášegjce, a strze oheň ** ztráweni bywšse. 17. Nebo což podiwne bylo w wodě, kteráž wšsecky wěcy vhaššuge, wjce oheň se rozmáhal: nebo mstitel gest sprawedliwých okřššleť swěta. 18. Gednoho zagistě času powkrotil se oheň, aby nebyli spaleni žiwotlichowé, kterjž na bezbožné posláni byli: ale aby oni sami widauce wěděli, že saudem Božjm trpj protiwenstwj. 19. A gednoho času w wodě nad ohně mot rozpálowal se * odewššad, aby wesslechetné země národ † vyplnil. 20. † Mjsto kterýchžto wěcy Angelským pokrmem krmil sy lid swüg, a připrawený chleb z nebe dáwal sy jim bez práce, wšselikau ** ljbošť w sobě magjcy, a wšseliké chuti ljbeznošť. 21. Podstata zagistě twá sladkost twau, kterauž k synum mášš, wkazowala: a přisluhowawššy gednoho každého wůli, k čemuž kdo chtěl, obracela se. 22. † Snih pať a led * snáššeli moc ohně, a nerozplýwala se, aby wěděli, že owoce nepřátel vyplňowal oheň hořjcy w křupobitj, a w dešti blýššage se. 23. Ide pať zase, aby† wyžiweni byli sprawedliwi, y na swau wlastnj moc zapomněl. 24. Stwořenj zagistě tobě Dčinjteli posluhujc rozněcuge se k trápenj proti nesprawedliwým: a powšowněgššy býwá k dobřecíněnj tēm, kterjž w tē dauššagi. 25. Protož y tehdaž we wšsecky wěcy proměněno, wššech wychowatelkyni milosti twé přisluhowalo; po wůli tēch, kterjž od tebe žáwali: 26. aby wěděli synowé twogi, kterěž sy niššowal Dane, ^h že ne ** rozenj owoce krmj lidj, ale řeč twá ty, kterjžby w tebe wěřili, zachowáwá. 27. Nebo což od ohně nemohlo býti * zkaženo, y hned od malého paprššku slunečného zabřito gšauc se rozplýwalo: 28. aby známo wššem bylo, že zapotřebj gest předcházeti slunce k požehnanj twému, a † při wýchodu swětla klaněti se tobě. 29. Nleděčného zagistě nádege gačo zymnj led ** roztaga, a wyhyne gačo woda * bezpotřebná.

† morduge
 † 2. Reg. 9. 23.
 ** seblceni
 * ze wššech stran
 † wyhubil
 † 2. Reg. 16. 14.
 † 4. Reg. 11. 7. 3alm 77. 25. Jan 6. 31.
 ** rozššas, kocháni
 † 2. Reg. 9. 33.
 * trpěli
 † potrawu měli
 † 5. Reg. 8. 3. Matt. 4. 4.
 ** owoce roššlé, bognošť aurod
 * wyblaze no
 † na, k wyšchoda
 ** rozpline se
 * nevjíte: čná, zbyte čná
 Ač slowo Boží gest manna wšselikau chut magjcy, wššat množy ho w oššli: wššti magj, a raděg ginych mřžých řeči posššachagi.
 a 2. Grego. 1. 1. mor. c. 10
 b S. Augšš ser. 91. de Temp.
 c S Hieron. in Pšal. 147.

Zmínku činj kapotola tato o manně, kterauž Bih lid Izraelský 40. let na pausšti žiwil, a dj: Angelským pokrmem krmil sy lid twäg, a připrawený chleb z nebe dáwal sy jim bez práce: kterjž měl w sobě kocháni, a sladkost wšseliké chuti. w werššy 20. Kterážto slowa a následugjch wyššadagjce Bětelowé prawj: je manna tať chutnala tomu, genj gi vjžjwal, gať on chtěl, aby mu chutnala. Ku přjškadu: kdo chtěl při nj mjt chut rybn, chutnala mu gačo ryba; kdo žwěřiny, chutnala mu gačo žwěřina; kdo ptáka, chutnala mu gačo pták, ač wozššata gegj neměnila se. S. Křeho: přjwššastauge to slowu Božjmu, řka: * Manna ge slowo Boží, a čehožli dobrá wůle gest přjmagjcyho žada, tot w wššech pozjwagi

cyho genu chutná. S njm se stowarwá S. Augustjn, takto mšuwě, když gedná o slowu Božjm: † Wnjtedy chwátegme k pozjwagj Manay nebeské. Nebo tato manna, gať kdo chce, tať mu chutná. A S. Jeronjm dj: † Cokoli chjtri budešš, z řeči Božššé se rodi. Ačkoli pať tato manna wššbornau chut má, ano wššeligakau ljbeznošť; nicméně, množgi sobě zosšilwugj, a od nj odwřácenj magj: gačo se stalo s manna u pausšti: kterj totj to (gačo židě raděgi sinradššaweho česneku a cybušš pozjwali) raděgi ššpřjwawššch a ošššých slow, aneb řeči o wězdegššých poujgegjčých wěcech, nečli Božššých a nebeských posššachagi. Ale gačo onino žhynuli dle tēla; tať y tēl, gestli w tom setrowagj, žhynau dle duše.

Kapitola XVII.

Wypřání nehřesitelné tmy Egyptské, přisuj saudomé Boji se vysvětlují.

† nekřasné, ncvomé
a 2. Wogj. 10.
23.

** řízení

* zřetězení

† křesťe

** obřady,
přisřez

b 5. Wogj. 7.
22.
Item 8. 7.

** nemoz
cnj byli

† křesťe
to nijádny
vgiti ne
můž,

* zřetězení
cne

† nehřesitelné

Sklíčt gřau zagistě saudomé twogi Pane, a newypřa-
witedlná slowa twá : protož † newycwicené dusse po-
blaudily. 2. ^a Nebo kdýž za to magj neprawj / žeby
mohli panowati nad národem swatým : okawami te-
mností a dlouhé noci sewějni pod střechami vzawjá-
ni, poběhlcy od wstawičného ** opatrowánj leželi. 3. A kdýž se do-
mnjwagj, že se tagj w temných hřisřích, tmawým zapomenutj * při-
křytjm rozptyleni sau, strachugjce se hrozně, a s podiwenjm přjliřným
zřormauceni. 4. Nebo ani křeráž ge obsahowala † gestyně, bez stra-
chu ostrjhabala gich : nebo zwůř zřstupugjcy křormautil ge, a ** osoby
řmutné wřazugjce se, hrůzu gim půřsbily 5. A ohně syce žádná moc
nemohla gim swětla dáti, aniž hwězď gashj plamenowé mohli ořwě-
cowati té noci přehrozně. 6. ^b Wřazowal se pař gim nářly oheň, stra-
chu plný : a gřauce poraženi báznj, té twáři, křeráž widjna nebyla, na-
dali se té wěcy, křeráž byly widjny nětco horřšyho býti : 7. a čarodě-
ného wmenj přidána byla pošinjwánj, a sláwj maudrořti třeřtánj s
pohaněnjm. 8. Nebo ti, křeráž řlibowali, že zahánj hrůzy a zřormau-
cemj od dusse nedůřiwé, sami s pošněchem plni strachu omdlewali. **
9. Neb ačkoli gich nic z oblud nestrassylo : přecházenjm zwřtat a
haduw řypěnjm předěřeni, třeřauce se hynuli : a powěřřj, † gemuř se
nigatř žádněmu wřhnauti nelze, žeby widěli popřragjce. 10. Nebo
poněwádř gest bářliwá neslechetnost, dáwá řwědeřtwj odsauzemj :
wřdyřky zagistě w důmněnj má wěcy wřrutné, * zbařené řwědomj.
11. Nebo nic gineho bářen neni, než zřada přemyřřlowánj o pomocěch.
12. A kdýž od wnitř mensřř gest nádege očekáwánj, wěřřřj pokládá ne-
wědomořt přjčiny té, z křeré trápenj se dodáwá. 13. **T**i pař, křeráž té
prawě † nemožné noci, y od neynjřřřch, y od neywyřřřch peřel na ně
přicházegjcy, gednostegným řnem řesnuwřře, 14. gednař strachem ob-
lud děřeni býwali, gednař dusse mdlobau omdlewali : nebo nářly a
nenadály strach na ně byl přisřel. 15. Potom gestli křerý z nich byl
řpadř, ostrjhan byl w řaláři bez řeleza zawějn gřa. 16. Neb gest-
li řdo ředřak neb pařřř, neb rolných prácy dělnjř byl, zachwácen gřa,
newřhnutedlnau řnářřel nauzy. 17. Gednjm zagistě řetězem temnořtj
wřřřřřni řwázáni byli. Buřto wjř řypěgjcý, neb mezy huřřými wě-
twěmi řtomuw ptářuw zwůř řlibý, neb řyla wody přjliřně dořř teřau-
cy, 18. nebo zwůř řylný řwřřených dořř řkař, buřto běh hřagjcých zwj-
řtat newjdany gehoř newiděli, buřto řwauřčých zwjřtat řylný řhlas, buř-
to rozřhagjcý se z neywyřřřch hor řláhol : hynauřcy ge řinili pro bářen.
19. Wěřřřeren zagistě okřřřel země gashným ořwěcowán byl řwětlew,
a nepřekářenými práćemi řřřán byl. 20. **T**la samy pař tyto rozřáře-

na byla težká noc, obraz temnosti, kterýž na ně přigjti měl. Oni tedy sami sobě težšy byli nežli temnosti.

Velmi pěkně vypisuje v této Kapitole Písmo strastivé srdce lidí zlé svědomi magických, a příčinu té gegich strastivosti dáva tuto: Kdyžcky zagisté se domnívá o něčem vztučném z kormaucené svědomi. Gako pak není trápení zármutku, a strastivosti nad tu, kteráž pochází z zlého svědomi, tak není wětšy weselosti nad tu, kteráž pline z dobrého svědomi. Swědeť to S. Jan Zlatovstí, řka: b

mi: kterážto zagisté kdokoli čisté má, byt orrhany chodil, byt s hladem se potýkal, wšak wpoxygenější gest, a blaž oslawenější nad ony, který w rozkošných žiwj sau. Gínj pak o dobrém svědomi takto mluwj: c O Swědomi swaté! na zemi gestě gfy, a w nebi přebýwás. Radug se ó Swatá Duse! swatým swědomim ozdobená, radug se nebeskau a wěcnau radostj. Po radostj, kterauj magj Swatj w nebi, není wětšy radostj a weselosti nad tu, kterýj pojmwagj lide, magjch čisté a dobré svědomi. Kdo tedy chce, aby měl wjdnych srdce wesele, ať hledj, by měl wjdnych swědomi čisté.

a v. 10.
b S. Chrysof. hom. 8. in epist. ad Rom.
c. Autb. ser. ad frat. in eremo ser. 10
Dobré swědomi insti, gest gako w nebi přebýwasi.

Kapitola XVIII.

I. Hebrejsstj gakožto synové Maudrofti w swětle obcowali: Egypstj pak we tmách. II. Hebrejsstj strz; Aaronowau obět od pošuty dílem sau oswobozeni: Egypststj pak, a gegich prwozrozenj wpcňugi nekogitedlnj huěw Boj. 5.

Swatým pak twým přewelike bylo swětlo, a těchto syce hlas slysseli, ale twačnosti newiděli. A že y oni takowých wěcy netrpěli, welebili tebe: 2. a kterýž prwe vrazeni byli, že nebyli vrazowáni, díky činili: a aby byl rozdj, za dat prosyli. 3. Pročež ohně hořjcyho slaup wůdce měli neznámé cesty, a slunce bez aurazu dobrého pohostinstwí wdělil sy. 4. Hodnj zagisté byli onino, aby swětla zbaweni byli, a trpěli žalát temnosti, kterýžto zawřených ostřihali synow twých, strze něžto počinalo se neporussytedlné zákonia swětlo wěku dáwati. 5. Když myslili sprawedliwých mordowati nemluwnátka: a když geden syn wystawen byl, a wyswobozen, k pohaněnj gegich, množstwí synů odgal sy, a spolu skazyl sy ge v wodě welike. 6. Ta zagisté noc prwe poznána gest od otcuw nassých, aby prawě wědauce kterým přísahám wěřili, dobromyslnejšy byli. 7. Přigatě gest pak od lidu twého zdrawj syce sprawedliwých, nesprawedliwých pak wyhlazenj. 8. Nebo gakož sy trestal odpůrce: tak y nás wzbuzuge sy zwelebil. 9. Skryté zagisté obětowali sprawedliwj synové dobrých, a zákon sprawedlnosti w swornosti sporádali: že týchž wěcy gednostegně y dobrých y zlych odměnau přigmau sprawedliwj, otcu giž chwály prospěwugjce. 10. Rozléhal se pak nemotorný nepřatel hlas, a žalostně twojlenj slyssáno bylo oplakawagjcych dětj. 11. Gednestegnau pak pošutau služebnj s Pánem byl ssauzen, a obečnj člowěk t podobné wěcy králi trpěl. 12. Nápodobně tedy wssyčnj, gednjm gměnem smrti, mrtwých měli bez počtu. Nebo ani ku pochowawánj žiwj nepostačowali: poněwadž w gednom ošamženj, která wybornějšy gegich rodina byla, wyhlazena byla gest. 13. Nebo o wšech

2. Magj. ro. 27.
** křtalat pošlawy
a 2. Magj. 14. 24.
3. alim. 77. 14.
Item 104. 19.
* swětu
b 2. Magj. 1. 16.
c 2. Magj. 2. 7
d 2. Magj. 14. 27.
† trápil
** najléz gitych se. bé po deč tedj
e 2. Magj. 12. 29.
* podoš tncu
† podobně to co král trpěl

wěcech newětjwšse pro kauzly, tehdaž pak teprw když bylo wyhlaze-
 nj prworozených, sljbili lidem Božjm býti. 14. Když zagisté požogne
 mlčenj drželo wšsecky wěcy, a noc w swém běhu † půl cesty měla, 15.
 wšsemohaucý řeč twá z nebe od kralowstých stolic, twrdá wybogo-
 wnice do prostřed země ** wyhlazenj wysfočila, 16. meč ostrý neo-
 mylné poručenj twé nesa, a stoge naplnil wšsecky wěcy smrtj, a až do
 nebe dosahowal stoge na zemi. 17. Tedy hned widěnj snuw zlych * zar-
 mautila ge, a strachowé nastáli nenadálj. 18. A giný ginde poražen
 gsa na poly živý, pro kterau vmjral, přičinu smrti vřazowal. 19. Wis-
 děnj zagisté, kteráž zarmautila ge, * wěcy těch prwe weystrahu dáwa-
 la, aby ne bez wědomj, pročby takowé zlé wěcy trpěli, hynuli. 20. Do-
 tklo se pak tehdaž y sprawedliwých pokussenj smrti, a pohnutj na pau-
 ssti stalo se množstwj: ale nedlauho trwal hněw twüg. 21. Nebo po-
 spjssyw člowěk † bez žaloby prosyti ** za lidj / wezma služebnosti swé
 sstj, modlitbu a strze zápal prosbu předstawugjcy, * odolal hněwu,
 a konec vložil newyhnutedlné nauzy, vřazaw že twüg služebnj gest.
 22. Swjtězyl pak nad zástupy, ne w sylé těla, ani mocy zbroge, ale slo-
 wem toho, kterýž ho sšuzowal, podmánil, přjsahy otcuw, a vmluwu
 připomjnage. 23. Nebo když giž hromadně gednj na druhé byli pa-
 dli mrtwj, wšročil w to, a odtal autoč, a rozdělil tu, kteráž k živým
 wedla cestu. 24. Nebo na rauchu dlauhém, které měl, celý byl okř-
 sšleč země: a otcuw welicý činowé na čtyrech řádech kamenů byli wy-
 cryti, a welebnost twá na koruně hlavy geho byla wryta. 25. Těm
 pak wěcem vstaupil, kterýž wyhlazowal, a těch se vlekl. nebo samé žku-
 ssenj hněwu bylo dostatečné.

Kapitola XIX.

I. Hebrejsstj křepelkami sau křmeni: Egyptstj w moři sau utopeni. II. Wšchni
 žimrowé Bohu slauj w trápenj žlych, a w posluhowánj dobrým. 17.

A bezbožné pak † až do konce bez milosřdenstwj hněw na-
 stupowal. Předzwědawal zagisté y budaucý wěcy geg-
 gich: 2. Poněwadž když sami byli dopustili, aby se
 wywedli, a s welikau pečliwostj byli ge předešli, ná-
 sledowali gich litostj dohnáni. 3. Nebo gestě mezy
 rukama magjce žalost, a oplakawagjce při hrobjch mrtwých, giné
 na se přigali myšlenj nevmělosti: a kteréž prosyce wywrhli, ty ga-
 ko poběhlce honili: 4. wedla ge zagisté k tomu koncy slusná po-
 třeba: a wěcy těch, které se byly přihodili, vpamatowánj tratili, aby
 čeho se nedostawalo mučám, dopluilo trestánj: 5. a lid syce twüg, aby
 diwně prossel, oni pak aby nowau smrt našli. 6. Nebo wšsecko
 stwořenj k swému pokolenj od počátku z nowu se způsobowalo, slau-
 žjcy twým přikázánj, aby služebnjcy twogj bez aurazu ostržbáni by-
 li. 7. Nebo oblač ** leženj gegich zastěňowal, a z wody, kteráž prwe

byla,

† posowic
 cesty wys-
 konala
 ** wyple-
 něnj

* zbautila

* wěcy ty
 ponawo-
 howala

f 4. Regj. 16.
 46.

† bez au-
 honyj

** za zástu-
 py

* na odpor
 se postar-
 wil

g 2. Regj. 28.
 6.

† až do new-
 posledně-
 ššého, až
 do skonánj

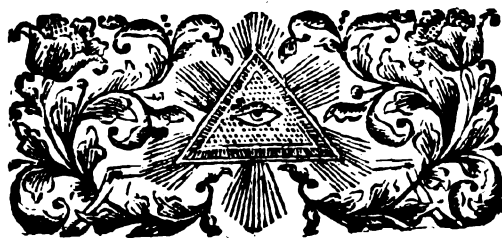
a 2. Regj. 24.
 5.

** tšbor
 wogřka

byla, suchá země vřázala se, a v moři červeném cesta bez překážky, a pole * plodivě z hlubokosti přiliffné: 8. přes kteréžto wesskeren národ proffel, kterýž obestřin byl rukau twau, widauce diwne věci twe a záraty. 9. Nebo gačo koni zpasli † pokrm, a gačo beránkové pošťakowali, welebje tebe Pane, kterýž sy ge wyswobodil. 10. Pamatovali zagisté gesté na ty věci, kteréž w *** obywanj gegich byly se daly, kterak * místo plodu dobytčat wywedla země mauchy, a místo ryb wywrhla řeka množstwj žab. 11. Naposledy pak widěli † nové stwořenj ptákuw, řdyž ** žádostj wedeni gfauce požádali krmj hodowanj. 12. W promluwenj zagisté žádostj, wystaupila gim z moře * křepelka: a nátišy na hřisnjky sau přisli ne bez těch, kteréj prwe byli se dali, důwodů † strze moc hromu: sprawedliwě zagisté trpěli dle swých neschetnostj. 13. Neboť obyždněgšy nehostinstwj ** začali: ginj zagisté neznámých nepřigimali přichozy, ginj pak dobré hosté w službu podrobowali. 14. A netoliko tyto věci, ale y ginj gačy sy byl gegich * obled; † že nerádj přigimali cyzozemce. 15. Kterj pak s radošty přigali těch, genž týchž ** sprawedlnostj byli wjzjali, nevykrutně štmi * sšuzowali bolestmi. 16. Ale poraženi byli slepotau: gačo oni no we dweřich sprawedliwego, řdyž náhlými přikryti byli temnostmi, gedenkaždy † průchod ** dweřich swých hledal. 17. Nebo žiwlowé řdyž se sami w se proměnuj, gačo w warhanech gačosti zwůk se měnj, a wšsečo zwůku swého ostrjha: což se wysšetřiti z sameho patřenj gisté může. 18. Nebo poluj věci w wodnj proměňowaly se: a kteréžkoli byly plynaucy, na zem přecházely. 19. Oheň w wodě mocen byl nad moc swau, a woda na vřassugjcy ptiřozenj se zapomjnala. 20. Plamenowé naproti, porussytedlných žiwotčichů neschuzowali těl spolu chodjých, aniž rozpustowali toho, který snadně se rozpausstěl gačo led, dobrého pokrmu. We wšsech zagisté věcech zwelebil sy lid swůg Pane, a wctil sy, a nepohrdls, po wšsecken čas a na každém místě byw gim přítomen.

* bylin plos
dné
† potravu
** w bys
dlenj
* místo plos
du žiwotčichuw,
zwitrat
b. 1. Moji. 26.
13.
4. Moji. 11. 31
Wjš 16. 2.
† nový
twor
** sředenj
bywšše sa:
řotau
* řerábkos
wé
† nášylim
** wstano:
wili, před
se wrali
* giné šse
řtenj
† bezděk,
s nechtij
** práw w
řtanowenj
* bídowak
c. 1. Moji. 19.
11.
† průchodu
** w dweřich

Konec Knihy Maudrofti.

Předmluva
na **Knihu**
Elezynastylus
řečenau,
Gezusa Syna Syrachowa.

Mnohých nám, a velikých, skrze Zákon a P
roky, jako y jiné, kteří gich následovali, dokáz
gest maudrost: mezi kterýmižto musy se chwáliti ž
ž přičiny vměni a maudrosti: nebo ne sami toliko
mluwoj, magj býti w vměni zběhlj, ale aby take y přespolnj,
kterjž mluwoj, tak kterjž pišy, mohli neuvčeněgšy učiněni
Děd můg Gezus, kdž se byl wice oddal k pilnosti čtenj Zákon
Proroků, y jiných kněh, které nám od rodicuw našy ch odowz
saw: chtěl y on sám některé takowé wěcy psáti, které k vmě
maudrosti a přináležj: aby ti, genž žadošiwj gsaw věiti se, a
ch těch † žnámost dostawse, wice a wice myslj pozorowali,
žiwotu ctuěm* utworzeni byli. Pročez napominám was, a
* s dobrowdlnostj přissli, a s pozorněgšy pilnostj † čtenj kona
odpustili w wěcech těch, w kterýchbnychme, následugjce obrazu
drosti, při sporadánj slow, zdáli se * nedostatečnými býti.
† trati swau** ozdobu slowa Hebreyská, kdž † přenessena býwa
druhý gazpř. Netoliko pak tyto wěcy, ale y sám Zákon, a
rocy, jako y jiné knihy, ne malý magj rozděl, kdž swým
sem wyprawowány býwagj. Nebo w osmém a třidecátém r
w časch Ptoloméa Ewergeta krále, kdž sem byl přissel do E
ta, a mnohého času tam byl, nassel sem tam zanechané knihy
malého ani** potupitedlného vměni. Protož za dobré a pot
sem vžnal, abych y gá negakau pilnost a prácy přidal na w
dánj knihy této: † a mnohým bděním přiložil sem vmělost w
to času, k těm wěcem, kteréž ku koncy wedau knihu wydat
těm, kteří chtěj pilnost wyualožiti, a věiti se, gakby m
mrawy zporadati, kteří podle Zákonu Dáně ustanowili
žiwot wedsti.

† skassenost

* ole zákos
na** s de
brau myslj

* čeli

* w něčem
počesnanu** moc
† přeložená

* za čas

** opow
bliwého† mnohan
pilnosti,
bedliwos

sti

Ekleziastikus,

Aneb

Maudrost Bezusa Syna Syrachowa

řečená.

Weytah.

Ekleziasykus, to gest Kazatel, wywčuje welmi maudře a obšyrně to, co Ekleziastes o spůsobu a maudrosti (gafby totižto člověk podle rozumu dobře a bohabogně žito býti měl) z krátka sepsal. Od Řekůw gmenugg se *παιδείας*, proto že přepekna navčení o rozličných ctnostech předpisuge: ku kterýmžto při koncy krásné a chwalitebné připsy přidává, s nimiž on Boha a Božské skutky, gako y Arcy Otce, Proroky, Krále, a gině zamenjté Muže Starého Zákona ozdobně wychwaluge.

Tato kniha před časem, Esalomaunowi, gakoby od něho byla přišla, se připsowala. Pročez y take od Tretjho Sněmu Kartaginenského w 43. Kapit. pod gménem Esalomaunowým se přednášy; a to proto, že gednostegnost w řeči se zachowáwa, a že některá Přislowj Esalomaunowa w ni se nalezaj. Gistá wšak twc gest, že ne Esalomaunowi, ale Bezusowi Synu Syrachowa Jeruzalémškému má připsána býti, gakož se prokazati může z Předmluw, a z poslednj Kapitoly té knihy. Skrze pak Bezusa (rozuměn) toho Starššyho, který, dle obecného zdání, byl Wnuč, aneb Prawnuč nejwňššyho Kneze Bezusa; genž, za králowání Syra, s Zorobabelem z Babilonského zajeti propuštěn, gedn byl z Sedmdesáti Elnu močnikůw, gaf *Izhdorus swedj.*

Lib. 6. 1.
thym. 4. 2.

Byla ta kniha ponehprw w gazyku Hebrejškým sepsána, (acoli nynj Hebrejšký Exemplář stracen gest) potom pak od Bezusa Mladššyho, genž onoho Starššyho Wnučem byl, na Řeckau řeč gest přeložena, gaf se poznati můž z Řecké Předmluw, která od toho Mladššyho Bezusa, při začátku knihy swého Děda gest předložena, a w Řymšce Edych se nalezá. Která Předmluwa, tak dobře gako sama kniha, za Pismo Swaté, a za prawé Slowo Boží, spolu y s knihau Maudrosti, má wznána a wážena býti. Má Kapitol 51.

Kapitola I

I. Maudrost mǎřivůg začátek a původ od Boha. I. II. Bázeň a Lásta Boží gest stěgň prostředek k dořizení Maudrosti. II. III. Lásta Spravedlnosti, a giných ctivosti. 33.

Mšlita maudrost od Pána Boha gest, a s nim byla w řycky, a gest před t wěky. 2. Dřel moře, a desťe krupěge a dny wěků k do rozčetl? Wýsost nebe, a sýrokost země, y hlubokost propasti k do gest rozměřil? 3. Maudrost Boží předcházegicý wsecky wěcy k do wystihl? 4. Je wsech wěcy neyprwe stwořena gest maudrost, a rozum opatrnosti od wěků. 5. Studnice maudrosti slowo Boží na wysostech, a wchod gegj přikázanj wěčná. 6. Kořen maudrosti komu gest zgewen, a t chýtrosti gegj k do poznal? 7. Kázeň maudrosti komu zgewena gest, a oprařmena: a rozmnoženj wgitj gegjho k do wyrozuměl? 8. Gedent gest neywyššy Stwořitel wšemohaucý, a Král mocný, a hrozny přiljš, sedjch na trunu swém, a panugjcy Bůh. 9. Oně stwořil gi w duchu swatém, y widěl, a rozčetl, y měřil. 10. A wylil gi na wsecka * dĩa swá, y na wšeliké tělo wedle danj swěho, a wdělil gi ** milugjcy m ho. 11. Bázeň Páně sláwa, a chlauba, a weselj, y koruna plesanj. 12. Bázeň Páně t obweselj sedce, a dá * weselj, y radost, a dlahowěky dnuw. 13. Bogjcy mu se Pána dobře bude w neyposledněššy čas, a w den skonanj swěho požehnán bude. 14. Milowanj Boha ** ctihodná maudrost. 15. Kteřymž pařby se wřázala w widěnj, milugj gi w widěnj, a w poznanj gegj wěcy weličych. 16. Počátek maudrosti, bázeň Páně, a s wěrnými w žiwotě spolu stwořena gest, s wywolenými ženami křáčj, a s sprawedliwými a wěrnými poznána býwá. 17. Bázeň Páně w měnj nábožnost. 18. Nábožnost ostrjhati bude, a osprawedlni sedce, wřěšenj a radost dá. 19. Bogjcy mu se Pána dobře bude, a we dnech skonanj swěho požehnán bude. 20. Plnost maudrosti gest báti se Boha, a plnost od t owoce gegjho. 21. Wšeliký dům gehu naplni od ploduw, a schrány od pokladu gegjho. 22. Koruna maudrostj, bázeň Páně, naplnugjcy pokoj, a * zdrawj wžitel: 23. a widěl, y zčetl gi: ale to oběgsau darowé Boží. 24. Wměnj, a rozumu opatrnosti společně wdělj maudrost: a sláwu gi se držjcych wywřšuge. 25. Kořen maudrosti gest báti se Pána: a ratolesti gegj dlahowěky. 26. W pokladech maudrosti rozum, a w měnj nábožnost: ohawnost pař hřjšnjtům maudrost. 27. Bázeň Páně wyhánj hřjch: 28. nebo k do bez bázně gest, nebude mocy osprawedlněn býti: huěwíwost zagisté ** řdnatosti gehu, podwřáčenj gehu gest. 29. Až do času t posnese trpělitw, a potom nawřáčenj wřěšenj. 30. Dobry smysl až do času wřyge slowa gehu, a rtowé mnohých wyprawowati budau smysl gehu. 31. W pokladjch maudrosti wyznamenanj kážně: 32. ohawnost pař hřjšnjtũ, čest Boha. 33. Synu požadage maudrosti, zachowey sprawedlnost a Bůh

1. Král. 3. 9.
Item 4. 29.
† wěkem

† duwiti
pnosti

* stutky
swé
** tēm, ktes
rij geg
milugi
† roztofs
ploditi
bude sedcy
* wřěšenj
** počestná

* Pšl. 1. 7.
Item 9. 10.
šalm 110. 10.

† wžitum

* spasenj

** smělosti

† posbowj

vdělji gi tobě. 34. Maudrost zagistě a kázeň bázeň Páně: a co gemu dobrolibezného gest, 35. wjra, a tichost, a doplnj poklady geho. 36. Nebud newěrcjcy bázi Páně: a nepřístupug k němu s dwogitým srdcem. 37. Nebud pokrytce před obličejem lidí, a nepohoršug se we rtěch swých. 38. ^{**} Pozorug gich, aby snad nepadl, a přivedl dussy swé w zahanbenj, 39. a wygewilby Bůh skryté wěcy twé, a w prostřed [†]shromážděnj ^{*}porazylby tě: 40. proto že sy přistaupil zlostně ku Pánu, a srdce twé plné gest lsti a podvodu.

* nedřwě wěrcjcy se

** šterci

† sborn
* potřel

Chcessli hřichu prázděn býti, bog se Pána Boha, neb gak tu mřwuj Syrach w mřšš 27. Bázeň Páně wypuzuge hřich. Gistě, kdo se Boha bogi, hřichu se nedopustj, bñi ho dšibel, swět, y těto k němu lákati. Tak Putyffarka jádnym chřáholenjm a awlššnym slowj, ani gaš hñimfosi slibj a pohřžkami nemohla Jozeffa přivesti k cizozjstwu, proto že on se Pána Boha bál. Odkudj odpowědel on gi tehďaj: "Aterak mohu to zlé učiniti, a zhrěštyti proti Bohu mému? Podobně nechťela jádnym způsobem přivoliti dwaum neshlechětnym starcum šlechětná Zuzanna, řdnj omi gi k podobně neshlechětnosti lákali, a sposu gi hřozyli, nebudeji gim w tom po wšly, že gi při prá-

wě objalugi, gakoby gi w cizozjstwu s gednjm mládencem byli postjili: nebo ona wice se Pána Boha bála, nežli čeho giného. Odkudj gim odpowědela: "Lépe mi gest bez šurku wpadnauti w ruce waffe, než zhrěštyti před obličejem Božjm. Tak Job ani nechťel na jádnau Pannu se podjwati, ano ani pomysliti, obšwage se Boha wšewidaučho, a wědaučho: "Zdalí on neshťej cest mých, a wšfech kročegů mých nepočítá? Kristus tento list proti hřichum předpřuge: a Bogte se toho, kterýz může dussy y tělo ztratiti do pekelného ohně: kterýto prostředel giš gak nešššně mnojstwj lidj od nych zachowal.

ar. Bogj. 19. 9

Kdo se Boha bogi ten do těžššbo břichu neupadne.

b Dan. 13. 23.
c Job. 31. 4.
d Mat. 10. 28.

Kapitola II.

I. Kdo chce Bohu slaužiti, ten musí se k pokussenjm trpěliwosti, a k ponjzenosti přihotowiti. II. Dobře gest wšem těm, který se Boha bogi, a w něho dauffagi. 7. III. Běda naproti tomu nedůwěrným, a netrpěliwým. 14.

Synu přistaupě k službě Božj, stug w sprawedlnosti, a w bázi, a priprav dussy swau ku pokussenj. 2. Sniz srdce swé, a strp: nachyl vcha swého, a prigmi slowa rozumu: a nepospjchey w čas [†]zamračenj. 3. Strp strpenj Božšá: připog se Bohu, a strp, aby rostl w čas poslednj žiwot twüg. 4. Wšfe, ^{*}což tobě přiloženo bude, prigmi: a w bolesti šnes, a w ponjzenj swém trpěliwost męg: 5. "nebo w ohni býwá zlato a štršbro, lidé paž přjgemnj w pecy šnjžowanj. 6. Wěc Bohu, a zase tě prigme: a zpraw cestu swau, a dauffey w něho. Zachowey bázeň geho, a w ni se sstarey. 7. Bogjcy se Pána očekáweyte milošrdenštwj geho: a nechylugte se od něho, abyšte nevpadli. 8. Kterjz se bogjite Pána, wěťte mu: a nebude wyprázdněna mzda waffe. 9. Kterjz se bogjite Pána, dauffeyte w něho: a w oblbenj prigde wám milošrdenštwj. 10. Kterjz se bogjite Pána, milugte ho, a budau ošwjcena šrdce waffe. 11. Popatřte synowé na národy lidšké: a wězte, že žádný nedauffal w Pána, a zahanben gest. 12. ^bNebo kdo setřwal w přikázanjch geho, a opustěn gest: aneb kdo wžywal ho, a opowrhl gjm. 13. Nebo dobrotiwý a milošrdný gest Bůh, a odpustj w den šlauženj hřichy: a schranitel gest wšfech wyhledawagjcych ho w

Mat. 4. 1.
2. Tim. 3. 12.

† zármuťku, protivěrcjstwj

* co: na tti šlořeno bude
a Waud. 3. 6.

b Šalm. 30. 1.

pravdě. 14. Běda dwogitému srdcem, a rtum neschetným, a rukam zle činjým, a hřissnjku^c na^{**} zem wcházegjým dwogemi cestami. 15. Běda rozpustilým srdcem, kterj newěřj Bohu: a proto nebudau šchráněni od něho. 16. Běda těm, kterjž stratili † snassenliwost, a kterjž zanechali cesty přjme, a vchylili se na cesty zlé. 17. A co učinj, když dohlidati počne Pán? 18. Kterjž se bogj Pána, nebudau newěřjcy slowu geho: a^d kterjž milugj ho, zachowagj cestu geho. 19. Kterjž se bogj Pána, dokazowati se budau na wěcy ty, kterěz dobroljbezne glaudgemu: a kterjž geg milugj, naplněni budau zákonem geho. 20. Kterjž se bogj Pána, pripravj srdce swá, a před obljčegem geho poswětj dussj swych. 21. Kterjž se bogj Pána, ostrjhgaj přikázanj geho, a trpěliwost mjtj budau až do wzejřenj geho, 22. řkauce: Nebudemeli pokánj činiti, vpadneme w ruce Páně, a ne w ruce lidské. 23. Nebo podle welikosti geho, tak y milosrdenstwj geho s njm gest.

63. Král. 18. 21.
** Křádegi-
cymu na
zemi
† trpěli-
wost
Jan 14. 23.

Pekně naučenj posytuge 1: a 2. werss wsem, kterj se na sljzbu Bojž chtegi oddati, gak se při tom drowati magj: Snu přistaupě k sljzbe Bojž priprav dussj swau k pokusse-
nj. Poníž srdce swěho, a strp. Gak kdo se na sljzbu Bojž oddá, tak hned na něho pokušsny dorážeti budau ze wssch stran, kterězto aby přemocy mohł, tji mu tuto prostředkj proti njm posytuge Syrach. A prwnj syce: aby wěda, že hned pokussenj nastanau, pripravil dussj swau proti njm, nebo střely předzvědēné meně ranj, poněwadž gim snáže člowěk wyhowěti může.

Druhš: aby ponížil srdce swěho: nebo kdj se kdj křj, a uznává swau udlobu k odporowā-
ni pokussenjm, tjm samjm, ac mlce, Boha za po-
moc jádá: Bůh pak rád křjčjm se pomáhá.
Wida gednau S. Anton Welikš cely swět plně
osydel pokussenj, kterěz štadli lidem dāblowě,
wzdychage, řekl: "Páne, když bude mocj
wsem těm osydlām w giti: wyslyšel: pokora;
nebo pokora zemdljwā wsselikāu moc nepwitelē.
Kterj: aby byl trpěliwš, neb, gak dj Tertullian:
Trpěliwost pokussenj poslapāwā,

Kdo se od-
dati chce
na sljzbu
Bojž, tr-
pěliwjm
a pokor-
ným, býti
musej.
S. Anton.
in wita S.
Antonii
Magni.

Capitola III.

I. Mnohona sobněho požehnānj zaslubuge kāska, a čest Rodicum prokázāna: Welikē naproti hāmbj kdj se opaušstj. 1. II. Tichost a pokora welmi se wychwalugj. 19. III. Nemilosrdenstwj žlj konce běre; milosrdenstwj pak dolrē. 27.

† shromāž-
dění
* rodina

Synowé maudrosti, † Cyrkew sprawedliwych: a * ná-
rod gegich, poslussenstwj a milowānj. 2. Saudu ot-
cowa poslaucheyte synowé, a tak čjntē, aby ste spaseni
byli. 3. Nebo Bůh počtil otce w synech, a na saud ma-
tky se dotazowaw, wtwrdil na syny. 4. Kdož miluge
Boha, modliti se bude za hřjchy, a zdrzj se od nich, a na modlitbě dnuw
wyslyssān bude. 5. A gako kterj poklady shromāžduge, tak y kterj ctj
matku swau. 6. Kdo ctj otce swěho, radowati se bude w synech, a w
den modlitby swē wyslyssān bude. 7. Kdož ctj otce swěho, žiwotem
delšjm žiw bude: a kdo poslauchā otce, občerstwj matku. 8. Kdož se
bogj Pána, ctj rodiče, a gako pánum slaužitj bude těm, kterjž ho zplo-
dili. 9. W skutku a řeči, y we wssj trpěliwosti ctj otce swěho, 10 aby
přjsslo na tě požehnānj od něho, a požehnānj geho^{**} w poslednjm ča-
sū žustalo. 11. Požehnānj otce wtwrzuge domy synuw: zlořčenj pak
matky wykoreněuge základy. 12. Nechlub se w pohaněnj otce swěho:
nebo nemj tobě slāwa, zahanbenj geho. 13. Slāwa zagistē člowěka

a 2. Rogj. 20.
12.
5. Rogj. 5. 16.
Mat. 15. 4.
Marka 7. 10.
Efcj. 6. 2.
1. Rogj. 27.
27.
Jtem 49. 2.
** napoz
sledy

† cti otce swého, a hanba syna otec beze cti. 14. Synu přigmi státi o-
tce swého, a nezarmucúg ho w žiwotě geho: 15. a pakliby hynul na
rozumu, odpust, a nepohrdey gím w mocnosti swé: almužna zagústé o-
tce nebude w zapomenutj. 16. Nebo za hřích matky nawráceno bude
tobě dobré, 17. a w sprawedlnosti wystaweno bude tobě, a w den
sfauzenj bude wzpomenuto na tebe: a gako w gasnu led, rozpustj se
hřichowé twogi. 18. Gať zlé powěsti gest, kdož opauštj otce: a gest
* zlořečený od Boha, kdož ** popauzý k hněwu matku. 19. Synu w
richosti skutky swé wykoney, a nad sláwu lidj milowan budeš. 20.
^b Czím gšy wětšy, nřz se we wšfeh. wěcech, a před Bohem naleznesh
milost: 21. nebo weliká moc Boha sameho, a od pokorných býwá
ctěn. 22. ^c Wyššých wěcý nad sebe nehledey, a sylněgšých nad sebe ne-
štaumey: ale které přikázal tobě Bůh, ty wždycky přemysluj, a we
mnohých skutcích geho nebýwey wšfetečny. 23. Neboť nenj tobě po-
třebj, wěcý těch, kteréž skryté gsau, widěti očima swýma. 24. Wzby-
tečných wěcech nechtey štaumati mnohonásobně, a w mnohých skut-
cích geho nebudeš wšfetečným. 25. Nebo welmi mnohé wěcy nad
† smysl lidský wřázany sau tobě. 26. Mnohé taťe podwedlo domněnj
gich, a w marnosti zadrželo smysly gegich. 27. Srdce twrdé zlé se
mřti bude w neyposledněššy čas: a kdo miluge nebezpečenstw, zahy-
ne w něm. 28. Srdce * genž wchazý na dwogj cestu, nebude mřti pro-
spěchů, a zly srdcem w nich pohorssen bude. 29. Srdce neshlechtné
obřženo bude w bolestech, a hřššně přida k hřššenj. 30. Shromáž-
dění pyššných nebude zdrawj: nebo křowj hřicha wřoreněno bude w
nich, a nebude srozumjno. 31. Srdce maudrého ** porozumjno býwá
w maudrosti, a vcho dobré slyšeti bude se wššy žádosti maudrost. 32.
Srdce maudré a rozumné zdržj se od hřichow, a w skutcích sprawe-
dlnosti bude mřti prospěchy. 33. ^d Oheň horjcy wřassuge woda, a al-
mužna odpřá hřichow: 34. a Bůh gest spatřitel gegj, kterýž odpla-
cuge milost: pamatuge na neg budaucně, a w čas pádu swého nagde
wtwřenj.

† počestnos-
sti

* prořletý
** z gicřno-
ge

b Gill. 2. 3.

c Piss. 15. 28.

† rozum

* kteréž
kráči dwog-
gi cestau

** poznáno

d Dan. 4. 24.

wšfeteč-
nost gci
přwod
Kacřje
stwad

a dawa to
nel d.

Trat. 97
in Joan

Distin. 97

W této Kapitole w 22. weršy Mudřec
řlowěka od wšfetečnosti odwozuge těmito slo-
wý: Wyššých wěcý nad sebe nehledeg: kte-
řchžto slow gest tento smysl: * nechtey wšfete-
čně štaumati to, co Bůh chce mřti taťe, skryté,
a nepowědomé. Pět pak přičin předstawuge,
pro které máme wšfeliké wšfetečnosti se warowa-
ti; a ty w následugjých weršých dokládá. Pr-
wňj gest w 23. weršy; je nassje peče neywěej má
břti zachowáwanj přikázanj Bořjch. Dru-
há w 24. weršy: je mnohé wěcy magj břti ne-
známe, a skryté. Třetj w 24. weršy; je wšfe-
tečnost gest zbytečná moc. Czřwřtá přičina gest
w 25. weršy; je mnohé wěcy nad lidský rozum
sau wywřššene. Pátá gest w 26. weršy; je

wšfetečnost gest welmi šfodlívá. Z wšfetečno-
sti, pišse swatý Augustin, wššchno bludy a ka-
čřřstwa possli; neb nowotnjch, řdnj ne podle
wřry Pišna a Čřřkwe, ale podle swých zdánj a
domněnj o wěcech skrytých a článkách wřry sau-
dj, do bludů padagj: slowa swatého Augusti-
na gsau: ^b Wšfetečnost wywřššla Kacřř-
řstwa. Protož pěťne napsal w spisu swem Ur-
banus Papež Karlowi Králi: ^c Ne w wmenj
řilozofickém zaljbiło se Bohu swóg lid za-
chowati. Brálewřwřj Bořj pozůstáwá w
šprostnosti wřry, ne pak w hādánj, a w
rozepřj řečjch. Pěřššně štaumánj myš-
mdlj, gako pěřššně swětlo oči ořepuge.

Kapitola IV.

I. Napomenuti k lásce, a k milosrdenskému bližního. 1. II. Tež k pravé moudrosti; gest jako stít to potřebě. 12. III. Všedko se má snášeti pro Spravedlnost, a Bohabogost. 32.

Synu almužny chudého neoklamáwey, a oči svých neod-
 wracüg od chudého. 2. Dussy hladowitau nepohr-
 dey: a † nepopauzey chudého w nauzy geho. 3. Ser-
 ce nužneho netrap, a neprodlewey s datem w aukto-
 řti * postawenému. 4. Prosbý ssauzeneho nezamítey: a
 neodwracüg twáři své od nužneho. 5. Od chudého neodwracüg
 oči svých pro hněw: a nezanecháwey hledajících tobě z zadu zloře-
 čiti: 6. nebo zlořečících tobě w hořkosti duse, wyslyšána bude
 prošba geho: wyslyšý pak ho, kterýž učinil ho. 7. Shromáždění
 chudých přiwětivým se vciň, a starššymu poníž duse své, a wel-
 komocnému skloň hlavu swau. 8. Uakloň k chudému bez zámutter-
 vcha sweho, a nawrat dluh swüg, a odpowěz mu pokogné wěcy w
 tichosti. 9. Wyswobod toho, kterýž křiwodu trpí z ruky pyššneho: a
 nenes toho kyselé na dussy své. 10. W sauzeni bud syrotkum milosr-
 dný jako otec, a za muže matce gegich: 11. a budeš ty jako syn Uey-
 vyššého poslušný, a smiluge se nad tebau wjce nežli matka. 12. Mau-
 drost synum swým život wdýcha, a přigjma wyhledáwagjcy sebe, a
 předcházeti bude na cestě spravedlnosti. 13. A kdo gi miluge, miluge
 život: ** a který bdjeti budau k ni, obegmau libost gegj. 14. A který dr-
 žeti budau gi, život děditi budau: a kamž wegde, požehná Bůh. 15.
 A který slaužj gi, powolnj budau swatému: a ty, kterýž milugj gi, milu-
 ge Bůh. 16. Kdož † slyšý gi, sauditi bude národy: a kdož patřj na ni,
 setrwá dauffage. 17. Budeli wěriti gi, zdědj gi, a budau w utworzeni
 tworowé geho. 18. Nebo w pokussenj chodj s njm, a w prvňjch wy-
 woluge ho. 19. Bázeň a strach, y zkussenj wweđe na něho: a trápitj
 bude geg w ssauzeni včeni sweho, * až ho zkusy w myššlenj geho, a v-
 wěrj dussy geho. 20. A utwrdj geg, a cestu přiwede přjmau k němu, a
 obweselj geg, 21. a ** obnažj tagné wěcy své genu, a složj jako poklad
 nad njm vměnj a rozum spravedlnosti. 22. Gestliby pak poblauđil,
 opuřtj ho, a wydá geg w ruce nepřjtele geho. 23. Synu zachowey čas,
 a † warüg se od zleho. 24. Za dussy swau nestyď se mluwiti prawdy.
 25. Gest zagisté * zahabnenj wádjcy hřjch, a gest zahabnenj wádjcy
 sláwu a milost. 26. Nepřigjmej twáři proti twáři své, ani proti du-
 ššy své klamu. 27. Nebo se bližního sweho w pádu geho: 28. aniž za-
 držüg slova w čas ** spaseni. Uestrywey moudrosti své w krasě ge-
 gj. 29. Nebo † po gazyku moudrost rozeznána býwá: y rozum, y v-
 měnj, a včeni w slowě rozumneho, a utworzeni w skutčjch spravedlno-
 řti. 30. * Ueodporüg slowum prawdy žádným způsobem, a za klam
 nevmělosti své styď se. 31. Uestyď se wyznati hřjchuw svých, a nepod-
 dáwey se každému člověku pro hřjch. 32. Uehtëg se na odpor stawě-

Eob. 4. 7.

† nezgitiřüg

* scowěne-
mu** Kteržby
bděti

† poslančj

* dořudžby
ho nesty-
řýsa w my-
ššeni ge-
ho, a neo-
wětila
dassy geho
** zgetoj
† a wyber-
beg, ostran-
šlěmu
* stud** zach-
wáni wy-
řwobozeni
† po řeči* neprotiw
se

ti proti twáti mocného, aniž** vsylúg proti praudu řeky. 33. Za
 spravedlost bogug pro dusy swau, a až do smrti potýkey se pro
 spravedlnost, a Bůh wybaguge za tebe nepřátely twé. 34. Nechtěj
 kwapný býti gazykem swým; a nevjítečný, a nedbándlíwý w skutcích
 swých. 35. Nechtěj býti gako lew w domě swém, wywracuge doma-
 cých swých, a vtýstuge poddané tobě. 36. At není wytažena ruka twá
 k bránj, a k dánj skrčená.

** se wy
 nasnažug

Znameney, gakeho tu slowa vjswá Sý-
 rach, řdy nabjž člowěka k almužně: * Synu
 neoklamáwey w almužně chuděho. Ne-
 prawj, darug mu, nýbrj: neoklamáwey chudě-
 ho. Ejmij rjey chce, je gest mu gjj zlástj po-
 winnen dáti. ^b Gest chleb lačného, dj S.
 Bazylus, řterýz ty máš; naběho sukne, řte-
 rauz ty w pokogi chowás; bošeho stře-
 wic, genz v tebe hyne; potřebného stři-
 bro, řteréz ty máš zašopané. Pročez to-
 lika chudým řřiwdu číns, koliká bys mo-
 hl nětco dáti. ^c S. Ambroj prawj: * Ne-
 nj menšj hřjch magjčjmu wzyti, nežli
 řdyž mújefs, a máš bognost, potřebugi-

cým nedáti. Pěkně také o tom mřwuj S.
 Jan Klatovšj: ^d Twých wěcy gsy o člowě-
 če řřaffátem, neměně nežli ten, genz pod
 zprawau swau ma statky kostelnj. Ne-
 přigals toho k tomu, abys to na rozkoffe
 wynaložil; ale abys almužny dáwal: neb
 zdalijm gako swým wlastnjm wladněsť
 Wěcy chudých' tobě swěřeny gsau; buď že
 to máš z spravedliwých prácy, aneb z dě-
 dictwj. To téj zdánj bylo gest S. Auguřř-
 na, takto mřwujčeho: ^e Co má zbyteč-
 něho bohatý, tohoť potřebuge chudý: cyzý wěc
 zachowáwa, řdo to drží.

^a w. 1.
^b S. Basyl. su-
 per illa ver-
 ba: De-
 struam: hor.
 ad divites
^c S. Ambr.
 serm. 81.
^d S. Chryf.
 hom. 24. ad
 popal.
^e zbyteč-
 ných wěcy
 almužny
 dáwati
 powinnj
 gsme
^f S. Aug. in
 Psalm. 147

Rapitola V.

I. Žádný se od bohatstwj nemá dáti oslepiti. 1. II. Trwanlwořt na cestě Páně welmi se
 zwelebuge. 8. III. Nad mjru welikau řřkodu přinářřj, řdyž řdo vsy nadymatům propůčuge,
 a dwogjho gazyka gest. 14.

Nechtěj pozorowati na gměnj neprawá, a neřjkey: †
 Gest mi dostatečný žiwot: neboť nic neprořpěge w ča-
 su pomřty a zamračenj. 2. Uenášledug w řyle swé* ža-
 dosti ředce swěho: 3. a neřjkey: Gať sem mohl? aneb
 řdo mne podmánj pro činy mé? Bůh zagisté mřtě mřtj-
 ti bude. 4. Ueřjkey: hřessyl sem, a co se mi přihodilo řmutného?
 nebo neywyřřj gest trpěliwý odpłatitel. 5. ** Pro odpusřčeny
 hřjch nechtěj býti bez bázně, aniž přidáwey hřjchu. na hřjch. 6. ^a U
 neřjkey: Smilowanj Páně weliké gest, nad množřtwjm hřjchuw mých
 smiluge se. 7. ^b Milosřdenřtwj zagisté a hněw od něho rychle se při-
 bljzugj, a na hřjřnjky † ohledá se hněw geho. 8. Ueprodlewey o-
 brátiti se ku Pánu, aniž odkłádey den odedne. 9. Uebo nahle přigde
 hněw geho, a w čas pomřty rozptýlj tě. 10. ^c Uechtěj pečliwý býti o
 zbožj nesprawedliwé: nebo nebudau prospěřřná tobě w den zamračej-
 nj a pomřty. 11. ^d nezmjtey se na wřřelický wjtr, a nechod na** wřřelikau
 cestu: tak zagisté † wřřelický hřjřnjk zřuffen býwa w dwogjm gazyku.
 12. Buď řtalý na cestě Páně, a w prawdě řmyslu swěho y w wmenj, a
 nářřledug tě slowo pokoge a sprawedlnosti. 13. Buď tichý k poslaucha-
 nj slowa, abys rozuměl: a s maudrořřj pornášřey odpowěd prawau.
 14. ^e Gestli gest tobě rozum, odpowěz bljznjmu: pakli ne, buď ruka
 twá na wřřech twých, abys nebyl polapen w slowu** nekážněm, a byl

† mám do-
 řři žiwote
 * čřiwost
 ** 32
^a řřřř. 10.
 † wřřled.
^b řřřř. 11.
 28.
 * newěg ři
 bau
 ** řřřř
 † řřřř
 * má řři r.
 žurn
 ** necan-
 něm

† solem,
Flewetnij
Fem
* gazykem
* sofa
† nápodob-
ně

zahanben. 15. Čest a sláva w řeči rozumného, gazykem pak nepřítelem
ho gest podvrácený geho. 16. Nebud nazwaný nadymácem, a gazy-
kem swým, aby nebyl polapen, a zahanben. 17. Nebo nad zloděge-
gest zahanbený a pokáný, a wyznamenaný neyhorššý nad dwogjho * gazy-
kem: * nadymáci pak nenawist, a nepřátelstwj, y pohaněnj. 18.
Osprawedlni maleho, a welikeho † zárwen.

Kapitola VI.

I. Pechá a faleš přináší mnohonásobné záhuby. 1. II. Neswěř se každému; wěrného pak
přítele máj sobě nadwšsecko. 6. III. Bceny Maudrosti gest při začátku trpke a hořke; kdo pak
stálým zůstává, veliký vjitel a potěšený dosahuge. 18.

Schtěj včinen býti místo přítele nepřitelem bližnjmu: ne-
bo † wytepkáný a pohaněnj zlý zdedj, a * wšeliký hrššný
záwistiwý, a dwogjho gazyka. 2. * Nepozdwjhuť se w
myšlenj dusse své gako býť: aby snad nebyla ztrosto-
tána moc twá srze bláznowstwj, 3. a listi twé snědlo,

† auhona
* každý
* Rjím. 12. 16.
* Filip. 2. 3.

*** wyz-
práblé

a owoce twé zkazylo, a zanechán byl gako dřewo * suché na pausšti.
4. Nebo dusse neshlechtná zkazy, kdož gi má, a w radost nepřátelům
dáwá ho, a dowede w los bezbožných. 5. Slowo sladké rozmnožu-
ge přátele, a vřrocuge nepřátele: a gazyk dobromilostný w dobrem
člowěku rozhognuge se. 6. Mnozy pokognj at gsau tobě, a rádce
bud tobě geden z tisíce. 7. Wládnessli přítelem, w pokussenj wla-
dni njm, a nesnadně mu wěr. 8. Gest zagisté přítel dle času swého,
a nesetrwá w den sřauženj. 9. A gest přítel, který obracuge se k nepřá-
telstwj: a gest přítel, který nenawist a swár a pohaněnj obnažj. 10.
Gest pak přítel towaryšs stolu, a nesetrwá w den potreby. 11. Přitel
setrwáli s tebau stály, bude tobě gako spolu rowný, a mezy domácý-
mi twými důwěrně činiti bude: 12. ponjžljt se proti tobě, a od twáre
twé sřrygeli se, gednosworné budess mjti přátelstwj dobré. 13. Od ne-
přátel swých odděl se, a přátel swých sřeti se. 14. Přitel wěrný, obrana
sřlná: kdož pak geg nalezá, nalezá poklad. 15. A příteli wěrnému zá-
dneho nenj přitownánj, a nenj hodné odwáženj zlata y sřjbra proti
dobrotě wjry geho. 16. Přitel wěrný, lékařstwj žiwota a nesmrtdlnos-
sti: a kteříž se bogj Dána, naleznaut ho. 17. Kdo se bogj Boha, záro-
wen bude mjti přátelstwj dobré: neboť podle něho bude přítel geho.
18. Synu od mladosti své přigjmej včenj, a až do sředin nalezness
maudrost. 19. Gako ten gestto oře, a sege, přistup k ni, † a očekawey
dobrých vžitků gegich, 20. nebo w djle gegjm maličko popracuges, a
brzo gisti budess z ploduw gegich. 21. Gak * trpká gest ** přjliš mau-
drost nevměkým lidem, a nesetrwá w ni bez sřdce. 22. Gako kamene
moc zkausseni bude w nich, a nepomessřagj zawrcy gi. 23. Nebo mau-
drost včenj † podle gména gegjho gest, a nenj mnohým * známá: kte-
rým pak známá gest, zůstává až do spatřenj Božjho. 24. Slys sřnu,

† a legeg
na dobré
vžitky gegj
* oršnatá
** nás
ramně

† podle
gména
swého
* zgewná

a přigmi radu rozomú, a nezámstey rady mē. 25. Dwrz nobu swau w pauta gegj, a ^{**}w točenice gegj sšygi swau: 26. podlož rameno své: a nes gi, † a nelenúg se okowami gegjmi. 27. We wššy myslí své přístup k mi, a we wššy šyle své zachotwey cest gegj; 28. * sšlatus gi, a ^{**}wyge-wena bude tobě, a gša zdrželiwym včinen neopausstēy gi: 29. nebo † w posledních časch nagdes odpočinutj w ni, a obrátj se tobě w ^{**}ob-ljbenj. 30. A budau tobě pauta gegj za obranu šyly, a podstawy mo-cy, a točenice gegj za rauch sláwy: 31. ozdoba zagisté žiwota gest w ni, a okowy gegj přiwázanj spasytelné. 32. Rauchem sláwy oble-tesš, a korunu † spolu-radošti wstawjšš na sebe. 33. Synu, budešli mne pozorowati, navčjšš se: a propügčjšli mysl swau, maudrey bu-desš. 34. Našlonjšli vcha svého, přigmesš navčenj: a zamilugeššli sšyseti, maudrý budešš. 35. ^bMezy množstwjm starců maudrých stúg, a maudrosti gegich z šdce se připog, abys ^{*}wššeliké wyprawowanj Božšké mohl sšyseti, a přjšlowj chwały at nevtjagj od tebe. 36. A v-šjššli ^{**}maudrého, probuď se k němu, a stupně dwerj geho at wytře-noha twá. 37. Přemyšlowanj své mēg w přikázanjch Božšjch, a w rozkázanjch geho neywjce wstawičný buď: a onť dá tobě šdce, a žá-dost maudrosti dána bude tobě.

^{**} w baššj
† a nebaš
refšliw w
okowách
gegich.
† bledeg
^{**} w žnš
mošt wwe
dona
† naposledy
w vtěššeni
w šchánj
^{**} bal:c
† wčššeni
b Mš. 9.
^{*} každé
^{**} dšwti
pneho
c Šalm 1. 2.

Šaš pobirná gest propowēd Šyrahowa w wššj 1. tuto postavená: Šlowo šladké rozmnožuge přátely, a wšrocuge nepřáte-ly, rozličnýmá příklady z Wššma Š. došázati se muje. ^a Dawid zagisté tak se byl rozhněwal na Nábala, je on mu netoliško to odepřel, žac on ho byl pokorně žádal; ale y hanebně geg wy-ššpincowal; je se zapřišáhl nenechati ze wššech wěcy gemu přináležejících nic do rána. A gij pospichal proti němu, aby to škutkem wplnil. Ale je Abygant manželka Nábalaowa wššřjč ge-mu wššedššy welmi šahodně k němu mšurwila, tak ho obměkčila, je od svého předszewzetj wpu-šštil, w ni paš tak se zamilowal proto, je po šmrti

Nábalaowe gi sobě za manželku pogal. ^bTak tak-še wšrotil před tím Dawid auššawního nepřite-le svého Šaula pokornau šwau a šladkau řečj, je an přwe hledal on bežiwotj geho, hned od ne-^{ho} odštaupil. A oby byl příkladu dēda a rady štarššjch následowal Šrášš Šoboám, šdyž přjšli poddanj geho k němu, a žádalj ho za polehčenj danj. Kadšli mu tito dobře, a prawili: ^cBu-deššli gim mšurwiti šlowa měšá, budanj tobě šlužebnjcy po wššedni dni. Ale je gich ne-^{poslechl}, nšbrj mladššjch a nerozumných, a přj-lišš gim twrdě mšurwil, hned deset pokolenj od něho odštaupilo, a rozali sy za Šrášle Šero-boama.

a 1. Šráš. 25.
^a šahodně
mi šlowy
wšrocen by
wššá bneš
cyššy.
b 1. Šráš. 24.
c 3. Šráš. 27

Kapitola VII.

I. Odewššeho šlého, wyláštšé paš od cti-žádostj, malomyslnošti, a šlamu, máme se ždrjeti. I. II. Šodičowé maaj své děti, předně paš dcery, dobře cwjčiti, a o ně pečti mjtj. 25. III. Deg Wo-
hu, co gemu patj: a čašto pamatúg na poslednj wěcy. 31.

S Ečjň žlych wěcy, a † nevwchopj tebe. 2. Odstup od nepra-wého, a žhynaut žlé wěcy od tebe. 3. Synu, nerozššy-wey žlych wěcy na ^{*}bráždách nesprawedlnošti, a nebu-desš žiti gich šedmernášobně. 4. Nechtěj wšhledáwati od Pána wšwodštwj, ani od šrášle štolice cti. 5. ^aNe-osprawedlnúg se před Bohem, neboť poznáwatel šdce on gest: a při šrášli nechtěj ^{**}čtjti widjn býti maudrým. 6. † Nechtěj hledati býti šaudcem, lečbys mocy mohl ^{*}přetrhnuti neprawošti: aby se šnad neobáwal twáři mocného, a nepoložil pohorššeni w špra-

† nepošti-
bnau
^{*} šábonjch
^a Šob. 9. 24c
Šalm 143.
Šazar. 7. 17
Šuf. 18. 11
^{**} wššlim:
† nešledey
^{*} šršššyti

** wydáš wey
 b Mjz 12. 5.
 † bez winy
 * na
 ** modlit
 se
 † na
 * obledne
 se
 c 1. Král. 2. 7.
 ** prácy
 * nehřes
 proti
 † neodchá
 zcg
 d 3. Mjz 19.
 17.
 * wyneklá
 d. gicýho
 ** neoklá
 máwey ho
 swobodau
 † máš do
 byt?
 * opatřig
 gey,
 ** od mlá
 dosti, od
 dětinstwí
 e Tob. 4. 3.
 † odměn se
 gim
 * ze wššy
 f 5. Mjz 12.
 18.
 ** ze wššy
 g 3. Mjz 2. 3.
 4. Mjz 18. 15.
 † dofonané
 bylo
 * každého
 ** nepoz
 niň pláč
 cých potě
 sšyti
 h Řim. 12. 15.
 Matt. 25. 35.
 † připomín
 nej sobě

wedlnosti své. 7. Nehřes proti množstwj měst, aniž se ** wpausstěj
 mesy lid. 8. ^b Aniž přiwazug dwogich hřichů, neboť ani w gednom
 nebudeš † oswobozený. 9. Nechtěj býti málomyslým * w myslí
 své: 10. ** wyprossowati, a činiti almužnu nepohrdey. 11. Nejtěy:
 † w množstwj darů mých * wzhledne Bůh, a když budu obětowati
 Bohu neywysššymu, přigme dary mé. 12. Neposmjwey se člowěku w
 bořkosti srdce: ^c gest zagisté, kterýž ponjžuge, y powyššuge, obhlydateš
 Bůh. 13. Nechtěj orati klama proti bratru swému: aniž proti příteli
 nápodobně čín. 14. Nechtěj čtiti klamati wsselického klamu, nebo
 wstawičnost geho není dobrá. 15. Nechtěj býti žwawým w množstwj
 starců, a neopětug slova na modlitbě své. 16. Neměj w nenawisti
 těžkých ** dšl, a orby stwořené od Nleywysššého. 17. Nebywey w počtu
 množstwj nečázných. 18. Pomni na hněw, nebo nevmesšlá. 19. Do
 niž welmi ducha swého: nebo pomsta těla bezbožného, oheň a čerw.
 20. * Nechtěj přestupowati proti příteli peníze odkládagjčymu, aniž
 bratrem neymilejššym pro zlato pohrdey. 21. † Nechtěj odgiti od ženy
 rozumné, a dobré, kterauž sy losem dostal w bázni Páně: milost za
 ste stydlivosti gegj nad zlato. 22. ^d Nevražey služebnjka w pravdě
 pracugjčého, ani dělnjka * dáwagjčého dussy swau. 23. Služebnj
 rozumný buď tobě milý gačo dusse twá, ** neodpřtey mu swobody, a
 niž nuzného opausstěj. 24. † Howada tobě gsau? ^e přihledey k nim:
 a gsauli vžitečná, at setrwagj v tebe. 25. Synowé tobě gsau: cwic
 ge, a shýbey ge od ** pacholestwj gegich. 26. Dcery tobě gsau: opa
 trug tělo gegich, a nevkazug weselé twáři twé k nim. 27. Wdey dce
 ru, a weliký skutek wděláš, a člowěku rozumnému dey gi. 28. Žena gest
 li tobě podle dusse twé, nezamjtey gi: a nenawisti hodné neswětug
 sebe. W celém srdcy swém 29. ^f cti otce swého, a na vpěnj matky své ne
 zapomjney. 30. Pomni, že leč strze ně narozen bys nebyl: a † odplat se
 gim, gačo y oni tobě. 31. ^g We wššy dussy swé bog se Pána, a knězi geho
 oswětug. 32. We wššy šyle swé milug toho, kdo tě včinił: a služebnj
 kuw geho neopausstěj. 33. ^h Cti Boha ** z celé dusse své, a čest proka
 zug kněžim, a očistug se rameny. 34. Dey gim dšl, ⁱ gačž přikázano
 gest tobě, prwotjn a očistěnj: a za nedbalost swau čisť se s nemnohy
 mi. 35. Dar ramen swých a obět poswěcenj obětowati budeš Pánu, a
 počátky swatých: 36. a k chudému wztáhni ruku swau, aby† se dofo
 nalo smilowanj a požeňnanj twé. 37. Milost daru před obljčegem *
 wsselického žiwého, a mrtwému nezbraňug milosti. 38. ^h Neopau
 sstěj pláčjcy potěššyti, a s kwšlicými chod. 39. ^b Welenug se nawššjwiti
 nemocného: nebo z takowých wěcy wtwrzen budeš w milowanj. 40.
 We wššech skutcých swých † pomni na poslednj wěcy své, a na wěky
 nezhrěššys.

Co tu přednáššy Synach w poslednjm wer
 ššy, toť gest geben z nelepššých prostředků proti

hřichum: We wššech skutcých swých pa
 mětljw buď na poslednj wěcy twé, a na

wěly neštěstýs. ^a Kdyby o dni smrti své lidé vstawičně mysliti chtěli, duffyby swau odewšy žadešti aneb zlosti zdrželi, prawj S. Augustyn. Ale mnohem snáze by to do-
wedli, kdyby podobně poslednj sand sobe pripo-
mjnali, což gednomuždemu radj S. Bazyl-
lius, řka: ^b Gestli kdy zaznamenáš, že tě negaty hřich láká, přiwed sobě na mysl strassliwy onen, a wšsem smrtedlným li-
dem nesnesytedlný sand Dxytu, a tym gačo vzdau zadrž duffy swau. Gač pakby
mocny byl prostředek k zachowánj duffe od hř-
chů připomjnati sy peklo, a nebe, o tom takto
S. Prosper: ^c Mysli, gačby to weliká wěc
byla, od oné radosti, patřenj na Boha,

odwrzemu, a neyblaboslaweněššybo
wšslech Swatých towaryšstwa zbawenu
byti, a nepřipustěmu do nebeské wlasti,
vmřiti žiwotu blaboslaweněmu, vmřiti
žiwotu wěčnému, a do obně wěčného s
ďablem a angely geho wyhnánu býti;
kdež gest smrt druhá, ztracenj wyhná-
nj; necytiti při onom ohni, co oswojuge;
cýtiti co trápi; od neyžrawěššybo přes-
celau wěčnost čerwa trhánu býti, a ne-
widěti konce. To a podobně mnohé wě-
cy mysliti, nic není giněho, nežli wšsem
hřichum wyppowěděti, a wšseliké chlacho-
lenj tělesné na vzdu pogiti.

^a S. Aug. ser. de Inoc.
^b S. Basilius in Psal. 23.
^c S. Prosper. l. de vita Concept. c. 11.
Kdo se hřičů wše stríbat chce, at wždy na poslednj wěcy posmí.

Rapitola VIII.

I. S welikyma Pánj, s prostoročnami, a hñewiwými lidmi nemáš se swátiti, a přiti. 1. II. Mocnyru nepugčig, anj ro rukogemstwj se podwošig. 15. III. Wec gest nebezpečná gedno-
muždemu swě srdce otewřiti. 20.

Swadť se s člověkem mocným, abys snad nevpadl w
ruce geho. 2. ^a Neswadť se s mužem bohatým, aby snad
proti tobě ^{**} nestanowil pře tobě. 3. ^b Mnohé zagisté
† zkazylo zlato a stříbro, a až k srdcy králow wztahu-
ge, a obracuge. 4. Nehádey se s člověkem mnoho-
mluwným, a nebudeš klásti na oheň geho dřiwj. 5. Neobcig s
člověkem nevčeným, aby zle o rodu twém nemluwil. 6. Nepohrdey
člověkem odwracegicým se od hřichu, ^c anjž mu žehřj. Domni, že
wšsyčni w trestánj sme. 7. ^d Nepohrdey člověkem w geho starosti:
nebo z nás sštaragj se. 8. Nechtěj se z mrtweho nepřitele swého rado-
wati: wěda že wšsyčni vmjrame, a do radosti nechceme přigiti. 9.
^e Nepohrdey wyprawowánj starššých maudrych, a w přislowjch ge-
gich se objrey. 10. Nebo se od nich navčjšs maudrosti, a navčenj ro-
zumu, a slaužiti welikomocným ^{**} bez stjžnosti. 11. At tebe nepomjgi
wyprawowánj starššých: oni zagisté navčili se od otců swých: 12. ne-
bo od nich navčjšs se rozumu, a w čas potreby dáti odpowěd. 13. Ne-
rozněcig vhlj hřjšnjškw tresce ge, a nebudeš zapálen plamenem ohně
hřichů gegich. 14. Nlestig proti twári † hanliweho, aby neseděl ga-
ko aukladnjš ^e v ust twých. 15. ^f ^{**} Nechtěj lichwiti člověku mocněg-
ššymu sebe. gestliže pugčjšs, gačo stracene mēg. 16. Nleslibug nad †
moc swau: pakli sljbjšs, gačo nawracugicý myslj. 17. Nlesud proti
šaudcy: nebo podle toho, což sprawedliweho gest, šaudj. 18. ^g S smě-
lým nechod na cestě, aby snad neobtjžil swých zlych wěcy na tebe: on
zagisté wedle wúle swé gde, a spolu s blážnowstwj gm geho záhyněš.
^h S hñewiwým nevčjnjš swáru, a s smělým nechod na pausť: ne-
bo gačo nic gest před nim krew, a kde není pomocy, porazj tě. 20.
S blážný raddy nemjwey: nebo nebudau mocy milowati gediné wěs-
cy, kterěz se gim ljbj. 21. Před cyzým neciň raddy: nebo newjš, co zplo-

† Nehádey se
^a Rat. 25. 27.
^b newed pre
^c newy
^d zdwjhl
^e Nj 31. 6.
^f † na zabj-
nutj přj-
wedlo
^g Galat. 6. 2.
^h sag gema,
haněg ho
d 3. Rogj. 19.
32.
ⁱ Wšs c. 35.
^{**} bez au-
bony

† hance
^a ostam
twým
^b Nj 29. 4.
^{**} nechřj
na lichwi
daci
^c † možnosť
g 1. Rogj. 4.
^d Nj 22. 24

* wsselice mu

Dj. 22. Ne * každema člověku zgeroug srdce swého: aby snad nedo-
měnil se milosti falešnou tobě, a nepohaněl tebe.

Kapitola IX.

I. Nebezpečná wác gest po ženách zewšowati, a hleděti. 1. II. Staří Přátelé gsau nepřeslyš.
14. III. Warug se člověka, který má moc tebe zabiti. A Boha před očima mlg. 18.

† nežehři ženě

* newyhlz dey

Nehorli † s ženau lůna swého, aby nevkázala nad tebau
zlost vměnj. neschetneho. 2. Nedáwey ženě moc du-
še swé, aby newessla do mocnosti twé, a bylbyš za-
hanben. 3. * Neohljdehy se na ženu mnoho chtiwau:
abys snad nevpadl w osydlu gegj. 4. Stanecnicý ne-
býwey wstawičný: aniz gi slyšs, abys snad nezahynul w aučinliwosti
gegj. 5. ^a Ua Pannu newyhljdehy, abys snad nepohorssyl se na krásu ge-
gj. 6. ^b Nedáwey smilnicem duše swé w ničemž, abys ^{***} neztratil sebe,
y dědictwý swého. 7. Nechtěj se ohljdati na rpných města, aniz se
tauley na vlicých geho. 8. ^c Odwrat twář swau od ženy wystrogené,
a neohljdehy se na krásu cyzy. 9. Pro krásu žensku mnozy zhyuli: a
z toho žádost gako ohen roznécuge se. 10. Každá žena, kteráž gest
smilná, gako leyno na cestě poslapána bude. 11. Krásu ženy cyzy mno-
zy djwice se, zlj učiněni sau. Tleb rozmlauwánj gegj gako ohen se roz-
páluge. 12. S cyzy ženau nikoli nesedy, aniz skládey se s ni ita ložky:
† nehádey se s ni při wině, aby snad srdce twé neychýlilo se k ni, a
krwj swau abys nepadl w zahynutj. 14. Neopausstěj přjtele stareho:
nebo nowý nebude podobný genu. 15. Wino nowé, přjtel nowý:
* sstará se, a s lahodnostj budeš přjti ge. 16. ^d Nehorli po slawě a zbožj
hřjssnjka: nebo newjss, ktere bude geho podwratěnj. 17. At se tobě ne-
ljbj křiwda nesprawedliwých, wěda že až do pekel nebude se ljbiti bez-
božný. 18. Daleko buď od člověka magjcyho moc zabiti, a nebudeš
w podezřenj mrti bázně smrti. 19. A gestli přjstaupjss k němu, nechtěj
se něčeho dopustiti, atby snad neodgal žiwota swého. 20. Spole-
čnost smrti wěz: ^{**} proto že w prostřed osydel wegdešs, a na † zbranj
bolestiwých choditi budešs. 21. Wedle mocy swé sseti se * před bližnjm
swým, a s maudrými y opatrnými gedney. 22. Mužj sprawedliwý at
gsau tobě za spolu hodownjty, a w bázni Božj bud tobě chlauba, 23.
a w smyslu bud tobě přemyslowánj Boha, a wsselice wyprawowánj
twé w přikázanjch Ueywpsšyho. 24. W tuce řemeslnjkuw dila
schwálena budau, a knjze lidu w maudrosti řeči swé, w rozumu pař
starššých slowo. 25. Hrozny gest w městě swém člověk ^{**} žwarý: a †
opowážliwý w slowu swém nenawjstny bude.

a i. Mořj. 6. 2

b Pjst. 5. 2.
** nezmas
řil

c i. Mořj. 34. 2
2. Řřl. 11. 4.
řtem 13. 2.
Mat. 5. 28.

† nehádrug

* bude sta-
řé
d. Čau. 9. 4.
2. Řřl. 15. 10

** nebo
† oděni
* bližnjho
swého

** mnoho-
mluwný
† wssetěčný

Nebezpe-
čno krásu
žensku
zpytowati
a s. C. by. řř.
hom. 3. de
wrbis. řřa.

Welni wjitečně napomenutj. Kláde se tuto
w wessy 8. Odwrat twář swau od ženy
ozdobné, a newyhljdehy na krásu gegj;
abychom totjto nezpytowali krásu žensk;
neb galk zaynamenal S. Jan Zlatowšty: ^a nepraz-
wil, abys gi newiděl; nebo to se někdy ne-

nadále přjchodj; nybrz abys newyhljdel
na ni; wssetěčně na ni se nedjwal, a w spas-
řrowánj gi nezdržowal se. To pař proto rabi
Sntath, aby wssetěčně krásu gegj spattugjch,
nebyl nj gat, a k téžemu hřjchu přjweden; by po-
tom s welikau žalostí neopetowal onjch slow:

Uo mé oblaupilo duffy mau we wssch
 dcerách města mého. Maudře jagisté w
 tom se zachoval Job, kdy, gať on sám swéd-
 ěj: "Věnit Dmluwu s očima swýma, aby
 ani nemyslit' o Panně. Rácej Rabanus: "d
 Aby neypru wssetečně nezhljdl toho, coby
 potom nerad milowal: nebo křtalť krásy
 gednau k řdcey sřze oči přiwěšeny, so-
 twa s těžkau prácy odtrhnauti se může.
 Nemá na to patřeno býti, čeho nesslerý

požádati. A proto na jádnau Pannu ne-
 chtěl Job hleděti. Oněmj pekně mluwj S. Jan
 Zlatowstj řka: "Job wida šábla přistupuz-
 gcyho nevtell, nybrz stál gaťo lew dau-
 sřage w šyle swé: ale gať spatřil Pannu,
 nestál, aniz se pozdržel, aby krásu gegjzpy-
 towal, nybrz hned odstranil, wice totizto
 obáwage se krásy gegj, nezli samého
 šábla.

b Plk. 3. 51.
 c Job 31. 1.
 d Rabanus in
 c. 3. Thren.
 e S. Chryso-
 ser. de Jo-
 jpb. 1000

Kapitola X.

I. Obec nenléwagi maudřym Saudcem, a tym genj Bohu we wssem poddán gest, se řdji. 1.
 II. Že přejemj s nowými důwodb se dokazuje, gať zlá, a štědliwá gest peycha. 7. III. Pramá
 čest a sláwa člowěka neni w peyše, w zboj, a w wyššých důstognostech, ale w bájni Boj, a w
 t'hej sljžbě. 23.

Saudce maudřý sauditi bude lid swúg, a knjzetstwj rozu-
 mneho stálé bude. 2. " Podle saudce lidu, taky sljže-
 bnjcy geho: a gaťý správce gest města, takowj y oby-
 watelé w něm. 3. " Král nemaudřý stratj lid swúg: a
 města budau osazená sřze rozumnost mocných. 4. W
 ruce Boj, moc země: a vžitečného zpráwce wzbudj na čas nad ni.
 5. W ruce Boj štěstj člowěka, a na twať ř pjsaťe wložj čest swau.
 6. Wsselike řiwody bližnjho nepřipomjney, " a žádné nečin w skutých
 řiwody. 7. W nenáwisti před Bohem y lidmi gest peycha: a prokle-
 tá wsselika neprawost " pohanuw. 8. " Kralowstwj od národu do
 národu přenášj se pro nesprawedlnosti, a řiwody, a pohanění, a pro
 rozličné lsti. 9. Uad lakomce pať nic neni nesslerětnejššho. Proč
 pycha země a popel? 10. Uic neni neprawějššho, gaťo milowati penj-
 ze. Nebo takowj y duffy swau prodagnau má: poněwadž w žiwotě
 swém zawehl " wnitřnosti swé. 11. Wsselike mocnárstwj krátký ži-
 wot. Nedůh prodlenějšš obtěžuge lekaře. 12. Krátký nedůh ř přetj-
 na lekař: tak y král dnes gest, a zeytra vmře. 13. Nebo řdyž vmře člo-
 wěť, děditi bude hady, a žjžaly, a čerwy. 14. Počátek pechy člowěka,
 odpadnauti od Boha: 15. poněwadž od toho, ktery včinił ho, odstau-
 pilo řdce geho, nebo počátek wsselikeho hřjchu gest peycha: řdožby
 se gi přidržel, naplněn bude zlořecenstwimi, a podwrátj geg do kon-
 ce. 16. Protož bezecti včinił Pán schůzky zlych, a zřazyl ge až do kon-
 ce. 17. Stolice wůdcuw pyšných zřazyl Bůh, a ředěti včinił tiché mj-
 sto nich. 18. Kořeny národů pyšných vsussyl Bůh, a štjpił pořorné
 z těch národů. 19. Země národů wywrátil Pán, a zřazyl ge až do zá-
 kladu. 20. Vsussyl z nich, a rozptylil ge, a přestati včinił památku ge-
 gjch od země. 21. Památku pyšných zabladił Bůh, a zanechal pamá-
 tky pořorných smyslem. 22. Ueni stwořena lidem peycha; ani hněw
 rodině žen. 23. Šymě " lidské vctěno bude to, kterež se bogj Boha: šv-
 mě pať to " bezecti bude, kterež se spausstj " přikázanj Páně. 24. V
 prostřed bratřj zpráwce gegich we cti: a kterež se bogj Pána, budau

a Pjll. 29. 12.
 b 3. Král. 12. 23
 t wčného
 e 3. Řogj. 19
 13.
 * národuw
 d Dan. 4. 14.
 ** štewa
 swá
 t přetřbu
 se
 o člowěkuw
 ** se cti
 zřaupene
 bude
 t zanebás
 wá
 * rozřazuw

** počestných.

e Pijl. 17. 2.
† slyšněmu
s2. Kr. 12. 13.
* zvedeny

g Pijl. 12. 9.

** dlužj

před očima geho. 25. Sláva bohatých, ** ctných, y chudých, bázeň Boží gest: 26. nechtěj pohrdati člověkem spravedlivým chudým, a nechtěj zvelebowati mu je hříšnějšíka bohatého. 27. Veliký, a saudec, a mocný gest we cti: a není větší nad toho, kterýž se bogj Boha. 28. D^o Služebníku † rozumnému swobodnj slaužiti budau: † a muž opatrný a * káznivý nebude reptati gsa potrestán, a nevěřlý nebude ctěn. 29. Nechtěj se wynáseti w konání díla swého, a nechtěj prodlewati w času aužkosti. 30. ^s Lepší gest, který pracuje, a hognost má wsech věcí, než který se dlužj, a potřebuge chleba. 31. Synu w tichosti zachowey dušy swau, a dey gi čest podle zaslaženj gegjho. 32. Hřěšćycho proti dušy swé kdo ospravedlnj: a kdo vctj ze cti laupjćycho dušy swau: 33. Chudý ** honosy se strže kázeň a bázeň swau: a gest člověk, který ctěn býwá pro statek swůg. 34. Kdo pak se honosy w chudobě, gať mnohem wjce we statku: a kdo se honosy we statku, chudoby at se obává.

Kapitola XI.

I. Ešest způsobů a stupňů ponížnosti. 1. II. Dwogj pohnutj, a pubjďka k Ponížnosti. 10. III. Němaji se do domu podvodnj, pyšnj, hněwivj, a neznámj hostě pauštěti. 31.

1. Reg. 41. 40
Dan. 6. 3.
3 m 7. 18.
† zase
dnausi
* maláa Ekl. 12. 21.
22.br. Str. 15. 28
Ester. 6. 7.

** vtisťeni

e Pijl. 18. 13.
† w prostřed
mlawenj
newstas
kdg w řeč* činowé
d 1. Eym. 6. 9.
** prázenhřichu
† nepostiz
hncsae Kajat. 4. 8.
* wyprábly
** obcierstwenj, por
slyšněnjf Job 41. 10.
† wyzřelo
na něg

g Job 1. 21.

* plesaji

Nudrost poníženeho powýšy hlavy geho, a v prostřed² welikomocných † spolu seděti ho učinj. 2. Nechwal může w kráse geho, anj pohrdey člověkem w wzěženj geho. 3. * Krátka mezy letagjćymi gest wčela, a počátek sladkosti má owoce gegj. 4. ² W oděwu nechtěl se nikdy, ani w den cti swé se wynássey: nebo diwnj skutkowé Nleywýššyho sameho, a slawná, a skrytá, a newidaná díla geho. 5. Mnozy tyrani seděti na trůnu, a nedůměny nesl Korunu. 6. ^b Mnozy mocnj ** potlačeni sau slyně, a slawnj wydáni sau w ruce giným. 7. Drwe než se zeptáš, nehaněj žádného: a když bys se otázal, potřebcy spravedliwe. 8. ^c Drwe nežli wyslyššys, neodpowjdey slova: a † w prostřed řeči nepřidawey mluwiti. 9. O wěc tu, která tebe neobtěžuge, nehádey se: a w saudu hřěšćycho se nepozastawůg. 10. Synu at³ negsau w mnohých věcech * skutkowé twogi: a ^d budešli bohatý, nebuděš ** oswobozen od hřichu. Nebo gestli následowati budeš, † nevhopjš, a nevtčeš, gestli předběhneš. 11. ^e Gest člověk pracujćy, a chwátagjćy, a trápjćy se bezbožný, a tjm wěcj hognost mjtj nebude. 12. Gest člověk * zchřádlý potřebugjćy ** naprawenj, genž wjce byne na syle, a rozmáha se w chudobě: 13. ^f a oko Páně † ohlédlo se na něg w dobrém, a pozdwišlo geg z poníženj geho, a powýšylo hlavy geho: a diwili se w něm mnozy, a ctili Boha. 14. ^g Dobré y zlé wěcy, život y smet, chudoba y počestnost od Boha gsau. 15. Maudrost a kázeň, y vměnj zákona v Boha. Milowánj, y cesty dobrých v něho. 16. Blud a tmy hříšněnj přistwořeny sau: kterjž pak * postakuj

sobě we zlostech, sstaragj se we zlém. 17. Obdarowanj Božj trwá
 sprawedliwým, a rozmáhánj geho prospěch bude mjtí na wěky. 18.
 Gest, který bohatne skaupě gednage, a ten gest djš mzdý geho. 19. w
 tom co dj: ^h Nalezl sem odpočinuti sobě, a nynj gisti budu ze zbožj
 swého sam: 20. a newj, že čas pomine, a smrt se přibljuge, a že zane-
 cháwá wsech wěcý giným, a vmře. 21. Stúg w smlawě swé, a w nj
 rozmlawey, a w prácy přikázani swých se sstarey. 22. Nežústáwey
 w skutčých hrššnjškw. ^{**} Dúwěr se pať Bohu, a zústaň na místě
 swém. 23. Nebo snadné gest před očima Božjma náhle počtiti chudě-
 ho. 24. Požehnánj Božj † ke mzdě sprawedliwého chwátá, a w ho-
 dině rychlé * postupowanj geho wžiteť dáwá. 25. Nerškej: Co mi
 gest třeba, a ^{**} gaťe dobré wěcy pogdau mně z toho? 26. Nerškej:
 Dostatečný sem sobě: a † co mi z toho zleho pogde? 27. W den do-
 brých wěcý nezapomjney * zlych: a w den zlych wěcý nezapomjney
^{**} dobrých: 28. nebo snadné gest před Bohem w den skonánj odplatiti
 gednomu každemu podle cest geho. 29. Zlost hodiny zapomenutj či-
 nj chlipnosti weliké, a při koncy člowěka obnaženi skutkw geho. 30.
 Před smrti nechwal člowěka žádného, nebo w synech swých poznán
 býwá muž. 31. Ne každeho člowěka wwozúg do domu swého: nebo
 mnozý gsau wkladowé lstiwého. 32. Nebo gaťo wyršbagj před sedj
 smrduťch, a gaťo koroptwa wwedena býwá do flece, a gaťo srna w
 osydlo: tať y sedce pyššných, a gaťo špeheť wida pád bližnjho swého.
 33. Dobré zagisté wěcy we zlé obrácege wklady činj, a † w wywolených
 složj posškwru. 34. Od gistry gedné rozmáhá se oheň, a od gedno-
 ho lstiwého rozmáhá se krew: člowěť pať hrššný krewi wklady činj.
 35. Sšetř se * gizliwého, nebo kuge zlé wěcy: aby snad newwedl na
 tebe posměch po wššeky budaucý časý. 36. Připustť k sobě cýzozemce,
 a podwratj tě w wichru, a odcyzy tě od twých wlastnjch.

h. luf. 11. 19
 ** náděgi
 pať mēg
 w Bohu
 † na mzdú
 * prospěch
 ** a co mi
 z toho bude
 de dobré
 ho
 † a co z to-
 ho horššý
 budu? w
 čem z toho
 horššý bu-
 du?
 † Mj 18. 25.
 * na zlé
 ** na dobrě
 † a na wy-
 wolené
 ** na poz-
 zoru se
 mēg před
 gizliwým
 * zlošyná

W weršš 27. mywěuge nás Cyrach, gať
 se chowati máme, kdyz se nám zde dobře we-
 de, a podobně kdyz se nám zlé we-
 de, řka: W den do-
 brých wěcý nezapomjney na zlé: a w den
 zlych wěcý nezapomjney na dobré. Kdyz
 máš dobré dni, wzpomeň na peklo: kdyz zlé,
 wzpomeň na nebe. Rabanus zde takto mluwj:
 * Wždycky člowěť (kdyz se mu dobře we-
 de) má to mjtí w podezření, a pečowati o
 staw spaseni swého, a báznj Božj potlačí-
 ti nadútoť mysli, aby ona se nepozdwi-
 howala w štěstj: a náděgi milosřden-
 stwj Božjho auzkoť srdce swého poleh-
 čowati, aby w sauzeni nezemdlela: nebo
 snadné gest před Bohem ponjženého po-

wyššyti, a pyššného ponjžiti. Kdyz se ti te-
 dy zlé powede, je na tě mnohá šsauenj připá-
 dnau, připomeň sobě onu propowěd Krnsto-
 mau: ^b Blahoslaweni, kteříž lkagj; nebo oni
 potřešeni budau: a ona slowa: Blahoslawe-
 ni, kteříž nynj lačnyte, nebo nasyceni bude-
 te. ^c Blahoslaweni, kteříž nynj pláčete,
 nebo smáti se budete. Naproti kdyz budeš
 w štěstj, a wššm dobrým zde opliwati, wypo-
 meň na to, co brzo potom došojil tój Pán: ^d
 Běda wám, kteříž ste nasyceni: nebo lačněti
 budete. Běda wám, kteříž se nynj směgete:
 nebo kwyliti a plálati budete. A tať šsau-
 zeni, trpěliwě neřešti swé snášeti budau; šsta-
 šnj pať, z štěstj swého wypošnati se nebudau.

a Rabanus hi
 Kdyz se
 nám dob-
 ře we-
 de, obáwati
 se máme
 zlych ná-
 sleduagj-
 cých wě-
 cý: kdyz
 pať zlé, tě-
 ššyti se lep-
 ššými bu-
 daucými.
 b Mat. 5. 5.
 c Luf. 6. 21.
 d Luf. 6. 25.

Kapitola XII.

I. Má se dobře činiti Sprawedliwému, ne pať bezbožnému. I. II. Nemá se nepřítely
 wčítiti, byť on krásně přitelem býti se stawěl. 8.

Činissi dobře, wěz, komuž učinil, a bude milost w do-
brých věcech twých mnohá. 2. Dobře čini spravedli-
wému, a nagdesš odplatu welikau: a gestli ne od ně-
ho, gisté ode Pána. 3. Ulenj zagisté tomu dobře, který
uštawičný gest w zlých věcech, a almužny nedawagjcy-
mu: nebo y Ueywyššy w nenáwisti má hřijšijky, a slitowal se nad
kagjcy. 4. Dey milosřdnému, a nepřigjme y hřijšijka: a bezbož-
ným y hřijšijku odplatj pomstu, ošřihage gich ke dni pomsty. 5.
Dey dobřemu, a nepřigjme y hřijšijka. 6. Dobře čini pokornému, a ne-
dawey bezbožnému: zapowěz chleby mu dáti, aby w nich nebyl mo-
cnějšy nad tě: 7. neboť dwognásobné zlé věci nagdesš we wšech do-
brých činech, kterěz byskoli učinil gemu: poněwadž y Ueywyššy w
nenáwisti má hřijšijky, a bezbožným nawrátj pomstu. 8. Nebude po-
znán w dobrých věcech přítel, a nebude vřyt we zlých nepřitel. 9. W
dobrých věcech muže, nepřátele gebo w zámurku: a w zlé přjhođe
geho, přítel poznán gest. 10. Uewěr nepříteli swému na wěky: nebo
gako měděnina zerzawj neschetnost gebo: 11. a gestli ponžen gla-
chodil by škřjwený, přilož mysl swau, a * wystřihy se před nim. 12. Ue-
stawěg ho podle sebe, aniž on sedey po prawicy twé, aby snad obrátě
se na místo twé, newyhlédawal stolice twé: a naposledy poznal bys
słowa má, a w řečjch mých byl bys zboden. 13. Kdo polituge zakljnače
od hada vsřkntého, a wšechněch, kterěz se přibljugj k litě zwěti: a
tať křdož chodj s mužem neprawým, a obalen gest w hřijšijch gebo.
14. Gednu hodinu s tebau potrwá, pakli se vchylis, nesneset. 15. Ua-
rtrech swých lahodj nepřitel: a w srdcy swém wklady čini, aby podwra-
til tě do gámy. 16. W očjch swých slzy nepřitel: a gestliby nassel čas,
nebude nasycen křwj: 17. a případnau na tě zlé věci, nalezněš ho
tam * dřjwe. 18. W očjch swých slzy nepřitel, a gako pomáhagjcy
podkopá paty twé. 19. Slawau swau ** křwati bude, a řukau pleša-
ti, a † mnohé věci šepce proměnj obljčeg swüg.

Galat. 6. 2.

† w neschet-
sti* měg se na
pozorn* napodoc-
bné tobo
† křdož se
připogus
ge křdož
wěka hřij-
šijmub Ger. 41. 6.
* předněg-
šijho** heybati
† mnoho
† křdoby se
darek

* upravně

a řuk. 7. 2.

† křdo počes
šněgšijz
mu se při-
towarys
šuge* a bobas
řegšijmu
sebe nebyz
wey toz
waryšsem* co wděl
řochē ben
cy?

† wděl

* boršijti

** wdělor-
wati† nebude
mjt utp-
nost nad
tebau

Capitola XIII.

I. Šlissi se warowati spolku s meznými, a bohatými. 1. II. Šal se křowati má, křoj
křdo od nich pomolán břwá. 12. III. Máme sobě rovnými gednati. 13.

Do † se dotkne smoly, * žkalen bude od nj: * a křdoby
obcowal s pyššným, obleče se w pychu. 2. Břjmě na
se wezme, † křdo s počtwějššým nad sebe obcuge. * A
bohatšijho nad tě nebud towaryšsem. 3. ** Šaké au-
častenštwj má řotljř s hřncem? nebo řdyž se wespolek
† řrazj, rozrazj se. 4. Bohatý nesprawedliwě učinil, a * hřewati se bu-
de: chudý pak vražen sa vmlkne. 5. Gestljže mu ** dawati budešš,
přigme tě: a gestli mjt nebudešš, zanechá tě. 6. Máššli, s tebau se ži-
witi bude, a wypráždnj tě, a sám † nebude litowati tebe. 7. Budeššli

gemu potřeбен, podwtne tě, a pozasmjwage se náděgi dá, * powjda-
 ge tobě dobré věci, a dj: Cžehot gest potřebj? 8. A zahanbj tě w kr-
 mích swých, ** dokawad tě newyprázdny dwakrát, y třikrát: a napo-
 sledy wysněge se tobě: a potom wida opustj tě, a hlavu swau hýbati
 bude k tobě. 9. Pokoř se Bohu, a očekawey rukau geho. 10. Pozo-
 rūg, aby sweden sa w bláznowstwj snižen nebyl. 11. Nlechtěj byti po-
 korným w maudrosti swé, aby ponjžen gsa do bláznowstwj nebyl
 sweden. 12. Powolan gsa od mocněššyho odegdi, nebo tjm tebe wj-
 ce powolá. 13. Nebuď † newhodným, abys * vražen nebyl: a nebuď †
 daleko od něho, abys nepřissel w zapomenuť. 14. Nezadržuj se zaro-
 weň mluwiti s njm: anjž wěť mnohým slowum geho. nebo z mno-
 hé řeči zkauffeti tě bude, a pozasmjwage se tázati tě se bude o skrytých
 wěcech twých. 15. Neskrocená mysl geho ** pozorowati bude slow
 twých: a neodpustj od zlosti, a od okowuw. 16. Ssetě se, a na sluch
 swůg pilně pozoruj: nebo s podwtácenjm swým chodjss. 17. Slysse
 pať wěcy ty gačo we snách wiz, a bdjti budess. 18. † Po wšsechno ži-
 wobyť swé miluj Boha, a wzywey ho * w spasenj swém. 19. ** Wšse-
 liký žiwotčich miluge podobný sobě: tať y † každy člowěk miluge bli-
 žnjho * sobě. 20. ** Wšseliké tělo k podobnému sobě připogj se, a kaž-
 dy člowěk podobnému sobě přitowaryššy se. 21. Budeli kdý † spolet
 mjti wlk s beranem, tať hěššijš s sprawedliwým. 22. ^b Gačá * spole-
 čnost swatému člowěku se psem? aneb gačá částka bohatému s chu-
 dým? 23. Lowenj lwa, osel diwočý na paussti: tať y pastwy boha-
 tých gsau chudj. 24. A gačo ohawnost gest pyšněmu pokora: tať y
 † ohawnost bohatých chudý. 25. Bohatý pohnut sa potwrzen býwa
 od přátel swých: ponjžený pať * kdýž padne, wyhnán bude y od zná-
 mých. 26. Bohatému oklamánému mnozý ** nahraditelowé: mlu-
 wil pyšně wěcy, a osprawedlnili ho. 27. Ponjžený oklamán gest, nad
 to gestě y † domluwu trpj: mluwil rozumně, a nenj mu dáno mjsto.
 28. Bohatý mluwil, a wššyčni mlčeli, a slowo geho až k oblačum při-
 wedau. 29. Chudý mluwil, a prawj: Kdo gest tento? a gestližebý
 * zawadil, podwtátj ho. 30. Dobrý gest statek, při kterémž nenj hějchu
 w swědomj: a neysshlechtněššý chudoba w vštech bezbožného. 31.
 Srdce člowěka proměnuge twář geho, budto k dobrým, nebo zlym
 wěcem. 32. Slépěgj srdce dobrého, a twář dobrau nesnadně nale-
 zneš, a s prácy.

* wypras
 wugice
 ** ajeť wy
 gi
 † nepřige
 mným
 * wywržen,
 nezawed
 ** štetiti
 † wššym ži
 wotem
 swým, 30
 wššeho ži
 wota
 twého
 * w zdrawj
 ** kady
 † wššeliký
 * swého
 ** kade
 † obcowati
 b. 2. kor. 6. 14
 * gačě ob
 cowanj
 ** potem
 lwa
 † protlenj
 * kdýžby
 wpaď
 ** nawra-
 tit. owe,
 mnozý na
 pomahagi
 by šse t
 swěmu
 přitěš
 † třetlān
 býwa
 * poť (l, se
 poditěť

Kapitola XIV.

I. Štiastný gest ten, který na to pozor dáwa, aby ani slowš, ani skutkem nepokleš. Tež
 y ten štiastný gest, který sobě y giným dobře činj. 1. II. Š ty sprawedlnosti a dobročinnosti nás
 pohnauti, má památka smrti. 12. III. Obššyrněššy wypsánj člowěka štiastneho. 22.

Nj 29. 12.
 † nebyl
 * hřicha

 ** bez po-
 tieby
 † aměnj,
 statek

 * a w stats-
 cych geho
 giný roz-
 Eols pro-
 rozowati
 bude
 ** w zbožj
 swém
 † nad tobo

 * nenasys-
 cené
 ** newys-
 hubj, nes-
 wymoři
 † nad sto-
 lem swým
 * s sebau

 a Job. 4. 7.
 Wsij 4. 1.
 Lut. 16. 9.
 ** pokys-
 tucic
 † neoklas-
 máwey
 * dey

 ** v pekel-
 nřu
 b Jai. 40. 7.
 Job. 1. 10.
 † Pet. 1. 24.
 † wvadne
 * owoce
 nesaucy
 ** pačj
 † oprchagi,
 prřj
 c Zalm 1. 2.
 * a mysly
 maudre
 přemyslo-
 wati bude
 ** wřof
 patrenj
 Božj
 † stánj ma-
 ge, wstano-
 wiw se
 * poslaus
 chage
 ** střchau
 gegj

Blahoslawený muž, kterýž nepoklesl slowem z ust swých, a † není boden w zármutku * proviněnj. 2. Estiasný, kterýž neměl myslí své zármutku, a newypadl od náde-
 ge své. 3. Muži lakomému a skaupému ** nadarmo
 bez rozumu gest † zbožj, a člověku záwistiwému † ce-
 mu zlato: 4. Kdo shromážduge z vmysla swého nesprawedliwě,
 giným shromážduge, a w * zbožjch geho giný smilniti bude. 5. Kdo
 sobě zlý gest, komu ginému dobrý bude: a nebude se weseliti w ** dos-
 brých věcech swých. 6. Kdo sobě záwidj, nic není nad † něho hor-
 ššyho, a ta gest odplata zlosti geho: 7. a gestliby dobře včinił, newě-
 domě, a nechtě činj: a naposledy wygewuge zlost swau. 8. Wessle-
 chtné gest oko záwistiwego: a odwracuge twář swau, a pohrdage
 dussý swau. 9. * Nenasytědné gest oko lakomého w djlu neprawosti:
 nebude nasyceno, dořawádž ** neztráwj vsussuge dussý swau. 10. Oko
 zlé † zlym věcem: a nebude nasyceno chlebem, ale potřebugjcy a w zá-
 mutku bude † za stolem swým. 11. Synu mášřli, dobře činj * sobě, a
 Bohu hodné obětj obětug. 12. Pamětliw bud, že smrt nemešřká, a w
 mluwa pekel že dořázána gest tobě: nebo wmluwa swěta tohoto, smř-
 tj vmře. 13. Před smřti dobře činj přiteli swému, a podle možnosti swé
 ** wztahugic dey chudému. 14. † Wlezba wug se ode dne dobrého, a ča-
 šřka dobrého daru nepomjgey tebe. 15. Šdaliž giným nepozřstawiš
 bolesti a práce swé w rozdělenj losu: 16. * Dáwey, a beř, a osprawe-
 dlnug dussý swau. 17. Před skonánjím swým činj sprawedlnost, nebo
 ** v pekel nelze nagiti pokrnu, 18. b wšseliké tělo gako seno † zwetřřj,
 a gako list * plodnj na stromě zeleném. 19. Ginj se ** plodj, a ginj se
 † swřhugj: tak rozenj těla a řrwe, giné se skonáwá, a giné se rodj. 20.
 Wšseliké djlo porussytědné při koncy zhyne: a řdož ge dělá, pügde s
 njm. 21. A wšseliké djlo wýborné osprawedlněno bude: a řdož dělá
 ge, poctěn bude w něm. 22. c Blahoslawený muž, kterýž w maudrořřti
 zdržowati se bude, a který w sprawedlnosti swé rozzjmati bude, a * w
 smyslu mysliti bude ** obežřenj Božj. 23. Řdož wymeřřřj cesty gegj
 w řrdcy swém, a w tagnostech gegich rozuměge, gda po ni gako sřla-
 kugjcy, a na cestách gegich † stawě se: 24. kterýž hledj řřze okna gegj,
 a we dweřj gegich * poslaucha: 25. kterýž odpočjwá podle domu ge-
 gjho, a w stěnách gegich w teřná řřl postawj chalauřku swau v ruřau
 gegich, a odpočinau w chalauřce gegj dobré wěcy na wěcy: 26. pos-
 starwj řyny swé pod ** zařřrenjím gegjm, a pod ratolestmi gegjmi zdr-
 žowati se bude. 27. Čhráněn bude pod zařřrenjím gegjm před hor-
 řem, a w sláwě gegj odpočjwati bude.

a S. Chryso-
 st. 7 ad O.
 lympiad
 Zármutek
 gest newys-
 prawitedle

Mezj těmi věcy, které člověka newjice trá-
 pi, pokládá Šprach zármutek řrdce: odřudj
 prawj w wěřřř 2. Estiasný gest, který ne-
 měl na své mysli zármutku. E. Jan Zlato-
 wřřj řřřřřiwě geg wppisuge: * zármutek,
 dj on, gest wřrutná muřa dussý, bolest gal-
 řy newyprawitedlná, a řaud nadewšřřřřřř
 řaudy a pomřřř horřřř: nebo y gedowateř
 mu čerwu gest podobnj, ne gen tělo, ale y
 dussý swau zabjgegjcy; a mol ne gen až do

lošti, ale y do srdce dosahugjcy, a galýsy
vstawičný katan; ne syce dussy tchagjcy,
nybrž fylu dusse tráwojcy, a vstawičná
noc, a tmy bluboké, a bauče y wicher, zym-
nice nevkazugjcy se, naderossecken ohest
zapalugjcy, a bog odpočinutj newázjcy, a
mdloba mnohé zatemsugjcy z widjcych:
neb ani noční tmy negsau takowý, galá
gest noc zármutku: twáť působjcy žúti:

wýssý nad kteréhozoli Tyrana; aniz
snadné vposlechno toho, genž se snažj gi
zapuditi. O gal do welikého nestěstj upadá
ten, gehož zármutek zachwácuge! ale suadnys
rád wédel, galbys mu mohł vgiť? Powjti S.
Bernard, genž takto o tom mluwj: ^b Chceš
nikda nebyti smutným? Buď dobře žiw.
Dobry život wždycky má radost, swédo-
mj winného wždycky gest w mlákch.

ná mláka
dusse, a
gal mu
člowěk w
giti máže.

b S. Bern. de
interiori
demo. c. 45.

Kapitola XV.

I. Maudrost přeb bláznivým, pyšným, podvodným, a lživým se skrývá. II. Bůh
a maudrost negsau půwodem hřichu. II.

Dož se bogj Boha, činiti bude dobré wěcy: a kdož [†] se
přidrzi sprawedlnosti, * postjgne gi, 2. a * potká se s
njm gačo matka počestná, a gačo žena od pannenstw
přigmeho. 3. Křmiti gey bude chlebem žiwota a ro-
zumu, a ^a wodau maudrosti spasytedlné napogj geg:
a wtworzena bude w něm, a [†] nenáchylj se: 4. a zdrži ho, a nebude po-
haněn: a powýssý geg v bližnjch geho, 5. a v prostřed * Cýrkwe ote-
wře vsta geho, a naplnj ho duchem maudrosti a rozumu, a rauchem
sláwy oděge ho. 6. Vrěssenj a plesanj potklad shromáždj naň, a gmě-
nem wěčným ** děditi bude ho. 7. Lidé blázniwj nepostjhnau gi, a lidé
rozumnj [†] wygdau wstřjč gi, lidé blázniwj nespattj gi: nebo daleko
gest od pechy a lsti. 8. Mužj lživj nebudau pamatowati na ni: a
mužj prawdomsluwj budau nalezeni w ni, a prospěch mjtj budau až
do spatřenj Božjho. 9. Ulenj krásná chwála w wstech hřjssjka: 10.
nebo od Boha poslla maudrost, * při maudrosti zagisté Božj státi
bude chwála, a w wstech wěrných rozmnožj se, a panownjč dá gi ge-
mu. 11. Nerjkej: ** Bohem gest to [†], že gi nemám: kterých zagisté wě-
cy nenáwidj, nečiň. 12. Nerjkej: On mne w blud wwedl: nebo ne-
gsau mu potřebnj lidé bezbožnj. 13. Každé ohawnosti bludu nenáwidj
Dán, a nebude milá bogjčým se ho. 14. Bůh od počátku wstanowil
člowěka, a nechal ho w ruce rady geho. 15. Přidal poručenj a přiká-
zanj swá: 16. ^b * budessli chjtj poručenj zachowati, ** zachowagj tě,
a na wěky wjru libau činiti. 17. Předložil tobě wodu y oheň: k čemu
chjtj budess, wztáhni ruku swau. 18. Před člowěkem žiwot y smrt,
dobré y zlé, co se mu bude ljbiti, dáno bude gemu. 19. Nebo mnohá
maudrost Božj, a sylná w mocy, widic wssedj bez přestánj. 20. ^d Oči
Dáně k bogjčým se ho, a on poznává wsseliký skutek člowěka. 21. Ni-
žádnému nerozkázal bezbožně činiti, a žádnému nedal času k hřessenj:
22. nebo nežádá množstw synuw newěrných a nevjitečných.

[†] wladne,
aučastnj
gest
* dosáhne
gi
** a wygde
gemu w
střjč
^a Jan 4. 10
[†] a nebude
nakloněna
* shromá-
žděnj

** děditi
obdarj be
[†] potlagj
se s ni

* blížmau-
drosti.

** na Bo-
hu záleži
[†] že odes-
mne wzdá-
lená gest

^b Matt. 19. 17
* budessli
chjtj při-
kázanj za-
chowawa-
ti, a na w-
ky wjru li-
bau činiti
zachowaw-
gi tě

^a Jerem. 21. 8
^d Jalm. 37. 16
³⁰. 4. 13.

W weršy 14. poráji Ešrach blud oných ka-
čjřů, genžto wěj, že člowěk nemá swobodné wli-
se, kdjž pramj: Bůh od počátku stwořil
člowěka, a nechal ho w ruce rady geho,

kdežto sřze ruce rozumu swobodnau wůly, galj
poznati gest z oných slow Ubrahamowých: ^a
Uy děwka twá w ruce twé gest, ciniz s nj,
galť se zdá. Na to syce odpowjdagj kachři,

^a Wogj. 16. d
Poráji se
blud kacy
kš wěcyčch,

že slověk
nemá swo
bodné
wůle.

b. S. Aug. de
Stat. & li-
b:ro arbitr.
c. 2.

Je tu Syrach mluvíj toliko o prvím člověka
stvořenj, je on tehdy měl swobodnou vůli, ale
po hřichu geho je gi on y s potomky swými po-
zbyl. Ale blaudegi w tom: nebo nemluvíj tu
Syrach k Adamowi, nýbrž k židum tehdešým,
a tresce ge, jeby smeli Bohu hřich swág přičita-
ti, gako by on ge byl w blud wvedl, a k hřichu
přivedl. Dokazuje, že Bůh dal člověku swobo-
dnou vůli, aby mohl činiti, co by mu se lepšy
býti zdálo. S. Augustyn tímto důvodem po-
táží blud tento. ^b Gle welmi patrně widíme
wypřánau lidské wůle swobodu. mluvíj

pak to na ta slova Syrachowa) Co gest to, že
na tak mnohých místech přikazuje, aby-
chom wšeliká přikázání geho oštrihali a
konali? Aterak to přikazuje, gestli že ne-
máme swobodnou vůli? To by bylo prá-
wě tak, gako kdyby někdo magjckému swázané-
ruce poraučel mláti: aneb magjckému noby
swázané welel běžeti. Y poněwádí tedy Bůh
nemaudřegšy Pán přikazuje nám, a pod we-
čným zatracením, oštrihati přikázání swá, z to-
ho patrně následuge, jeť musíme mjeti swobod-
nou vůli.

Capitola XVI.

I. Napomenutj Rodičum, aby Boha následowali, a nechtubili se w mnoštroj, a w kráse svých
dětj, wylášt gestližebý bezbožnj byli. 1. II. Wypisugj se pokuty Božské bezbožnjm ustanowe-
né. 7. III. O Maudrošti Božské w stvořenj, a w sporádání Swěta. 24.

Wšesel se w synech bezbožných, gestliže se rozmnožj: aniž
se koheg w nich, nemjli bázně Božj při nich. 2. Ne-
wěr žiwotu gegich, a neohledeg se na práce gegich.
3. Lepšy gest zagisté geden bogjcy se Boha, nežli tisíc
synů bezbožných. 4. A vzitečné gest vmřiti bez synů,
nežli zanechati syny bezbožné. 5. Od gednoho rozumného osazena
bude wlast, pokolenj bezbožných zpustné. 6. Mnoho takowých
wěcy widělo oko mé, a sýlněšy nad tyto slyšelo ucho mé. 7. W
shromážděnj hřěššycých rozhořj se oheň, a w národu newěrjčycých roz-
pálj se hněw. 8. ^b † Ulemodlili se za swé hřichy stařj obrowé, kterjžžka-
ženi sau dauffagjce w swé sýle: 9. a neodpustil putowánj Lotowu, a w
ohawnosti ge měl pro peychu slova gegich. 10. Ulesmilowal se nad
nimi, národ celý žkazyw, a wynášegjcy se w hřjššých swých. 11. A ga-
ko šestkrát stotisyců pěššých, kterj shromážděnj byli w twrdosti srdce
swěho: a bylliby geden twrdosšygný, djw, * kdyby byl bez pom-
sty. 12. Ulebo milosřdenstwj y hněw s njm gest. Mocné ** vpro-
šsenj, a wplewagjcy hněw: 13. podle milosřdenstwj geho, tak tre-
stánj geho člověka podle skutků geho saudj. 14. Ulejteče w laupe-
žj hřjššj, a nebude promesškáwati snášenliwost milosřdenstwj
činjčyho. 15. Wšeliké milosřdenstwj včinj místo ^d gednomu kaž-
dému dle zaslauženj skutkuw geho, a dle rozumu putowánj ge-
ho. 16. Ulejškej: skrygi se před Bohem, a z wisosti kdo na mne
zpomene? 17. W lidu welikým nebudu poznán: nebo kteráká gest
dusse má w tak nesmjněm stvořenj? 18. Ey hle nebe, y nebesa ne-
bes, propast, y wessšera země, a wěcy, kteréz w nich gsau, před obliče-
gem geho pohnu se, 19. hory spolu y pahrbkové, a základowé země:
když popatřj na ně Bůh, třesením wespolek se sžazý. 20. A we wšech
wěcech těch nesmyslné gest srdce: a ** wšelikému srdcy býwá wyrozu-
mjno od něho: 21. a cestám geho kdo rozumj, a bauři, kteréz ani oko

a Njž 21. 10.

b. 1. Moj. 6.

4.
† neprošly

c. 4. Moj. 24.

14. 23.

Item 26. 51.

* proslolis

by to ge-

geru

** wypro-

šeny

d Njž. 8. 6.

** a každé

mu srdcy

sám Bůh

rozumj

člověka nevztj: 22. Nebo přemnozy skutkové geho gsau w skryto-
stech: ale skutky spravedlnosti geho kdo wyprawj: aneb kdo sines: 23. Daleko zagiste gest t vmluva od některých, a otazovánj wssch při-
skonánj gest. 23. Kdo vmenšsen býwa srdcem, myslj daremně wěcy: a muž neopatrný, a blaudjcy, myslj blaznivé wěcy. 24. Slys mne sy-
nu, a vč se * kázní smyslu, a ** w slowjch mých pozorúg w srdcy swém, 25. a pojím w práwosti kázeň, a zpytowati budu t wyprawiti maudrost: a * w slowjch mých pozorúg w srdcy swém, a prawjm w práwosti ducha mocy, které položil Bůh na skutky své od počátku, a w prawdě wyprawugi vměnj geho. 26. W saudu Božjm skutkové geho od počátku, a od ustanowenj gich rozdělil částky gegich, a částky gegich w národch gegich. 27. Ozdobil na wěky díla gegich, aniž lačněli, ani pracowali, a nepřestali od prácy swých. 28. Hedem každý ** bližnjho swého nebude wtiskowati až na wěky. 29. Nebud newěřjcy slowu geho. 30. t Potom Bůh na zemi wzezřel, a naplnil gi dobrými wěcmi swými. 31. * Duse wsselika ** žiwá zwěstowala před twáti gegi, a do nj zase nawrácenj gegich.

+ vsauzen:
* naučení rozumu
** slow mých
+ abych wyprawil
* slow
** neyblis sýho swés bo
+ po wětech těch
* Duse wsselického žiwoticha
** žiwotná

Kapitola XVII.

I. Stwořenj člověka k obrazu Božskému, a že Bůh wssedky skutky a hřichy člověka widj. 1.
II. Že člověk skrz pokánj a polepsšnj žiwota, a skrze Swatost t Stwořiteli swému, tak středěmu, obrátiti semá. 20.

Bůh stwořil z země člověka, a podle obrazu swého učinil ho. 2. A zase obrátil geg w ni, a podle sebe sameho oblekl ho mocý. 3. Počet dnů a čas dal gemu, a dal mu moc nad těmi wěcmi, kteréž gsau na zemi. 4. Položil strach geho na wsselike tělo, a panowal nad zwěřj y nad ptactwém. 5. Stwořil z něho pomoc rownau gemu: raddu, a gazyk, y oči, y ršsy, y srdce dal gim k wymyšlenj: a káznj rozumu naplnil ge. 6. Stwořil gim vměnj ducha, rozumem naplnil srdce gegich: a dobré y zlé wěcy vřázal gim. 7. Položil oko své na srdce gegich, t vřázati gim * welikosti skutkuw swých, 8. aby gměno swatosti spolu chwálili; a ** honosyli se diwných wěcech geho, a welikosti wyprawowali skutkuw geho. 9. Přidal gim kázeň, t azákon žiwota w dědictwój dal gim. 10. Vmluwu wěcnau ustanowil s nimi, a spravedlnost y jáudy své vřázal gim. 11. A welikosti geho cri widělo oko gegich, a * čest blašu slyšeli ršsy gegich, a řekl gim: Dilně se warúgte od wsselického ** zlého. 12. A poručil gim gednomukažděmu o bližnjm swým. 13. Cesty gegich před nim gsau wždycky, negsau skryté před očima geho. 14. W gednomkaždým národu předstawil zprawce: 15. a částka Božj, Izrael učiněna gest zřegma. 16. A wssyčni skutkové gegich gažo slunce před obljágem Božjm: a oči geho bez přestánj přibhžegice w cestách gegich. 17. Negsau skryté vmluwy skrze neprawost gegich, a wssedky neprawosti gegich před obljčegem Božjm. 18. Almu-

1. Regl. 1. 27.
Item 2. 7.
Item 5. 1.
21. Wrogg. 2. 29.
+ t vřázánj gim, aby gim wřázal
* nádbere nosi
** chlabili
+ a zlého něm žiwota oobděl
* pocimost
** nepra- wého
b Rím. 2. 1.
c Wl. 29. 26.

d. Mat. 23. 35
 st. 18. 19.
 * b. 18. 19.
 * 3. 18. 19.
 ** ch. 18. 19.
 † wy. 18. 19.
 * wy. 18. 19.
 * wy. 18. 19.

žna muže gafo pečet s njm, a milost člowěka gafo žijedlnicy zachowa: 19. a potom powstane, a odměnj gim odplatu, gednomukaždemu na hlavu gegich, a obrátj do wnjtěnjch stran země. 20. Kagicým pať dal cestu sprawedlnosti, a potwrdil nemohaucých strpěti, a v. minil gim los prawdy. 21. Obrat se ku Pánu, a zanechey hřichuw swých: 22. modl se před twáci Páně, a v. menss poborssenj. 23. Nawrat se ku Pánu, a odwrat se od nesprawedlnosti swé, a přjliśs nenáwid * ohawnost: 24. a pozney sprawedlnosti y saudy Božj, a stug w losu předstawenj, a modlitby neywyššyho Boha. 25. W strany gdi wěku swateho, * s žiwými a wzdawagjčými chwálu Bohu. 26. Nlezdržug se w bludu bezbožných, před smrti chwálu wzdawey. Od mrtweho ga to nic, hyne ** wyznánj. 27. † Chwálu wzdawati budess, žiw gsa, žiwý a zdrawý * oslawowati, a chwáliti budess Boha, a honosyti se budess w slitowanjch geho. 28. Gať weliké milostdenstwj Páně, a milostiwost geho, obracugjčým se k němu! 29. Unjž zagisté wšedky wěcy mohau býti w lidech, poněwadž nenj nesmrtedlný syn člowěka, a w mar. nosti žlosti zaljbili se. 30. Co swětleyššyho nad slance? a to pohyne. A nebo co neshlechetněššyho gafo co wymyslilo tělo a krew? y to tře. stáno bude. 31. Moc wysosti nebe on spatruge: a wšyčni lidé země a popel.

Polánj ne. máme aj k smrti od kládati.
 * 3. Aug. 1. 30. 41.

Napomjná tuto Synach wšedny hěššjnj. ky, aby polánj neodkládali aj k smrti, ani aj do seššleho wěku, nžbrj, aby ge činili hned w mlados. sti, pokud gsau gestě čerstwj a zdrawj, takto mlusowě w weršš 27. Wyznawati se budess žiw sa, žiwý a zdrawý wyznawati bu. des. Bezpečněg omšsem gedná, kdo dřjwe polánj činj, nezli gestli ge na dalššj časj odklá. dá: nebo nemj, gať diauhg žiw bude, a budeli tať schopný k činěnj polánj potom, gafo gest m. nj. S. Augustyn gestě něco gineho přidává, pro čej člowěk polánj odkládati nemá k smrti. S. lowa geho gsau tato: Kdo činj polánj k posledku, a rozhrěššenj bere, zdali bezpeč. ný odtud wycházy? gá tsm ubezpečěn

negsem. To pať auplně wyložitj mu. šým. Zdali prawjm, že bude zatracen? Toho neprawjm. Ale prawjmli, že bu. de oswobozen? Nikoli. Ale co pať mi prawjss † nesjmj se opowázjiti, abych to řekl; neslibugi, newjm. Chcesss se te po. chybnosti zprostiti, chcessli tomu, co neg. stá wěc gest, wgti: činj polánj, pokud zdraw gsy, kdž sy gestě hřěššyti mohli. Paťli chcesss činiti polánj tehdaž, kdž gš. hřěššyti nemžjess, hřichowé te opustili, ne. pať sy gich. Gestlije co dobreho rozumu a čerst. vě paměti potřebuge, potřebuge dobrá zpoměd: pročej jádnj gi nemá odkládati aj k smrti, neb tehdaž rozum žemlššwá y paměť.

Capitola XVIII.

I. Šlussá wěc gest, abychom Božškau moc a milostdenstwj, Člowěku bydněmu dobře knjce, w sobě wypodobnili. 1. II. Škrz wšstřhánj žšch, ádosti, a cwjčenj se w dobrých skutcích k po. slednjmu saudu přjhotowiti se máme. 19.

i. 1. 1. 1.
 † wy. 18. 19.
 * 18. 19.
 ** 18. 19.

Sterž žiw gest na wěky, stworil wšedky wěcy spolu. Bůh sám osprawedlněn bude, a žustawá nepřemože. ný kral na wěky. 2. Kdo stačj wyprawowati skutky geho? 3. nebo kdož † wšstřhne * weliké wěcy geho? 4. Moc pať welikosti geho kdož wyslowj? aneb kdo přj. ložj wyprawiti milostdenstwj geho? 5. nelze vmen. šyti, ani ** přjložitj, ani wynalezti slawných skutkw Božjch. 6.

† Kdyžby dokonal člověk, tehdaž počne: a * kdyžby odpočinul, w
 podchybování bude. 7. Co gest člověk, a gaťá milost geho? a co gest
 dobré, aneb co neshlechtné geho? 8. ^a Počet dnůw lidí ^a nejvíce sto
 let: gaťo křupěge vody mořské počtení saů: a gaťo kamenek písku,
 tať skřovná leta † we dni věku. 9. Protož * showjwagicj gest Bůh
 w nich, a wyléwa na ně milostdenstwj swé. 10. Widěl opowážliwost
 srdce gegich, že zlá gest, a poznal podvrácenj gegich, že neshlechtné
 gest. 11. Protož doplnil milostiwost swau w nich, a vřázal jim cestu
 B pravosti. 12. Milostdenstwj člověka ** při bližnjm geho: milost-
 denstwj pať Boží nad wšelikým tělem. 13. Kdo milostdenstwj má,
 vřj, a cwjčj gaťo pastýř stádo swé. 14. Smilowává se nad přigima-
 gjcým navčenj smilowánj, a který pospichá w saudech geho. 15. Synu
 w dobrých věcech nedáwey † stěžnostj, a we wšelikém daru nedáwey
 zamutku slova zleho. 16. Šdaliž * horťá neochladi rosa? tať y slowo
 lepššj gest nežli ** dar. 17. Šdaliž hle slowo nenj nad dar dobrý? ale
 obě s člo věkem ospravedlněným. 18. Blázen ostře omławwati bude:
 a dar neřazného chřadnauti činj oči. 19. Před saudem priprav spra-
 wedlnost sobě, a prwe nežliby mluwil, navč se. 20. Před * nedůžiwos-
 sti přigjmey lékařstwj: ^b a před saudem otěž se sám sebe, a před obličes-
 gem Božjm naleznesh milostiwost: 21. Před nedůžiwosti počor se, a
 w čas nemocy vřáž obcowánj swé. 22. ^c Nebuď zaměstknán modliti
 se wždycky, a neosteychey se až do smrti sprawedlnosti nabýwati: ne-
 bo mzda Boží zůstává na věky. 23. Před modlitbau priprav duššj
 jwau: a nechtěj býti gaťo člověk, kterýž počaussj Boha. 24. ^d Pama-
 tůg na hněw w den stonánj, a čas odplaty ** w obrácenj twáře. 25. ^e
 Pamatůg na chudobu w čas hognosti, a na nuznosti chudoby w den
 bohatstwj. 26. Od gitra až do večera proměnj se čas, a ty wšedky wě-
 cy brzkě před očima † Božjma. 27. Maudrý člověk ^f ři wšech wě-
 cech se báti bude, a we dnech hřjchuw pilně se waruge lenosti. 28.
 D * Každý chytrý poznává maudrost, a nalezagjcjmu gi dá chwálu. 29.
 ** Rozumnj w slowjch y oni maudře činli: a rozumněli prawdě a
 sprawedlnosti, a wedštili přjšlowj a šaudy. 30. ^g Do žádostech swých
 nechod, a od wůle swé odwrát se. 31. † Powoljšli duššj swé žádosti
 gegj, včinj tě w radost nepřátelum twým. 32. * Neoblíbůg sobě w za-
 stupjch ani ** chatrnych: nebo † wstawičné gest prowiněnj gegjch. 33.
 * Nebýwey ani prostředně snážjcy se wppůgčowati, ** a nemáš nic w
 pytljčku: nebo budeš záwistiwý žiwotu swému.

† když doz
 Eoni
 * když od-
 počine
 a Jak. 8. 11
 * gestli
 mnoho
 † w dn
 upelurš.
 ** při staz-
 ny bližnj-
 bo swébo
 † obony
 * wedro
 ** dáni
 † nad dáni
 dobré
 * zembles
 njm
 br. Kor. 11. 28.
 e 2. P. 18. 2.
 1. 2. 6. 5. 17.
 d Wšš 7. 18.
 e ** w obco-
 wánj
 e Wšš 11. 27.
 † Boha
 * wšeliký
 ** smyšlj
 f 1. K. 6. 12
 2. 13. 14.
 † dášli
 x. nekocheg
 se
 x. x. w ma-
 řjch, w ne-
 obatrnych
 sprošnych
 postawicna
 gest swára
 gegich, v
 stawicna
 gest přibo-
 da gegich
 x. x. nebudj
 * nic w py-
 tljčku nes-
 mage

Capitola XIX.

I. Gaťa hanba zviralsstwj a z nečistoty pocházš. 1. II. Gaťa mame gazyl křowiti, wřhánj
 se wšřjhati, a tačnosti ne wyge wovati. 4. III. O bratrštem třešánj, a napominánj. 13.
 IV. O dobré a zle ští, a aulšnosti. 22.

† skape
ar. Reg. 19. 33
3. Král. 11. 1.
* poběhlce
čini, ods
wády
** powy-
šen bude
Joue 9. 15.
Jer. 22. 11.
† držán,
wábec za
zakowého
držán bu-
de
* prone-
šen, w pos-
wěst dán
bude
** vkráčen
bude živo-
bytím, w
menšen bu-
de životem
† klámpá-
w powěst
dán
** duffa-
ge
* při
e 3. Reg. 19.
17.
Mat. 18. 15.
Luk. 17. 3.
† aby wice
nečinil
* aby
d. Jak. 3. 8.
** pobří-
tu činiť
† wlenj
* proleci
** mnoho
má rozu-
ma, gest
bogněššy-
bo rozu-
mu
† wypra-
wugice

Ďelně opilec nezbohatne: a kdož pohrdá malými věcmi, pomaluť spadne. 2. Wino a ženy odpadnauti čini od wjry maudré, a karati budau smyslné: 3. a kdo se připoguge k smilnjšum, bude neschetný: hnis a čer- wy zdědj geg, a ** wyhlazen bude k příkladu wětššimu, a odňatá bude z počtu duffe geho. 4. Kdo wěrj brzo, lehkeho gest srdce, a vmenssen bude: a kdo hřessy proti duffy swé, nad to za nicť gmjn bude. 5. Kdo se raduge w neprawosti, * zhaněn bude: a kdo nenáwidj trestánj, ** vkrátj se gemu žiwota: a kdo nenáwidjť žwa- wost, vřassuge zlost. 6. Kdo hřessy proti duffy swé, želeti bude: a kdo se raduge we zlosti, * zhaněn bude. 7. Neopětug slowa neschetné- ho a twrdého, a nebudess vmenssen. 8. Přiteli y nepřiteli nechtěg wy- prawowati vmyslu swého: a gestli tobě hřich, nechtěg obnazowati. 9. nebo bude slyseti tě, abude tě šteriti, a gačo zastawage hřich nena- widěti tě bude, a tak přitomen bude tobě wždydy. 10. Slyselsy slo- wo proti bližnjmu swému: at spolu zemře w tobě, ** wěče, že tě ne- roztrhne. 11. Od twáři slowa pracuge ku porodu blázen, gačo křánj *porodu nemluwněte. 12. Štřela wražená do stehna těla, tak slowo w srdcy blázna. 13. Počárey přitele, kdyby snad byl newyrozuměl, a ře- kl: Uvěčnil sem: pakliby učinil,ť aby opět nepřidal činiti. 14. Po- čárey bližnjho, * kdyby snad byl neřečl: a řečliby, aby snad neopeto- wal. 15. Počárey přitele: často zagisté býwa prowiněn. 16. A ne wse- likému slowu wěr. gest kdo křesá gazykem, ale ne z aumysla. 17. Ne- bo kdož gest, gesttoby neprowinil na gazyku swým: Počárey bližnj- ho prwe, nežbys ** pobrozyl. 18. A dey mjesto bázni Ueywyššyho: ne- bo wšseliká maudrost bázeň Božj, a w ni báti se Boha, a we wšselike maudrosti špořádanj zákona. 19. A neni maudrost neschetnostiť kázeň: a neni přemyslowanj hřissnjkuw opatrnost. 20. Gest nesch- etnost, a w ni * ohawnost: a gest nemaudry, gemuž wbywá maudro- sti. 21. Lepššy gest člowěk, gemuž wbywá maudrosti, a hynaucy na smy- slu w bázni, než který ** hogně má rozumu, a přestupuge zákon Uey- wyššyho. 22. Gest důmyslnost gista, a ta neprawá. 23. A gest, který wypaussj slowo gistéť pow; dage prawdu. Gest, který ššybalšy se ko- řij, a wnitěnosti geho plně gsau lšti: 24. a gest, kterýž se přjlišs poddá- wá od mnohé pokory: a gest, který ššloňuge twár swau, a šstawj se ne- widěti, co newědomé bylo: 25. a gestli z nedostatku šly zbráněno mu by bylo hřessyti, nalezneli čas k provedenj zlého, učinj zle. 26. Po wzezřenj poznáwá se muž, a z potkanj twáři poznán býwá smyslný. 27. Oděw těla, a smjch zubů, a chod člowěka wyprawugj o něm. 28. Gest trestánj žiwé w hněwu hance: a gest šaud, který nebýwá vzuat za dobry: a gest mlčelivy, a tenť gest opatrný.

Je ne gen hřichů šmartedlných ššititi se máme, Šprach, kdož prawjto wěřšy 1. Kdož pohr- da malými věcmi, pomaluť spadne. Př

kašm podobnostojmí wšwěttuge tu tóe S. Augustín, ká: * Nepohedy nimi, je malý gšau; wybrz bog se gich, je mnozy gšau. Sšetíte bratři; malý gšau; negšan wa licy. Tenj hřich (totijto wšednj) g:ko lew, aby gednjm wšausnutjm sřgy zlomil; ale y malý žiwotčichowé, gestli gich mnoho, wšmrcugi. Budeli kdo wbozen na wšsto blech, zdali tam neomyrá? Uegšan syce cyro weliké, ale mdlé gest přirozený lid šé, kterčes y od neymenšých žiwotčichá sabito byti mže. Tak y na malé hřichy pozorúgte, je malý gšau; wšsal sšetíte se gich, je mnozy gšau. Gaš malická gšau

zrna pšlowá, a wšsal wegdeci gich mnd: ho do lodi, potopi gi, je zabpne. Gaš malický gšau křupěgčty deštowe? a zdaz: li tel nenaplángi? a domá nepočáj: Pročez nepohedege tenito wěcmi, to gest hřichy wšednjmi. Ginau gesté přitmu přimádj S. Křehoz Welik, proč se y wšednjch hřichú welice hroziti mánt, takto mluwé: * Westli nedbáme na malé hřichy, po mału, an tobo neznamenáme, težšřty se dopau: sřime. K tenj tuto záwřku přidává S. Jydor: * Menšých tedy watúg se, a ne přigdesš t wěšřym.

a S. August. ad de. 10. c. 17. * malých hřichú pil: ně se waz: watj sluffj
b S. Greg. 1. mor. c. 9
c S. Jydor. de norma beu: vivendi.

Capitola XX.

I. Kdož trestáni bhwáme ponijowati se, a mlčeti mánt. 1. II. O bláznivých řečech, a powa: hach nemandreho šlowěka. 9. III. O škodlivém a přilíšném studu. O hanebně ži. O mau: drošti, pro kterau maudrej Šaudcomé nepřigjmagj jádné halaffance a dary. 23.

Aš † dobré gest trestati, nežli se hněwati, a wyznáwa: gšyho se na modlitbě nezbraňowati! 2. Žadost kle: štěnce zbawj pannensřwj mládicy: 3. tak kdož činj šř: ze násřlj šaud nepravý. 4. Gaš dobré gest potresta: němu wygewiti pokánj! nebš tak wgdess šwywolněmu hřichu. 5. Gest mlčeliwý, kterýž nalezen býwá maudry: a gest ne: nawišti hoden, kterýž gest křwápný k mluwenj. 6. Gest mlčeliwý ne: mage rozumu k řeči: a gest mlčeliwý znage čas přjhodný. 7. Šlowěš maudry pomlčj do času: * nestydatý paš a neopatrný nezachowagj ča: šu. 8. Kdo mnohých šlow wšjwá, vrazý duffy šwáu: a kdo sobě moc ofobuge nesprawedliwé, nenáwidjn bude. 9. Gest prospěch w šřlych wěcech muži * nešázněmu, a gest náležet ke šřkodě. 10. Gest dar, který nenj wžitečný: a gest dar, gehož odplata dwognášobná. 11. Gest pro: šlawu wmenšeni: a gest, který od ponjžeti pozdwišne hlawy. 12. Gest, který mnohé wěcy wykupuge mašau cenau, a nawracugjcy ge sedmer: nášobně. 13. Maudry w šlowjch sebe sameho mišostneho činj: mišosti paš bláznú wylité budau. 14. Dar nemandreho nebude wžitečný tobě: nebo oči geho sedmernášobné gšau. 15. Špatné wěcy dá, a mnohé omlawwati bude: a otewřenj wšt geho roznjcej gest. 16. Dnes püg: čj někdo, a zeytra wpojmná: nenáwištný gest šlowěš takowý. 17. Bla: žnu nebude přjtele, a nebude mišosti dobrým wěcem geho. 18. Nebo † kterj gedj chleb geho, † ofšemetneho, gazyka gšau. Kolitřat, a gest mnozy wysněgj se gemu: 19. Nebo ani to co měl mřti, špořadaným * rozumem nerozdal: podobně y co neměl mřti. 20. Pád * křiwého gazyka, gašo ten gestšo na podłaze padá: tak pád šřlych špěšně přigde. 21. Šlowěš nemilý gašo bášeň marna, w wštech † newycwřených wšta: wičná bude. 22. Š wšt blážna zawřeno bude * přjšlowj: nebš ho ne: mluwj časem šwym. 23. Gest kterýmj se nedopaušřj hřěšřei pro nau:

† Gaš lépe gest tres: šati
* chwyš
** byš šáz: me
† křiwého šalešněho
* šmyšlem
** šalešně: bo
† nešáz: ných, šaze: ně práš: dinyš
* podobens: řwj

** ponau-
tán† nescled-
tne* nckáza-
nych** proved-
de se sáma 2 Regj. 23. 8
5. Regj. 16.19.
Nij 41. 17.† nezgwe-
ný

zy, a w odpočinutj swém ** boden bude. 24. Gest, který ztratj dušy
swau pro zahánbenj, a od neopatrné osoby ztratj gi: přigimánjm
pať osoby zkazý sebe. 25. Gest, který pro hanbu připowj dá příteli, a
zeyskal ho sobě nepřitele darmo. 26. Do haněj † zlé na člověku lež,
a w vstech nezvedených vstawičně bude. 27. Lepšý zloděg nežli v-
stawičnosť muže lživého: zahynutj pať oba děditi budou. 28. Mra-
wové lidj lživých bezecti: a zahánbenj gegich s nimi bez přestání.
29. Maudrý w slowjch ** pronese sám sebe, a člověk opatrný libiti se
bude velikomocným. 30. Kdo dělá zemi swau, powýššy stohu obilj:
a kdo činj spravedlnost, ten powýššen bude: kdo pať se libj veliko-
mocným, v gde nepravosti. 31. Docty a darové oslepugi oči sand-
cuv, a gaťo němý w vstech odwrácý trestanj gegich. 32. Maudrost
šřeytá a poklad † nespárený; gaťy vžitě w obogich: 33. Lepšý gest,
kterýž tagj nmaudrost swau, nežli člověk, kterýž šřeytá maudrost
swau.

Kapitola XXI.

I. Wšech hřichů warowati se máme, předně pať peychy. 1. II. Wypisugi se powo-
nemaudrého, a maudrého člověka. 14. III. Blážen w smjchu, w widěj, w slyšěj, w blaš-
a w řeči rozjeznán býwá. 23.

† stedečně,
pokárně
pros* tať se
warug
hřichů

* lwowj

oo rána ge-
gi nezho-
gitedlná† domlau-
wánío zmarěn
bude

a Wšst 16. 7.

oo zbor

† zachowa

* smysl

† smyslnoš

o břitě

Ynu zhřessyl sy: nepřidáwey opět: ale y za předešle
† odprossug, aby tobě odpustěni byli. 2. Gaťo před
twáři hada * vtřkej před hřichy: a přistaupjšli k nim
přigmau tē. 3. Zubové lwa zubové geho, zabigegi-
ce duše lidské. 4. Gaťo meč na obě strany ostrý wše-
líká nepravost, oo ráně gegj nenj vzdawenj. 5. † Žehránj a kri-
wdy w niwec obrátj stateť: a dům, který přjliš bohatý gest, o w
niwec wveden bude peychau: tať stateť pyšněho wykořeněn bude.
6. Prošba chudého z vst až k vššym geho přigde, a sand špěšně př-
gde gemu. 7. Kdož nenáwidj trestanj, šlepěge gest hřjšnjka: a kdo
se bogj Boha, obrátj se k šřdce swětsu. 8. Známý zdaleka mocný ga-
zpkem jmělym: a rozumný zna, že klesá od něho. 9. Kdo stawj dům
šwug nakladý cizými, gaťo kterýž zbira kamenj swé w zymě. 10.
Kaudel sebraná oo shromážděj hřjššých, a škonánj gegich plamen
ohně. 11. Cešta hřjššých wydlážená kamenjm, a při šconcy gegich pe-
šlo, a tmy, a mufy. 12. Kdož ostrjšhá spravedlnosti, † poššjne smysl
gegj. 13. Došonalost bázně Božj, maudrost a * rozum. 14. Nebude
wvčěn, kdo nenj maudrý w dobrém. 15. Gest pať maudrost, která se
rozhognuge we zlém: a nenj † rozumu, kde gest hořkost. 16. Uměnj
maudrého gaťo powodeň rozhognj se, a radda geho gaťo studnice ži-
wpta trwá. 17. Šrdce poššetěho gaťo nádoba rozražena, a wššelité
maudrosti nebude držeti. 18. Šlowo maudré, kteréžkoli wššlyššělby
vměly, chwáľiti bude, a k sobě přikožj: wššlyššel smilný, a nebude se lib-
ti gemu, a zawrže ge za hřbet šwug. 19. Rozprávka blážna gaťo o šlec-

na testě: nebo ve rtech rozumného nalezena bude milost. 20. Vsta opatrného hledána býwagi* w shromáždění, a slova geho p^ost^ost^o wati budau w srdcích stých. 21. Gako dům zbořený, tak posetilemu maudrost: a v mēnj nesmyslného newyprawitedlná slova. 22. Daura na nobách, bláznů včeni, a gako okový rukau na ruce pravé. 23. Possetitý w smjchu powyšsuge hlasu swého: muž pak maudrý sotwa se zticha zasměge. 24. Ozdoba zlatá opatrnému včeni, a gako náramek na ramenu pravém. 25. Uoha possetileho snadná do domu bližního: a člověk zběhlý † zastydj se od osoby mocného. 26. Blázen okeny naukatu bude do domu: muž pak wycwičený wně postogi. 27. Bláznovstwj člověka poslauchati srze dweře: a opatrný obtizen bude pohaněnjm. 28. Ktové neopatrných bláznivé wěcy rozprávěti budau: slova pak opatrných, wáhu wážena budau. 29. W ostech possetilých srdce gegich: a w srdcy maudrých wsta gegich. 30. Když zlořečj bezbožný dáblu, zlořečj sám dussy swé. 31.* Uadymač wssy zprzunj dussy swau, a mezy wssemi bude nenáwidjn: a kdoby s njm zůstal w nenáwidsti bude: mlčeliwý a rozumný ctěn bude.

** w p^ost^ost^o wati
† zabamben bude
† Regen bir
tru ale y
přiležitost
stí hřichu
báti k
máme.
† S^ost^ost^o 17.
87.

Chťe nás od hřichů odwesti S^ost^ost^o, a aby chom se gich na nehmeyš wstřihali, takto mluwj w wersy 2. Gako před twáří hada, tak se warug hřichů: a přistaujssi k nim, přigmau té. Něktej v Cornelia a Lapide zastawugi se pde při těch slowich: twáří hada, a prawj: nebo kdo maudrý gest, ne gen hada se waruge, aneb před njm wstřká, ale take před twáří aneb twárnosti hada, to gest přiležitosti hřichů: nebo kdo k přiležitosti hřichů přistupuge, od nj přigat bůwá, zapleten, a osšilen. U protoj čisť Jozeff, kdj Putyffarka nenadále naň připadla (nebo wěda on o gegjm zlem aumyslu, wjdychy co neppilněg se wstřihal, aby se nřda s nj samau neshledal) a geho za pláště chopila, a nechaw w ruce gegi pláště, wřekl.

Bál on se přiležitosti hřichu gako twáří hada, a netrauffage sobě, aby w tom tak nebezpečném bogi wstřep, raděg časné wřekl: a k terjko-li nechťegj do hřichu padnauti, následugjce přjstádu geho magj wstřkati, kdekoli spatřj negakau přjležitost k hřichu, wyláště gestlije giny-mi čas obyčegně w ni klesl. Sem gá wztáshnauti mohu ono napomenutj S^ost^ost^oowé: a křeg wětni w nenáwidsti mřzkosti: na tejtakto Kardynál Cajetanus mluwj: Něktej hřichy nenáwidj, ale ne přiliss: nebo hřichů se warugj, ale přjležitosti gich následugj. Wnj pak ne gen hřichů se hrozme, ale y přjležitosti k nim wědauchch; a wstřepme před njm gako před twáří hada.

† obauub
pak bude
w newájs
nosti
** mazyka
† elegugj

Capitola XXII.

I. Gak mizernj, opowrzeni, hanebnj, nenawprawitedlnj, a nesnesytedlnj gsau nemaudrej a blámtwoj lidé. I. II. Některé wěcy, ktere Přátelstwj ruffy. 24

S Amenem blatným kamenowan gest lenoch, a wssychni mluwiti budau o zhrzenjm geho. 2. Legnem woluw kamenowan gest lenoch: a každý, kdoby se ho dotekl, otřese ruce. 3. Hanba † otce gest ze syna nezwedeneho: dcera pak w wmenssenj bude. 4. Dcera opatrná dēdictwj muži swému. Nebo ktera zahanbuge, k pohaněnj býwá rodjtele. 5. Otce y muže zahanbuge sinělá, a od bezbožných nebude wmenssená: * od obogjch pak bude znevctěna. 6. * * * Gudba w zámutku newhodná rozprávka: bičowé a včeni w wsselikém času maudrost. 7. Kdo wčj possetileho, gako kdo † slepuge střep. 8. Kdo wyprawuge slowo neposlauchagjcmu,

† otce w
† obauub
pak bude
w newájs
nosti
** mazyka
† elegugj

gako

gako kdo budj spjcyho z težkeho sna. 9. S spjcm mluwj, kdo
 * Nj. 38. 16. * bywá * * smysl
 1. Mrog. 50
 10. wssedky
 ony
 * testnost
 mja
 * Nj. 27. 3
 * * swazac
 ná, slajená
 † cyčky
 * bžně
 * * Bodicy
 † wmyll,
 smylnost
 * zplasy
 * * scowáná
 wánj
 † rozdáli se
 * abys y
 w zboj
 gebo
 * * wsselity
 twarowati
 * na zlázu
 neptiwedi?

gako kdo budj spjcyho z težkeho sna. 9. S spjcm mluwj, kdo
 wyprawuge blázu maudrost: a na koncy rozprávky dj: Kdo gest
 to? 10. Nad mrtwým plač, nebo zhynulo swětlo geho: a nad
 bláznem plač, nebo * hyne ** rozum. 11. Maličko plač nad mr-
 twým, neboť odpočinul. 12. Neyneslechetněssyho zagisté neynesle-
 chetněssy život nad smrt possetilého. 13. Smutek mrtweho sedm
 dni; possetilého pak a bezbožneho, † wssyctni dnové žiwobyti gegich.
 14. S bláznem nemnoho mluw, a smesmyslným nechod. 15. Wstříj
 hey se ho, abys neměl težkosti, a nebudeš zprzněn hřichem geho. 16.
 Vchyl se od něho, a naleznesh odpočinuti, a nebudeš * testliw w blá-
 znostwj geho. 17. Nad olovo co težssyho bude? a gake gemu giné
 gméno nežli possetilý? 18. Pšek, a sul, a hrudu železa snadněgi gest
 nesti, nežli člověka neopatrného, a possetilého, a bezbožneho. 19.
 Wazba dřewěnná ** spogená w základu stawenj nerozstaupj se: tak
 y srdce wtworzené w mysslenj raddy. 20. Mysslenj rozumneho we wsse-
 likém času, bázni porussené nebude. 21. Gako † koly na wssostech, a
 kamenj do zdi * bez obwrhnutj postawené proti twáři wětru neob-
 stogj: 22. tak y srdce bázliwe w mysslenj blázna proti autoku bázně
 neodolá. 23. Gako srdce lekawé w mysslenj possetilého, wsselikého
 času nebude se báti, tak y kdož w přikazanjch Bojch trwá wždycky.
 24. ** Kdo bode oko, wywadj slzy, a kdo bode srdce, pronássy† smysl.
 25. Metagjcy kamen na practwo, * rozežene ge: taky kdož hanj přjste-
 le, russy přátelstwj. 26. Na přjtele bytbys wytrhl meč, nezaušsey: gest
 zagisté nawrácenj. Na přjtele 27. otewřelliby wsta smutná, nebog
 se: gest zagisté ** smjřenj; kromě haněnj, a wytepkánj, a pechy, a tag-
 nosti pronessenj, a rány lstiwé: w těch wssch wěcech † wgdě přjtel.
 28. Drž wjru s přjtelem w chudobě geho, * abys y w dobrých wěcech
 geho se weselil. 29. W čas sšauženj geho zůstaň mu wěrný, abys
 y w dědictwj geho spolu dědicem byl. 30. Před ohněm kominu
 pára, a dým ohně wzbůru se wznássy: tak y před křwi zlořečenj, a ha-
 něnj, a hrozenj. 31. Přjtele pozdrawiti nebudu se styděti, před twáři
 geho nestrygi se: a přihodili mi se zlé wěcy skrze něho, snesu. 32. **
 Každý kdo wsslyšy, † strjcy se bude před njm. 33. Kdo dá wstun mým
 stráž, a na rty mé pečet gistau, abych skrze ně nepadl, a gazyk můg aby
 mne * nezřazyl?

Kapitola XXIII.

I. Modlitba, w které žádáme skrz Boha od hřichů sproštěnu bñti. 1. II. Gak máme ga-
 zyt na vzde drjeti, a wsselikého přisahánj se warowati. 7. III. Slepota člověka chlipného, a cy-
 zoložníka. 21.

Šane otče, a panownjče žiwota mého, neopausstěgž mne
 w radě gegich: anjž dopausstěg mne padnauti w nich.
 2. Kdo wložj na mysslenj mé biče, a na srdce mé wčemj
 maudrosti, aby newědomostmi gegich neodpuštili

mne, a nevtázala se prowinění gegich, 3. a aby nepřítostli newě domosti mé, a nerozmnožila se prowinění ma, a hřichové mogli se nerozhognili, a abych newpadl před obličejem protivníků mých, a neradowal se nademnou nepřitel můj? 4. Pane otče, a Bože žiwota mého, neopauštěg mne w myšlení gegich. 5. Powyššanj očí mých nedáwey mi, a wšelikau žádost odwrát odemne. 6. Odegmi odemne břicha žádosti, a † smilněnj žádosti at mne nepopadnau, a dussy * nestydaté, a nestroceně, newy dáwey mne. 7. Včeni wst slyšte synové: a kdo ostrihati bude ho, nezahyne rty, anzi se pohorššy w skutčých neyneslechetněgššých. 8. W marnosti své popaden býwá hřissnjt, a pyšný a zločycný pohorššy se w nich. 9. Přisahánj at nezwykagi wsta twá, mnozý zagisté pádowé w něm. 10. Gmenowanj pať Boha at není wsta-wičně w wstech twých, a ke gmenum Swatých nepřimisug se: nebo nebudeš bez hřichu od nich. 11. Nebo gako služebnjku wsta-wičně tázanému, modřin newbýwá: tať ** každý genž přisahá, a gmenuge, † z cela od hřichu nebude očisštěn. 12. Muž mnoho přisahage naplněn bude neprawostí, a neodstauj od domu geho rána. 13. A newyplnili přisahu, prowinění geho na nem bude: a patli nebude sobě wšymati, prowinuge dwognásobně: 14. a přisahalliby na darmo, nebude osprawedlněn: nebo naplněn bude odměnau dům geho. 15. Gest y giné mluwenj protivně smrti, nechť se nenalezá w dědictwí Jakobowa. 16. A zagisté od mi-losrdných** wšedky ty wěcy odgate budau, a w prowiněnjch newu- dau se waleti. 17. Nečáznému mluwenj at nezwykagi wsta twá: gest zagisté w něm slowo hřicha. 18. Pamatug na otce a matku swau, nebo v prostřed welikomocných postawen sy: 19. aby se snad nezapomenul nad tebau Bůh před obličejem gegich, a wsta-wičnostj swau † ossálen, pohaněnj netrpět, a raděgi by se byl newarodil, a dni narození swého abys nezlořecil. 20. Čłowěk newyškly slowum hanliwym, * we wšech swých dnech nebude wy-cwícen. 21. ** Dwoze pokolenj rozhognugi se w hřissých, a třetj wwa- dj hněw, a zahynuti. 22. Duse † horká gako oheň hořcý, newhasně, až něcco pohltj: 23. a čłowěk neslechetný w wstech těla swého, nepřesta- ne, dokudž nerozpálj ohně. 24. Čłowěku smilnému každý chleb slad- ky, newstaňe přestupuge až do konce. 25. Každý čłowěk kterýž pře- stanpá lože své, † pohrdage dussy swau, a řka: Kdo mne widj? 26. tmy obkřicugi mne, a stěny přikrywagi mne, a žádný neohlédá se po mne: koho se ostychám? na hřichy mé nezpomene newywyššy. 27. A newdžumj, že wšedky wěcy widj oko geho, nebo wyhánj od sebe bá- žen Bozj takowá čłowěka bážen, a oči lidj bogjce se ho? 28. a nepo- znal, že oči Paně mnohém wjce swětleyššy gsali nad slunice, spátrugjce wšedky cesty lidště, a hlubokost propastj, y na srdce lidšta hledjce do skřypčich stran. 29. Nebo Panu Bohu prwe než stworeny býty, wšed- ky wěcy známé sáu: tať y po dořonánj spátruge wšedky. 30. Ten ná

† fialoz
nicwa
* nestroceně, nestro-
ceni

a 3. 28g. 20.
7.
Mat. 5. 35.

** wšedky
† Dobr

* přisaha-
witi

** wšedky
to odgate
bude

† ossálen

b 2. 28. 10.
7.
* do wšed-
ky diny své
** dwe wě-
cy roznoc-
ugi hřichy
† wbrata

† máto wže
že wšy
focau
c 28. 25. 15.

m tam
ati buz
zahnan
e
Mog. 20.
iag. 22.
offlika
rtwe
shledjz
swau

vlicých města mstěn bude, a jako hříbě kónsté * bude honěn: a kdež se nenadál, bude polapen. 31. A bude w hanbu wšem, proto že nestozuměl bázni Páně. 32. ^a Tak y žena ** každá opausstěgicý muže swého, a ustanowugicý dědictwý z cyzyho manželstwý: 33. předně zagisté w zákonu Nleywýssýho nebyla wěrná: po druhé proti muži swému prowinila: po třetj w cyzoložstwú smilnila, a z gineho muže syny sobě ustanowila. 34. Ta do † společnosti přiwedena bude, a na syny gegj bude * dotazowáno. 35. Nepustj synowé gegj kořenú, a ratolesti gegj newydagj owoce. 36. Pozústawj k zlořečenstwý památku ** gegj, a hanba gegj nebude zahlazena. 37. A poznagj, kterj zanechání sau, že nic lepšýho není jako bázeň Boží; a nic sladšýho, jako ohled mti na přikazanj Páně. 38. Sláva weliká gest následowati Pana: dlauhost zagisté dnů přigatá bude od něho.

wezpe
wec
3 oby
přisá

Přisáhání at nezwykagj, dj Syrach w weršy 9. wsta rowá, mnozý zagisté sau pádowé w něm. ^a Tážessj se, gach pádowé? odpowjdám, je křiwó: přisězstwý: nebo kdo z obyčege přisáhá, gachj gsau welmi mnozý, začastj křiwó přisáhá. Přiswědčuje mi w tom Auctor Imperfeai Operis, kdj dj: ^a Nezapowjli se přisáha, nebudau mocy zastawena býti křiwá přisězstwý: nebo žádného není, genzby se často přisáhal, aby někdy křiwé nepřisáhal. W témj domněnj byl gest S. Michoř Naznanzenšj, genj prawj: ^b Prostředek proti křiwó: přisězstwý gest, nikda nepřisáhati se: gakhoby řicy chťel, leč do cela obyčegně přisáhny přestanau, není nádege, aby křiwó:

přisězstwý přestalo. S. Jan Zlatowšj to též wčj, kdj dj: ^c Utenj možná wěc, aby ten, genz se přisáhá (rozumeg často) nezapřisáhl se křiwé, chťe neb nechťe. Utenj také možná wěc, aby kdo křiwé se přisáhá, spafen byl. Naposledy pak S. Augustyn takto o přisáze mluwj: ^d Křiwá přisáha štodliwá gest, prawdiwá přisáha gest nebezpečná, žádná pak není bezpečná: od kudy ne gen co neypiněg wystrjhati se máme častého přisáhání, ale wšeho docela, lečby k tomu welmi weliká přičina nás doháněka, a tehdy dáj máme to gestě s dobrým rozwáženjm činiti, pomnjce toho za swědka bereme.

th. Im
oper. 7.
in Mat.

Naz. 10.
Iver. ira

Chrysof.
12. in

Aug. ser.
de verb.
3.

Kapitola XXIV.

I. Dynamuge se, je Maudrosti začátek od Boha pocházz. 1. II. Item je ona nebe, moře, zem y wšedko co w Swětě gest stwořila, a gestě aj posawád welmi maudře a rozumně swět sprawuge, a řidj. 6. III. Item je ona sobě swé Obydli wywolila na hoře Syon, při národu Izraelšém. 12. IV. Gegj krásá přirownáwá se krásnému stromowj. 17. V. Za též Maudrosti přednášj swé wjtky, totij: Lásku, Bázeň, Poznánjic. 24. VI. Naposled dokazuje, je w Mogjisse a w Prorokú wzláště pak w Krysta, se nalezá. 32.

o cýt
wich

Maudrast chwáliti bude dussy swau, a w Bohu wctěna ^a bude, a v prostřed lidu swého honosyti se bude, 2. a † w shromážděnjch newwýssýho otewře wsta swá, a před obličegem mocy gého honosyti se bude, 3. a v prostřed lidu swého powýssena bude, a w plnosti swaté ku podiwu bude, 4. a w množstwý wywolených bude mti chwálu, a mezy požehnánymi požehnána bude, řkaucý: 5. Gá sem z wst Nleywýssýho poslla prworozená před wšým stwořenjm: 6. Gá sem wčinila na nebesých, aby wzesslo swětlo nefkonale, a jako mha přikryla sem wšelikau zem: 7. Gá sem na wýsostech přebýwala, a trún můg na slauptu oblaowém. 8. Otrssleť nebe obessla sem sama, a hlubokost propasti pronikla sem, na wlnách mořských cho-

Díla sem, 9. a na wffelité zemi stála sem: a we wffelitém lidu, 10. a we wffelitém národu přednost sem měla: 11. a wffelch wywýssených y ponížěných sřdce mocy sem * sřlapala: a we wffelch sřch odpočinutj hledala sem, a w dědictwj Páně zdržowati se budu. 12. Tehdy přikázal, a řekl mi Stwořitel wffelch wěcy: a který sřwořil mne, odpočinul w stánku mém, 13. a řekl mi: W Jakobu přebýwey, a w Izraeli děd, a w wywolených mých pust kořeny. 14. Od počátku, a před wěky sřwořena sem, a až do budaucyho wěku ** nepřestanu, a w přibytku swatým před ním posluhowala sem. 15. A tak w Syonu utworzena sem, a w městě † poswěceném podobně odpočiwala sem, a w Geruzalémě moc má. 16. A w kořenisa sem se w lidu * wctěném, a ** w částce Boha mého dědictwj geho, a w plnosti swatých zdržowánj mé. 17. Gako cedr wywýssena sem na Libánu, a gako cypriss na hoře Syon: 18. gako palma wywýssena sem w Kades, a gako sřtijenj růže w Berychu: 19. Gako oliwa † krásná na polich, a gako gawor wywýssena sem podle wody na vlichch. 20. Gako sřkořice a balsám wonný wuni sem wydala: gako mirra wyborna dala sem libeznost wuně: 21. a gako storax, a galban, a ungula, a gutta, a gako Libán * nenataty napustila sem párau přibyteř mŭg, a gako balsám nesmísseny wuně má. 22. Gá gako terebint rozložila sem ratolesti swé, a ratolesti mé cti a milosti. 23. Gá gako winný kmen ** wypučila sem libost wuně: a kwitj mé owotce cti a † poctiwosti. 24. Gá matka krásného milowanj, a bázně, a poznánj, a swaté náděge. 25. We mně wffelika milost cesty a prawdy, we mne wffelika náděge žiwota a ctnosti. 26. Přegděte ke mně wssyčmi, kteřjž žádostiwí ste mne, * a od ploduw mých ** naplněte se: 27. Duch zagistě mŭg nad med † sladký, a dědictwj mé nad med a plast sřrdj: 28. Památka má * w pokolenj wěku. 29. ^b Kteřj mne gedj, gestě lačněti budau: a kteřj mne pigj, gestě žjžiti budau. 30. Kdo poslauchá mne, nebude zahanben: a kteřj pracugj ** we mně, hřessyti nebudau. 31. Kteřjž wyswětlugj mne, žiwot wěčný mji budau. 32. Tvo to wssěcy wěcy kniha žiwota, a wmluwa Nelywýssyho, a poznánj prawdy. 33. Žakon rozkázal Mlogžiss w přikázanjch sřprawedlnosti, a dědictwj domu Jakobowu, a Izraeli zaslíbenj. 34. † Ustanowil Dawidowi služebnjku swému wzbuditi krále z něho neyřlyněgšyho, a na trůnu cti sedjčho * na wěky. 35. ^c Kteřjž naplnuge gako Sizon maudrost, a gako Tygrys we dnech nowých wrod, 36. Kteřjž doplnuge gako Eufrates ** rozumnost: ^d Kteřjž rozmnožuge gako Jordan w čas žni. 37. Kteřjž pošyla kážen gako swětlo, a přistogjcy gako Gehon w den winobranj. 38. Kteřjž dokonáwa prwnj wědětj gi, a mdlyšy newystjgne gi. 39. Nebo od moře rozhognilo se myšlenj gegj, a radda gegj od propasti weliké. 40. Gá maudrost wylila sem řeky. 41. Gá gako strauha wody nesmjrné z řeky, gá gako řeky † z wod, a gako wedenj wody * wysřla sem z ráge. 42. Řekla sem: swlazjm zabra-

* postala

* přisl. 8. 22

** býti

† postawěním
* počestněm
* a w sřtance

† spaušá

* nenacazeny

** wydala
† počestno: sti

* plody mými
** sřřte se
† sladšy
* w rodech
^b 3. n. 6. 35.

** dělaji we mně, nápomocni sřau mne

† ušojil
* po wšelch
dy budaucy časj
^c 1. Mlogj. 2. 11.

* sřnyřl
noř
^d 3. n. 3. 15

† wycot
* wyplnna la

•• Měpis
wan
† owocen
* Zy
*• strauha
ma obrati-
la se w řeku

Du swau *• fazenic, a opogim lauty mé † owoce. 43. * A blé *• včinená gest mi strauha hogná, a řeka má přiblížila se k moři: 44. nebo včeni gako swjtánj oswěcugj wšem, a wyprawowati ge budu až do dale-
kých krajín. 45. Proniknu wšedky nižší strany země, a sblednu wšed-
ky spjcy, a oswjtím wšedky dauffagjcy w Pána. 46. Gestě včeni gako
prorocwj wylegi, a pozůstawjm ge hledagjcm maudrost, a nepře-
stans w pokolenjch gegich až do wěku swateho. 47. * Wize; žet sem
ne sama sobě pracowala, ale wšem wyhledawagjcm prawdy.

c Nij. 33. 48.

S. Albert.
M. hom. su-
per Missas est.
b S Bonav.
in Spec. Virg.
c. 3.

W weršy 25. přiwádj Syrach maudrost takto mluwjch: We mně wšeliká milost cesty a prawdy. Kteráto slova S. Ot-
cové wztahugj na Nchswětěgšy Rodičku Bo-
žj. A předně syce S. Albert weliký dj o ni:
a Shromážděnj wod nazwal Bůh mořem,
misto pať wšedch milosti slowe Marya.
Podobně mluwj S. Bonaventura: b Ma-
rya slowe moře pro hognost milosti: od-
kudž psáno gest: (w knize Kazat. w 1. kap.)
Wšedčny řeky wcházegj do moře, řdyž
wšeliké milosti Swatých wcházegj do
Marye. A málo potom dokládá: Odkudž
ona neylépe řjcy může onu Syrachowau
propowěd: we mně wšeliká milost cesty
a prawdy. A obšyrněg dokazuje to thj S.
Witel takto mluwó: Marya řjcy může onu

Syrachowau propowěd: we mně wše-
liká milost cesty a prawdy; we mně wše-
liká nádege prawdy a crnosti; genž gest
Matka toho, o němž čteme, že gest plný
milosti a prawdy. Aníž diw, že na tom
prutu gest tať weliká daru Duchu Sw.
hognost, na gegimžto kwětu Duchu Sw.
odpočjwal s takowau daru hognosti.
Nebo Marya gest onen prut, a Syn Ma-
rye gest onen kwět, o němž se prawj v Je-
zayáše: d Wygde prut z kořene Jesse,
a kwět z kořene geho wystaupj. Uodpo-
čjwati bude na něm Duch Páně, Duch
maudrosti a rozumu řc. Poněwádž te-
dy tať weliká milost wyléwá se na celau
zahradu, čjmž wjce na samý toho kwětu
prut, na samau Maryi.

Marya gest?
plná mi-
losti.

c Idem in
Spec. Virg.
c. 6.
d Nij. 11. 12.

Rapitola XXV.

I. Tři wěcy gsau které se Maudrosti ljbj. A giné tři kterýchj nenáwidj. 1. II. Deset
wěch které slowěka blahoslaweného činj. 9. III. Džlosti jenské. 17.

W třech wěcech ljbj se duchu mému, kterěžto schwále-
né sau před Bohem y lidmi: 2. swornost brattj, a mi-
lowánj bližnjch, a muž a žena dobře se snásegjcy. 3.
Tři wěcy † nenáwiděla dušse má, a obtjzen sem wel-
mi žiwotem gegich: 4. chudeho pyšněho: bohatě-
ho lžiweho: starce possětileho a nesmyslného. 5. Kterýchž wěcy w
mladosti swé sy neshromáždil, kterak w starosti swé nalezněs: 6. Gať
wšlechtily šedinám saud, a starššým poznati raddu! 7. Gať wšlechtily
dlauhowěkým maudrost, a slawným rozum, a radda! 8. Koruna star-
cuw mnohá žkussenost, a sláwa gegich bazeň Božj. 9. Dewět nedu-
měných wěcy šrdce welebil sem, a desátau powjm w gazyku lidem: 8
10. člowěk, který se weselj w synech, žiw sa a wida podwrácenj ne-
přátel swých. 11. * Blahoslawený řdož bydlj s ženau rozumnau, b a
řdož gazykem swým nepoklešl, a řdož neslaužil nehodným sebe. 12.
Blahoslawený, řdož nalezl přjtele praweho, a řdož wyprawuge spra-
wednost vchu poslauchagjcmu. 13. Gať weliký, řdož nalezl mau-
drost, a vměnj! ale nenj nad bogjcyho se Pána. 14. Bazeň Božj na-
dewšedky wěcy se * postawila: 15. Blahoslawený člowěk, kterému da-

† nenáwidj,

a Nij. 26. 1.
W 19. 14. 1.
Jtem 19. 16.
b Jaf. 3. 2.

* pořáda

rowáno gest mji bázeň Boží: kdo gi drží, komu připodobněn bude: 16. Bázeň Boží počátek milování geho: wjry pak počátek ** příkličowán má býti gi. 17. Wšseliká rána, zámutek srdce gest: a wšseliká zlost, neschetnost ženy. 18. A wšselikau ránu, a ne ránu vhlídá srdce: 19. a wšselikau neschetnost, a ne neschetnost ženy: 20. a wšseliké zastřenj, a nezastřenj nenáwidjých: 21. a wšselikau pomstu, a nepomstu nepřátel. 22. Ulenj hlavy neschetnějšy nad hlavu syptjých ho da: 23. a nemj hněwu nad hněw ženy. Bydliti se lwem a dračem ljbiti se bude, nežli bydliti s ženau neschetnau. 24. Neschetnost ženy proměňuje obličej gegj: a † zaslepuge obličej swúg gačo nedwěd: a gačo pytel vřazuje. V prostřed gegj nejbližšých. 25. zavpěl muž gegj, a vslyšaw zdech maličko. 26. * Krátká wšseliká zlost nad zlost ženskau, los hříšnikuw padniž na ni. 27. Gačo wstupowánj pšestčné na nohách ** dlaho = wěkeho, tač žena † žwawá muži pokogněmu. 28. * Neohlídey se na ženy krásu, a nepožádey ženy w šličnosti. 29. Ženy hněw, a nestydatost, a zahanbenj weliké. 30. Žena máli přednost, protivná gest muži swemu. 31. Srdce ponížene, a twář smutná, a rána srdce, žena ** neschetná. 32. Ruce mdlé, a kolena klesawá, žena kteráž neb ahošawj muže swého. 33. * Od ženy počátek včiněn gest hřichu, a strže ni wšsyčni vmjráme. 34. Uedáwey wodě swé wygiti, ani maleho; ani ženě † neschetné dowolenj * wen wygiti. 35. Nebudeliť choditi ** po ruce twé, zahanbj tě před obličejem nepřátel. 36. Od těla swého odřež gi, atby wždy tebe zle newžíwala.

** připos gen
c. Dř. m. 19.
† zasmsus se
* malá gest wšseliká zlost proti zlosti ženské
** starého † gazyka wata štěs berná d. Dř. 42. 6.
* newoble deg
† zlostřila c. 1. Dř. 3. 6.
† zlostřile
* wycházej ni
** k ruce

Kapitola XXVI.

I. Gačo žena ctnostná a maudrá velmi dobrá, tač bezbožná a nemaudrá náramně zlá gest. II. Dvě wěcy gsau, které zámutek přinášegj, a třetí gestto hněwivost. 25.

Eny dobré blahoslawený muž: počet zagisté let geho † dwognašobný. 2. Žena slyná obweseluge muže swého, a leta žiwota geho naplnj w pokogi. 3. Dřl dobrý, žena dobrá, w podjlu bogjých se Boha dána bude mužji pro činy dobré: 4. bohateho pak a chudeho srdce dobre, we wšselikém času obličej gegich wesely. 5. * Před třimi wěcy bálo se srdce mé, a w čtwrté twář má strachuge se: 6. Zrády města, a ** sebránj lidu, 7. haněnj žiwého, nad smrt wšsedy ty wěcy těžšy: 8. bolest srdce a truchlenj, žena † zehrawá. 9. Uaženě * horlicy bič gazyka, sewssemi ** zdelagjcy. 10. Gačo gho wolum, kteréž se wiklá, tač y žena † neschetná: kdož gi drží, gačo ten kdož vchopj štjra. 11. Žena ožralkyně, hněw weliký: a pohaněnj, a mřzkost gegj nebude přikryta. 12. Smilstwj ženy na wyzdwojzenj očj, a na obócjch swých poznana bude. 13. * Nad dcerau neodwracugjcy se, vpetwj stráž: aby naleznáuc přjlezitosti * zle vžíwala sebe. 14. Odewššy ** nestydatosti očj gegj štetě se, a nediw se † nebudeli na te-

† dwogj
od třech wěcy
** ráznice
† horlicy žena důmenná zmišlowánj cyžyho
* zehrawe
** zdiłnoš magicy, wšsem se wygetuwš gicy
† zletřilá a Dř. 42. 11.
* newjřwáz la sebe
** napočesťnostj
† gestřize

sobě tebe
wšlymati
nebude

† si ajně
* nemůž
dostli wáže
na byti, nez
má žádné
ceny dusse
wypčena

* mocné
** celistwé

† handlas
gicj, tupčj
cý
* wst swjch

Welmi oc
hawná wéc
gest jena.
opilštwj
oddaná.

a Auth Im-
perf. oper. in
c. 7. Mat.

b S. Ambr. 1.
de Elia & je-
jun c. 18.

be dbati. 15. Gako pocestný žijnjwý, k studnicy wsta otewře, a ze wšse-
like wody neyblížšy pji bude, a proti wšselikému kolu seděti bude, a
proti wšselike střele otewře taul dokawádz nezemdlj. 16. Milost ženy
† pilně obweselj muže swého, a kosti geho ztucnj. 17. Kážen gegj, dar
Božj gest. 18. Žena rozumná a mlčeliwá, * neni proměněnj wycwičene
dusse. 19. Milost nad milost, žena swatá a stydliwá. 20. Wšselike
pať wáženi neni hodné zdrželiwé dusse. 21. Gako slunce wycházege
swětu na wysostech Božjch, tak ženy dobre sličnost k ozdobe domu ge-
gjo. 22. Swjce stkwaucý na swjenu swátem, a sličnost twáře nad
wěkem stálym. 23. Slaufowé zlatj na podstáwčých stříbrných, a no-
hy * pewné na patách stále ženy. 24. Základowé wěcnj na stále ** pe-
wne, a přikázanj Božj w srdcy ženy swaté. 25. We dwau wěcech zar-
mautiso se srdce mé, a w třetj hněwwoft mi přišla: 26. Muž bogo-
wnj hynaucý strz chudobu: a muž rozumný potupený: 27. a který
přestupuge od sprawedlnosti k hřichu, Bůh pripravil ho k meči. 28.
Dwě wěcy těžké a nebezpečné zdály mi se, těžce se swoláčj † handlj
nedbanliwosti: a nebude osprawedlněn křčmar od hřichu * rtu.

Wšsecky ženy měliby sobě za částj připomj-
nati to, co tu liade Syrach w weršy 21. řka:
Žena ožralkyně, hněw welišy; a pobaněnj,
y mřzkost gegj nebude přikrytá. Wěda mu-
žj, genj takowau jenu má: w tomj domě bude
wstawičnē hněw panowati. Nebo gestli muž
drowj, řdij se opjge s čim drowněššy žena?
a wjdychy ho k hněwu popauzeti bude. A byt
toho nebylo, předce se muž hněwati bude, je-
mu v wšsech takowau hanbu a pobaněnj
swjym ožralštwj činj. A protož Řjmané za-
porowěli ženám wjno pji. Romulus prwnj
Křál gegich wydal proti nim tento křkon:
Budeli doma wjno pji: aby potrestaná by-
la gako Cyzoložnice. A sluffné; neb galk mluwj
Aut. Imperf. Operis; * Každá žena, která

gest ožralkyně, a žranj oddaná, ta gest také
kurwa. Wěkně také o tom mluwj S. Am-
broj: b gestli že wjno a ženy činj, aby lidé
od Boha odstaučili, proto že aneb chlip-
nost ge wábj k přestaupenj: gestliže každá
wěc s nich obwzřáštne to působj, čehož
nedowědau spogené? Od kudž ne bez přiče-
ny dj Mudřec: Žena opilkyně hněw weli-
šy: mřzkost swau nepřikryge. Prwnj
mudřowé, je ženy od přirozenj chlipněššj
gšau nešli mužj; ale je spoku od přirozenj gšau
stydliwěššy, přemáhagj se w tom: řdij pať
opilštwj zmate gim hlavu, a stydliwost na to
wstapuge, čehož giněho nadáti se řdo může,
nešli je chlipnost nápogetm zapálená přemuje,
a k tělesnemu škrtku ge přiwede?

Kapitola XXVII.

I. Žádost bohatštwj gest přičina hřichu. 1. II. Wědná se jde o rozličných wěcech, totij:
o mluwěnj, o pokuffěnj, o škrocenj gajška. 5. III. Welmi škodliwá wěc gest tagnosti prona-
šferi. 27. IV. W galk nenáwistj gšau lidé šštwj a podwodny a galk obyčegnē: řdo komu gámu
kopá, sám do nj wpadá. 27.

† bledj
* žerd, kolit
** w dřatj
se bude
hřich,
† wšlawičnē
* wzmýčá-
nj
** aužkost
† trápenj,
žármatku
* ofopá-
wánj
** wžitč

Ko chudobu mnozy prowinili: a řdož † hledá zboha-
tntati, odwrácý oko swé. 2. Gako v prostřed spogenj
kamenu * kul wražen býwá, tak y v prostřed prodá-
wánj a kupowánj ** tlačen bude hřich. 3. Setřeno
bude s prowinugjčym prowiněnj. 4. Gestliže w bá-
zni Páně † pilně nebudes se držeti, brzy se podwrátj dům twug. 5.
Gako * w stráženj řjčice zůstane prach, tak ** hnětenj člowěka w myšle-
nj geho. 6. Wádoby hřčjče zkušuge oheň, a lidi sprawedliwé poku-
šfenj † ofauženj. 7. Gako * wzděláwánj dřewa wřazuge ** owoce ge-

ho, tak slowo z mysslenj srdce člowěka. 8. Před řeči nechwal muže: nebo to gest skussenj lidj. 9. Budessli následowati sprawedlnosti, postihness gi; a oblečes gačo dslaubý oděw cti, a přebýwati budess s nj, a chrániti tě bude na wěky, a w den poznánj naleznesh wtworzenj. 10. Ptactwo k sobě podobnému se schází: a prawda k těm, kteří gi činj, nawrátj se. 11. Lew na low čjhá wždycky; tak hýchowé na činjcy neprawosti. 12. Člowěk swatý w maudrosti zůstává gačo slunce: nebo blázen gačo měsíc se měnj. 13. V prostřed nesmyslných chowey slowo času: v prostřed pač přemysllugicých wstawičný bud. 14. Rozprávka hřessých † nenawistná, a smjch gegich w rozkossch hřichů. 15. Mluwenj wnoho přísahajicý, wzburu wlasuw wstawánj hlawě způsobj: a nestydatost geho zacpánj wššy. 16. Wylitj krmw w různicy pyssných: a zlořečenj gegich slyssenj těžké. 17. Kdo * obnažuge tagnosti přjtele, wjru tratj, a nenalezne přjtele k aumyslu swému. 18. Milug bližnjho, a spog se s njm** wjrau. 19. Pačli obnažjss skryté wěcy geho, † nedohojss ho. 20. Nebo gačo člowěk, který tratj přjtele swého, tak y který tratj přjzeň bližnjho swého. 21. A gačo který wpaussitj ptáka z ruky swé, tak sy opustil bližnjho swého, a nelapjss ho. 22. Uenásledug ho nebo daleko wzdalen gest: wtekl zagistě gačo stna z * osydlá: poněwadž raněna gest dusse geho. 23. Giž ho wjce nebudeš mocy swázati. A** zlořečenj gest smjřenj: 24. obnažiti pač přjtele tagnosti, zausffánj gest dusse nestastné. 25. † Pokynugicý okem kuge * neprawé wěcy, a žádného nezawrhne: 26. před oblicem očí twých osladj wsta swá, a ** řečem twým diwiti se bude: naposledy pač přewrátj wsta swá, a w slowých twých dá pohorssenj. 27. Mnohých wěcy nenawiděl sem, a nepřitownal sem gemu, a Pán nenawiděti ho bude. 28. Kdož wzburu házy kámen, na hlawu geho padne: a rána lštiwá, lštiwého rozdělý rány. 29. A kdo gámu kopá, wpadne do nj: a kdo † postawuge kámen bližnjmu, wrazy se o něj: a kdo osydló ginému klade, zabyne w něm. 30. * Činjcy mu neyesslechetněgšy radu, na něho se swalj, a nepozná, odkud gemu přichází. 31. Posinjwánj, a pohaněnj pyssných, a pomsta gačo lew nan čjhati bude. 32. Osydlém zabynau, kteří se radugj z padu sprawedliwých: bolest pač strawj ge, prwe než zemrau. 33. Gněw a ** prchliwost obě ty wěcy † ohawné gsau, a muž hřjssnj * držitelem bude gich.

† newboz
dina

* pronášj

** wěrau

† nedostis
bness ho,
nebudess
ho mji po
tom
* s leči

** po swás
de zlořeč
né býwá
smjřenj
† mbauc
gicý,
* nessesle
ché
** nad řeč
mi zarymi

† poljšá

* Kdo činj

** rúrie
wost

† proškáté
* mji ge
bude, obsá
bne ge w
sobě.

Kapitola XXVIII.

I. Sedm Přjcin pro které nemáme pomsty wyhledáwati, aniž se mstjti čtiti pro křiwdy nám učiněné; nóbřj slusj na ně do cela zapomenauti, a odpustiti. 1. II. Gač škodliwý gsau gazykowé wtrhačuw, a pomslawučuw. 15.

y. Mat. 22. 35.
Mat. 6. 14.
Marf. 11. 25.
Džim. 12. 19.

SDo se chce mstjti, od Pána nalezne pomstu, a hřichy geho † zachowage zachowá. 2. * Odpust bližnjmu swému škodjcy mu tobě: a tehdaž modljcy mu se tobě hýchowé rozwázánj budau. 3. Člowěk člowěku

† schowáz
wage škowá
* Promit

zadržuge hněw, a od Boha hledá vzdrawenij * 4. A člověku podobnému sobě nemá ljtoſti, a za hřichy své proſy * 5. Sam tělo gſa, zadržuge hněw, a ** miloſtiwoſt žádá od Boha * kdo ſe bude modliti za prowiněnj geho * 6. Pomni na poſlednj věci, a přeſtañ nepřátelſtwj † prowozowati: 7. nebo * hnis a ſmrt naſta- wagj w přiřazanjch geho. 8. Pomni na bázeñ Bozj, a nehnewey ſe na bližnjho. 9. Pomni na zákon Vleywyſſyho, a pohrdni newědomo- ſtj bližnjho. 10. Zdrž ſe od ** pře, a vmenſſyſ hřichuw : 11. nebo člověk hněwiwý zapaluje přj, a muž hějſſij * zbauřj přátely, a v proſtřed pokoj magjčyč w puſtj nepřátelſtwj. 12. Ulebo † dle dřjwj leſa tať ſe oheñ rozpaluje : a dle mocy člověka, tať hněw geho bude, a dle gměnj ſweho powyſſy hněwu ſwe- ho. 13. Půtka * kwapná zaněcuge oheñ : a ** pře chwátagi- cy wylewá krew : a gazyť ſwědčjcy přiwádj ſmrt. 14. Bude- ſſi dmýchati na giſtru, gaťo oheñ ſe rozujti: a paťli wyplineſ ná ni, vhaſne: obě to z wſt pocházy. 15. † Uadymať a dwogjho ga- zyť zlořečený: mnoho zagjſtē zbauřj pokoj magjčyč. 16. Třetj gazyť mnohými pohnuť, a rozptyľil ge z národu do národu. 17. Mě- ſta hražená bohatých zkazyť, a domy welikomocných wykopať. 18. Mocnoſti lidj * rozſeťal, a národy ſylne rozwedl. 19. Gazyť třetj ženj zmužile ** wywrhl, a zbauw ge † prácy gegich. 20. * Kdo ſe nañ o- hledá, nebude mjtj odpočinutj, a niť přjtele bude mjtj, w kterémžby odpočinul. 21. Biče rána modřinu činj: rána pať gazyť zdrobj ko- ſti. 22. Mnozy padli w wſtech meče, ale ne tať ** gaťo křetj zahy- nuli ſtrze gazyť ſwüg. 23. Blahoſlawený kdo wřyt geſt před gazy- ſem neſſlechetným, kdo w hněwiwoſt geho nepřjſel, a kdo nepřitáhl gho geho, a w okowách geho není ſwázán: 24. gho zagjſtē geho, gho železnē geſt: a ſwazeť geho, ſwazeť mědenný geſt. 25. Smrt * geho, ſmrt † neyhoriſſy: a wžitečné wjce * peťlo než on. 26. Uwan- liwoſt geho neoſtane, ale obdržj ceſty neſprawedliwých: a w plame- nu ſwém neſpálj ſprawedliwých. 27. Křetj zanechawagj Boha, v- padnau ** w něg, a † rozhořj ſe w nich, a nezhaſne, a puſtěn bude na ně gaťo lew, a gaťo rys poranj ge. 28. Oplet wſy ſwe trnjm, gazyť neſſlechetného nechtěg ſlyſſeti, a wſtum ſwým wdeley dwěre a zámky. 29. Žlato ſwe, a ſtrjbro ſwe ſley, a ſlowum ſwým wciñ wáhu, a wždy wſtum ſwým rowné: 30. a pozorüg, abys ſnad nekleſ * na gazyťku, a nepadl před obličegem nepřátel wklady tobě ſtrogjčyč, a nebyť pád twüg nezdrawitedlný k ſmrti.

Proč člo-
wěk nemá
ſe mſtiti
nad bli-
žnjm ſwým.

a v. 1.
b S. Chryſ. l. 1.
de Compau.

Přednáſſege Syrach přičiny, proč žádný nad bližnjm ſwým nemá ſe mſtiti, nýbrž raděg gemu prowiněnj odpuſtiti, diw ſe welice tomu, je člověk negať ſnj ſe pro křiwdu ſobě wěne- nau na bližnjho ſweho hněwati, an zatim žádá Boha, aby on ſe pro geho prowiněnj na něho nehnewal. * Sam gſa tělo, hněw drzj, a ſmilowánj žádá od Boha * kdo ſe bude

modliti za prowiněnj geho * Než řekťe ně- kdo: hněwám ſe ſyce na něho, ale wſſať ne- dáñ ſe nad ujim pomſtiti. Na to odpowjda S. Jan Zlatowſký taťto: * Křyſtus chce, aby- chom netoliko odpuſtili hřeſſyčm, nýbrž aby chom taťy ge milowali, a modlili ſe za ně. Ulebo geſtli toľiko newrazyſ tobě, genj tebe wrazyť, ale wſſať ſe od něho ob-

wracuges, a nerád ho widišs, pozůstáwá bez pochyby gesťe rána w prsých, a bolest rozmáhá se w srdcy. Gestli pať tomu tať, gesťe, co Krystus přikázal, není vyplněno. Zdáli ty chceš, aby tobě tať milostiw učiněn byl Bůh, by ti syce nevbližil, odwrátil se wšak od tebe, a na hřechy twé

pomněl, a nechtěl tě widěti. Pročeť galeho k sobě chceš mstj Boha, když ho prosýš za odpustěnj hřichů, takowým se máš vřázati k těm, kteří prowinili proti tobě. To navčeni ai sobě wezmau ti, gesťo řkaji, že syce odpauštějí nepřátelům svým, ale je nemožau a nechtějí s nimi mluwiti a gednati.

Capitola XXIX.

I. Je máme bližnjmu neobtějně pügčowati, wšak přitom y bez nesnáze odpšacowati. 1. II. Sedm přičin, pro které slusň pügčowati, a almužnu dáti. 11. III. O rukogemstwj za swého bližnjho. 19. IV. Od wandrowánj a po swěte taulánj zdrjeti se máme, proto je taulánj a pohostinstwj mnohé zlé přinášš. 28.

S Dož činj milostdenstwj, pügčuge bližnjmu swému: a kdož k mocnějšj gest rukau, přikázanj zachowáwá. 2. Pügč bližnjmu swému w čas potřeby geho, a zase nawrat bližnjmu w času swém. 3. Utwrd slowo, a wěrně gedney s njm: a we wšelikém času naleznesh, co tobě potřebneho gest. 4. Množj gaťo nalezenj pokládali pügčku, a učinili obtěžnost těm kteří jim napomocni byli. 5. Dokudž newezmau, ljbajj ruce dawagjcyho, a w připowědjch ponžugj hlasu swého: 6. a w čas nawrácenj žádati bude čas, a mluwiti bude slowa k tessliwosti a mnoheho reptánj, a na čas přičynu složj: 7. paťli bude mocy nawrátiti, odpjratí bude, celé pügčty sotwa nawrátj polowicy, a počte to gaťo za wěc nalezenau: 8. paťli nic, k oklamá ho o penje geho, a bude geg nepřjtele mjtí darmo: 9. a vtrhánj k zlořečenj odpłati mu, a za čest a dobrodinj odpłatj gemu hanliwé mluwenj. 10. Množj ne z přičiny sšybalstwj nepügčowali, ale darmo oklamánu býti se obáwali. 11. Ale wšak nad pokorným mysly sšynějšj bud, a pro almužnu nepotrhuť ho. 12. Pro přikázanj přigemi chudeho: a pro nauzy geho nepropaustěť ho prázdneho. 13. Strat penje pro bratra a přjtele swého: a neschowáwey gich pod kamenem k zmařenj. 14. Klád poklad swüg w přikázanjch Ueywššyho, a prospěge tobě wjce nežli zlato. 15. Zawřj almužnu w srdcy chudeho, a onat wyprosť tě odewššeho zleho. 16. 17. 18. Klád štjt mocneho, a nad kopj, proti nepřjtelu twému bogowati bude. 19. Mužj dobrý slibuge za bližnjho swého: a kterýby stratil stud, k opustj geg. 20. Na milost rukogmē nezapomjney: nebo dal za tebe dussj swau. 21. Před rukogmjnjm vtjřá hějšnjš a nečistý. 22. Gmēnj rukogmē připisuge sobě hějšnjš: a newděčnj smyslem opustj wyswobozugjcyho geg. 23. Mužj slibuge za bližnjho swého: a když potratj štjdliwost, opustěn bude od něho. 24. Slibowánj neyhorššj mnoho zawedlo zprawugjcych, a pohnulo gimi gaťo wlnobitj mořské. 25. Mužmi mocnjmi točiwššj přestěhowati se ge učinilo, a taulali se mezy národy cizými. 26. Hějšnjš přestupugjcy přikázanj Páně, wpadne w za-

† přemáhá
* za naleze
nau wěc
** nesnáze
† dopomo
bli
* oplaceni
** prodlenj
† tessliwa,
protiwná
* času přiz
čítati bude,
a na čas
šly wřazo
wati bude
** oplatiti
† pripravj
* za
** plšněnj
† a vtrhán
njm a sloi é
čejnjm ods
plati gemu
* a za do
brodinj a
za přjzeň
odplati se
gemu ba
něnjm
** hanlis
wém mlu
wenjm
† pro slost,
ne je slosti
* wdatneg
ššj
** netábnj
ho k šaudu
* nepust
a 2eb. 4. 12.
b Wšš 17. 19.
** a onat
za tebe
nodliti se
bude proti
wššenu zlé
ma
† zanechá
* toče
** wřázá
zánj neshle
chemě, w
ššb ššj

† pomoy
laninu
c. 23. 29. 31.

* pohostin
stwj

* llowa
† přegdi o
dum dal

* trefšanj
štrany do
mu trefšanj
b. podare,
a tam wěři
tele

ručenj zlé: a kdo se snaží mnohé věci činiti, vpadne w saud. 27. †
Zeyšley bližnjho dle mocy své, a dey pozor na sebe, abys newpadl. 28.
c Počátek žiwota člověka, woda a chleb, a oděw, a dům schraňugjcy
hanbu. 29. Lepššy gest strawa chuděho pod střechau přemau, nežli
krmě škwoštné w hostinstwj bez přjbytku. 30. Teymennšy za weli-
ké zalibiž se tobě, a pohaněnj* putowanj newšlyššys. 31. Žiwot zly po-
hostinu býti dům od domu: a kde pohostinu bude, nebude důwěrně
gednati, aniž wst otewře. 32. Pohostinu bude, a krmiti, y napágeti
bude newděčné, a k tomu hořké** wěcy wšlyššy. 33. † Gdi hosti, a
přistrog stůl: a což w ruce máš, krm giné. 34. Wygdi od twáti po-
čestnosti přátel mých: přjbužnosti pohostinstwj domu mého wčiněnj
gest mi bratrem. 35. Těžkéť gšau tyto wěcy člověku magjčymu ro-
zum: * káranj pro dům a wyteykánj wěritele pügčugjcyho.

Kapitola XXX.

I. Rodičowé když své děti dobře, a w kázi wychowaj, weliký wjitel z nich magi: hanby
pať zegšaj, kdyžby jim šfolkowali. 1. II. Gať wyčtěná wěc gest zbrawj. 14. III. D
wjtku weselosti; a o nepřjležitostech truchlivosti a žamutku. 22.

wj. 13. 24.
Jem 23. 13.

† ma nad
nim wšaz
wěně bič
* aby po
ššaj z ně-
ho měl
as. 20. 6. 7.
† pozil
šawil

† abauj
† jobě wof-
ny šwy-
wolny
** chowey
rozmarěné
† a přiděš
te

* pobrá-
weg

** žnanj
† nezaneš
bawey, ne
přehlodeg
wystupšja
geho.

b. 25. 25.
† žmladi
** abys
mžšostj
geho nebyl
wščen.

† a mocny
w šyle

* neni žboz
ž nad žbožj
** obwe-
šelenj, ko-
chánj

† ml'oba
c. Dan. 14. 6.

* oběť dá-
na, oběto-
wánj

S Dož miluge syna swěho, † často geg mršká, * aby se ra-
dował w poslednjm swým času, a ať nemaťa dweřj bli-
žnjch. 2. Kdož wčj syna swěho, bude chwálen w něm,
a wprostřed domácých w něm se chlubiti bude. 3.
Kdož wčj syna swěho, † horlenj přiwádj nepřjtele, a w-
prostřed přátel chlubiti se bude w něm. 4. Umřel gest otec geho, a
gaťo newmřel: nebo podobněho sobě zanechal po sobě. 5. W žiwot-
bytj swém widěl, a weselil se w něm: při škonánj swém neni žarmau-
cen, aniž zahanben gest před nepřateli. 6. Nebo** zanechal obrance
domu proti nepřatelum, a přátelum odměňugjcyho milost. 7. Ža-
duše synu swáže rany své, a nad wšselikým hlasem † žformautj se
střewa geho. 8. Kuň neokroceny býwá twrdostj, a syn* rozpustilj
bude opowážliwý. 9. ** Rog syna, a nažene tj strachu: * hrey s njm,
a žarmautj tě. 10. Wěšměj se s njm, abys neležel, a naposledy** žlasto-
miněgj zubowé twogi. 11. Wědawey mu wšle za mladu, a † nepohr-
dey obmyššlenj geho. 12. Šheybey ššygi geho w* mladosti, a bj bošy
geho, do kudž gest nemluwné, aby se šnad nezawrdil, a newěřil tobě,
a bude tobě bolešť duše. 13. Wčj syna swěho, a pracug w něm, ** abys
o mržkošť geho nezawadil. 14. Lepššy gest chudý ždrawý, † a šylný mo-
cmi, než bohatý mdlý a žbičowaný žlostj. 15. Šdrawj duše w šwatto-
šti šprawedlnosti, lepššy gest nad wšseliké žlato a ššjbro; a tělo šylné,
nežli duchod nesmirný. 16. * Wšlenj cena nad cenu ždrawj těla: a neni
** wšššenj nad radošť šrdce. 17. Lepššy gest šmrt nežli žiwot hořký; a
odpočjnutj wěčné nežli † nedužiwost trwagjcy. 18. Dobré wěcy ššy-
té w wššeh žawčěných, gaťo předkládánj pokrmu wškol hrobu po-
štawěných. 19. c Co prospěge* oběť mokrá dána modle? neboť ani

gisti nebude, ani woněti: 20. tak kterýž zahnan býwá od Pána, nesa
 odměny nepravosti: 21. wida očima, a wzdychage, gačo klesstěneč
 D obgjmage pannu, a wzdychage. 22. Zamutku nedáwey dussy swé, a
 metrap sam sebe w raddě swé. 23. Weselost srdce, tač gest žiwot člowě-
 ka: a poklad bez nedostatku swatosti: a plesání muže gest dlaho-
 wěkost. 24. Smilug se nad dussy swau libě se Bohu, a zdržug se:
 shromážd srdce swé w swatosti geho, a zamuteč daleko zažen od
 sebe. 25. Mnohé zagisté zahubil zamuteč, a nenj vžitku w něm. 26.
 *Horlenj a hněw wkracugj dnurw, a před časem státi † wweđe * pře-
 myšlowánj. 27. *Stěwélé srdce, a dobré w pokrmejch gest: nebo
 gđia geho s pilnostj se strogi.

a Pjstl. 12. 75
 Item 15. 17.
 Item 17. 22.

c2. Ser. 7. 10.
 *zawist
 † starost,
 † sediny
 *pečowání
 *wesele

Poslechněte Rodičowé, kterak máte milo-
 wati děti wasse: Enrach tu takto o tom mlu-
 wj: * Kdož miluge syna swého, často geg
 mřská, aby se radoval w posledním swým
 času. Přijánu toho tuto přiwádj Esalomaun:
 *Bláznowstwj přiwázané w srdcy pachy-
 lete, a metla kázně wyžene ge. Musęgi te-
 dy Rodičowé častig gi wjwati, aby ge z srdce
 Syna, a Dcery wyhnali, a tak oni zdrawého
 rozumu nabyli. Nemagi pak mysliti, je wšse-
 čno zprawj metlau samau, aneb je gen wšdy-
 čy děti mřskati magi. Mnohé děti magi tak
 dobré přirozenj, je wšsečo wčinj, co gim kuli
 Rodičowé gegich poraučj, kđnj gim gen tito
 dobré slowo dagj, byt gim ani metlau nero-
 hrozni. Takowé mřskati nenj potřeby; ný-
 brj ty, gestto swymolný gšau, aneb twrdo-

stgngj, genj se ani dobrým ani zšm slowem,
 ani připowědmi, ani pohružkami napraviti
 nedagj. A takby byl měl Heli gednati s swými
 mi nezdarnými syny, pokud tito gestě byli
 malictj. Při takowých diwné zázrakj dowá-
 dj metla, a z swú žúřimých činj tiché beránky.
 Ale wšsáč wzdychy, prwe nežli k metle š-
 hneš, žfusš, zdali dobrým slowem, aneb gi-
 nými měkčegšými způsobj, a wyláště šre-
 swatá nawčenj, a trouq dobrý přiklad nemohaj
 k dobrému přiwedeni býti. Nečteme nic o ja-
 dné metle w žiwotě S. Wáclawa, aby gi kđnj
 byl potřebowal, a wšsáč k weliké Swatostj
 přiššel, proto je S. Wáclawa geho wstawičn-
 ě mu swatá nawčenj dáwala, a geho k dobr-
 ěmu swými čtnostnými přiklady a obcowánjmi
 wedla.

a 7. 1.

b Pjstl. 22. 15

Rodičowé
 magi syce
 metly wji-
 wati k na-
 prawenj
 děti; ale
 wšsáč tebs-
 dáž toliko,
 kđnj nemo-
 hau gich
 napraviti
 ginim pro-
 šteděm.

Capitola XXXI.

I. O nepořádné žádošti a wshledámánj žbojj. 1. II. S galkau počestnostj, střidnostj,
 a způsobnostj hosti na hodech se chorati magi. 12. III Wjnem nemáme se přeplniti. 30.

Přewánj † o počestnost chřadnauti wčinj tělo, a přemy-
 slowánj o ni odegme sen: 2. * Přemyšlowánj před-
 zwěděnj odwracuge smysl, a nemoc težká střizliwau či-
 nj dussy. 3. Pracowal bohatý w shromážděnj statku,
 a w odpočinutj swém naplněn bude dobrými wěcmi swý-
 mi. 4. Pracowal chudý w zmensšenj žiwnosti, a při koncy nuz-
 ným wčinen býwa. 5. Kdo zlato miluge, nebude osprawedlněn:
 a kdo následuge ** stráwenj, naplněn bude z něho. 6. * Mnozy
 přišli ku pádu šreze zlato, a wčinėna gest w krásě geho záhuba ge-
 gich. 7. Dřewo aurazu gest zlato obětugjých: běda těm, kterj
 následugj ho, a každý neopatrný zahyne w něm. 8. Blahoslaweny
 bohatý, kterýž nalezen gest bez posštwený: a kterýž po zlatu neoděšel,
 aniž dauffal w penězých a w pokladech. 9. Kdož gest ten, a budeme
 geg chwaliti? nebo wčinił diwné wěcy w žiwotě swém. 10. Který
 žkussen gest w něm, a dořonalý gest, budeč gemu sláwa wěčná: Který
 mohł přestaupiti, a nepřestaupil; činiti zlé wěcy, a nečinił: 11. protož

† Starání
 o počest-
 nost
 * myšlci-
 o před-
 zwěděni

*poruř-
 tednostj
 a Wjst 8. 3.

† čeliski
rwých, čes
list rwau
předni.

* Které bli-
žn, ho gsau

** pro pos-
ctiwoš
† nešty

* pčez
krowoš,
** l:boš
mji bude,

b Judnt. 13. 4.

† ošče
* přibodny

c Šalm. 103.
15.
Přijl. 31. 4.

** nenat
bo

a S. Ambr. 1.
de Elia c. 12.
Opilštwj
ne gen zba-
wuge člo-
wěta zbožj
geho, ale
y rozumu.

vtworzené gest zbožj geho w Pánu, a almužny geho wyprawowati bu-
de wšseliká cýrkew swatých. 12. Za stolem welikým posadil sy se : ne-
otwicey na něj † požeradla tweho prwnj. 13. Učejtey tak : mno-
hé wěcy gsau, kteréž na něm gsau : 14. pamatuj, že gest zlé oko nesses-
chetné. 15. Nesseschetněššyho nad oko co stwořeno gest : protož od
wšseliké twaři své šzeti bude, řdyžby vzřelo, 16. newztaňug ruky své
prwnj, a záwistj zprzněný zardělbyš se. 17. Neobtěžuj se na hodech.
18. Wyrůzuměj wěcem * bližnjho swého sam po sobě : 19. požijwey
gačo člowěk štjdmý těch wěcy, které se tobě předkládaj : aby, řdyž-
bys mnoho gedl, nebyl w nenáwisti. 20. Přestaň prwnj ** z přičiny
kážně : a nechťeg † přilissný býti, abys snad nevrázyl. 21. A gestli sy
v prostřed mnohých zasědl, prw nežli oni newztaňug ruky své, aniž
dčjwe žádey pji. 22. Gač dosti gest člowěku wycwičenému wjna má-
lo, a we spánj nebuděš obtižen od něho, a nepočtyšs bolesti. 23. Bde-
nj, * žluč, a hryzenj muži nestřidnému : 24. sen zdrawj w člowěku
štrowném, spáti bude až do rána, a duše geho s njm ** kochati se bude
25. A pašlibys přinucen byl k mnohému gedenj, wstaň z prostřed-
ku, wywrhni : a občerstwj tě, a newweďšs na tělo své nemoc. 26.
Slyš mne synu, a nepohrdey mnau : a naposledy nalezněšs slowa má.
27. We wššech škutčých swých buď rychlý, a wšseliká nemoc nepotká
tě. 28. Škwoštnému w chlebjch dobrořečiti budau rtowé mnohých,
a šwědectwj prawdy geho wěrné. 29. Na neššlechetněššyho w chle-
bě reptati bude město, a šwědectwj nesseschetnosti geho prawdiwé
gest. 30. Pilných w wjně nechťeg wybjeti : b nebo mnohé wyhladilo
gest wjno. 31. Oheň žkussuge železa twrděho : tak wjno šrdce pyššných
† trestati bude w opilštwj pje. 32. * Mjrný žiwot lidem, wjno w štř-
zliwošti : buděšli ge pji mjrně, buděšs štřizliwý. 33. Gačý žiwot gest
tomu, který nedostatek má na wjně : 34. co oklamáwá žiwot : Šmrt.
35. c Wjno k obweselenj stwořeno gest, a ne k opilštwj, od počátku.
36. Plesánj duše a šrdce, wjno mjrně pje. 37. Šdrawj gest dušy y těu
štřizliwý nápoj. 38. Wjno mnoho pje, popauzenj, a hněw, a pády
mnohé činj. 39. Šořkost duše wjno mnoho pje. 40. Opilštwj šmē-
lost, neopatrného auraz, wmenššugjcy, šylu a působjcy rány. 41. Při
kwasu wjna nekárey bližnjho : a nepohrdey gjm při weselošti geho :
42. slow haněnj nepraw gému : a ** nedotjrey naň w wpomjnanj.

W weršy 32. dj Šyrach, řdyž o wjně
gedná : Mjrný žiwot lidem, wjno w štř-
zliwošti pje. S. Ambrož práwě gináč ta slo-
wa čte, totjž : * Štejný žiwot lidem, wjno
w opilštwj : a takto na ta slowa mluwj :
Wššyčni při wjně rownj se sobě zdaaj, žč-
dný njžššý. Čhudý bohatému newštu-
ge, gačožto ten, genž newj, žeby čhudým
byl. Ne mdlý šylnému, gehož wššecfa
šyla w pitj gest. Ne žebrač bohatššému.
Ne opowržený we cti postawenému.

Sedě lid we dweřjch hospod, a nema-
ge kabátu, ani čjmbý se následugjcybo-
dne wyžiwiti mohł, šaudj Čyšare, a w
wznessených powinnosťech postawené :
ano domnjwagi se, žeby kralowali, a
wogššám rozkazowali. Škrze opilštwj
wčiněni býwagi boháčj, ani w prawdě
čhudj gsau. Šlato rozdávagi, a lidem
penže wydávagi, města štawj, ani nema-
gi, čjmbý křčmáři zapšatili to, co propili.
Nebo wěe w nich wjno, a newědj co má-

wj. Bohatj gšau, když se ožerau; ale hned gaš wjno zařgij, spatřugj, že gšau žebrácy. Za geden den propigi, co za mnoho dni wyděkali. Widjss, co nápozně mjrně pojmanj působj: ne gen do chudoby on člověka přiwádj, a to co sobě kdo težkau prácy a dšauhan zeyškal, gemu odgjmá; ale y blázna; něho činj; je ti gessro ho tehdyž plampagiccho slyšš, gašo bláznu a šřesšěněmu člověku se směgj. A toby postaciti mělo, aby budaucně někda žbyčěného nápože newjřwali.

Capitola XXXII.

I. Hospodárowé magj býti y poniženi, y pečlivi. 1. II. Gašby se hosti mladj y stařj při hodech chowati měli. 4. III. Kdo podle zákona a báni Bojj dobré raddy wjřwá, ten po aučinku nebude mřti co litowati. 18.

A Práwcem tě ustanowili: nechtěg se wynáseti: buď mezi nimi gašo geden z nich. 2. Pečj o ně měg, a tať přisědnj, a wšř zpráwě šwé dosti včíně zasědnj* za stůl: 3. abys se weselil pro ně, a ozdobu milosti přigal korunu, a došahl cti společného šnesseni. 4. Mluw staršř wěkem: neboť tobě přislusř 5. prwnj slowo** pilným oměním, a nepřekážcy* hudbě. 6. Kde slyššeni není, newylewey řeči, a newhodně nechtěg se wynáseti w maudrosti šwé. 7. Kamyneš karbunkulowý w ozdobě zlata, a šrownánj hudebniškw při kwasu wjna. 8. Gašo* w dšle zlata znamenj gest smaragdu, tať pořádně zněnj** hudebniškw při weselém a mjrném wjně. 9. Poslauchey mlče, a pro počestnost přibude tobě dobrá milost. 10. Mladence mluw šotwa w šwé † přičině. 11. Budešli dwaťrát otázan, ať má hlavu odpowěd twá. 12. W mnohých wěcech buď gašo newědomý, a poslauchey mlče spolu y otazuge se. 13. V prostřed welikomocných neopowážug se: a kde šau starcy, nemnoho mluw. 14. Před křupobitjm předegde blýškánj: a před štydlivosti předegde milost, a za osteychánj přibude tobě dobrá milost. 15. A w hodinu wstánj* neoblečug se: ale předběhuj dřjwe do domu šwého, a tam se wyražeg, a tam hřey, 16. a šoney vminěnj šwá, a ne w** prowíněnjch a w slowu pyšněm. 17. A z těch wšřech wěcy dobrořeč Pánu, šterjž včínil tě, a opoguge tě wšřemi dobrými wěcmi šwými. 18. Kdo se bogj Pána, přigme naučeni geho: a šterjž bđjti budau š němu, naleznau požehánj. 19. Kdo hledá zákona, naplněn bude od něho: a kdo † vřladně činj, pohoršř se w něm. 20. Šterjž se bogj Pána, naleznau šprawedliwý šaud, a šprawedlnosti gašo šwětlo rozšwřtj. 21. Šřjššijš člověš wyhne se třeštanj, a po wůli šwé nalezne přirownánj. 22. Muž raddy nerozmetá rozumnosti: cyžy a pyšný nebude se báti kážně. 23. taťe když včínil s njm bez raddy, a šwými taužebnostmi* třeštan bude. 24. Šynu bez raddy nic nečin, a po včínku nebudeš želeri. 25. Na cestě pádu nechod,** a nezawadjšš o kamenj: aniž se šwěřug cestě pracně, abys nepoložil dušř šwé † auřazu: 26. a šynuw šwých se šřetě, a před domácými šwými měg se na pozor. 27. We wšřelikém šurku šwém* wěř z wřry dušř šwé: nebo

† spolu ses

* šol

** bedliwym
† mazyce

* w přisprawě
** hudcwu

† při

* nespešg se

** w břislych

† podwone, šřiwě

* šřibán
** a neworašřie še

† pohorššeni

* dšwěř se

• nádegi
má w něm

to gest zachowánj přikázanj. 28. Kdo wěří Bohu, pozoruge na přikázanj: a kdož ^{••} spolehá na něj, nebude vmenssen.

Capitola XXXIII.

I. Bázeň Boží přináší člověku bezpečnost a štěstí. 1. II. Bůh maudrosti swau z počtu nepravých wyvolil spravedlivé; a každé věci ginau odpornau učinil. 7. III. Neslusti na maudrého, aby mezi své děti a přátele před smrti swau gměnj své rozdal 20. IV. Sat máme panowati nad služebníkem. 25.

Bogjcyho se Pána nepotkajj zlé věci, ale w potússenj zachowá ho Bůh, a wyswobodj od zlych věcy. 2. Maudry † ne nenáwidj přikázanj a spravedlnosti, a nebude potřjn gafo lodj * w bauři. 3. Čłowěk rozumný, wěří zákonu Božjmu, a zákon genu wěrný. 4. Kdo otázkú wygewuge, připravj slowo, a tať ^{••} doprossený wyslyšán bude, a zachowá kázeň, a tehdaž odpowj. 5. ^a Ošedj possétileho gafo woznj kolo: a gafo † laukot obratný myšlenj geho. 6. Kůň připusťtať, tať y přitel posměwač, pod každým na něm sedjícím řechce. 7. Proč den přemahá den, a opět swětlo swětlo, a roť roť od slunce: 8. * Od Páně vměnj rozděleni sau, kdýž učiněno gest slunce, a přikázanj ostřjá. 9. A proměnil časy, y dny swátečnj gegich, a w nich dny swátečnj swětli na hodinu. 10. Z nich powýššyl a zwelebil Bůh, a z nich položil w počet dnuw. A wššyčnj lidé z země, ^b a ^{••} z prsti, odkudž stwořen gest Adam. 11. W množstwj kázně Pán rozdělil ge, a proměnil cesty gegich. 12. Z nich požehnal, a powýššyl: a z nich poswětíl, a k sobě přiwínuł: a z nich † zlořečil, a ponjžil, a obrátil ge od ^a odlaučenj gegich. 13. ^c Gafo ^{••} hljna hrncjře w ruce geho, tworiti ge a zpořádati. 14. Wššedky cesty geho podle pořádanj geho: tať čłowěk w ruce toho, kterýž ho učinil, a odplatj mu wedle saudu swého. 15. Proti zlému dobré gest, a proti smrti žiwot: tať y proti muži spravedlivému hřjssnjt. A tať pohled na wššedka díla Nleywýššyho. Dwe a dvě, a gedno proti gednomu. 16. A gá neyposledněgššy procytl sem, a gafo který zbirá † winné zrna po zbiračjch wjna. 17. W požehnanj Božjm y sám sem dauffal: a gafo kdož zbirá wjno, naplnil sem pres. 18. ^d Pohledte, že sem sám sobě nepracowal, ale wššednjm wyhledáwagjčjm kázeň. 19. Slyšte mne welikomocnj, y wššyčnj lidé, a zprawcowé Cyrkwe wššyma pozorugte. 20. Synu a ženě, bratru a přjtelu, nedáwey mocy nad sebau w žiwotě swém: a nedáwey ginému gměnj swého: abys snad nezeleł, a neprossyl se za ně. 21. Dokudž gestě pozústáwášs, a dýchášs, neproměnj tě wššelike tělo. 22. Lépe gest zagisté, aby synowé twogi prosyli tebe, nežli * abys ty wzhledal na ruce synuw swých. 23. We wššech skutčých swých buď přewýššugjčj. 24. Nedáwey posskwrnj w slawě swé. W den skonánj dnuw žiwota swého, a w čas wygitj swého rozděl dědictwj swé. 25. ^e Dje, a prút, a bjmě oslu: chleb, a kázeň, a dílo služebnjku. 26. Pracuge w káznj,

† nemá w
nenáwisti
* od weliké
bauři

^{••} Kdýž se
bude mo-
dliti
^a Wšš 21. 17.
† wos

* vměnjm
Páně

bi. Moj. 2. 71
^{••} zdrobně
zemi

† proklef
* rozdělcnj
^e Kijm 9. 21.
^{••} bláto

† pabětky

1848. 24. 47.

* nežli abys
ty hleděl
w ruce sy-
nuw
swých.

^{••} potrawy,
potrno-
wé a mes-
sa

a hledá odpočinutj : * popustí ruce gemu, a hledá swobody: 27. Gho a † řemen sheybagj. sšygi twrdau, a služebnjka sšlōmugi dšla vstawi- čnā. 28. Služebnjku zlowolněmu mučenj a pauta: possj ho nadš- lo, ať * neprázdnj : 29. mnohé za gisté zlosti navčila zahálka. 30. W prácech postaw geg: nebo tať přislussj na něho. Pakli neposle- chne, sheybey ho pauty, a nerozhognūg na wffeliké tělo: wšak bez sau- du nečin nic těžkého. 31. Gestli gest tobě služebnj wěrnj, budjz tobě gačo dusse twā: gačo s bratrem, tať s njm nakládey: nebo w ktwi dusse dobil sš ho. 32. Vrazjšli ho nesprawedliwě, w wstjkanj se obra- tj: 33. a gestliby zdwjhna se odesse, kōhobys hledal, a** a na ktere cestě ho hledal, newjšs.

* ošlab ruc
† k gemu
+ ošz
* ai nezna
bāli
e Wpš. 7. 23.
** a na gačé
cestě bleš
daci bus
deša ho.

U sobě pilně znamenagi wšhčni Rodičo- wé to napomenutj, které gim w této kapitole w weršš 20. dáwā Snyach, a ge pilně oštrjagj: gest pak toto: Synu a ženě, bratru a přite- li, nedáwey mocy nad sebau, dokud sy žiw: a nedáwey giněmu gměnj swěho: aby šnad potom toho nelitowal. Ejehoj při- činu dáwā w weršš 22. řka: Lépe gest za- gisté, aby synowé twogj prosyli tebe, nežli bys ty hleděl na ruce swých Synū. W Komplutenšē Biblij stogj ta slowa takto pře- loženā: Lépe gest, aby Synowé twogj potrebowali tebe, nežli aby ty hleděl do rukau synū swých. Zle se podarilo posawād mnohym Rodičum, kteří od Synū wchlácholes

ni za žiwobytj swěho wšedčo swé zbojj Synum postaupili. A známj gest wšec Příklad onō- ho Otce, * genj šdšj to učinil, a wšedčo gestě žiw sa dětem postaupil, odewšech opuštěnj we- lišau nauzj trpěl: ale potom wšipem sobě po- někud na nohy pomohl. Naplnil on truhlu la- menjm, a wšazaw gi dětem, řekl: se w ty weliké pokladj šojil. Ejemuj tito wšerimše, gedē- řajšj, aby wjce ždelil, gačo o záwod wynašna- řowali se, aby ho co neyše chowali, a potreby mu dodáwali. A gemu se šyce ta lešj podarila: wšak jádnjmu bych gā proto neradil, aby za ži- wobytj swěho wšedčo gměnj swé dětem swym postaupil: nebo wšegšš wš gest gij chytřegšš, a nedabj se tať lešce podwešti podobnau lšj.

Rodičowéj
nemagi za
žiwobytj
gměnj swé
postaupiti
dětem.
a Cornel. a
Lapide bic.

Kapitola XXXIV.

W Arná náděge, a lež muži nesmyslněmu: a šnowé poz- dwihugi neopatrných. 2. Gačo ktery lapá štin, a honj wjtr: tať y ktery pozoruge na widěnj lžiwā. 3. † To po- dle toho widěnj šnuw: před twāti člowěka * podoba člowěka. 4. Od nečistěho co očistěno bude: a od lžiweho co prawěho powědjno bude: 5. Ĥadānj bludu, a pračopra- wecstwj lžiwā, a šnowé zle činjčých, marnost gest. 6. A gačo ku poro- du pracugjčy, šedce twē** dworné kolotānj myšli trpj. Lečby od šey- wysššyho wyslāno bylo nawšštjwenj, nedáwey k njm šedce swěho: 7. mnohé zagisté blauiditi učinili šnowé, a wypadli dauffagjčy w nich. 8. Bez klamu bude škonāno slowo zákona, a maudrost w wštech wě- něho bude stownāna. 9. Kdo nenj škussen † co wnj: Muž w mno- hých wěcech * zkušěnj, mnohé wěcy přemeyšleti bude: a kdo mnohé wěcy se navčil, wyprawowati bude rozum. 10. Kdo nenj ** zběhlj, nemnohé wěcy znā: kdo pak w mnohých wěcech učiněn gest, roz- množuge zlost. 11. Kdo † zkušěnj nenj, gače wěcy wj: kdo podweđen gest, * rozhognj se ** ššybalštwjm. 12. † mnohé wěcy špatřil sem blaui- dē, a přemnoho slow obyčegū. 13. Několikrát až * k šmrti w nebezpe- čenštwj sem byl z přičiny těch wěcy, a wyswobožen sem mišostj Bozj.

† wědelé wys
dēnj
* žda š: po-
doba
** wobšadny
dworné
myšlenj
† co wj
* zběh y
** zkušěnj
† pošau-
šten
* roymno-
šj zlost
** nešles
černošti,
pla bude
zlostj
† mnohym
wěcem što-
žuměl sem
šty pos-
blauzenj
* na šmrt

3al. 33. 16.

3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.

3al. 33. 16.

E obětj

3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.

14. Duch bogjcých se Boha hledán býwá, a w jezřenj geho požehnanj bude. 15. Naděge zagistě gegich wšpasěna činjcým ge, a oči Bozj na mišugjcý ho. 16. Kdo se bogj Pána, ničeho se nebude strachowati, a nebude se děštri: nebo on gest naděge geho. 17. Bogjcýho se Pána blahoslavená gest dusse geho. 18. Na koho se obledá, a kdo gest šyla geho: 19. ^a Oči Páně na bogjcý se ho, ochránce mocnosti, wtworzenj šyly, zastřenj wedra, a zastjiněnj polednj, 20. odprossenj aurazu, a pomoc pádu, ^{**} wywýššugjcý dusy, a † ošwěcugjcý oči, dáwage ždrawj, a žiwot, a požehnanj. 21. ^b Obětugjcýho z nesprawedliwě nabytého obět gest posskwrněná, a negšau dobře libá † pošmjwánj nesprawedliwých. 22. Pán sám snášegjcým ho na cestě prawdy a sprawedlnosti. 23. ^c Daruw neprawých neschwaluge Nleywýššy, anjž wzhledá na obětj neprawých: anjž w množstwj obětj gegich hřjchum mišostiw bude. 24. Kdož obětuge obět ze statku chudého, gačo kdo * zabigi šyna před obličegem otce šwego. 25. Chleb nuzných žiwot chudých gest: ^d Kdož * wjgmá geg, čłowěk křwj gest. 26. Kdo odgjmá chleb w potu, gačo křwj zabigi bližnjho šwego. 27. Kdo wyléwá křew, ^d a ^{**} kdo podwod cinj nagemnjku, bratřj gšaur. 28. Geden stawěge, a geden boře: co prospěge gim gedině práce: 29. Geden modle se, a geden zlořeče: křwěho hlas wyslyššy Bůh: 30. Kdo se wmywá od mrtwěho, a zase geho se dotýká, co prospjwá wmytj geho: 31. ^e tak čłowěk křwj se postj w hřjšých šwých, a zase ge čině, co prospěge kore se: modlitbu geho kdo wyslyššy:

Kapitola XXXV.

I. Duchowanj obět čłowěku spasýtědná gest, totjšto: kdož od hřešenj přestáwá, a mišostiw bližnjmu prožuge. 1. II. Gač welikau zásluhu w Boha nasse obět má, a gač ta hři má. 6. III. Že Bůh ani daruw žšých, ani modliteb bezbožných nepřigjmá, přigjmá ale sprawedliwých prosby. 14.

1. Stral. 15. 22.

† mišostiw
 wa obět
 † a nespra
 wedlnosti
 * a odpro
 šowánj

3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.

3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.
 3al. 33. 16.

S Do zachowáwá zákon, rozmnožuge obět. 2. ^a Obět ^a spasýtědná gest pozor dáti na přikázanj, a odštaupiti od wšeliké neprawosti. 3. † smilowánj oběti konati * nad nesprawedliwostmi, a ^{**} modlenj se za hřjchy, odštaupiti od nesprawedlnosti. 4. Odměnj mišost, kdo obětuge běl: a kdo činj mišostiw, obětuge obět. 5. ^b Dobroljbezne gest Pánu odštaupiti od neprawosti: a prosba za hřjchy odštaupiti od nesprawedlnosti. 6. ^c Nlekážes se před obličegem Páně práždným. 7. Nebo tyto wšedty wěcy pro přikázanj Bozj děgi se. 8. Obět sprawedliwého otučnjuge oštář, a wúně ljbeznosti gest před obličegem Nleywýššyho. 9. Obět sprawedliwěho přigemná gest, a památky gegj nezapomene Pán. 10. Dobrau myššj odewzdáwew slawu Bohu: a newmensšug prwotin rušau šwých. 11. ^d Při wšelikém daru † weselj čin obličeg šwug, a w plesánj poswěcug desáčků šwých. 12. ^e Dawew Nleywýššy mu wedle * wdeleň geho:

a w do-

a w dobrém oku včín podle nalezenj rukau swých: 13. nebo Pán od-
 platitel gest, a sedmkrát tolik odplatj tobě. 14. ^c Nechtěj obětowati
 darů nepravých, neboť nepřigme gich. 15. A nechtěj hleděti na obět:
 nespravedliwau, nebo Pán saudce gest, ^e a není v něho sláwa osoby.
C 16. Nepřigme Pán osoby proti chudému, a prosbu vraženého wysly-
 ššy. 17. Nepohrdne prosbami syrotka; ani wdowau, gestliby wylé-
 wala řec škánj. 18. Zdalíž slzy wdowy na ljece nezstupugi, a wolánj
 gegj na wywádjcyho ge? 19. ^{**} Od ljece zagisté wstupugi až do nebe,
 a Pán wyslychatel nebude sobě obljbowati w nich. 20. Kdo se škánj
 Bohu w † ljbeznosti, přigat bude, a prosba geho až k oblakum se při-
 bljzj. 21. Modlitba křjcyho se, oblaky ^{**} pronikne: a dokudž se ne-
 přibljzj nepotěššy se, a neodstaupj dokudž Nleywysššy nepopatřj. 22. A
D Pán neprodj, ale sauditi bude sprawedliwé, a včinj saud: a Nleyšyl-
 něgššy nebude mjti ^{*} s nimi štrpěnj, aby zmlátil hřebety gegich: 23. a
 Náródum odplatj pomšty, dokadž neodegme plnost pyššných, a ber-
 ly nepravých ^{**} neroztřjštá: 24. dokudž neoplatj lidem wedle skut-
 kum gegich, a wedle skutků Adama, a podle opowážliwosti geho: 25.
 dokudž nebude sauditi saudu lidu swého, a † neobraduge sprawedli-
 wé miloštedenstwjm swým. 26. ^{*} Všlechtile miloštedenstwj Božj w
 čas sšauzenj, gako oblať ^{**} dešště w čas sucha.

13. Mojs. 22.
 21.
 1. Mojs. 15. 21.
 25. Mojs. 10.
 17.
 2. Mat. 19. 7.
 Job. 24. 19.
 Raub. 6. 8.
 Štut. 10. 34.
 Řjmi. 2. 11.
 Galat. 23. 6.
 Řal. 3. 25.
 1. Petr. 1. 17.
 * s ljece
 † w wšestě
 nj, w přige-
 mnoššj
 ** protažy
 * nad nimi
 štrpnost
 ** nerože
 drob,
 † neotřjštý,
 nepotěššy,
 neobwěššj
 * wšacné
 gest miloš-
 tedenstw
 * dešště
 wy
 Modlitba
 pokorná
 gest neyauš-
 činliwegilj
 a s. Chryso-
 st. in Psal. 9.
 b. Judth. 9.
 16.
 c. Šalm 101. 18
 d. 1. Mojs. 29.
 32.
 e. 2. Šal. 18. 13.

Chcessli, abys to obdrjel, co od Boha
 žádati minjš, hled, aby modlitba twá pokor-
 ná byla, to gest z ponjženého šrdce pocháze-
 la: neh gak tuto mšuwj Šyrach w wersšj 21.
 Modlitba křjcyho se prorážy oblaky.
 Eliáš na ohnivjm woze dogel do ráge, a
 prošba nasse, aby se aj do nebe dostala, mu-
 šš se posaditi na wúz pokory, o němž takto
 mšuwj S. Jan Zlatowššj: ^a Modlitby wúz
 gest pokora. Ukaždá modlitba ljbj se
 Bohu, ale pokorná wždyčy, dle toho, co
 prawila Judyth: ^b pokorných a richých
 wždyčy se řj ljbila modlitba. A Swatý
 Král Dawid mšuwě o Bohu dj: ^c Pohleděti
 gest k modlitbě pokorných, a nezhrzel žá-

došti gich. Lia žáboššimá plodu, řdnj aj dať
 Pán Bůh Šyna, nazwala ho Ruben, řkaucj:
^d Pohledl Pán na snjženj mē. Patrnj take
 přjštad toho máme w nowém zákoně v Š. Lu-
 káše: řdežto dwa wštaupili do chrámu Pánj,
 aby se modlili, ředen Faryzeus, a druhj Pu-
 blikán. Oba se modlili, a řen ředineho, to-
 tjžto Publikána modlitba žaljšyla se Bohu,
 proto totjžto; je Faryzeowi nedostáwalo se
 pokory; nebo se při modlitbě chlubil; Publi-
 kán pak naproti welice se křil, řdnj řtože z
 daleka, ^e nechtěl ani oči k nebi pozdwsj-
 hnauti, ale bil prsy swé, a řgemně se za hřj-
 ššjka wyhššawal.

Capitola XXXVI.

I. Modlitba za wyswobozenj jidů z poddanosti pohanum, a za wywřaceni aneb obráce-
 ni řech k prawému Bohu. 1. II. Napomenutj k nužum: aby jenu pobožnau sobě hledali,
 ne pak bohatau; a řdnjby takowau nalezli, na cizj španilegššy se neohledali. 20.

2. Milůg se nad námi Bože † wšech, a wzhledni na nás,
 a vřaž nám swětlo smilowanj swých: 2. a w pust-
 řtach swůg na národy, řterj newyhledáwali tebe,
 aby poznali, řet není Boha krom tebe, a wyprawo-
 wali weliké wěcy twé. 3. Pozdwsjni tuřy swé na ná-
 rody cizj, at widj moc twau. 4. Nebo gakož před obljčegem
 gegich poswěcen šy w nás, tak před obljčegem naššym zweleben
 budeš w nich, 5. aby poznali řě, gako y my poznali sme, ře není Boha

† wšech
 wěcy

mimo tebe Pane. 6. Obnow znamenj, a proměň diwy. 7. Oslaw ruku, a rámě pravé. 8. Wzbud prchliwost, a wylj hněw. 9. Odegmi odpůrce, a sružug nepřjtele. 10. Pospěš časem, a pomni na konec, aby wyprawowali diwy twé. 11. W hněwu plamene at gest sehlcen, kdo zachowan býwá: a kterjž neyhuč nakládaj s lidem twým, at naleznau** zahynutj. 12. Setřj hlavu knjzat nepřátelstých, rkaucých: neujt giný kromě nás. 13. Shromažd wšsedka pokolenj Jakobowa: aby poznali, žeť nenj Boha kromě tebe, a aby wyprawowali † diwy twé: a děditi budess ge, gačo od počátku. 14. Smilug se nad lidem swým, nad kterým wzywáno gest gméno twé; a nad Izraelem, gegž sy přitownal prworozenému swému. 15. Smilug se nad městem poswěcenj swého Geruzalémem, městem odpočinutj swého. 16. Naplnj syon newyprawitedlnými slowy swými, a slawau swau lid swug. 17. Dey swědectwj tēm, kterj od počátku tworowé twogi gsau, a wzbud předpowjdanj, kteráž mluwili we gménu twém prorocy prawnějšj. 18. Dey mzdu očekawagjým na tě, aby prorocy twogi wěrnj shledánj byli: a wyslyšs modlitby služebnjků swých. 19. Podle požehnanj Aaronowa z lidu twého, a zprawug nás * na cestě sprawedlnosti, a nech at wědj wšsycni, kterjž přebýwagj na zemi, že sy ty Bůh spatřitel wěkuw. 20. Wšseliký pokrm gisti bude břicho, a gest krmě lepšj nad krmí. 21. Dásně** dotýkaj se pokrmu zwěti, a srdce rozumné slowa křiwá. 22. Srdce neprawé dá zámutek, a člowěk zběhlý odolá mu. 23. † Wšseliké pohlawj mužške přigme žena; a gest dcera lepšj nad dceru. 24. Sličnost ženy obweseluge twář muže swého, a nad wšselikau žádost člowěka wweđe žádost. 25. Gestli gest gazyt hógitedlnosti, gest y vlewenj a milosrdenstwj: nenj muž gegj podle synů lidských. 26. * Kdo wladne ženau dobrau, počátek beře wladarstwj: pomoc podle něho gest, a slaup gačo odpočinutj. 27. Kdež nenj bradby, rozebráno bude gměnj: a kde nenj ženy, wzdychá nužnj. 28. Kdo wěrij tomu, který nemá hnjzda, a vchyluge se, kdežkoli mrkne, gačo podkasalý lotr wyssakuge z města do města.

Rapitola XXXVII.

I. Zalesnjých přátelů slusj se warowati, wěrných pak přibřjeti, a ge mitowati. 1. II. Gač a toho máme za raddu se ptáti. 7. III. Kdo za maudrého držán býti má, a gačj wjstek od maudrosti očekawati máme. 25. IV. Žádost těla a lakota má žrocena býti. 30.

Sšeliký přjtel dj: y gá Přátelstwj sem spogil. Ale gest přjtel samým gménem přjtel. Zdaljž zámutek w tom nenj až do smrti? 2. Towaryšs pak a přjtel k nepřátelstwj se obratj. 3. O † opowážliwost neyneslechnějšj, odkud sy stwořena, abys přikryla suchost zemj zlosti, a křtiwostj gegj? 4. Towaryšs weselj se s přjtelem * w radowanách, a w čas sfauzenj protivnjkem bude. 5. Towaryšs s přjtelem

Kdo při
wotě zas
owán
swá
cz zatra
ceni
weliké
wěcy
1. Kogj. 4.
22.

1. Kogj. 6.
24.
12 cesta

okusugi

Každěbo
pohlawj
mužškebo

Kdo má
jenu dor
brau

o smelost

dotud; se
gemu dor
bře wede

vtrpnost má pro brácho, a proti nepříteli vezme sstít. 6. Nezapomínej na přítele svého w myslí své, a* nebud nepamětliv na něj w zbožjí svém. 7. Nechtěj se ržiti s tím, kterýž tobě aukladý čin, a* před záwidjcými tobě strey radda. 8. Každý radce* wynáší raddu, ale gest radce sám † w sobě. 9. Před radcým ostřibey dusse své. Prwe wěz gaťá gest geho potřeba: y ont zagisté † swému aumyslu přemeyšlowari bude: 10. aby snad newrazyl kolu do zemi, a* neřekl tobě: 11. dobrá gest cesta twá; ** a nestál naproti widěti, co se s tebau děge. 12. S mužem nenábožným gedney o swatosti, a s nesprawedliwým o sprawedlnosti, a s ženau o té kteráž s nj † horlj: s báziwým o bogi, s kupcem o* přeplawenj, s** kupowacem o prodagi, s mužem záwistiwým o djkú činěnj, 13. s bezbožným o pobožnosti, s † nepoctiwým o počestnosti, s dělnjkem rolnjm o wsselikém djle, 14. s dělnjkem rocnjm o dokonánj roku, s službnjkem leniwým o mnohé práci: nepozdrúg těch we wssy radde. 15. Ale s mužem swatým wstawičný bud, kteréhožkoli poznáš ostřibagjcyho bázeň Boží, 16. gehožto dusse gest podle dusse twé: a kterýby, kdyžbys se* potácel we tmách, vtrpnost s tebau měl. 17.* Srdce dobré raddy postaw s sebau: † nebo nenj tobě giněho wjce nad ně. 18. Dusse muže swateho wyprawuge někdy prawdewé wěcy, wjce nežli sedm* ohlidačú sedjcyh na wysosti** † spatrowánj. 19. A we wssch těch wěcech † pros Ueywýššyho, aby řidil w prawdě cestu twau. 20. Předewssemi skutky slowo prawé předcházeyte, a před wsselikým činem radda stálá. 21. Slowo nesseslechtné změnj stdece: z něhožto čtyři* strany pocházý, dobré y zlé, žiwot y smrt: a panownjg gegich gest wstawičný gazyt. Gest muž chytrý mnohých cwičitel, a dussy své nezjitečný gest. 22. Muž** zběhlý mnohé wycwjčil, a dussy své † lahodný gest. 23.* Kdo mudruge w řeči, nena-wisťný gest: w každé wěcy oklamán bnde. 24. nenj dána gemu ode Dána** milost: wssy zagisté maudrosti † zbawen gest. 25. Gest maudry, dussy své maudry: a wžitek smyslu geho chwálirebný. 26. Muž maudry cwicj lid swúg, a wžitkowé rozumu geho wěrnj gsau. 27. Muž maudry naplněn bude požehnánjm, a patřjcy naň chwáliti budau. 28. Žiwot muže w počtu dnuw: dnové pať Izraelowi nezčislnj gsau. 29. Maudry w lidu děditi bude čest, a gmeno geho bude žiwot na wěky. 30. Synu w žiwotě swém zkussúg dusse své: a budeli nesseslechtná, nedáwey gi mocy: 31. nebo ne wssěky wěcy wssem prospěšné gsau, a ne wsseliké dussy wssěcko wesněs se libj. 32. Nechtěj býti hltawým při wsselikém hodowanj, a newyléwey se na každau krmí: 33. nebo w mnohých krmých bude nemoc, a* hltawost přibljí se až †** pohnutj žluče. 34. Pro objerstwj mnozý zemřeli: kdo pať † střjdmý gest, * přiloží žiwota.

* a newy
 p. auž bo
 paměti
 nradse
 před h
 licým a te
 bau
 ** pronáš
 † pro sebe
 * řek. by
 tobě
 ** a nepo
 stawil se na
 proti, ble
 de co se to
 bě přibáží
 † soti
 o přewš
 jeni
 ** a přetn
 pněm
 † s nepo
 stým
 * zamoral,
 wstaworal,
 wstawil
 ** raddy
 přítele
 mandtbo
 we wess
 † neb ne
 máš wěs
 nęšybo
 nad něbo
 * strážnýh
 ** na stěh
 † položn
 jdey
 * wcy
 ** kuffani
 † liběný
 * kdož stě
 wě, offme
 ně mltwaj
 ** přigema
 noit
 † přezden
 * přeplněni
 ** zbařeni
 † 30. želivý
 * prodkaž

W werš 12. wšimáge se prawj Sgrach: tosti. Gaľobn řest: Budessi gednat, a raditi s mužem nenábožným gedney o Swat. se s mužem nenábožným o Swatosti a nábo

Koho Báh
wola do
staw. Aie
bolnjho, ne
ná se o to
s Swatšty
mi raditi,
leč welmi
bubaboga
nymi.

a. l. Kor. 2. 14.

b. S. Bernard.
apud Coran
hic

c. S. Bernard.
ser. in illa
verba: Ecce
nos reliqui-
mus omnia

nosti, bláznivé učiníš; nebo nenábojný nebu-
de tobě raditi k tomu, co Swateho gest; ný-
brž radeg k tomu, co gi odporuge. To sobě pil-
ně znamenati magi ti, které; Báh wola do sta-
wu duchownjho, aby tehdaž o to s swet-
šými lidmi, a sprátešy neradili se, lečby ge
znamenali býti welmi nábojně; neb gač mlu-
wí S. Pawel; * Telesný člověk nechápá
těch wěcy, které gsau Ducha Božjho. A
točby bylo právě tak, gač raditi se; sswecy
o malowánj krásného obrazu, aneb s tkadlecy
o wyzdwojnenj negalého knjzetého Paláce
Málo který Swetšký rozumj tomu, co gest star
duchownj aneb řeholnj. ^b Množy, prawj S.
Bernard. zagistě widj nasse (to gest Řehol-
njš) křjže, ale newidj nasseho Pomazánj,
to gest, wnitřních nassých duchownjch po-
třessenj, škrze kteréž Báh wšedecy křjže po-

lehcuge, a sladké činj. Tupy také tšj S.
Wuj welice ty, gesto od Boha pomokáuj do
stawu Řeholnjho, o to se s Swetškými radj,
řka: * Kolik gich zšorečena swetšká mau-
drost podwtracuge! nekwap, prawj, dlan-
ho rozwazšig, pilněg tu wěc shledni. We-
likát gest wěc, ktera u před se berešs. a po-
třebuge welikého rozwáženj. Porad se s
Prátešy, abys potom toho nepykal. Toi
gest maudrost swěta zemšlá, howadná, šas-
belšká, nepřjtelkyně špášenj. Dey, prawj,
na se pozor. A čemu? Doněwadž nepochy-
bugesš, že gest to slowo od Boha, což gest
potřeby rozwazowánj? Wola weliké rade-
dy Angel; k čemuž na giných raddy očelá-
wášs? Nebo kdož gest wěrněgšš aneb
maudregšš nad něho, to gest Boha?

Rapitola XXXVIII.

I. O lékařích, které máme mítí w wážnošti. 1. II. Cwičj se nemocný, gač wšwati
má prostředkum k nabytj zdrawj swěho. 9. III. Šluffná wěc gest, abychom šmrti přátekum,
želeli, wššak přitom y zámutku přjližného se warowati. 16. IV. Maudrost w tichošti a w
pokogi; řemešla pač w ménj w obtjžne prácy nabýwáme. 25.

STi lékaře pro potřebu: neboť ho stwořil Nleywýššý. 2.
Od Boha zagistě gest wššelké lékařstwj, a od krále do-
stane š obdarowánj. 3. W ménj lékaře powýššy hlawy
geho, a před obličegem welikomocných šwálen bude.
4. Nleywýššý stwořil z země léky, a muž opatrný nebu-
de se gich hrozyci. 5. * Šdaliž ode dřewa * neoslázena gest woda
hořká? 6. Ku poznánj lidj moc gegich, a dal lidem w ménj Nleywýššý
ctěnu býti w diwných wěcech swých. 7. W těch wěcech bogjcy vlewj
bolest, a apotekář wdělá letkwaře lahoduosti, a složj masti ** zdrawj,
a nebudaš skonána dšla geho. 8. Pokog zagistě Božj nad twáři ze-
mě. 9. ^b Synu w swé nemocy nepohrdey šam sebau, ale modl se Pa-
nu, a onť wzdrowj tě. 10. Odwrat se od prowíněnj, a zpraw ruce, a
od wššelkého prowíněnj očist šrdce šwé. 11. Dey ljbeznoš a pamět bě-
li, a tučnau w čin obět,, a dey mjšto lékařj: 12. neboť geg Pán stwořil:
a nechť neodcházj od tebe, proto že dšla geho gsau potřebná. 13. Gest
zagistě čas, řdyžbys gim do ručau w běh: 14. oni pač Pána prošyti
budau, aby zprawowal odpočinutj gegich, a zdrawj, pro obcowánj
gegich. 15. Kdo prowínuge před obličegem toho, kterýž učinil geg,
wpačne w ruce lékaře. 16. Synu nad mrtwým wyweš šly, a gač š
těžké wěcy trpě začnj kwšliti, a dle rozšauzenj * přikrey tělo geho, a ne-
pohrdey pohřbem geho. 17. Pro pomšluwu pač ** hořce nes šmutek
geho za geden den, a potěšs se pro zámutek, 18. a čin kwšlenj wedle za-
šlauženj geho za geden den, neb dwa pro wtrhánj. 19. * † Od zámutku
zagistě chwáta šmrť, a přikřýwá šylu, a zámutek šrdce ššloňuge ššygi.
20. * W odlaučenj trwá zámutek: a štatek nuzného wedle šrdce ge-

† daz

a. n. Regl 15.
25.

* neosláda

** š

b. 3a. 3. 3.

† kntě
přioděg
* pláz bo
ho š, jaš
šššně
c. Bššš. 16. 13.
ššš. 17. 22.
š zámutek
š přicházj
ššš, a zšš
ššš šrdce
ššš ššš.
ššš ššš.
ššš ššš.

ho. 21. Vledáwey w zámutek srdce swého, ale zapuď geg od sebe : a pomni na poslednj wěcy, 22. nechťey zapomenauti : nebo není na-
 wráčenj, a tomu nic neprospěgeš, a sám * sobě zle poslaužíš. 23. Da-
 mětliv buď na šaud mlg : nebo tať budey twlg : mně wčera, a tobě
 dnes. 24. W odpočinutj mrtwého odpočinutj včín památku ge-
 ho, a potěš ho v wygitj ducha geho. 25. ** Maudrost včeneho w
 pišně w čas prázdnoti : a kdo sobě vmenšuge * práce, maudrost
 † postjhe : kterau maudrostj naplněn bude : 26. Kdo drží pluh,
 a kdo se chlubj w střele, ostněm woły pohanj, a obirá se w dílech
 gegich, a * wyprawowánj geho w synech býti. 27. Srdce swé wydá
 ** k obráčenj brázd, a bděnj geho při wykrmenj kraw. 28. Tať wšeli-
 ký kowtepec a † stawitel, který noc gaťo den tráwj, který wyrývá *
 pečeti wyryté, a wstawičnost geho gměnj maľowánj : srdce swé wydá
 ku podobensťwj maľowánj, a bděnjm swým doľoná djo. 29. Tať
 kowát sedě wedle na kowadla, a zpytuge djo železa : Pára ohně bus
 de páľiti tělo geho, a w horku ** pece má pútku : 30. Zwůk kladiwa
 obnowuge vcho geho, † a proti podobnosti nádoby oko geho : 31.
 Srdce swé dá k doľonánj djo, a bděnjm swým ozdobj k doľonalošti.
 32. Tať hrněj sedě při dje swém, roče nohama swýma kruhem, který
 w pečowánj postawený gest wždycky pro djo swé, a w počtu gest
 wšeliké djo geho. 33. W ramenu swém způsobj * hlinu, a před nohy
 swé sehre s. lu swau. 34. Srdce swé dá, aby doľonal polewánj, a bdě-
 njm swým wyčistj pec. 35. Wšyctni tito w rukách swých dauffali, a ge-
 denkaždý w řemesle swém * maudrý gest. 36. Bez těchto wšech nebý-
 wá staweno město. 37. A nebudau bydleti w něm, ani se procházeti,
 a do ** cýrkwe nepřestoj. 38. Na stolicy šaudce seděti nebudau, a
 zákonu šaudu newyrozuinj, aniž † wygewj vměnj a šaud a w podo-
 benstwjch nalezeni nebudau : 39. ale stwořenj wěku wtwrdj, a * pro-
 sebna žádost gegich w konánj řemesla, propugčugjce dušse swé, a
 dotazugjce se na zákon Neywysšýho.

* sebe po-
 horšlyš
 da. Štíl. 12.
 21.
 * * Vlený
 maudrosti
 abýwá w
 čas práz-
 dnoti
 † roztrže-
 tošti.
 † dosáhne
 * a rozprá-
 wj o wol-
 čatech
 ** k probá-
 něnj
 † řemeslnj
 * znamenj
 na pečeti
 ** wýhně,
 a s horkem
 w wýhni
 † a oko ge-
 ho na pos-
 dobnau ná-
 dobu bledj
 * kupel,
 bláto
 * zblžly
 ** šbroš
 májdenj
 nebudau
 powalání
 † wčaji
 * proba

Capitola XXXIX.

I. Dwogi prostředek k doľazenj maudrosti : a galj wjitel y pochwasu ne gen maudrost,
 ale y maudrý má. 1. II. Wypisugi se welebny skutkowé Páne, který aneb od geho štedrotj,
 aneb od pomšty pošli. 16.

Maudrosti wšech † starých wylhadawati bude maudrý,
 a w prorocyh objrati se bude. 2. Wyprawowánj
 mužuw * na slowo wzatyh zachowá, a ** w chytrosti
 podobensťwj spolu wegdet. 3. Tagnosti přjšlowj
 wylhadá, a w skrytoštech podobensťwj obcowati bu-
 de. 4. V prostřed welikomocných šlawjiti bude, a před obličegem
 wladáre wľáže se. 5. Do země czych národů přegde : dobré zagisté y
 zlé w lidech zkusy. 6. Srdce swé oddá k bděnj na wšwjtě ku Pánu, kre-

† staroží-
 tnych,
 * gměno-
 wjřch,
 † x x a w tē
 pnošti po-
 dobenstwj
 šteriti bus
 de

ryž učinil ho, a před obličejem Nejvyššího modliti se bude. 7. Otvře vsta swá na modlitbě, a za provinění swá modliti se bude. 8. Budeli zagisté Pán-welký chrti, duchem rozumnosti naplnj geg: 9. a on jako přivaly † vypustj wymluwnosti maudrosti swé, a na modlitbě chwaliti bude Pána: 10. a on zprawowati bude rad-du geho, y včenj, a w skrytostech swých * raditi se bude. 11. On zgeownau učinj ** kazen včenj swého, a w zákoně vmluwy Páně chlubiti se bude. 12. † Spolu chwaliti budau mnozý maudrosti geho, a až na věky nebude vyhlazena. 13. Neodstaupj památka geho, a gméno geho pohledáwáno bude od národu do národu. 14. Maudrosti geho wyprawowati budau národové, a chwálu wyhláší * církev. 15. Setrwáli, zanechá gména více nežli tisíc: a odpočineli, prospěge genu. 16. Gestě se poradjm, a bych wyprawowal: nebo jako prchliwosti naplněn sem. 17. W hlasu dj: Poslaucheyte mne Božská ovoce, a jako růže wfazená nad poroky wod ovoce wydáweyte. 18. Jako Liban wuni li-beznošti měyte. 19. Kwětte kwjti, jako lilium, a deyte wuni, a ** ratolestněte ku milosti, a † spolu chwalte písni, a dobrořeče Pánu w skutcích geho. 20. Deyte gménu geho welebnost, a chwalte geg w hlasu rtů swých, a w písniich rtů, a na cytary, a takto * djte w ** chwalenj: 21. Skutkové Páně wšykni dobří welmi. 22. W slowu geho stála woda jako † hromada: a w řeči vst geho jako přigmadla * wod: 23. nebo w přikázanj geho ** dege se † ljbošt, a nenj vmenšsenj w spasenj geho. 24. Skutkové wffelického těla před njm, a nenj nic skrytého od očí geho. 25. Od věku až do věku * prohléda, a nic nenj diwného před obličejem geho. 26. ** Nedá se řícy: Co gest to, aneb co gest ono: nebo na wšseký wěcy časem swým dořazowáno bude. 27. Požehnanj geho jako řeka se † rozwodnilo. 28. Jako potopa zemi lúchaw opogila; tak hněw geho národy, kteří newyhledáwali ho, děditi bude. 29. † Jako obrátil wody w suchost, a wyschla gest země: a cesty geho cestám gegich * přijmé sau: tak hříšníkum ** vrazové w hněwě geho. 30. Dobré wěcy dobrým stwořeny sau od počátku, tak neyneslechetněgšým dobré y zlé. 31. † Počátek potřebné wěcy žiwota lidského, woda, oheň, a železo, sůl, mčeko, a chleb bělný, a med, a winný hrozen, a oleg, y oděw. 32. Tyto wšseký wěcy swatým † dobrému, tak y bezbožným a hříšníkum ke zlému se obrátj. 33. Gsau duchové, kteříž ku pomště stwořeni gsau, a w prchliwosti swé potwrdili trápenj swých: 34. w čas skonánj wyligj moc: a prchliwost toho, kterýž učinil ge, vřogj. 35. Oheň, krúpobitj, hlad, a smrt, wšseký tyto wěcy ku pomště stwořeny sau; 36. zubové ljte zwěři, a štjrowé, a hadové, y meč mstjcy † vyhlazenj bezbožných. 37. W rozkazech geho hodowati budau, a na zemi ku potřebě připraweni budau, a w časích swých † neopominau slowo. 38. Protož od počátku vtrwřen sem, a w raddu sem wessel, a myslj sem, a * písěbně sem zane-

wydá :

* raddu

bráti

** cwičení

omění swés

bo

† schwalowati

wati

* schrow

mážděni

** ratolesti

pustre

† zpjweyte

písni

* rčete

** wyzná

wánj

a. 1. Rog. 1. 31.

Mat. 7. 37.

b. 1. Rog. 8. 3.

† Stáno

wě, 128

* wodná

* * vřj

šmí býwá

† dobtelibá

wšle geho

* * patj

* * * nestl

šyt tjlaci

† tozbog

nilo

c. 1. Rog. 7.

21.

d. 1. Rog. 14.

21

* sprawes

né, 312ené

* * * wra-

jenj

e. 2. Rog. 29. 28.

† neptes

staupi slow

wa

* * písma

chal. 39. Wssyctni skutkowé Páně dobřij, a wsseliký skutek w hodinu swau přisluhowati bude. 40. † Neníť rjcy: Toto nad onono horšy gest: nebo wssedky wěcy * časem swým zchwaleny budau. 41. A ny- nj ** wssým srdcem y wsty spolu schwalte, a dobrořečte gměnu Páně.

f. 1. Rogi. 1. 31.
Ratf. 7. 37.
** pdsauji
† nslasš
* w času swém
** celým
sedcem, w
wssém řed
cy

Budau mnohých wrtěti hlavau, kdýj pře- čtau to, co tu klade Syrach w weršy 31. Po- čátek potřebné wěcy k životu lidského, woda, oheň, a železo, sůl, mléko, a chle- bělný, a med, a winný brozen, a oleg, y o- děw: neb řeknu; to gest příliš málo pro nás. Potřebni gest nám y masa, wacec, ryb, wjna, pjwa, a pálení ho, a mnohých giných wěcy. W Syrijské Bibli stoji nětco wice: ne- bo takto se tam čte: Prwnj ze wssedch těch wěcy, které potřebné gsau k životu člo- věka, woda, a oheň, a železo, a sůl, a pffe- nice, a tuř, a mléko, a med, a brozny, a wjno, a oleg, a přikrytj, a dděw. W la- tinšké stoji toliko deset wěcy, tuto pak třinácte: neb Syrijská k oným desytem tři wěcy přidá- wá: totiž: tuř, wjno, a přikrytj. Ale tyto tři wěcy negsaw docela potřebné k wyjwenj a

zachowanj člověka, nebo z mléka mohau lidi omastek myti. Bez wjna nescisni lidé žijí gsau, a před potopau lidé, aspoň z pokolenj Setowa nepili wjna, a předce žijí byli y přes- deset set let: ano posawád kterj ho nepijí, ga- cýj gsau mnohých horáčj, žijí gsau, a welmi dlu- ho žijí, a nebywagi tolikerym nemocym podro- benj, jako ti, gestto ho pijí. Přikrytj take není- tak potřebné, aby lidé bez něho obštati nemohli. Čim se medle w noci přikrywagi wogáčj w poli ležicj? oděwem swým, w němž we dne chodj; kterěpito přikrytj wjwagi y ginj wel- mi mnohých, wzkáste po cestách. Nicméně, acby- chom při těch desyti wěcech obštati mohli, do- brotivy Duh giné welmi mnohé wěcy nám propugeti ráci, čtě nás netoliko s potřebau, ale y s bytecnými wěcmi zapatiti.

Ze gen po-
trebné wě-
cy pdsaw-
ge nám
Duh, ale y
bytecné

Kapitola XL.

I. Těžké gho, a weliká bjda wezdegššyho života; coj obě od hřichů pocházš. 1. II. Roz- líčné podobensw, které wj, co gest nám prospěšněgššyho, a co wywoliti máme. 19. III. Nau- zy a chudoby warowati se slusšy. 29.

Aneprázdněnj weliké stwořeno gest wssem lidem, a gho těž- ké na syny Adamowy, odedne wygitj z života matky † gegich, až do dne pohřbu, do matky wssedch. 2. My- slenij gegich, a * bázně srdce, wynalezenij očekáwanj, a den skonanj: 3. od sedjcyho na stolicy slawné, až do snj- ženeho na zemi a w popele: 4. od toho kterýž wjwá ** hyacyn- toweho oděwu, a nosy korunu, až do toho kterýž se přikrywá plá- nem rezným: pchliwost, záwist, zbaučenj, wřkawost, a bázeň smrti, hněwíwost trwanliwá, a swár; 5. a w čas odpočinutj na ložcy- sen † noci proměnuge vměnj geho. 6. maličko gačo nic w odpočinutj, a potom * we snách, gačo we dne widěnj. 7. Škormaucen gest v widě- nj srdce sweho, gačo kterýž byl wywázl w den boge. W čas zprošštění sweho powstal, a diwě se k nižadnému strachu: 8. ** se wsselikým tě- lem, od člověka až do howada, a na hřisšnjky sedmernašobě. 9. Nad toto smrt, krew, swár, a meč, wřisškowanj, hlad, a potřebni, y biče: 10. na neprawé stwořeny saw tyto wssedky wěcy, a pro ně stala se poro- pa. 11. † Wssedky wěcy kteréž z země gsau, w zem se obrátj, a wssedky wody do moře se nawrátj. 12. Wsseliký dar, a neprawost wyhlazena bude, a wjra na wěky státi bude. 13. Gměnj nesprawedliwých gačo ře- ka wyschnau, a gačo hřjmánj weliké w desšti zawzněgj. 14. W otwřá- nj rukau swých weseliti se bude: tak přestupnjcy při skonanj čta-

† swé
* strach
we
** hyacyn-
to
† mčnj
* w spáni
** to pris-
cházš na-
řády tuor-
z. na hřis-
šnjky pal-
sedmernaš-
sobě
* W 29 36.
b. 1. W 29. 7.
† W 29. 13.
† wssedky
tož z země
gest
a 29. 2. 7.

dnauti budau. 15. Wnučowé bezbožných nerozmnožj katolesti, a ko-
 řenowé necistj na wrchu skály chřestj. 16. Nad wsselikau wodau zele-
 nost, a při * tragi řeky před wsselikým senem wytrhána bude. 17. Mi-
 lost gako rág w požehnánj, a milosřdenstwj na wěky zůstawá. 18.
 Žiwot sobě dostatečného dělnjka oslazen bude, a w něm nalezněs po-
 klád. 19. Synowé, a stawenj města potwrdj gměna, a nad to žena ne-
 posskwrněná wážená bude. 20. Wjno a muzyka obweselugj srdce: a
 nad obě milowanj maudrosti. 21. Disřtaly a** žaltář † libau činj me-
 lody, a nad obě gazyk * liby. 22. Milosti a krásy požáda oko twé, a
 nad to zeleného osenj. 23. Přjtel a towarys w čas se scházegjce, a nad
 obá žena s mužem. 24. Břatřj ku pomocy w čas sřauženj, a nad ně
 milosřdenstwj wyswobodj. 25. Žlato a stějbro gest ** wtworzenj nob:
 a nad obě radđa dobře libá. 26. † Žbožj a sly powyřřugj řdce, a nad
 to bážen Páně. 27. Nenj w bážni Páně vmensřenj, a nenj w ni pohle-
 dáwati pomocy. 28. Bážen Páně gako rág požehnánj, a nad wsseli-
 kau sláwu přikřyli řau gi. 29. Synu * za čas žiwota řwego nebud
 nuzným : lepe gest zagistě vmějti, nežli nuzným býti. 30. Muž
 ohledage se na řtúl cyžy, nenj žiwot geho w myřřlenj ** řrawy:
 † nebo žiwj duřřy řwau pokrmy cyžymi. 31. Muž pař dobře žwede-
 ný a vmělý wyřřěhá se. 32. W vštech * neopatřného ** oslazena bu-
 de nauze, a w břisse geho oheň hořeti bude.

* břebu
 ** barřfa
 † řadřau
 činj piřřě
 * řabodny
 ** opewně
 nj, wřtanos
 wenj
 † dobatř
 řwj a moř
 cnořti
 * w řasu
 ** žiwnořti
 † nebo řř-
 mj žiwot
 řwüg
 * neřřyda-
 řebo
 ** řladřá
 bude řhu-
 doba.

Řapitola XLI.

I. Komu protivná, a komu milá gest řmřt mezdeřřř. 1. II. O neřřařřřch děřřech. O
 zřořřenj bezbožných. O wynasřňzenj a ceně dořřého gměna. 8. III. Řozřřěné wěcy za řře-
 řě se řřyřeti máme. 17.

Smřti gatk hořřá gest pamářka twá, řłowěku pořřog ma-
 gjcýmu w žbožj řwém; 2. muži pořřogněmu, a gehož
 ceřřy † zřraweně řau we wřřech wěřech, a * gestě mo-
 haucýmu přiggmati pokrmy ! 3. O smřti, dořřý gest
 řaud twüg řłowěku nuzněmu, a řterý ** vmensřen bý-
 wa w řyle, 4. řessřěmu wěřem, a řřerěmu o wřřecky wěcy peče gest, a †
 newěřřcýmu, řterý tratj trpěliwost ! 5. Nleřřtěg se báti řaudu smřti.
 Pomni, řteré wěcy přřed tebau byly, a řteré na tebe přiggđau : ten řaud
 od Pána wřřelikému řělu. 6. A * co přiggđe na tebe w dořřořřbeznořřti
 Nlewyřřřřého ? buřřto řeset, neb řřo, neb řřřřc let. 7. Nenj zagistě w
 peřřle obwiněnj žiwota. 8. Synowé ohawnořřti býwagi řynowé hřj-
 řřnjřkuw, a řterj obcuřřj wedle domuw bezbožnjřkuw. 9. Řynuw hřj-
 řřnjřkuw zařřyne řěđictwj, a s řemenem gegich wřřawičnosť pohaněnj.
 10. Na otce bezbožného ** nařřřřagi řynowé, poněwáđž pro něho †
 řřau w pohaněnj. 11. Běđa wám muži bezbožnj, řterjž řte opuřřřili za-
 řřon Páně Nlewyřřřřého. 12. A gestli zřořřeni budete, w zřořřenj naro-
 řřte se : a gestli zemřete, w zřořřenj bude * řř wářř. 13. * Wřřecky wě-
 cy, řteré z země řřau, w zem se obrářřj ; tařř bezbožnj od zřořřenj ř za-

† zřřřeně
 * řterý
 gestě máže
 pořřiwati
 ** hřne
 † zařřřřagi-
 cýmu
 * a co ře
 přřibodj řoř-
 bě.
 ** řeyřřař
 gi řobě
 † wagi w
 řřřř
 * řářřřa
 wářř
 a wřřř 40. 11.

hynutj. 14. Zamutek lidj w těle gegich, gměno pak bezbožných ** wy-
 mazáno bude. 15. Peči mēg o dobré gměno : to zagistě wice † pozůsta-
 C ne tobě, nežli tisíc pokladů drabých a welikých. 16. Dobrého žiwota
 počet dnuw : dobré pak gměno setrwá do wěku. 17. * Kázeň w po-
 kogi zachoweyte synowé. ^b Maudrost zagistě skrytá, a poklad ** nespas-
 třený, gaky vžitěk † w obogich : 18. Lepšy gest čłowěk, který kryge bla-
 znowstwj swě, nežli čłowěk který kryge maudrost swau. 19. Ale wšak
 zastydte se w ^c těch, kteréž pochazegj z vst mých. 20. není zagistě
 dobré wšelikeho studu zachowáwati : a ne wšedky wěcy wšem do-
 bře se ljbj v wjře. 21. Strydte se před otcem a matkau za smilstwj : a
 před wládařem a před mocným za lež : 22. před knjzetem a saudcem
 za prowinněj : před shromážděnjm a obcy za neprawost : 23. před to-
 waryšem a přjtelem za nesprawedlnost : a z mjsta w němž bydljś,
 24. z krádeže, z prawdy Božj, a zákona : a z * zpoléhánj na chleby, a za
 D ** očerněnj wydanj a přigmu : 25. † za mlčenj před pozdrawugjčými :
 za wzhledánj na ženu smilnau : a za odwrácenj obličege od přjbužně-
 ho. 26. Neodwracug twáři od bližnjho swěho, a * od odgjmánj djsu
 a nenawracowánj, 27. ^c Nwzhlēdey na ženu cyzýho muže, ** a nedo-
 tazug se na děwěčku gegj, ani stáwey v lože gegjho. 28. Před přátely
 z † řečj haněnj : a kdyžbys dal, * newytekcy.

** wyblas-
 ženo
 † trwati
 bude
 * Cwiděnj
 b Wjř 20. 32.
 * newis
 daný
 † oběho
 * kēch
 * s poder
 přeni
 ** za popř
 rānj, za ba
 nēnj w wy
 danj a w
 přigma
 † a před
 tijn kterýž
 pozdrawe
 nj dáwá,
 za mlčenj
 * a styž se
 za odgjmá
 nj djsu a za
 nenawra-
 cenj
 c Mat. 5. 28.
 * a newy-
 skaumeg
 † za slowa
 hanliva
 styž se
 * neomlaw
 weg
 a S. A. g. ser.
 113. de Temp.
 N ti, gestto
 w welikých
 sauzenjch
 gsau, nes
 wjdydy rá-
 di wnitagi
 † neopatūg
 řeči slyšně
 w regnossj
 sobě swěre-
 ně
 * za tyto
 wšedky wěs-
 cy
 a 3. Wogl. 12.
 15.
 5. Wogl. 17.
 Jtom. 16. 19.
 Wjřl. 24. 23.
 Jaf. 2. 1.
 * w němž
 bys spra-
 woliwě
 odsaudil
 neprawě-
 ho, bezbož-
 něho
 † podělenj
 * zrušěnj,
 podwod.
 ** za častě
 napommá-
 nj, kácanj

Rdny byl gednal Synach w 1. a 2. wersy
 o lidech, gestto se smrti hrozj, w 3. a 4. wersy
 došlož ty, který gi s žádostj očekáwagi, řka : O
 smrti, dobrý gest saud twug čłowěku nu-
 zněmu, a kterýž hyne na syle. Sesslému wě-
 kem, a kterému o-wšedky wěcy peče gest,
 a zauffagjčému, který tratj trpěliwost.
 Prawdu prawj, ale wšak ta propowěd geho
 není wěregná : nebo mnozy y z těchto hrozj se
 welice smrti, gaky widěti na sešlich w létech.
 Známá gest wubec ona pohádka Ezopowa o
 Starcy, genj nesa dřwj z lesa, po drauhé cestě
 wuaměny jloim na gednom mjstě břjmě, wolal
 na smrt. Rdny pak smrt přišla, a tážala se ho,
 čemu gi wolal, žděšněj Starcec řekl ; abys

mi pomohla to břjmě zase na hřbet msojiti. A
 S. Augustjn gednaje o tom, dj : * Zdali sme
 neslyšeli, a newiděli lidi w sauzenjch a
 w aužlostech, w putkách a nemocých po-
 stawených, a těžkau prácy se žiwjčých, ani
 nic giněho neřkagi, nežli : Bože, posli
 na mne smrt ; vkráť dny mé, a když přic-
 házý nemoc, běhá se, přiwáděgj se lekaři,
 a slybugj gim penjze a dary. Žádostjwj
 gsau syce smrti ; ale gak ona gim strze nemoc
 oznauuge, že ge brzo nawšstjwj, tak se gi bro-
 zegj, aj se třesau ; a raděg newjm gakě bjdy
 a sauzenj srášseti chtěgj, nežli smrt podstau-
 piti, gjj wšak nebudau mocy wgti.

* S. A. g. ser.
 113. de Temp.
 N ti, gestto
 w welikých
 sauzenjch
 gsau, nes
 wjdydy rá-
 di wnitagi
 † neopatūg
 řeči slyšně
 w regnossj
 sobě swěre-
 ně
 * za tyto
 wšedky wěs-
 cy
 a 3. Wogl. 12.
 15.
 5. Wogl. 17.
 Jtom. 16. 19.
 Wjřl. 24. 23.
 Jaf. 2. 1.
 * w němž
 bys spra-
 woliwě
 odsaudil
 neprawě-
 ho, bezbož-
 něho
 † podělenj
 * zrušěnj,
 podwod.
 ** za častě
 napommá-
 nj, kácanj

Capitola XLII.

I. Třinact skutkuw pro a za které se hanbiti nemáme. 1. II. Welj pozor dáti na dcery,
 a obecnstwj ženšeho se wštrjhati. 9. III. Chwálj se maudrost, a wšewědomost Božjā,
 která se w předimným pořádnj tworuw geho wkažuge. 15.

S† dwog řeči slyšěnj o wygewenj řeči skryté, a budeš
 w prawdě bez pohaněnj, a naležněs milost před obl-
 čegem wšedch lidj : nestyd se * za to wšedko, * a nepřigj-
 mey osoby, abys prowinił. 2. Za zákon Ulewyššjho,
 a smlawu, a za saud ** činiti sprawedliwá neprawě-
 ho, 3. za slowo towaryšů a pocestných, a za dáwánj dēdictwj přáte-
 lum, 4. za rownost záwažj a wáh, za dobýwánj mnohých wěčj, y ne-
 mnohých, 5. za * porušenj kaupě a kupcuw, a ** za mnohau kázeň sy-

* w němž
 bys spra-
 woliwě
 odsaudil
 neprawě-
 ho, bezbož-
 něho
 † podělenj
 * zrušěnj,
 podwod.
 ** za častě
 napommá-
 nj, kácanj

† neſlechet
němu
* dobrá
geſt ſtráž

** přige-
mný
† ſe nepře-
ſtara
* nebyla o-
bydná
** ſe ne-
pronewi-
ſila

† w poba-
něnj

* wyſta-
mal
** wyro-
zuměl

† někoho

* na wěky

** naproti
duběmu
† aby čeho
ſcházelo
* Edo do ſy-
coſti náhle-
di ſe na ſlá-
wu geho?

† Obloha
wyfoſti ne-
beſtē geſt
kráſa Bo-
žj
Ozdoba
nebeſtā ge-
ſt ſpatře-
nj ſláwy
geho.
* při wy-
chodu den

nuw, a ſlužebníkú † neyhorſſýmu boſ okrwawiti. 6. ſlad ženau ne-
ſlechetnau * dobre geſt znamenj. 7. Kdež ruce mnohé gſau, zawěj; a
čožkoli wydáſ, zpočtj, a na wáhu wlož: wydanj paſ, a wſſeliký pří-
gem zapíſ. 8. Za kázeň neſnyſlného a poſſetileho, a za ſtarſſý, kteří
ſaužení býwagj od mládencuw: a budeſ wycwičený we wſſech wě-
cech, a ** ſchwalen před obličegem wſſech živých. 9. Dcera geſt tagné
otce bděnj, a peče o ni odgjmá ſen, aby ſnad w mladoſti ſwé † doſpělau
wčiněna nebyla, a bydljcy ſ mužem w * nenáwiſt nevpadla: 10. aby
někdy poſſtorněna nebyla w panenſtwj ſwém, a w otcowſkém domě
těhotnau nalezena nebyla: aby ſnad bydljcy ſ mužem ** nepřeſtaupi-
la, aneb giſtē nepłodnau wčiněna nebyla. 11. ſlad dcerau ſmilnau v-
pewnj ſtráž; aby někdy nevwedla tě † w poſměch nepřátelum, pro
vtrhánj w měſtē, a wyteykánj obce, a nezahanbyla tě w množſtwj lidu.
12. Na žádného člowěka newzhlédey pro kráſu: a vproſtřed žen ne-
chtěj ſe zdržowati: 13. nebo z ſſatů pocházý moſ, a od ženy neprawoſt
muže. 14. Lepſſý geſt zagíſtē neprawoſt muže, nežli žena dobre činjcy,
a žena zahanbugjcy ku pohaněnj. 15. Pamětliw tedy budu na ſtutky
Páně, a které ſem ſpatřil zwěſtugj. W řečech Páně ſtutkowé geho.
16. Slunce oſwęcugjcy wſſecky wěcy prohlédlo, a ſláwy Páně plně
geſt dſlo geho. 17. Zdaljž Pán newčinil ſwaté wyprawowati wſſecky
diwne wěcy ſwé, kteréž vrwrdil Pán wſſemohaucy vpewniti w ſláwě
ſwé: 18. Propaſt, a ſrdce lidſtē * wyſſlakowal: a w chytróſti gegich
** wymyſyl. 19. Doznał zagíſtē Pán wſſeliké vměnj, a wzežrel na zna-
menj wěku, zwěſtuge, wěcy které minuli, y ty geſto přigjti magj, zge-
wuge ſlepěge ſkrytých wěcy. 20. Nepomigj ho wſſeliké myſſlenj, a
newkrywá ſe před njm ni žádná řeč. 21. Welikoſti maudroſti ſwé oz-
dobil: Který geſt před wěkem a až do wěku, aniž geſt co přidáno, 22.
ani vmenſſeno, a nepotřebuge † nižádného raddy. 23. Gať žádaucy
gſau wſſyčni ſtutkowé geho, a gaťo giſtra, která hodná geſt zpyto-
wánj! 24. Wſſecky tyto wěcy žjwy gſau, a trwagj * do wěku, a we
wſſeliké potřebē wſſecky poſlauchagj ho. 25. Wſſecko dwognáſobně,
gedno ** na proti gednomu, a newčinil † něčeho ſe nedoſtawati. 26.
Gednoho každého potwrdil dobré wěcy. A * kdo naſycen bude wi-
da ſláwu geho?

Kapitola XLIII.

I. Chwála welebnoſti Božſtē z kráſy nebes a rozličných gmých twora. 1. II. Že Boha
chwáliti máme z celého ſrdce, a ze wſſy ſty naffy. 26.

Yfoſti † obloha kráſa geho geſt, ſličnoſt nebe v wi-
dění ſláwy. 2. Slunce w ſpatřemj zwěſtugjcy *
v východu, nádoba podiwná dſlo Weywýſſý-
ho. 3. Na polednj wypaluge zemi, a před obliče-
gem horka geho kdo bude mocy ſneſti: Dece o-

Stihage w dšlech horka : 4. trognásobně slunce wypatugicy h
 ry, paprsky obnivé wyssaukawagicy, a stkwicy se paprsky swym
 zaslepuge oči. 5. Weliký Dán kterýž učinil ge, a w řečech geho
 přispissyl cestu. 6. A mēšyc we wšech wěcech w času swém, w
 vřazowanj času, a † znamenj wěku. 7. Od mēšyce znamenj dne
 swatečnjho, swětlo kterěz se vmenšuge * w skonánj (po plně)
 8. Mēšyc wedle gména swého gest, rosta diwně do skonánj. 9.
 Nástrog wogst na wysostech, na obloze nebe stkwicy se slawně.
 10. ** Sličnost nebe sláwa hwězd, swět oswěcugicy na wyso-
 stech Pán. 11. W slowjch swateho státi budau † saudu, † a ne-
 wstanau w strážech swých. 12. * Pópatě na duhu, a ** dobro-
 řeč tomu, kterýž učinil gi : welmi krásná gest w blešku swém. 13.
 Obličila nebe † w okolkú sláwy swé, ruce Nleywyššyho * ote-
 řely gi. 14. Rozkazem swým rychle seslal snih, a pospicha bly-
 skánj wypustiti saudu swého. 15. Protož otwěrnj sau položor-
 wé, a wyletely mlhy gako ptácy. 16. W welikosti swé položil
 oblaky, a polámano gest kamenj krúpobitj. 17. Před obličegem
 geho pohnu se hory, a ** w wůli geho powěge wjtr polednj.
 18. Swět hřmánj geho † obrázj zemi, baure půlnočnj, a sbro-
 mážděnj wětru : 19. a gako pták spauštěge se † seděnj sype sně-
 hem, a gako kobylka spadagicy wstaupenj geho. 20. Pěknosti
 bělosti geho bude se diwiti oko, a nad přiwalem geho * wžáste se d-
 ce. 21. Mraz gako sůl wysype na zemi : a když zmrzne, bude
 gako wchowy bodláka. 22. Studený wjtr půlnočnj wál ; a v-
 mřzl křišťál z wody nad wšelikým shromážděnjm wod odpocjwa-
 ti bude, a gako pancýřem obleče se wodami. 23. A sežere hory,
 a wypáli pausot, a vsusy zelenost, gako ohněm. 24. Zekarstwj wšes-
 ho toho w přispissenj mlhy : a rosa wš.ěš gdaucý od horka přicháze-
 gicyho snjžj geg. 25. W řeči geho ** vmlkl wjtr, a pomyslenjm swým
 † vřotil propast, a rozřazel na ni Dán ostrowy. 26. Kterěz se plawj
 po moři, at wyprawugj nebezpečnstwj geho : a slyšyce vssyma swy-
 ma diwiti se budeme. 27. Tamt gšau znamenitj skutkowé, a di-
 wnj ; rozličná * z šselm pokolenj, a wšech howad, a stwořenj potwor.
 28. Pro něho wtwrzen gest konet cesjy, a w řeči geho z žřizený sau
 wšedky wěcy. 29. Mnohé wěcy powjme, a nedostane se nám slow :
 skonánj pař řeči, ont gest we wšech wěcech. 30. ** Oslawugjce (geg)
 co prospěgeme ? ont zagisté wšemohaucý nadewšedky skutky swé.
 31. Hrozny Dán, a weliký welmi, a diwná moc geho. 32. Oslawugjce
 Dána galkžkoli mocy budete, † gessět wšak přewyššy, a přediwóná we-
 lebnost geho. 33. Dobrořečjce Dánu, wywššugte geg, * galkž můžete :
 wětšy zagisté gest ** wšy wchály. 34. Wywššugjce geg naplněni bud-
 te†mocy, * nepraxugte : nebo nepostjhnete. 35. ^b Kdo vřj geg, a wy-
 prawowati bude : a kdo geg zweleb j gako gest od počátku ? 36.
 Mnohé wěcy skryte gšau wětšy nad tyto : málo zagisté widěti sme stu-

* w wys
 měrowani
 † w ymar
 menawani
 na sčobot

** obcaš

† nezema
 dš w bōz
 nich
 wš das
 hu
 a r. Mōg. 9.
 13.

** podwat
 tobo
 † w obkno
 tu
 * rožably
 gi
 ** † wšle

† potepc

* poděšy se
 rno, ole
 tne se

** vřššy se
 † oblogit
 * ž licy ob
 wětšj
 ** ošawo
 gite geg
 křakž dos
 statečnj bu
 qeše, † č
 ma bude
 me

† gessēt
 wšak on
 přewyššor
 wati bude
 wšelikou
 chwálu
 * galkž
 lio může
 re

** nadeš
 wšedka
 chwáta
 † šřka
 * datmo r
 šřkugte
 geg pōjna
 n. neb wēd
 šřkugte
 b. dām. 1052

čkuw geho. 37. Wšedky pať wěcy Pán učinil, a pobožně činjčym dal maudrost.

Učby koso-
wěť nestáči
dostatečně
Boha
chwaliti.

a Sal. 144. 3.

b Dan. 3. 58.

c Iz. 6. 3.

W této kapitole gebná se o přepodivných skutcích Bojich počínage od oblaby nebeské, až do moře a ostrowů: při koncy pať wzbuzuge wšedky Syrach, aby tať welikého Pána slawili, a chwalili gať nejmjce mohau, řka w wersšy 32. a 33. Oslawugjce Pána, gaťžkoli mocy budete: nebo gestčt přewyššy, a přediwoná welebnost geho. Dobrořečjce Pánu, wywysšugte geg, gaťž mžjzere: wětššy zagisté gest wššy chwały. Nebo gaťo podle oně propowědi S. Krále Dawida: ^a Weliký gest Pán, a chwalitebný přjliš, a welikošti geho neni konce, tať chwála geho má tať

ky býti bez konce. Pročjž žádného něměřššho času nemáme pominauti, w němžbychom ho nechwalili, aneb wšty, aneb ctnostným jiwotem, aneb oběm. Anjž přestaňme na tom, nýbrž s třema mládency židowššými wzbuzugme wšsedko stwoření k chwalení a dobrořečeni geho: ^b Dobrořečte Angelé Páne Pána, chwalte a nad mju wywysšugte ho na wěly. Zpiewjme s Cherubiny a Seraffiny: Swatý, Swatý, Swatý Pán Bůh zástupurw, a kdjž to wšsedko učinjme, wjzme, je ta chwála přjliš ničemná gest proti welikosti geho.

Kapitola XLIV.

I. Arch: Dtcum, a giných slawných mužow wešněš chwála. I. II. Následuge obwššáššni chwála Enocha, Noé, Abrahama, Izáka, Jakuba. 16.

Shwalměž muže slawné, a otce nassé w národu gegich. 2. Mnohau sláwu učinil Pán † welikomocnostj swau od wěku. 3. Panugjčy w mocech swých, lide w mocy welicý, a opatrnostj swau obdařeni, zwěstugjce w prorocých důstogenstwj prorokow, 4. a rozkázugjce w přjtomném lidu, a mocy opatrnosti lidem * přeswatá slowa. 5. W powědomosti swé wyhledawugjce noty muzyčké, a wyprawugjce přjše písem. 6. Lide bohatj w syle, ** okrašy pilnost magjce: pokog činjce w domjch swých. 7. Wššyčni tito w pokolenjch národu swého sláwy † dosáhli, a za dnuw swých * magj se w chwálách. 8. Ktčtčj z nich narozeni sau, pozústawili gméno k wyprawowanj chwały gegich: 9. a gsau gichžto neni památka: zahynuli ** gaťoby nebyli: a narozeni sau, gaťoby nebyli narozeni, a synowé gegich s nimi. 10. Ale oni mužj milosřdenstwj gsau, kterýchžto milosřivosti†nepřestali 11. s semenem gegich trwagj dobré wěcy, 12. dědictwj swaté wnučowé gegich, a w smlawách stálo symě gegich: 13. a synowé gegich pro ně až na wěky zústawagj: symě gegich a sláwa gegich nebude opuštěna. 14. Těla gegich w pokogi pochowána sau, a gméno gegich žiwo gest od národu až do národu. 15. Maudrost gegich ať wyprawugj lide, a chwálu gegich ať zwěstuge cýrkew. 16. ^a Enoch libil se Bohu, a přenesen gest do raje, aby dal národum pokánj. 17. ^b Noé nalezen gest dokonalý, sprawedliwý a w čas hněwivosti učiněn gest smjřenjm. 18. Protož zanechán gest ostatek země, kdjž se stala potopa. 19. ^c Wmluwy wěku slozene sau v něho, aby nemohlo shlazeno býti potopau wšseliké tělo. 20. ^d Abraham weliký otec množštwj národuw, a neni nalezen podobný gemu w slawě: ^e kterjž zachowal zákon Nerywysššyho, a byl w wmluwě s njm. 21. ^f W těle geho státi učinil wmluwa, ^g a w pokussenj nalezen gest wěrný. 22.

† Krze ně
welebnostj
swau

* neyšwěs-
tégššy
** ozdoby

† dosáhli
* gsau

** gaťo
kterjby ne-
byli
† niššy se
nedostawo-
to

a1. Rogl. 5.
24.

žib. 11. 5.

1. Rogl. 9. 9.

ei. Rogl. 6. 14.

Item 7. 1.

žib. 11. 7.

di. Rogl. 12. 2.

Item 15. 5.

Item 17. 4.

ei. Rogl. 17.

10.

Gal. 3. 6.

* na těle
geho wššy
nowil

f1. Rogl. 22. 1

Protož ** přisěžným právem dal mu slávu w národě geho, † aby rostl jako kopeck země, 23. a jakožto hvězdy aby powyšleno bylo symě geho, a aby dělili od moře až do moře, a od řeky až do končin země. 24. A w Izákowi učinil tím způsobem pro Abrahama otce geho. 25. Požehnanj wšech národuw dal gest mu Pán, a vmluwu utvrdil na hlavu Jakobowau. 26. Poznal geg w Požehnanjch swých, a dal gemu dědictwaj, a * odmísl mu ** díl w pokolenjch dwanácterych. 27. A zachowal gest mu lidi milosřdenstwaj, nalezagjcy milosřt před očima wšelikého těla.

** s přisaz-
bau
† aby se
rozmnosil
gato prad-
xané

* rozdělil
oddělil
** částí,
podíl

Kapitola XLV.

O Schwále Moggjssowi, Aaronowi, a Sineesowi, pro znamenité gegich skutky a dary, nimij ge Bůh zwelebiti ráčil.

Milý Bohu y lidem Moggjss : gehožto památka w požehnanj gest. 2. Podobného geg učinil w slávě swatých, a zwelebil geg w básni nepřátel : a w slowjch geho potwory zkrotil. 3. ^a Oslawil geg před obličejem králow, a † přikázal gemu před lidem swým, a ukázal gemu sláwu swau. 4. ^b V wjře a w tychořti geho swateho učinil ho, a wywolil ho ze wšelikého těla. 5. Nebo slyšel gest ho, y hlas geho, a wwedl geg do oblaku. 6. A dal mu w přitomnosti přikázanj, a zákon žiwota y kázně, učiti Jakoba smlawě swé, a saudum swým Izraele. 7. Wznesseného učinil Arona bratra geho, o podobného gemu z pokolenj Léwi : 8. ustanowil mu smlawu wěčnau, a dal mu kněžstwaj národu : a oblahoslawil ho w slávě, 9. a opásal ho pásem sláwy, a oblekl geg rauchem sláwy, a korunowal ho * w nádobách ctivosti. 10. ** Dlahé rauchu pod kufky, y † nabedrně, y náramennjě wložil naň, a opásal geg zwoněcky zlatými welmi mnohými wůkol, 11. ^c aby wydáwal zwůř w gitj swém, aby slyšan byl zwůř w chrámě, na památku synum národu swého. 12. Rauchu swaté, z zlata, a hyacyntu, a sarkartu, dílo tkané, muže maudrého, saudem a prawdau obdařeného : 13. s krauceného čerwce dílo řemeslnjka, z kámenj drabeho wyrýteho, w zlato wsazeného, a dílem kámenjka ryteho, na památku podle počtu pokolenj Izraelských. 14. Koruna zlatá na čepicy geho znamenána znamenjm swatosti, a slawau cti: dílo ** sřly, †, a žádosti očí ozdobené. 15. * Tak krásných wěcy nebylo před njm až od počátku. 16. Neobláčel se w ně někdo z cyzozemců, ale toliko synowé geho sami, a w nuřowé geho po wessřeren čas. 17. Oběti geho staweny sau ohněm každodenně. 18. ^d ** Doplnil Moggjss ruce geho, a pomazal geg olegem swatým. 19. Učiněno gest gemu za vmluwu wěčnau, y semenu geho jako dnowé nebe, † pošluhowati w kněžstwau, a * mjeti chw.lla, ** a oslawowati lid swůg we gměnu geho. 20. Geho gest zwolil ze wšech žiwých, † obětowati obět Bohu, zápal, a dobrau wůni, † w pamato-

a. Moggj. 11. 3.

a. Moggj. 6.
7. 8.
† přikázanj
dal

b 4. Moggj.
12. 3. 7.
šib. 3. 2. 5.

* w nástro-
gich moř-
cnosti
** Střewic-
ce

* poctiwic-
ce
c. 2. Moggj. 28.
35.

* Izraele
** nákla-
dné,
† a k pořás-
dání očí oz-
dobné

* takowýd-
d. 3. Moggj. 8.

* naplnil
† wyřonár-
wau aut. d
kněžstwau,
aby drjel
čmžstwj.

* a měl
chw.lla,
** wosla-
wawal
* aby obě-
towal

* aby přeo-
til
** aby včil
† aby svěs
tlo dal
c4. Mojs. 16.
1. 3.

* diwy

** wssat

f4. Mojs. 25.
7.
1. Machab. 2.
26. 34.
† w studu

* knjzetem
byti, aby
byl knj-
zetem

wanj * vkrótiti Boha za lid swüg: 21. a dal gest gemu moc w pibá-
zani swých, a w smlauách saudu, ** včiti Jakoba swēdectwjm, a
w zákoně swém † swětlo dáti Izraelowi. 22. Proto že proti němu
stáli sau cizy, a pro záwist obkličili sau ho lide na paussti, kterjž byli s
Dathanem a Abironem, a shromážděnj Kore w hñewiwoosti: 23.
Widěl gest Pán Buh, a neljbiło se gemu, a zahubeni sau w prudkosti
hñewu. 24. Včinił gim * zázraky, a ztrawil ge w plamenu ohně. 25.
A přidal sláwy Aaronowi, a dal gemu dědictwj, a prvotiny aurod ze
mě oddělil gemu. 26. Chleb předně gim připrawil do sytoosti: nebo y
oběti Páně gisti budau, kterěžto dal gest gemu y semenu geho. 27. **
Ostatně na zemi národu děditi nebude, a částky nenj gemu w náro-
du: onť zagisté djl geho gest, a dědictwj. 28. Sinees syn Eleazaru
třetj gest w slawě, nasleduge ho w bázni Páně: 29. a stoge † w hanbě
národu: w dobrotě a ochotnosti dusse swé ljbil se Bohu za Izraele.
30. Protož ustanowil gemu wmluwu pokoge, * knjzetem swatých a
národu swého, aby byla gemu y semenu geho kněžstwj důstognost na
wěky. 31. A wmluwu Dawidowi králi synu Jesse z pokolenj Jůda,
dědictwj gemu y semenu geho, aby dal maudrost w srdce nasse sauditi
národ swüg w sprawedlnosti, aby nebyly shlazeny dobré wěcy ge-
gich, a sláwu gegich w národu gegich wěcnau včinił.

* n. Mojs.
12. 3.

b S. Amb. 1
2. offe c. 7.
Tichost člo-
wěka lidem
milého člo-
ni.

c dalm. 131. 1.
d S. Ambr. 1. lo-
co citato.

Welikau chwału dáwa Syrach Mojsi-
šowi, kdjž o něm prawj w weršy 1. Mily
Bohu y Lidem Mojsiše: a to skoro diwně-
šš wěc gest, že lidem byl miš. Tu pał křtku
y lidj zeyškal on sobě swau obryššštnj ticho-
stj: nebo, byl * muž neyčisšš nad wšššky
lidi, kterjž bydlili na zemi. Pěkně o tom
S. Ambroj b Tichau řeči po křtkodách (které
totižto tolikrát myšliti myšl mluwil k lidu,
těššyl geg w práci, čjmž tak sobě myšle
lidu zeyškal, že on ho wice pro tichost mi-
lowal, nežli se mu pro geho skutky diwil.
Podobně Dawid, geni před Bohem někdy se
honoršš tichostj swau řka: Pamatuğ Pane,
na Dawida, y na wšššelikau tichost geho z
škrze tu čtnost gal gest srdce swých poddaných,

galj s tom na dotčeném miššš mluwj wpił
S. Ambroj: Což následownjł geho S.
Dawid, gal tichý a lahodný? Sylný w
bogi, tichý w Panowánj, trpěliwý w
pohaněnjch, raděg trpě, nežli aby se
mštil nad křtkodami. A protož tak gest
był mily wššem, že ho mladeho gestě
mocně čhtěli mšti za Brále, a kdjž se
zdrabal, přinucen byl od nich; * kdjž
był starým, prossen byl od nich, aby při-
bitwě nebył, proto že raděg wššščni pro-
něho čhtěli se w nebezpečěnstwji wydati,
nežli aby on se za wšššky wydal. Kdo
tedy čhe lásku mšti y lidj, ač gest tichý, a dog-
de toho.

Capitola XLVI.

Chwála Joze, Káleba Saudcum, a Samuele.

Plný w bogi Jezus Pláwe, náměstek Mojsišuw w
Prorocých, kterjž byl weliký podle gměna swého, 2.
neywětššy † k zachowánj wywolených Božjch, * wybo-
gowati powstáwagjcy nepřáteky, aby ** dosáhl dědic-
twj † Izrael. 3. Gaké sláwy nedossel gest w zdwžhá-
nj rukau swých, a wypausššěge proti měštum šššely? 4. Kdo gest
před njm tak odolal? Ueb nepřáteky sám Pán gemu * dowedł. 5.
Zdali w rozhněwánj geho nenj zastaweno slunce, a geden den včinił
gest gako dwa? 6. Wzýwál gest Nleywššššého mocneho w dobywě

† k špaseňi
* aby wy-
bogowal
** dossel
† lid Izra-
šššy

* wydal
a Joj. 20. 14.

B nj nepřátel wšsudy, a wšlyšel gest geg weliký a swatý Bůh w kamenj krúpobitj mocy welmi sylné. 7. ** Obořil se proti národu nepřátel-
C skému, a zštopuge zhubil † odpůrce, 8. aby poznali národowé moc gehu, že proti Bohu bogowati není snadné. A následowal gest za hěbetem mocného: ^b a za dnuw Moggzisse milosrdenstwj učinil on, a Kaleb syn Jefone, aby stál proti nepříteli, a zbraňowal národ od hřichuw, ^a a porazyl reptánj zlosti. 10. A ti dwa ustanoweni, od nebezpečenstwj wyswobozeni sáu, od počtu šestkrát sto tisyc pěšých, aby wwedeni byli w dědictwj, do země kteráž ^{**} teče mlékem a strdj. 11. A dal Pán gemu Kalebowi sýlu, a až do starosti zůstala gemu sýla, aby wstaupil na wysoké místo země, a sýmě gehu obdrželo gest dědictwj: 12. aby widěli wššykni synowé Izraelsstj, že dobré gest poslusu býti swatému Bohu. 13. A saudcowé gedenkáždy ze gména swého, gichžto není porušeno srdce: kterjž nebyli odwráćeni od Pána, 14. aby byla památka gegich w požehánj, a kosti gegich aby se púčily z místa swého, 15. a gméno gegich setrwalo na wěky, pozůstáwage k synum gegich, swatých mužuw sláwa. 16. Zamilowaný od Pána Boha swého Samuel prorok Páně, obnovil panowánj, a pomazal knjzata w národu swém. 17. W zákoně Páně saudil gest shromážděnj, a popatřil Bůh na Jákoba, † a w wěrnosti swé ^{*} zkussen gest, že byl prorokem. 18. A poznán gest w slowich swých wěrny, nebo widěl Boha swětlosti: 19. a wzywál Pána wšemohaucýho, w wybogowánj nepřátel wúkol wšsudy štogjých, w oběti Beránka neporušeneho. 20. Y zaběměl gest z nebe Pán, a w zwúku welikém šlyšeti učinil hlas swúg, 21. a potřel gest knjzata Tyrská, y wššedy weywody Silistýnstj: 22. ^{**} a před časem konec žiwota swého a wěku, swědectwj wydal před obličegem Páně, a † Pomazaným; peněz a až do obuwj ^{*} od wšselikého těla newzal, a nežalował naň čłowěk. 23. A potom vsnul, a znamo učinil králi, a ukázal mu konec žiwota gehu, a powyššyl hlasu swého z země w proroctwj, že shlazena bude bezbožnost národu.

*** vdeřil na národ nepřátelský
 † odporný
 † 4. Regl. 14. 6.
 * zarážyl

*** opšywě

† v wíře swé dokázán gest býti prorokem.
 * šhledáno

*** předstojánim žiwota swého
 † Křystos wým
 * od jádně bo čłowěka

Kapitola XLVII.

I. Chwála Nathanowa a Dawida. 1. II. Šfatomaunowe a Koboamowe na díle z chwalowánj, na díle haněnj. 14.

A Otom powstal Nathan prorok za dnuw Dawida. 2. A gako tuž oddělen od masa, tak Dawid od synuw Izraelských. 3. ^{*} Se lwy hrał gako s berany: a mezy nedwědy nápodobně učinil gakožto s berany owec, w mladosti swé. 4. ^b Šdali gest nezabil obra, a odgal pohaněnj z národu: 5. w nazdwiwnutj ruky, kamenem praku porazyl plesánj Goliásse: 6. Nebo wzywál Pána wšemohaucýho, a dal w prawicy gehu, aby odgal čłowěka sýlného w bogi, a powyššyl rohu národu swého. 7. ^c Tak w desyti tisých oslawil geg, a chwalil w požehánjch

s. Král. 12. 1.
 a. 2. Král. 17. 34.
 b. 2. Král. 17. 42.
 c. 1. Král. 12. 7.

† předná-
šleže
* protiwnj
fy

** sladká
† okrasa
čest

4 2. Král. 12.
13.

* rozumný
e 3. Král. 3. 1.

13. Král. 4. 31.

g 3. Král. 10.
27.
** ledwj

† zprznil

h 3. Král. 12.
16.

* a aby z
Efraima
začalo se
Kralowstw
zpárne
* zhubj
† skonaf
* zanechal

* blázn.
wého
i 3. Král. 12.
28.

† rozhog-
nili, roz-
množili
* nepra-
wosti
* az y
přišla na
ně pomsta

Dáně, † obětowaw gemu forunu sláwy: 8. nebo potřel nepřátele ze-
wšech stran, a vyplnil Filistýnské * odporce až do dnešního dne: se-
třel roh gegich až na věky. 9. Při wšelikém skutku dal gest chwalu
Swatému, a Vleywyššymu w slowě sláwy. 10. Z celého srdce swého
chválil Pána, a milowal Boha, kterýž učinil geg: a dal mu proti ne-
přátelům moc: 11. a státi učinil zpěwáky proti oltáři, a w zwuku ge-
gich ** libá učinil zpjwánj. 12. A dal w slawnostech † ozdoby, a okrá-
šlil časy až do skonánj žiwota, aby chválili gméno swate Pána, a roz-
ššřowali z gitra Boha swattost. 13. ^d Pán očistil hřjchy geho, a po-
wýššyl na věky rohu geho: a dal mu vmluwu kralowstw, a stolicy
sláwy w Izraeli. 14. Po něm powstal syn * maudrý, a pro něho po-
razyl wšelikau moc nepřátel. 15. ^e Šalomaun kralowal we dnech
pokoge, gemuzto podmánil Bůh wšefky nepřátele, aby rozdělal
dům we gménu geho, a připravil swattost na věky: gať wywčen
sy w mladosti swé, 16. a naplněn sy, gaťo řeka, maudrostj, a zemi
odkryla dusse twá. 17. ^f A naplnil sy w podobenstwích pohádky: k
ostrowum daleko rozhlasseno gest gméno twé, a milowan sy byl w
pokogi swém. 18. W Djsnjch, a přislowjch, a podobenstwích, a wy-
kladech, diwili se země, 19. a we gménu Pána Boha, gemuzto
gest přjgmj, Bůh Izraelstý. 20. ^g Sebral sy gaťo mosaz zlato, a
gaťo olowo doplnil sy střjbro, 21. a naklonils ** stehna twá ženám:
moc měl sy w těle swém, 22. dal sy posštwornu w slawě swé, a † zlech-
čil sy symě swé, abys wwedl hněw na djetky swé, a abys popudil bláz-
nowstw twé, 23. abys učinil kralowstw rozdwožené, ^h a * aby
z Efraima panowalo kralowstw twrdé. 24. Bůh pať neopustj mi-
lostdenstw swého, a nezrussy ani zahladj skutkůw swých, aniž **
zkazý od kmene wnučat wywoleneho swého: a semene toho, kterýž
miluge Pána, neporussy. 25. Dal pať ostatek Jakobowi, a Dawi-
dowi z téhož kmene. 26. A † konec měl Šalomaun s otcy swými.
27. A * zústawil po sobě z semene swého, z národu ** bláznowstw, 28.
i a wmenšeneho w opatrnosti, Roboáma, kterýž odwrátil národ rad-
dau swau: 29. a Geroboama syna Nlabathowa, kterýž hřessyti vči-
nil lid Izraelstý, a dal cestu k hřessenj Efraimowi, a welmi mnozý
† rozwodnili se hřjchové gegich. 30. Hrubě odwrátili ge od země
gegich. 31. A hledal wšech * nesseschetnosti, ** až gich byla dostla
obrana, a odewšech hřjchuw wyswobodil ge.

Z pobož-
ných písnič
má slowět
y duchownj
wjitel, y
rozkoš.
a S. Bafil.
Proam. in
Psal.
b S. Aug.
Prof. in Psal.
c S. Chrysof.
in Psal. 41.

Chwalu tuto má Dawid w weršy 11. A
státi učinil zpěwáky proti oltáři, a w zwu-
ku gegich libá učinil zpjwánj. Vatablus tať-
to překládá ta slowa w své Bibli: Zpěwáky
wstanowil před oltářem, křesjby libezně
zwůžem swým zpěwy konali, a písniemi
swými chwalý činili každodenně. Proto
ložil žalmj své Dawid, ne gen aby on strze ně
chválil Boha, ale y ginj zpjwagice ge, tolikej
činili. A dege se to až posarád w Chrěwi
Swaté, ne gen w kláštějch, ale y w chrámjch

Biskupských a Collegiatních, kdešto knězi a
Kehelnjch každodenně zpjwagi žalmj, což taťe
někdy s nimi činili Cisarové a Kralové: a po-
sarád na mnohých mystech wesserem lid y jeny
s knězem w den Swáteční, y nespory w chrá-
mjch Páne zpjwagi w latiněm gazjku. A za
předkůw našjch wšudy býwalo stýseti lidj
zpjwagjch žalmj po domjch y po poljch. Gať
h pať z toho dussim wjitel pocházj, wpsiwagi
* S. Bazylus, b S. Augustin, a S. Jan Bap-
tostj, genj swau o tom řeč témto slowy žalmj

rá: Proto Pán Bůh složil žalmy, aby chom samému Bohu připisuje, genj totižto Dawida z té věci měli vjitek, a spolu rozkosa. Zna: řibil, kdy on ge skládal, a mnulal genu, gab meney, je složený žalmy on ne Dawidovi, nýbrj by ge postaviti měl.

Kapitola XLVIII

Eliáš, Elizeus, Ezechyáš a Izaiáš vychvalují se.

Dowstal Eliáš prorok, jako oheň, a slovo geho jako pohodně hořelo. 2. Kterýž wvedl na ně hlad, ať draždící geg nenávisť swau * ne mnozí učiněni sau, nebo nemohli snesti přikázání Páně. 3. Slovem Páně zdržel nebe, a swchl z nebe oheň třikrát. 4. Tak ** zveleben gest Eliáš w divých swých. A kdo může nápodobně tode tak se chlubiti? 5. ^b Kterýž sy zdvihl mrtvého † z předpekli z losu smrti w slovu Pána Boha. 6. Kterýž sy porazyl krále † * zabynuti, a zlomil sy suaduě moc gegich, a slawne z lože gegich. 7. Kterýž slýšys na Synaj saud, a na (hoře) Horeb saudy obrany. 8. Kterýž pomaznges králu w ku pokání, a proroky činis náměstky po sobě. 9. Kterýž zase w zat sy v wichru ohně, na woze konj ohnivých. 10. Kterýž sy zapsán w saudech časuw, abys ** krotil hněw wost Páně; abys smjřil sedce otce wo † s synem, a nawrátíl pokolenj Jakobowo. 11. Blahoslawenj gsau, kterjž tebe widěli, a w přátelstwj twém ozdobenj sau. 12. Nebo my žiwotem žiwj sme toliko, po smrti pak nebude takowé gměno nasše. 13. ^d Eliáš syce v wichru zastřj gest, a w Elizeowi doplněn gest duch geho: za dnuw swých nebal se knjzete, a * mocý žádný nepřemohl geg. 14. Anjž ho přemohlo slovo ktere, a mrtwé prorokowalo tělo geho. 15. W žiwotě swém činil zázraky, a při smrti diwne wěcy působil. 16. We wssch těch wěcech nekal se lid, a neodstaupili od hřichuw swých, až wywrženi sau z země swé, a rozptyleni sau po wssy zemi: 17. a zanechán gest národ welmi malý, a knjze w domě Dawidowém. 18. Někteřj z nich činili, coby se libilo Bohu: ginj pak mnohé hřichy pachali. 19. Ezechyáš ohradil město swé, a wvedl do prostřed něho wodu, a kopal železem skálu, a rozdělal † wodě studnicy. 20. ^f Za dnuw geho ** přitáhl Sennacheryb, a poslal Rabšace, a wyzdvihl ruku swau proti nim, a pozdvihl ruky swé proti Syonu, a pyšný učiněn gest mocý swau. 21. Tehdáž pohnula se ředce, y ruce gegich: a bolesti trpěli jako rodjce ženy. 22. Y wzywali Pána milosrdného, a rozprostřagjce ruce swé, zdvihali ge † nebi: a swarý Pán Bůh wslýšet brzo hlas gegich. 23. Nepřipomjnal hřichuw gegich, anjž ge wydal nepřázelum gegich, ale očistil ge w ruce Izaiáše swateho proroka. 24. ^g Porazyl † leženj Asyrských, a potřel ge Angel Páně. 25. Nebo učinil Ezechyáš, což se libilo Bohu, a * slyně chodil na cestě Dawida otce swého, kteraúz mu přikázal Izaiáš prorok weliký, a wěrný předobljcegem Božjm. 26. ^h Za dnuw geho na zpět postaupilo slunce,

3. Král. 17. 1.
† a popaue
gegich
* w počtu
zmenšeni
sau
23. Král. 17. 1.
Král. 2. 10.
11.
* rozšřřen
63. Král. 17.
22.
† y hrobu,
y pekli
* na zřazu
c 4. Král. 2. 12.
Dál. 4. 4.
** w kroc
wal
† s synu
d 4. Král. 2. 11
* w mocý
žádné
c 4. Král. 19.
21.
f 4. Král. 18.
17.
** wšau
pil
g 4. Král. 19.
35.
2ob. 1. 21.
Izai. 37. 36.
1. Mach. 7. 41
2. Mach. 8. 19
† tak ort
starene,
mocné
h 4. Král. 20.
11.
Izai. 38. 8.

a přidal králi žiwota. 27. Duchem welikým widěl wěcy poslednj, a těššyl kragjcy na Syomu. 28. ukázal budaucý wěcy, a skryté prwe než se přibodily.

** Kaly

Kapitola XLIX.

I. Schwartige Jozyásse, Jeremiásse, Ezechyele, a dwanácte menššich Prorokow. 1. II. Zorobabele, Gezusa syna Jozedechowa, a Nehemiásse. 13. III. Item Enocha, Jozeffa, Eeta, Sema, a Adama, a mezy sebau ge srownáwa. 16.

Mamátka Jozyásse k složenj wúně wdělána dílo apatykáre: 2. We wšech vstech gačo med t oslazena bude geho památka, a gačo muzyka na hodech wjna. 3. Onť gest zřizen * od Boha ku pokánj národu, a odgal ohawnošti. 4. A ** zprawowal ku Pánu srdce své, a we dnech t hřissnjkuw utwordil pobožnost. 5. Kromě Dawida, a Ezechyásse, a Jozyásse, wššykni se hřichu dopustili: 6. nebo * opustili zákon Nelywššyho králowé Jádšstj, a pohrdli káznj Božj. 7. Dali zagisté králowštwj své giným, a sláwu swau národu ** cyzozemštemu. 8. Zapálili wywolene město swattošti, a pusté učinili cesty geho w ruce Jeremiásse. 9. Nebo zle nakládali s tjm, který od žiwota matky poswěcen t gest za proroka, aby wywrátil, a vyplnil, a wyhubil, a zase wzdělal, a obnowil. 10. Ezechyel, který widěl obličeg sláwy, ktrau gemu ukázal na woze Cherubjnuw. 11. Nebo zminku čiml o nepřátelých w přiwalu, * dobře činiti těm, který ukázali přjme cesty. 12. A dwanácte prorokow kosti nechť se pučj z mjsta swého: nebo posylili Jákoba, a wykupili se w wjře mocy. 13. Kterak zwolebime Zorobabele: nebo y on gačo znamenj na prawé ruce; 14. tak y Gezusa syna Jozedechowa: který za dnuw swých wystawěli dům, a powyššili chrámu swateho Pánu, připraweneho k sláwě wěčné. 15. A Nehemiásš na památku mnoheho času, který ** wyzdwihl nám zdi wywráčené, a státi učinil brány a zámky, který wyzdwihl domy nasse. 16. Jádny nendarodil se na zemi takowý gačy Enoch: nebo y on wzat gest od země. 17. Aníž gačo Jozeff; který člowěk narozen gest, knže bratřj, utworzenj národu, zprawce bratřj, vpewněnj lidu: 18. a kosti geho nawšštjwený sau, a po smrti prorokowali. 19. Set a Sem t v lidj sláwy dosáhli; a nad wšelikau duffy * w počátku Adam.

4. Král. 23. 1. t osladi se

* Dožššým působenjm ** a wprjz ně se měl ku Pánu srdcem swým t hřichow * zanechali

** cyžymu a 4. Král. 25. 9.

t byl

b Ezech. 4.

* aby dobře učinil těm

c Eždr. 3. 2. Agg. 1. 14. Item 2. 3. 5. 22. 24. d Zach. 3. 1. ** wyššas wěl

e 1. Mogg. 41. 40. Item 42. 3. Item 45. 5. 50. 20. f. Mogg. 4. 25 g. 1. Mogg. 5. 31.

t mezy lidj mi oslawe ni sau

* w prawo-tnošti porčatek gest Adam Kterak člowěk dlabau po sobě a sadkau památku zanechati může.

a 1. Mogg. 11. 4

b žal. 9. 7.

Stowa ona w wersšy 1. a 2. tuto postame- ná: Mamátka Jozyásse k složenj wúně wdělána dílo Apatykáre. We wšech vstech gačo med oslazena bude geho památka, a gačo muzyka na hodech wjna. Za prawjm slowa wwděaj mi na pamět, gač množšj posawád lidé snájili se zwolebiti gměno své, aby památku po sobě wěcnau zanechali: ale je prostředkú k tomu pohodlných neozjwali, nedoššili swého au- myslu. Gini čteli památku po sobě wěcnau zanechati w stawenich, které wyzdwišli, a gačo starowitele wje a města Babilonškeho: gini šrže

hřdinššé škutky w bogjch: gini šrže wmenj a spřisowánj kněh: gini šrže weliké bohatštwj: na něj gá wěššim díleni wztáhnutí mohu ona slowa S. Krále Dawida: b Zahynula památka gich s zwükem: to gest tak rychle gačo zwilk, genj nehřššwe pomjgi: a gestli kterých dél trwá, wššak nebywá w požeňánj. Nebo množšj gim, gač gen gegich památku widj, zlořeč, a hanj ge. Menšj památka gegich gača Jozyásšowa, genj aj posawád trwá, a libeznau wúni je sebe wy- dáwá, a tak wšsem přigemná gest, gačo negalá libezná muzyka. Ze památky on sobě nezey-

Kal šrže stavenj, aneb wogenšá wjtězstwi, nybrj šrže ctnost, gako y ginj Swati mužj, neb Bůh sljbil takowm, je památka gegich wěčné setrwá, a s chwátaw, a to šrže Dawida, řkaučy ho: ° W památce wěčné bude sprawedliwy, od sljssenj zlého nebude se báti. Žádný ho nebude haněti, nybrj wššykni chwátaw liti.

c Salu III. 7.

Kapitola L.

I. Chwálj Šymona neywyššého kněze. I. II. Wygeruge se gméno škadatele této knihy. 29.

Symon Onyášu syn, kněz weliký, který za žiwota swého † podepřel dům, a we dnech swých wpewnil chrám. 2. Chrámu také wysokost od něho založena gest, dwog-násobné stawenj a wysoké stěny chrámowé. 3. Za dnuw geho * tekli studnice wod, a gako moře naplněny saw nad mjru. 4. ** Který pečowal o lid swůg, a wyprostil geg od zabynutj. 5. Který se zmocnil † rozššyřiti město, který dosáhl sláwy w obcowánj národu: a wchod * domu a syně rozššyřil. 6. Gako hwězda gitěnj v prostřed mlhy, a gako měsyc plný we dnech swých swjrtj. 7. A gako slunce štkwaučy, tak on štkwěl se w chrámě Božjm. 8. Gako duha štkwaučy mezy mlhami sláwy, a gako kwět růžj we dnech garnjch, a gako lilia, kteráž gsau při mimo tekaučy wodě, a gako kadidlo wonné we dnech letnjch. 9. Gako oheň se štkwajcy, a kadidlo hořjcy w ohni. 10. Gako nádoba ** zcela zlatá, ozdobená welikým kamenem drahým. 11. Gako oliwá pučjcy se, a cypřiš na wysost se wy-pjnagjcy, † w přigjmánj na se raucha sláwy, a * w oděnj se k dokonánj mocnosti. 12. Při wstaupenj oltáře swateho, sláwu dal swattošti o-děw. 13. W přigjmánj pať djlz z ruky knězi, y on stoge wedle oltáře. A wůkol něho ** fortuna bratřj: gako † štipenj cedrowý na hoře Liban-ské, 14. tak okolo něho stáli gako ratolesti palmowé, a wššykni synowé Aaronowi w sláwě swé. 15. Obět pať Dáně w rukau gegich, předewššym shromážděnjm Izraelským: a dokonáwage služby na oltáři, * rozššyřiti obět neywyššého krále 16. ** podal ruky swé k oběti mokré, a obětowal z krwe hroznu. 17. Wylil na základu oltáře wůni Božškau ney-wyššymu knjžeti. 18. Tehdy zkrikli synowé Aaronowi, na † trauby dute zwučili, a sljseti * učinili hlas weliký na památku před Bohem. 19. Tehdy wesskeren lid spolu pospissyli, a padli na zemi na twáť, aby se klaněli Dánu Bohu swému, a přednášeli prosby wšsemohaucýmu Bohu neywyššymu. 20. ** A rozššyřili w hlasých swých zpjwagice, a w welikém domě rozmohl se zwůk ljebeznosti plný. 21. A prosyl lid Dána neywyššého w prosbě, až se dokonala čest Dáně, a řauřad swůg dokonali. 22. Tehdy zstaupiw, rukau swých pozdwihl na wššeko shromážděnj synuw Izraelských, aby dal sláwu Bohu ze rtuw swých, a we gménu geho, aby se honosyl: 23. a opětowal modlitbu swau, chtě wřázati moc Božj. 24. A nynj proste Boha wššech wěcy, který weliké wěcy učinil we wššy zemi, který rozmnožil dnuw naššych od žiwota

1. Mach. 12. 7.
2. Mach. 3. 4.
† podděl
kal, 30
prawos
wal
* wyprey
šili se
** který w
lečil, w
30rawil
lid swůg
† aby roz
ššyřil zwě
šil
* do domu
** ze zlata
wyřowána
† když wjal
na se
* a odil se
** zástup
† wššykne
let
* aby roz
ššyřil
** wstábl
† pozauy
* dali
** rozmno
žili ge
† Pomín
nost swau

A
B
C
D

matky nassy, a včinił s námi wedle swého miłosrdenstwıj: 25. Ať nám dá vtěšenj srdce, a včiniti pokoj za dnuw nassych w Izraeli po dni wěčné; 26. aby wěřil Izrael s * námi býti Boží miłosrdenstwıj, aby wyswobodil nás za dnuw nassych. 27. Dwogj národ nenáwidj dusse má: třetj pak není národ, kteréhobych nenáwiděl: 28. Kterj sedj na hůře Seyr, a Silistýnských, a bláznivý lid, kterjž bydlj w Sychymě. 29. Včenił maudrosti a kázně napsal w knize této Gezus syn Syrachu Jeruzalémstý, kterj obnowil maudrost z srdce swého. 30. Błahoslawený, kdož se w těchto dobrých věcech objrá: kterj skládá ge w srdcy swém, maudrý bude wždycky. 31. Nebo budeli tyto věci činiti, ke wssemu způsobný bude: ** nebo swětlo Boží, slepěge geho gest.

Kapitola LI.

I. Syrach chválj Boha, že ho od mnohých nebezpečnstwıj a sřauzenj wyswoboditi ráčil. I. II. Wyprawuge gať hned od mládoosti swé wydal se na wyhledáwánj maudrosti, a gaťj wjitek z toho měl. I 8. III. Konečně napominá, aby podle geho příkladu každý se přičinił o nabytj maudrosti. 31.

Modlitba Gezusa syna Syrachowa: Chwálu wzda- wati budu tobě Pane králi, a spolu chwaliti budu tebe Boha Spasitele swého. 2. Chwálu wzda wati budu gměnu twému: poněwadž pomocnjě a obrance včinen sy mi, 3. a wyswobodil sy tělo mé od zahynutj, † od osyřla gazyka nepravého, a od rtuw pássýcých lež, a před obličegem přistogjicých včinen sy mi pomocnjě. 4. A wyswobodil sy mne podle množstwıj miłosrdenstwıj gměna swého od úwaucých, připrawených ku pokrmu, 5. z ruřkau hledagicých dusse mé, a zbraň sřauzenj, které obkljčili mne: 6. * od vtiskánj plamene, kterj mne ** obkljčil, a w prostřed ohně negsem zahorčen: 7. † z hlubokosti břicha peřelneho, a od gazyka zprzněneho, a od * slowa klamu, od krále nepravého, a od gazyka nesprawedliwého: 8. chwaliti bude až do smrti dusse má Pána, 9. a žiwot můg byl přibljžugicý se ku peřku dolů. 10. Obkljčili mne ze wssěch stran, a nebył, kdoby ** spomohl. † Był sem ohledage se na pomoc lidj, a nebył. 11. Rozpomenul sem se na miłosrdenstwıj twé Pane, a na působenj twé, kteráž od wěků gsau: 12. nebo wytrhugesš * snásegicý tebe Pane, a wyswobozugesš ge z ruřkau národuw. 13. Powýssyl sy na zemi přjbytku mého, a za smrt ** zteřagicý prosyl sem. 14. Wzywal sem Pána otce Pána mého, aby neopauštěł mně w den sřauzenj mého, a w čas pyřsných bez pomocy. 15. Chwaliti budu gměno twé wřkawicně, a schwalowati ge budu w † djků činěnj, a wyslyšsena gest modlitba má. 16. A wyswobodil sy mne z zahynutj, a wytrhl sy mne z času zleho. 17. Protož wznáwati, a chwálu wyprawowati budu tobě, a dobrořečiti gměnu Páně. 18. Když sem gestě mladšj byl, prwe nežbyč byl poblaudil, hledal sem maudrosti zgewně na modlitbě swé. 19. Před chrámem žádal sem za nj, a až do poslednjch

* se s námi gest

** proto že

† z osyřla

* od dusse ni
** wškol obřawil
† z hlubiny
* slowa lžis wěbo** pomohl
† patřil sem ku pomocy lidšské, a nebył gi
* repělwož očekáwagicý te
** pomjsegicý
† w chwále djků

časü wyhledawati gi budu. A wykwětla jako * rany brozen, 20. weselilo se srdce mé w ni. Chodila noha má po cestě přímé, od mladosti své sšlakowal sem gi. 21. Vlaklomil sem maličko vcha svého, a přigal sem gi. 22. Mnohau nalezl sem sám w sobě maudrost, a mnoho sem prospěl w ni. 23. Vdělugjčymu mně maudrost, dám sláwu. 24. Vradil sem se zagisté, abych činil gi: horlil sem po dobrém, a nebudu zahanben. 25. Zapásyla se dusse má w ni, a w činěnj gi vtwrzen sem. 26. Kušau swých ** wztáhl sem wzhůru, a nemaudrost gegj sem oplakal. 27. Dussy swau zřjdl sem k ni, a w poznánj nalezl sem gi. 28. † Władl sem s ni srdcem od počátku: protož nebudu opusštěn. 29. Břicho mé zbaučeno gest * hledage gi: protož obdržim dobré gměnj. 30. Dal mi Pán gazyk mzdu mau: a w něm chwálití geg budu. 31. Přiblížtež se ke mně nevměj, a shromáždte se do domu kázně. 32. Co gestě messkate? a co rjkate k těm wěcem? dusse wasse žjžněgj náramně. 33. Orewěl sem wsta swá, a mluwil sem: Obgedneyte sobě bez střjbra, 34. a sšvgi swau poddeyte ghu, a nechť přigme dusse wasse kázeň: ** nebo na bljzku gest naleznauti gi. 35. Popatřte očima swýma, že sem maličko pracowal, a nalezl sem sobě mnohé odpočinutj. 36. Přigměte kázeň w mnohém počtu střjbra, a † hogným zlatem włádněte w ni. 37. Wesel se dusse wasse w milosřdenstwj geho, a nebude te zahanbenj w chwále geho. 38. Děleyte djšlo své * před časem, a dat wám mzdu wassy w časü swém.

* neypraw
vzrašj

** pozrowi
bl

† obdržel
sem s ni
srdce
* hledagiej
gi

** nebo
sřadnat
gest k nar
lezenj
† a hogné
zlatu ob
drzte w ni
* časné

D

Poslednj nawčěnj a napomenutj Synchronomé gest toro w weršj 38. Dělegte djšlo své před časem, a dat wám mzdu wassy w časü swém. Teni gest zagisté konec, pro něgj nás Bůh, stworiti ráčil, abychom zde gemu slaužjce, na onom swětě za to odměnu wěcnau wzašli. Pěkně tu Rabanus mluwj: ^a s tauto propozwědj prawidlo celého Božského zákona se stowánawá, to znj, tomu nás wywčuge, k tomu nás wzbuzuge; abychom pokud čas máme, wždycky dobré skutky činili; abychom w čase přiležitým sřawedliwého sandce wěcnau odplatu za to přigali. Slysš Pána Boha v S. Augustyna k tobě ó čłowěče mluwjčjho. ^b Gestit na prodeg, co mám, prawj Pán, kup sobě to. Co

má na prodeg? Odpočinutj králowstwj. Zač to stogj? Cena toho gest práce. Gať weliká práce? Wěčně odpočinutj za wěčnau práci kaupenoby mělo byti. Ale gať weliké gest milosřdenstwj Božj! Neprawj, pracüg desetkrát sto tisíc let; neprawj, pracüg, pět set let; nýbrž, pokud žiw gšy, pracüg za málo let, a potom se začne odpočinutj, a nebude mjtí konce. Sleg gaku cenu dáwá ne, gať ťka gednu lusstinu, abychom za ni přigali wěčné poklady, lusstinu práce proti odpočinutj wěčnému. Slibugj, že se nebude sřejškati čłowěku při jádně sljžbě Božj, gestlize na tu řeč, a slib Božj se rozpomene.

a Rabanus
hic.
bs. Aug in
Psal 35.
Ga krátkau
práci dá
wá Bůh
w čně tr.
wa rjčj od
měnu.

Skonává se Kniha Eklezjastykus.

První Registrace všech těch Stavění, a Rozpráv, která pod Kapitoly tohoto Sta- rého Zákonu od Knih Mojžíšových až do Proroků sau položena.

Počet významných stránek Listů, na kterém každé Stavění
a Rozprávě hledati se má.

A.

Abrahamové Ctnosti. 26.
Abrahamova oběť w Izákovi wypořádá oběť
Otce z Nebeského, jenž vydal Syna svého za oběť
pro nás. 43.
Almužnu powinni sme dáti ze zbytečných věcí. 1163.
Almužna má dána býti bez Interestu. 1123.
Almužnu s veselým srdcem dáti slušny. 1100.
Angeľstvo Swatých Powinnosti. 164.
Angeľ dobrý z čeho se může rozoznati od ďábla. 881.
Bez aumyslu dobrého skutek, ač w sobě dobrý, k spa-
sení nic nedopomáhá. 137.
Autocistných míst Právo odkud pochází, a komu se
propůgčuje. 337.
Aukost dohánj člověka k pamatování na Pána Bo-
ha. 91.

B.

Bázeň Boží co dobrého působí. 362.
Bázeň Boží nedá člověku do hřichu padnouti. 1159.
Bezbožnj budau pokánj činí na onom světě, ale
nevžitečné. 1138.
Bezbožnj světa newidí. 944.
Bezbožnj proč první se dali do stavění měst? 20.
Břimování. 257.
Mězy Biskupy a Bnězmi rozdíl gest. 181.
Blažoslavenj gsau ti, kterj práci rukau svých gedj.
1061.
Blažny, když nazwal ženu swau Job, nezhrěšyl. 922.
s Blížnj máme mjtí vtrpenj. 836.
Bohabognj lidé proč v bezbožnjch gsau w nenávi-
sti. 1134.
Bohabognj, aby s bezbožnjmi obcowali, nechce Bůh.
801.
y Boháci vnějši museti. 780.
Bohatj nikdy dosti nemaj. 25.
proč Bůh newcíní wsecky Bohaté? 1094.
Bohu více powinni sme, než se nám příkazuge. 326
s Bohem má se poraditi, kdo nechce w činech svých
poblaudit. 429.

k Bohu se vřkat máme, ne ďáblu, w nemocy. 674
Když písmo přivlastňuje Bohu negaty aud těla, nez-
hce tím říci, že Bůh tělo má, a audy: ale strze
to wyobrazuge některé vlastnosti, a působení Bo-
ha. 826.
pokud židé, Boha se nepustili, nebyli od nepřátel
vřemoženi. 879.
Boha pravého cti nedowolowali Pohané, ačkoli ge-
ne bohy wsecky wtiti dowolowali. 914.
Boha při sobě magice, žádného se nebogme. 979
od Boha pochází wse zlé, a protoz wsecko trpělivě
z rukau jeho přijmati máme. 989.
Boha vždy chwaliti máme, nechť se nám dobře, aneb
zle wede. 1047.
Boha chwaliti nikdy člověk nestačí. 1212.
na Boha wssudy přítomného pamatowati vžitečné
gest. 33.
Boha wdenj gest wssemožné dobré. 189.
Bůh gest ochrance Sprawedlivých, a obhájce Mns-
želstwa. 24.
Bůh wěššy lásku k nám vkázal, nežli Abraham w obě-
tování Syna svého Izáka. 43.
Bůh není příčina hřichu, ačkoli dopausstj, aby lidé
hřěšili. 111.
Bůh co gest? 120.
Bůh nezatwřuge srdce člověka. 128.
gak Bůh může člověka zatwrditi. 133.
Kterak Bůh zatwřezými zachází. 136.
Bůh wždycky Církwu zprawuge. 142.
Bůh žádného nepokausstj, ale zkusuge. 368.
Bůh, jakožto wtchnj Pán wssého světa, dáwa Břagi-
ny, komu chce. 414.
Bůh bez potřeby zázrakow nečinj. 420.
Bůh mílošdný dáwa hřššnjšum čas k Pokánj. 423
s kým Bůh gest, nemá se čeho báti. 433.
Bůh trestal Ammortheyské, ne strz litau zvěť, ale strz
stššné: a proč? 454.
Bůh nám tak odpłacuge, gak mi giným děláme. 457.
Bůh brozí, ne aby trestal, ale aby lidé od hřichow
odwedl. 477.

Registříř Navčení, a Rozepří.

Duhy nadewšfecto sobě wážíti máme. 1073.
Důwěrnost k Bohu. 345.

L.

Lizeus proč zdřecíl malým Dětem? 678.
Lzau prawý Obraz člověka bezbožného w 12. wě-
cech. 51.
Proč Lzechyás zapowědel, aby na Kabsacefa raus
hánj nic neodpowj dali. 711.

B.

Bedeon žádá zázrak ne pro sebe, ale pro lid. 467.
Boho Břjše Krystus oswěcuje, ten se raduge. 1035.
Co gest to s Krystem Břjšsem se spolu rmauriti.
1012.
Bdyž Krysta Břjše pro nás pohaněného widjme,
na wážnost u lidí dbáti nemáme. 976.
Gména Břjše půwod. 290.
Gména rozdielná křeb dána od Dawida, proč? 1024.
Bdyby gjda člověk nepotřebował, máloby co do-
brého činil. 1093.

S.

Sada pekelného my tež potřjti můžeme gako M^u
K^u. 7.
Sad mēdenný, Obraz na křjz Powěšeného Pána. 310
Seli težce trestán, že dětem hřjchy přechlžel. 515.
Sfad neylepsšj auprawa pokřmu. 1106.
Sněw cyz lahodnými slowy wtkocen býwá. 1165.
Sdo z hněwu trefce, máfo co napravj. 1096.
Proti hněwu neylepsšj prostředek, nekwapiti. 1108.
Sněw může býti bez hřjchů, když se toliko hněwame
na hřjch. 527.
Sody gaky býwali zastarodáwna. 881.
Sospodáti gaf milé snáseti magj nedostatky čelěbty.
939.
Srobowé byli zastarodáwna u veliké wážnosti. 837
Do hrobu wysyckni běžjme. 335.
Sby hrom bil, můželi kdo winšowati. 1070.
Srozý Bůh začasto, ne aby trestal, ale aby lidi od hřj-
chu odwedl. 477.
Sřesly neda člověku památka na poslednj wěcy.
1167.
Sřjchu veliká škodliwost. 13.
Sřeslycy po přigatých dobrodinj Božjch přjsněgi tře-
stání býwagi. 732.
Sřjchu se máme wjce warowati, než gafekoli giné tře-
lesné škody. 98.
Sřjchowé do křebe wolagjcy. 117.
Sřjch wšednj težce pokutowán. 307.
Sřjch sřze lřostiwé a časte wwažowánj shlazen býwá.
360.
Sřjchowé člověka rozumu zbawugi. 434.
Sřjch wymšlawati gest zlá wšsen. 530.
Sdo k hřjchu někoho přiwádj, wjce trestán býwá. 193
Do hřjchu spáchaném máme dauřati odpustřeni. 117.
Před hřjchem nemáme spolechati se na Mllořdenstwj
Božj. ibid.
Sřjch wšednj sprawedltwých Bůh wjce někdy tře-
se, než třeřky bezbožných. 1004.

Sřjchu wšedných warowati se sluffy. 1181.
Bůh očekáwá, dokawádž se nenaplnj mřra hřjchů. 29.
Sřjšnjku wzda pomřla Božj. 15.
Sřjšnjku činj Bůh mllořt, když brzo hřjchy nasse trestá.
29.
Safau cestau Sřjšnjt po wšem může do nebe přigiti.
Stupně té cesty se wypřluggj. 59.
Sřjšnjcy, oprowdowé řagjcy, magj k pokánj a k
Swátostem připustřeni býti. 101.
Sřjšnjt má žádosti wčinititj, čjm gest zřesly. 103.
Sřjšnjkum čas k pokánj Bůh dáwá. 423.
Sřjšnjcy proti sobě sami metlu pletau. 475.
Sřjšnjky Bůh trefce sřz zlaw Wřchnost. 521.
Sřjšnjcy řagjcy magj následowati přjřad Dawida,
a nestydeři se pokánj činiri. 591.
Žadnj Sřjšnjt zauřati nemá, neb Krystus pro wšes
chny přjřel. 727.
Křetřj Sřjšnjcy, zwłáště ti, křetřj z dobrých zlj řau
wčineni, býť y z onoho swěta kdo k nim přjřel, ne-
obrářj se. 795.
Sřjšnjt řam Boha sobě nic newšřymá, ačoli y Angelé
y křebes před njm se třesau. 945.
Sřjšnjky neywěřřy Bůh k pokánj přiwedl. 1010.
Že Sřjšnjt w swěte hřesly, pocházj z toho, že se do-
mřiwá, gakoby ho Bůh newiděl. 1032.

J.

Jakob proč nechřel býti pochowan w Řgyptě. 105.
Jestě wyobrazował Krysta Pána. 480.
Job nezřesly, když ženu swau blážnjcy nazwal. 922
Jordánowo obdarowánj osmeré. 335.
Jozeff gaf gest zweleben. 88.
Josue lepšj zem giným dal, sobě čartněřřj zane-
chal. 446.
Judyř w nebezpečnstwj žiwota a čřstory se wydal:
a z dali dobře to wčinił k 892.

K.

Kacři k poznánj prawdy nepohmutedlnj. 312.
Kacři wyobrazeni sřz listy Samsonowé. 486.
Kacřřstwa půwodowé, wěřřým dřem, řau křězi, 299
Kacřřstwa hned při počátku řwym wyplentj se magj.
451.
Kázanj magj býti wraucná. 284.
Kázanj genom řlyřeti, nenj dosti, ale musř w řtuce
wvedene býti nawčeni. 1131.
Klěče čtyř zachowal sobě Pán Bůh. 64.
Křezj Křězi a Břřtupy rozdiř gest. 181.
Křestánj Křězi, Synuw Aronowých, proč? 223.
Křězi wěkem řeslym sluffně se řu pomocy dáwagi
mládsřj. 281.
Křez má wždy při Wogřtu býti. 330.
Křestiansky Křezj mohau mřiri Stary. 437.
Křezj w gafe býti magj wážnosti. 490. 621.
Ka Křezu řuku wzřáhnawti welky hřjch. 553.
Křezřka ranča při řonánj řlžeb Božjch. 2001
Swěcenj Křezřstwa. 219.
Křezřstwj přednost nowým žazrakem wwaržená. 300
Ka řoncy swěmu řazdy žiwel se řábne. 189.

Registřík Navčení, a Nojepří.

Bonec gest chwály hodný, ne začátek. Není dosti dobře začítí, ale w dobrým serwatí. 569.
 Boráb Obraz Cýrkwe Swaté. 16.
 O Bosteluw swécenj. 203.
 Krásy lidské marnost. 1116.
 Bdyž Brkawčata opustřená Bůh žiwj, čím wíce y děti žiwiti bude Rodičuw lidských. 957.
 Krysta Pána Jestyte wyobrazowal. 480.
 Křest Swatý shlazuge předesslé hřichy. 145.
 Křestiané ne wšechni gsau Bněži. 156.
 Křestian má pokračowati w ctnostech. 334.
 Křestianských ctnostj, a Náboženstwj Weytah. 379.
 Bdyž křiwdu, a křij trpíme, zpomjnati máme na hřichy, pro něž sme wíce zaslaužili. 599.
 Kříže Brystowého figura prut Moggjisse. 153.

L.

Lafomec za nic se nestydy. 669.
 Lafomecy hubj celj swět. 842.
 Lafomecwo zbožj cýžj dědj. 997.
 Lafomecy mnohým přegjmagj potravu, kterau Pán Bůh hognan dáwá. 1071.
 Lafomstwj přjčina růžnic. 26.
 Lampa před W. Swatosti slusně má hořeti. 175.
 Lichwa se zapowjda. 389.
 Lidé nezpusobné Pán Bůh někdy wolj k wyřizenj neywzáčtněgšých wěcy. 126.
 Lissy Samsonowé wyobrazugj Kacyře. 486.

M.

Manna, a strany gj přikázanj, = diwowé. 150.
 Manželky dvě sposu mjti w Starém Zákoně byslo powoleno. 31.
 Manželé mohau za plod Pána Boha prosyti. 64.
 Manželé mohau y w Manželstwu tělesným hřichem težce hřessyti. 84.
 Manželku propustiti, a ginau sobě pogjti, a z gáfekoli přjčiny nenj powoleno. 391.
 Manželku nazýwá Mudřec Laňi. 1080.
 Manžalowé nepłodnj čím se magj těssyti. 493.
 Manželský Staw od Boha ustanoweny. 4.
 Bůh má sobě obwzčáště poručené Manželstwo. 24.
 Bůh gest ochránce sprawedliwých, a obhágce Manželstwa. ibid.
 Staw Manželský na se wzyti nenj přikázanj ua wšechny časy. 19.
 Staw Manželský přitrownáwá se Městecku Segor. 38.
 W Manželstwj mohau wjiti ti, kreťj se nemohau zdržeti. ibid.
 Manželstwa gsau mnohé težkosti. 61.
 Manželstwj má býti s powolenjm Rodičuw. 78.
 Wšak to dowolenj nenj na prosto potřebné k platnosťi Manželstwj. 79.
 Rodičowé nemagj děti nuriti k Stawu Manželské, mu. ibid.
 Manželstwj žádnému se nepřikazuje. 356.
 Panna Marya hláwu hada pekelného portela. 7.
 Marya nebyla zawázána strany přikázanj šestí kledelek. 226.

Marya gať se chowala strany přikázanj, genž byslo o wdáwánj w gednom pokolenj. 339.
 Marya gest plná Milosti. 1188.
 Maudry má změnití wůli pro slusně přjčiny. 96.
 Maudrost a Oměnj lepšj gest, než zbožj. 626.
 Maudry nemnoho mluwj. 1086.
 Melchisedech byl prawým Bnězem; a prawau obět Pánu Bohu obětowal. 27.
 Mesyášs giž přissel, a gest Gězijs, Syn P. Marce. 109.
 Že Mesyášs nebude Bůh, prawj židé, ale ten blud se porážj. 1046.
 Města stawěti začali bezbožnj, a proč? 29.
 W Městech má býti pořádek. 264.
 Města Božj gsau Tyranni. 460.
 Swatého Michala gměno pomáhá proti wšem posussenjm. 482.
 Bdo se chce Bohu w skutcích swých zaljbiti, musj býti w Milosti Božj. 10.
 Máme býti w Milosti Božj, ku kreťé máme y giným dopomáhati, Bdyž se s ginými modljme. 76.
 Milosrdné skutky bdo činj, wyswobozen býwá z sawženj. 88.
 Milostiwé léto co gest? a co se při něm obyčgně zachowáwá? 260.
 Ceremonye, kreťe se při wyhlássenj Milostiwého léta w Řjžmě wjzwagi. ibid.
 Prawý Mlswonjč Boha y w bjde Boha se nespawstj. 937.
 Čjm miň co mlswgešs, tjm méně stracené poliwgešs. 1006.
 Žadný nad mjrnu netrpj. 931.
 Modlenj společné welmi prospěšné. 794.
 Modlitba má se djti s pokorau a náděgj. 70.
 Modlitba platná proti nepřátesum. 153.
 Modlitba rannj a wečernj. 273.
 Ždaz modliti se může bdo, sedě, stoge, leže? 582.
 Modljme se prospěšněgj w chrámě, nežli ginde. 639.
 B Modlitbě čas neppohodlněgšj gest nočnj. 1063.
 Modlitba pokorná gest neyaučinliwěgšj. 1201.
 Hřichowé wwadj Mor na zemi. 617.
 Na Moři welikan moc swau rkazuje Bůh. 1029.
 Mstiti se nemáme nad bližnjm. 1192.
 Misse swatá gest obět Bohu nadewšechy milá. 206.
 Misse swatě předstiněnj neb figury. 207. 208. 210.
 Misse swatá učinila wšem obětem Židowšým konec. 207.
 Proč při Misse swatj Swatj se připomjnagj? 209.
 Misse swatá gest prospěšná dusšičkám w očistcy. 212.
 Weyklad Misse swatě pořádnosti. 214. 217.
 Gať Bůh ošlawuge obět Misse swatě. 221.
 Muz poctiwý netage prawdy. 866.
 Mysl wdatná mnoho může. 834.
 Y myšlenj zřych, ne gen skutkw, warowati se máme. 1133.

N.

Nákladowé na Chrám BOŽj někdy negsaw zbytečnj 756.

Registřík Navčení, a Rozepří.

Pokrm a pití zbytečný přispívá k smrti člověku. 682.
 Pokrmu některé Bůh židům zapověděl. 370.
 Břestianum pokrmu nezapověděl Krystus. ibid.
 Pokusšením hned, když počnau, má odpráno býti. 41.
 Proti pokusšením tělesným nejlepší prostředek pozj-
 wánj Křesťevějšj Swátosti. 517.
 Pokuta za hřích, která se gmenuge Poena tallonis. 103.
 Zde pomocy lidské není, tu Bůh pomáhá. 555.
 Pomsta Boží vzda hříšníkú. 15.
 Pokádek se má zachowáwati při Křestech. 264.
 O poslušnosti Služebníkú Božjch. 271.
 Poslušnostwj dokonálého chvála. 122.
 Porěšenj nebeská Bůh těm dáwa, kteří wozdegššjch
 nehledaj. 1072.
 Potravu dáwa všem Bůh, a w tom moc swau
 ukazuje. 1039.
 Pracovitost a pokora pomohly Kuch F znamenitému
 Manželstwj. 503.
 Křej práce rukau swých gj, gsau blahošlawenj 1061.
 Prawdy neradi mnozí lidé slyšj, a raději křej mě-
 řau a libau řeči oklamání býti. 672.
 Za Prawdu která se lidí odměňuj. 791.
 Předřizených y zawřených znamenj. 189.
 Předřizuge Pán Bůh člověka z paubého milosrdens-
 twj. 501.
 Kdo nevmj přehljdauti mnohé věci, nevmj králowa-
 ti. 525.
 W Příhodách zlych y dobrých gať se chowati máme
 1171.
 B Přigimánj Welebné Swátosti nemá žádný přistau-
 piti. leč prwe bedlivě své swědomj zpytwal. 580.
 B Přigimánj Welebné Swátosti tak máme přistupo-
 wati, gaťo děti F Matčjškým prsum. 1126.
 Když kdo přigimage Krysta ten den hřesšj, s Gidášem
 Krysta prodáwa. 1001.
 Desatero Prikázanj zawazuje y Břestiané, které se tu
 wykláda. 351. 354.
 Prikázanj Božská mohau se zachowáwati. 358.
 Ostržhánj Božjch Prikázanj gest pramen wšeho dobré-
 ho, gaťo wšeho zlého řeč russenj. 399.
 Prikázanj Božjho břjme lehce nese, kdo Boha milu-
 ge. 747.
 Příkladem dobrým Páni Poddany lehce se všemu
 dobrému přiwedau. 615.
 Y Přjlezitosti hřichú, ne gen gich warowati se máme.
 1183.
 Přjlezitosti F hřichu máme se warowati. 39.
 Přisáhati z obyčege gest nebezpečno. 1186.
 S nedostatkú Přjtomnosti Božské pocházegj mnozí
 hřichowé. 986. 1032
 Přjwětíwost F pocestným pětný příklad. 49.
 B čemu přjwyl člověk, těžko gest odwýkati. 709.
 Pronostykárú wětíri bláznowstwj gest. 1119.
 Prorocwj gest dar darmo daný. 316.
 Prorok přjlibený židum který gest? 379.
 Prorokowati může y hříšník. 547.
 Prorocy mohau někdy chybiti, a oklamati. 750.
 Protiwentstwj a Pokusšenj dohánj člověka F pamato-
 wánj na Pána Boha. 91.
 Prst z země židowské Laaman wzyti žádal, a proč? 684
 Prut Mlogjšse figura gest byl Křjže Pána GKjšse.
 153.

Půst 40. Dennj gest z ustanowenj Apostolského. 193.
 Půst kdo ruffj, gest hoden trestánj. 534.
 Půst y řělu krásu přidáwa. 902.

K.

Kaddy dobré od Fohokoli posstě sluffj poslauchati. 155.
 Kaditi se musj prwe s Bohem, kdo nechce poblaudit.
 429.
 Ten se raduge, Foho Krystus oswěcuge. 1035.
 Kány Krystowé gsau autočjstě sauzených. 1127.
 Kauda Synuwo Izraclšjch za 40. let zachowal Bůh na
 pausstj odporussenj. A co ta wěc wyobrazowala.
 401.
 Reliquie hodné gsau, aby ctěny byly. 411.
 Repračum Bůh žtwot wkracuge, a těm, kteří se reptánj
 warugj, prodšizuge. 439.
 Reptánj proti Wchnosti brozně trestaná. 299.
 Rmauriti se spolu s Krystem, co gest to? 1012.
 Kodicowé nemagj se mnoho pro neplodnost rmauriti
 65.
 Za Kodicé žádný se nemá stydět. 107.
 Kodicowé magj dětem předstawowati moc a dobros-
 dinj Božj, aby oni se ho báli, a welebili. 419.
 Kodicowé magj dštky své hned z ml. di F Bohu we-
 sti. 509.
 Kodicowé nemagj za žiwobyri dětem postaupiti své
 gměnj. 1199.
 Kodicowé nemagj dětem hřichy gegich přehlžjeti z přj-
 řkadu Swěti. 515.
 Když Kodicowé děti netrescy, Bůh ge tresce. 593.
 Kdo Kodicé nectj, nebýwa dšauho wěky. 604.
 Kodicow hřichy tresce Bůh y na dětech. 611.
 S Kodicow bezbožných pocházegj někdy bohabečné
 děti. 656.
 Kodicowé před dětmi ctnostně obcowati magj. 948.
 Kodicowé magj děti wywčowati článkum Wjry Břes-
 tianšé. 1020.
 Kodicowé kdy magj metly vžjwati. 1195.
 Rozepře gať šákonj tak y Polityčj partjly F ducho-
 wcnstwj. 376. 377.

Kž.

Kžec měká obměčuge nepřátele. 557.
 Kžecj špinawých sluffj se warowati. 964.
 Kžecj špinawých rádi lidé slyšj. 1151.
 Kžeholnjho Stawu figura a Předšjnenj. 275.
 Kžeholnj mohau mjeti Statky. 437.
 Do Kžeholy když Bůh někoho wolá, nemá se o to
 s Swětskými raditi. 1204.

S.

Při Saudným dni Krystowo wzežčenj welmi podobš
 hříšníkú. 916.
 Za Saudce duchownjch wěcy zle se postavuge Břal,
 neb swědšj Magjstrát. 377.
 Saudcowé magj spravedlivě sauditi. 393.
 Saudcowé bez ohledu na osoby rozepře rozsuzowati
 magj. 953.
 Sauditi lidské myšlenj a aumyšly peycha gest šábelšá.
 921.

Registřík Pravčení a Mozeprí.

Saužení čínj, abychom swau winnu poznali. 94.
 Ti, kterí nás sužugi, sau nám prospěšný. 905.
 Saužení Bůh dopausťj ne gen pro hřichy, ale y 3
 giných přičín. 926.
 S těmi, genž gsau w saužení gest Bůh. 1030.
 Saužení Bůh na nás dopausťj, abychom naň nezaspomenuli. 1049.
 Saužených potěšení gest, že ge Bůh neopustí. 1143.
 Skutek dobrý mravný může učiněn býti bez wjry
 samau přirozenau mocy. 115.
 Gať Srđce člověka může Bůh zatworditi. 133.
 Skutek dobrý bez dobrého aumyslu není platný k
 spasení. 137.
 Skurky dobré před lidmi skrývati máme. 1128.
 Slawnosti židowské wyobrazowali křestianské Swá-
 rky. 374.
 Na Slawnosti dowoluge Cyrkwu lepšy a hogněšy
 porrawu, wšak s básnj Boží. 847.
 O Slibch kdy platnj býwali, a od toho se ruffyti mohli
 a co se nyní strany toho zachowáwa. 327.
 Slibowé gakykoli magj vyplněni býti. 1017.
 K Słowu Božímu psanému mohau se gisté zřízení, wsta-
 noweni, odewzdánj, traditiones přidati. 349.
 Słowa Božího proč sobě lidé newšymagj. 1014. 1151
 Služebnj Boží kdo chce býti, musy býti pokorný, a trz-
 pělty. 1160.
 Smlawu se potwřowala w Swatých Orćuw obětmi
 a křwj. 167.
 Smrt štiasťná y nestiasťná w křewch gest. 314.
 W nebezpečnstwj Smrti žádný se nemá wydawati.
 934.
 Smrt nemá nám býti k žarmutku, ale k potěšení. 1058.
 K Smrti odsauzeného kdy máme wyswoboditi. 1102.
 Smrt člověku y w saužení postawenému není milá.
 1251.
 Spasencuw malý počet. 293.
 Sobota wmluwau wěčnau gest wstanowena, gať se to
 má rozuměti. 185.
 Gať Sprawedliwj sobě přičítajj saužení, nimž Bůh
 Swět nawštwuge. 993.
 Sprawedliwých zásluhami stoji Swět. 996.
 Žadný Sprawedlnostj swau pawbau neobstoji před
 Bohem. 1662.
 Srđce lidské Bůh může snadno obměkčiti. 72.
 Srđce člověka Bůh nezawrzuje. 128.
 Srđce zatwřeni člověka co gest, a gacť gsau geho
 aučinkowé. 130.
 Gať Srđce člověka může Bůh zatworditi. 133.
 Strace ten gest ctihodný, ne křew dlawho, ale dos-
 bře žiw byl. 1136.
 Strcky mohau mjtí křeholnj y křězj křestianský. 437
 W Straweni Pašacuw marnost gest. 22.
 K wjřwánj Swátostech gake má býti přihoroweni. 76.
 Swatj nemohau režce hěštyti pro tři přičiny. 86.
 Prawá Swátost gest w Cyrkwu Karolické. 219.
 Swárečnjho dne malé přestaupeni má welikau pokutu.
 296.
 Kdo Swátky a kředeli neswětj, toho Bůh třešce. 819.
 Swěcenj křězstwa. 268.
 Swědomj zlé člověku připomíná předešlé hřichy. 94.
 Swědkowé křewj do rež gámy padajj, křewu ginému
 kopajj. 381.

Wěť wyměřeny k přigimánj Swátosti swěcenj. 271.
 Swědomj dobrého znamenj gest wesclost twáče. 538.
 Swědomj zlé wždy člověka děšy. 935.
 Swědomj dobré působj neylepšy wesclost. 1092.
 Swědomj dobré působj wesclost gako w nebi. 1153.
 Swět podwodně gedná s lidmi. 68.
 Swět zachowan býwa strz Swatý. 511.
 W Syle swě kdo dauffá, z nj pyšný zahabnen bý-
 wa. 875.
 O Syrotky Pán Bůh se obwzššstě stará. 162.

Sf.

Sřku Wogenštemu Cyrkwu připodobněná. 266.
 Siperkowánj Judyth zdalj byl hřich. 887.
 Štědrost předkuw našých. 196. y žen. 299.
 Štědřora k chudým platná. 568.
 Čjm kdo gest k Bohu štědřěšy, tmj wice od ně-
 ho za to bere. 768.
 Štěšty wádj člověka od Boha. 784.
 Štěšty y nestěšty wězdeššy není štálé. 908.
 Štěšty bezbožných gest podobně třtine, rákosy. 928.
 Štěšty gest nám šlodliwěššy, nežli nestěšty. 1076.

T.

Tagiti hřichy nemáme w zpowědi. 1068.
 Talio štegná odměna. 457.
 Tance magj se ženy hrozty. 861.
 Proti tělesným pokussenjm neylepšy prostředek pře-
 gimánj Wel. Swátosti. 517.
 W Tichošty magj Wřchnj, Spráwcowé, a Předsta-
 wenj gednati. 1146.
 Tichošty člověka mileho čínj. 1214.
 Tradicy mohau se přidati k Pšsmu. 349.
 Kdo chce třeštati s wžitkem hěššyčyho, musy býti bez
 hřichu. 529.
 Třešťanj Boží rádi přigimati máme. 598.
 Wnozy třešťajj wice lidi, že gsau ge rozhněwali,
 nežli když proti Bohu hěššyli. 651.
 Třešťanu nechřty býti weliká gest nemaudrost. 1088.
 Třešťanj hněwowy nie nenaprawj. 1096.
 Trpěltywost Nysibozetka gať následowati máme. 607
 Žadný netrpj nad mřru. 931.
 Twári wesclost gest znamenj dobrého swědomj 538.
 Tyranni gsau metka Boží. 460.

V.

Kdo chce giné wčiti, musy tomu šam dřjwe rozumě-
 ti, a w skutek wwesti. 829.
 Wčjčnyu hanba, gest, když nečínj to, co giné wčj. 924
 Wdatnost myšli Bůh w nás působj. 664.
 Wdatná myšl y neywěššy režkosti přemáhá, a dowádj
 to, co se gako nemožně zdá. 834.
 Wměnj a Wmaudrost lepšy gest než zbožj. 626.
 Wmřrati rádi nechřěg y ti, křewj sau žiwj w saužení
 1209.
 Wřhánj wěc oħawná. 288.
 Wřhacuw nemáme poslawčati. 1036.
 Wřpenj máme mjtí s Bližnjm. 836.

Registřej druhý Slavných Artykulů a Svědčení od Kněh Svogzissových až do Proroků sebraných, která po stranách podle textu, pro snadšij nale- zení jsou poznamenána, a po pořádku Liter Alphabet- nich sepsána.

Počet významenává stránku Listu, na kterém geden-
každý Artykul, a Kozepře hledati se má.

A.

Aarona Manželka Alžběta. 128.
Aarona a Synuwo geho Swěcenj na Aněž-
stwj 178.
Aarona Prut zkwerk, 300.
Abigail Pokora. 559.
Abrahamowi čtyrykrát Bůh zemi Chanaanja:
slibil. 29.
Abraham žiw byl 175. let 50.
Absolonowa neschetnost sluffně ztrestána.
602.
Ač Achaba dům pomsta Božj. 694.
Ač. b chce y nechce prawdu slyseti. 790.
Almužna modlitbě křjda přidává. 850.
W Almužně veliký poklad schovaný. 871.
Amnonowým hřichem trestal Bůh Dawida
hřich. 592.
Ananyás wykládá se: Milost Božj. 864.
Angel proti Balaamowi se postavil. 311.
Angelowé Strážnj s těmi, které ostrýchaj, ga-
to za gedno se býti zdaj. 863.
Angel Strážnj osobu swěho schowance na sebe
přigimá. 865.
Angela autad gest dábla přiwázati, aby nesch-
dil. 866.
Angelowé a lidé sprawedliwj brattj gsau ge-
dnoho Otce Boha. 868.
Angel Strážce po wšech cestách čdweka pro-
wazy, a ostrýchá. 891.
Angela gednoho, neb Swatého, přimluwa gest
o Boha mocná 952.
Swatými Angely, to gest, s hwězdami gitnj-
mi, máme Boha chwáliti. 956.
Angelowé Strážnj gsau meč Božj dábla pře-
máhájcy. 959.
Archa Páně a Dagon, Ctnost a Neprawost, ne-
dobře spolu bydlj. 515.
Ačesse Páně wctiwost Sfalomana. 778.
Aswera hody byly obraz Wel. Swatosti. 894.
Audolj Požehnání. 753.
Audowé, kterj wjce hřěšly, wjce třepti budau.
470.
Aumysl dobrý zle wyloženy. 450.
Aumysl slj neměněgi Bůh tresse, nežli slj sta-
tel. 908.

Auroda y neauroda z milostdenstwj Božjho po-
cházj. 956.
Autad žádný bez Wchajšo bedliwě se nekóná.
738.
Ač Auladam Cyrkewnjm, y menššým nemagi se
připaustěti leč Mauděj rc. 761.
Autad swúg každý piině má konati, a do giného
powinnosti se neplesti. 853.
Auzkost čjn wětššj, čjn bližššj gyst z nj wyswo-
bozenj. 863.
Ačaryás wykládá se: Pomoc Božj. 863.

B.

Babilonská wěž stawena. 21.
Z Babilona se nawracugicjho lidu počet. 821.
Balaam prorokuge o budaucým králowstwj
Izraele. 315.
Jtem o Krystowem přjstj. 315.
Jtem o Cysářstwj Rjmském. 316.
Balaamowa wsta Bůh sprawowal k dobrému
lidu swěho. 313.
Bath byla mjra tekutých wěcý, tak mnoho w so-
bě držjcy, galo mjra surých, řečena Effi, ašj
dewět pinet. 633.
Báti se Boha wjdyčky máme. 949.
Mnozy bdegi k swému zattaceni. 943.
Behemoth neb Slon obraz dábla. 959.
Beránek Welikonděnj, galy, od koho, kdy, a galy
měl zabit, a požjwán býti. 128.
Bezbožnost nejwětššj gest, býti půwodem Bez-
božnosti. 804.
Pro Bezbožnost Krále Bůh celau kragina tre-
se. 801.
Bezbožnj před časem slau smrtj wjtraj. 740.
Byda k Bohu wede, sřěšj odwadj. 783.
Byd rozličných přjčina w králowstwjch gsau
pochlebnjcy. 790.
Ač Bláznaw potupná slowa žádný dbáti nemá.
558.
W Bogi neschššj dauřati w počet a řjlu swau.
496.
Bohobognému mládency, galožto negalyň
prawem, swatá Manželka přináležj. 866.

Registrík druhý hlavních Urtofulum, a Pravčení.

Bohatstwj člověka obrězuce, neoblechčuce. 893.
 Bohatstwj negisté v Boháče. 924.
 Boháčj dluznjcy gsau chudých. 941.
 Boháčj prácy a potem chudých lidj bohátnau. 946.
 Mezy Bohatým a chudým gať malý rozdiľ. 951.
 O Bolestech wýborné lékařstwj modlitba. 924.
 Bratřj falešnj, kdyz kugi přotkwenstwj, to gest neyhorššj. 843.
 Bůh pro malý počet pobožných lidj mnohým zlym dobře činj, a města w Pologi zachowává. 35.
 Bůh přo dobře nědy taľe zlym požehnáwa. 63.
 Jtem 85.
 Boha gméno wlastnj oznámeno 119.
 Bůh vřázal Izraelskému lidu cestu bezcestj. 144.
 Boh: widěti člověk zde nemuže, 189.
 Bůh mluwował z litownice s Mlogzjšsem. 279.
 Co Bůh dj, muže wšedko učiniti. 286.
 Bůh se hñewál na lid pro newěru. 291.
 Bůh nechťel mřiti oběti s poštwornau. 375.
 Bůh za swůg lid begowal. 432.
 Bůh proměňuje srdce lidské. 524.
 S Bohem se poraditi máme w těžkostech 533.
 Bůh odpusti Dawidowi hřich, ale ne pokutu. 590.
 Bůh Dawida hřich trestal s Amnonowým hřichem. 592.
 Bůh proti hřjšnjšum wzbuzuge nepřátele, aby se k němu nawrátili. 646.
 Bůh, gaľozto Pán žiwota, trestá y malý hřich smrtj. 651.
 Bohu kdo se protiwj, protiwj se gema, y geho služebnjku. 657.
 Bůh podiwným způsobem žiwj swé Swatý, 658.
 Bůh dopaušřj na swé Swatý kázeň, aby se k němu wtřkali. 663.
 Bůh trefce ty, genz se s Tzarodegnjky radj. 673.
 Bůh samým strachem může nepřátele zabnati. 687.
 Bůh vřacuge žiwot neshlechtným. 716.
 Od Boha pocházj wšeliké Sauzenj. 721.
 Bůh chce za wjtězstwj prossen býti. 732.
 Kdo se s Bohem radj o wjtězstwj, dosahuge ge, 745.
 Bůh gméno Dawida o stawuge. 745.
 Bohu s radostj, ne pať zmuššenjm slauziti máme. 747.
 Kdo Bohu slauzj domu Požehnanj přináššj. 749.
 Komu Bůh pomáha, šťastně pokračuge. 751.
 Bohu chwalitebně se obětugj kořjšti nepřátelu, po obdrženém wjtězstwj. 761.
 Předkem Bohu slauziti máme, potom Králi. 761.
 Boha kdo opaušřj zawězeň bude. 764.
 Bohu co dáwáme od něho sme přigali. 765.
 Bůh chce od nás prossen býti. 767.
 Bůh sám zná srdce lidské. 775.

Bůh prwe na modljcy patřj, potom ty wysřj: Chá genj hodnj gsau. 777.
 Gať se k Bohu chowáme, taľ se Bůh k nám vřacuge. 783.
 Bůh za swé boguge, wřať chće, aby y omi bogowali. 786.
 Bůh sám pokog kráľdostwjím dáwá. 793.
 Bůh wysřwoboguge, a má za to potupu, dábel hubj, a poklona se mu činj. 800.
 Boho Bůh k stawenj Chřámow a giných podobných skutku wzbuzuge, milost welikem genu činj. 820.
 Bůh za swé slauhy boguge. 841.
 S Bohem smlauwa. 850.
 Bůh pro gednobo neb drubého sprawedliwého mnohým hřjšnjšum odpaušřj. 881.
 Bůh nechce sám, ale s námi zwjtězjti. 882.
 Bůh s milostdenstwjím a s litowanjm gméno swé oławuge. 883.
 Bůh šřz mdlé nástroge neywěťššj skutky působj. 895.
 Boha wlastnost gest, hřde ponřjiti, pokorné po wysřjti. 911.
 Bůh ranj, a bogj, 925.
 Boha rozhněwaného znamenj gest, knřzat ošpenj. 932.
 Bůh nemřj býti ošlamán, ale člověk. 932.
 Boha přitomného sobě nebyti myšlj hřjšnjš, a a proto byne. 941.
 Boha Wšsemohaucnost nabánj nám bázeň. 947.
 Bůh gest s námi, kdyz nám požehnanj wđeluge. 947.
 S Bohem nelze se hádati: než to co gednau rozlázal konati. 951.

C

Cesty člověka pobožného Pán Bůh sprawuge. 48.
 Chlěb Angelský w čistým srdcy má se skládati. 784.
 Chodj a křáci bezpečně, kterého Kula P. ině we de. 831.
 Chlipnj a bezbožnj k Panowanj neschopnj. 787.
 Kdo k Chlipnosti tebe webe, ten k zabynutj te přiwede. 862.
 K Chlipnosti wzbuzuge hráň, a tanec. 861.
 Pro Chlipnost sedm mužuw Sáry od dábla zabito. 865.
 W Chřámjch slusně zawěšřugj se pamatně znamenj. 550.
 Kdo Chřámy, Klášřtery, Oltáře stawj, synem a dědicem Božjm učiněn býwá. 763.
 Chřámowé, a gina nádobj, a nábytel Božj má gi býti awřawoné wzdělání. 769.
 Chřámy Božj stawěti gest Kráľu neyřlawonějššj šřatek. 770.
 Chřámy Božj stawěti gest znamenj pobožnosti. 798.
 W Chřámjch nemagj se Křesřané wšřetěně o hřjdati, ale na Oltář patřiti. 771.

Registřík druhý hlavních Artykulow, a Stavčení.

W Chráměch muzyka, a zpěwové starožitný způsob. 773.
Chrám Ařestanský gest dům Oltářní oběti. 776.
W Chrámě býti, gest před obličej Boží se postaviti. 793.
Do Chrámu máme jíti, a za dobrodiní, neb wjstěžstwj odkowati. 793.
Od Chrámu Božího daleko býti má, kdo hnešwem neb pomstau zapáchá. 797.
Chrám Páně autočistě hříšných. 818.
Chrámu Božímu kdo škodí, rozptýlen bude. 827.
Chudým má se dobře činiti. 371.
Chudí za často w Boha bohatým, a velikým se představují. 761.
Chudým co se dáwa, s požehnáním zase se dozbuge. 779.
Chudého pozdwižení drží se za záznak. 911.
Mezy Chudým a Bohatým gest malý rozdíl. 951.
Chudým kdo droptu swých nepřege, y on chudobau sličěn bude. 940.
S Chutí wšedě rychle, s musšením wáhawě se koná. 762. 765.
Chwála člověka gest geho Swátost. 870.
Ado se sám Chwálí, haní se. 929.
Ctnost y na nepřátelích chwály hodná. 575.
Ctnost hrdinská Dawidowa. 614.
Ctnost lidská brzo klesne, kdyzby byla pomocí Boží zbaawena. 812.
Cíl wšeho učení Zákona Božího. 362.
Cyrkwe Swaté synové protiwenstwjem se množí. 878.
Cyrus z Babilonského zajetí zdy propustil. 818.
Čez y nádoby zlaté a stříbrné. 820.
Cyzoložník zde, y na onom světě trápen gest. 943.
Cyzoložník není hoden milosředenstwj Božího. 943.
Cyzoložstwj statek y zboží gačo oheň zžrá. 949.
Cyzýho kdo hledá, své wlastní tratí. 751.

Č.

Czarodegníkuw, a řadaču se wystřihg. 241.
Czarodegníky, a řadače wypudil Saul. 563.
Ado s Czarodegníky se radí, Bůh ho tresce. 673.
Czeledna wěrného příklad na Jakobowi. 67.
Ado Čest Boží hájí, a jí se užíwá, nabywá sro-
 natost. 788.
Čti žádostiwý wšech giných zásluhám své předstawuge. 905.
Člowěk Bohu přitownán shailina, a čerw gest. 944.
Člowěk, horší než howado, Boží wůli se protiwi: neb howada odrokem křmená krot-
 nau, a člowěk od Boha nikoli. 958.
Geden člowěk pozdwižený co nemůž učiniti. 917.
Čtení aneb Čjítání pobožná rozpálují k plně-
 ní zákona Božího. 847.

D.

Diábel hubí, a poklona se mu činí, Bůh wšwobozuge, a má potupn. 800.
S Diablen dšauho se nehádeg. 845.
Diablu kdo ugiči chce, musí zboží swěta zanechati. 893.
Diábel žádnému škoditi nemůže, leč Bůh dopustí. 920.
Diábel ukrutný, a ačkoli ani meče, ani kopíř. se nebogi, wšak znamením S. Kříže, a swě-
 cenau Wodau se zahání. 959.
Diabla autěd gest obcházeti, a hledati křohy sežral. 921.
Diábel král pyšných. 960.
Diábel službu lidskou, a Bohu patřící, sobě rejdšobuge. 662.
Dané přílišné dáwagi přičinu k pozdwižení. 648.
Dar dobrowolný Bohu se líbí. 822. 823.
Ado Dar přijímá, činí se dlužníkem. 959.
Ado má Dauffání w Boha, wstěžstwj obdr-
 žuge. 787.
Ado dauffá wice w Člowěka než w Boha, ter-
 činj blázniwě. 787.
O Dawidowi giný byl saud Izai, giný Boží. 537.
Dawid dauffá w samý mocý Boží. 541.
Dawid pokorný. 544.
Dawid autočistě sauzených. 551.
Dobrota Dawidowa obměkčila srdce Saulo-
 wo. 556.
Dawid zhrózyl se zabíeti Saule, gačošto poma-
 zanehd Páně. 561.
Dawid dobře saudí o nepříteli swým Izboze-
 thowi. 577.
Dawidowa wstěžstwj veliká. 583.
Dawidowa ponženost. 584.
Dawidowa wděčnost. 585.
Dawidowa Ctnost hrdinská. 614.
Dawida krále synové. 729.
Dawid nechce piti krew swých poddaných. 741.
Dawida Kelowé. 741.
Dawida Hrdinowé. 743.
Dawida krále prwní starost o rozmnožení ci-
 Boží. 744.
Dawid lid žehná a posylňuje. 747.
Dawidowa Píseň chwály. 748.
Dawidowi Luřednjcy. 751.
Dawida řagickýho wznání. 754.
Dawidowi tři pokuť předloženy. 754.
Dawid raděgi chtěl wpaadnouti w ruce Páně O-
 cowský řaragický, nežli w ruce lidské. 754.
Dawid porauč Salomaunowi Chrámu Bo-
 ží stawěti. 756.
Dawida Luřednjcy, Kaddý. 763.
Dawid štědřý k Bohu, a k Chrámu geho. 765.
Dawid Bohu dobrořečí. 765.
Dawid w dobré starosti umřel. 766.
Dědictwj na nejbližší přátely sám Bůh usta-
 nowil. 321.

Registřík druhý hlawných Artykulow, a Nawčení.

Dědictwí, neb Los Synow Izraelských. 439.
 Málo Dědicow, kteříby dluhy zemčelich Rodičow platili. 868.
 Dělnicy magj pilně, y wěrně pracowati. 814.
 Desátkowé. 259.
 Desátky dáwati Aněžim powinní sau Leycy. 809.
 Desátky kdo zadržuje, Swato-krádeže se dopaušstí. 854.
 Děluw činění neylepšší ge.ť wyprawowánj dobrodinj Božských. 871.
 Za nowá Dobrodinj příslušy nowé dšky. 894.
 Děly činiti Bohu slusšy za dobrodinj. 891.
 Dělo Boží rychle konati se má. 798.
 Dětky často gsau Rodičum k sauzení, ne k potěšsenj. 596.
 Dětky gsau Koruna Rodičow. 938.
 Dlauho čekaniwost potěšsenj od Boha nabýwá. 884.
 Dluhy platiti tak težko gest, že ge sám Angel wyzdwihnauti musy. 868.
 Na dobrodinj snadno lidé zapomínagj. 88.
 Dobrodinj Božských poznánj gest počátek wděčnosti. 745.
 Dobrodinj z pahého milosrdenstwj Božsho lidem pocházý. 941.
 Na dobrodinj Božská slusšy wěčné dobrořečenj a chwála. 847.
 Item. 910.
 Dobrota Dawidowa odměčila sedce Saulow. 556.
 Co se dobrowolně dáwá, radost, co s nutenjm, zármutek působj. 765.
 Dobrym mezy zlými byti zátraku podobné gest. 919.
 Dobří wžitečně se modliwagj za zlé. 129.
 Duch Páně Duch prawdy. 670.
 Duch zlý duch šjwý. 670.
 Duchownj magj směle domlawwati, y take Anjzatum, kdýz toho zaslaužili. 679.
 Duchownjch obcowánj má takowé býti; aby každý poznal gegich dokonalost. 681.
 Duchownj Spráwcowé magj býti sylnj w obhágenj Cyrkwe, a trestánj hějchuw. 738.
 Duchownj Spráwcowé magj wětšy Zákonu Božjmu učiti: což gestli zanedbáwagi, hněwu Božsho zaslubugi. 791.
 A Duchownjm štědrý, požehnánj nabýwagi. 809.
 Duchownj Prelátowé o swěřené owčičky, potom o swé wlastnj pečowati magj. 816.
 O Duchownjch wěcy zwelebenj pečowati, příslušy ne gen Duchownj, ale y swětšké Wřchnosti. 822.
 Duchownjch skutkowé a činy gsau prawidlo swětšých lidí. 832.
 A Duchownjm powinnostem lidé šustené wědnosti magj se připauštěti. 855.
 Dům ustanowený živému člověku gest hrob. 949.
 Duse milugicých gest gedna. 543.

Dussy wěrnau od začaté pobožnosti samá smrt odtrhnauti může. 840.
 Dussy krásné, krásné tělo pěkně slusšy. 883.
 Dwořenjnowé často dary z laupeže městanuw králi přinášy. 901.
 Dwořenjnowé chtělby krále msti slepého, y hluchého, aby weystupky gegich neznamenal. 902.

E.

Effi msta sutých wěcy coby wyneslo 9 pinet. 633.
 Do Egipta z Pokolenj Jakobowého wešlo lidj w počtu sedmdesáte. 102.
 Egypšské rány. 127.
 W Egipte Synowé Izraelsstj byli 430 let. 140.
 Eliáš chtěl propustiti Elizea od sebe z ponjšnosti, že nechtel, aby widěl slawu geho. 675.
 Elizeus wywolen, aby byl Prorokem, hned Eliáše následowal. 664.
 Veliká Duse Esthery čistota, wprjmnost, šta, swátost. 915.
 Esther obraz Rodičky Božj. 900.
 Ezechyáš krále Štěstrost. 806.
 Ezechyášs opatrný. 818.

F.

Farao lid Boží Izraelský břemeny obtěžuje. 123.
 Farao wydal se w honěnj lidu Božsho. 149.
 Fines pomštil hějchu hanebného. 317.

G.

Gde komu Gámu kopá, sám do nj wpadá. 900.
 Gednoswornj, byt y gich bylo málo, mnohých nesworných přemáhagi. 893.
 Gednota celé obce dšlo gest ruky Páně. 808.
 Nebudeli Gednoty w Obcy, nebude ani šakor na ostrihánj. 845.
 Gho Krystowé gať lehčé k břemenu swěta přerowané. 783.
 Po Gidle má se štáti děšwánj, gať Bšh napomíná. 357.
 Při Gidle za starodáwna štrownost. 523.
 Gmēna bydljých w Jeruzalémě, a w Judštwu. 851. 852.
 Goliášs pyššný. 539.

H.

Had měděný. 308.
 Hadačuw a Czarodegnštwu se wšstřibeg. 241.
 Halaffancuw Swatj lide neberau. 683.
 Hance mlčenjm dobře přemužes. 930.

Registřík druhý Hlavních Artykulow a Navčení.

Hanění mlčením odbywati těžká věc. 948.
 Glad náramných bíd přičina. 851.
 Gněwu Božjho přičina. 401.
 Ado s hněwem zapáchá, od chrámu Božjho da-
 teko býti má. 797.
 Gněw, a Pevcha Amonowa nedala mu ani spá-
 ti, azby se pomstil. 905.
 Gněw přjlišný s maudrestj se nestownáwá. 934
 Godowání chwalitebné ku kterému chudj se zu-
 wj. 859.
 Gody Bohu milé, na křesých ne gen Pátelé, ale
 y chudj se nachází. 867. 910.
 Gody magj se s bájní Božj dějeti. 868.
 Soloffernes ožrálý obraz hřisníka. 890.
 Item obraz dábla. 851.
 Hospodár dobrý dohljda Hospodárstwj. 502.
 Howada čistá, a nečistá w Starým Zákoně. 223.
 Stránj wozbuzuge k chlipnosti. 861.
 Grob gest ustanowen člověku žiwému. 949
 Grozen weliký. 290.
 Hřesčyho dobrowolně pokuta. 295.
 Hřesčyti, a pozebnánj od Boha přigjmati, weliké
 ká newděčnost. 920.
 Hřichowé lidstj s lidmi se množili. 12.
 Hřich lidstj, aneb geho zlost popauzý k hněwu.
 12.
 Pro Hřich pokuta. 424.
 Pro Hřich synow Hell padlo 3 Izraele 4000.
 a zaš 30000. lidu 573.
 Hřich geden ráhne za sebau druhý. 588.
 Hřich s hřichem třešce Bůh. 594.
 Hřich malý třešce Bůh smrtj. 651.
 Hřich wšelikého nešťestj přičina. 738.
 Pro Hřichy wogřka přemožena. 775.
 Hřichowé tdyž se rozmnožugi; magj se y Bagis-
 etnosti rozmnožitj. 806.
 Za Hřichy Tělo a DREW Arystowa na Okáti
 se obětuge. 806.
 Za Hřichy weliké náležj weliké Pokání. 813.
 Od Hřichů má nás zdržowati pamět na dobro-
 dinj Božjka. 832.
 Hřichow pokorné wyznánj Boha k litowánj
 - nachyluge. 832.
 Ado se zpomene, že hřichem swým peklo zaslau-
 žil, trpěliwé tělesnau pokutu snášj. 833.
 Že pro Hřichy gegich kó Bůh třešce, sprawe-
 dliwý wždycky za to magj. 835.
 Hřichůw přičina gest štěstj, sauzenj pal od hřj-
 chůw odtrhugé. 848.
 Pro Hřichy poddaných Bůh zlého špěwce do-
 paušstj. 849.
 Hřichu se warug, aby snad ten nebyl poslednj.
 888.
 Hřichu přirožena věc gest wyzewenu, a zabán-
 bemu býti. 900.
 Do Hřichu bog se třeštanj. 907.
 Hřichu počátečnjho Práwo na wšedny se wyka-
 huje, kromé **UXXZ** Dany a Maty
 Božj. 916.
 Hřichowé pláštěm pobožnostj zblázně
 se zgewugj. 929.

Lépe gest nebyti, nežli póděstěnjm tagněho Hřj-
 chu sauzenu býti. 930.
 Hřichowé wšednj z nenábla nás k smrtedlnému
 přiwádj. 933.
 Pro Hřichy přicházegj Nečasowé, Neautoda
 zemi. 940.
 Hřich prwnj smrtedlný pöznenábla k zattaronj
 wede. 941.
 Ne každý hřich temnosti mišuge. 943.
 Pro Hřichy lidsté Krále Tyranského Bůh tpej.
 953.
 Nad hřichem wšestý památka smrti. 958.
 Hřimánj gest blas přeštrassugy Hřisníky. 955.
 Hřisníky gime wšedni. 775.
 Hřisník má se obrátiti celým srdcem. 775.
 Hřisník twač dábla, hřbet Bohu obracuge. 807.
 Hřisníky k swému zattaronj trpěliwosti Božjše
 žle wšiwogj. 818.
 Hřisníky k lepšymu žiwotu památka smrti pět
 wádj. 847.
 Když Hřisníka zde Bůh třešce, weliké činj milos-
 ředenstwj. 872.
 Hřisníka Bůh tanj zbrodgi tpej, s křeaui proti
 němu se šapa. 894.
 Hřisníka rozbošs kráčka, wěčný pláč. Naproti
 tomu malická žalost. Sprawedliwého bez-
 končenau radost plodj. 901.
 Hřisníka pokorné wyznánj Boha k milosředen-
 stwj nachyluge. 914.
 Hřisník a bezbožny prawé tadošti nemá, neč
 zattumetel hned w patách za hřichem kráčj.
 928.
 Hřisník zatwzely wšawičnau walku a nepo-
 bog w srdcy obnášj. 928.
 Hřisník se wyznáwogj y Boha Gaudre činj
 sobe Spasýtele. 932.
 Hřisník bez wšly čitedlnosti gabo woddu pige
 neprawost. 935.
 Hřisnj a bezbožnj wždy šepnau, a we wšsem
 chybugj. 937.
 Hřisník a bezbožnj z gednogo hřichu do druhý-
 ho pada, a se zapletá. 937.
 Hřisníka a bezbožného památka býne. 938.
 Hřisník před menšj bjdau wštagé do wěššj
 pada. 940.
 Sláza Hřisníka obtud gest, že nemá přjdom-
 nost Božj, a myslj, že Bůh od něho gest
 wzdálený. 941.
 Tžeš, která se tělu Hřisníka po smrti běgje, da-
 temno gest. 941.
 Hřisník a bezbožny ráč šinele hřesčy, gaboby Bůh
 gemu nic wčiniti nemohé. 942.
 Hřisníky tmj přjstěgí Bůh třešce, tmj wške
 casu k Pokánj gimí dal. 944.
 Hřisník po cestě tmjnjm protostle bo pekla chwa-
 tá. 948.
 W Hřisněk stwari gest we tmách choditi. 952.
 Drectal Hřisník smj Boha popaužrti, genž má
 hlau štěti třeštit bo muže. 954. 953.
 Hřisníka Bůh napomíná k polepšěm, tdyž na
 něho pošyč sauzenj. 954.

Registřík druhý hlavních Urtyfulow a Nawčení.

Hříšnější wlastní geho bezbožnost štědi. 954.
 Svězdám nemáme přičítati naše neštěstí. 928.

J.

Jakub Manasseša ne Effraima za syny své
 přigal. 106.
 Jakobowo Proroctwoj, o Wytowobození z Egip-
 ta swých potomkůw. 107.
 Jeffte wyhnán od swých bratří. 477.
 zase powolán. 478.
 Jeruzaléma nowého Poswěcení se wypisuje.
 853.
 Joas tak dlouho byl swatý, gať dlouho měl
 učitele swatého. 798.
 Joas bezbožný zabil syna Jojady. 799.
 Joas zabit od služebníkůw. 799.
 Jobowa chwála. 919.
 Job swými ctnostmi wšedky lidi swého věku,
 předčil. 920.
 Job w sauzení chwálí Boha. 921.
 Job raněný gest podoba Krysta Omučeného.
 922.
 Joba život newinný štěstím opliwagícý 947.
 Job dwognásobně od Boha obohacen. 960.
 Job umřel mage 140. let. 960.
 Jonathas zmuzilý, že se spolehal na Boha. 531.
 Joram od manželky k modlářstwu přewrác-
 cen. 794.
 Joram w neyhoršší nemocy umřel. 795.
 Jozaffat wzywage Boha při životě zacho-
 wán. 790.
 Jozaffat chwálí Pána s lidem, genž bez dobytí
 meče zwítězyl. 793.
 Jozeff žiw byl 110. let. III.
 Jozue prwo nazwán Oze. 289.
 Jozue neywyšší Biskup obraz Krysta swěta
 Wykupitele. 852.
 Jozyáš k lidu welmi štědrý. 816.
 Judas těžce prohřešyl. 83.
 Judythy řeč welmi aučinitwá. 888.
 Judythy maudrost, a štěstí. 889.
 Judyth k skutku hrdinskému modlitbau posyl-
 něna 890.
 Judyth obraz Rodičky Boží. 891.
 Judyth zdal w swých řečích slama. 886.
 Jael figura Krysta Pána. 43.
 Jmael umřel w 137. létu. 58.
 Israelských synuw 603550. počet. 264.
 Jtem. 320.
 Israelský pro hříchy wydání Jabinowi. 461.
 Tež y giným nepřátelům. 465.

K.

Kagicým slibuge Bůh milost. 401.
 Kagicým milost oblassena. 257.
 Kagictnost ničemná, která owoce ctnosti ne-
 nese. 813.

Kamení z nebe přšelo. 431.
 Katolíkowie w wěcech Tlaboženstwu s Bacyři
 spolku msti nemagi 824.
 Na Kázání magi se scházeti muži y ženy, ale ne
 malé děti s chuwmami. 2c. 846.
 Kázání má se pozorně poslauchati, což nečiní
 ti, kteří rozprávějí, a po kostele zewlují,
 846.
 Kázatele málo slow někdy srdce hříšnější pro-
 ráží. 799.
 Kázateluw weliká slawa snášeti posměch pro
 slow Boží. 808.
 Kázatel k srdcy, ne k ušším mluwiti má. 810.
 Kázatel chwalitebný který ne k smjchu, ale k
 pláči poslauchače přiwádí. 846.
 Kněžské raucho. 175.
 Kněžích Židowských swěcení. 218.
 Kněžské Požehnání lidu dane. 221. 175.
 Knězem nemohl býti člověk wadu na tele ma-
 gicý. 243.
 Knějším náleželi Prwotiny, a Desátky. 301.
 Kněží těžší hřích než giných. 510.
 Knějším příslušný za lid se modliti. 734.
 Kněží Šalomaunowi poslušný. 778.
 Příkladných Kněží swětských lide w ctnostech ná-
 sleduj. 782.
 Kněží nedbalost wrchním se přičítá. 798.
 Kněžské Požehnání welmi vzitečné. 808.
 Gato Aaron Moggisse, tak hodnost Kněžská
 Králowstwu předchází. 733.
 Kněží při službách Božích prwou se magi dáti
 magiti. 838.
 Knihy duchowonj čítati welmi vzitečné. 814.
 Knížat Israelských oběti. 276.
 Knížat hřichy po mnohá léta Bůh trestáwá.
 610.
 Swých Knížat pády magi swým hřichum přy-
 čítati Poddání. 615.
 Kníže modliti se má za potřeby swých podda-
 ných. 637.
 Knížata slugj Otcowé, neb každý má býti ot-
 cem swých poddaných. 728.
 Knížat a Králuw náhlá ustanowení dobrého
 konce nemagi. 781.
 Knížat wliďnost poddaný w poslussenstwu se
 chowáwá. 781.
 Kníže dobrý o spasení swých poddaných má po-
 čewati. 788.
 Knížatow a Králuw milostiwá natěžení magi
 do knihárny bedliwě složena býti. 826.
 Kníže za šťastného tehdaž se pokládá, když mu
 celá obec přeje. 908.
 Knížat oslepení gest znamení Boha rozhněwa-
 něho. 932.
 Kníže maudrý nic bez rady nečiní. 932.
 Ne na Kolené ale na Kolenách kleteti máme
 w chrámě. 774.
 Křesťj rozkázal Bůh rozděliti díl wogátum
 díl doma hlidagicým. 329.
 Král nowý, nowé Práwo. 114.
 Králowského Pomazání Stáročitnost. 527.

Registrík druhý hlavních Urtýfulow, a Pravceni.

Králové prvni nestyděli se toli věkati. 526.
Na Krále nesluffš, aby se mstil. 559.
Králuw mrtwá těla Židé pálili. 569.
Králové olegem poswátým od Aněži pomazáni býwali. 630.
Kralowánj swé začal Šsalomaim od wzywánj Boha. 624.
Král má poddánj pásti, ne hubiti 741.
Král dobrotiwý bídu poddáných gako wlastnj cytj. 754.
Král chwalitebnj genj poddánj swé mezy bratry počítá. 763.
Králowstwj utwřzige plněnj Přikázanj. 763.
Král snadno neb lechce rozkazuje, kde gest hotowost poddáných. 764.
Král s Bohem spogený wysoce zweleben býwá. 767.
Králové Břestansstj předkem magj stawěti Bohu aukladné chrámy, potom sobě paláce. 768.
Krále maudrého dáwá. Bůh tomu lidu, kterého miluge. 769.
Králuw sprawedlnost utwřzige kralowstwj, bezbožnost wywřacnge. 774.
Králové proto od Boha sau postaweni, aby činili sprawedlnost. 779.
Nic tak krále nezwelebuge, gako weliká mardost. 780.
Králowstwj wůlj Božj se trhaji. 782.
Králowstwj utwřzugi sprawedliwji obywatelé. 782.
Gafý Král takowj poddanj. 783.
Geli s Králem Bůh, poddanj wšlym štěstjím ozpliwaji. 786.
Králové zlj newinné suzugi, zločince přichracnugi 790.
Král w bitwě štáti má, ne wtkati. 790.
Králowstwj newtwřzige se wřtutnosti, nybrž trhá. 794.
Král na tránu gako swice na swěcnu. 794.
Králové wřtutnj sami přejčinnu dáwaji odbognému spřknutj. 795.
Král bezbožnj nikdy sám š stáje nepřicházej, ale y giné zařebau táhne. 795.
Králuw žiwot, neb zahynutj, na raddách záležj. 782.
Králowstwj hdnj gsau rozmnožitelé pobožnosti. 791.
S Králem se zle děje, který s raddau dobrau pohrdá. 800.
Králum těm Bůh wděuge dlouhý wěk, který z mladj čtndštem se wřjčili, a kralowstwj zwelebowali. 802.
Štěstj kralowstwj pline od pobožnosti krále. 803. 822.
Králové mági o kněžstwo pečowati, tak gako o syny. 806.
Král Katolický má wjra Katolickau rozmnožowati. 807.
Král Katolický má sláwu Božj zwelebowati. 815.

Král maudrý nic bez raddau necinj. 810.
Krále prowinněm poddanj mřškani bywaji 811.
Krále dobrého smrt pláče hodná. 817.
Králové magj obwřěšeni přjzen wřzowat těm, gežto swátostj žiwota se štěwj. 821.
Králi dobřeru milegšj má byti kralowstwj než žiwot. 829.
Král chwalitebnj který na to nastaupá, aly poddanj geho zákenu BŮžnjm wywřen byli. 829.
Roma Král, tomu s dwěřeninowé přegj. 831.
Král raddau maudrých řjditj se má. 897.
Králowstwj proto bynau: je newš edoby obecně bjdj Králi přednestl. 901.
Na Krále nesluffš: aby newinného poddáného š smrti ortelowal. 906.
Král, o mnohých wěcech newj, která se gměnem kralowstwim děgj. 906.
Král co rozhněwaný nařzuge, toho brzy pykati bude. 907.
Král milostiwý pokogně swé poddánj sprawuge. 913.
Na Králowstwu stolicy sám Bůh dosazuje. 954.
Kráša přitřjena giné ozdoby nepotřebuge. 899.
Kráša wětšj gest z postu, nežli z ličenj. 903.
Křew newinných na ponřtu wolá. 721.
W Křwi Břystowé každá obět má byti obmytá 772.
O Břystu prvni zaslubenj. 7.
Břystus zasluben. 43. 52. 315. 378.
Břystus gaf brožnj bude hřjšnjšim w den saudnj. 916.
Břystowo Dmučenj bez konce bylo wětšj, než lidšj hřjchowé. 925.
Břestansstwo chwalitebné pro swěcenj mnohých swátkuw. 918.
Břiwdu kdž tržjs, wzneg, že to Bůh dopausřti za twé hřjchy. 599.
Břiwdu snášřti od přátelau newwětšj bida. 936.
Břjže Pan Bůh posřlá sprawedliwym za odměnu gegich čtndstj. 871.
Břwspna wěppowěd nedobřá. 95.

L.

Rakšnj co v giného widj, toho gest žadoštw. 667.
S Laupeže rozdelenj ustanowil Práwo Dauid. 567.
Ráša neb milost newřdná obráčj se w hněw. 96.
R Lášce a š pekogi Jozef bratry napomjná 100.
Ráštu y v Bohu y v lidj nabudau ti, kterj libj potřpugi, aby se Bohu zaslubili. 858.
Ráša šrawliwa plně gest křmč. 869.
Ráša rodičuw š dětem byřřé oči má. 869.
Přeci Lášce čelj, kdž se z štěstj bhájnjš nera- dugesš. 870.

Registrář druhý hlawních Articulow, a Stavcení.

Legcy, byby y byli Brálowé, nemagi se do au-
raduwo kněžských wtirati. 802.
Lékat zly, který giné lečí, sebe sám léčiti neomf.
923.
Lest kde neni, a kdo bez listi chodj, gest dokonaly.
949.
Léta milostiwého Práwo. 252.
Léta Bůh pilně počtá, w kterých sprawedli-
wí sauzenj trpi. 873.
Lewiathan, neb Welryb; obraz šábla. 959.
Lewjtitcké powinnosti. 267.
Lewjtuw obětowání, a očistění. 280.
Wěl Lewjtuw w službě Boží. 280.
Ze Lzi obwinněnu býti, přichází za těžko sprá-
wedliwému. 926.
Lichwa zapowědná. 253.
Log, aneb Jegdliř gest mira asy w šest štepin
wagačnjch. 229.
Lotowých synuw vládatstwj. 344.
Lože Oga krále železné 9. lolet zdyli, a 4. 3 šty-
ři. 345.

M.

Mals v Boha za často welikým se předstawuj.
761.
Málo mocenstwj rozeznáwati přináleželo Aně-
jim w Starým Zákoně. 226.
Málo mocný člověk co měl činiti při swém očis-
ťtowaní. 229.
Manna mjmo rozkaš Boží schovaná stazyla
se. 149.
Manna gedli židé za 40. let. 150.
Manna lid haněl, a proto Bůh geg s ohniwýz
mi hady trestal. 308.
Manna židum přestala. 420.
Manželstwo Bůh stwarzuge. 17.
Manželku newětjcy pogiti nebezpečno gest.
644.
Které Manželstwo bázeň Boží nespoguge, ne-
bude miji swornosti. 866.
Z Manželky nepoddanosti celý dům byne. 897.
Které wěcy Marnosti prw slauzily, dobře se
Bohu poswěcugi. 751.
Marya Mogžiřowa sestra pro reptání málo-
mocenstwj trestána. 288.
MAYY k wěčnému králowstwj přišla: aby
za hříšnjky před Soudcem nebestým orodo-
wala. 902.
MAYY Bůh dal polowicy králowstwj: neb
gi dal Milostdenstwj, a sobě zanechal
Sprawedlnost. 903.
MAYY vždy byla welikau Studnicy, ano
moře milosti. 911.
MAYY pro pokoru wywýřena. 912.
MAYY přjmkuwa platná, gako y giných
Swatých. 924.
Marya nepostworněně počata. 933.
MAYY Marty Boží weliká bolest na smrt
swého Syna patřjcy. 941.
Maudry ne wšedko dá na sobě znáti. 525.

Z Maudrosti se chlubití zábny nemůže. 951.
Za Maudreho kdo sebe drží, tím samým neman-
drostí wkažuge. 951.
Města w čas pōfoge magi se wpewniti, a špřj
zaopatřiti. 782.
Města autocišná. 336. 449. 349.
Města Lewjtitcká. 336.
Milugicých gedná duše. 543.
Milostdenstwj k chudým gest wogtab. c. nostj a
swátosti. 812.
Milostdenstwj weliké Boží, kdys zde na swět
hříšnjky kára. 872.
Milostdnému muži neni potřeby špřeti, dost
gest widěti nauzy. 949.
Mira a Wáha má sprawedliwá býti. 392.
Mist poswátých zkáza gest pokuta Boží. 640.
Mladency behabognému galýmšy práwem
swatá Manželka přináležj. 866.
Mladých raddy se warůg, neb býwá špřodli-
wá. 648.
Mladkuw neskuffených nemanuwa radda. 781.
Mlčenj muže porworowalo přjřahu, neb šlib je-
ny. 327.
Mlčeti kdo umj, showjowati, odpějowati, gest
lňže dokonaly. 923.
Mlčenjm oddýwati hanění rěžlá wěc. 948.
Mlawiti mladšjmu w přjtomnosti staršjch nez-
sluřj. 950.
Modlářstwj, kazyl Jákob. 75.
Modlářj se gmemugi bohatsj a mocnj, ne ch-
dj. 744.
Modlitby swatě moc. 133. 907.
Modlitba přemáhá nepřátely. 152.
Modlitba Mogžiřowa obyčgná. 284.
Modlitba Mogžiřowa s postem. 860.
Modlitba důwětná nebywá bez wřitku. 399.
Modlitba wtworzuge zařibenj Božjcká. 750.
Modliti se máme ráno, y wwečer. 758.
Modlitba neyplatněgšy w chrámě konaná. 787.
792.
Modlitba čím ponženěgšy, čím Bohu mileg-
šy. 776.
Modlitby horliwě moc weliká. 786.
Modlitba šly od postu nábywá. 792.
Modlitba rychle pomocy od Boha dosahuge.
792.
Modlenj společně welmi prospěšné. 794.
Modlitby dwau sprawedliwých weliká aučin-
liwost. 811.
Modlitba gest aučinliwěgšy s obětj špogená.
827.
Modlitbu tak dokonati máme, gako by Bůh byl
přjtomný. 835.
Modlitba s postem špogená Boha k sobě ne-
chyluge. 861.
Degm Modlitby zabánj šábla. 854.
Modlitba wstawičná s šagicnostj špogená Boh-
ha wozhnewaného krot. 877.
Modlitba wstawičná nářyl Bohu činj. 881.
Modlitba ponžených a richých Bohu přjgemu-
ná. 885.

Mogijstj drubj hlawnich skutkow a Stawenij:

Stj. Modlitby nic co nesnadného gest má zača-
to býti. 887.

A Modlitbě častým svědomím přistoupiti má
ma. 889.

Modlitby a Postu veliká moc. 902.

Modlitba platná w milosti Boží konána. 907.

Modlitba platná, kdyžby žádala co se Bohu lí-
bí. 907.

Modlitba Marchoea. 913.

Modlitba platná, která k sláve Boží směřuje.
914.

Modlitba newinnost posyláuge. 915.

Modlitbu krivě sauzeného hned Pán Bůh wy-
slechá, a geg hájí. 931.

Je se k Modlitbě nevtěláme, Bůh proto nám
nepomáhá. 954.

Modlitby pyšných Bůh neslyší. 954.

Modlitba za gině konána, y modlitčymu y giným
gest prospěšná. 960.

Mogijstj narodil se Léta 64. po smrti Jozeffa
116.

Mogijstj byl na Hoře Horeb 40. dni a 40. nocí.
166.

Na Mogijstjowe twáři býwala zástěra. 192.

S Mogijstem Bůh mluwojwal z Sitowice.
279.

Mogijstj neytráší člowěk. 287.

Mogijstjowi slawné svědectwj dané po geho
smrti. 410.

Mrtwenj těla pomáhá k obdaržení dobrodiní
Božských. 830.

Mrtwenj těla ozdoba duše. 916.

Mstiti se neslyší na Bráta. 559.

Mstíti se nad služebný Božími, když nemůžeš
nad Bohem, wteklost gest šabelská. 858.

Mudy lidj neslechetných ne od zemského, ale
nebeského Soudce gsau wyměřeny. 918.

Od Mufenjm, wšhawé, co s chutí se děje, ty
chle se koná. 762.

Muje Božího kdo w posměchu má, Bohu se po-
smává. 658.

Mzda nemá býti zadržena člowěku robotnému.
390.

N.

Náboženstwj w pologi se stkwj. 628.

Od Náboženstwj odstaupenij wjitek gest chlip-
nost. 653.

Adyž Nádege lidšy nenj, k Bohu se wjítati
máme. 792.

Nádege dezbožného w zlosti trwagjcyho dare-
mnj gest. 945.

Nádoby poswatné. 769.

Nápog nečistý w Starým Zákoně. 225.

Napomenutj k zachowání Božich přibýzaní.
449.

Napominání Bazareluw pohřebati gest geden
z newočestých hřichaw 818.

Rozličnj Národowé pod plat wvedeni. 778.

Natizenj Poltrická snadně se mění. 824.

Natizenj Bránuw, když se s radau bonagi,
obcy býwagi. prospěšná. 828.

Něbu nspřawěho pobura. 386.

W Nlauzy bratřj Jozeffowi uznawagi swig
hřich. 93.

Nauze synuw z nspřawedlnosti rodicuw ča-
sto pocházegj. 939.

Nawylkost zlá pod zástěrau čtnosti težce se na-
prawuge. 813.

Nazareowé gal se měli chowáti? 273.

Ndo chce w nebi sdbě stánet wystawěti, musy
mnohé práce a swjzet podniknuti. 846.

W Nebi Ndo chce sydo msti, před smrti má
náklady připtawiti. 755.

W Nebespečenstwj za pomoc Boha žádati
máme. 785.

Nebespečenstwj z slych skutkaw pline. 914.

Nedbalost zapuzuge horliwé napominání.
807.

Nedúžiwj a Nemocnj Swatého Raffaele at
wzywagi. 861.

Nemoc těla, dusy zdrawj přinášy. 870.

Nemrod prvni Tyrán. 725.

Nenáwisti duch, duch neyhoršy. 474.

Pro Neposlušnost Saul zbawen byl králow-
stwj. 530.

Nepřawost nenáwidy Bůh. 879.

Nepřátelew wěriti se nemá. 823.

Nepřátelé Cyrkwe Swatě hřichawí šelsta-
nuw se sly. 879.

S Nepřitelem Božim neslyší w přátelstwj se
spogiti. 791.

Nepříteli dobře ču. 163.

S nepřítomnosti Špráwce neb Přeláta mnohé
duchowj škody pocházegj. 854.

Neslechetnost některých wwadj pomstu Boží
na celý rod. 497.

Neslechetnost slusně trestana. 602.

Neslechetnj Proroka magj za neslyšného.
691.

Neslechetnjm Bůh wtracuge žiwot. 716.

Ndo w Nestsčstj Boha newyvá, darmo se lid-
škau pomocy těšy. 804.

Adyž nestčstj na nás Bůh posylá, činj nám do-
brodinj. 908.

W Nestsčstj krečsy se k Příteli znalj gest gic-
málo. 922.

Nestsčstj swého, a tan, sám člowěk gest přeci-
na. 942.

Nestpěliwost gest galášt nad Bohem mstite-
lnost. 884.

Newděčnost Šdowška. 406.

Newděčnost pohanění bodná. 472.

Newděčnj do těch bjd zase padagi, z krečy
dobrotau Boží wytrženi byti. 848.

Newděčnost veliká, Bohu za přigatá dobre-
dinj neděkowati. 870.

Newděčnost chlapa dobrodinj přigymagjyše
938.

Registřík druhý hlavních Artykulum, a Ravceni.

Nevěděním o Božím Příkladu žádný se vymlouvatí nemá. 402.
 Při Nevěstách ne krása ale maudrost, a ginecťnosti magi se vyhledáwati. 899.
 Nad newinností nelze zwjézyti. 879.
 Za Nowinu zlá odplata. 571.

O.

Obcowání s žými gať škodliwé. 707.
 Obdedoma Požehnání. 745.
 Obět ginde kdo učinil, nežli v stánku, byl na hrdle trestán. 235.
 Oběti měli býti dobrowolné. 245.
 Oběti Anjzat Izraelských. 276.
 Gať Oběti židé obětowali. 294.
 Oběti každodenní, Gitrní, Weterní, Soborní. 322.
 Obět Nowo-měsíčná, Welikonocní, Letniční. 323.
 Oběti nechťel mji Bůh s posťwornau. 375.
 Obět Bohu obětowana má býti z wlastního, ne z cizého. 755.
 Obět Oltární učinliwá. 755.
 Cokoli obětugeť Bohu, wjz, aby to w Arwi obmité bylo. 772.
 Oblatem se zprawowali Izraelští w tazenjch swých. 203.
 Obrazum nemá se čest Božíka prokazowati. 709.
 Obrazuw Starozitnost w chrámjch Božjch se dokazuje, proti Obrazo-Bořcum. 771.
 Obrowé některj zhlazenj, některj zanechánj. 434.
 Obřízka na znamenj sinlawoy ustanowena Léta 2107. odpočátku swěta. 32.
 Očišťowání sseť Weděleť. 225.
 Očjm za často má se wjcegi wěřiti, nežli wšým. 779.
 Oči ženské gšau ošyda čistoty. 885. 886.
 Odplata plniteluw Jábona Božjho. 356.
 Odporowání Kore, Dathan, a Abjron. 296.
 Odpowědj netozšaffnau Izraelské králowstwj roztržené. 781.
 Oheň wstawicný na Oltáři. 213.
 Oheň Pekelný tjm trpěgi zattracené trápj, že fonce nemá. 925.
 Kdo ohled nemá na lidi, ale gen na Boha, nabude Lásky y v Boha y v lidi. 858.
 Pro Ohled lidský neodchýliti se od prawdy, gest powaha Drozených. 951.
 Oltář k Obětem zápalným. 173.
 Oltáře Poswěcenj. 180.
 Oltář pro Baděnj. 781.
 Při Welebně Swátosti Oltární obnášěnj co sluffý činiti. 580.
 Oltární Swátost poswěcuge srdce lidská. 778.
 Oltární Swátost kdo nehodně přigjma, Boha zanedbáwá. 802.
 Oltární Obět za hějchy se obětuge. 806.
 Oltární Obět w hějchu nesluffý ani přigjma; ti, ani obětowati. 808.

Oltární Swátosti kdo hodně wjwá snadno těla rozkošse přemúje. 809.
 Opařowánj častě gedné wěcy nechť pšfob. 936.
 Opatrnost lidská málo prospěge nebudeli wemocy Božíké. 877.
 Odstaupenj od prawěho náboženstwj wjcegest wšfeliká chlupnost. 653.
 Ostatkuw Swatých podiwoná moc. Mrtwým mrtwého wzkrjssyl. 700.
 Oslice Balaamowa mluwila. 311.
 Otec mrtwý žiw gest w synech. 594.

P.

Pannu krásnau těžče gest ošřibati. 899.
 Papeže Keywššjho Biskupa Řjmského gať mjtodržjčjho Arystowého poslušni býti máme. 759.
 Pša Pauffej proč tak dšauho zdržowán byl lid. 331.
 Pěchy mjsto přirozené gest Peklo. 944.
 Pěcha swazet wššech hějchuw. 352.
 Pěcha w weliké nenáwisti před Bohem. 848. 942.
 Ž Pekla není žádného wylaupenj. 927.
 Do Pekla kdo wstaupe, nikdy zase se nenawrátj. 930.
 Pšitj nutiti nesluffná wěc, gať za zdrowj gineho pšiti, a na swém škodu trpěti. 897.
 Pláč nad Jákobem za 70. dnj. 109.
 Pobožným nesluffý následowati žjch skutkw. 237.
 Pobožnost přiwod wššech štěstj. 776.
 Pobožnosti rozmnožitelowé hodnj gšau Arlowstwj. 799.
 Pobožnost zewnitěnj, bez wnitěnj, Bohu se neljbj. 800.
 Ta Pobožnost a Slawnost gest dobrá, kde se špowěd a Přigjmánj Welebně Swátosti děge. 839.
 Pobožných Pšnj a kněh Škladatelowé y pš sinrti Boha chwálj. 776.
 Pochlebnjcy krále podwrtáčj. 799.
 Pochlebenstwj z lidských králuw Bohy děla. 879.
 Kde gest Poddaných horowest, král snadno rozkazuje. 764.
 Poddánj magi pády swých knjzat hějchuw swým přičjti. 615.
 Š Pohany Towaryšstwu mji Bůh zapowjda. 355.
 Pohoršěnj těžký hějch. 589.
 Pohřebic mrtwé wěc chwálj hodná. 740.
 Pokánj Šaulowé nepřawé z lidského ohledu. 536.
 Pokánj duchownj y časné bohatstwj přinášj. 942.
 Pokánj lechce Boha nalezá. 786.
 Pokánj z nebezpečnstwj pomáha. 879.
 Wždyčj Pokánj činiti máme, neb newjme ždělili milosti, neb nenáwisti hodnj gšme. 929.
 Š Pokánjm odkládati wěc gest nebezpečná. 930.

Registří druhý hlavních Artykulův, a Ravčení.

Při Polání duchovním zůstavage, hotov se k
 budáucymu Pokušenj. 785.
Pokog vlastní dar Boží. 785.
Pokog vjitečný všem věcem. 557.
Pokog zahánj bázeň. 871.
Pokolenj neměla býti směřována. 338.
Pokora v Boha neymocnějšj. 783.
Pokrm nečistý w Starým Zákoně. 225.
Pokrytec, ač neyvíce pracuge, wšak nic nepro-
 dává. 928.
Pokrytec brzo se poznává. 939.
Pokušenj k swému zysku obrácj dušse pobožně
 787.
Proti Pokušenjm má se srdce s strážj ctnosti d-
 patřiti. 788.
Pokuta za hřích. 7.
Pokuta na toho, který Posvátných Pokrmů
 gedl, a neměl je gísti. 245.
Pokuta pro hřích. 424.
Politická Příčina y pobožného muže w nebezpe-
 čenstwj života často wvádj. 790.
Pomsta na Přestupnjšj Zákoná. 256.
Popel Galowice nálezel k Očištowánj. 303.
Posla dobrého způsob, a příklad. 48.
Poslušenstwj co se děge, dobře se dář. 827.
Poslušenstwj vjiteč. 683.
Leptšj gest poslušenstwj nežli Oběti. 535.
Posměch wáznému muži gest těžšj, než smrt.
 740.
Posmjwánj perně zapláceno. 471.
Posmjwati se příkladným lidem gest hřích tře-
 štánj Božjho hoden 840.
Posměwáč Izmael. 40.
Poswěcených věcey zpráwa poswěceným ošoz-
 bám patř. 735.
Dotopa přišla od počátku swěta. 1656. Let 13.
Dotupnjšj v Boha nikdy syly nenabude. 799.
Podwěsti o Božjch Stutčých, y Pohaně, po-
 čínali Boha znáti, a geho se bati. 428.
Pojehnanj domu přinášj, kdo Bohu slaužj. 749.
Pojehnanj Aněžjše welmi vjitečné. 803.
Pojehnanj dosahuge Anna štze swáw pokornau
 a tichau odpwěd. 508.
Prawda plodj nenawist. 789.
Prawdu Pánům welikým kdoby powjdał málo
 gich gest. 878.
Prawda Anjzatum a Pánům oznámená plodj
 mluwjcym nemilost. 880.
Práwo o Služebnjku kaupeném. 159.
Item o Poddané deeti. O Wraždijnku. Kdo
 by Kodice bil, gim zločecil: člowěka vkradl,
 a prodal, a giné Práwa. 159. 160. 161.
Práwj Pjitel nehledá wlastnjho, ale Pjitele
 Vjtku 926.
Prorokowé slaušy widaucy. 522.
Proroka Páně za neslechetného magj nesle-
 chetnj. 691.
Prorokowé sfalesnjých čtyři sta Achaba trálé 789.
Prudce nic nedělal Jakob. 73.
Přítowé Izraelskj před Archau Páně přinesse-
 nj nezřetli, ale Aronu šwětl. 300.

Přeworozených sečteno 22273. pag. 268.
Wšecčo přeworozené mělo býti Bohu poswě-
 cené. 141.
Přátele magj mjtj gedno srdce. 743.
Přátelstwj wětné. 545.
Pro Předkuw neprawost y Swatj lidé třeštá-
 ni bywagi. 720.
Pře jádné, leč sprawedliwé, neobhagug. 947.
Předsewzetj dobré nemá se odkladati. 892.
A ostřihánj Příkladnj Božjých napomenutj.
 241.
Na Přestupnjšj Příkladnj Božjho brozná zlo-
 řecenj. 395.
Příkladnj dštrihati gest prospjwati. 756.
Plněnj Příkladnj wtwrzuge králowstwj 763.
Přigymati těla Krystowého žádagi wětcj. 950.
Šdo Příkladow dobrých následuge šťastnj
 gest. 788.
Příklad dobrý. 765.
Příklad králow radi Poddanj následugi. 815.
Přimluwa y gedného Angěla, neb Swatého,
 mocná gest v Boha. 952.
Přiležitostj a Pohanšjých ohawnostj warowa-
 ti se slušj. 378.
Přisaha bez wváženi wčinená hřích gest. 212.
Přisahy rozličné. 326. 327.
Přisaha chwalitebná, kdjž k sláwě Božj prawda
 se potwzuge. 945.
Přisjbenj Božjka y Pohružky Salomauowj
 ohlasjená. 777.
Přitel dobrý y w nejštěšj přitele nedupšj. 743.
Přitomnost Božj radost plodj. 766.
Přizeň králowška půwod záwistj. 607.
Přactwo čisté, y nečisté, w Starým Zákon. 224.
Přjny za křiwdu sobě pokládá, kdjž se mu gen
 opřiti chceš. 878.

R.

Rabba Jethrowa (Tříššyho) gest Možjššowj
 Wyššjmu vjitečná. 154.
Rabba zlá rádce nejššodliwějšj. 601.
Raddy mladých se warug, neb bywá ššodliwá.
 648.
Raddu dobrau pohrdagjcymu králi zle se děge.
 800.
Rabba křiwá swému rádcey hlavu láme. 905.
Raddu dáwati maudrcému nesmjšlná wěc gest.
 944.
Rádce maudrcějšj má giným král předstawiti.
 763.
Radost y Pláč ššolu. 823.
Radost prawá není, kdjž ta od Boha nepočjžj.
 854.
Radowati se z ššestj bližnjho gest Lásta, nera-
 dowati gest proti Láste. 870.
Radowati se z nesštěšj nepřitele neslaššj. 950.
Raguel a Anna Bohu dobrořečj. 867.
Ráno y w večer modliti se máme. 758.
Reptanj proti Služebnjšum Božjnj gest proti
 samému Bohu. 148.
Reptanj ohněm třeštáno. 285.

Registřík druhý hlavních Artykulů, a Stavění.

Pro Keptánj 14700. lidí zhynulo. 298.
 Keptati proti Wrchnjm zly obyčej obce. 882.
 Amautiti se nikdy nemá muž maudrý bez přiči-
 ny. 836.
 Koboam osinnecytna synow, a 60. dcer splo-
 dil. 782.
 Na Kodicow Posmjwače zloččenj. 18.
 Kodicowé magj swé dítky pobožnosti učiti. 241.
 Kodicowé magj pilně dětem předkládati Žálon
 Božj. 353.
 Kodicowé doběj z daleka hned opatruj dobré
 synow swych. 450.
 Kodicowé dítky swé oddawagj Bohu. 508.
 Kodicowé za dítky swé hočliwé se modliti ma-
 gj. 766.
 Kodicow Přískadowé, dětj gač dobrému, tač k
 zlému, gačo dohanj. 782.
 Pro Kodicow hřichy často Bůh potomky třešce.
 862.
 Kodicow láska k dítčám bystré oči má. 870.
 Kodicow Božj obraz Esther. 900.
 W Rozepřech má se na samau sprawedlnost poz-
 zor dáti. 952.
 Ado se od Rozkossy dowolených zdržuge, muži
 neydočonalegššymu připodobněn býwá. 865.
 Rozkosse swětský krupěge gač draze se kupuge.
 882.
 Weliký blázen, který w Rozkossch smrt dussy
 přinassegicých se lochá. 925.
 Kůznicé a hádky z přibuzenstwj pocházj. 843.
 Kyby, čisté, y necisté, w Starým Žáloně. 224.
 Kječ bez aubony znamenj swátostj. 884.
 S Kječj lépegi se člowěk poznává, nezli z twá-
 ři. 932.
 S Kječj a ze slow dobrota, neb zlost, srdce se
 poznává. 932.
 Do Kžeholi toho Bůh powoláwá z dítč, Ko-
 dicow welikau milost prokazuge. 759.
 Ado od Kžeholnjho stawu k swětu se nawracý
 přjssau ruku Páně cýti. 830.
 Kžeholnjch wrátňj gaky má býti. 843.
 Kžeholnj o půl nočy wstáwagjcy kohautu po-
 dobnj. 957.

S.

Samson se narodil. 482.
 Samsonowa modlitba wyslyšána. 486.
 Samuel dostal ducha Proočěho strz poslu-
 šenstwj. 512.
 Samuel saudil lid Izraelský. 519.
 Po Samuelowi synowé geho nepodatili Joel
 a Abia. 520.
 Samuelowa neporuffenost. 527.
 Sára vmřela w 127. wěku swěho. 44.
 Sára Bohu dobrořečj. 861.
 Sary Tobiáššowi manželky modlitba. 867.
 Satan neyřčodliwěgššy, zlá wůle. 753.
 Saudcowé gacy magj býti. 154.
 Saud při wraždách swémyslných. 336.
 Saud při wraždách z přjbody. 337.

Saudce gač saudj, tač bude od Boha sauzě
 791.
 S Saudcem nebeským ne swáčkawé, ale pro-
 sebně, gednati máma. 929.
 Saudowé lidstj gač křiwj glau. 930.
 Saudu poslednjho rozgimanj hřjssnjka na wšde
 držj. 939.
 Saudow konec gest, aby se wyřklo, coby lepšj-
 ho bylo. 952.
 Saudy Saudce přewracuge geho hnetowost,
 a přigimánj datuw. 955.
 Saud Božj strassliwý a brožny. 723.
 Saul pro neposlušnost zbawen králowstwj.
 530.
 Saulowé Polánj neprawé z lidstěho ohledu.
 536.
 Saulowa záwist. 544.
 Saulowa ukrutnost weliká. 552.
 Saul wypudil Čarodegnšty, a Sadáče. 563.
 Saul sám sebe zabil. 740.
 Saule synowé třj zabiti. 739.
 Sauzenj wsseliké od Boha pocházj. 721.
 Sauzenj od hřichow hřjssnjka odtrhugé. 773.
 Sauzeněmu neffussy přidawati sauzenj. 923.
 Sauzenj člowěka posyláuge, aby wjcegi trpěti
 mohł. 938.
 Gačo zlato w ohni se třpi, tač sprawedliwý w
 sauzenj a w protiwenstwj bleš rnošti ne-
 tratj. 943.
 Sedecyáše synowé zbiti, on oslepen. 751.
 Skutkowé dobčj mnoho w Boha platj. 783. 791.
 Skamati skutky Páně žádný nemá. 955.
 Sláwa gest matka skutow hrdinšých. 741.
 Slawnosti weyročnj w Židech. 247.
 Slawnosti Welikoněmj, Letnic, Janšim
 164.
 Slibowé rozličnj. 258.
 Slib neb Přjsaha muže, Dčwečty řodobodné
 Wdowý neb Ženy zahnáné, a mlčenj Wř-
 že potworzowalo slib Ženy. 326. 327.
 Slib Bohu učiněný má se ochotně plniti. 388.
 Slitownice gest místo kde Bůh odpowědi dá-
 wá. 168.
 Slon obraz Bábla. 959.
 S Slowu Božjmu nemá nič přidáno, aniž wže-
 to býti. 347.
 Slowa Božjho nemagj šfalsšowati. 366.
 Slowa Božjho slychánj wšitč gest Bážej Božj
 404.
 Na Slowa potupná blážnaw žádný obáči ne-
 má. 558.
 Slowo Božj dassy posyláuge. 786.
 Slowa k bitwě ponaučagjcy; Přjgš, poslebně
 me na sebe. 801.
 Slowo Božj srdce lidstě odměčuge. 813.
 Slowo Božj hřjssnjka k Polánj wzbuzuge. 940.
 Slunce stálo, y třěšč. 431.
 Pti Službách Božjch kd se má zachowá-
 wati. 733.
 Při Službách Božjch Procesy a musyly koná-
 né, gest starožitný způsob. 746.

Registřík druhý Hlavních Artykulow a Navčení.

- Služebnikem Božím slauti gest weliká chwála. 749.
- Služebnik opatrný gest gačo Otec Pána. 769.
- Služebnik Boží mjrny nedá se posněchem od dobrých skutku odwesti. 837.
- Služebnicy častěji wice lid potlačugj, nežli sama Anjžata. 842.
- Služebnik Boží gest ten, který od Boha raněn mlčj. 935.
- Služebnost nucená smrti se rowná. 876.
- Slzy magj swüg hlas. 815.
- Slzy s postem spogené snadněgi milosti dosahugi. 833.
- Smati se wážně, není proti welebnosti Králow: sté. 947.
- Smlauwa s bezbožným sřodj. 794.
- Smrt wůdcuw wěrných nebýwá bez sřody. 458.
- Smrt blížká člowěku. 548.
- Smrti památka spasytedlná. 621.
- Před Smrti má náklady připrawiti, kdo chce w nebi sydlo mjeti. 755.
- Smrt y krále, y chudé dáwj. 923.
- Smrti žádost chwálibná, abys nezhěssyl wice. 925.
- Ze Sna Smrti se neprocýtjme, protož k nj se starostliwě chystati máme. 933.
- Památka na Smrt wjtězý nad hřichem. 958.
- Pro Soboty neostřihánj Bůh tresce lid. 150.
- Sobota v Židů byla znamenj smlauwy. 184.
- W Sobotu dřwj zbřagjcy w kamenowan. 295.
- O Spasenj bljnjšho kdo pečuge, nemá, se obáwati swěho zabýnutj. 907.
- Spěwácý na třimecýtna třjd rozdelenj. 760.
- Společnost s zkými má wystřhaná býti. 387.
- Společnost s bezbožnými gest neywětšý obtiznost sprawedliwým. 923.
- Spráwcowé magj býti sřlechtného obcowánj. 341.
- Spráwcuw nedbalých přjklad. 893.
- Sprawedlnost má býti s řylau spogena. 780.
- Sprawedliwých leta Bůh počítá, w kterých sauzenj trpj. 873.
- Sprawedliwého powaha gest, tagiti swé dobré skutky. 859.
- Sprawedlnost dokonalá gest, y statku cizýho se nedotýkati. 859.
- Sprawedliwý při smrti naleza dobrých skutkuw poklad. 923.
- Sprawedliwý muž o žádného sprawedlnosti nepodybuge. 868.
- Sprawedliwý swé skutky w podesčelosti má. 929.
- Srdce náklonnosti zatagiti těžká wěc gest. 929.
- Srdce lidšé sám Bůh zná. 775.
- Stánuw Wogenských pořádek, okolo stánu w mluwy. 265.
- Stanowistě 41. Izraele w Putowánj gegich. 332.
- Starosti wěť žiwot newinný. 766.
- Starosti mysly čerwu se přitowánwagj. 948.
- Statj, ačkoli nemocnj, wždy se domnjwagj že gestte dálegi žiwi budau. 936.
- Stegskati sobě w křži dowoleno gest muži dofonálemu. 922.
- Strachem samým může Bůh nepřátele zabnat. 687.
- Strdyj se někteřj Křestiané tehďáz, řdyž nehřěssý s ginými. 889.
- Střjbra hognost za králowánj Šalomouna. 768.
- Střjbra hognost za nic newáženo. 780.
- Střjbra hognost w Jeruzalémě gačo kamenj. 780.
- Pro Swaté lidi, gen někteřé, Bůh města zachowáwá. 35.
- Swátek Trub, Očišřtowanj neb Postu, Stanzkuw, ic. 324. 324.
- Swatj w samém Bohu se radugj. 509.
- Y Swatj lide trestani býwagj pro neprawost swých předkuw. 720.
- Swatých wěcy neuctiwost Bůh tresce. 745.
- Uctiwost pař Swatým oplacuge požehnánjm 715.
- Swaté wěcy swaté se konati magj. 746.
- Swátost Přigimánj má se konati na poděkowánj. 787.
- Ani Swatj bez aubony nebyli. 794.
- Swátky dobře se swětj s Přigimánjm Welebné Swátosti. 846.
- Swátkuw neswěcenj, w nich prodáwánj ic. Bůh tresce. 855.
- Swaté wěcy magj se s čistým srdcem konati. 855.
- Swátost gest obwzřástenj chwála člowěka. 870.
- Swátosti Oltánj obraz Usřwera hody. 897.
- Ubychom Swaty wzywali Bůh tomu chce 960.
- Swěcenj Kněžj židowských. 218.
- Po Swěcenj Kněžj rád při gidle. 219.
- Pro Swěcenj mnohých Swátkuw Křestanstwo chwálibné. 918.
- Swědomj zlé bázeň w patách následuge. 752.
- Swědomj Pokog znamenj gest nalženého Boha. 787.
- Swědomj zlého čerwu, y těla, zatracencuw hrozně hryze. 895.
- Boho Swědomj nehryze, saudu se nehrozy. 950.
- Swětská Sláwa lehce se zatemnj. 904.
- Swěta sřěstj w gednom okamzenj se mnění 905.
- W Swěta trampotech zaměstknánj neslyšý hlas a slowo Boží. 924.
- Swěta bjdy gsau tolikere, že hrob sprawedliwé za odpočnutj se pokládá. 937.
- Swůdcuw neslyšý poslauchati. 367.
- Syn zpurný gač měl trestán býti. 385.
- Synowé wdatnj ozdobugj Kodicě. 738.
- Syn dobrý zádušnj odkazy Kodicuw swých pilně odwádj. 772.
- Synowé dobřj ne w zlém, ale w dobrém Kodicě následugj. 803.

Registrář druhý blawnych Artykulow a Nawčeni.

Synowé nepodařilj y z dobrých Otcuw pocház
3y. 812.
A dyž Syn mladý Mrawuw Otcu nenásleduge,
zážrať gest. 813.
Synowé wice Materšých, nežli Otcowšých
mrawuw následugi. 855.
Syn má býti Rodičuw hůlkau, ne prutem.
864.
Synowé dle Swátosti Rodičum wětššyho Po-
žehnanj od Boha zasluhugi. 865.

S.

Sfalomaun začal swé králowánj od Boha wzy-
wánj. 624.
Sfalomaunowa Maudrost. 627.
Sfalomaunowé Bohatstwj 642.
Sfalomaun podruhé za krále pomazán. 766.
Sfalomaun prose za ma udrost, dosahuge spolu
y slawy, y Bohatji wj. 768.
Sfalomauna maudrost přemohla powěst. 779.
Sfudce sám do sfkody padá. 736.
Sflechetnost a uctiwost při Xebě: ce w slowu y
skutku. 47.
Z Sfěstj bližnjho se neradowati gest proti lás-
ce. 870.
Sfěstj gest přjčina Peychy. 874.

T.

Tagemstwj nebestá wsfetečně zpyrowati nemá
me. 912.
Tagiti swé dobré skutky gest powaha sprawo-
dliwého. 859.
Tegnosti swých anjž přjiteli newygewjss. 837.
Tegnosti gen některým se swěćiti magi, a to o-
patrně. 884.
Těla mrtwá králuw židé pálili. 569.
Tlic tať Tělo neponjuge gačo púst. 914.
W těžkostech poraditi se máme s Bohem. 533.
Thamar Jüdu oklamala, a proć. 83.
Tobiáš gestě pacholatko zákon Božj plnil. 858.
Tobiáš nechtěl okusyti pokrmuw Pohanských.
858.
Tobiáš k swému přjibuzenstwj šfědrý, a dobro-
tiwý. 858.
Tobiáš pokaußen slepotau, aby potomkum byl
přjklad trpěliwosti. 859.
Tobiášse zlatá nawčeni. 860.
Tobiášse mladého modlitba. 867.
Tobiášowo Prorocstwj. 872. 873.
Towaryšstwj s Pohany Bůh zapowjda. 355.
A do Towaryššy s zlými, do společného zahy-
nutj padá. 782.
A do Towaryššy s bezbožnými, wklazuge se býti
tačowým. 952.
W Trápenj posylněnj gest modlitba. 936.
Trpěti musy, kdo se chce Bohu ljbiti. 884.
W Trpěliwosti Sprawedliwých Bůh sobě ob-
ljuje. 921.
Trpěliwost Sprawedliwého wida Bůh, radu-
ge se. 929.

Trpěliwost drsnatými wěcmi se šyli. 937.
A do zanedbáwá trestánj, sám trestán býwá. 667.
Trestána býwá zlým Spráwocem zlá Obec. 722.
Trestánj Božj smjssené s ljtowánjm. 754.
A do tresce giného, musy býti bez aubony, gačo
fleště. 772.
Trestánj Božj mnozý ne swým, ale cyzým, hřj-
chum přičstagi. 775.
Po Trestánj Božim kdo se nelepššy, znamenj gest
zatracenj. 783.
Trestánj na bezbožné žádati mohau Swatj bez
hřjchu. 856.
Trestánj Božská nás k lepššymu wábj. 872.
Trestánj Božské wztahuge se y na wnuky, y na
syny. 945.
Trestánj giným k polepššeni slaužj. 953.
A dyž té Bůh tresce, odpowjss gemu mlčenjm.
winny wyznánjm. 958.
Tworce swého maudrost ohlaššugi wěcy swo-
řené. 930.
Tyranuw Přjrozenj podobné gest bodláku. 473.
Tyran Prwnj Nemrod, který lide, přjrozeným
právem swobodné, násyljm sobě podmá-
nil. 725.

V.

W sedcých Dčených lidj Bůh skládá maudrost.
184.
Gač dlaho Dčitele swatého měl Joas, tať
dlaho byl swatý. 798.
Dčitele w dobrým męg za Pána. 864.
Dčitele Mjstra a Pěstauna, y ten který nad gi-
né wšlecky wywysšen gest, má ctjti. 916.
Dčiteli gest, potřeba, aby dočonale řazde wěcy
rozuměl. 932.
Uctiwost zle wyložena, a odmněna. 752.
Ukrutnost weliká. 703.
Ukrutný muž obyčegně gest nemaudrý. 958.
Umjrá w prawdě ten, který na swět přicházš.
923.
A do plný ctnostj umjrá, blahoslaweněgššy gest.
925.
Umjragjčých weliký rozdil. 941.
Umučenj Krystowo w sauzeni přjipominati wšj-
tečné gest. 927.
Urozených powaha gest, pro ohled od prawdy
se nevchyliti. 951.
Usmjwánj hrozná pokuta. 753.
Ustanoweni náhlá Anjžat konce dobrého ne-
mjwagi. 781.
Ustanoweni chwálitebná předkuw magj zach-
wána býti. 798.
Uššým miněgi má se wěćiti začašto, než očjm.
779.
Uššipačný slowo od Přjtele šlyšseti tjšegi přj-
cházš, než poličel šnesti. 936.
Utjššanu býti od Přjtele mnohem tjš přicházš,
nežli od nepřjtele. 841.
Utjššánj neyhorššy, které zlošt hřjchu působj. 730.

Registřík druhý hlawních Artykulow, a Nawčenj.

W.

Wadu na sobě a na těle magicy nemohl býti
Anězem, w Starým Zákoně. 243.
Wáha má býti sprawedliwá. 239. 292.
Walčenj bez Boha není štastně. 343.
Wdo Wálku nesprawedliwau začíná, sluffnau
pokutu má. 701.
Wálky Bůh pro hřichy dopausťej. 804.
Wděčnost Dawidowa. 585. 745.
Wděčný gest ten, který mjno powinnosti nětco
dobrowolně přidá. 823.
Wta Wdowy sluffy w samotě přebýwati. 883.
Wecer y Káno modliti se Bohu máme. 758.
Wěl starosti žiwot newinný. 766.
Welebná Oltárnj Swátost poswěcuge srdce
lidské. 778.
Weliká noc ustanowena. 738.
Weliká Noc blučně slawena. 816.
Wěrnost chwalitebná. 501.
Wěrnost gednoho dwořenjna celé Arálowstwj,
y Arále zachowáwá. 917.
Wesnice židé w swé řeči gménugj dcery. 736.
Welryb obraz dábla. 959.
Platuw Wegběrci lidu nepřigemnj. 781.
Widěti nemáš to, co nesluffy žádati. 949.
Wjno zapowědjno Aněžjm židowským. 222.
Winným se býti zdá sewššým, kdo w gednom za-
wadil. 793.
Wjra Abrahamowa k Božjm slibum. 46.
Po Wjtězstwj sluffy wděčnost Bohu prokázá-
ti. 329.
Wjtězstwj Pán Bůh nedává těm, kteří Bohu
oddané věci sobě osobugj. 425.
Wjtězstwj proti domácým zatmaucené. 605.
Za Wjtězstwj Bůh chce prossen býti. 732.
Wjtězstwj gedno znamenité prodlauzily pokog
wtorzuge. 895.
Wljdnosti k Pocestným chwalitebný Příklad.
494.
Wljdnost Anjzat poddaný w posluffenstwj za-
chowáwá. 781.
Wljdné napomenutj negakého krále bogownj-
ky zmuzilé činj. 810.
Woda wywedena z skály. 305.
Wogákuw pobožných zrcadlo. 306.
Wogsko malé přemohlo weliké. 469.
Wogsko malé y syce weliké přemahá. 785.
Wogska Křestianská pro hřichy od Nepřáte-
luw porazena býwagj. 775.
Wogak nemá gen býti wyborný, ale y fylný k
bogowánj. 784.
Wratný galy má být. 843.
Wrchnosti nezlořeč. 162.
Wrchnosti káškawé příklad. 463.
Wrchnj magj za lid sobě poddaný se modliti.
528.
Wrchnost také neshchetná má ctěná býti.
556.
Bez Wrchnjho žádný autad bedliwě se nekóná
738.

Wrchnjho prwnj starost má býti o rozmnožení
cti Boží podle příkladu Dawida. 744.
Wrchnj (Duchownj) má býti gako ohniwý
slaup swé poddané hágcy, a oswěcugcy.
848.
Wrchnjho prwinění není sprostě zlé, ale wel-
mi zlé. 855.
Wrchnost nemá se zgewně tegrati, a zgewně gi
domlawáno býti. 883.
Pro Wšfetečnost pobito Wrchnjch 70.3 Obce
50000. lidu. 518.
Wšfetečnost trestána. 579.
Wšfetečnost w chrámjch nemá býti, a sem tam
se ohljdati. 771.
Wtipu ženského wlastnost. 899.
Wúdce dobrý wzbuzuge lid swúg odplatau,
gako Dawid. 577.
Wúdce wogška ma býti maudrý, a sednatý.
784.
Wde Wúdce gest sprawedliwý, štastná gest ce-
sta. 828.
Wúdce když wteče, sewššemi gest weta. 843.
Bez Wúle Boží nic nenáleží činiti. 282.
Wúlj Boží, ne swau wlastnj, sprawowati se
máme. 365.
Wúli swobod nau má člowěk. 403.
Wúli dobrau Bůh za Skutek přigjmá, a odmě-
ňuje. 749. 774.
Wúlj Boží se strownáwati sluffy. 752.
Wúle zlá neyššodliwěgššy Satan. 758.
Wyobcowánj nečistých osob ze stánu. 271.
Wdo Wysoko sedj, a gest wywýššeny, wždy má
soka. 724.
Wyznánj hřichuw bez prawé litošti. 133.
Wyznáwati se z hřichuw gest Boha chwáliti.
759.
Wdo se Wyznáwá z hřichuw, z Boha Saudce,
činj sobě Spasýtele. 932.
Wudaucyho Wzkřiššenj památka býdy lidské po-
lehčuge. 939.

Z.

Wdo chce msti začátek štastný, modlitbu má
předeslati. 836.
Zahálka půwod hřichuw. 586.
Zahálčiwj lidé nehodnj žiwota. 948.
Zákona Božího oštrjhanj gest maudrost. 347.
Zákon Boží skládati máme w paměti a w srdcy.
347.
Zákona Božího statečné oštrjhanj Bůh wyhle-
dáwá. 351.
Zákona Plnitelum dobrá odplata. 356. 396.
Zákona Přestupnikum zlá odměna. 363. 397.
Zákona Božího Oměnj Cyl. 362.
Zákona oštrjhanj gest Arálowského důstogen-
stwj znamenj. 797.
Zákon Páně w chrámě nalezen. 814.
Z potupenj Zákona, a mrawuw, pocházj křás-
lowstwj zhauba. 913.
Wdo Zákon oštrjhá, prawé radosti nabýwá.
827.

Registrjfk druhý hlavnjch Artikulow, a Stavčenj.

Pod Zámyslem, aneb stjnem dobrého bezbojný dobrým škoditi vsylugi. 842.
 Zarmaucené máme těštyri. 736.
 Zármutek a bjda weliká slzy wysuffuge. 946.
 Na Zásľuby ginych nemáme se spoléhati. 773.
 Zásľuby, škrze hřichy vmrtwené, prawé Poká-
 nj obzřiwuge. 931.
 Zatracený budaucýho znamenj gest, nebyti zde
 trestánu od Boha. 940.
 Weliké Zatrželošti znamenj gest, w aužko-
 ťech býti, a předce hřěštyri. 805.
 Uic taľ Boha nepopuzuge gaľo Žauffánj, a když
 o geho milosřdenstwj pochybugeme. 883.
 Žáwist Saulowa. 544.
 Žáwisti půwod přjzeň Kráľowšká 607.
 Žbožj čjm wje pro Boha stratjme, tjm wjce
 nabudeme. 800.
 Žbožj nesprawedliwá netrwagi. 935.
 Žbožj a nábytek nesprawedliwý bez wžitka Pá-
 na swého mžy. 938.
 Země zasľbené hranice k Wýchodu, k Západu,
 k Půlnocy, k Polednjmu. 334.
 Zem bjdami Bůh saužj, aby gi od špny očistil.
 956.
 Žlá wůle Satan neyššodliwěgšy. 753.
 Žewnitěnj Pobožnost bez wnitěnj Bohu se nes-
 ľbj. 800.
 Žlata Bohu obětowaného 16750. lotů. 329.
 Žlata hognošť každoročně Šalomaunowi při-
 nessena. 779.
 Žlato a sřjbro ruffy sinlawy, y Přátelstwj.
 787.
 Žlj wstawičně proti dobrým wálčj. 824.
 Žlořčenj brozná na Přestupnjky Žáľona. 395.
 Žmuzilý gest, kdo se spolehá na Boha. 531.
 Žnamenj pamatná sluffně zawěšfugi se w chrá-
 mjch. 550.

Žpowjdati se gest Boha chwáliti. 759.
 Ži genž se žpowjdagj gednau za roľ, gaľ těžce
 swědomj mohau žpytowati. 806.
 Žprávowé, a Wrchnj magj býti šlechetného
 obcowánj. 341.
 Žprávowé duchownj hěšchuro owcy swých,
 sobě swětených, gaľo swých wlastnjch os-
 plaľawagi. 831.
 Žprávce Maudry a Duchownj swým rozka-
 zem k wžitku poddáného čeliti má, aby
 tjm ochotněgi posľuffen byl. 839.
 Žráda nemůž dľauho tagena býti. 840.
 Žwjtězyls nad pokušenjím ? nepeycheg, abyš
 snad podrubě nekľešl. 801.

Ž.

Žádost nezřjzená Matka gest wkrutnosti. 782.
 Žena bludem Bacyřšým zakwaffena lehce mu-
 že Katolického podwede. 832
 Žena laľoma lehce swau štydliwost prodá. 888.
 Ženy mělyby štydliwost Wasthy následowati a
 mladé swau krásau nepohoršfowati. 897.
 Ženského wtipu wlastnost. 899.
 Žena žlá znamenitý nástrog dábla. 922.
 Židé po wšsem Pánstwj Krále Asfwerca pobili
 na 70000. nepřátek. 909.
 Žiněny odew byl od starodáwna w wšjwánjm
 Pokánj. 686.
 Žiwota lidšského bjda se wyprawuge. 924.
 Žiwot člowěka samá wogna. 926.
 Žiwot a dnové člowěka nic, a marnost. 927.
 Žiwot lidšky plný nebezpečenstwj, bez milosř-
 denstwj Božjho obštati nemůže. 930.
 Žiwotu nestáľosti wěda člowěk, nesmysľný
 gest, gestliže předce hřěšy. 935.

Konec druhého Registrjku hlavnjch Artikulow /
 a Stavčenj.

